

H. C. ANDERSENS
DAGBØGER

II

H. C. ANDERSENS
DAGBØGER
1825-1875

UDGIVET AF
DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURSELSKAB
UNDER LEDELSE
AF
KÅRE OLSEN OG H. TOPSØE-JENSEN

II

G · E · C GADS FORLAG
KØBENHAVN

H. C. ANDERSENS
DAGBØGER
1836-1844

UDGIVET AF
HELGA VANG LAURIDSEN

KØBENHAVN
1973

UDGIVET
MED UNDERSTØTTELSE AF
CARLSBERGFONDET
OG
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

TILSYN:
ERIK DAL - DANIEL PREISZ

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE
© COPYRIGHT 1973
DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURSÆLSKAB
IV ISBN 87 12 02361-2

INDHOLD

Manuskriptbeskrivelse 1836-1844	VI
Tidstavle 1836-1844	XII
H. C. Andersens dagbøger:	
1836	I
1837	6
1839	33
1840	41
1841	93
1842	270
1843	299
1844	381

MANUSKRIPTBESKRIVELSE 1836-1844

De dagbøger, der er trykt i dette bind, omfatter foruden en optegnelse i dagbogsform, ndf. nr. 3, alt, hvad der er bevaret af følgende dagbøger: 1. Et brudstykke af en dagbog fra en sommerrejse i Danmark 1836. 2. En dagbog fra en rejse i Sverige 1837, fuldstændig bevaret bortset fra et par manglende blade. 3. En dagbogsoptegnelse fra 11. december 1837, fejlagtigt dateret 11. januar (jf. bd. I, s. XXII). 4. Den fuldstændige dagbog fra en rejse til Skåne 1839, med et enkelt notat fra en sommerrejse i Danmark samme år. 5. Den fuldstændige dagbog fra H. C. Andersens anden store udenlandsrejse til Italien, Grækenland og Tyrkiet 1840-1841. 6. Dagbog fra en sommerferie i 1842 med ophold på Gisselfeld, Bregentved og Glorup. 7. Den fuldstændige dagbog fra en rejse til Paris 1843. 8. En dagbog fra en rejse til Tyskland 1844, fuldstændig bevaret bortset fra et par manglende blade. 9. Dagbog fra et sommerophold på Føhr og Augustenborg 1844.

Disse dagbøger tilhørte den del af H. C. Andersens dagbøger, som efter hans død tilfaldt Edvard Collin (jf. Indledning, bd. I, s. X) og kom i 1905 med den Collinske Manuskriptsamling til Det kongelige Bibliotek, hvor de har signaturen Collinske Samling 7, 4°, I 14-26, VIII 1 og 8, 4°, læg 4. Dagbøgerne blev 1925-1929 nyordnet og konserveret, hvorved de enkelte blade og læg blev sat på fals og indsat i hefter. Dagbøgerne var oprindeligt upaginerede, men i forbindelse med konserveringen blev de folieret fortløbende, og omkring 1960 blev hvert hefte pagineret for sig.

Hefterne fordeler sig på følgende måde:

1. Collin 7, 4°, I 14. – S. 1-4. – 1836 1.-10. juni. – Foran er indklæbet et blad, hvorpå Jonas Collin har skrevet: »1836 / 1. Juni – 10. Juni«. – 1 læg hvidt papir, 2 blade, 205 × 165 mm. – Trykt s. 1-5.
2. Collin 7, 4°, I 14. – S. 5-32. – 1837 20. juni–28. juni, 30. juni–19. juli. – Foran er indklæbet et blad, hvorpå Jonas Collin har skrevet: »1837 / Tirsd. 20. Juni–Onsd. 19. Juli«. – 14 blade.
S. 5-16. – 1837 20.–28. juni, 30. juni–3. juli. – 6 blade hvidt papir, 1+2+1+2 blade, 210 × 130 mm med mindre afvigelser. – Trykt s. 6-16, 23.
S. 17-32. – 1837 3.–19. juli. – 1 læg hvidt papir, 8 blade, sidste side ubeskrevet, 210 × 130 mm. – Trykt s. 16, 23-31, 11.
3. Collin 8, 4°, læg 4. – 1837 11. december. – 1 læg hvidt papir, 2 blade, 211 × 130 mm, upagineret, kun første blad beskrevet. – Trykt s. 31, 12-32, 23.
4. Collin 7, 4°, VIII 1. – S. 1-4. – 1839 22. juni–1. juli samt 13. juli. – Foran er indklæbet et blad, hvorpå Jonas Collin har skrevet: »1839 / 22. Juni–1. Juli / (og 13. Juli)«. – 2 blade hvidt, ret svært papir i folioformat, blad 1 335 × 205 mm, blad 2 307 × 205 mm. – Trykt s. 33-40.
5. Collin 7, 4°, I 15-I 20:
I 15. – S. 1-8. – 1840 31. oktober–10. november. – 4

blade hvidt papir, 1+2+1 blade, 212×127 mm med mindre afvigelser. – Trykt s. 41-49, 22.

S. 9-16. – 1840 10.-18. november. – 1 læg hvidt papir, 4 blade, 212×128 mm. – Trykt s. 49, 22-59, 21.

I 16. – S. 1-8. – 1840 18. november-2. december. – 1 læg hvidt papir, 4 blade, 210×130 mm. – Trykt s. 59, 22-70, 2.

S. 9-16. – 1840 2.-12. december. – 1 læg, 4 blade, blad 1 og 4 blåtonet, blad 2 og 3 hvidt papir, 210×130 mm. – Trykt s. 70, 2-80, 11.

S. 17-20. – 1840 13.-22. december. – 1 læg hvidt papir, 2 blade, 215×130 mm. – Trykt s. 80, 12-86, 6.

I 17. – S. 1-12. – 1840 22. december-1841 15. januar. – 1 læg hvidt papir, 6 blade, 212×132 mm med mindre afvigelser. – Trykt s. 86,6-103,16.

S. 13-16. – 1841 15.-21. januar. – 1 læg hvidt papir, 2 blade, 212×132 mm. – Trykt s. 103,17-109,6.

S. 17-28. – 1841 21. januar-12. februar. – 1 læg hvidt papir, 6 blade, 212×132 mm. – Trykt s. 109,6-127,11.

I 18. – S. 1-16. – 1841 12. februar-16. marts. – 1 læg hvidt papir, 8 blade, 195×128 mm med mindre afvigelser. – Trykt s. 127,11-147,2.

S. 17-32. – 1841 16. marts-2. april. – 1 læg hvidt papir, 8 blade, 202×135 mm med mindre afvigelser. – I teksten findes 8 pennetegninger. – Trykt s. 147,2-170,14.

I 19. – S. 1-16. – 1841 2.-26. april. – 1 læg hvidt papir, 8 blade, 202×135 mm med mindre afvigelser. – Trykt s. 170,14-195,12.

S. 17-40. – 1841 26. april-26. maj. – 1 læg hvidt papir, 12 blade, 192×127 mm med mindre afvigelser. – I

teksten findes i pennetegning. – Trykt s. 195,12–229,13.
I 20. – S. 1–20. – 1841 26. maj–18. juni. – i læg hvidt
papir, 10 blade, skævt afklippet, 195 × 131 mm med
mindre afvigelser. – I teksten findes i pennetegning. –
Trykt s. 229,14–252,20.

S. 21–32. – 1841 18. juni–9. juli. – i læg hvidt papir, 6
blade, 192 × 130 mm med mindre afvigelser. – Trykt s.
252,20–267,3.

S. 33–34. – 1841 9.–17. juli. – i blad hvidt papir, 195 ×
130 mm. – Trykt s. 267,4–269,16.

6. Collin 7, 4°, I 21. – 1842 30. juni–31. august. – Foran
er indklæbet et blad, hvorpå Jonas Collin har skrevet:
»Torsd. 30. Juni- (*derefter er overstreget* Torsd. 30. Juli) /
Tirsd. 30 (*først skrevet* 31.) August / 1842«.
- S. 1–12. – 1842 30. juni–30. juli. – i læg hvidt papir, 6
blade, 213 × 135 mm. – Trykt s. 270–284,23.
- S. 13–20. – 1842 31. juli–17. august. – i læg hvidt papir
af forskellig tone, 4 blade, blad 1 og 4 220 × 130 mm,
blad 2–3 220 × 133 mm. – I teksten findes i penneteg-
ning. – Trykt s. 284,24–293.
- S. 21–22. – 1842 17.–25. august. – i blad hvidt papir,
220 × 132 mm. – Trykt s. 294–296,8.
- S. 23–26. – 1842 25.–31. august. – i læg hvidt papir, 2
blade, sidste blad ubeskrevet, 220 × 132 mm. – Trykt s.
296,8–298.
7. Collin 7, 4°, I 22–I 23. – 1843 30. januar–14. juni. –
Foran er indklæbet et blad, hvorpå Jonas Collin har
skrevet: »1843 / Mand. 30. Jan. – (*derefter er overstreget*
Tirsd. 18 April) / Onsd. 14. Juni«.

I 22. – S. 1–16. – 1843 30. januar–3. marts. – 1 læg hvidt papir, 8 blade, 223 × 135 mm med mindre afvigelser. – Trykt s. 299–315,12.

S. 17–32. – 1843 3.–25. marts. – 1 læg hvidt papir, 8 blade, 225 × 135 mm. – Trykt s. 315,12–333,14.

I 23. – S. 1–12. – 1843 25. marts–18. april. – 1 læg hvidt papir af forskellig tone, 6 blade, blad 1 og 6 210 × 137 mm, blad 2–5 222 × 135 mm. – Trykt s. 333,14–348,14.

S. 13–26. – 1843 18. april–12. maj. – 1 læg blåt papir, 8 blade, 205 × 133 mm. – Trykt s. 348,14–365,27.

S. 27–42. – 1843 12. maj–14. juni. – 1 læg hvidt papir, 8 blade, 200 × 128 mm. – Trykt s. 365,27–380,25.

8. Collin 7, 4°, *I 24–I 25.* – 1844 23. maj–27. juli, 30. juli–2. august.

I. 24. – Foran er indklæbet et blad, hvorpå Jonas Collin har skrevet: »23. Mai– (*derefter er overstreget Sønd. 16. Juni, derover er ligeledes overstreget Mand. 31.*) / Onsd. 17. Juli / 1844«. – S. 1–8. – 1844 23. maj–16. juni. – 1 læg hvidt papir, 4 blade, 225 × 134 mm. – Trykt s. 381–390,20.

S. 9–20. – 1844 16. juni–1. juli. – 1 læg hvidt papir af forskellig tone, 6 blade, blad 1–2 og 5–6 213–135 mm, blad 3–4 222 × 133 mm. – Trykt s. 390,20–403,16.

S. 21–28. – 1844 1.–17. juli. – 1 læg hvidt papir, 4 blade, 210 × 135 mm. – Trykt s. 403,16–412,24.

I 25. – S. 1–8. – 1844 17.–27. juli. – 1 læg hvidt papir, 4 blade, 208 × 128 mm. – Trykt s. 412,24–420,11.

S. 9–12. – 1844 30. juli–2. august. – 1 læg hvidt papir, 2 blade, 213 × 132 mm, kun første blad beskrevet. – På

s. 12 har Andersen skrevet: »Wie sind doch die Berge blau«. – Trykt s. 420,13–422,2.

9. Collin 7, 4°, I 26. – 1844 27. august–29. september.
S. 1–12. – 1844 27. august–9. september. – 1 læg blåtonet papir, 6 blade, 213 × 137 mm. – Trykt s. 422,3–435,8.
S. 13–20. – 1844 9.–22. september. – 1 læg hvidt papir af forskellig tone, 4 blade, 210 × 135 mm. – I teksten findes 1 pennetegning. – Trykt s. 435,8–444,5.
S. 21–24. – 1844 23.–29. september. – 1 læg hvidt papir, 2 blade, 208 × 135 mm. – Trykt s. 444,6–448.

TIDSTAVLE 1836-1844

I 1835, hvorfra ingen dagbog er bevaret, havde H. C. Andersen foruden »Improvisatoren« udgivet sine første eventyrsamlinger: 8.5. »Eventyr, fortalte for Børn. Første Hefte« (Fyrtøiet. Lille Claus og store Claus. Prindsessen paa Ærten. Den lille Idas Blomster) og 16.12. »Eventyr, fortalte for Børn. Andet Hefte« (Tommelise. Den uartige Dreng. Reisekammeraten).

1836

- 21.4. »O.T. original Roman i to Dele«.
1.6. Fra København til Næstved. (Sommerferierejse).
2.-7.6. Næstved.
5.6. Kjøng kirke; klokketårnet.
8.6. Fra Næstved til Sorø.
9.6. Fra Sorø til Slagelse.
10.6. Slagelse. Væddeløb.

Fra Slagelse tog Andersen tilbage til Sorø og 14.6. videre til Odense, besøgte herregården Lykkesholm syd for Nyborg, gjorde på hjemvejen ophold i Sorø og var hjemme igen i København 18.8.

1837

- 7.4. »Eventyr, fortalte for Børn. Tredie Hefte«
(Den lille Havfrue. Keiserens nye Klæder).
20.6. Fra København til Helsingør.
21.6. Helsingør.
22.6. Fra Helsingør til Helsingborg.
23.6. Fra Helsingborg over Laholm og Halmstad
til Falkenberg.
24.6. Fra Falkenberg over Varberg til Göteborg.

- 25.-29.6. Fra Göteborg ad Götakanalen over Trollhätta, Vänersborg, over Vänern og Vättern til Motala og gennem Roxen til Söderköping; herfra søvejen til Stockholm.
- 26.6. Mødt Fredrika Bremer, der kom ombord i Vänersborg 25.6.
- 28.-30.6. Dagbog mangler delvis.
- 29.6.-3.7. Stockholm.
- 4.7. Fra Stockholm med dampskib forbi Sigtuna og Skokloster til Uppsala.
- 5.7. Uppsala. Besøg i Gamla Uppsala.
- 6.7. Fra Uppsala til Stockholm. Undervejs besøg i Skokloster.
- 7.-8.7 Stockholm. Fredrika Bremer. K. A. Nicander.
- 9.-12.7. Fra Stockholm over Enköping, Västerås (overnatning 9.7.), Örebro, Vrestorp (overnatning 10.7.), Lidköping (overnatning 11.7.) til Göteborg.
- 13.7. Göteborg. Besøg hos Tegnér.
- 14.-15.7. Fra Göteborg over Varberg og Halmstad til Helsingborg.
- 16.7. Fra Helsingborg til Ramlösa.
- 17.7. Fra Ramlösa over Helsingborg til Helsingør.
- 18.7. Med Fru Bügel fra Helsingør over Gurre og Fredensborg til Hillerød. Besøg på Frederiksborg slot.
- 19.7. Fra Hillerød til København.
- 22.11. »Kun en Spillemand. Original Roman i tre Dele«.

11.12. Sophie Ørsteds forlovelse med cand. jur.
Fritz Dahlstrøm.

I 1838, hvorfra ingen dagbog er bevaret, fik H. C. Andersen ved kongelig resolution bevilget en årlig understøttelse på 400 rigsdaler. 19.5. udkom »Tre Digtninger. Lykkens Kalosker. En rigtig Soldat. Det har Zombien gjort«. 2.10. kom »Eventyr, fortalte for Børn. Ny Samling. Første Hefte« (Gaaseurten. Den standhaftige Tinsoldat. De vilde Svaner).

1839

- 15.6. »Den Usynlige paa Sprogø. Dramatisk Spøg, i een Act, med Chor og Sange« opført paa Det kgl. Theater. (Udkom 28.11.).
- 22.6. Fra København til Malmø og derfra til godset Hyby hos friherre Carl Gustaf Wrangel von Brehmer.
- 23.-29.6. Hyby.
- 23.6. Midsommerfest på Heckeberga.
- 24.6. Besøg hos baron Julius Coyet på Torup.
- 25.6. Besøg hos grev Corfitz Beck-Friis på Börninge.
- 27.6. Besøg i Lund.
- 28.6. Besøg hos grev Tage Kjell Thott på Skabersjö.
- 30.6. Fra Hyby til Malmø.
- 1.7. Fra Malmø til København.
- 13.7. Odense. Under en sommerferierejse: 9.7. i Sorø, derfra til Odense, Lykkesholm, Glorup; 1.8. hjemme i København.
- 19.10. »Eventyr, fortalte for Børn. Ny Samling. An-

- det Hefte« (Paradisets Have. Den flyvende Kuffert. Storkene.)
- 20.12. »Billedbog uden Billeder.«

1840

- 3.2. »Mulatten. Originalt romantisk Drama i fem Akter« opført på Det kgl. Theater. (Udkom 5.2.).
- 13.-20.4. I Skåne. Over Malmø til Hyby. 17.4. hyldet af studenterne i Lund. – Ingen dagbog bevaret.
- 13.5. »En Comedie i det Grønne. Vaudeville i een Akt« opført på Det kgl. Theater. (Udkom 27.10.)
- 31.10.–1.11. Fra København med dampskibet »Christian VIII« til Kiel.
- 2.11. Fra Kiel over Neumünster til slottet Breitenburg ved Itzehoe for at besøge rigsgreve Conrad Rantzau-Breitenburg.
- 3.–4.11. Breitenburg.
- 5.11. Fra Breitenburg til Itzehoe og herfra med dampskibet »Støren« til Altona; med droske til Hamburg.
- 6.11. Hamburg. Besøgt digteren K. F. Gutzkow og hørt Franz Liszts koncert.
- 7.–8.11. Fra Hamburg over Celle til Braunschweig. Hos forlæggeren Vieweg.
- 9.–10.11. Fra Braunschweig til Magdeburg.
- 10.11. Fra Magdeburg for første gang med jernbane

- over Halle til Leipzig. Møde med F. Mendelssohn-Bartholdy; middag hos forlæggeren Heinrich Brockhaus.
- 11.-12.11. Fra Leipzig over Altenburg, Zwickau, Reichenbach, Hof, Münchberg til Bayreuth.
- 13.11. Fra Bayreuth over Pegnitz til Nürnberg.
- 14.11. Nürnberg. Besøg hos boghandler Friedrich Campe.
- 15.-16.11. Fra Nürnberg over Schwabach, Roth, Weisenburg, Donauwörth til Augsburg. Set daguerreotypier. Mødt Gustav Kolb.
- 17.11. Fra Augsburg med jernbanen til München.
- 18.11.-1.12. München. Sammen med H. P. Holst.
- 21.11. I Odeon til Sigismund Thalbergs koncert.
- 23.11. Middag hos maleren Joseph Stieler, her mødt Cornelius og F. W. Schelling.
- 27.11. Besøg hos maleren Wilh. Kaulbach.
- 2.-3.12. Fra München over Garmisch-Partenkirchen og Seefeld til Innsbruck.
- 4.-5.12. Fra Innsbruck over Steinach, Brenner, Bressanone (Brixen) til Bolzano (Bozen).
- 6.-7.12. Fra Bolzano over Egna (Neumarkt), Trento (Trient), Rovereto, Verona til Mantova.
- 8.-9.12. Fra Mantova over Modena til Bologna.
- 10.-11.12. Fra Bologna over Loiano (overnatning 10.12.) til Firenze.
- 12-13.12. Firenze.
- 14.-16.12. Fra Firenze over Arezzo, Castiglione, Pasignano (overnatning 15.12.), Perugia, Assisi til Foligno.

- 17.12. Fra Foligno til Terni.
 18.12. Fra Terni over Rocca og Otricoli til Civita
 Castellana.
 18.12. »Maurerpigen. Original Tragedie i fem Ak-
 ter« opført på Det kgl. Theater. (Udkom
 19.12.).
 19.12. Fra Civita Castellana over Nepi til Rom.
 20.12. 1840—
 24.2. 1841 Rom.

1841

- 1.1.—24.2. Rom.
 8.1. Brev fra Jonas Collin om »Maurerpigen«.
 11.1. Festen i Collegio della Propaganda fide.
 17.1. Dyrene velsignes ved S. Antonio Abbate.
 6.2. Pavens kroningsdag.
 7.2. H. P. Holsts ankomst.
 11.—12.2. Tivoli.
 13.—23.2. Karneval.
 15.2. Brev fra fru Læssøe om Heibergs »En Sjæl
 efter Døden«.
 25.2. Fra Rom med Holst og Conrad Rothe over
 Albano til Cisterna.
 26.—28.2. Fra Cisterna over Terracina, Mola di Gaëta
 (overnatning 26.2.), Sant' Agata (overnat-
 ning 27.2.), Capua til Napoli.
 29.2.—15.3. Napoli.
 8.3. Herculanium.
 15.—17.3. Fra Napoli med dampskibet »Leonidas« til
 Malta.

- 17.3. Malta.
- 18.—21.3. Fra Malta til Syra. Her skiftet til dampskibet »Lykurg«.
- 21.—22.3. Fra Syra til Piræus.
- 23.3. I karantæne i Piræus.
- 24.3. Fra Piræus til Athen.
- 24.3.—20.4. Athen. Brødrene Chr. og Theophilus Hansen, Køppen, Lüth, Ross.
- 26.3. Første besøg på Akropolis.
- 28.3. Tur til Piræus. Set Andreas Miaulis' grav.
- 31.3. I Kolonos, set den tyske filolog K. O. Müllers grav.
1. og 7.—8.4. Tegnet af Chr. Hansen.
- 2.4. Hørt rhapsoderne hos Ludwig Ross.
- 3.4. Klosteret Daphne.
- 4.4. Stadion.
- 6.4. Frihedsfesten. I Kephisia.
- 9.—11.4. Påsken i Athen.
- 12.4. I Piræus. Middag hos den østrigske gesandt A. Prokesch v. Osten.
- 13.4. Pentelikon.
- 14.4. Aftenselskab hos kong Otto af Grækenland.
- 20.4. Fra Athen til Piræus og ombord på dampskibet »Eurotas«.
- 21.4. Fra Piræus til Syra.
- 22.—25.4. Fra Syra med dampskibet »Rhamses« til Smyrna (23.4.), herfra gennem Dardanelerne (24.4.) forbi Gallipoli til Konstantinopel.

- 25.4.-4.5. Konstantinopel.
- 29.-30.4. Dervisch-dansen i Skutari og i Pera.
- 4.5. Muhammeds fødselsdag. Om aftenen ombord på dampskibet »Ferdinand I«.
- 5.-6.5. Fra Konstantinopel til Küstendje (Constanta).
- 7.5. Fra Küstendje til Czernawoda og ombord på Donauskibet »Argo«.
- 7.-10.5. Fra Czernawoda forbi Rustschuk til Widin.
- 11.-12.5. Fra Widin til Gladkow, gennem »Jernporten« til Orsova og derfra til karantænen ved Schupanek.
- 12.-22.5. I karantænen. Om eftermiddagen den 22. til Orsova.
- 23.5. Orsova.
- 24.5. Fra Orsova i vogn til Drenkova og ombord på dampskibet »Galathea«.
- 24.-25.5. Fra Drenkova videre ad Donau til Semlin.
- 26.5. Semlin.
- 27.-30.5. Fra Semlin forbi Peterwardein, Neusatz, Borowa (28.5.) Mohács, Baja (29.5.) til Budapest.
- 31.5.-2.6. Budapest.
- 2.-4.6. Fra Budapest med dampskibet »Maria Anna« videre ad Donau forbi Pressburg (i land 3.6.) til Wien.
- 4.-23.6. Wien. Violinisten August Pott.
- 11.6. og 22.6. Besøgt Grillparzer.
- 11.6. Hørt Johann Strauss d. æ. i Volksgarten.
- 12.6. Besøgt Thalberg.
- 13.6. og 20.6. Besøgt fru von Weissenthurn.

- 23.-25.6. Fra Wien over Znaim, Iglau, Deutschbrod,
Czeslau, Kolin til Prag.
- 26.-27.6. Prag.
- 28.6. Fra Prag ad Elben med dampskibet »Boeh-
mia« til Dresden.
- 29.6.-2.7. Dresden. J. C. Dahl.
- 29.6. Besøgt Theodor Hell.
- 2.7. Siddet for maleren C. C. Vogel von Vogel-
stein.
- 3.7. Fra Dresden med jernbane til Leipzig.
- 4.-6.7. Leipzig. Familien Brockhaus.
- 4.7. Truffet Goethes svigerdatter Ottilie von
Goethe.
- 5.7. Hos Mendelssohn-Bartholdy.
- 6.7. Fra Leipzig til Magdeburg.
- 7.-8.7. Fra Magdeburg med dampskibet »Ham-
burg« til Hamburg.
- 8.-11.7. Hamburg. J. P. E. Hartmann.
- 12.7. Fra Hamburg til Kiel.
- 13.7. Fra Kiel med dampskibet »Løven« til Aarø-
sund, derfra til Assens.
- 14.7. Fra Assens til Odense.
- 15.-16.7. Odense.
- 17.7. Fra Odense til Glorup.
- 22.7. Hjemkomst til København.
- 20.12. »Eventyr, fortalte for Børn. Ny Samling.
Tredie Hefte«. (Ole Lukøie. Rosen-Alfen.
Svinedrengen. Boghveden).

- 30.4. »En Digters Bazar«.
- 30.6. Fra København til Gisselfeld, hos enkegrevinde Henriette Danneskiold-Samsøe.
- 1.-7.7. Gisselfeld.
- 7.7. Fra Gisselfeld til Bregentved, hos lensgreve A. W. Moltke.
- 8.-11.7. Bregentved.
- 9.7. Besøg på Thurebyholm.
- 11.7. Fra Bregentved tilbage til Gisselfeld. Præsenteret for hertugen af Augustenborg med familie.
- 12.-14.7. Gisselfeld.
- 13.7. Køretur til Holmegårds glasværk og Næstved.
- 14.7. Fra Gisselfeld igen til Bregentved.
- 15.7.-2.8. Bregentved.
- 20.7. Tur til Karise, Juellinge, Elverhøj og Hellested.
- 25.7. Tur til Vallø.
- 26.7. Begyndt på »Svaneungen« (»Den grimme Ælling«).
- 2.8. Fra Bregentved over Ringsted, Sorø, Slagelse til Korsør.
- 3.8. Fra Korsør til Nyborg, derfra til Glorup, hos grev Gebhard Moltke-Hvidtfeldt.
- 3.-22.8. Glorup.
- 6.8. Tur til Lykkesholm.
- 16.8. Tur til Egeskov.

- 17.8. Tur til Hesselagergaard og Broholm.
 20.8. Besøg på Lykkesholm.
 23.8. Fra Glorup til Odense.
 24.8. Fra Odense over Nyborg-Korsør til Slagelse.
 25.8. Fra Slagelse til Sorø.
 26.–28.8. I Sorø hos B. S. Ingemann.
 29.8. Fra Sorø med Hauchs over Ringsted til Roskilde.
 30.8. Roskilde. Besøgt Weyse.

1843

- 30.1.–1.2. Fra København over Ringsted, Korsør-Nyborg, Odense, Assens, Aarøund, Haderslev, Aabenraa (1.2.), Flensborg, Slesvig, Rendsborg til Itzehoe.
 2.2. Fra Itzehoe til Breitenburg.
 3.–19.2. Breitenburg.
 19.–20.2. Fra Breitenburg over Itzehoe til Hamburg.
 21.–24.2. Hamburg. Bor hos grev Julius Holck.
 22.2. Besøgt tegneren Otto Speckter.
 25.–28.2. Fra Hamburg over Bremen (ophold 26.2.), Osnabrück (27.2.) og Münster til Düsseldorf.
 28.2. Düsseldorf.
 1.3. Fra Düsseldorf til Köln.
 2.3. Fra Köln med jernbanen til Aachen.
 2.–3.3. Fra Aachen til Liège, derfra med jernbanen til Bruxelles.
 4.–6.3. Bruxelles. Jacques Quételet.

- 7.-8.3. Fra Bruxelles med jernbanen til Mons, derfra over Cambrai, Senlis til Paris.
- 8.3.-8.5. Paris. Th. Collin. Andr. Buntzen. A. F. Krieger. Frederik Læssøe. Orla Lehmann.
- 14.3. Hos Marmier.
- 15.3. Besøgt Victor Hugo, men kun truffet fru. Set Les Burgraves.
- 20.3. Besøgt Alexandre Dumas d. æ.
- 22.3. I Théâtre français med Dumas og talt med Rachel.
- 25.3. Truffet Balzac hos baronesse Pfaffins.
- 26.3. Besøgt Heinrich Heine.
- 27.3. Set Rachel som Phèdre.
- 6.4. Besøgt Heine.
- 7.4. På Père Lachaise-kirkegården.
- 10.4. Besøgt Victor Hugo.
- 11.4. Besøgt Alfred de Vigny.
- 18.4. Set Rachel som Marie Stuart på Théâtre français.
- 23.4. Besøgt Kalkbrenner.
- 25.4. Besøgt billedhuggeren P. J. David d'Angers.
- 26.4. Besøgt Alfred de Vigny.
- 27.4. Aftenselskab hos Rachel.
- 29.4. Brev til Jette Wulff om »udhysningen« af »Agnete og Havmanden«.
- 30.4. Besøgt Victor Hugo.
- 1.5. Visit hos Lamartine.
- 5.5. Besøgt Heine.
- 8.-10.5. Fra Paris over Meaux, Domremy (9.5.), Nancy, Lunéville til Strasbourg.

- 11.5. Fra Strasbourg ad Rhinen til Mannheim,
derfra med jernbane til Heidelberg.
- 12.5. I Heidelberg og derfra tilbage til Mannheim.
- 13.5. Fra Mannheim ad Rhinen til Mainz, derfra
med jernbane til Frankfurt.
- 14.–16.5. Frankfurt.
- 14.5. Besøgt baron Fr. v. Pechlin.
- 16.5. Fra Frankfurt med jernbane til Mainz, der-
fra til Wiesbaden.
- 17.5. Fra Wiesbaden til Biebrich, derfra videre ad
Rhinen til Bingen.
- 18.5. Fra Bingen over St. Goar (besøgt Ferdinand
Freiligrath) til Koblenz.
- 19.5. Fra Koblenz over Bonn (besøgt Ernst Mo-
ritz Arndt) og Köln til Düsseldorf.
- 20.–22.5. Fra Düsseldorf over Münster (22.5.) til Ol-
denburg.
- 23.–26.5. Oldenburg, gæst hos Wilh. v. Eisendecker.
- 24.5. Middag hos August Pott.
- 27.–28.5. Fra Oldenburg over Delmenhorst til Ham-
burg.
Besøgt Ole Bull.
- 29.5.–1.6. Hamburg. Hos Holcks.
Besøgt Ludwig Lenz.
- 30.5. Fra Hamburg med »Støren« til Itzehoe, der-
fra til Breitenburg.
- 3.–12.6. Breitenburg.
- 13.6. Fra Breitenburg over Neumünster til Kiel.
- 14.6. Med dampskibet »Christian VIII« fra Kiel
til København.

- 15.6. Hjemkomst til København.
 11.11. »Nye Eventyr«. (1. Samling). (Engelen.
 Nattergalen. Kjærestefolkene. Den grim-
 me Ælling).

1844

- 14.2. »Kongen drømmer. Originalt romantisk Dra-
 ma i een Act« opført på Det kgl. Theater.
 (Udkom 23.2).
 23.-24.5. Fra København med dampskibet »Christian
 VIII« til Kiel.
 24.5. Fra Kiel til Bramstedt.
 25.5. Fra Bramstedt til Breitenburg.
 26.5.-13.6. Breitenburg.
 5.6. Besøg i Kellinghusen.
 14.6. Fra Breitenburg over Itzehoe til Hamburg.
 15.-16.6. Hamburg.
 16.6. Besøgt Petit og Lenz.
 17.6. Besøgt Speckter.
 17.-18.6. Fra Hamburg til Bremen.
 18.-19.6. Bremen.
 19.-20.6. Fra Bremen til Hannover.
 20.6. Hannover.
 21.6. Fra Hannover til Braunschweig.
 22.6. Braunschweig. Ed. Vieweg.
 23.6. Fra Braunschweig over Halle og Merseburg
 til Naumburg.
 24.6. Fra Naumburg til Weimar.
 25.-30.6. Weimar. Flyttet ind hos Carl Olivier von
 Beaulieu-Marconnay.

- 25.6. Præsenteret for storhertugen af Sachsen-Weimar-Eisenach, Carl Friedrich.
- 26.6. Kørt til Ettersburg med kansler Fr. von Müller, præsenteret for arvestorhertug Carl Alexander.
- 28.6. Igen på Ettersburg.
- 1.7. Fra Weimar til Jena. Boghandler Fr. J. Frommann. Fru von Wolzogen. Bernhard Wolff. A. L. J. Michelsen.
- 2.7. Fra Jena til Altenburg.
- 3.7. Fra Altenburg over Leipzig til Dresden.
- 4.-8.7. Dresden.
- 9.7. Fra Dresden til Tharandt med August (Edvard) von Beaulieu-Marconnay.
- 10.-11.7. Tharandt.
- 12.7. Fra Tharandt til Dresden, derfra til Maxen.
- 13.-17.7. I Maxen hos major F. A. Serre.
- 13.-15.7. Tegnet af A. Ramberg.
- 18.7. Fra Maxen tilbage til Dresden.
- 19.-20.7. Dresden.
- 20.7. Besøgt maleren Moritz Retzsch.
- 21.7. Fra Dresden til Leipzig.
- 22.7. Leipzig. Aftenen hos Robert Schumann.
- 23.7. Fra Leipzig til Halle.
- 24.7. Halle. Robert Prutz.
- 25.7. Fra Halle til Berlin.
- 26.-31.7. Berlin.
- 26.7. Besøgt Jacob Grimm. Aftenen hos Steffens.
- 28.7. Middag hos Ludwig Tieck;
- 30.7. Besøg af A. v. Humboldt og Meyerbeer.

- 31.7. Besøg hos Bettina von Arnim.
- 1.8. Fra Berlin til Stettin.
- 2.8. Fra Stettin med dampskib til København, ankomst 3.8.
- 12.–26.8. Ophold på Glorup. Dagbog mangler.
- 27.–28.8. Fra Glorup over Odense, Assens, Aarø Sund, Haderslev, Aabenraa (28.8.) til Flensborg.
- 29.8. Fra Flensborg over Dagebøl til Føhr.
- 30.8.–8.9. Føhr. Gæst hos kong Christian VIII og dronning Caroline Amalie.
- 31.8. Udflugt til Oland (Halligerne).
- 5.9. 25-års dagen for H. C. Andersens første ankomst til København.
- 7.9. Udflugt til Amrum.
- 9.9. Fra Føhr over Dagebøl til Flensborg sammen med violoncellisten Chr. Kellermann.
- 10.9. Fra Flensborg over Graasten til Sønderborg.
- 11.9. Fra Sønderborg til Augustenborg.
- 12.–29.9. Augustenborg. Gæst hos hertugen af Augustenborg, Christian August.
- 21.–25.9. Statholderen, prins Frederik af Nør, besøger Augustenborg.
- 22.–24.9. Væddeløbene ved Augustenborg.
- 29.–30.9. Fra Augustenborg til Brunsnæs; ombord i dampskibet »Caroline Amalie«; over Svendborg til Kallehave; derfra med vogn til København.
- 21.12. »Nye Eventyr«. 2. Samling. (Grantræet. Sneedronningen.)

1836.

Den første Juni 1836. Fra Kjøbenhavn. – Det var Skjær Sommer, ja den skjær rigtignok, Vinden gik til Marv og Been. Egnen mager og ludslidt, Kjøgebugt væltede Skum fra
5 det Blaae Dyb ind hvor Stranden spillede med spansk Grønt. (Baron Gyldenkrone og Mine Guldberg) (Hotellet udenfor Kjøge, med den blinde Kone og Drengen, som sang). at see Kjøgehøns, kommer vist af, tænkte jeg. At i gammel Tid, da Galgen stod udenfor Kjøbenhavn ved Kallebostrand, kom
10 de, som hængtes, saa høit op at de maatte »see Kjøgehøns.« (Det kunde være en Character egent, at ville derivere Alt.) (Frøken Valentin fra Laalland, piquant) Tyven. I Rønnede, Træk over Alt. Nu blev Egnen mere interessant. (Schneider fra Theatret). Eensomme Hytter paa øde hede Toppe. Veirmøllen kastede lange Vingeslag, (ved Kjøge gik Een med to
15 Vinger) Ussel halsbrækkende Vei. Rundtom paa hele Touren, var Alt grønt, men jeg syntes at det kun var Øienforblindelse, det syntes Sommer, men denne var slet ikke, min Forstand, Følelse og hele Tilværen sagde: det er Vinter, det føler
20 Du jo gjennem dine to Frakker og din Sloprok. Kjøgebugt syntes opfyldt med hvide Svaner, det skummede og brummede. »Naar bare vor Herre vilde give noget Regn, – det

5) med] tilføjet over linien 6) Hotellet] først skrevet Hott 7) at see] tilføjet over linien
13) Nu] først skrevet Først nu 13) mere] først skrevet ret

seer sørgelig ud for Landmanden!« Denne vor egentlige NationalSang, der synges om Sommeren, naar Jorden ikke staaer i een Vælling, blev istemmet. »Ved Solens Undergang«, som der staaer i de jydskse Læsefrugter, kom vi til Nestved af en halsbrækkende Vei. (Min norske [Tarantel] Julie Schouboe var der) Nestved synes syet sammen af alle de Gyder og Stræder man har klippet af andre Provindsbyer, naar de saae for gale ud. Gaderne synes antikke de ligner noget den appiske Vei, hvor den har givet sig. /

Den anden Juni. Seet Byen paa Kryds og tvers, samt ovenover fra Sandbankerne. Den eneste mærkelige Person her i Byen er en Hund; den har Pension af Postkassen. I sin Ungdom, da engang Postsækken, med en betydelig Sum faldt af Vognen, blev den rolig tilbage. Den har frit Hundetegn og da dens Herre døde var der Rift om at faae Pensjonisten i Kost. – I en stærk Blæst til Herlufsholm.

Den tredie Juni. Bedre Veir. Gik til »Skytte-Skoven«, høie grønne Bøge, store vilde Nillikeconvaller i Skoven, hvor vi forfeilede Sporet, Gule Asters i Sumpene. Tidligere spadse-rede jeg ud til Granplantagen, Jorden var nøgen, men varm, nedenfor laae en Tørvemose indsluttet af Skoven.

Søndagen den fjerde Juni. Sommervarme. Gik langs Suse-aae til Herlufsholm; paa Pramme, med et Parhundred Men-nesker, seiles op mod Strømmen, Sluserne aabnes, Vandet indenfor gjøres liigt med det udenfor og Prammen glider ind, hvorfor Slusen lukkes og Prammen hæver sig. (Musik

1) NationalSang] først skrevet nationale Sang 5) [Tarantel] cf. H. C. Andersen og Henriette Wulff, En Brevveksling, Bd. I, 1959, s. 227 7) andre] derefter er overstreget S 16) Kost] først skrevet Kosten 22) Suseaae] først skrevet Susesaae 24) Sluserne] foran er overstreget slus

er ombord.) (Rector Dichmann, Münter, Møller og Bran-
ner). Bag Herlufshom selv, nede ved Aaen en herlig Udsigt
til den høie Broe med flere Buer over Aaen, nogle Elever
badede sig, Orgelet brusede ud over Skoven. Igaar da vi gik
5 der, sang Nattergalerne (om Aftenen) i de unge Asketræer,
enkelte Toner vare forunderligt fyldige, Een overtonede Alle
de andre Sangere. Vandmøllen hvor Birgitte Gjõe har boet,
ligger romantisk smukt ved [Aaen]. Gik til *Sortebrødre*, tak-
kede Gavle, gamle Træer og stinkende Parker, som synes at
10 have været Voldgrave. / Gik gennem Raadmands Skoven,
Solstraalernes Reflex mellem de bugtede Grene og de lyse,
grønne Blade; et Bøgeliig, (Træet fældet igaar) spærrede Stien,
de brune Klokker blomstrede i det høie græs, Fiskene stode
som Faareskyer i Flokke, hvor Haslerne skyggede. Jeg satte
15 mig paa Græsbanken ved Aaen. Saae med Prom og Møller,
det gamle Herlufsholm. Bryggeret har vist været Munkenes
Spisestue, den eneste bevarede Celle, var nu Pige-kammer,
Pigen sat her og syede, læste en Vise kjøbt hos Triblers Enke,
hvor Krusifixet havde staaet laae nu hendes Strikkestrøm[p]e
20 og Uldgarn. (Elever Liebe, Zink og Schulin). Om Aftenen
Skovbal, Regimentets Musik; Eleverne og et Par Officerer
dandsede.

Mandag den 5 Juni. Graat i Graat. Kjørt med Oberst
Guldberg til *Kjøng*, i Kirken et hæsligt i Træ udskaaret
25 Christus Billede, blodigt og sønderslidt; et saadant Billede
inddrikker Almuen, derfra staaer de Orthodoxes blodige

4) Orgelet] O først skrevet K 5) om] først skrevet mod 6) enkelte] foran
er overstreget E 7) Vandmøllen] foran er overstreget Vand i linieudgang
8) [Aaen] ms. har Aaen 19) Strikkestrøm[p]e] ms. har Strikkestrømme
25) sønderslidt] først skrevet sønderr

Christus. Steeg op i Klokketaarnet, tæt ved Klokkerne døvedes ganske Stemmens Lyd. Sveden sprang mig ud af alle Lemmer, jeg maatte ned igjen. Fru Leth blev jordet, Laurtrup holdt en afecteert Tale. (*Barth*). Paa Veien tegnet Retterpladsen af, Kørerne gik ude i Stranden. Plukket Blomsten til Bukkeblade, den lignede Hyazinter eller rettere Kastaniensblomster. (sygelig) 5

Tirsdag 6 Juni. (sygelig) Man mærker i et Huus ikke saa meget paa Mændene, som komme der, hvorledes Dannelsen staaer, men paa Damerne, (Liunges) dog kan der gives 10
Undtagelser (Ø.) Tegnet Møllen af, hvor Birgitte Gøe boede, hendes Værelse skal nu være en Svinesti; saae en Trækbaad. En lille snever Gyde, sommersolvarm, høie Humlestænger, Rankerne snoe sig om disse og hænge rigt ud over Gjærdet! / En stor Steentrappe, uformelige Stene lagt paa 15
hinanden, runde og kantede; tre Alen vist høie, hist og her lidt Græs. Samtale med en Bondekone: De Rige, de som have noget ere aldrig fornøiede, er det daarligt Aar, sig de, Herre Gud, iaar faae vi ingen Ting; er Høsten derimod riig, sig de Herre Gud, nu er der saa meget at man faaer ingen 20
Ting for det. Iaar har vi havdt Vaadt, Jorden staaer endnu og bæller sig! Kjørte om Aftenen i Kalvbyriis Skov. Skovmærkerne stode i Blomster, hele Plæner, mange Buske med blaae Violer, vilde Krusemynter. Luften mild og stille. – (Skrev til Louise). Udsigt til Karrebek. 25

Onsdag 7 Juni. Spadseret ved Suseaae og op paa Sand-

8) (sygelig] tilføjet under linien 10) men] derefter er overstregtet for 13) snever] tilføjet over linien 14) rigt] først skrevet rict 15) Gjærdet] G først skrevet B

bankerne, Bukketjørnen stod nu i røde Blomster. (Paa Vag-
ten staaer som Vaaben – en Gaas(?)) Været i Skoven til Thee.
Guldberg Lyst til at see Frederik III Historie behandlet.

Torsdag 8 Juni. Reist med Stabstrompeteren, hans Kone,
5 Broder og en Jøde med en Trompet, til Sorøe. Egnen skov-
rig, en smuk Mølle ved Suseaa. Bavelsesøe. Fru Grüner og
Søster Frøken Rafn i Besøg hos Ingemanns. Mødt Theodor.

Fredag 9 Juni. Reist med Rafn til Slagelse Veddeløb, sov
om Natten med ham hos Postmesteren Justitsraad Krebs, her
10 var ogsaa Sotoft med Kone, han fortalte om et Marionetspil
Faust, hvor Uhret forvandler sig til Djævelen og op af Bibelen
stiger Engelen og taler hver til ham. Meget morsomt ved
Veddeløbet, truffet mange jeg kjendte. Gjort Carstensiolds
Bekjendtskab. – Besøgt Snitkjær, som talte Latin til mig ved
15 Indtrædelsen. Fik Adgang til Hestefolkene selv.

Løvedag 10 Juni. Hr Torst med Gemalinde. Paa Banen
havde en Engelænder, som eiede en Landeiendom ved Hel-
singør, bundet med Seglgarn Benene fast til Hesten, paa sin
lille (grønklædte Dreng.) Madsen fik Seglgarnene skaaret
20 over, og i Løbet sprang da Hesten over Snoren, Drengen
slap med at faae Haanden beskadiget. En anden lod sin
Hoppe løbe, som bar anden Dag paa Mælken til sit Føl
hjemme. Igaar sprang een Hest over, Joqeien faldt af,
hævede sig /

2) staaer] først skrevet stod 5) Egnen] foran er overstreget Bavelse søen
6) Suseaa] først skrevet Suses 6) Bavelsesøe] foran er overstreget Fru Grüner
7) Frøken] først skrevet Frøkk 10) Sotoft] foran er overstreget Sotoft 10) et]
tilføjet over linien 13) Carstensiold] først skrevet Carstensjold 21) beskadiget]
g først skrevet l 21) lod] først skrevet laer 24) Resten mangler

1837.

Kjøbenh.: 20 [Juni]. Oppe Klokken 4. Deiligt Veir. Reitzel forærede mig en Improvisator og et Lommetørklæde over Sverrig. Luftet lidt kjøligt. Klokken 12 i varmt Solskin i Helsingør. Var med Gad i Kronborg. En vaad, kold Taage, kom, som Skyer fra Kattegattet. Det øverste af Kronborg skjultes. Hveen et lavt Capri. Udsigt fra Boyes Have. Var hos Olsen (lidt Patient.) 5

Onsdag 21. Deiligt varmt. Gik til Marien Lyst. Kullen saae ud, som Brocken. (HavBlik). I Haven stod Statuer, Bækkenlageren, Satyrer osv. – Var hos Joelsen der talte om Parnassets Klippevei. Jomf: Cantor »elskelige Sjæl af et Mandfolk«. Aftenen tilbragt hos Gads, med Olsen, Jürgensen, Meyer og Thaarup. – 10

Torsdag 22. Hveen ligner lidt Capri. Konsulens Skildt. Den portugiske Matros. Klokken 2 fulgte Jette og Drengene mig ud. Den svenske Konsul gav mig Anbefalings Breve. – Hofman og begge Rosenkilderne gik over med. Blikstille. Marsvin, længer, end Baaden tumlede sig tæt ved. Skibene seilede i Masse, midt i Sundet, som Kyllinger efter Hønen. – I Helsingborg Soldaterne, særdeles smukke. Sproget klang som Musik. Den ny Havn. Springvand paa Torvet. Boer i 15 20

14) Meyer] *foran er overstreget* og 17) gav] *g først skrevet f* 18) Blikstille] *først skrevet Blikstilh* 20) midt] *først skrevet i*

Hotel de Munthe. Var anbefalet Dr Ohlsen, som boede meget elegant, han førte mig op gennem Haver til Kjærnen, der ligger høit over Byen, ovenpaa var den græsgroet, som en Bakke, man anede ei at det var et Taarn. – / Gik med Adolf
 5 Rosenkilde siden op til Kjærnen igjen. Sol-Reflexen paa det brede Sund glimrende, Vandet mælkehvidt. Kullen ragede op over Sundet. (Man er midt i Sundet, naar Skoven griber ind i den tredie Bue af Bjerget. –) I Assessor Kiellmanns Have.

10 *Fredag 23.* Smerter og derfor ilde stemt. Graat Veir. Male-
 riske Fruentimmer. Birketræer. Kullen. Engelholm, den male-
 riske Træbro. Spiiste Frokost. Postillon. Belmanns Vise.
 (Sjöbeck.) – Ved Laholm forbi Lave-Elv med Vandfald,
 rundtom brændte Lyng. Klippenatur. Slette med et Monu-
 15 ment for Kong Carl den 11 og en Steen, for Lützau. stümpat
 men kämpande faldt her den tappre Lützau i Feldtslaget 17
 August 1676. – Halmstad, Middagsmad, en smuk Bro med
 støbt Jern. Fæstningsport. Bøgeskoven, den sidste i Sverrig.
 Falkenberg[,] det var Midsommers Festen, Pigerne pyndtede
 20 Maistangen imorgen Nat skal der være Dands. Kirken mel-
 lem høie Træer. En hyggelig venlig By. Fru Blakstadius er
 ikke mere iblandt os. Solen 6 Gange ned.

Løverdag den 24. Top Kaisa! siger vor Postillon. (Du min
 moder säg! Belmannsk Vise). I Varberg opreist en Midsom-
 25 merstang, spiist godt. Kjört i Selskab med Slaver, som fløtte-
 des fra et Sted til et andet, Skjutsbonden vilde ikke vige for

12) Postillon] *foran er overstreget* Kullens Kr 15) stümpat] *först skrevet*
 stümped 16) 17 August] *tilföjet i marginen ud for linie* 17 21) Blakstadius]
först skrevet Blakstagis, *derefter er overstreget* forlod os 25) Kjört] *foran er over-*
streget Mæ

os, Væddekjørsel. Haandværkssvenden tør i Sverrig ikke kjøre med Skjuts, han *skal* gaae med sin Randsel paa Ryggen. Egnen i Dag er mindre interessant, end igaar. – Kärra / en ubetydelig Station; da vi nærmede os Götheborg fik Alt et mere levende Udseende. – En Alee, som udenfor vore Porte, 5 mange spadserede der. Klokken var 8 før vi naaede Götheborg, som ligger mellem lave Klipper, ved Diligensen stod et Bud fra Dampkontoiret hvor jeg af den svenske Consul var anmeldt; Skibet gik alt imorgen Klokken 5, jeg løb paa Poetikammeret for at faae viseret, der var lukket, vi gik til 10 Manden selv, han var ude. Paa Dampkontoiret, sagde de da at jeg kunde reise uden Visering, de vilde anmelde det, jeg fik Lov at gaae ombord om Aftenen. Jeg var urolig, vilde give Billetten tilbage, men der var sluttet, (et Held) jeg maatte med, fik ikke seet Rosenkilderne. – Styrmanden tog 15 ombord mod mig paa Ångfartøiet Amiral Platen. Plads i Salonen raadede man mig fra jeg fik Kahytten No 2, en lang Gang er hernede med smaa Kahytter lige over for hinanden, Fruentimmer varte op, en Frue staaer for Beværtning (min Plads koster 15 Rdlr Dansk). 20

Søndag 25. Seilet fra Götheborg, Klippekyt, Göthe-Elven meget rivende, en gammel Kjøbmands Dame med to smukke Døttre, (der lignede Fru Buchwald), ombord. En Herre, som lignede *Samiel* i græsgrønne Klæder, mørkegrøn Kappe og forunderlige Sko, han / [var med] et heelt Selskab for at 25 skyde ved Trolhätta to Bjørne, som der vare sete. (Historien om de to Engelændere, som skjød Konens sorte Faar for en

26) Trolhätta] *først skrevet* Troh 27) Engelændere] *først skrevet* Engelænderen

Bjørn). En Italiener fra Lukka med en Lirekasse, der lød, som Fortepiano. Uden for et Landsted skudt. Skjær i Strømmen. Lille Edet to Sluser og et Vandfald, vi vare oppe paa et Herresæde og saae Udsigten derfra. Sluse ved Okkerstrøm, 5 begroede Fjelde Trolhätte med Sluser dristigt sprængt gennem Fjeldet; jeg gik ene gennem Skoven til Trolhättefaldet som saaes langt borte; gik til Vertshuset, hvor tæt ved Faldet bruser i flere Dyb. Man seer den første uhyre Sprængning i Klippen, som siden forandredes, da den Vei blev for besværlig. Gik ud paa Øen, der ligger midt i det tordnende mælkehvide Vand. – En Herre ombord, som jeg har seet i Kjøbenhavn og antog for Positivprofessoren er den hollandske Digter Statsrath van S'Gravenwert, som har skrevet flere Tragedier og oversat Iliaden og paa fransk udgivet en Udsigt over den 15 hollandske Litteratur, han reiser over Stockholm, Petersborg, Moskou, Grækenland, Syrien og Italien, det unge Menneske jeg hørte det af var hans Kammertjener, paa Øen i Trolhätte gjorde Digteren og jeg ret Bekjendtskab. Tjeneren hedder Graaf, behandles, som Ven. / I Vertshuset, som tidligere, 20 sees bestrøet med Gran og Birk (igaar saaledes før Gøteborg, et Vertshuus hvor der var Dands og hvor Jomfruen, den tyndklædte, kom med ind i Diligensen til en ung Hollænder). Saae den bekjendte engelske Bjørnejæger Loyd, som opholder sig saa meget ved Trolhätte. Vi seilede nu herfra ovenfor Faldet ind i en landlig, ganske hollandsk gravet Canal; der to Sluser, Lieutenant Toll og Stjernsvärd, me-

2) Uden for] *derefter er overstreget* et L. 4) Okkerstrøm ∴ Åkerström 12) Positivprofessoren] *først skrevet* Lire 13) Statsrath] *derefter er overstreget* S'G 14) oversat] *foran er overstreget* paa fransk 18) ret] *tilføjet over linien* 25) ovenfor Faldet] *tilføjet over linien* 26) Stjernsvärd] *j senere indsat*

get fortrolige; jeg havde spurgt om Madmos: Bremer og hørt at hun var i Norge, da vi landede ved *Wenersborg* fortalte Sternswärd mig at her fra kom Madms Brämer ombord inat, paa sin Tilbagereise[,] jeg var meget glad. Jeg har Kahyt med tre Tydskere, en Bjergmand, som ligger over mig, 5 en Professor og en Lieutenant (Dall er hans Onkel, i Dresden). spadserede om i den afbrændte By, saae et Par Jordhuse.

Mandag 26. Sov kun til Klokken to. Søen. Sol-Opgang med smukke Skyformationer. Stærk Søe. En lille Jødedreng i 10 en grøn tærnet skotsk Kaabe, første Gang ude i Verden, ængstelig og bly, slog sig meget til mig. Saae Kinnekulle, som ikke tager sig saa høit ud. Søen synes et Hav. Nærmest mig Madmoiselle Bremer, hun ligner meget Emilie Hornemann, men er vist over / de 40 Aar; hun var meget interessant. 15 syntes en a[a]ndfuld, dybtfølende Qvinde. Jeg forærede hende min Improvisator, hun læste hele Dagen i den og var særdeles grebet. Hun havde brune Klæder, en broderet Krave, Straahat med gule Baand, høit opknappede Skoe, en Chokolade farvet Kaabe, lidt røde Øine. – Kom forbi *Leccø Slot* 20 der saae italiensk ud. Aaben Søe. Øer. Søe og Skjær med Strudler. Nu kom vi til en gravet Canal med mange Sluser, jeg plukkede en Bouquet med Markblomster til Frøken Brämer hun hæftede den paa sin Kaabe; Stjernsvärd og Kammerherre Ramsai, som skal eie eet af de største Godser, drillede mig lidt der med. (Mellem Götheborg og Stokholm er 25

1) jeg] *foran er overstreget* Sternsvärd s 6) Professor] *vistnok først skrevet og*
6) en Lieutenant] en *tilføjet over linien* 9) kun] *derefter er overstreget* to Timer
15) var] *først skrevet* ble 19) Baand] *vistnok først skrevet* Med 20) Leccø
o: Leckö

72 Sluser). Fra Trolhätta stiger man bestandig, det mærkes. Jernbroer paa Hjul. Fruentimmer med Straahatte, Drengen som kun havde Buxer fortil og derfor blev viist fra Bredden. – Den brændende Skov. Sivene og Blomsterne i Vandet lige-
 5 som blive bange og dykke ned for Skibet. Bremer bemærket det samme; var glad over Barnelivets Skildring i Improvisatoren.

Tirsdag 27. Daarlig Nat, lidt meget af Myg. Ved Botten-
 sjøen mødt Dampskibet Daniel Nordberg, som tog Veed ind.
 – / Festningen Carlsborg. Wetttern graalig, Solen mat; kom
 10 ind i Motalastrømmen, ved Canalen er Amiral Platens Grav, der salutedes for den (Sønnen ligger der ogsaa), han fuld-
 førte Canalen. Var i Fabriquen hvor Dampskibe gjøres. Canalen høit oppe, lavere nede en Søe. Sungen for Madmoi-
 sel Bræmer og hendes Naade: lille Viggo. Fra Canalen sees
 15 over Mark og Skov den dybere liggende Søe Roxen, der gik stærk. Mørkeblaae Skove rundt om, en forunderlig mørk
 Tone. (15 Sluser førte os herved) I Canalen igjen hørte vi
 Lirespilleren. – En deilig Serin Alee førte til et italiensk byg-
 get Lyststed; vi gik til Klosterkirken Wreta bygget 1128 af
 20 Kong Ingve, i Muren stod en Steen med Aaret 1663, paa
 Graven danne Englevingerne et Hjerte. Ved Alteret ligger
 Ingve den Yngre, Altret er kun et lille gyldent Kors paa en
 sort Kiste. Harald Knaphøfding, over Graven en forgyldt
 Krone af Træ, som Theater Stads. Douglas Begravelses Ca-
 25 pel, med gamle Faner, een af de Reisende tog et Stykke, med
 et Hjerte i. – I et Rum til Siden laae mellem hinanden Ma-

2) Jernbroer] *foran er overstreget* I dette Øie 9) Carlsborg] *tilføjet over linien*
 20) Ingve ∴ Inge, † 1125 22) lille] *tilføjet over linien* 23) Harald Knap-
 høfding ∴ Ragvald Knaphöfde 24) af Træ] *tilføjet over linien*

donna, Helgener, Jesusbarnet, Vaabener, alt fra den katolske Tid henkastet. Paa Marken voxede Engsdun. (Roxen med mørke Skove, den sorte Røg henover den skummende Sø, flyvende Skyer); Regn, derfor Sang vi, Engelænderne kom nu nærmere os. —

Onsdag 28. Sov til Klokken 4. Nu titte igjen Klipperne frem. Røde Træhuse mellem / mørke Graner og Birken. Ved Søderkøpping mange Sluser, gik op i Staden, Kirken seer gammel ud, med smaae Taarne om det store, Koner solgte Safran Brød; her var et Badested (Gjæsterne sad derinde og vippede paa et Bræt). Her kom en Tante til Stjernsværd, en Majorska om Bord, bleve snart bekendte (Sluserne mellem Vettern og Vennern var endt 1808, den ved Södderkjöpping og Havet 1832). I Mem toge vi Brænde, jeg spadserede op paa Fjeldet; Majorsken gav mig Haanden ved Afskeden; vi kom nu i Vigen, hvor der laae en malerisk Øe. Stegeborgs Ruiner ved Bugten. Udløbet med uendelig mange grangroede Øer. Køer havde svømmet over til een. Solen brændte. Aaben Søe med blinde Skjær, Loos. Tre Mile stærk Søe. Skjær og en 15 Aars Loos. Mødt to Dampskibe. Farlige Vendinger med Skibet ved Oxeløund og Sævsund; Stænger stode som Mærker. Steenøer med lave Skove eller aldeles nøgne. enkelte med et eensomt Huus. Engelænderne sidde og spille Kort mens det Smukkeste paseres. Mamsel Bræmer meget udtalt sig, hun hørte min Biographie og vi vare særdeles Venner. Vi kom forbi et Slot [.....]

8) Sluser] først skrevet Slusen 11) paa] derefter er overstreget Br 26) [.....] et eller to blade, med indførsler for resten af 28. samt 29. og begyndelsen af 30. juni, mangler

.....] Fogelbergs
 Odin. Vagtparaden. Gik da til Södermalmen op paa Mose-
 bakken; kom ind ved Thelegraffen, i et Slags Herbergersted.
 Staden laae nedenfor med sine hvide og lysegule Huse. Luften
 5 graa blaae, Skovene sorte, Søen graa grøn, Alt nordisk dun-
 kelt; tunge Skyer. Før jeg kom ned begyndte Regnen, jeg
 tyede ind i en Forstue, her stod en Dansk: Wulff. – Paa
 Spiisquarteret traf jeg en Stjernman fra Nordkjöping, som
 kjendte mit Navn, som Digter og bad mig besøge sig i Nord-
 10 kjöping, hvor han vilde være mig til Tjeneste. Meget koldt,
 maatte tage Kappe paa; kjørte med Omnibus til Diurgården,
 Omnibus meget mindre end de Franske[,] en lille Dreng i
 en Skindfrakke, der i Form og Farve ligner vore Sprøitefolks,
 stod bag paa og blæste i Trompet; tre Vogne skifte i Timen.
 15 Forbi Kaserneerne kom jeg ud i Diurgården, Klipper med
 Mos rager frem, enkelte Egetræer og mange Fyrtræer. Gjen-
 nem Egetoppene saae jeg store Skibe nede i Melaren. Stok-
 holm synes strøet mellem graalige Klipper. De mørkebrune
 Tage, de røde Veirmøller gjøre god Virkning. Sta[d]en selv
 20 prægtig. En Dalerdreng med bare Fødder, graae Buxer, hvid
 Kofte Trøie, sort Bredskygget Hat med en rød Lidse med
 Qvaste havde sin lille Søster i et Skind paa Ryggen, Ulden
 vendt ind ad, saaledes bar han hende, Forældrene vare i Ar-
 beide. I Vaaren komme Dalerne og blive til Høsten, Konerne
 25 ernære sig ved at roe over Mælaren. / Var i Theatret her,
 som er lidet, to Rækker, et sort Teppe til Forhæng. Orche-

2) Vagtparaden] tilføjet over linien 6) tunge] t først skrevet d 18) mellem]
 derefter er overstregat gulgraa 19) Sta[d]en] ms. har Staten 21) Lidse] rettet,
 læsningen usikker

steret stemmede og morede sig med at efterligne Kattemiau. Språkmästaren og Jovial. Hr Torslow kaldtes frem men kom ikke. I Omnibus fandtes igjen de to pyndtede Petimeterais – Lapse kan de ikke kaldes thi, de vilde ikke vove at gjøre en rask Bevægelse, da saa deres satte Haar kunde komme af lave, en Adjudant Schönberg, spurgte om jeg var Hr Andersen og bad mig hilse Oberstlie: Abrahamsen. Dahlgren har været her hjemme og foræret mig Bøger. 5

Løverdag 1 Juli. Daarlig Mave. Gik til Grill. Udenfor Slottet mod Gustav AdolfsPlads ligge to Løver ved en Jordkugle, høie Terrasser rundt om. – Minister Hotellet endnu tomt. Været hos Baron Taubes. I en Kellere og fik Frokost. – Foran Slottet, hvor Broen forbinder Sta[d]en med Nordmalmen, er under Broen en lille Have, rund, β med Conditorie; gik til Södermalm, høie Trætrapper mellem Mure og Plankeværk, kom til Chatrinakirken, som ligner noget Frauenkirke i Dresden, fire smaae Taarne omgive den store Kuppel. Paa en Grav sad en Brødkone. Gik til Maria Kirken og traf her en Grav med Indskrift 10

Skalden 20

E. I. Stagnelius,

født 1793.

død 1823.

Hvilar Här.

Jeg gjorde en Krands af Græs og hang om / Urnen. Paa Stortorget (Stor Torvet) tæt ved Kirken hvor jeg boer lod 25

2) Språkmästaren] først skrevet Sprogmästaren 3) Omnibus] O først skrevet V 3) Petimeterais o: Petitmaitres 5) satte] s først skrevet n 7) Oberstlie:] først skrevet Op 13) Sta[d]en] ms. har Staten

Chr II Svenskerne henrette. – Imorges var det Vinter nu er det Sommer igjen. – Var i Bonniers Boghandel, der boer Digteren Nicander. I Dag begynder jeg at faae Penge-Angest, Beregning paa Beregning, saaledes maa vist den Gjerrige lide, o denne Skjærsild er Straf nok her paa Jorden for hver Synd. Spadseret omkring og kom da til Humlegaarden, en Skov-Eng med Conditorier, Faar og Spadserende, indesluttet af Plankeværker, rødmaalede. (Bonier sagde i Dag han kjendte Andersen personligt, »ikke saa ganske!« sagde jeg. »Det er mig.«) Gik fra Humlegaarden til Diurgården, hvor jeg maatte betale 2 β i Entré (Gautier er her) spadserede mere og mere og kom saaledes til Sommerslottet Rosendal, det er lille, som et Lyststed, her stode Soldater, mange Anlæg fandtes[,] et græsk Tempel med Søiler af Bark. Noget, som ligner et Theater. Mødte den lille Engælænder. Træt kom jeg hjem. Passiar med Minna; lidt af Pengeangest, nu i bedre, resigneret Humeur. Besøgt forud Tholander. I Kjællera strøes Birkeblade. Udenfor mit Vindue er Lænke over Gaden til en Lygte.

20 *Søndag 2 Juli.* Daarligt Veir. Var hos *Nicander*, en Mand paa 30 Aar, men med et ældre Udseende, noget indesluttet, han boer hos Boghandler Bonier, der var borte i Limpsta, men Broderen førte mig ind til Hustruen, som var glad ved at see mig, fik Chocolate. Besøgte Digteren Bötker fra Upsala, som igaar har aflagt Kort hos mig; han har været / i Italien 1835. Han fortalte at for 8 Dage siden læste han,

15) Mødte] *foran er overstreget* Træt 16) lidt] *foran er overstreget* efter 17) I] *derefter er overstreget* Boutik 22) Limpsta o: Limsta 24) Bötker o: C. V. Böttiger

Geier og Atterbom Improvisatoren og vare saa glade over den, Atterbom især henrykt og det vilde bedrøve ham, at han ikke fik mig at see. Prinds Oskar skal ynde O.T. – Fandt ei Ministeren, ei Baronesse Taube. Lidt Feber i Kroppen. Dalarkullar have en Art svære Skoe med Træbund, klodsede og store, røde Strømper, der sidde, som om det var Buxer. Hvide Særkeærmer, eller en ulden Trøie med Ulden ind ad Strømphehlen grøn. Fandt Plesz, som ei behagede mig. Var hos Baronesse Taube, som var meget elskværdig. Slet Veir; begynder at kjede mig. – Havde Vesit af Dr: Jacobsen, som fortalte at Plesz følte, han havde ikke været opmærksom nok. – Vi passiarede længe, han bad mig hjem til sig, men jeg havde ikke Lyst at gaac ud i dette Regnveir. Forstuer og Trapper ere meget rene, men langs Muren er en Bort af fiint, tørt Sand, lagt i Flammer, om Søndagen fandt jeg Egeblade lagt derpaa. Et andet Sted stod, i gammeldags Costume, Børn af Træ i Hjørnerne. (Et roligt Spectakkel o: et moersomt Skuespil) Slette Locum høit oppe, pyntede med Birkeqviste. – Ligeover for sidder en qvindlig Skabning og spiller Guitar, hele den lange Aften. (Da jeg igaar var i Rosendahl, stod der, alle Tulipanerne først udsprungne.) –

Mandag 3 Juli. Slet Veir. Travet om / [.....] [Nytaars-]gave, som begyndte 1838, jeg skulde sende dem de danske Bidrag før Udgang af October. Derpaa drak vi Kaffe og ovenpaa Punsch. Klokken 5 gik vi bort. Indbudt hos Boghandleren

3) han] først skrevet vi 5) Dalarkullar] først skrevet Dalarqvinder 18) Locum] først skrevet Lock 23) [.....] et blad mangler

Løverdagmiddag Kl. 2. Var til Thee hos Dr Jacobsen, paa Tilbageveien mødte jeg *Carlsted*, der kom med sin Festemøe, han var forbauset ved at see mig i Stockholm. Paa en Kellere, hvor jeg traf en snaksom Gammel.

- 5 *Tirsdag 4 Juli 1837*. Skylregn. Et usselt Dampskib er Upsala, Regnen piler ned i det en Mand maa hjælpe paa Pompen, smukke, mørke Egne krybe vi forbi, den unge Engelænder er min Reisekammerat. – Damer sidde rundt om og nikke. – En Bro have vi passeret. – Ved *Steget* passeret en Broe; det
 10 slette Veir vedbliver, mørke Skove, Klippeegn. Sigtuna til Høire, flere Taarn Ruiner rager frem, den synes høist ubetydelig, paa Bakken over den laae to Veirmøller. En lille Ø med e[t] lavt Lysthuus laae ude i Melaren, Damen, som her forlod os, lignede Fru Falbe. Regnen skyller ned. – Lidt
 15 bedre Veir, kom forbi Skokloster, en stor hvid Bygning til Venstre med fire Taarne (et i hvert Hjørne) det tilhører Familien Brahe, men beboes ikke, her findes mange Vaaben, Portrætter og en lille Model af Slottet, tæt ved ligger paa en Høi Kirken, i den findes endnu Nonne Fængsler med Brix
 20 og Halm; for henved 20 Aar tilbage Marker her med Korn. – Kom forbi enkelte Landsteder og endelig ud af Melaren ind i Aaen som fører til Upsala, prægtige Græsgange paa Siderne, Hestene løbe løse om i Skoven. Vi saae Danmarks-Kirke og [. . .] / Vaksala-Kirke sees først. – Steeg i Land og gik
 25 et langt Stykke før vi naede Staden, Slot og Kirke tager sig prægtig ud. Boer i Hjertemanns Kellera. Fik her Een, som

5) Tirsdag] T først skrevet M
 først skrevet Venstre
 beskudiget

9) Steget o: Stäket
 13) e[t] ms. har en

11) Høire]
 24) og [. . .] papiret

skulde føre mig til Bibliothekaren Schröder, og han førte mig lige i den modsatte Retning. Atterbom og Geiger borte. Et lille Vandfald. Gik rundt om Kirken. Skibet Upsala er i Ord for at gaae slet, de mange gode Farter oversees, den enkelte slette lever, saaledes med Digterens Værker. Jeg er i Odins By, min Tanke er Odin og Freia, og uden om mig tumle Hverdags Menneskene sig! – Drukket Porter. – 5

Onsdag 5 Juli. Næsten alle Huse af Træ, paa mange ere Tagene af Grønsvær. Gik med Engælænderen John Forster og Karlskroneren til Kirken, hvid med smaae sorte Jern-Capiteler, Gang rundt om Alteret, dette forestiller i Basrelief Naderen og i heelt Korset. Der var Skriftemaal, Degnen sang, Præsten holdt fra Prædikestolen en Tale. Dristige Buer, et rundt Vindue, som i Notre Dame. Et stort Orgel. Linné, Søn og Hustru ligge under een Steen, Monumentet staaer i et Capel til Siden. – Erik den Hellige i en Sølvkiste med et lille Taarn paa, ligger tæt ved Alteret, fløttet fra gamle Upsala. – Johan den 3 (Tredie) og hans Chatrine af Polen, ligge hver oven paa sin Kiste. Han er i Rustning og i / en sovende Stiling. Svante Sturre og Steen Sturre, myrdede af Erik XIV. – Pehrson Brahe, Fader til Sant Brigittæ. – Gustav Vasas Capel bag Alteret, han ligger mellem sine Gemalinder Chatrine af Saxen og Margrethe, (en adelig Frøken) Professor Sandberg i Stockholm maler Freskobillederne kun to mangle endnu, for at sikre dem mod Fugtighed, er der aabent bag ved dem. De to store forestille, 1) Gustavs Indtog i Stockholm 1523, Folkets Jubel, man strøer Blomster og Krands. 2) Afsked 10 15 20 25

2) Retning] først skrevet Rett
Sturre ∴ Nils Svantesson Sture

2) Geiger ∴ Geijer

20) Steen

1560, de tre ældre Sønner staae ved Thronen, den yngste sidder ved Faderens Fødder, det er Carl IX, Deputerede fra Finland, Dalerne sidde rundt om. 3) Gustav for Raadet i Lübeck, characteristiske Ansigter. 4) Gustav som Terskerkarl
 5 hos Dalarne, Fogeden spørger, Hunden gør. 5) Hyldingen paa Mora-Kirkegaard. – Ruderne her i Capellet blive maledede, hveranden faaer en Stjerne, hver anden en Vase. Loftet er blaat med Stjerner, røde Borter. – Erkebisp Menander[,] godt italiensk Arbeide. I et side Capel stod et Skab med Kostbarheder 3: en guld Kalk taget i Prag. Johan III og hans
 10 Hustrues Kroner, Septer og Æble taget af Skeletterne i Graven 1833. Et Aflads Skrin, udenpaa staaer St Peder med Nøglen. Den forreste Altertavle, hang som en Klud. Thor, et Træbilled. Reisendes Tøi stod her, det er Skik, til Opbevarelse. Gik op i Klædekammeret her er Slibestenen /
 15 (Næsten 6 Alen lang) Margrethe fik fra Albrect og den Fane af en Serk hun sendte ham. Steen Stures Klæder, Dolkestikkene sees, hans blodige Linned, hans Halmbaand, han førtes med Halmkrone og Halm Støvler gjennem Gaderne,
 20 en lille silke Handske, som fandtes hos ham af hans Elskede Constance Texin. Gik derpaa i den bothaniske Have, hvor i et Huus Linnés Buste staaer. Paa Bibliotheket, Christinas Toilet foræret hende af Gustav Adolph, som tog det i Augsburg. Det ny Bibliothek en smuk Trappe og en stor Sal.
 25 Trefoldigheds Kirken. Obelisk. Var i Westermanland og Dalar Nations Huus med Biskopper og Gustav 2 Portræt.

4) characteristiske] *foran er overstreget* 4) 11) Hustrues] *H først skrevet K*
 16) fik fra] *først skrevet sendte* 17) Steen Stures 3: Nils Stures 21) Texin
 3: Teczyn 23) Augsburg] *først skrevet Aus* 26) Huus] *først skrevet Huse*

Professor Schröder Bibliothekar. Gik forbi det Springvand, som fremkom der hvor Erik den Hellige blev halshukket, en gylden Krone hænger derover. Hos Professor Rudberg (i Physik) til Middag, han var begejstret for Geier og Tegnér, fortalte om de hørte ikke med til Phosphoristerne, hvori var Atterbom og alle yngre smaae Poeter. Gik op paa Slotsbanken, stor Slette til alle Sider. Sang hendes Navn jeg elsker, den kolde Nordenvind bar det bort. – Spadseret i Staden mange Huse med Grønsværs Tage, begroet med gule Blomster; var ude ved Dampskibet Thor, det seer anseeligt og elegant ud. Kjørt med Professor Rudberg i hans lette Vogn og med en Doctor i Cabriolet ud til Gamle Upsala, Odin, Thor og Freias Høie, vi vare paa Freias og / drak Champagne (Ørsteds og min Skaal) derpaa drak vi Mjød af Horn med Indskrift: »Den 3 Juni 1834 behagede hans Mayst Kung Carl XIV Johan att dricka Mjød ur detta horn på Odins hög.« – Paa Høien var skaaret Græstørv bort i »Navne«, inde i Huset var en gammel Madmoisiel Erlund, som kaldtes mámá, hun havde før været holdt af en General, her var Spor af Skjønhed, hun havde ikke været oppe paa Høiene siden Dronningen (Desideria) var der. – Kirken er lille og Templet skal kun have været halv saa stort. – Her høstes kun hvert andet Aar, man saar i August og først Sommeren, som kommer [høster man]. Her er aldrig Comedie, kun i Markedstiden 2 Gange aarlig kan der komme Dyr. – Paa Gamle Upsala Høie komme Studenterne om Søndagen.

4) Tegnér] T først skrevet O 8) den] først skrevet een 18) Erlund ∴
 Erlund 26) Søndagen] derefter er overstreget og

Torsdag 6 Juli. Regning 34 ½ Rdlr Rigsgjæld. Kom en Time for tidlig paa Ångskibet, her var en norsk Professor og Professor Schröder og Doctor Björllingson. Schröder gav historiske Oplysninger om Egnen, vi seilede ned af Fyrisaaen, saae Waxsala Kirketaarn og Danmarks Kirken, *Thor* er et
 5 godt Skib, nu kommer der to nye til[,] Upland og *Freia*, dette skal gaae hen og tilbage samme Dag. (Thor hedte før Sleipner). De toge Veed ved Skokloster og vi steg i Land, den gamle Wrangel har bygget det lille, Sønnen, det store Slot.
 10 Man kom ind i en Portikus med Portræt af Herman Wrangel og alle hans Chefer, i 30dive Aars Krigen [...] under ham. – Øverst oppe var Rustkammer / her stode to Harnisker udenfor, med Dukker i. Gik rundt om Kirken. En norsk Landskabsmaler ombord. Melaren har 1500 Holme.
 15 Her var nu stille, Vandet var graagrønt, Skoven sortblaae. I Nærheden af Stokholm kom vi forbi Vertshuset Hessingen, besjunget af Bellmann. Prægtig Vue af Stockholm. – Alle Pladse optagne paa Dampbaadene Daniel Thunberg og Norwall; tog Diligensebillet for 17 Rdlr Banko. Dahlgrens
 20 Sang til mig staaer trykt i *Freia*. Tilbragte Aftenen hos Boniers .

Fredag 7 Juli. Smukt Veir. Var i Riga-Kellare[,] hos Janzen, hos Jacobsen, Melin, og Grill, talt med Carlsted og Dahlgren. Besøgte Nicander. – Var hos Mamsel Bremer, som boer
 25 paa Hörnet af södra Klara Kirkgatten og store Wättergrän. Hendes Moder var en behagelig gammel Kone, hendes yngre

1) Rigsgjæld] derefter er overstreget (dyrt) 10) Portræt] først skrevet Portræ-
 ter 11) Chefer,] derefter er overstreget 1306 11) [...] papiret beskadiget
 23) Melin] foran er overstreget og 24) Mamsel] M først skrevet F
 25) Hörnet af] derefter er overstreget Vas 26) behagelig] b først skrevet v

Søster havde ifjor været i Rom, hun talte lidt italiensk. Mamsel Bremer viiste mig Portrætter af Digtere hun havde gjort og sagde, at naar jeg igjen kom til Stockholm vilde hun tegne mig i sin Erindrings Bog, at jeg havde gjort hende Dampskibreisen saa interessant, hun viiste mig Mærker i Improvisatoren, hun havde lagt, sagde, at det var en Bog hun havde lært meget af, at den var just det, hun stræbte at naae. Forærede mig derpaa sin sidste Roman »Grannarne« og lovede at skrive mig til, flere Egenheder hos den svenske Nation, som jeg kunde bruge. Hun trykkede min Haand saa fast. Over-/Alt findes gode, beslægtede Sjæle! Det er m[ig] som om hele denne svenske Reise hvar skeet for at gjøre dette Bekjendtskab. Gik til Digteren Melin hvor Nicander var og Johansen, som er Udgiver af Argus, der blev dygtig suppet og talt mod den Værgelandske Norskhed, og om vor Nytaarsgave. Gik med Melin til en Boghandler hvor jeg fik alle Melins Verker, derpaa førte han mig til en Conduktør og tog en Vogn og med Johansen, kjørte vi først til Cadetskolen (∴ som har været et Slot) ved Melaren, her var smukke høie Træer, tre Cadetter spadserede, den midterste spillede Guittar, vi kjørte forbi Solna Kirke hvor Choræus (Forfatter til: lille Clara er en bestemt Dame) har været Præst, saae hans Grav. Derpaa til Slottet *Haga*, som er i italiensk Stil, her levede Gustav III lystig med sine Skjønneander, i een af Pavillonerne ved Søen blev Sammensværgelses Planen lagt, i een Fløi, var hans Dronning da han var skudt i Operaen.

1) lidt] *tilføjet over linien* 11) m[ig] *papiret beskadiget* 17) Conduktør] *først skrevet Condu*
 21) *kjørte] derefter er overstreget* til Somm 23) italiensk] *i først skrevet t*

Vi saae Grundlaget til det nye Slot han her begyndte, men som ikke kom videre. Kjøerte derpaa til Belvue hvor der var et smukt Pas mellem Klipper. Den første Gade her i Stockholm var Træhuse. – Om Aftenen hos en Bogtrykker hvor
5 der blev fælt suppet, jeg sneeg mig bort 9½.

Løverdags 8 Juli. Var hos Nicander der halv sov, han fik en Ruus, hører jeg, iaftes. Seilet med Vet-Slipparen, som Dalakuller roe ud til Dalmanns Lyststed Charlottendal hvor vi spiste og suppede forbandet. Deilig Vu til Stockholm.
10 Tilbragte / Aftenen hos Boniers, hvor Monies Broder og flere vare. Theorell Medredacteur af Aftenbladet og Ingelmann var hos Dalmann. (Bøger fra Bibliothekaren til Rafn). Vesit Kl 10½ af Nicander, som bragte mig Kobbere og Bøger, han fortalte om at han om Natten var blevet svindel
15 og faldet.

Søndag 9 Juli. End er jeg i Stockholm, sovet urolig og oppe Klokken fire, for at kalde paa de, som ved denne Tid skulde kalde paa mig. (1 Rdlr 6 β til Minna) 2 Rdlr 8 til Tjeneren. Jeg fik Sjøbeck, Conducteur igjen til at kjøre med.
20 I Nærheden af Haga kom Piger og Karle med Grønt i Hænderne de havde været i Skoven om Natten. [Paa] Birketræer synes Bladene, som de vare faldne fra Himlen og i Faldet klæbet fast, eller at Luften laae for tungt paa dem. Skov og Klippeland, (Mælaren viser sig forsvinder og kommer igjen
25 hele Formiddagen). Frokost ved Edet. Dalkars Bakken og Sjøende Bakke de to steileste paa Reisen. Gik ind paa et

7) Vet-Slipparen 0: Ved-Släparen 8) Lyststed] derefter er overstreget hvor-
paa 18) 2 Rdlr] foran er overstreget Sjø 24) sig] derefter er overstreget og
25) og] tilføjet over linien

Landsted hvor jeg fik Svaledrik uden Betaling. Kom forbi Ekholdssunds Kungsgaard hvor Gustav III skal have opholdt sig. – Enkjöpping en lille Stad, Husene af Træ og for største Delen med (først Bark saa) Græstørvs Tage. Raadstuen har et lille Taarn med Uhr, det viser nu paa 3, Kirken ligger paa en lille Bakke. Paa Gaden en Deel Træer. – Meget dyrt og slet. Jirstad en Bondeby med en smuk Kirke, ved at passere Broen / ved Nygvarn, sagde Kjælderpiggen at tæt ved boede paa Haga Hofmann Bang, jeg skrev paa en Lap, et god Dag til ham. Vesteraas tog sig anseelig ud, Skibe laae i Havnen og Kirken hævede sig. Dette er den første By i Sverrig som jeg finder uhyggelig alene, udenfor Byen raabte de efter Dilligensen, en Haandværksmand gjorde et langt magert Ansigt af mig, i det vi kjørte forbi hans Vinduer, Vertshuus Modtagelsen var saa tom. Jeg sover i Nat i et Skab. Til Ingkjöping gaaer Dampskibet og her til Frey. En Flod bruser gjennem Staden, en Art Brøndstænger gaae fra Husene ned i den. De yderste Huse tækkede med Græstørv. Her et Dagblad. Landshøvdingens Slot.

Mandag 10. Juli. Smukt Veir. Mavepine. Regning 2 Rdlr Rigsgjæld. Syntes bedre om Folkene til Morgen. Kom gjennem Kolbek til *Kjøping*, som har Plankehuse, Væven spiller en stor Rolle i de smaae svenske Byer. En Aa flyder gjennem Kjøpping med Brønde. – Skoven Riglen 1½ Miil tvers

2) Ekholdssunds 3: Ekolsunds 5) ligger] *derefter er overstreget* uden for Byen h
6) lille] *tilføjet over linien* 6) Bakke] *derefter er overstreget*, har intet Taarn
7) Jirstad 3: Irstad] *foran er overstreget* Jist 8) Nygvarn 3: Nykvarn 15) Ingkjöping 3: Enköping 19) Landshøvdingens Slot] *senere tilføjet* 21) Rigsgjæld] *tilføjet under linien, derunder er overstreget* Banko 22) Kolbek 3: Kolbäck

igjennem, fortalte Røverhistorier, den stærke Mand, som med et Bord holdt Røverne, Bonden som slog den gamle Gumma ihjel med Hemschuen. – Uvane Heste. Ørebroe anseelig Stad med Bjælkehuse og nogle enkelte af Steen,
 5 Landshøvdingens Slot, som har været befæstet, har Taarne, tæt ved et lille Vandfald. Millers Selskab giver Forestilling. Kumla med en ny, smuk Kirke. Regnveir; Klokken var slaat 10 før vi naaede Wrestorp et eenligt Vertshuus ved en Søe; (Locum i Haven). Slet Opvartning. Man sætter Gjær-
 10 der af Fyrreplanker spigrede paa skraae, mange Sviin og unge Tyre løbe paa Veien; Børnene tilbyde Smultroner 3: Jordb[ær] i smaae Kurve af Birketræ. En lille Unge løb[er i] bar Skjorte og med nøgne Fødder udenfor Huset [i] det ruskende Veir. – / (Igaar kom vi forbi et Rettersted i
 15 Skoven,)

Tirsdag 11 Juli. Billigt (1 Rdlr Rigsgj. Drikkepenge 3 Skilling Banko). Hramundur en Helt, som slog 7 Jetter, byggede Hramunder Boderne, hans Grav. Her var en Træ Kirke. Graat Veir. Skovegn. Søen seet over Skoven. Hofva. Fro-
 20 kost. Omtren[t] $\frac{3}{4}$ Miil her fra kom vi over Göthekanalen ved en Landsbykirke med fire smaae Taarne om det større. *Mariestad* en venlig Stad med flere Steenhuse; Vennern saae ganske enggrøn ud og var i stor Bevægelse. Hele Eggen vi nu passerede, syntes en engelsk Have af Grantræer. (Fruen
 25 som kjører med hedder Moberg). Kinne-Kulle tager sig lav ud. Enebakken hvor der voxte mange Enebærbuske og store

3) Hemschuen 3: Hemschoen

12) [] i linierne 12-13] papiret beskadiget

14) (Igaar kom vi . . . Skoven)] senere tilføjet, derunder er overstreget Det var meget billigt.

16) Rigsgj.] først skrevet Banko

Enebærtræer, spiieste vi Middag i. Karlen fortalte om Rønne-
 bærtræet som sættes i Hestens Grimme. Mælk i Kobberkar
 satte Ædder og Spansk Grønt, derfor skjændt paa dem i
 Vertshuset. Kom forbi Husebykirke, som skal være bygget
 1001, tæt her ved er en Kilde hvor Oluf Skottekonger 5
 døbt. Vi kjørte gennem et Leed hvor de to Stene vare Bauta-
 stene vist 9 Alen høie, næsten udslettede, det skal være en
 Konges Grav. Lidkjøpping tog sig godt ud over Søen, gjen-
 nem en Granskov kom vi til denne By, der er af et anseeligt
 Udseende. Raadhuset ligger midt paa Torvet, herfra Udsigt 10
 over Søen til Kinnekulle, som tog sig bedre ud, end fra Land
 Siden. Vertshuset synes godt. Drikker Porter og spiser for-
 træffeligt.

Onsdag 12 Juni [12: Juli]. – Flad Egn. Hunnehalle Bjerg
 seer ret udstrakt ud. Smaae Veirmøller. – Grev Rosen kom 15
 med fra Lidkjøpping han har været i Turin og Paris,
 sværmer for Bellin[i] og Syden, jeg forærede ham Ag-
 nete. / Til Middag i Hällebrønd, spiiet godt. Alt som vi
 nærmede os Götheelven bliver Egnen mere bjergig; ved El-
 ven selv er det en Rhinegn, afvexling af smaae, frodige Dale 20
 og Klipper; herlig er det at see ved Solnedgang, de enkelte
 høiere Partier stærkt belyst, de øvrige i Skygge. Kongselv.
 Nu sidder jeg i Gøtheborg ved Porterøl og seer ud paa Bjer-
 gene.

Torsdag 13. Meget varmt, mit Ansigt, som en brændende 25
 Ild. Staden er meget snorlige med en Kanal midt igjennem.
 Klokken 9 til Morgen kom først ångfartøget. Været hos

14) Hunnehalle Bjerg 12: Halle- och Hunneberg
 først skrevet Göthecanalen.

19) Götheelven]

Landshöfdingen, hvis Adjudant sværmede for Improvisatoren. Scheel og Frue meget vakkre; Schel førte mig til Badehuset der er opført i Form af en Rotunde; paa Skibet føres det salte Vand op fra Søen. Meget elegant. Talt med Grev
 5 Rosen. Rosenkilde er allerede reist til Danmark, det var da en kort Reise. – Tegnér er her i Staden for at bruge Badene, han boer i Biskopshuset. Fra mit Vindue sees Gøthe-Elven, 9 Skibe for fulde Seil gaaer i dette Øieblik mod Strømmen. – Tilbragt Aftenen hos Scheels, hvor jeg traf en svensk Greve.
 10 Følt mig lidt syg. Gik Kl 9 til Tegnér, Portrættet ligner ham, han havde Stjerne paa Brystet; vilde at jeg skulde blive, thi imorgen er der et Badegilde, og der var »smukke Koner«, sagde han, noget en ung Mand og Digter maatte synes om. Han talte meget om at Øehlenschläger skrev for meget, hans
 15 Norges Reises Daarlighed. Af mig havde han kun læst Digtene jeg sendte ham. Talte om Herz, som han kaldte Hjort. Jeg syntes han var lidt svinglende. Bad mig skrive sig til forud, naar jeg vilde besøge ham. Mere vel. /

Fredag 14 Juli 1837. Smuk Morgen, oppe 4½. Bjergene
 20 disede. En Madmoisel Olsen til Kjøbenhavn, en Grev Bjelke, som har reist med Professor Abrahams fra Wien til Rom, en ung Herre fra Upsala, som med Atterbom, Gæier og en 10 andre Stykker i Upsala havde hørt Grevinde Silberstolpe oplæse Improvisatoren, vare med en livlig ung Herre til
 25 Reiseselskabet; fra Kärä bliver Egnen fuul og er det næsten hele denne Dagreise. – Varberg. Frokost[.] Middag i Falkenberg, her fik vi en Madmoisel Petersen, en livlig Dame med paa Vognen. En Støv saa vi knap aande. Jeg har Smerte i

12) imorgen] derefter er overstreget fa

Lægen og mine Læber ere itu. Bjergene see saa udpidskede, udbrændte ud, det er, som Jord Smuld.

Løverdag den 15 Juli. Den unge Herre fra Upsala er Magister Rabe. – Halmstad ligger smukt, her sees Rester af Befæstningen. – Paa Hallinggaes begynder Skaane. Klo-

ken henved 10 naaede vi Helsingborg. 5

Søndag 16 Juli. – Helsingborg er et dyrt Sted. tog Skjuts til Ramløse, der ligger en halv Miil herfra. Skovegn, med Ege og Birke[.] Bønderfolket dandsede i Skoven paa en Plads med Brædder; Hotel de Ramløse havde prægtige Værelser, vi 10 spiiste i Salen her og jeg sad ligefor Frøken Juringius, efter Bordet sang hun. Moderen og Broderen var med. Fru Bügel meget bra mod mig. Brøndsalen har en Trævæg, som kan skydes til Side, og man seer Klippen der seer Ockerguul ud og her fra strømmer Vandet ud. Traf her Kommandanten 15 fra Kronborg som indbød / mig at seile med sig over iaften, men jeg blev. – Postillonen kom vandrende her ud med Brevet til sine Forældre. – Om Aftenen var Bal, Entreen kostede 1 Rdlr Rigsgjæld. Meget vakre Damer dandsede smukt. Herrerne vare meest Grever. Gjorte Bekjendtskab 20 med Sporon og Familie.

Mandag 17 Juli. Oppe Klokken 6, men Skjutsbonden kom ført 7½; jeg ventede at komme over Klokken 9 men Parquetten gik først Klokken 12. Nu har jeg besøgt Dr Olsen, været oppe ved Kjærnen og Halvveien ude ved den anden 25 SundhedsBrønd Helsa. – Postillonen var her og fik 1 Rdlr

2) udbrændte ud,] *ms. har udbrændte, ud* 2) det] *først skrevet ret* 3) Magister] *derefter er overstreges G* 16) 3) Fr. Ohlrogge 23) Parquetten] *først skrevet Parkvetten*

Rigsgjæld i Drikkepenge. – Med to hanoveranske Officerer gik jeg over, Søn gik med store Bølger, men jeg følte mig meget vel, kastede en Rose ud paa det svulmende Vand. Boye havde faaet sig en Søn og Jette var forlovet med Doc-
 5 toren paa Vagtskibet: Petersen. Mødte Kommandanten paa Kronborg, som jeg igaar gjorde Bekjendtskab med paa Ramløse; fulgte med ham at see Festningsværkerne og Kronborg. Kirken ødelagt under Krigen, Alteret laae hen af Gulvet, det var af Marmor gjort i Italien, et ypperligt Arbeide, især
 10 den ene Røver ved Korset. Jeg drak Thee hos Kommandanten, som fortidt sagde, »der falder mig en Anecdote ind,« og saa var det altid den samme. Saae op til Kullen. Mødte Jomf: Cantor, som var overspændt, Børnene have gjort en Kjæde til mig.

15 *Tirsdag den 18 Juli.* Oppe Klokken 6. Sundet blikstille. – Var hos Dr Müller og spiste Jordbær med Madera. / Gik til Jomf Cantor, som holdt Tale og ziterede af OT, »fra denne Stund du adlet være, Du vil ei glemme Ridderpligt og Ære«. Hun hang mig en Perlekjæde om Halsen, som hver af Pi-
 20 gerne havde flættet sit Stykke af! Skade, at det Hele var afec- teert, overspændt. Men man meente det vist godt. Fru Bügel kjørte mig over Gurre, hvor vi gik mellem Slots Ruinerne Bønderne hente Steen herfra og Gruus til at gjøde deres Agre med. Deilig Egn; vi kom til Fredensborg, hvor hun
 25 hyggeligt boede i det propre Smedehuus, efter Middagsbordet gik vi ind i Slotshaven der strækker sig til Esromsøe, (forud

1) Rigsgjæld] R først skrevet B 5) Mødte] først skrevet Var 13) over-
 spændt] v først skrevet f 16) Müller ∴ J. O. Møller 24) Deilig] først skre-
 vet Vi

havde vi paa Baad, trukket af to Heste, seilet [paa] Esrom-
 kanal, ned til til Stedet hvor de kaste Brænde ned i den anden
 Canal; en stor Bølge fulgte Baaden, og hvor Andemadet
 groede, saae det ud, som om vi rede paa Slangens Ryg. Bøl-
 gen snoede sig som en stor Høvlespaan i Lyset. Spiiste Tyk- 5
 mælk.) Figurerne i Fredensborghave toge sig vel ud, men de
 vare næsten alle verstüplede, Guder og Gudinder. – Nor-
 mandsdalen er en rund Plet, hvor, paa Terrasser, Mand og
 Qvinde fra hver forskjellig Egn i Norge staae. Brudgom og
 Brud, Bonde og Fisker. Det var, som gik jeg i tusind og een 10
 Nat, hvor Folkene vare forstenede. Dragterne characteristi-
 ske; spadserede langs med Søen og saae over til Nødeboe. –
 Slottet minder noget om Tuillierierne. Efter at have drukket
 Caffé kjørte vi den smukke Vei til Fredriksborg. / Smaa-
 piger vendte Mølle. – (Fru Bügel gav 10 igaar 5) Vi steg af 15
 ved Slottet hvor hun betalte Slotsforvalteren; Kirken, et ud-
 skaaret prægtigt Orgel, den ene Figur træder frem efter den
 anden; Stolene i Smag med Arabeskerne i Vatikanet, Kirken
 selv stærkt forgyldt, med Malerier i de øverste Sidegange.
 Det er den brillianteste Kirke i Danmark, Sollyset faldt smukt 20
 ind, det var den bedste Belysning vi havde truffet, sagde For-
 valteren. Alteret af Sølv og med kostelige Billeder. Vi gik til
 Riddersalen; Loftet kunstigt udskaaret, Lysekronerne vare
 tagne i Krig og Sølvapostlerne fra Kaminen; Fugle paa den
 ene Side, Dyr paa den anden under Loftet, der, ved Salens 25
 Længde, syntes at trykke. Malerier af fremmede Fyrster.

1) seilet] derefter er overstreget Kanalen 4) rede] først skrevet reed 6) Figu-
 rerne] F først skrevet V 7) alle] derefter er overstreget fe 9) hver forskjel-
 lig] først skrevet hvert forskjelligt

Dyveke. Rubens Bacchanale. I Sideværelset prægtige Malerier paa Kobberplader. Fru Bügel sagde Farvel, i Hottellet har hun bestilt det bedste Værelse for mig, mit Tøi er bragt derhen. (Abel). Jeg gik nu med Forvalteren og saae de mange
 5 Portrætter, i et mørkt Taarn var stukket i en Krog Dyvekes og Struenses Portrætter. Paa Væggene flere Kongers og Prindsers Maal. Mathilde og Marias Skrivning paa Ruden. — Christ IV^{des} Pult; Nedgang. Nu sidder jeg livsglad, sandselig glødende, ved den varme Punsch i den smukke Aften. O Gud
 10 du er god og kjærlig.

Onsdag 19 Juli. Klart Solskin men Blæst.

Den 11 Jan [12: December] 1837. Idag blev Sophie forlovet. Sidste Middag jeg gik derfra med Marmier, sagde han: »De elsker hende, jeg veed det! jeg seer godt! frie til hende!« jeg
 15 tænkte hele Aftenen meget paa hvor urigtigt det var, da jeg er fattig. I Løverdags var jeg der, hun var saa elskværdig og dog om Aftenen følte jeg, at jeg nok kunde leve ene og alene! igaar aftes hos Collins drillede de mig med at mit Stykke til For-
 eningen var equivokt! at Lorck blev fordærvet ved min Om-
 20 gang, der blandede sig i Spøgen en Braad, der vist kom fordi jeg ikke havde været ivrig i at benægte de lette Rygter der gaae om Svogeren Boye. Lind blev ved og jeg tydede da paa den Plathed han i Parterret har sagt om Jomf: Gran; jeg var iriteret, han tog det fornærmeligt op, der blev en Pause. Jeg
 25 gik. Da jeg var i Udlandet var det alene for ikke at saare Collins, for dem er det her hjemme, jeg aldrig har fulgt min

13) med] tilføjet over linien 17) nok] n først skrevet r 24) det] først skrevet den

Lidenskab, og dog paaskjønnes det ikke, ophidset gik jeg derfra, følte en Forandring i mit Væsen; jeg vil være som andre Mænd tænkte jeg, heller ikke for Sophie vil jeg sværme, jeg bliver aldrig forlovet og det var en Ulykke om det skete! Gud leed Alt til det Bedste. Jeg sov, og i Dag Kl. 10 blev hun forlovet, jeg hørte det Kl: 1, af H.P. Holst og strax efter af O. Müller, han lagde sin Haand paa mit Hoved, mon det var Tilfælde, jeg følte en Beklagelse deri, men havde ingen Uro, ingen Liden; jeg spüiste hos Fru Bügel, nu mod Aften havde jeg netop lovet — s at læse min Biographie og Studenterstykket, jeg gik der hen, men kun Stykket kunde jeg læse; Biographien var det mig, som jeg ikke nu kunde afsløre dem. De vare begge saa lykkelige. Jeg tog første Gang hendes Haand. To Gange trykkede jeg den og jeg var i et ypperligt Humeur, jeg syntes det ganske vist, thi jeg leed ikke og var uendelig rolig — Nu er jeg hjemme, jeg er alene — alene! som jeg altid skal være det! ved denne Juul, havde jeg vist sagt hende det, hvad der aldrig kunde have blevet godt for hende! Nu bliver jeg aldrig gift, ingen ung Pige voxer mere for mig, Dag for Dag bliver jeg mere Pebersvend! o jeg var endnu igaar mellem de unge — iaften er jeg gammel! Gud velsigne Dig kjære, elskede Sophie, aldrig skal Du vide hvor lykkelig jeg, som formuende og med Dig kunne have blevet! —

10) — s o: Ørstedes 13) De] D først skrevet J 19) ingen] først skrevet i det 22) kjære] k først skrevet S

1839.

Svensk Reise.

Den 22 Juni 1839. Vexlede svenske Penge; tegnede mig til Dampskibet Malmö og sagde Farvel hos Collins. Fru
5 Bügel holdt Foredrag over hvorledes jeg skulde tee mig i Sverrig. Paa Skibsbroen stod Molbech vi seilede sammen i en Baad ud til Dampskibet, han var syg sagde han. Ombord var Bournonvilles Søster, Svigerinde og Børnene. Smukt Solskin og en behagelig Overfart. Havnen ved Malmø meget lang,
10 Man sagde jeg kunde tage ind hos »Fikken«, jeg troede det var hos »Flikkan«, men Fich var Mandens Navn. Min Mave slet; drak god Port Viin. Lieutenant Kroock kom og raadede mig til strax at tage Vogn. Grev Tott førte mig imidlertid op paa Raadhuussalen St Knuds Salen der er meget stor og
15 med nogle og tyve Lysekroner; her holdes Bal; i Sideværelserne hang Portrætter af flere danske Førster og Førstinder. Torvet er stort og omplantet med Træer, paa et Hjørnehuus ved Havnen var et Madonnabilled. En Holstener der boede i Ørebro, Hr Kaale, sagde han ogsaa skulde til Hyby, hans
20 Udvortes behagede mig ikke og jeg gav mig kun lidet af med ham. Efter lang Venten kom en slet Pindevogn med to Heste, jeg kjørte en ujevn, slet Vei, i daarlig, flad Egn,

4) hos] h først skrevet t 14) St Knuds Salen] tilføjet over linien 17) paa] først skrevet et

det blæste kjøligt; efter Klokken ti naaede jeg Hyby; Hr Kole kjørte med een Hest tæt bag efter; Baronen Wrangel en smuk Mand tog venligt imod mig, efter Thee førtes jeg til et smukt Værelse og en god Seng; fra Vinduet sees Klokke-taarnet.

5

Den 23 Juni. Blev vakt ved et skrækkeligt Tordenveir; Regnen skyllede ned; spiste Frokost paa Salen, skrev Brev til Theodor og Jette Collin. Ramler har fundet i sin Tørvemose (igaar) 3 Krukker, ved disse laae tre Træsværd, kullede i Enden. Bonden, som fandt dem, havde strax brugt dem til Brændsel. Gik paa Kirkegaarden hvor Folk stod og sang en Psalme før Præsten kom. Til Middag kjørte vi til Hekkeberga, en gammel Gaard ved en Sø, med store skovgroede Holme; det var Midsommers Festen, en blomstersmykket Stang var reist midt i Gaarden ved hvilken stod tre Musikanter, den ene spillede mere falsk end den anden, Bønder og Bønderpiger dandsede lystigt; i Valsen hang Cavaleren blytung paa Damen; Een snød sin Næse midt i Dandsen og det gik saa uforstyrret videre. Degnen med Kone kom og gjorde Vesit paa Gaarden og de kyssede alle Damernes Hænder, selv til Tak for en Kop Thee. – Vi gik paa en Flydebro, med det svenske Flag over paa en Holm. Der var snirklet Steentrappe og Gangene bestrøet med Enebærgrene. Fruen førte mig til Bords og vi fik mange Retter, ganske danske. Paa Hjemveien var vi inde i Kirken, som var pyntet med Grønt og mange Krandsse givet af hver Bonde, i een stod Navnet, med Andre vare Vers; der fandtes flere danske Vaaben i Kirken, der skal

10

15

20

25

15) den] først skrevet der 18) Een] foran er overstreget s 20) selv] foran er overstreget og 23) Fruen] F først skrevet P

være i Stiil, som Lunds. Regnveir hjem. Alle de glubske Lænkehunde paa Gaarden blive løste Klokken 10, jeg maatte derfor have Guide til Retiraden; her er Vægter med et stort Horn paa Gaarden. (Dahlun eies af Baron Blixten Finneke i Fyen)

Den 24 Juni. Regnveir. Ventede Fremmede men ingen kom; læste den Usynlige og Paradisets Have. Kjørte til Torup til Friherren Baron Coyet; Veien gik gennem Skoven hvor der, uagtet Regnen vare flere Hundrede Mennesker samlede til Dands og / Lystighed. To Brædegulve med et ophøiet Orchester, Bønder og Byfolk dandsede; Mad blev lavet, som i vor Dyrehave. Vi kom til Thorup, en gammel Gaard med røde Mure, Voldgrave og Taarn, indvendig Alt moderne. Chr: IV har boet her hans Navnetræk og Krone findes paa et Værelse i Taarnet. Coyet tog venligt imod mig, beklagede at han overmorgen skulde reise, men bad at jeg ved mit næste Besøg i Skaane vilde boe hos ham. Sønnen Kammerjunkeren den unge Grev Bark og Grev Lewenhaupt kjørte med mig i Dyrehaven hvor vi uddeelte Apelsiner til de smukkeste Piger; da vi kom hjem sagde jeg Negerkongens Datter og fortalte et Par Eventyr, Grev Barks Døttre Louise og Mathilde behagede mig, den ældste var en ung Verdens Dame, vi talte om Paris, Musik og Poesi og halv forelsket skildtes vi ad efter at have aftalt at samles imorgen hos Onkelen Grev Beckefries. Faderen saae streng ud, og skal have for mange Jern i Ilden, han har Gaarde rundt om i Landet og Fabrikker, men det staaer uvist med hans Formue, derfor fri ingen

1) Alle] *forst skrevet Læ*
 efter er overstreget b

4) Dahlun] *derefter er overstreget R*

24) have] *der-*

til de smukke Døttre. Den unge Grev Bark kom mig smukt imøde. Da vi vare i Hyby igjen fik vi en god Aftensmad og jeg gik til Hvile.

Den 25 Juni. Slet Veir endnu. Kjørte til Børringe, som eies af Grev Beckfries, hvis Søster er gift med Grev Bark, han nedstammer fra Eleonore Ulfeldts Datter, (hun med den øvrige Stam-Slægt paa smaae Kobberplader hang i et Værelse) Veien gik forbi to Søer, den første med en lille Holm mindede om Sorø-Sø, Regnen skyllede ned, det Hele havde et skotsk Udseende. Vi kom gjennem en smuk Bøgeskov. (Grev Lewenhaupt en ung Mand med rød Halstørklæde bad mig til Stokholm). Jeg læste høit Mulatten; den gamle Grev Bark behagede mig meget i Dag. Alt var herskabeligt. Fra Vinduet var Udsigt til en Sø, paa en Tange der, skal det Slot have ligget hvorpaa Dronning Margrethe holdt Kong Albrecht fanget. Skrev om Aftenen til Fru Bügel.

Den 26 Juni. Hele Dagen paa Hyby; begyndt paa Laramines Reise i Orienten. Spadseret paa Kirkegaarden og i Landsbyen; givet Bønderbørnene Skillinger. Skulde bestige en Høi og følte mig angrebet, saa jeg lod være. Mod Aften kom Løvenhaupt og Informatoren paa deres Reise til Lund. (Ved Frokosten havde vi Grev Beckfriess Besøg.) Om Aftenen fortalte jeg Baronnen og Baronessen om mit Ungdoms Liv; fik Aal og Theevand.

Den 27 Juni. Regnveir. Kjørte i lukt Vogn til Lund; det var raat og koldt, Vandet pidskede ind i Vognen; vi kom tæt

5) Grev] tilføjet over linien 7) Stam-Slægt] først skrevet Fam 8) Veien] foran er overstregt paa 10) et] tilføjet over linien 12) den gamle] tilføjet over linien

ved Hyby forbi den Dal og Gaard hvor 1811 Bonde-Oprøret stod. Gjennem en lang ussel Gade i Lund kom vi til et elegant Vertshuus, her traf vi den unge Grev Bark, som blev glad ved at see os. Jeg trængte til at barberes og Byens Ragere, 5 en sand Rakker, kom, han havde en Slags Pels paa foret med broget Skind, men udenpaa belagt med Fedt og Snavs, Manden stinkede i en Grad at Værelset blev forpestet derved; han havde pidsket Sæbe i en Æske, den kom mig ind i Munden – uh, endnu mange Timer derefter lugter jeg denne 10 Lugt. Kniven var som et Rivejern, Mandens Hænder, som et vaadt Aadsel og hans Aande kunde gjælde for Raadenhed. – Bare jeg ikke faaer nogen Sygdom deraf. – Vi gik til Professor Brunnus, hos hvem Molbech er i Besøg, Manden syntes mig lugtede ogsaa lidt af Barberen, var vist meget lærd og en 15 god Architect men han fortalte saa vidløftigt at det aldrig fik ende; hver udhugget Snirkel over Dør og paa Søiler fik man den alegoriske Betydning af. Kirken er i en smuk Stiil, men vanzires af et moderne udpyntet Orgel. Vi saae et Metal-Billed af den hellige Laurentius med Risten, en stor 20 Metal-Lycestage; var inde i Kryptkirken, som er meget stor, i en Pille er hugget Jetten Finn, som vil styrte Pillen, paa ham var skrevet mange Navne deriblandt Joseph Lessøe og Ludvig Lessøe. Her laae en Biskop i Sarkophagen, stod Kanikkestole (da disse bleve tagne ned fandt man under dem, Kort og Terninger). Der stod et Christus Billede, som 25 Edderkoppen spinder / sin Væv henover. – Vi saae Universitetet, som nys er bygget, men er i gammel gothisk Stiil,

4) Jeg] *foran er overstreget* Vi gik til Professor hos hvem Molbech er i Besøg 5) foret] *først skrevet* fored

mellem det og Kirken var en Plads med gamle Træer, vaade, som i Sorø, her samles Studenterne og synge om Aftenen. Vi spiiiste paa Gjæstgivergaarden sammen med Grev Bark, jeg fulgte hjem med ham, han boede høist elegant, jeg saae hans Skizzer, han maler og synes at have Talent. Han eiede mange interessante Skizzer af berømte Malere, mange Haandskrifter, han bad om min, og jeg skrev af Mulatten: »Der er Mennesker vi leve sammen med«. Besøgte derpaa Student Strandberg han boede op af en snever Trappe; strax ved min Indtrædelse i Hotellet traf jeg ham og Roscén. Hos Boghandler Glerup tegnede jeg mig paa Nicanders Værker. Klokken 3 kjørte vi, i taaleligt Veir fra Lund til Hyby. Begyndt paa Brev til Ingeborg og til Jette Hanck. Spadserede omkring; Wrangel vilde have mig op paa en høi Banke hvorfra Kjøbenhavn sees, men i den kolde Vind følte jeg mig angrebet, som jeg kan være det og vi lode være. Om Aftenen kom en drukken Mand ind i Stuen og blev kastet ud. —

28. Juni. Altid daarligt Veir. Efter Bordet kjørte vi til Grev Tott paa *Skabersjö*; rundt om Gaarden ere Voldgrave, Haven i fransk Smag med beskaarne Hække, meget stor og udstrakt, Greven førte om; i Værelserne vare mange gamle Portrætter af den Tottske Slægt de fleste i Uniform. Fru Tott en født Barnekov en lille venlig tyk Frue, en XGouvernante med Kappen klinet til Hoved[et], mange Brødre Tott hvoraf en var »toki« : taasset. Informatoren Magister *Tolin* syntes en meget bildet Mand af Læsning, han, som de Fleste

8) Besøgte] *foran er overstreget* Klokken 3 an 10) Hos] *H først skrevet B*
 21) gamle] *tilføjet over linien* 23) en født Barnekov] *tilføjet over linien* 25) Magister] *tilføjet over linien*

herovre syntes ikke om Molbech, (Brunnius var ikke glad ved at have M hos sig). Hjemtouren gav os smukt Veir, Solen gik stor og rød ned og farvede Bøgestammerne i den smukke Skov ved Torup; Alt spaaede deiligt Veir til næste
 5 Dag; Udenfor Hyby dampede Mosen, den syntes en Sø med smaae Holme. Jeg fortalte Baronens Eventyr, men var ei oplagt.

29. Juni. Graat-Veir og Regn. Krebs hedder i Sverrig »Kræfter« og derfor tager det danske Ord: Kræfter sig høist
 10 komisk ud for svenske Ører. Bulitinen i vor Konges Sygdom: Kræfterne tiltage, lød her, som for os »Kongens Krebs tiltage«. – Kun i Mellemrum og med Kaloscher kan jeg hoppe om ude. Grev Beckfries kom om Eftermiddagen for at gaae paa Jagt med Baronen. Jeg læste gamle svenske æstetiske
 15 Blade, i eet Nummer, stod jeg rakket ned, i et andet hæderligt omtalt. Seet Universum af Meyer udgivet af Nicander og nu af Melin. Pakket ind.

Den 30 Juni. Regnen skyller endnu ned –, det er da en Regn som har holdt ved fra Tordenveiret den første Morgen
 20 jeg kom. – Hele Formiddagen ventede jeg hver Minut at Vognen blev spændt for og at vi kom afsted, men der skete Intet, Vrangl ventede at Veiret blev bedre, det blev ikke, vi havde spiiist Frokost, Tiden blev mig dræbende, man mærkede det paa mig, jeg læste i Lamartine og lagde mig tilsidst
 25 til at sove paa Sophaen. Nu kaldtes jeg til Middag, min Skaal blev drukket i Champagne; de fortræffelige Mennesker have gjort Alt, til det Yderste for at hædre og glæde mig. Klokkeren 2 kjørte vi og Veien blev lagt gennem Calmets Skov. Regnen

15) Nummer] tilføjet i marginen ud for linie 15

skyllede ned. I Malmø tog jeg Afsked med Vrangel. Magister Cronholm, som har grundet her en Boglade, førte mig i denne, viste mig megen Hyldest og fortalte han havde oversat Lykkens Kalosker og at den var saa læst. Om Aftenen hos Fik i Hotellet underholdt Grev Tott mig ved hele Aftensbordet. Borgerne skottede til mig. Spadseret om. — 5

Den 1 Juli. Sov daarligt, Fluerne fløi mig paa Ansigtet, var derfor oppe Klokken 4 og ude at spadsere paa Skibsbroen og i Gaderne. Byens Barbeer, ragede mig det var en anderledes Karl, end han i Lund; fik først Kaffe $\frac{1}{2}7$. / 10

Odense den 13 Juli 1839. Igaar kom jeg her til, boer paa Postgaarden — Udsigt over Husene. (Fru Schou og Manden morede sig i deres Ægteskab med at lære Roller i Komedier og spillede disse hjemme for sig selv) 15

5) ved] tilføjet over linien

1840.

[Løverdag] den 31 October forlod jeg [Klok]ken 2
Kjøbenhavn. Det var en tung Afsked; igaar Aftes havde
mine Venner givet mig hos Ferrini en Afskeds Fest, hvor
5 Øehlenschläger, Conferentsraad H. C. Ørsted, Collin,
Etatsraad Lund og mange yngre af mine Venner vare. Øh-
lenschläger og Hillerup havde skrevet Sangene; jeg sov kun
lidt om Natten; i Dag sagde jeg lev vel til Collins; de fulgte
mig ud paa Skibet, Christian den ottende, det var en stærk
10 Blæst, Søen stod ind fra Østersøen. Eduard C. var den sidste
derude jeg sagde Lev vel, han trykkede et Kys paa min
Mund! O det var som mit Hjerte vilde springe. Ingeborg og
Louise saae jeg endnu i Baaden. Alt ved Amager begyndte
Søesygen, jeg havde Køye med Späth, der reiste hjem til sin
15 Fader Kammerherre Speth i Kiel, min Søesyge tiltog og Søen
gik voldsom, kun Tiden vilde ikke gaae. Jeg var meget li-
dende; eengang fik vi en Søg, der slog saa stærk at vi alle
troede at være løbne paa en Sandbanke.

Søndag 1ste November, under Femern fik vi først roligere
20 Vande, men Klokken gik til elleve før jeg, ved Kielersfjord
kom op paa Dækket. De spanske Dandsere vare ombord; jeg
fortalte Dolores, at Thorvaldsen havde været inspireret af de-

2) [Klok]ken] papiret beskadiget 16) gik] først skrevet gaar

res Dands og skabt Basrelieffet Bacchant og Bachantinde. Klokken henimod eet var vi i Land, jeg tog med den unge Lieutenant Trepka Værelse sammen i »Stadt Kopenhagen«, gik med ham op til Hertugens Kavaleer og derpaa op paa Slottet til Hertugen, / Kam[merhe]rre Späth var jeg for træt til at besøge; [ble]v hjemme og skrev Brev [til Faderen] Collin, Eduard og Hartmann, samt [paa et] Vesitkort til Jette Wulff. En Holstener Bünke som kjendte Falbes var ved table d'hotte. Da jeg var i Seng og Trepka aflædt, kom Indbyde[lse] til ham fra Hertugen at komme paa B[al] uagtet jeg vilde have bleven fortviv[let] over at kaldes, ærgrede det mig dog, da [jeg] havde gjort Vesit at jeg ikke blev tils[agt.] Sov ret godt.

Mandag den 2den. Klokken lidt over 6 kjørte [Trepka] og jeg i en ret smuk Morgen, med Lohn[kutscher] til Neumünster, her spiste vi Frokost [sammen] med en dansk Ingenieur-Officeer og [Arbei]dere, der ligge her for at arbejde paa [den nye] Jernbane. – Omtrent en Miil endnu [havde] vi Chausee, og nu gik det over Hedeveie i øde, mennesketomme Egne, det mindede mig [om] Heden i Bulvers Ernst Maltravers. Husene uden Skorsteen, hvor Røgen stod ud af den store aabne Port. Veiene i Byerne førte hundrede Aar tilbage i Tiden, Alt var Dynd og Mudder. Klokken 5 kom vi til Slottet Breitenborg, hvor vi mødte en Herre der kjendte Trepka, han sagde at Greven havde sendt sin Equipage efter mig til Kellinghusen og at Postmesteren i Bramsted havde faaet Ordre at besørge mig derfra til Kel-

5) [] i linierne 5-20] papiret beskadiget 14) 6] først skrevet 5 20) Bulvers] derefter er overstreget Alice

linghusen i een af sine bedste Vogne. Det ærgrede mig. I Slotsgaarden kom Excellence mig venligt imøde og ef[ter] Toilette kaldtes jeg til Bords vi vare flere, Hr Tømmermand; Jeg har faaet en smuk Sal og et rart Sovkammer; jeg læste ved Kaffebordet en Comedie i det Grønne og nogle Eventyr, gik derpaa til mit. Greven ledsagede mig.

Tirsdag den 3die Nov. Oppe Klokken 8; puslet med mit Tøi; efter at have drukket Thee og Kaffe paa mit Værelse spadserede jeg i den smukke Slotshave, der er gjennemskaa- ret af en Canal, her Udsigt til Itzehoe. Slotscappet tager sig smukt ud mellem de høie Træer. / Excellence førte mig ind i Cappellet og oven paa en Slags Riddersal, hvor der hængte Portrætter af alle hans Forfædre; fra Taarnet er en viid Ud- sigt til hiin Side Kellinghusen. (Igaar passerede vi en Skov, den saae med sit brune Løv aldeles ud som en Kobberskov, den havde noget saa aldeles fortryllet, at det store Qvæg, som mødte os i den dyndede Vei, forekom mig forvandlede Mennesker, thi det Ene maatte jo svare til det andet.) Til Middag i Dag var Postmesteren Kammerherre Krogh med tre smukke Døttre, den næst ældre var min Borddame, hun gjorde sig meget interessant, Digteren Lobedanz var til Bords, jeg læste Maurerpigen og fortalte flere af mine Eventyr. Gik tidlig ned og skrev paa Louises Bryllups Vise.

Onsdag den 4 Nov. Hele Morgenstunden hører jeg Grevens ældste, sindssvage Broder banke paa en Dør; det er saa

2) Excellence 3: Rantzau-Breitenburg 2) ef[ter] papiret beskadiget 3) Tømmermand 3: Timmermann 13) paa] derefter er overstreget R 21) smukke] først skrevet nette

hans Vane; engang naar han dør vil man der hver Nat
 troe at høre en saadan Banken og da fortælle Historien om
 hans Tilværelse. Sluttet mine Breve til Jette Hanck og Chri-
 stian Voigt. Kjørte med Excellensen og Hr Tømmermand
 til Itzehoe til Excellensens Broder, som boer der, gjorde Vesit 5
 hos Krogs. Stort Mandfolke Selskab til Middag, en Hr
Abel, som vist har havt en skøn Tenor sang, Hennings,
 som jeg kjender fra Nysø var med, Trepka, Grev Ahlefeldt;
 Greven førte mig til Bords, gjennem sit Galerie af de thor-
 valdsenske Værker, min Skaal blev drukket. Jeg læste Even- 10
 tyr for dem. Digteren Lobedanz skrev i min Stambog, (han
 er gift med en forhenværende Tjenestepige, her paa Slottet.)
 / Et lille Værelse her er malet med indiske Prospector, Pal-
 mer og Blomster, paa Divanen staae duftende Hække og
 Porcelains Figur, Venus, Mercur & Fugle i Bure sees mellem 15
 det Grønne. – Da de Andre var borte, sad vi endnu og
 sladdrede til Klokken 10½ (Der var imidlertid en stor Ilde-
 brand i Nærheden) Slottet her er blevet indtaget af Walen-
 stein, forsvaret af Skotter, Valenstein lod alle Mænd ned-
 hugge, og da Qvinderne, paa hans Befaling ikke vil[de] 20
 vadske Blodet op bleve ogsaa disse nedhuggede. Villenschar
 er en By tæt ved, hvor Anskarius skal have boet. – Greven
 fulgte mig til mit Værelse og sagde mig kjærligt Lev vel! –
 jeg pakkede ind.

Torsdag den 5 Nov. Oppe Klokken 6. Kjørte med fire 25
 Heste og Tjener til Itzehoe. Tømmermand fulgte mig til

1) der] først skrevet da 3) Christian] derefter er overstreget Wulff 4) Kjørte]
 foran er overstreget Middag stort Mandfo 7) skøn] derefter er overstreget Th
 13) med] derefter er overstreget I 15) Mercur] foran er overstreget Mars 21) Vil-
 lenschar o: Willenscharen 22) Greven] først skrevet Jeg

Heiligenstädten (hvor Grev Blume boer) (her er den ældste Kirke i Landet, (sjunket halv ned i Jorden, eller rettere, Jorden voxet op over den) den er fra Carl den Stores Tid.) – Da vi skulde bort gjorde Dampskibet for kort en Maneuver
 5 og vi dannede en Bro over Støren, det tog over en halv Time op. Hennings fulgte mig ombord. Reisen gennem Marsken er eensformig; Støren gjør her mange Bugter, Husenes Gavle ere malede Græsgrønne; da vi, med Dampskibet Støren, som gjør sine første Reiser iaar og er af støbt Jern, gjort i Glas-
 10 skov, kom ud i Elben, holdt vi os meest paa den hanoveranske Kyst, hvor vi optog Pasagerer. / Vi mødte et engelsk Dampskib og siden et stort Fartøi med udvandrende til America. Vi fik en Madam op, som vi senere satte af oppe i Elben til et Skib, som kom fra America, Manden, som var
 15 Styrmand kom med en Baad og tog imod hende, hun fik et dygtigt Smask ☺: Kys. En Baad havde vi et langt Stykke paa Slæbetoug. To Holstenere ombord (en Hr Dal) kjendte mig og sluttede sig til mig, siden kom en Hamborgsk Kjøbmand, som var henrykt over at see Forfatteren til »Nur ein Geiger«,
 20 der var en Maler med, som sagte han kjendte mig fra München og bad mig der opsøge Maleren *Kolbech*. Blankeneses tog sig storartet ud. I det jeg kom i Land ved Altona, blev en Fremmet presenteret for mig, han sagde han var lykkelig ved at see Danmarks største Digter, jeg sagde, jeg maa løbe,
 25 for han gaaer der afsted med min Kuffert og saa pilede jeg af og kom i en Droske, men maatte give for den 3 $\frac{1}{2}$ Banko, ligesaameget, som for hele Dampskibs Reisen. Jeg kom i Hottellet zum König von Schweden, men det var ikke det jeg

2) Landet,] derefter er overstreget sun 21) Kolbech ☺: Kaulbach

meente. Det var Klokken 4. Efter at have spiiet gik jeg til Tøpfer i en halv Døs, han var ude. Siden gik jeg til Holcks der toge nydeligt mod mig, den yngste af Sønnerne fulgte med hjem og fik en Maurerpige og nu sidder jeg her og skriver dette og Brev til Gotlieb Collin. Veiret har været mage- 5
løst deiligt i Dag, men noget koldt. Jeg er meget træt. Min Knude paa Tandkjødets volder mig Plage og nogen Angest, en Smule Pus flyder derud. Bare jeg ei faaer Ædder. / Det er i Dag store Bededag her i Hamborg.

Fredag den 6 Nov. Besøgt Tøpfer, som sagde at Gutzkov 10
var kold og stiv, jeg søgte Gutzkov op, han var varm og venlig, sagde jeg havde et betydende Navn i Tydskland; der var en Skuespiller hos ham; de yttrede begge Lyst til at faae Maurerpigen her paa Theatret; jeg bragte ham den senere. 15
Jeg kjørte med Omnibus til Altona og bragte Maria Schumacher sit Lommetørklæde, det var en kold, kjedelig Vesit. Middag med vor danske Gesant hos Grev Holcks, hvor vi fik Østers og drak Champagne, de forærede mig Billet til Liszts Concert og jeg gik med Damerne ind af en Bagdør i 20
Stat London i en prægtig stor Sal, der alt en Time forud var opfyldt. Der laae en Jødepige feed og pyntet i en Sopha, hun lignede en Hvalros og havde Vifte; Damerne vare især entusiastiske; Hamborgske Kjøbmænd syntes ved Tonerne at høre Guldets klinge og derfor spillede Smilet dem om Munden. Jeg saae Lizst Ansigt til Ansigt! hvor dog store Mænd ligne 25
Bjergene, de tage sig bedst ud i Afstand, da er endnu Lufttone om dem. Han saae ud, som om han havde ligget paa det ordopædiske Institut, og var blev[en] gjort rank, der var

1) Det] foran er overstreget Efter at 26) Lufttone] L. først skrevet D

noget saa æderkopagtigt, saa dæmonisk ved ham, og som han der sad ved Claveret, bleeg og med et Ansigt fuldt af stærke Lidenskaber syntes han mig en Djævel, der skulde spille sin Sjæl fri! hver Tone strømede fra hans Blod og
 5 Sjæl, hans syntes mig at være paa Torturen. / Det var klein Zackes! naar han spillede fik imidlertid Ansigtet Liv, det var som den guddommelige Sjæl dykkede op af det Dæmoniske. Som klingende Vanddraaber lød Tonerne. Damernes Øine funkledede. Ved Concertens Slutning blev han bekastet med
 10 Krandse; (Bademesteren i Hotellet bragte de fleste og bad dem kaste paa ham; havde det været med Jomf Grann, hvor der da vilde have lagt et Skraal i Kjøbenhavn, at det Hele var kun arangeret, thi see en Ting i det sletteste Lys kan vi Kjøbenhavnere.) – I Salen traf jeg Stamann, som jeg kjender
 15 fra Rom, han præsenterede mig sin Kone og bad mig hjem til sig. Jeg fulgte imidlertid med Holcks hjem til Thee og afsendte Brev til G. Collin med Bryllups Sangen.

Løverdagen 7 Nov. Sagde Farvel til Töpfer og Holcks, efter at jeg først havde været i den anden Ende af Byen paa
 20 det hanoveranske Posthuus. Jeg gik paa Dampskibet over Elben og traf her en Brau[n]sschveiger Boghandler Leibrock, der kom fra Petersborg; ved at læse mit Navn paa mit Tøi spurgte han om jeg var den berømte danske Forfatter. I Haarbarg spüiste vi sammen med en Madam, som sagde hun
 25 var Skuespillerinde og havde spillet med Pallesen. Jeg spiller Heltinde Roller og de ere saa angribende jeg kommer lige fra Lübeck og har spillet. Hun gik alene til Bremen, syntes fattig og var vist 30 Aar i det mindste, hun spille[r] Jomf: fra Or-

24) Madam] M. først skrevet S

lean. I Eilvagen kom jeg sammen med hanoveransk Baron, der havde reist paa Sicilien, han kjendte Hauptmann Brinckman og jeg gav ham Hilsener med. Jeg sov daarligt i Portions Viis; Lyneborg-Hede var ikke til at kjende fra sidst jeg var her, over en god Chausee foer vi til Celle, her kom jeg i en mindre god Vogn og maatte kjøre baglæns. Pakvognene kunde kaldes Lærredsbetrukne Kameler. 5

Søndag 8 Nov. til Braunsschweig 8½ om Morgenen. Vieweg og Kone vare borte, her kom en Svigersøn af dem Vestermann og een fra Contoirtet, de beklagede meget at der ingen var hjemme og det var ubestemt naar de kom fra Bade- 10 reisen; de førte mig hen at see Slottet, der er meget smukt opbyggt, men ei ganske færdigt; da jeg var her sidst laae alt i Gruus. / Den gamle Løve stod uden for Kirken. Jeg var inde i Kirken. Spiist en stor Middag ved Table d'Hote. Alle- 15 rede lidt Pengeangest. Øm i Penis og ængstelig derover. Reisen over Göttingen og Eisenach, er noget ubestemt med Posternes Sammentræffen, derfor tager jeg nu over Magdeburg og Leipsig imorgen, vil Gud. Om Aftenenen afhentet af Vestermann til hans Svoger Rönckendorff, hvor Konen Bertha Rönckendorff er Vievegs Søster, den anden Søster Blanka 20 Westermann var der, begge unge, livlige Damer, vi drak Thee og pluddrede. Bertha ligner meget Camilla Vedel fra Fyen hun fik »den danske Bonde og deres Konge«; Blanka, Lorks Galopader. 25

Mandag den 9 Nov. Mødte Rönckendorff og gik i Vievegs Boglade; Vieveg er i Nat kommet her til. – Da jeg var paa

6) Pakvognene Kameler] *skrevet i marginen ud for linierne s. 47, 18-28, s. 48, 1-14*

Postgaarden for at reise kom han her hen; det var en meget vakker Mand; han præsenterede mig for en Hr De Marée (hvis Kone skriver Digte) hende og Datteren, samt en Dame der skulde til Magdeburg vare meget glade ved at reise med
 5 Digteren. Vieveg beklagede at Jensen slet ikke var Digter og man savnede det især i Billedbogen. (Frokost nød jeg i en gammel Viinkjælder.) – I Vognen var en rask ung Advokat, Dr jur: Robert Degener fra Blankenborg, am Harz, han var musikalsk, kjendte Hartmanns Navn og jeg forærede ham
 10 derfor i Halberstad hvor vort Tøi blev visiteret og hvor han forlod os, »Den danske Bonde og Kong Fr VI«. Han sagde mange Complimenter og kjendte mig godt, som Digter; ligeover for mig sad en berømt Maler Jordan. Conversationen gik rask, Kjørselen elendig! over Halberstad kom vi i Morgenstunden –

Tirsdag den 10 November til Magdeburg en anseelig Stad med Fæstningsværker. Jeg drak Caffé i Stadt Pedersborg (?) og gik Klokken 7, med en Smule Jernbane-Feber til Jernbanen for at kjøre for første Gang i mit Liv, med Damp. Jeg
 20 syntes jeg gav mig her min Gud i Vold. Jeg var sammen med en Mand der Aftenen forud var kommet med Elbdam[p]skibet. / (Igaar da vi foer ud af Braunsschweig saae jeg for første Gang en Dampvogn, dog kun Røgen, den kom fra Volfenbüttel og gik til Braunsschweig; det saae ud, som en
 25 Raket der i lige Linie susede hen ad Marken). Idag prøvede jeg det nu selv; – Nu har jeg en Forestilling om at Jorden dreier sig, tæt ved mig bevægede Græs og Ager sig som det

4) til] derefter er overstreget Braunssch 11) Den] D først skrevet H 14) over] derefter er overstreget Hal- 16) en] først skrevet er

snurrende Rokkehjul, kun de fjerneste Gjenstande syntes at beholde deres sædvanlige Ro. Nu kan jeg tænke mig Trækfuglenes Flugt, saaledes [maa] de lade Byerne efter sig. Det var som om den ene By laae tæt ved den anden. Det har noget ret trolddomsagtigt ved sig; jeg syntes jeg var en Magier der 5 havde spændt min Drage for min Vogn og foer nu forbi de stakkels Dødelige, der som jeg saae paa Sideveien krøb med deres Kjøretøi, som vare de Snegle; naar Dampen ledes ud lyder det som var det en Dæmon der stønnede. – Signal-Pibning er afskyelig, det er som hørte man et Sviin skringe naar 10 det faaer Kniven i Livet. – Jeg var alene med en Mand i det ene Rum, bestemt for 8 Personer, jeg fik den Tanke, dersom han nu var gal og fik sin Raptus, jeg blev ganske varm derved. Ved *Cöthen* fik vi fire Pagaserer, een af dem var meget talende og havde en Stemme, som et hæst Fruentimmer. Fra 15 Klokken 7 til lidt over 10½ var vi om den hele Vei fra Magdeburg til Leipsig over Halle 15 Miil og lidt. Jeg tog ind i Stadt Rom, hvor jeg nu skriver dette, høit oppe med Udsigt over Jernbane Gaarden, jeg har seet Dampvognene fare afsted til Dresden og til Magdeburg. – Klokken 12 havde vi et 20 stærkt Tordenveir, ligeover Huset, jeg gik strax paa Posten og lod mig indskrive til Hof imorgen Eftermiddag. / Besøgt Brockhaus, han er i Paris, Konen tog venlig mod mig, spadserede med til Døren af mit Hotel og indbød mig til Middag imorgen. I Porten der fik jeg noget i det ene Øie som piinte 25 mig. Jeg drak en Snaps Rom, den løb mig ganske i Hovedet. Skrev til Holst, begyndte Brev til Eduard.

Onsdag den 11. Dampvognene brusede bort, jeg vandrede

3) [maa] *ms. har men*

hele Promenaden om til Mendelsohn-Bartholdy og følte mig
 angrebet, han var alt paa Prøve i Das Gewantheus; han kom
 mig kjærlig og glad i Møde, sagde: vi har længe ventet Dem,
 bad mig tilbringe Middagen hos sig, men da jeg skal til
 5 Brockhaus maatte jeg sige nei tak! – han bad mig skrive sig
 et Par Ord paa et Blad og jeg gav ham Hartmanns Cantate.
 Jeg hørte Prøven paa en af Bethovens Symphonier (jeg troer
 den 7de) – han trykkede saa kjærlig min Haand, fortalte mig
 10 at »nur ein Geiger« var læst for ham da han var syg; han
 huskede ikke Fru Drevsens Navn, men derimod *Collin; den
 unge Dänin*; han sagde at han paa Posthuset i Dag vilde
 komme og sige mig Lev vel! – Løbet om i Byen; gik hen til
 Kirkegaarden hvor *Gellert* er begravet. Da jeg sidst gik her
 var Øhhlenschlægers Datter med, den blomstrende livsglade
 15 Lotte, vi skreve vore Navne paa Trægitteret og hun tegnede
 en Krands, om dem, nu var Gitteret opmalet, ja maaskee
 mange Gange og nye Navne skrevne over; kun Navnet paa
 Gravstenen var det samme, det vil staae mens de mange
 Navne, som nye Menneskeslægter glide hen. Lotte er nu ogsaa
 20 i Graven, et kort bevægeligt Liv randt hen for hende fra vi
 her sidst stode. En gammel Kone viste mig Graven. »Gode
 Mennesker blive altid søgte!« sagde hun, »han var en stor
 Mand!« – jeg stod lidt veemodig ved Tanken om Lotte.
 Spiiste til Middag hos Brochhaus, Faderen Brockhaus var med
 25 til Bords og bad mig om Notits fra Italien. Fru Brock/haus
 skrev Mendelsohn til om han kunde spise med os, men vi

16) opmalet] først skrevet over malet

19) nu] derefter er overstreget se

20) kort] derefter er overstreget bevæget

24) Faderen Brockhaus : Svigerfa-

deren Campe ?

fik hver sit Undskyldnings Brev og i mit var der en musikalsk Composition. Jeg fortrød at jeg saa snart var taget fra Leipzig. Klokken 4 kjørte jeg med Eilen Vagen, jeg gjorde Bekjendtskab med en ung Herre fra Zwickau, der var glad ved at reise med mig, han yndede Litteratur, vi kom over *Borna* 5 til *Altenburg* hvor vi spiieste til Aften sammen i stort Selskab, vi var i vor Reisehabit; jeg maatte skrive ham et Par Ord paa et Erindrings Blad. Kelneren, som hjalp mig min Overfrakke paa rev mig med med nogle sande Tiger Kløer, Hul over Haandledet, det sveed og brændte den hele følgende 10 Reise. Slottet ligger paa en Bakke, Floden Pleise flyder forbi; her er ret smukt. I Zwickau kom en tyk blond Dame ind i Vognen, hun syntes et forklædt Mandfolk, og var vist døv, thi hun svarede mig ikke et Ord paa min gjentagne Tiltale, Conducteuren sagde at hun skulde have min Plads, jeg troede 15 det var Snyderie, men hun kom fra Dresden og det kaldes Hovedroutten. Hun lignede Agent Zinns Søster i Figur og Maneer.

Torsdagen den 12 Nov: i den tidlige Morgen kom vi til Reichenbach, hvor mit skrækkelige Fruentimmer bevægede 20 sig, som en vild og forlangte af mig en eenspænder Vogn. Jeg var fra nu ene med en Handelsmand fra Fürth ved Nürnberg; han hedte Elias Colm Königsberger og sagde at det fornøiede ham at reise med saa stor en Mand som mig, han bad mig besøge sig i Fürth; den første Jernbane man 25 havde anlagt i Tydskland gik fra Nürnberg til Fürth. Over Plauen kom vi til *Hof*, en ret smuk By, og den første paa

g) Tiger] T først skrevet K 13) forklædt] først skrevet For Klædt 27) ret] tilføjet over linien 27) og] derefter er overstreget he

Bayrisk Grund. Alt var nu langt billigere, Folk saa særdeles venlige, Postmesteren trykkede mig i Haanden, ingen prælede. Vi spiste Middag Klok 11 og Kl 1, rullede jeg i Coupee No 1 afsted. I Münchberg tiltalte en ny Reisende, der havde
 5 Plads inde i Diligensen, [mig] paa Dansk, det var en Hamburger, som havde opholdt sig i Norge og nu af Hr Elias K: havde hørt hvem jeg var. Vi havde to Damer med. Nu blev Veien mere og mere bjergig, Fichtelbjergene. Bjerget Das Oxenkopf var skjult i Taage-Skyer, vi paserede den lille Bæk
 10 Oelschnitz, hvor man, naar den er udtørret, / finder Perler. Alt, som det blev Aften fik Egnen en mere og mere romantisk Character; her kan i gamle Dage have været ganske uhyggeligt for de Nürnberger Kjøbmænd, naar Røverridderne her laae paa Udkik efter dem. Veien gik steilt op og ned og inde-
 15 sluttedes af Fjeldvægge ved *Berneck* der saa vidt jeg kunde skimte laae høist malerisk, et gammelt forfaldet Taarn, laae som havde det i ældre Tider behersket Indgangen, disse ujevne Gader, Lysene bevægede sig oppe og nede inden for de smaae Vinduer, Postkarlens veemodige Blæsen, det var et
 20 Thema af Bellini, Nutidens Veemod og den hensmuldrede Oldtid, det var et underlig Aftenbillede i min Erindring; her flyder den hvide og den røde Main. Hils Borgruinerne ved Rhinen, hvidskede det gamle Taarn til Bølgerne. Veien var nu mere jevn, til vi kom til »Bindlocher«, et ret anseeligt
 25 Bjerg; nu laae Bayreuth for os (Man udtalte det her i een Stavelse Bræit.) lyst og venligt. Udenfor Vertshuset hvor vi steg af var en Vrimmel; Soldater stode med Fakler medens

16) laae] l først skrevet s 18) sig] tilføjet over linien 21) var] v først skrevet g 25) nu] foran er overstreget nu laae

et Musikchor blæste, alt til Ære for en Oberst her var i Besøg. Jeg tænkte paa Jean Poul. Man sagde mig her skulde til næste Aar hans Monument opreises. –

Fredag den 13 Nov. Over Pegnitz og Hilpoltstein kom vi imorges Klokken 8 her til Nürnberg, med gamle Mure og Taarne over hver Port; i Voldgraven var Have Anlæg og Græs, nogle smaae Rendestene løb dernede. Da jeg fik mit Tøi, manglede min Paraply, en Solskjerm var der i Stedet. Conducteuren sagde at en Dame som steeg af i Bayreuth havde taget feil, og nu skrev Postvæsenet strax til Bayreuth, det vil nu vise sig om / jeg faaer Paraplyen eller ei. Tog ind i Gjæstgivergaarden »Der Strauss« ligeover for Posthuset; det synes ikke at være af første Rang; Middagsmaden meget overflødig. Jeg afleverede Mad: Brochhaus's Anbefalings Brev til Dr Friedrich Campe (Boghandleren) der laante mig, til Gjennemlæsning en Bog: Eine Woche in Nürnberg, ein Wegveiser für Fremde von Mainberger 1837. De to Hovedkirker er St Sebald og Lorenz. 8 Porte fører ind i Byen. De [runde Taarne] over de fire Hovedporte have Udseende af en opreist Kanon. Ludwigs Eisenbahn fører til Fürth, den første Jernbane med Dampvogne i Tydskland. Springvandet paa Torvet var i gamle Dage malet og forgyldt. 16 Figurer 4 Fod høie omgive de 8 Piller i nederste Afdeling og forestiller de 7 Churførster, og Gottfried von Bouillon; Chlodevig von Frankreig und Carl den Grossen; Judas Maccabæus, Josua og David, Julius Cäsar, Alexander og

4) Hilpoltstein 3: Hiltoltstein 9) en] *tilføjet over linien* 19) De [runde Taarne] over] *ms. har De over* 21) Springvandet] *foran er overstreget* The 23) nederste] *først skrevet* nest 24) Gottfried] *først skrevet* Gottfred 26) Julius] *derefter er overstreget* Ch

Hector. Den anden Afdeling forestiller Moses og Profeterne.

Løvedag den 14. Saae Springvandet med disse nævnte Figurer. Frauenkirke med en prægtig gothisk Fazade riig paa
 5 Figurer og Forsiringer. Et Springvand hvor paa staaer Das Gänsmänchen, en lille, herlig udarbejdet Figur, en Mand med en Gaas under hver Arm gjort af Pancraz Lakenwolf. Saae Hans Sachs Huus, der er nu aldeles intet af det, i Husets Sted er bygget et nyt, en Gjæstgivergaard der hedder
 10 Hans Sachs og har hans Portrait til Skildt. Gik til Slottet, i Gaarden staaer en Lind plantet af Keiserinde Kunigunde. Inde i Slottet med de gamle Malerier, næsten alle med Guldgrund og Helgener med stive guld Glorier, hang i en Ramme et stort Papir med følgende Vers af en nu levende Bogbinder og »Magistratsrath« Schnerr i Nürnberg, det lyder saaledes: /

»Enge wohnte man sonst, weit war es aber im Herzen,«
 Also ertönte uns jüngst *Ludwigs* begeisterter Spruch,
 Draum – ist klein auch die Burg, in der einst
 20 die Kaiser gewohntet –
 Fühlt sich gewiss, hier Sein Herz heimisch
 im engen Gemach.

Mærkværdigst forekom mig Kakelovnene, alle af Leer og de fleeste grønne, zirede med de forskjelligste Figurer, hedenske
 25 og kristelige, flere vare forgyldte. – I et lille Værelse hang Luchas Cranachs Kone, malet af ham, hun var aldeles nø-

5) Springvand] *derefter er overstreget* Da 7) Lakenwolf 3: Labenwolf 14) levende] *derefter er overstreget* Bo 18) Ludwigs] *derefter er overstreget* begeisterter

gen, med Hat paa, en lille Amor staaer ved Siden med en Honningkage, en Bi sidder paa hans Pande og stikker ham. – Capellet er meget lille, der findes en kunstig udskaaret Alttertavle i Træ, forgyldt og ganske med Udseende, som var den af Bronze. Udsigt over Byen, til den lille Kirkegaard (Johannes Kirke), hvor Albrect Dürrers Grav er No 649, Hans Sachs No 503. Gik til Albrecht Dürrers Huus, i Forstuen hang Vaaben Skjolde, fra Bayrens forskjellige Byer; var i St Sebaldus Kirke, der ikke er saa smuk, som St Lorenz; Vinduerne her ere ganske med brogede Billeder; gothisk og stor er dens Indre, den mindede mig om St Stephans i Wien. Saae Albrecht Dürers Monument reist 21 Mai 1840; det er af Rauch. Besøgte Campe, som forærede mig to smaa Bøger om Nürnberg og indførte mig i Musæum (et Slags Atheneum hvor man som Fremmed har Adgang i fire Uger). Nürnberg er en interessant By, hver Gade giver / et Malerie; de gamle Huse med smaae Taarne paa Tagene, Kanapper og Altaner, gothiske Vinduer med ottekantede Ruder og paa Hjørnerne Madonnabilleder, foran enkelte Huse, Springvand hvor der om Basinets Skaal er et høit Gitter. – Grønne Huse. Løverdags Eftermiddag bliver alt her i Byen meget stille, Søndag er en sand engelsk Søndag nok saa stille.

Søndag den 15 Nov. Været i Sebaldus Kirken. ST Sebaldi Grav er midt paa Gulvet, ikke stor; brogede Billeder paa Kirkens Ruder. – Raadhuset udenfor er ganske italiensk. Frauen-

1) staaer] først skrevet stod 8) fra] foran er overstreget saa 12) Dürers] først skrevet Dürrers 14) et] foran er overstreget Lo 15) hvor] derefter er overstreget jeg 18) med ottekantede Ruder] tilføjet over linien 20) om] derefter er overstreget Gitter 24) i] først skrevet ved

kirke mindre, meget lys, brogede Ruder; Præsten i Choret
 saa ogsaa ud som et Billede. Gik til Lorenzkirke, den største,
 mange Altre, høi og gothisk, som St Sebalds. Jeg fik da min
 Paraply igjen, den kom imorges fra Bayreuth. Reiste Klokken
 5 11½ fra Nürnberg i Coupeen, inde i Vognen var en Italiener,
 som kom fra Kjøbenhavn, han kunde kun Fransk og Latin,
 syntes en Jesuit. Vi kjørte over Schwabach og Roth. (tæt
 uden for Nürnberg saae jeg den nye Donau-Main-Canal,
 som skal forene Donau med Rhinen, den er ikke færdig.) I
 10 Rottenborg, en Landsby saae jeg det første Chatolske Alter
 ved Veien. Pleinfeld; over Granskovene det befæstede Sand-
 see-Slot. Ellingen til *Weisenburg*, her kom jeg i en anden
 Diligense, fik ikke Tid at spise det mindste, maatte drikke
 et Glas Øl og spise en Smule tørt Brød. Jeg var ganske ene
 15 med en godmodig stinkende Conducteur; sov meget lidet og
 kom over Dietfurt og Monheim til *Donauwerth*, hvor jeg
 passerede Donau; Klok 5½ var jeg:

den 16 November i Augsburg og tog ind i det største Hotel
 zum Drey Mohren; jeg drak Caffé og gik derpaa i Seng og
 20 sov til Klokken 9. Besøgte Redacturen af *Algemeine Zeitung*
 Dr *Colb*, hvem jeg er anbefalet til af Campe, opsøgte Kunst-
 handler Ebner og siden Boghandler Himmer, denne sidste
 spadserede om med mig og førte mig hen at see nogle
 Daguerreotyp Billeder af en Maler Isenring fra St Gallen, her
 25 var Portrætter, ganske fortræffelige, som saae man dem paa
 Staalpladen til at stikkes, selv Øiet var klart og udtryksfuld,
 Silketøi var ypperligt gjengivet; her var ogsaa et Forsøg paa

16) Donauwerth ∴ Donauwörth 17) Donau] først skrevet Donaun 20)
 Zeitung] først skrevet Zeytung 21) Colb] først skrevet Kolb

at give Portrætterne Farve, men de saae alle ud, som belyste med en stærk Ild, de havde en altfor rødlig Belysning. I 5 til 10 Minutter gjorde han et saadant Billede. – / Var i det prægtige Raadhuus 147 Fod bredt 175 høit. I den underste Hal staaer en colosal Ørn af Bronze, som Napoleon lod føre 5 til Paris, men den kom kun til Stratsburg og er nu her igjen. Bronzebuster af romerske Keisere ere opstillede. I Salen ovenover ere otte Søiler af rødt Marmor med metal Postamenter og Capitæler. Ligeover for er den nye Børsbygning, jeg blev indført her i en Slags Athenæum – Harmonien. Af Springvand: 10 der Augustusbrunn med de fire Aarstider. Herkules Brønden og MerkursBrønden. De to første er af den berømte Vries. Weberhaus inden og uden for med Malerier, udenpaa sees Billed af Anton Fugger. I Allgemeine Zeitung staaer i Dag en Afhandling over Violinisten *Ernst*, hans 15 Broder, som venter ham i Aften, sad ligeover for mig ved Tabel d hote. Besøg af Redacturen Dr *Kolb*, som jeg forærede Nur ein Geiger, da han sagde han vilde indrykke min Biographi i Allgemeine Zeitung, bad mig give sig nogle Artikler og skaffe ham en Corenspondent fra Kjøbenhavn. Han 20 lovede at sende mig danske Aviser i München. Storm Veir i Aften.

17 November. Paa Jernbanen fra Augsburg til München, det gaaer opad 228 Fod, dette og den stærke Storm var det vel, som gjorde at Farten ikke var meget større end en ret 25 ypperlig Vognkjørsel; jeg var ene med en Advokat fra Augsburg. Veien gik over mange Sumpe. Klokkeren 11 kom vi til München hvor jeg tog ind i mit gamle Hotel: zum

2) havde en] en først skrevet et 10) Harmonien] tilføjet over linien

Goldne Kreutz, Kjellerup tog imod mig da jeg steg ud af Vognen, han boer, med Blunk hos Tracteuken ligeover for. Kys fik jeg af dem begge. Vi fulgtes ad til Pinakoteket for at træffe Holst, men forgjæves, hos Restaurateuren saae jeg ham
 5 fra Vinduet, men først Klokken tre traf vi sammen, leiede da Værelse og kørte hen at besøge Maleren Stork og siden Holsteneren Moor. (Marstrand traf jeg ved Middagsbordet). Om Aftenen i Kneipe med Ross, Vegener, som jeg tidligere traf, Holbech, & &. Nu sidder jeg i mit Hotel og drikker
 10 Deidesheimer, har endt mit Brev til Eduard og hos Eichthal hævet 131 Gylden.

18 Novemb: Opsøgt Bärmann, sendt Brev til Eduard; seet Ludwigsstr. Fløttet ind med Holst hos en Opslager Enke, hvis Mand slog op med hende, da han døde, hvorfor hun blev
 15 en Opslager Enke. – I Theatret i Gallerie noble seet Hugonoterne, hvor i Pelegrini gav den gamle Tjener: – Kom til min Dør og gik en Trappe for lidt op, men min Nøgle passede, jeg kom i en Gang og bankede paa alle Døre, blev tilsidst ærg[er]lig, da jeg troede Konen sov og Holst var ude
 20 endnu, gik en halv Time og besluttede tilsidst at maatte overnatte der, endelig gik jeg ud, da jeg hørte nogen komme, / de spurgte hvor jeg var kommet ind, jeg viiste dem, at min Nøgle passede; jeg vidste ikke hvad min Vertinde hedt, da jeg ei husker Navne. Endelig kom vi da efter at jeg
 25 maatte være gaaet en Trappe for lidt i Veiret; nu fandt jeg hjem hvor Holst laae og ventede mig, han havde hørt

1) Kjellerup] *først skrevet* Kellerup 14) hun] *først skrevet* han
 21) nogen komme] *ms. har* nogen komme; /nogen komme i *linie-
 overgang*

denne Banken, men ei vidst hvad; – vi sov i Senge uden Lagen.

19 November. Med Holst og en Herre fra Botzen saae vi Theaterets Indre; der er i høieste Grad interessant og storartet. Vi besteege Taget og saae ud over hele Egnen til de smukke Bjerge; Holst var glad. Søgte Klentze men fandt ham ei. Var med Bärmann hos Theater Intendanten og fik af ham Billet til 3 Uger i Galerie Noble; vi aftalte at han skulde faae en tydsk Oversættelse af Maurerpigen for at bringe den paa Münchens Theater. Ravnens havde han ogsaa Lyst til. Da vi gik mødte vi Mad *Dahn*, Skuespillerinden som jeg blev præsenteret for. – Gik om Aftenen i Theatret og saae Schackspears *Viola* oder was ihr wollt, som ikke behagede mig; Intriguen er for zart; Hr. *Joost* spillede bedst. Til Nabo fik jeg Sangerinden Mad *Mink*, som jeg hørte igaar i Hovedrollen, hun underholdt sig meget med mig; ved Siden af igjen sad en ung Pige, Datter af min Bekjendte Wespermann, Skuespilleren, som er død. Gik efter fjerde Act fra Theatret og hjem. (Saae i Dag Allerheiligen Kirke, der har gylden Grund med Billeder).

20 November. Gik i Morgenstunden til Hr von Klentze, der var meget net, lovede at præsentere mig for Ministeren Schenck. – Fik en smuk Skizze af Kjellerup til min Stambog. – Det sneer i Dag og regner; saae i Theatret Postillonnen i Longemeau; der sad en Hamborger mellem mig og Thalberg, saa nær vare vi. Efter Theatret spiistes Fisk i Kneipen. Da jeg gik for tidlig i Theatret tænkte jeg, at jeg dog paa Posthuset vilde see om Brev, men var aldeles vis paa at der

13) ihr] derefter er overstreget g 22) Ministeren] derefter er overstreget Klint

intet fandtes, hvor blev jeg ikke da overrasket ved at finde to; eet fra Faderen et fra Gottlieb; jeg blev ganske bevæget ved de venlige Ord fra Gusta; jeg havde ingen ret Sands for at være i Theatret, jeg havde Lyst at skrive til de Kjære. I
 5 Eftermiddag havde Holst og jeg Visit af Blunck og Kjellerup der røg skrækkelig meget Tobak. Alt er i Søle paa Gaden.

21 November. Deiligt Solskin og Frost; jeg besøgte Holms, som boe i »obere Gartenstrase«, spadserede i Slotshaven og
 10 gik hjem for at arbeide, men da jeg kom, var Holst og Vertinden ude, jeg kunde ei komme ind og maatte gaae og drive; Vinter er det! Da jeg endelig kom hjem vadskede Vertinden Gulv i vor[t] / Værelse; ærgerlig drev jeg om. Imod Aften spadseret alene.

Jeg har seet Rosenhækken skyde nye Grene og sætte Blomster, see[t] Barnet udvikle sig til en deilig Jomfrue, men see [en] Stad voxer frem! ja det har jeg med München, den gamle Deel af Staden staaer, som en kraftig Rosenhæk, der Aar for [Aar] skyder nye Grene, der altid voxer
 20 større og større; og hver Green er en Gade, hvert Blad et Palais, Kirker og Monumenter prange i Gaden, alt saa nyt, saa friskt; jeg er sprunget ud[,] i Dag dufter hvert Blad, hver Green! Billeder prange paa Muren, som var det Frøe Korn fra Pompeis Frugter, der af Vinden var baaret hid; under
 25 Alperne, hvor Humlen groer i det høie Bayerland reiser sig Germaniens Athen! Var i *Odeon*, en prægtig Søilesal med

5) jeg] derefter er overstreget Selska 5) Blunck og] derefter er overstreget Kjellere 13) vor[t] hul i papiret 26) Germaniens] G først skrevet T 26) Athen!] derefter er overstreget ja jeg dine malede Buegange; Søndag den 22

Loftmalerier. *Thalberg* gav Concert, jo det var ham, som sad hos mig i Theatret. Alt var rigtigt og festligt, Kongen, Dronningen, Kronprindsen, tre Prindsesser og to Prindser foruden vare der! De underholdt sig i Mellem-Acten meget levende med Bekjendter i Publicum. *Thalberg* spiller med en forbausende Færdighed, han har stor Rolighed, syntes ikke selv henreven, han var ikke saa original, som *Lizt*, ingen af dem har / tiltalt min Følelse; *Thalberg* gaaer til Forstanden, *Lizt* til Phantasien. Der var mig noget fornemt, roligt hos Th, jeg ei synes om. Entreen kostede kun en Gylden.

Søndag den 22 November. Sne og Regn! blev af Dyr-maler *Holm* indført i Kunstforeningen hvor der var nogle gode og en Deel slette Arbeider. Blev hjemme hele den øvrige Deel af Dagen og skrev et langt Brev til Faderen *Collin*, jeg kom under Skrivningen til at græde. Besøg af Maleren *Stork*. Fik fra Dr *Kolb* i Augsburg en heel Pakke Statstiden-der og den norske Constitu[tio]nelle. Om Aftenen paa den sædvanlige Kneipe *Stachus*.

Mandag den 23 November. Ækel Tøe-Snee, sendt Brev bort til Faderen *Collin*, gaaet i Glyptotheket, herlig er *Bacchus*, *Medusahovedet*. *Thorvaldsens Adonis*, Busten af *Albaneserinden*. Ladet mine Moustacher staae. – Var i stort Aftenselskab hos den berømte Portræt Maler *Stiegler*; Konen havde i forgaars læst »*Nur ein Geiger*« og strax sendt Bud i *Leiebibliotheket*, for at høre om der ikke var mere af samme Digter, man havde svaret nei, men tilføiet at Digteren selv

5) Publicum] b først skrevet p 8) *Thalberg*] først skrevet den ene
 21) *Thorvaldsens*] derefter er overstreget Hyrdedreng 23) Portræt] først
 skrevet Lan 23) *Stiegler* ∴ *Stieler*

var i Byen, Fru Stiegler var da i et værste Veir løbet til Fru Storck, der er dansk og forhørt om hun kjendte mig, jeg blev da indbudet med Philosophen Schelling, den berømte Cornelius og en heel Mængde udmærkede Kunstnere, som havde deres Fruer med; her var meget elegant. Cornelius kom mig
 5 meget kjærlig imøde og da jeg siden spurgte ham, om jeg maatte besøge ham, sagde han jeg beder derom, beder meget! Kunstnere maa leve sammen. Digtere og Malere; han præsenterede mig for sin anden Kone, som er en Romerinde;
 10 Datteren ligner ham. En musikalsk Frøken Lang, sang og spillede. Jeg gik derfra om Natten Klokken 12. De forsøgte at overtale mig til at blive her Julen over. Fru Stiegler sagde at, traf hun en fattig Dreng der havde et stort musikalsk Genie, hun vilde lade det uddanne og naar han, som stor
 15 Kunstner kom og takkede hende, da vilde hun sige gaae til Danmark og tak Forfatteren til »Nur ein Geiger«. – Min Skaal blev drukket. Jeg forærede Frøken Lang Hartmanns Kantate. /

Tirsdag den 24. Var paa Pinakotheket, hvor jeg saae de
 20 gamle tyske Stykker, som Ørsted har i Kobber, St Veronica, St Christof. Fler fæle Martyrbilleder. Gjorte Vesit hos Stieglers. Fik et Brev fra den kjære collinske Familie; spaseret i Arcaderne, hvor H havde givet Anvisning. I Morgenstunden var her Frost i Eftermiddag Snee og Tøe. Holst be-
 25 gynder allerede og vil lirke for mig til at blive her længer, men det gaaer ei an. Om Aftenen i Theatret, Die gestrenge Herren og Balletten, die nebelgehütten Mädchen, slet Dands;

6) om jeg] jeg først skrevet ha 15) sige] først skrevet sagde 27) nebelgehütten
 o: nebelgehüllten

pas de deux fra Phantasiens Ø, var ei til at kjende; det eneste Originale var den unge Piges Dands medens Bedstemoder falder i Søvn og i Søvne endnu slaaer paa Tambourinen. Jeg talte med Vespermanns Enke. Frøs feberagtigt.

Onsdag den 25. H fik en Redingot. – Været at see Thronsalen, den er hvid, forgyldt, Statuer af Hertuger forgyldte skal staae mellem Colonnerne. Jeg saae Professor Schnur arbeide paa et af sine Malerier i den prægtige Sal. Vagtparaden lød neden under; mødte Vegener; forleden saae jeg den lille Soldin, som de gjorde saa meget Spil med hjemme i Studenterforeningen. Spadseret i den østlige Deel af Byen; kjed af at være her, i Dag er det den 9de Dag.

Torsdag den 26. Kjørt med Holst ud i Au til den nye AuKirke, som endnu mangler 9 brogede Vinduer for at [være færdig]. Solen skinnede ind gennem de nye Glas Billeder i Ruderne, Søilerne ere høie og slanke; vi spadserede hjem. Besøg af Heinrich Bärmann. Skrev i Fru Stieglers og Frøken Langs Stambog. Vesit hos Stiegler og fortalte dem Eventyr paa Tydsk. Vesit hos Klentze og Intendanten. I Theatret hvor de gav Bellinis Puritanis, da jeg gik hjem tiltalte en Herre mig paa Dansk, det var en Løvenskjold fra Norge, han præsenterede mig for sin Kone. (Leuctenbergs Gallerie var lukket). Holst ondt i Halsen.

Fredag 27. Stræng Frost, mit Tandkjød itu og ømt. Først og fremmest maa nedskrives mit Besøg i Dag hos Maleren Kaulbach. – I det forreste Atellier stod nogle unge Malere,

7) Schnur ∴ Schnorr von Carolsfeld 12) Dag.] derefter er overstreget Kjørt
13) 26] først skrevet 25 14) [være færdig] ms. har værdig 20) Puritanis ∴
I Puritani

der var en ung Pige som Model, hun laae udstrakt, som en
 Sovende, / een af Malerne spillede Guitar og sang der til et
 Ora pro nobis, det hele dannede et stort levende Malerie som
 jeg endnu ikke har seet det i denne Art. Jeg traadte ind i det
 5 større Værelse hvor Kaulbach, en ung bleg Mand, med et
 genialt Ansigt, men med lidende Træk, han kjendte mit
 Navn og trykkede mig kjærligt i Haanden, gav mig en tryk[t]
 Forklaring over hans nyeste Malerie, der i Carton stod for
 mig! – Det er første Gang jeg her i München, ja paa min
 10 hele Reise herhid har følt mig, henrevet, glad og begavet; –
 Alt hvad jeg har seet og fundet smukt hos andre Yngere Ma-
 lere, synes mig kun Studier til dette; jeg havde en Følelse,
 beslægtet med den man maa føle efter at have læst nogle
 15 smaae Lystspil, nogle lyriske Digte og hverdags Noveller og
 nu læser Dantes Comedie, eller Göthes Faust; der er noget
 saa storartet deri, at man finder det andet, i hvor fuldendt
 det i sin Art kan være, om ikke underordnet, saa langt min-
 dre virkende; og jeg saae dog kun dette Billede i Carton,
 i sort og smaat udført; hvilken Virkning vil det ikke gjøre i
 20 Farver; det maa vinde en Plads, i Kunstens Verden, som
 MichelAngelos Dommedag i det sextinske Kapel. Det er Je-
 rusalemets Forstyrrelse, Profeterne svæve i Luften som have
 forkyndet Jerusalemets Fald og nu flyve de syv Engle ud med
 flammende Sværd. Det jødiske Folks Nød, det brændende
 25 Tempel, den erobrede Stad, Romerne plante deres Ørne om
 det hellige Alter. Titus med Lictorerne drage ind over de

6) men] *først skrevet* med 15) Dantes] *derefter er overstreget* Helvede 17) det
 i] *det først skrevet* den 20) Plads,] *derefter er overstreget* s 22) som have] *til-*
føjet over linien, derunder er overstreget de syv En 23) forkyndet] *først skrevet*
 forkyndende

styrtede Mure! – I / Forgrunden dræber Ypperstepræsten
 sig med sin Familie; til Høiere paa Billedet, drager en Chri-
 sten Familie ud af Staden ledsaget af to engle; til venstre
 Jerusalem Skomar, som Jødedommets Representant jaget
 bort af tre Dæmoner! – Jeg følte ved Skuet deraf, at ogsaa 5
 hos mig rørte sig noget; mit tidligere Digt, som jeg har tænkt
 paa: Jerusalem Skomager opfyldte mig igjen! jeg var glad
 og riig paa Tanker. – Jeg saae Kaulbach[s] Skizze til hans
 berømte *Hunnenschlacht*, han forklarede mig det! – O hvil-
 ken Phantasie! hvor svæve ikke disse Kjæmpe-Aander! hvor 10
 herlig hæver sig ikke Atila baaret paa Skjoldet gennem
 Luften. Han viiste mig deilige Tegninger til Göthes Faust
 og til Reineche Fuchs! – Kaulbach bød mig spise til Middag
 med sig, noget jeg dog afslog og vandrede bort glad ved al
 den Herlighed jeg havde seet, glad ved den elskværdige 15
 Kunstners venlige Modtagelse. – Jeg har lagt Kort af hos
 Cornelius, besøgt Storcks; seet Ludvigs Kirke og Universi-
 tetet udenpaa; lagt Kort igjen hos Intendanten og været
 allerførst i *Glyptotheket*. Her saae jeg en antik Figur »Spes«,
 der ligesom Thorvaldsens Figur løfter Kjolen for at skride 20
 fremad; den Idee har han altsaa laant her. Leukothea med
 den lille Bacchus paa Armen, kunde godt opstilles i en cha-
 tolsk Kirke, som Madonna med Barnet. – Herligst er den
 sovende Satyr, kaldet den barberiniske, den er enten af
 Praxiteles eller Scopas, den skal have sired Hatrians Grav 25
 (ST Angelo.) hvor den 537 da Grækerne, under Belizar, for-
 svarede sig mod Gotherne ved at nedstyrte Statuer, [.]
 I Götter-Sal Venus Fødsel af Schwantaler. Neptuns Rige. Cor-

5) Jeg] *ms. har »Jeg* 27) [.] *resten af sætningen mangler*

nelius med Hjælp af Zimmermann und Schlotthauer. Olymp-
 pen, Cornelius med / Zimmermann og Schlotthauer. Die
 Nacht af Cornelius. Underverdnen af de nævnte tre. Den
 trojanske Sal. Paris Dom og Menelaos og Helenes Bryllup
 5 malet af Zimmermann og Schlotthauer. – Achilleus Vrede.
 Kampen om Patrokles Liig. – Trojas Ødelæggelse malet af
 Cornelius med Hjælp af Zimmermann og Schlotthauer. –
 Saal der Neurn. Paris af Canova. Sandalbindersken af Scha-
 dov. Paris af Canova, Vittoria Caldoni af Schadow. Napo-
 10 leons Buste af Spalla. Venus af Canova. Adonis af Thor-
 valdsen. – Holst syg; jeg var paa Apotheket og hentede Ka-
 meelthee han fik min Seng, jeg pudslede om ham. – I
 Theatret et nyt Stykke: Helene oder die Körbe, det gik før-
 ste Gang og blev udhysset; Besøg her hjemme af Stiegler. –
 15 *28de November.* I Nat byttet Seng med H; sovet slet; kjed
 af at blive her; – Ingenting at see! Det er nu afgjort at Holst
 bliver her. Blunck kommer med det Vrøvl, at han ikke troede
 det var mit Alvor at reise; stor Scene, mellem H og mig! han
 synes at være bedrøvet der over. Jeg reiser nu til Rom alene
 20 paa Onsdag, vil Gud! – Jeg har nu prøvet de 8 magre Pha-
 raos Køer, Italien giv mig de fede!

29 November – Besøgt Dyck og seet hans Jordens Deling.
 Gud sidder paa Regnbuen. Digter og Componist paa hans
 høiere Haand; Maler og Bildhugger paa hans Venstre. Kon-
 25 gen og Abeden paa hver Side af en Bro midt under, og nederst
 Junkeren paa Jagt. Igaar gik jeg forbi en Boghandler og

13) et] derefter er overstreget S 17) med det] derefter er overstreget Vrøvl
 24) Bildhugger] først skrevet Bildhukker 25) nederst] derefter er over-
 streget ju

saae der mellem Clasische Bibliothek des Auslandes min Improvisator, jeg spurgte hvad den kostede. 30 x! – man gav mig et Exemplar; men det er kun første Deel sagde jeg; jo det er det Hele! sagde Boghandleren. Nei, svarede jeg, det er kun første Deel. Men jeg har læst den igaar! sagde Boghandleren. »Forekom det Dem da ikke, som om den endte lidt afbrudt! spurgte jeg! – jo vist, som de nyere franske Romaner, det ender pikant! – Ja men det er dog kun første Deel! sagde jeg. Men jeg siger Dem jeg har læst den!« sagde han, »men jeg har skrevet den!« svarede jeg, og nu blev han Elskværdigheden og Forundringen selv. Besøgt i Dag Schelling der tog smukt venligt mod mig og lovede til imorgen at skrive i min Stambog. I Theatret Guido und Genevra; efter at hun har arbejdet sig op gennem Gravhvelvingen og hun var sluppet ud af Kirken, blev hun (Mad Mink) fremkaldt / og maatte ned i Hvelvingen igjen for at takke; Samme Aften sagt Farvel til Holms.

Mandag 30 Nov. Løst Pas, faaet det viseret hos den østeriske Gesant; hævet 300 Frank hos Eichthal og sat mine løse Penge om i Guld; har nu 23 Napoleonsd: og en Deel Sølv Penge. Var med Maleren Mohr i Swantalers Atellier, saa flere Statuer af Hermans Slaget, bestemt for Frontespicen til Valhalla, der i, Herman, en døende Romer, en Seerinde. Mozarts Colosale Statue bestemt for Salsburg. – Hertugen af Darmstads meget colosale Statue. – nogle Dandserinder. Hertugerne, der skal opstilles i Münchens Thronsal. – Mains og Donaus Monumentet, Mains som en Flod Gud ☉: der Main

1) der] derefter er overstreget ch 25) Darmstads] først skrevet Vürtenbergs
 26) Hertugerne] først skrevet Der l

og Donau ☉: die Donau en Flod Nymphé bestemt til at reises ved Main-Donau Canal. De enkelte Figurer af Kunstnere, der ere opreiste i Pinakotheket. Nogle Gravmonumenter. Kongen af Bayeren som Prinds og Konge i Statuer. Fik Brev og Indbydelse fra Fru Stiegler; Indbydelse fra den norske Løvenskjold. *Lacchners* Buste. En morsom Historie er Ere-
 5 mitten af Hauting, General og Baron, en Sonderling der eier Hauting og Godser i Rhinprovindsen, har sagt i Avisen at han er 70 men han er i Kraft 25, vil have Kone paa under
 10 20, hun skal altid gaae i Fløiel og Silke og have 30 000 Gyl- den strax, som hans Kone. Mohrs Pige kom tilfældig til ham med en Regning fra Faderen, hun synes nu han er ret kjøn! – nu bliver nok Partiet til Julen.

Tirsdag 1 December. Passet viseret hos den pavelige og
 15 hos sardiniske. Afskeds Vesitter hos Storcks, Mohrs, Stielers. Med Deyk hos Lacchner der havde faaet at høre jeg var i München og nu ønskede at gjøre mit Bekjendskab, han talte med Interesse om Weyse. Hos Intendanten og Cornelius. Regnen skyllede ned den hele Dag. – I Theatret see[t] »Das
 20 Kasernen Zimmer« og det gamle Syngestykke: Der Dorfbarbier; sagde der Farvel til Mad Wespermann. Nikkede venligt til Thalberg og tog i Kneipen venlig Afsked fra alle Tydskerne.

Onsdag den 2 December. Farvel til Blunck og Marstrand,
 25 som begge lovede mig med Holst Tegninger til min Stam- bog. Saae hos Blunck hans Menneske Aldere, der ved et Kors dele i fire Malerier, det Hele er sindrigt. Var hos Cornelius,

8) Hauting ☉: Hautingsheim 9) men han] derefter er overstregét kan 9) er i] er først skrevet k 16) Deyk ☉: Dyck 20) Zimmer] Z først skrevet S

der tog høist kjærligt mod mig og gav mig til Minde en Ra-
dering. / Spiiste Frokost med Holst; tog Droske og kjørte til
Posthuset, men glemte hjemme min Reisebog og min Sæbe;
jeg stødte paa Fjakren mit Øie meget slemt mod den skarpe
Kant af Fjakkerdøren, det blev kulsort og svulnede; jeg maatte 5
staae ved Fontainen og bade det, løb derpaa i min hele Reise-
habit gjennem et Par Gader til en Barbeer, der saae løseligt
paa det. Siden kom Holst, Vegener og , for at sige
mig farvel! jeg fik Plads hos Conducteuren, en danned, elsk-
værdig Mand, der var hjemme i meget. Han viiste mig et 10
Lyststed som Kongens Broder havde bygget for sin Concu-
bine, som havde været Skuespillerinde, hun blev adlet og viet
til hans høiere Haand, men da hun i den sidste Tid blev for
feed, tog hun noget ind derimod, hvoraf hun blev ganske
blaae, lidt efter lidt og døde tilsidst. I Skoven var reist et Ka- 15
pel, der laae hun jordet; (det var tæt ved »Wüirmsee«, en
smuk Søe, hvor Münchnerne have Lyststeder.)

Torsdag den 3 December. Over Partenkirk. I Vognen var
en Russer Zimmermann med Secretair og en gammel Pro-
fessor Becker fra Leipsig, der hos Brocchauss havde hørt at 20
jeg var paa Reise. Ved hver Station maatte jeg ud og faae
koldt Vand til at bade mit Øie med, der brændte og saae
fælt ud. – I *Seefeld* fik vi østerisk Diligense; vort Tøi blev
ellers slet ikke seet efter paa Grændsen. Sneen begyndte ved
Bjergene og tog af ved *Seefeld*; her var saa svimlende steilt 25
at jeg steeg ud af Vognen og løb foran; og fra Inflowens
Leie, der syntes et sort Dyb, dampede store Skyer, Sneen laae

11) som] først skrevet hvor 20) Leipsig] først skrevet Dresden 25) ved]
først skrevet med

paa Gran og Fyr og de nøgne Bjergtoppe, kun med Snee tittede frem i Skytaagen. Dalen neden for saae med sine afdeelte Partier ud som Bede i en Kjøkkenhave, der laae to Ruiner; jeg sang og jublede. Men hvor Alt var melankolsk
 5 dødt. – Efter Seefeld passerede vi Martinswand og kom Klokken henimod fire til Inspruck hvor jeg nu skriver dette og bader mit Øie i *Der Sonne*, et stort Hotel.

Fredag den 4 December. Da jeg imorges kom ud paa Altanen til Gaarden, troede jeg tæt for mig at see solbelyste
 10 Skyer, men det var de sneedækkede Bjergtoppe der lyste tæt ved. Det var et deiligt Skue. – / Spadserede til Hofkirken med Professor Becker. Hoffers MarmorMonument af Professor Schaller blev afsløret Dagen efter jeg var her sidst, nu saae jeg det heelt; Basrelieffet paa Fodstykket er herligt udarbejdet,
 15 langs Kirkegangen staae de tydske Keisere og Keiserinder af Bronze, de synes at være støbte paa eengang. Kirken selv er ikke videre anseelig eller smuk. Vi stode paa Inbroen og saae ud over den herlige Flod, nogle Bønder drev paa Bjælker under den og hilsede os! – Saae Triumphbuen, af
 20 Basrelief Portrætterne var ingen mig bekendte uden Maria Theresia. Saae udenfra das gold[n]e Haus. Sendt Brev til Vieweg i Braunsschweig! Sendt Brev hen i Kloster-Kasernen til Bretterville fra hans Broder i Kjøbenhavn. Trykken i Mellemgulvet. – Besøg af Brettevilles Broder, der er Cadet. Klokken 5 kjørte jeg med Professor Becker ud af Inspruck; det
 25 gik strax op af Bjerget Aftenen var saa maaneklar, Luften

2) afdeelte] af først skrevet me 5) passerede] først skrevet passede 18) herlige] læsningen usikker 20) mig] tilføjet over linien 22) Braunschweig] først skrevet Braus 24) er] først skrevet v

saa reen. Bjergene med Snee saae ud, som en skinnende sølv Sky; vi kjørte ved de dybe Afgrunde, der i Maanlyset saa dybere ud end de vare! stundom saae man en klar funklende Stjerne lige ved Bjergtinden, den saae da ganske ud, som et Fyr deroppe. Nu ligger maaskee Hyrdens Dreng dernede i Hytten, hører Posthornet og seer Vognen paa Bjergkanten, som han seer en Flue krybe hen af Siden paa Bjælken. Han titter gennem Vinduet, der udenfra næsten er skjult af Maisfrugter, der som et Teppe hænge ned af Muren og kun har aabnet for Vinduet et lidet Rum. Madonna er malet eens paa alle Husene, selv Farven i Klæderne, Stillingen. Hvilken Stilhed her i Bjergene, kun en Bæks Brusen[,] vi rullede tæt ved det svimlende Dyb, gennem Schönberg til Steinach hvor vi spiste Fredagskost, Æggesuppe, Æg, Forreller og Kage. Her fik vi noget Halm ind i Vognen, jeg havde to Frakker og Kappe, dog syntes jeg mig sommerklædt. Det var stille, men Karreetvinduerne frøs dog aldeles til; Snee laae her kun lidet af, Kl 12 kom vi til det høieste Punkt *Brenner*. Jeg læste min Bøn til Gud og bad ham om Sandhed, gode Ideer og Lykke! /

Løverdag den 5 December. Veien gik nu uden store Dybder ned ad, jeg sov slet ikke denne Nat, for at see mig om; Professoren kjeder mig nu med sin Snakkesalighed; alle Mennesker fortæller han om hvor mange Mile (fra Leipsig) han alt har reist, hvor mange 100 han endnu skal gjøre, (til Sicilien) saa er der saadan en fimset Skolelugt ved ham eller ved hans Pels; Tænderne ere skidne og saa suger han Brystsukker; han har Pølse med fra Leipsig, altsaa de 101 Miil

1) Bjergene] B først skrevet L

som han gnaver paa. Han vil endelig have mig med til Parma, thi hans Reises Maal er især at studere Corregio og i Parma og Dresden er de berømteste Ting af denne Mester; han har et uhyre Kort med, som han altid studerer og siger
 5 galt; mit lille giver altid den rigtige Beskeed, som Kudskens afgjører. Langs den brusende Flod kjørte vi, de urgamle Fjelde ere saa forunderligt smuldrede og sønderbrudte, de syntes mig først at være fulde af Runer og Hjeroglypher, men
 10 med Gravmonumenter, uddøde Slægters Gravmonument, men skrevet af Regn og Storm halv udslettede af Tiden i Aartusinder. Det var som havde hvert Menneske paa Jorden, selv det dødfødte Barn, den usleste Tigger sit Monument, og alle Slægter kende det; er Fjeldenes Sider Fyldte, da smulre
 15 de i Aartusinder og nye Billeder for de Efterfølgende vise sig der; underligt kastede mellem hinanden stode de sære Tavler der. Her en Jæger, der skjød grønt ud i Fjeldriften og vaiede, som hans Fjerbusk har vaiet, her en harniskklædt Ridder[,] der misgestaltede Dverge med Pibekraver; og Floden brusede
 20 fort sin Dødninge Vise om hvor hurtig det jordiske randt hen. Jeg tænkte paa min Jerusalem Skomager, han kan have disse Ideer. / Over Brixen kom vi henimod Kl 12 til *Botzen*; enkelte Løvtræer have endnu Blade. Jeg tog ind »zum Mondschein«; i Theatret her er i Aften italiensk Opera: *Luzia di Lammermoor*. Spadserede hen paa Campo santo, der vare
 25 mange nye Grave siden jeg sidst var her, Tiden syntes mig

8) syntes] først skrevet synes 10) Gravmonumenter] Grav først skrevet Mon
 12) som] derefter er overstreget kunde jeg der 14) det] først skrevet den 14) da]
 derefter er overstreget styrte 15) for] derefter er overstreget ko 17) Jæger] foran
 er overstreget Valde 17) der] foran er overstreget det

saa kort; en Munk gik ned af den snevre Gade, hvide Oxer trak Bondens Vogn. Fra mit Vindue i Aften seer jeg høie Bjerge tæt op til Gaden.

Søndag den 6te. Sendt Brev til Holst. Reist fra Botzen Klokken 12 Middag i en Bivogn med to Italienerne og en 5
tydsk Officeer fra Mähren der skal til Mantua; min Professor tog alt imorges Kl 6 afsted med Stellwagen til Trient. Høie 10
nøgne Bjerge rund om. Vi kom gennem Prauss langs Floden Etsch; Conduceteuren viiste os et stort, beboet Huus, hvis Væg var ganske ihul skudt af Kugler, enkelte Kanonkugler 10
sad der endnu; her havde Sveitserne i Hofers Tid forsvaret sig mod Franskmændene. Vi saae flere Huse saaledes skudte. I Neumarkt, tænkte jeg paa Comedien Smeden i Neumarkt. I Saluri taltes italiensk, her fik vi Damer i Vognen. I Nevis 15
var det aldeles italiensk, men jeg kunde dog ikke føle mig i Italien før jeg var ude af Bjergene, det er jo her ogsaa endnu det italienske Tyrol. I Trient, drak jeg Punsch og hjalp en Tydsker med italiensk. I Roveredo skulde vi spise men Conduceteuren havde sovet og vi fik der ingen Mad, derimod to 20
Stationer derfra *Ala*, det første Sted inde i Italien fik vi ussel Viin, blev snydt, det var da Indtrædelsen. Omtrent 1 $\frac{1}{2}$ for et Glas Viin, for vi havde drukket det, før vi spurgte om det. I Trient fik jeg da Professoren i Vognen igjen; fandt Natten i Italien kold.

Mandag den 7de. Kom jeg til Verona om Morgenen Klokken 5, steeg af i Hotellet della posta, hvor jeg fik et iiskoldt 25
Værelse, Professoren maatte jeg lade blive hos mig, selv gik

14) Saluri o: Salurn 23) fandt] *foran er overstreget* der 27) jeg] j *først skrevet* l

jeg i Seng, den var kold og klam, jeg sov lidt og stod op og frøs, følte mig uhyggelig der. Mit Pas havde jeg om Aftenen maattet give af ved Porten til en Karl, man havde intet Bevis givet mig, / jeg var meget ængstelig over at miste det. Saae
 5 Kirkegaarden med Scaligernes Monumenter, Vaabenet er en Stige med en Ørn paa. Saae flere Kirker, med smukke Malerier, især en Altertavle af Poul Veronese med ST Georgius som pines, var oppe paa Castellet og saae hele Byen. Alt var Foraaers grønt, Salaten som Slyngplanterne. Solen brændte
 10 varm. Gik til Amphitheatret, der er restaureret, Logerne staae for Senatet, man seer fra den øverste Bænkerække ud over Verona. – Kjørte Klokken 1 med en Veturin for 6 Swansiger til Mantua, vi bedede meget længe i Villa franca, en lille, men smuk By, Udsigten til Bjergene, for Enden af
 15 Gaden, tog sig godt ud. Klokken blev 6½ før vi naaede Mantua, hvor jeg i Porten fik et Beviis for mit Pas; der var en smuk Søe ved Porten, Skuet af den gjorde mig glad, første Gang i Italien, jeg rullede over en uhyre lang, men lukket Bro ind i Mantua; vi kom der forbi en privat Have med
 20 Vergils colosale Statue og med Mange Buster paa Søilerne mellem Gitteret. Jeg tog ind i Scudo di francia, fik Ild i Kaminen og fandt det hyggelig og godt; min Seng er saa bred, som lang; endte mit Brev til Louise og sov godt.

Tirsdag den 8de. Veturin Vrøvl; bestemte mig til at tage
 25 med den toskanske Courer, betalte min Plads 40 Zwanziger; sendt Brev til Gotlieb Collin. Mit Pas er ikke kommet endnu paa Poletiet, jeg løb selv den lange Vei ud af Porten, Vagten sagde det alt Klokken 9 i Dag var der; urolig og

2) uhyggelig] først skrevet og 26) sendt] først skrevet gik

ængstelig herover; gik igjen paa Politiet, de sagde nei, og
 bad mig møde Kl. 1; jeg er meget urolig. Seet en prægtig
 Kirke, med Loft Malerier, Domkirken var mindre smuk end
 høi. Var paa Virgils Plads, hvor det nye Theater, en Ro- 5
 tonde, staaer, her kjører om Sommeren den fornemme Ver-
 den omkring, det er deres Corso. – Endelig har jeg mit Pas!
 – Min Regning var ublu, 15 Zwanziger for een Nat og Dag,
 Leietjener fik een, og i Alt 18 Zwanziger har den Dag i Man-
 tua kostet mig; jeg blev endmere forstemt herover; Alt Klok- 10
 ken 6 tog jeg paa Posthuset, men først Klokken 8 skulde
 Cureren afsted med hvem jeg er indskrevet til Bologna. Jeg
 gik da og drev, det var Maria Undfangelses Fest, / Folk
 strømmede ud af Kirken; tæt ved paa Torvet var et Mario-
 net-Theater, som Folk flokkede sig om, et Slags Mester Jakel.
 Jeg spadserede i Buegangene og følte mig ret fremmet og, 15
 som det var mig et Folk der ikke kjendte mig eller brød sig
 om mig, jeg gik ind i Caffè Militari, den tydske Caffè og
 læste i en gammel Allgemein Zeitung; der kom en dvergagtig
 Mand ind med sin unge Kone og en Karl, der spillede; 20
 Dvergen sang en meget smuk Bas og med en dannet Stemme,
 saa alle bleve opmærksom og lyttede; han ligner maaskee min
 Polich[in]ello i Skjæbne. Den unge Kone har maaskee, naar
 man vil være overspændt forelsket sig i hans Stemme, hun
 veed der klinger et ædelt Malm i ham, men det Yddre, er
 usselt. Jeg tænkte under disse Buegange, hvorledes romerske 25
 og græske Digtere havde gaaet [i] Vrimslen med Tanken om
 deres Værk. – Postremisen var i en ophævet Kirke; Vognene

2) jeg] j først skrevet n 3) smuk] ms. har smukke 14) et Slags] et først
 skrevet en 27) Postremisen] P først skrevet K

holdt under den store Kuppel, Locum var der hvor Alteret havde staaet, det stødte min Følelse. Kl 8½ kjørte vi afsted, der var en tydsk Pasageer, sagde man og det var Professoren Beckker igjen; han havde havt alt billigere, end jeg; uagtet
 5 jeg før var glad ved at være ham qvit, saae jeg ham nu i min Eensomhed med et mildere Sind. Vi kjørte afsted og fik to Gendarmer til Eskorte.

Onsdag den 9 December. I den maaneklare Nat gik vi med Vogn og Heste paa en stor Færge over Po-Floden; der var
 10 et Træ Tælt paa Færgen og her ind[e] var tændt en stor Ild, som vi satte os om, mens Strømmen ved sin egen Kraft drev os over. I Morgenstunden passerede vi gennem *Modena*, hvor vi drak Kaffe. Der var aldeles dødt og øde paa Gaderne, der havde lange Søilegange. Hvert Øieblik skulde passet sees.
 15 Solen stod op. Egnen er riig og frugtbar, flere Løvtræer stode endnu med Løv. Apeninerne viste sig og vi naaede Klokken 10 om Formiddagen Boulogna, hvor vi tog ind i et stort lyst Hotel Pension dei suizzeri; jeg boer paa No 21. Sendt Fru Tuteins to Breve bort til Madame Marietta Righi née Gaudenzi i Faenza og til Hr Lorenzo Gaudenzi i Forli, lagt et Vesit
 20 Kort indeni til Mariette. Jeg gad gjerne have seet hende. / Spiist særdeles godt ved Table d'hotte; (koster 5 Paolo), nu er jeg paa mit Værelse, de har fyret saaledes i den lille Jernkakelovn at den er aldeles glorød, jeg faaer Dyne over mig
 25 i Nat, jeg har Teppe paa Gulvet, luunt og godt i Aften vil jeg godte mig paa nordisk Viis. –

Torsdag den 10 December. Spadseret omkring i Byen,

3) Pasageer] først skrevet Pagaseer 12) I] først skrevet H 19) til] tilføjet over linien

arangeret Afreisen med Professor Becker og to Engælændere, den ene hedte Eaton. Klokken 11 1/2 skulde vi have været afsted, men først Kl 12 kom B, slæbende fra Galleriet, hans Tøi var pakket paa Vognen, han blev ærgerlig og det maatte af igjen, min Regning var 2 Scudi og 5 Paoli for 24 Timer. 5
 Vi kjørte da, hele Egnen havde et smukt Efteraars Udseende; Bladene vare endnu paa Træerne; den Kulde, vi følte i Boulogna selv var her borte; det gik nu op af Bjergene. Jeg gik et langt Stykke, denne Blaaheid der synes at komme ud fra Bjerget selv, dets Duft for Øiet, der skjuler og synes dog at 10
 give det Klarhed og nu hvilken Stilhed, en nordisk Melankoli var det ikke, men en sovende; kun Bækken dybt nede summede. Over Pjanore kom vi [til] Lojano hvor vi gjort[e] holdt for Natten. Dygtig Ild i Caminen, mange Indskrifter og Tegninger paa Muren. Professoren jamrede over Sengen, som 15
 dog ikke var slet, vi kom afsted næste Morg[en] 5 1/2.

Fredag den 10 [2: 11] December. Ved Pjetra mala saae jeg Røgen af Vulcanen her; jeg øine[d]e Adriaterhavet. De sneedækte Bjergtoppe saae ud i Morgenrøden, som om de vare gloende. Ved Montecarelli fik Alt en mildere Character. 20
 Engælænderne fortalte om deres Ophold i et usselt Vertshuus i Piemont, hvor de vare blev[n]e opholdte ved Flodens Oversvømmelse, det var Lyn og Torden. Vi spiste til Middag ala Macchere, hvor der var deilig Cy[p]resser. Klokken 7 kom vi til Florents og tog ind i Hotel d'europa; jeg fik for 3 Paoli et 25
 Værelse med Kakkellovn, siden kom Professoren og vilde

2) hedte] derefter er overstroget Aeto 11) det] først skrevet denn 18)
 øine[d]e ms. har øinene 22) blev[n]e] ms. har bleve i liniudgang

bytte, da mit var bedre end hans, han sendte et Bud derom, og da jeg sagde nei, blev han lynende gal. Jeg er kjed af den gamle Karl. Drak Viin spiste Parmersan og Druer og gik saa i en god Seng. /

- 5 *Løverdagen den 12 December.* Kom først ind i Baptisteriet, gik derpaa op i Billedgalleriet; den medicæiske Venus stod der levende, som sidst, hendes Skjønhed var mig ikke mindre end før, jeg saae de titianske jordiske Skjønheder, jeg saae Leonardos Medusa, Joseph og Locas af Leidens blodige
- 10 Christus. Angelo Bronzino (Florentiner) har malet Christus som stiger ned i Underverdenen. Det er ikke de Piunte man seer om ham, nei de er kun Hedninger; herligt er udtrykt de Uskyldiges Vished om at de skal til Himmelen, Børnenes Vished, to omfavne alt smilende hinanden; en anden rækker
- 15 Haanden til een, nedenfor og peger paa sig selv som om han sagde: jeg skal i Himlen. De Bønfaldendes Udtryk, det Uvisse, det Haabende hos Enkelte, er ypperligt givet. – Jeg fik ved at see Barnemordet i Betlehem, den Idee, i min Ahasverus, at lade en Moder hade Christus fordi hendes Barn, da Hero-
- 20 des forfulgte Børnene for Messias Skyld, hendes var blevet dræbt. – Saae paa Rubens hørhaarede Qvinder. Gik til Hertugens Palai, saa Madonna del segiola, Nedtagelsen af Korset, Guidos Cleopatra, herlige Billeder af Andrea del Sarto og Perugino. Søgte forgjæves efter Philoppo Berti; gik i Dom-
- 25 kirken, der syntes tom og ufuldført, gik i ST Croce, I Gangen til Høiere, Mickel Angelo, Dante, Alfieri, Machiavelli, til

12) herligt] først skrevet herlie 13) Børnenes] foran er overstreget man seer
 16) skal] derefter er overstreget med til 16) i] tilføjet mellem de oversiregede ord med til

Venstre Gallilæi, jeg knælede ved Gallilæi Grav, som den der havde lidt meest Martyrdom paa Jorden. En rød Stige er hans Vaaben, mig forekom den et Billede paa Kunsten, af en gloende Stige gaaer vor Vei opad, men til en Himmel. Jeg følte reen Andagt og bad Gud gjøre mig lykkelig. Drev om i de snevre Gader og følte mig ikke vel; spiiste og drak Punsch, saa paa Aftenen Himlen fra Broen over Arno og vandrede hjem hvor jeg har fyret i Kakkellovnen, Druer og Aliatico staaer paa Bordet, mens jeg skriver dette. Alt er afgjort med Veturin til Mandag, til Rom over Perugia 50 Frank og 5 i Drikkepenge. /

Søndag den 13 December. Spadseret hen i Hertugens Have, Aleer med Laurbær, de første Palmer og Cacter i frie Jord, et stort Rosenflor; jeg kjendte det Sted jeg her sidst tegnede af; her var saa smukt jeg skrev følgende

Ind drik nu denne Luft, saa let og pur
 Ind drik mit Øie denne Guds Natur!
 Min Tanke synger høit et Hossianne
 See hvilke Linier Bjergene dog danne
 En Skov af Olietræer, Cypresser høie,
 For dig min Skaber mine Knæ jeg bøie;
 Et Flor af Roser voxer ved min Side
 Kun Du og de skal om min Andagt vide!

Sendt Brev til Jette Hanck. Gik i Domkirken, der er stor og tom, opsøgte St Anunziata, og St Lorenzo, gik i (*Marinovella*?) Paa Gaden blev jeg tiltalt af en Dansk, det var Bjer-

3) af] *foran er overstreget* den er for 4) Vei] *derefter er overstreget* til
 8) Druer] *D først skrevet V* 17) Natur!] *derefter er overstreget i ny linie*
 See hvilke Linier Bjergene dog danne 23) skal] *først skrevet her*
 26) *Marinovella* ∴ St. Maria Novella

ring der er Huuslærer for Grev Moltkes, jeg fulgte med ham hjem. Moltke var meget venlig, har siden opad Dagen gjort mig en Vesit. Bjerring og jeg traf i en Caffé, *Løfler*, der ikke er kommet længer end her til. Paa Gaden traf jeg Professor
 5 Becker, som kom mig venlig imøde, jeg førte ham i Kirken St Croce. Sendte Brev til Kückler i Rom om at skaffe mig Logie. Imorges drømte jeg, at jeg var kommet til Rom hvor jeg traf Faderen Collin, Gottlieb og alle Børnene, man fortalte mig at mit Stykke Maurerpigen var udpebet, det var
 10 kun gaaet een Gang; efter Pibning var klappet saa stærkt, at en Diplomat havde sagt, skulde det understreges vilde det blive en Streg der gik langt ud paa Kongens Nytorv. Iaften vilde jeg have været i Opera og hørt *Riccis Le Prigionieri* d'Edimburgo, men da ingen Udmærkede sang og jeg var træt,
 15 drev jeg Aftenen hen i Cafféen hvor der var mange Damer og en smuk Tyrk. / hvor jeg dog bliver snydt! nu 9 Paul for Værelse, der neppe er 5 værd! Regningen var 22 Paul for tre Dage.

Mandag den 14. Skrækkeligt Vrøvl med Drikkepenge, den ene kom efter den anden. Først Kl 8 kom Veturinen ud af
 20 Porten. Indeni, en ung Præst, en Mand og Frue fra Rom, en ældre Engælænder. I Coupeen med mig kom en ung engelsk Præst, der bad og læste idelig i sin Bønebog, han kunde fransk (Gud, som strøede Aske paa Olietræerne[s] grønne Hoveder, som en Ydmygbedende rækker det sin
 25 Frugt). Paa Husenes Muur malet Vindue paa Klem to Fruentimmer byde hinanden Snuus, en Kat i Vinduet. Et eensomt Vertshuus paa Veien, sammen med Engælænderen.

13) *Le Prigionieri d'Edimburgo* ∴ *La prigione d'Edinburgo* 19) ud] *ms.*
 har ude

Tirsdag den 15. Gjennem Aresso. I Castellione var svine Market; Pigerne reed paa Mulesler med colosale græsgrønne Paraplyer. Kongen af Sardiniens Staldmester, en Ven af Engælænderen trakterede med Kalkun. Hele Veien gjennem Olieskove. De syntes halvrevne fra Jorden og svingede i Stormen men holdt sig fast ved hundrede Rødder. Ved Lago del Perugia Pavens Dogane. Det blev mørk Veien usikker, maatte gaee bag efter og passe paa. Vi kom til Røverhullet Pasignano, som jeg har beskrevet i Lykkens Kalosker, vi fik kogte Hundesteiler og stegte, ædikesuur hvid Viin. Præsten havde fastet nu tog han to Æggekager og Kaffe. –

Onsdag 16. Da vi skulde bort, gled jeg ned af den høie Steentrappe, jeg har traadt i noget, rimeligviis Børneværk, thi Voxne var vist nok gaaet ned i selve Haugen; jeg stødte mit Sæde, men tænkte paa det comiske heri og fik Idee til en komisk Roman om Italien give det drollige i dette Land. Regnveir. Kl 10 kom vi til Perugia, saae Raadhuset og Domkirken, dens Loft er med Helgener eller Profeter. I Verts- huset her med alle de kongelige Vaaben spiiste jeg ogsaa forrige Gang. – Her forlod den engelske Præst os. – Vi kom i mørk Aften til Foligno efter først ved Assisi at have seet Kirken del Angely, paa ny opbyggt efter 1831 at være styrtet sammen. Her var Malerie af Overbek paa det tilbageblevne Kapel midt i. Mange Munke, mange Tiggere og sorte Sviin. I Foligno er godt.

Torsdag den 17 December. Afsted Klokken fem. – / Hver By synes en Sphinx paa Bjerget, den spørger: Veed du hvad

1) Castellione ∴ Castiglion Fiorentino 4) trakterede] først skrevet traktede
 8) Pasignano ∴ Passignano sul Trasimeno

der har levet og rørt sig i mig? Øverst kneiser øverst. – En Tiggerkone knælede for os og kysede Jorden. – Engælænderindens Tegning paa Rhinen var rigtignok ikke til at kjende igjen, men hun vidste, at det var det, og jeg vidste at det var det, det var altid to Øienvidner. – En Engælænder ved Terni, vilde der see Vandfaldet, i den mørke Aften, med Lygte. – Udenfor Spoleto kom en Karre med Røvere og en Røverkjælling, ledsaget af Soldater. I Alberget kjendte jeg paa Væggen Tiggeren, som rækker Hatten ud. (Del Angeli, Foligno) – Engælænderen vilde ind i den snevre Coupé hos mig for at see, sad næsten paa mit Skjød, lukkede Øinene og bad mig kalde paa sig naar der kom noget kjønt, jeg kaldte, men han lukkede strax Øinene igen, han har en vis uskyldig Uforskommenhed, Alle vil han have Hjælp af. Ved Bordet skreeg han *cativo albergo, io pagato tre paoli*. Over Monte somma, der var meget Krat, enkelte Løvtræer stode ganske grønne, tit de enkelte Grene med Eviggrønt. Piger gik med Vognen og faldbød Frugt. En Mølle i Bjergkløften. Kom henimod Kl 5 her til Terni. Skylregn, der var strax mørkt, vi kommer da ikke ud til Vandfaldet. Et stort Albergo.

Fredag den 18. Klokken fire fra Terni, høit paa Bjerget kom vi gennem Rocca, en sand Svalerede, Floden Nera løb nedenfor. (Ved Perugia kom vi alt over Tiberen) Hyrderne tudede i Konkyllier fra Bjergveien, i den mørke Morgen. Alt er nu grønt, men Regnen skyller ned, jeg har Hovedpine, og er i det skidne Otricoli, hvor Dinesen og jeg sidst spiste i Stalden. Engælænderens Uforskommenhed, spurgte Fruen, om det var hendes naturlige Søn? & – Vi kom nu forbi Mon-

1) Øverst] fejlskrevet for Borgen el. lign. 26) Otricoli] O vistnok først skrevet Se

te Soracte, som Veturinen kaldte Monte soraste til Civitta Castellane, hvor vi i Albergo Croce di Malta, før et Fransiskaner Kloster fik slette Værelser, jeg fik et med Engælænderen og et tæt ved, som ei kunde lukkes med en røveragtig Karl og en Præst; jeg vilde ikke være der og bar, med Hr Contessa og vor Præst min Madrasse ind i vor Præsts Værelse; Veien til Nepi er saa usikker at vi ikke turde der hen i Aften og vi maatte leie Soldater til imorgen for at føres sikker til Nepi i Dagningen. 5

Løvedag den 19 December. Med Eskorte kom vi til Nepi, hele Morgenen forstemt over Engælænderen, vi kom til La Storta, hvor han var saa uforskammet mod det øvrige Selskab, at det kom til Klammeri, det satte mig i Humeur. I Regn og Taage troede jeg at skimte St Peder. Klokken 3½ kom vi til Rom, efter Doganen kjørte jeg til Hotel tedesco. 5 Paol om Natten; traf hos Lepre Castenskjold. Siden kom Rothe og Møller hjem til mig. Intet Brev. – Jeg har givet ud fra Kjøbenhavn her til 266 Rdlr. – Det er som en Drøm / for mig at jeg er her igjen, jeg føler mig saa hjemme. Aurelio i Lepre kjendte mig og min Barbeer ogsaa. 10 15 20

Søndag den 20 December. Betalt for Logi og Lys i Nat en Skudo, fløttet ind hos nogle skikkelige Folk i via purificatione, Christensen har boet hos dem, jeg har 3 Værelser og Kjøkken for 5 Scudo om Maaneden, men jeg er ganske ene i Huset paa en Madam [nær] med Børn der boe under Taget. – Nebelong laante mig i Dag 13 Scudo for at jeg ikke skulde give af mit Guld ud. Var paa Forum og Capitoliet; besøgte Maria Magiore; Alt er mig saa hjemligt; spiieste Kl 12 med Lands- 25

27) Forum] F først skrevet C

mændene i Lepre, Meyer, Roed, Constantin, Kückler, Tømming, som har Guulsot. Om Aftenen sammen med Castenskjold og besøgt Rørby og Kone. Spadseret alene paa Monte Pincio og følt mig stille glad ved Skuet ud over Rom, gik
 5 derpaa i Corso. Var oppe hos Castenskjold og sladdrede en Times Tid, gik derpaa i en Caffé og drak mezzo kaldt og sidder nu som Padrone della casa i mit Værelse, med Dørene godt skuddede til. –

Mandag den 21 December. Gik til Peters Kirken, der ret
 10 behagede mig. Luften var saa blaa, der stod en Regnbue paa Springvandene; saae Rafaels Loger; gik ind i Kirken paa Veien hvor St Knuds Billed er. Hentede hos Banquier Valentine 400 Frank og fik 72 Skudi, han tager altsaa i Profit af 100 Species omtrent to. – Kunstnerne, ogsaa Svenske, have
 15 i Aftes været i Kneipe for at træffe mig, men jeg svigtede. Betalt Nebelong 13 Skudi, som han igaar laante mig for at jeg ikke skulde vexle mit Guld. – Kunstnerne ville gjerne have min Leilighed til Juleaften. Gik i Vatikanet og saae Drengen som tager Tornen af Foden. Ulven med Romulus
 20 og Remus. Statuer. Malerier af Perugino. Intet Brev endnu, lidt kjed derover. – Spadseret paa Monte pincio med Fogelberg. Drak Thee om Aftenen hos Castenskjold med Rothe og A Müller. Müller har i Dag faaet Brev hjemme fra hvori stod at mit Stykke endnu den 5 December ikke var opført;
 25 lidt ærgerlig derover. Skrev Brev til Collin om Creditiv, og Klade til et Brev til Kongen. –

Tirsdag den 22 December. Sendt Brev til Kongen, Collin og Ingeborg. Spadseret med Rothe op at besøge Hermansen,

18) Vatikanet ☉: Capitol- Museet 21) Fogelberg] foran er overstreges Volg

som vi ei traf, gik paa forum og 1ste Gang i Collosæum; talte om Jerusalem Skomager. – Traf i Lepre Hermansen, som gav mig nogle Reise Notitsser men erklærede det nødvendigt at kunne Græsk for at komme til Grækenland. Var hos Eddelin igjen for at finde Mad Prescateri. – Træt hjemme. 5 Besøgte Paulsens. Konen ligner da særdeles sin Fader, / det samme milde Ansigt; vi talte meget længe sammen og [jeg] blev indviteret til imorgen Middag. Drak lidt Viin og fik strax Hovedpine. Løfler kommet.

Onsdag den 23. Var i Kirken ST Maria del popolo, inden- 10 for Døren til Venstre sees bag et Gitter Døden i guult Marmor med et hvidt Marmor Lagen. Kirken er bygget hvor man fandt Neros Aske. Gik ind i de smaa Kirker for Enden af Corso. Kom i ST Carlo, her var Sjælemesse for Borgehses 15 afdøde Hustrue. Castraterne sang smukt; en ganske deilig Bas var der. Liget ligger i Maria maggiore; her var en Sarkophag[,] Kisten der hvid, forgyldt med et blaåt Laag; Candelabrer rundt om. Præsterne gik med Lys i Prosession om den. Gik med Castenskjold og Rothe til Galleriet i Paladset *Doria*. En heel Sal med Malerier af Poussin, de syntes mig 20 Skjærmbræt Stykker; C udpegede et med en Bro, som mesterligt, jeg kunde ikke see det; slet Lys hang de da ogsaa i. Abels Død af Salvator Rosa. Rubens Skriftefader af Rubens. En Madonna af Sassoferrato. Den forlaarne Søn af Guercino. Herligt var især Abraham som vil ofre Isak af Tizian. Por- 25 træt af Dronning Johanna af Leonardo da Vinci. – Middag hos Poulsen, saa Fruens Album hvori var herlige Ting af Ribenhausen og Thorvaldsen. Om Aftenen kom A Müller

28) Ribenhausen ∴ Riepenhausen

og vilde have mine Værelser til Julen imorgen, jeg sagde ja, imod at man fik Tilladelse, denne kunne ikke erholdes svarede han, men man kunde godt være hos mig! – ja det er mig aldeles imod! svarede jeg. – Han paastod man havde
 5 mit Ja; jeg svarede nei, og Nebelong holdt med mig. Vi stred lidt og jeg følt[e] mig let om Hjertet ved at have friet mig fra hele den Sag. –

Torsdag den 24. Gik ud og viiste Løfler omkring, gennem Maria maggiore, Latteranet, Capitoliet, Rotonden, Peterskirken og Vatikanet, ved Alt hvad han saae sagde han det er nysseligt, selv Collossæum var »nysseligt«, da havde nær Taalmodigheden forgaet mig. I Regn og Sol travede vi den lange Vei og træt og sulten naaede vi Lepri, jeg spiiste for hele 3 Paoli. Det er Møller og Rothe al det Julevrøvl er gaaet
 15 ud fra. Gik i Skumringen til Maria del Angeli og Magiore, drev ene om i Gaderne, købte en Klasse Druer for 3 Bajok, Brød for een, Ost for fem og Æbler for een, altsaa tilsammen for een Paul, det er min Julenadvere, paa mit eensomme Værelse, tusind Tanker flyve mig igjennem Sjælen. – I Seng
 20 9½. /

Fredag den 25 December. Juledag. I Maria maggiore hvor Christi Vugge af Guld stod paa Alteret, Folk knælede rundt om. Paa Gaden var en pyntet Dreng, hvide Strømper, lyseblaa Fløiels Knæ Buxer og Trøie, broget Sjerf og en rød ulden Hue med sort Kant; føler mig noget eensom. Spadserede i det franske Academies Have; Alt stod grønt, Udsigt over en ujevn grøn Mark til Villa Borgheses Pinie Skov og de blaae Bjerger belagt med Sne. – I Kirken Maria Magiore

14) Julevrøvl] først skrevet Juulevrøvl

om Eftermiddagen stor Fest, mange Lys og Sang. Ild hjemme i Kaminen, havde det ret hyggeligt, men Blodet varmt.

Løvedag den 26 December. I Dag faaer jeg vel Brev. Gik til Kirken St Apostoli, med et Monument af Canova over Clemens XIV. – til Kirken ST Gregorio paa Monte Celio, med Malerier af Guido og Domenichino – til Kirken ST Geovanni e Paolo. – Til Kirken ST Stefano rotunda, der kun er aabnet denne ene Dag om Aaret; Veien derude var bestrøet med Laurbær. Malerier af Martyrernes Død var paa Muren, det ene fæle[re] end det andet; her blev Brysterne skaarne af Een, her kartede de een ihjel; her blev Øinene revet ud; der een hugget i mange Parter, kogt eller stegt. Maria saaes med de 7 Spyd i Hjertet for Enden af hver var et lille rundt Billed der forestillede hvert 1) Omskjærelsen. 2) Flugten til Ægypten. 3) Jesus i Templet. 4) Christus der segner under Korset. 5) Korsfæstelsen. 6) Nedtagelsen af Korset. 7) Begravelsen. I Kirken var Musik og Sang. – Gik derfra med en hoven, daarlig Fod til Kirken ST Andrea ved Lateranet. – Vesit af Kammerherre Poulsen. Gik i Kirken Ara Coeli hvor der var ligesom et dybt Theater til Venstre, Madonna sad med Barnet straalende af Guld. Josef stod ved Siden og til Venstre en Mængde Hyrder, som bragte Gaver. Gud omgivet af Engle, malet paa udskaaret Pap svævede i Skyer oven over. Neden under saae man perspectivisk opstillet Palmetræer og Figurer. Foran det Hele, op til een af Kirkens Piller, var et høit Bord og her blev Børn stillet op at

6) St] *derefter er overstreget* Gregorio 10) var] *først skrevet sees* 11) end] *først skrevet et*

prædike (jeg hørte to smaae Piger i en Slags Dialog paa Vers, siden kom et lille tre eller 4 Aars Barn, Mængden loe da det / var færdig. De to Piger kom nu op igjen. Alt var paa Vers). Gik i Kirken, som er bygget over Peters Fængsel. Lidt
 5 Mismod fordi der intet Brev endnu er til mig. – Gik i Theatro Apollo, der i Aften begyndte sine Carnevals Forestillinger med Donizzettis Opera Marino Falliero, Dogens Parti blev herligt sjunget af Ignazio Marini, der har en blød skøn Bas, derimod Dame Partiet daarligt, der blev hysset og leet. Ballet-
 10 ten il Pelagio, fik til Slutningen af hele Publicum et Uh! uh! – Ligeledes skreeg de ved Figurantindernes Dands Oh! midt i 2 Act af Operaen (Kl 11) gik jeg hjem uhyre træt, Nebelong og Løfler var med. – Theatret propfuldt.

Søndag den 27 Dec. I Kirken della Pace en Fest, nye
 15 smukke Drapperier. Begyndt at notere til Jerusalem Skomager! – I Maria del Angeli og i ST Pjetro in Vincolo, udenfor Porta pia, smukt varmt Solskin. Hjemme om Aftenen og god Ild i Kaminen. Besøg af Adam Müller.

Mandag 28 Dec. Hele Formiddagen hos Hermansen og
 20 noteret til min Reise i Grækenland. Faaet det Brev Collin skrev til Altona, men med lidt mere i fra Kjøbenhavn, bevæget ved at læse det. Gud lad mig beholde ham! – I godt Humeur, stor Lyst til at see Grækenland og Constantinopel. Mellem de mange Digte over Borghese Talbot ansee[s] dette
 25 smukkeste.

10) Balletten] *ms. har Balleletten* 12) Oh!] O rettet, måske først skrevet I 13) 2 Act] først skrevet Arie 22) lidt] først skrevet me

Sonetto.

Presso al Tamigi un Fior di Paradiso
La Fe' piantô con somma cura un gjorno;
Bello ci c'rebbe in quel suol piu d'un narciso:
Tanto era in suo candor di grazie adorno! 5

*

Quindi la Carita, fiammante in viso
Del Tebro il trapiantô nel bél soggiorno,
E qui destava in tutti amore e riso
Per la fragranza che spandea d'intorno.

*

Ma il grato olezzo anche su in cielo ascese, 10
Onde averlo fra loro ebber desio
L'Alme ch'ivi si stanno al gaudio intese.

*

Allora a un divin cenno Angiol partio
Che svelto il Fior con tre germogli, il rese
All'amor de'beati, e in grembo a Dio. / 15

Min Oversættelse –

En Paradisets Blomst af Troen bragt
Til Temsens Bred og plantet der i Solen
Skjød herligt frem. Dens Duft, dens Yndes Magt
Dens Glands, sligt findes ei hos Vaarviolen. 20

*

Men Kjærligheden planted' Blomsten om
Den Blomst, som gjorde alle Hjerter glade,
Den plantedes ved Tiberen i Rom,
En himmelsk Duft gik fra dens rene Blade.

6) fiammante] først skrevet fiamin

*

Og Duften steeg –; vi hørte Engle sige:
 »Den Blomst er ei for noget jordisk Sted,
 I Lysets Have blomstrer kun dens Lige!«

*

5 En Engel saae vi da til Jorden stige,
 Og rive Blomsten op: tre Skud gik med,
 Tre unge Skud – de groe nu i Guds Rige.

Tirsdag den 29 Decemb. Sendt Brev hjem til Jette Wulff. Spadseret i franske Have; hele Dagen læst i Beckers Verdens Historie og været beskjæftiget i Tanken med min Ahasverus.
 10 Iaften følt mig syg. – Professor Becker traf jeg i Dag i Caffè græco. –

Onsdag [30 December]. Været i Galleriet Rospigliosi. I Haven en Buegang med Citrontræer fulde af Frugt, et høit Pebertræ. I Havestuen Guidos *Aurora*, siden Domenichinos
 15 Adam og Eva. L. Caraci: Samson. Domenichinos Davids Triumph. 12 Apostle af Rubens. Gik i Collonnas Have hvor der under et mægtigt Pinietræ laae to uhyre Colosser af Solens Tempel. – Aften hjemme.

Torsdag den 31 December. Regnveir; gaaet til piazza na-
 20 vona og besøgt Raphaels Grav i Panteon. Vesit hos Kückler. I Lepre gjort Bekjendtskab med *Reinik* Maler og Poet; han har udgivet en Digtsamling med Skizzer af de düsseldorfiske Malere; iaften er han Præsident for Tydskerne[s] Fest i Fjano. Skrevet Brev til Fru Lessøe. – Var i Fiano, der blev spiiist

23) Tydskerne[s] først skrevet de

Klokken 9 og derpaa fremviist et gyldent Alphabet tegnet af
een af Kunstnerne, Versene af Reinik, paa K:

Den Kaffe in den Kaffe græk

Den Katzenjammer jagen væk!

her saae man en Kop og en Kat, som havde ondt. Efter Kl 12 5
skulde opføres en Farce Jason og / Medusa. Men da Klok-
ken var henimod 12 gik Nebelong og jeg (vi to eneste Danske
der var). Bekjendskab gjorde jeg med Flor. – Paa Gaden
mødte vi et Par Stykker der saae ret ængstelig ud. Midt Uhr
stod paa 12 da jeg gik i Seng. Ondt i Halsen. 10

1841.

Fredagen den 1ste Januar. Da jeg vaagnede stod mit Uhr endnu paa 12, men da jeg rørte det gik det igjen. Jeg vandrede til det sextinske Capel, hvor Paven læste Evangeliet, Castraterne sang. I den ophøiede Stol, sad Dronning Maria af Spanien, hun ligner Fru Hartmann; ved Siden af, kun skildt ved en tynd silke Væg, sad Don Miguel med et blegt, lidenskabelig Ansigt, fælt Udtryk i Øinene, han saae paa mig med Falkeblik. Gik i Peterskirken og bad under Kublen:
10 Gud, giv mig et udødeligt Digter-Navn, giv mig Sundhed og giv mig din Fred. Saae igjen Don Miguel i Buegangen, med Conrad Rothe. Bragte Brev til Fru Lessøe, og Borggaard paa Posthuset. Besøgt Poulsens og Rørbys. Nu hjemme, er der Musik i Huset ligeover for, de spille Tarantellen. Om Aftenen hjemme læst i Odyseen.
15

Løverdags den 2 Januar. Ved Ponte rotto, Vesta Tempelet og Cola di Rienzi Huus (Morgen-Vandring paa monte pincio). I Jesuiter-Kirken. I Getto. Besøgt Reinek. Spadseret ud af porta pia og seet paa Bjergene, siden, ved Solnedgang
20 igjen min Aftentour paa monte pincio. Hjemme Æbler, Kastanier og sød Viin. Læst Reinecks »Lieder und Bilder«; Tittelen er: Lieder eines Malers mit Randzeichnungen seiner Freunde. Düsseldorf 1838.

Søndag den 3 Januar. Min Hovedpine er tiltaget vold-

2) Fredagen] F først skrevet D

somt. Gik i Maria Maggiore, paa monte pincio. i Kirken ST
 Loyola og i Kirken Marcello i Corso hvor der var livlig
 Orgel-Musik. Det er mageløst deiligt Veir. Spadseret ved Ti-
 beren. Var i S. Luigi de Francesi, over Døren hang Louis
 Philips Portræt; til Venstre er Claude Lorrains Grav, Figu- 5
 ren paa Monumentet forekom mig uden stort Kunstværd,
 her er Malerier af Lanfranco og Guidos Copi af Raphaels
 hellige Cicilie. Gik i Kirken Andrea della Valle. / Kuppelen
 er malet af Lanfranco; følt mig syg; gik hjem og i min Een-
 somhed tænkte jeg paa mit Ønske at døe ude! tænkte paa 10
 mine Kjære hjemme og blev veemodig – Gik lidt paa monte
 pincio hvor jeg traf Kückler, der søgte at sætte mig i Hu-
 meur; gik saa ned i Caffè græco og drak the mela, der
 varmede mig op, jeg var lidt bedre, men i Øret og Halsen
 knuger det. I Eftermiddag saae jeg i via ripetta et gammelt 15
 Palais, [d]en høie Buegang med kunstigt udhukkede Marmor
 Søiler indesluttede en lille firkantet Gaard, Statuer stod mel-
 lem Søilerne og i Nicherne lemlæstede Marmorbilleder, Mu-
 ren prangede med Basrelief, og høiere end disse stod i runde
 Buer colosale Hoveder af romerske Keiser[e], men Græs og 20
 Slyngplanter hang hen over dem, Alt var smudsigt og med
 støved Spindelvæv. I Gaarden selv mellem de opstillede mar-
 mor Sarcophager, laae Kaalstokke, Citronskaller og det søn-
 derrevne Straahylster der er om Viinflaskerne; den brede
 Marmortrappe, som førte op til Salene var endnu mere 25
 smudsig en[d] Gaarden, og barbenede forfrosne Tiggerdreng,
 me[d] et pjaltet Teppe om Skulderen, som en Kappe, og den

4) de] først skrevet di 27) me[d] ms. har men 27) Kappe] derefter er over-
 streget la

korte Tobaks Pibe af et Rør, i Munden laae og spillede Kort; to Bønder jog med deres lange hvide Kjæppe en Flok Kalkuner gennem Gaarden, og oppe fra Vinduet rystede en gammel Signora sine Lagner ud over den vandrende Flok. – Besøg af Jerichau; han fortalte mig om sine Sygdomme og Lidelser. Een af dem skal staae i min Tanke naar Synden viser mig sin Kundskabs Frugt.

Mandag den 4 Jan. Meget daarligt Veir, ingen Hovedpine, men ildebefindende. Besøgt Thorvaldsens Atelier paa Pjazza Barbarini, hvor Galli, Th: Elev arbejder; jeg saae af ham en Magdaleine og nogle Buster; var først i et andet Atelier hos en Italiener der paa Pladsen. Gik til Constantin, der ogsaa maler en Altertavle. Ingen Breve kom med Posten; altsaa Hjertebanken uden Resultat. Besøgt Tømning, det første Stykke jeg saae var enten ikke færdig eller ogsaa daarligt; det andet havde Efect, Solnedgang ved / Vesuv; han var ikke behagelig, halv spydig fordi ingen Landsmænd kom at see hans Arbejder; under ham, i samme Huus (via babuino 39) boer Meyer, jeg var længe hos ham, (saae en gammel Fisker, der røg sin Pibe i en Hule ved Amalfi) han var meget venlig og deeltagende. Da jeg gik derfra saae jeg et gammelt Malerie, hvor Judas brød een af Pengene over og der flød Blod ud, da jeg lidt havde seet derpaa kom jeg efter at det hverken var Judas eller Penge, men en Frugt, en gammel Mand holdt. Gik til Posthuset, men følte mig syg og angrebet. Efter at have spiiist hos Lepre, var jeg bedre.

Tirsdag den 5 Jan. Storm og Skylregn hele Natten, ondt i

1) korte] derefter er overstreget tyrki
skrevet Go

2) jog] j først skrevet d

10) Galli] først

Tænderne. Morgen Vesit hos Carstenskjold. Spadseret paa monte pincio, Bladene fløi vildt om; Skyerne drev. – Medens man gjorte reent hjemme, jeg har første Dag Ild paa, gik jeg i Capucinerkirken, et Liig stod midt paa Gulvet med Lys om. 3 Munke sang ved Alteret, og indenfor svarede alle Munke i Chor. Nu skyller Regnen ned igjen. Fik vaade Fødder, maatte skifte Strømper flere Gange. Hele Aftenen hjemme og læste i Beckers Verdens Historie; stærke Tordenskrald. Bruns er kommet Kl 2 i Eft.

Onsdag den 6 Januar. Den kjære Faders Geburtsdag. Gik i Hotel d'Europe til Bruuns, som Alle ret glade kom mig imøde; gik siden i Skylregn med Alexander Bruun og Conrad Rothe op paa Monte pincio; efter Bordet gik vi, (Klokken 3) til Ara coeli, et Barn prædikede meget dristigt en lang Tale; Lys vare tændte paa alle Altre; Messen blev sjunget og nu begyndte en Procession gjennem Kirken, hen til det Theater h[v]or Madonna sad med Barnet (dette laae ikke længer i hendes Skjød, men var reist op i hendes Arm) de gik under en lystig Marsch med tyrkisk Musik, hvori især den store Tromme spillede en stor Rolle; det gjorte et afskyeligt Indtryk paa mig; vaad var jeg om Fødderne, ondt i Halsen havde jeg og frøs, da den store Dør blev aabnet; jeg blev ordenlig afficeret og søgte Udgangen, men den var spærret af Munke; jeg saae een af disse støde en Bonde for Brystet fordi han vilde igjennem, jeg lænede mig da op til Vivandskarret; da jeg siden kom ud paa den høie Trappe, kom en

2) Medens] M først skrevet K 5) 3 Munke] 3 senere tilføjet Munke først skrevet Munken 9) Eft.] først skrevet Efte 17) Theater] først skrevet Theatret
17) Madonna ms. har Madonna -

Biskop lige bagefter, og viiste den Dukke frem, / der betyder Barnet; jeg maatte blotte Hovedet, Mængden knælede, min religiøse Følelse var saaret: Fader forlad dem de vide ikke hvad de gjøre; i Skylregn og Scirokko vandrede jeg til
 5 Caffè græco; drak alene Faderens Skaal! »Gud lad mig beholde ham!« – Morphi er her; det var ham, den saa kaldte Danske, der forleden skjød en Pistol af hos *Lepre* og nær havde dræbt Camerieren. Tordenveir iaften; Tiberen er gaaet over sine Bredder.

10 *Torsdag den 7 December* [5: Januar]. Regnveir! ondt i Hoved, Hals og Tænder. Ved Tiberen, den staaer netop over Rækværket. Carstenskjold fortalte mig, at i Dag kom de Uheldige fra Genua; en Mængde Reisende er nemlig med Dampskibet gaaet fra Genua til Livorno for at komme til
 15 Rom i Julen, men i den mørke Aften løb de paa et Skib fra Orienten, det laae under Carantaine; Matroserne hoppede fra det ene Skib til det andet for at faae det løs, men da det var skeet, erklærede man at det maatte holde Qvarantaine og har nu ligget der i 3 Uger og Julen er forbi. – Paa et
 20 Billede saae jeg i Dag at det er Skik i Skolerne, at naar en Dreng har forset sig, faaer han ikke Lov at lege med de Andre, men maa ligge paa Knæ i Gaarden med en Hue paa, der har Æsels Øre, omtrent som Corfitss i Barselstuen. Paa Theate[r] della Pace spilles iaften et historisk Stykke: Margherita di Waldemar Regina delle tre corone del Nord al castello
 25 d'ingemar ossia Mezza-notte. – Det hedder videre,

6) Morphi 5: Murphy
 te [r] ms. har Theatel
 geman

7) hos] derefter er overstreget Caffè

24) Thea-

26) ingemar] først skrevet ingemari rettet fra in-

Le più vive passioni, amore, ambizione, onore compeggiano nel corso del dramma, la scelleraggine punitu, o la giustizia di un Sovrano ne vendono bello lo sviluppe; accorrete adunque in folla onde ammirare un cosi magice componimento. Bag efter give de en Farce som hedder nok saa passende: De tre Policineller. / Var at see Pantheon staae under Vand; dels Regn gjennem den aabne Kuppel, deels Vand fra Tiberen, der her trænger ind gjennem en Kloak, da dette Sted er det laveste i Rom, har sat Gulvet under Vand. Vi kom ind fra en Sidegade, da Kirken er lukket; Coureren fra Boulogne er ikke indtruffet endnu. Var i Marionet-Theatret. Fiano. 5 10

Fredag den 8de. Nei, en saadan Smertens Nat har jeg længe ikke levet! Gigt i Halsen og en Tandpine til Vanvid! jeg væltede mig som en Orm, brændte feberhed, og maatte svøbe Hovedet ind i Lagenet for den kolde Luft i Værelset; først i Morgenstunden fik jeg Søvn. Gik nu til Lepre og fandt Brev fra *Faderen*. Da det var fra ham og ei fra Eduard, frygtede jeg nok det var saa, Maurerpigen har ei gjort Lykke, og gaaer kun 2 Gange. Landsmændene spurgte mig om hvad Brevet mældte, og jeg maatte sige dem det. – Hele Dagen Hals- og Tand-Smerter. Skrevet Brev til *Faderen* og til Mad: Holst. Opgivet Reisen til Constantinopel og Grækenland! Hjemme og syg; læser Ingemanns »Prinds Otto«. 15 20

Løverdags den 9de. En Nat skrækkelig, som den igaar! – mod Morgenstunden blundede jeg lidt, men drømte at mit Hoved var af Steen og een slog med en Øxe paa det, uden at det vilde briste, jeg vaagnede og følte hele denne Smerte; Feber deraf. Gik hen til Castenskjold, der især tog Deel i 25

3) accorrete] *foran er overstreget* accorrett

Maurerpigens Skjæbne. Fra Eduard var intet Brev, jeg sendte da mit Brev afsted til Faderen Collin, hvori laae et til Fru Collin, eet til Madam Holst og eet til Theodor; efter det var afsendt var Gigten mindre, men nu til Aften piner den igjen; 5 jeg har holdt mig inde hele Eftermiddagen og er saare lidende; beskjæftiget med at gjøre Overslag med mine Penge og den videre Reise. Taget Fodbad med Salt og Ædike før jeg gik i Seng.

Søndag den 10de. Betydelig bedre. Førte Alexander Bruun 10 første Gang i Peterskirken. Forleden Nat har her været Jordskjælv i Rom. – Besøgt Bruuns og C. Hansen uden at træffe nogen. Veiret var smukt men koldt; følt mig syg; mit Sind trist; gaaet paa Monte pincio og lidt igjen i Tænderne. Tænkt paa Døden. Om Aftenen Besøg af C. Hansen. I Aftenstunden 15 digtede jeg:

»Ved Sestuspyramiden Hedningraven,
Syng liden Fugl ret lystigt ved min Grav,
Af Gud vi begge to fik Sangergaven,
Din give Glæde! – min kun Sorg mig gav! – «

Mandag den 11 Jan 1840 [3: 1841]. Tandpinen vedbliver. 20 Gik med Carstenskjold og Rothe i Palazzo Colonna. I Forsalen hang under en stor Thronhimmel, Familiens Vaaben en Colonna 3: Søile; prægtige Marmor-Borde baarne af sidende eller udstrakte Figurer; en uhyre Sal med to Skabe 25 hvori var udskaaet i Elfenbeen Michel Angelos Dommedag og flere af Raphaels Billeder i Stanzerne; – Madonna med Barnet af Giulio Romano. ST. Giovanni Baptista af Salvator

2) et] først skrevet en 19) min] foran er overstreget Sorg kun 27) Giovanni]
G først skrevet B

Rosa. En Spisende af Hanibal Caraggi. – Gik derfra i Kirken del Angeli hvor Orgelet spillede smukt af Norma. I Eftermiddag Kl 3 i Propagandaen; en ung Geistlig her, fra Coblens underholdt sig meget med mig, bad mig besøge sig, han var vær Dag at træffe Klokken 12, naar jeg spurgte Custoden efter Nicolà. I 44 Sprog blev der oplæst Digte, enkelte sang hjemlige Sange; komisk var en Dialog mellem to fra Pegu; En Tydsker sagde et Digt om det betlehemitiske Børnemord; en Caliphornier der for 6 Aar siden var en Vild sagde et Californisk Digt, sang en Sang og slog der til med en Stok, der lød, som den enkelte Castagnet. – To Chinesere i deres national Dragt sagde en Dialog. – I Caffè Græco var Brev til Rothe og Møller, jeg fik intet, skjøndt nu kunde Eduard have skrevet. Tandpine og Feber har jeg .

Tirsdag den 12 Jan 1840 [2: 1841]. Besøgt Rod; i Kirken St Agnese; kun lidt Tandpine, men op ad Dagen ondt ved at synke. Besøgt Bruuns i il Corso N° 92. Emmy sang for mig en italiensk Folkesang; intet Brev. I Kirken St Ignas og i Maria Magiore, i sopra Minerva; spadseret paa monte del trinita; ikke ganske vel, men senere, paa Halsen nær bedre; det er da / det Bedste det i mange Dage har været. Om Aftenen Besøg af Nebelong og Løfler, vi sad om Kaminen og sladrede til 7½. Drak derpaa sød Viin, spiiste Æble og skrev dette.

Onsdag 13. Spadseret i Morgenstunden; Rom laae i Taage, men Peterskubbelen ragede over den; mødte Reineck, som ogsaa var Patient. Fontainerne dampede i den kolde Luft.

4) sig] derefter er overstreget f 8) En] tilføjet i marginen 12) national] først skrevet or 15) Rod 2: Roed 17) il] først skrevet vi

Gik med Castenskjold, Løfler og Rothe ind hos Capucinerne og ned i den underjordiske Kirke, hvor hvert Capel er decoreret med Menneskebeen, i Rosetter, Vægge og Nischer; Hofteskaaler ere satte saaledes om et Dødninghoved at de danne
 5 Vinger; to smaa Børnebeenrade af Familien Barberini, der have Begravelse i Capusiner Kirken svæve som Engle, en Throne er gjort af Knokler; Gulvet er Jord og der lægges Munkene ned, efter otte Aar tages de op og de, som hænge sammen iføres en Kappe og sættes op i Nischerne; der var et
 10 høist forskjelligt Udtryk i disse, nogle sad endnu Huden over hele Ansigtet; Andre var kun Been, Lysekronerne af Knokler var med et Seglgarns Baand at heise op og ned; en venlig Munk førte os om; i Refectoriet var skrevet over hver Dør Silentium, dog talte de til hinanden. Gik derfra. Cas[tenskjold] fortalte, at Slaverne i Rom havde fri Kost og Klæder,
 15 behøvede ei at arbeide, men gjorde de det, da havde deres Fange-Aar kun 8 Maaneder; blev en Karl grebet i Porten med Kontrebande, da tog man Alt, selv Hosbondens Hest og Vogn, om selv denne var udenfor det, og Karlen kom i
 20 Slaveriet men Hosbonden maatte daglig betale 15 Bajok for ham; saaledes kan en Karl, der ei bryder sig om sin Ære, chicanere sin Hosbond og tage Contrabande. Vi gik nu til Kirken del anima, og der paa ind i dela pace, hvor vi saae Raphaels Sybiller; herpaa vandrede vi til Palazzo Braschi,
 25 paa hvis Hjørne Pasquino staaer; her er en prægtig Trappe gjennem Etagerne, gik herfra til Canceliet, med en smuk

6) Engle] E først skrevet Æ 8) efter] foran er overstreget fra 9) iføres] der-
 efter er overstreget da 13) Munk] ms. har Munke 15) Cas[tenskjold] ms.
 har Cas- i linieudgang 26) med] først skrevet men

Kirke; Bygningen er af Bramante og overordenlig luftig og let, modsat tung er Palazzo Farnese som vi nu kom til; i Gaardens Buegang staaer Cecilia Metellas Kiste af Marmor. Vi gik nu i Palazzo *Spada* og saae her Galleriet; i Forhallen stod under Throne Vaabenet / tre Sværd (*Spada*) En Madonna med Barnet af Morillo. Giuditta af Guido. Lucrezia af Guido; Helenes Bortførelse af Guido. To Hoveder af Correggio. Her var Pompei berømte Statue. Angrebet og træt fulgte jeg med over Tiberen til Trastevere hvor vi købte varme Castanier paa Gaden, gik saa op til Tassos Eeg og saae i varmt Solskin ud over Rom, der laae smukt belyst, stor og udstrakt. I Forgrunden Egens nedhængende Grene; Mellem Grund Byen, med alle sine Kupler, og i Baggrunden Qvirinalet, Coloseum og de fjerne Bjerger. Vi gik nu hjem ad, forbi Hittebørnernes Hospital; der var ligesom en Tønde i Muren, med et stort Hul, indvendig var den beklædt med Tøi og kunde dreies om, her lagde de Børnene. Efter Middagsbordet en lille Tour paa monte del trinita. (Inde i Klosterkirken ved Tassos Grav, skrev jeg paa Marmoret det samme Vers som da jeg 1833 var her.) – Veemodig og sorgfuld: jeg tænkte paa min tabte Rose i Danmark.

Torsdag den 14 Jan: Ondt i Brystet og i Hovedet. Gik over Capitoliet til Forum (uden for Fængslerne staae Blokke til at lægge Almisser til Forbryderne) Gik hjem gjennem Kirken St Marco i det Venetianske Palais. Om Eftermiddagen i Vaticanet, hvor jeg følte mig saa angrebet at jeg neppe kunde vinde gjennem Salene. Saae Niilgruppen, Laokoon, Perseus,

6) med Barnet] *tilføjet over linien*
23) Forum] *F først skrevet L*

6) Giuditta] *foran er overstreget Juidi*

Apollo; de ægyptiske Sale, der ere malede, som det Indre af et ægyptisk Tempel, Loftet, en blaa Himmel med utallige Guld Stjerner. Var i Stanzerne og Logerne; saa Vaticanets Billedgallerie; der nu er placeret bedre og i flere Værelser, end da jeg var her sidst; – Heller ei i Dag var Brev til mig. Det lader som Holst bliver borte. Kjøbt mig Uldstrømper. Besøgt Rothe og Müller og disputeret med dem om Miraklerne, som jeg ei troer paa; Kyckler hørte til; Constantin Hansen talte noget og var paa min Mening. Igaar Morges bleve tre Mordere henrettede ude i Tivoli. Dronning Maria af Spanien har leiet sig det samme Palais i Trastevere, som Christine af Sverrig havde.

Fredag den 15 jan. Tung i alle Lemmer og mat me[n] Tænder og Hoved bedre. Gik i Galleriet Borgghese, smukt er der en gjennemskaaren Væg, hvor man seer over en Gade og gennem en tilsvarende Gjennemskæring i det modsatte / Huus, hvor en Alee af Vandstraaler falder ned i et Basin og man seer over Tiberen, hvor Færgen er ud til Bjergene. Johannes i Ørken af Paoul Veronese. Dianas Jagt af Domenichino. Julius den 2^{dens} Portrait af Giulio Romano. De tre Grazier af Ti[zi]an. Nedtagelsen af Korset af Raphael. Sybille Cumana af Domenichino. Elisabets Besøg af Rubens, hvor Hanen under Trappen er særdeles levende, men Personerne ikke see hellige ud. Venus og Adonis af Cambiasi. Amor sacro & profano af Tizian. Cesare Borgias Portrait af Raphael. Danae af Coreggio – Loth med sine Døttre af Gherardo delle Notti. Concerten af Leonetto Spada. – Gik

12) havde.] derefter er overstreget Var 13) me[n] ms. har med 18) ud] tilfejet over linien 22) Elisabets] først skrevet Male

i Eftermiddag i Supra Minerva; tung i Hoved vandret jeg om uden at vide hvor og stod nu paa piazza navone, den Retning havde jeg ikke troet jeg var gaaet og følte mig svimmel, mat og syg naaede jeg hjem. Gik igjen ud og følte mig bedre. Læser nu Bulver Cola di Rienzi. Saae en halv Times Tid ud af Vinduet i den eensomme Gade, hvor næsten alle Lys vare slukkede, uden i et fattigt Tratoria. 5

Løverdags den 16. Smukt Veir. Gik i Kirken St Marcello, hvor der var ophængt brogede Silkegardiner mellem Søilerne. Spadseret paa Monte pincio. Gik [i] Maria Magiore og derpaa i Nonnekirken Santa Susanna og den ligeoverfor liggende runde Kirke ST Bernardo, begge ere i via pia nær ved Springvandet med Moses, vandrede igjen til St Marcello, hvor Festen var forbi. Posten er i Dag ikke indtruffet, altsaa imorgen da faaer jeg see om der er Brev fra Holst. Var i Fiano og saa et nyt Stykke: Claudia, der lignede for meget et virkeligt kjedeligt Stykke til at more; jeg var i Rang Loge, for i Paul. Choret og Dandsen var det moersomste. Løfler er syg, Margreta muler, Gud veed hvad jeg har gjort hende. Hvor eensom er jeg dog; hver Aften fra 5½ hjemme; jeg bliver træt af at læse og seer da hvert Øieblik paa Uhret om den ei er over 9, at jeg kan gaae i Seng og sove mig til en ny Dag! – Jeg er ikke mere ænstelig for Overfald; imellem har jeg endogsaa den Tanke at det var godt blev jeg dræbt; jeg forstaaer det nok, jeg har intet mere at leve for, Kunsten selv er mig noget uvist, Lyst til at omtales er saa stor, at jeg finder det interessant at døe pludselig, jo, jeg begriber min Svaghed, seer mine Feil! – O Gud giv mig snart en stor Tanke, eller stor Glæde, eller / Døden! I det evige Rom, hvor saa meget Blod er flydt, hvorfra Død og Qval og For- 30

bandelse er udgaaet over saa mange, hvad er der min Sorg. – Jeg saa i Colloseum forleden en Myg sprælle i Spindelvævet, saaledes spræller jeg her fængslet i Erindringer mit Livs Parce har spundet mig ind i. – Hvor Stjernerne funkler i Aften; jeg har seet det ligesaa stærkt i Norden, men her synes de at sidde høiere og jo mere jeg seer des flere fyldes Himlen med i det Uendelige.

Søndag den 17. I Dag velsignes Æslerne ved Kirken St Antonio; gik der ud, men Velsignelsen var ei begyndt, Kirken derimod smykket og bestrøet med grønt; gik derfra i varmt Solskin til den hellige Trappe og Laterankirken, hvor der var en Procession, gennem Colloseum, over Forum til Theater Marcello, som er Orsinis Pallais. Kom i Kirken Supra Minerva, hvor Raadsherrerne gik i Procession; i det de traadte udenfor lød paa Trappen Musik af Trompeter for dem. Kom i Kirken Maria Magdalene der er smukt malet. Posten er endnu ikke kommet. – Gik til Kirken ST Antonius; Billederne her ere slette, uden Phantasie; her banker Djævelen paa Antoni Dør, her kommer to og ligesom spotte af hans Glorie; der var slet Orgel-Musik og daarlig Sang; Trængselen var stor, Solen skinnede ind gennem den aabne Dør paa Altar Lysene og de mange Knælende, som Andre trængte sig imellem; Luften lugtede som ved et dansk Marked. – Munken stod i Klosterdøren og stænkede Heste og Æsler over, en Mand ved hans Side solgte for Klosteret Helgenens Billed med et lille Kors ved, jeg købte for 1/2 Poul et af dem. En gammel Kone trak et lille bitte Æsel med Sløife paa Ha-

13) som er] tilføjet over linien 24) Klosterdøren] først skrevet en 24) stænkede] derefter er overstregeset Vog

len og en Guldpapirs Griis klistret paa hver Bov, lige hen til Døren og neiede dybt og gjorde Korsets Tegn da hun og Æselet fik af Vievandet, da hun drog bort var Drengene efter det lille Æsel, saa Soldaterne maatte hjælpe hende. Fremmede stod op i deres Vogne, i een stod Prindsen af Mecklenborg, vor Kronprindses Svoger; Bruuns var her til Vogns; gik med Rothe ind i Kirken St *Eusebius*, hvor der i Loftet er Helgenens Himmelfart malet af Mengs. i Osteriet drak Bønderne lystigt efter at deres Dyr vare blevne velsignede. / De Fleste ere maleriske, alene de spidse Hatte og at de sidde lige over Bagbenene af Æselet giver noget eiendommeligt. Vi gik ind i Maria Maggiore; Side-Capellerne ere ere de rigeste i Rom; Vægene ere de kosteligste Marmorarter, Agat, sort og grønt Marmor; Læst i Rienzi.

Mandag den 18 Jan. Gik i Peterskirken hvor det var Fest for ST Peder i Anledning af Christi Ord: Du er den Klippe hvor paa jeg vil bygge; jeg følte mig saa ilde at jeg nær var vendt om, men gik dog der ud, lagde Overtøiet og gik ind i Kirken. Noble-Garden stod her opstillet og Paven blev baa-ret, beskygget af Paafugle Halerne, til det yderste Altar; Musikken var smuk og Alt festligt; jeg maatte flere Gange, mellem de mange knælende, bøie mig dybt. – Hjemveien var mig lige saa angribende. I Caffè græco laae Brev fra Eduard; der havde ingen Mishags Ytringer, men ei heller stort Bifald været; imidlertid gjorde Brevet mig godt og jeg kom i Humeur. Besøgte Meyer og spadserede paa Corso og hjemme skrevet Brev til Jette og Eduard; fik Bessøg af Løfler, som

1) en] tilføjet over linien, derunder er overstreget et derefter er overstreget Hoveda

19] Noble] rettet

20) til]

nu er bedre, og læst lidt i Faust, Klokken er saaledes i Aften blevet 10.

Tirsdag den 19 Jan: Mindre godt Veir! Løfler ligger af Kopper, da han kom fra mig iaftes og saae paa sin Krop vare
 5 de slagne ud; min store Taae er svullen og smertelig. I Dag er der igjen et Brev til Holst, kommer endnu ikke et fra ham paa Torsdag, saa vil jeg ikke vente ham. Gik imorges til Kirken trans montana; det er St Knuds Dag! paa hans Altar var kun tændt fire smaae Lys og Lampen foran; jeg spurgte
 10 Munken hvorfor der ingen bedre Fest var for den danske Martyr, og han sagde, vort Kloster er fattigt, vi kunde intet gjøre! Gik hjemad gjennem et Vildnis af Gader og kom saaledes ind i Chiesa nouva, men til sidst blev Veien mig forlang, jeg følte mig mat og angrebet, men jeg maatte afsted og saa
 15 gik det over. – Det er nu Regn og Graat, der paa Solskin og atter Graat. Jeg humper paa min Fod; den store Taa er i een Vable. – Jeg har i Aften skrevet Brevet færdig til Jette Collin og et til Hartmann. Spadseret paa Monte pincio, hvor jeg imorges saae Blod efter et Slagsmaal. Alt var grønt og
 20 friskt, Løvtræerne havde Knoppe.

Onsdag den 20 Jan. Foden bedre, men min Hals syge vedbliver; spadseret til Kirken Andrea del Valle og seet paa Kuppel-Maleriet, gik ind i Kirken ST Carlo de Catinari, med smukke Malerier. Gik over piazza navona hvor der var Onsdags Marked, med Klæder, / Pottemager-Arbeide, Skramlerie &. Spadseret mod Aften paa Monto pincio. Besøgt Rørby. Traf i Caffè Græco Koop, som jeg reti[re]rede fra

2) 10.] derefter er overstregel Besøg af Løfler 8) trans montana 9) S. Maria in Traspontina

for at han ei skulde vilde laane Penge. Spiist Figen for min Mave. See, det var en mager Dag i Dag. Jeg vil da her nedskrive hvorledes Vertshuus Stuen saae ud i La Storta, som jeg har noteret det. »La Storta er en almindelig Stald, Væggene ere malede skrækkeligt, med Landskaber, som man seer dem paa laterna magica Billeder. Træ Borde og Bænke. Alt Lys ind af Døren; en stor firkantet Skaldine. Knipper af Bregne ophængt for Fluerne (for at de ei skal fordærve Malerierne). Høns og Flasker. Udsigt til Veien, en Grusgrav, en Mødding, Kalku[n]er, Pak- og Veturin-Vogne.« I Dag endnu saae jeg i Lepre Reisekammeraten der spiiste med i La Storta og som er fra Faenza og kjender Mariette. Var i Eftermiddag paa Udstillingen, som er i et smukt Locale tæt ved porta del popolo; to Stykker tiltalte mig, et af Spanieren Espalter, der forestillede Moses, der som død blev baaret gennem Luften af Engle, og et Minerva mellem Grazieerne af *Consoni fra Rietri* hvor Maneren vel havde noget fransk, noget moderne i mindre god Betydning, men hvor dog alle Figurerne eiede en vis Qvindlighed, som tiltalte.

Torsdag den 21. Regnskyl, (bedre i Halsen) gik med Rother hen paa piazza navona til Kirken St Agnese, (i Agnese udenfor Murene velsignes i Dag Faarene); vi steg ned i den underjordiske Kirke, egentligt tre smaa Capeller; her skal have været Bordel, hvor Agnese blev ført ind til Soldaterne for at voldtages og paa denne Maade dræbes, hun var nøgen, men hendes lange Haar, fortæller Legenden, faldt ned om hende og hun saae en Herrens Engel der omsvæ-

6) Træ] først skrevet Træk 17) noget] foran er overstreget alt for 19) Qvindlighed] Q først skrevet K

vede hende, saa at Soldaterne ei vovede at røre hende, derpaa
 førtes hun ud og blev brændt. Her nede var paa Hovedalte-
 ret et Marmor-Basrelief hvor hun stod nøgen med det lange
 Haar og to Soldater fulgte hende; paa et Malerie ved Trap-
 5 pen saae man hende med Engelen. Vi gik derfra i Kirken
 St Carlo de Carinari hvor de fire Cardinal-/Dyder ere male-
 de i Kuppelen af Domenichino. 1) Sandhed 2) Virtus. 3)
 Styrke. 4) Maadeholdenhed. Vi gik ind i en lign[e] Kirke
 og studerede her en Præsts mange Ceremonier; vandrede
 10 da i evig Regn, til Palazzo Mathei, hvor der i Muren ere
 mange antikke Sarkophager og herlige Buster, paa een var
 der paa Brystet et udmærket Medusahoved. Gik da i Kir-
 ken hvor der i Kuppelen stod Indskrifter af Høi-
 sangene. Leverede Breve paa Posthuset til Eduard Collin
 15 (og Jette) og til Hartmann. I Caffè Græco fandt jeg Brev
 fra Jette Hanck, kjærligt og smukt; det mældte mig at Mau-
 rerpigen havde, efter Kjøbenhavnsposten, gjort »*megen Lyk-*
ke«. Skjøndt det ikke kan være saa kom jeg dog i Humeur.
 Tømning dum eller uforskammet (hans Anecdote om Vic-
 20 tor Hugo og mig). Besøgt om Eftermiddagen Fru Rørby.
 Været længe hos Adam Müller. Om Aftenen til Thee hos
 Carstenskjold.

Fredag den 22. Hovedpine og Svindel; det er raakoldt i
 Dag og blæser fra Bjergene. Jeg gik igjen paa Posthuset i
 25 Dag for at see om Brev fra Holst, men som sædvanligt intet;
 jeg følte mig meget syg, saa det var mig piinligt at gaae. Var
 i den lille Kirke ved del trevi hvor der var en Fest; det synes

6) Carinari ∴ Catinari 7) Sandhed] *foran er overstreget S* 19) Victor]
først skrevet Vigtor

at blive den magreste Dag i Dag. – Gid det var den sidste i mit Liv! hvad har jeg! hvad venter mig! – O, jeg føler det i al sin Bitterhed. Mine Venner, der hjemme sende mig de giftige Draaber, fordi de kun leve i Frygt om mine Mangler, de see paa mine Fjenders Paapegen af mine Mangler og leve kun i dem! – Jeg troer paa intet uden paa en Gud, men haaber ikke paa ham! o vee mig! min Tanke bliver en falden Engel der synker i det evige Intet! hvad skulde den kunde støtte sig paa! – Skrevet til Jette Hanck. 5

Løverdags den 23. Sendt Brev til Jette Hank. Koldt Veir. Spadseret over Monte pincio; Bjergene saae blaa ud og vare puddrede i Conturerne med Snee. Gik i Kirken del Angeli og senere i supra Minerva, hvor Munkene sang smukt. Paa Monte citorie var en stor Skjærm spændt over Balkonen, en Dreng af de hvidklædte med stor sort Hat trak Lotterie, Nummerne laae i en Slags Sølverterin, som en Mand, under Musik, svingede med begge Hænder, een raabte de udkomne Nummer op, høit og tydeligt og Folk jublede ved hvert. Besøgt Jerico og seet Conturene til hans Orpheus og til Iliaden, / Jupiter og Ganymed, som han selv ansaae for sit Bedste. Medens jeg var der kom en Gips Afstøbning over et Tyrehoved. – Paa spanske Plads er en Balkon af en Sarkophag. I Corso, i Gaarden voxer yppige grønne Blade i en Sarkophag og et Vandspring pladsker deri. Et saadant heelt Huus af tomme Grave kan tage sig lystigt ud i Solskinnet. Læst i Faust og i Cola di Rienzi, Besøg af Paulsen, Rothe og Kückler, ingen traf mig Hjemme, indviteret hos Paulsens til Mandag. 10 15 20 25

5) Paapegen] først skrevet Udpegen 14) stor] derefter er overstreget
Balkon 19) Jerico ∴ Jerichau 25) tomme] tilføjet over linien

Søndag den 24. Smukt Veir, men noget koldt. Posten skal være kommet i Løverdags sildigt, men om Søndagen leveres ingen Breve ud; en god Hjælp for Handelen. Spadserede paa monte pincio, men følte Tandpine, Svindel og Mathed.

5 Gik Kl 9½ i Kirken trinita de monti, hvor Nonnerne sang fra Orgelet, de andre sad bag Altret; Sangen aandede en saadan Ro; det var smukke Stemmer; Guds Tjenesten simpel og høitidelig. Jeg saae den berømte Nedtagelse af Korset af Daniel da Volterra. Da Nonnerne efter Guds Tjenesten gik,

10 fulgt af de Pigebørn de opdrage, disse havde almindelig[e] Klæder, men et langt hvidt Slør, blev endnu een Nonne tilbage, hun gjorde vist Bod. – Spadserede i varmt deiligt Solskin med Rothe ud til porta maggiore, en sølet Vei; jeg udviklede ham Planen i min Ahasverus, saaledes, som den nu

15 gestalter sig for mig; vi vilde have seet nogle gamle Bade, men alle Steder var der lukket for Vignen. Udenfor Porten, tæt op til den staaer en gammel Grav hvis Basrelief tyder paa en Bager. Herfra vandrede vi over Ruiner og Snaus; Vedbenden hang deiligt om Muurcolosserne, gjennem store

20 brudte Huller dannede sig yndige Malerier; Haverne op til Muren laae i Foraars Sol. Vi gik ind i Kirken St Croce del Jerusalem, hvor der paa Væggen hang en trykt Fortegnelse over alle de Reliquier her findes, som nogle Stykker Træ af Korset, Indskriften over det, noget af Christi Klæder & –

25 Vi gik nu til den hellige Trappe der var ganske opfyldt af Klattrende, flere kysede Trinene med. Paa Veien til Æsel Velsignelsen, i Dag er det den sidste Dag, mødte vi et lille Faar der havde været ved / Agneses Kirke, det var pyntet med brogede Sløifer paa Skindet. Ved Kirken kom vi netop

30 da Pavens og Cardinalernes Eqvipager trak forbi. I Dag, før

Middagsbordet, saae jeg spadserende foran sin Vogn ned af monte pincio ved piazza del popolo: Dronningen af Sardinien, det var en gammel Kone, lille og kontract; hun havde særdeles lyse blaae Øine og Handskerne sluttede ikke om de magre Fingre. Hele Selskabet saa meget simpelt ud, naar man undtager de røde Laqeier, der i Afstand lignede vore. Tandpine. Besøg af Jerichau. 5

Mandag den 25. Koldt og Blæst, Tandpine om Natten og endnu i Dag. (Iaftes var jeg med Carstenskjold (fra hvem hans Kappe i Dag er stjaalet) i den protestantiske Kirke, og med Rothe i Dukketheatret Fjano og saae igjen: Claudina). I Kirken del Apostoli og i Capuciner Kirken. Til Middag med Carstenskjold Alexander Bruun og Kückler hos Poulsens; Fruen spillede for os, ogsaa Kong Christian stod ved høien Mast, der fra Kl 8 i bitterlig Kulde; – Posten fra i Løverdags, som for i Dag[,] er endnu ei i Aften kommet her til. Faaet af Jerichau en Tegning i mit Album. 10 15

Tirsdag den 26. Om Holst veed jeg endnu intet! Selv i Aften er endnu de 3 manglende Post udeblevet. – Idag har det været meget koldt men deiligt Solskin; mine Tænder vare som døde, men Nærverne smertelige, jeg følte mig ærgerlig. Gik ud i Colloseum, hvor Folket samlede sig i et luunt Solskins Hjørne; jeg gik op til vigne del palatina, hvor Keiserborgen ligger; Opgangen er med stazioner. I Dag har jeg vist været syv Gange ved Posthuset, men altid hang det hvide Papir med Courerene ere ikke komne. I Eftermiddag hjemme og nedskrevet Begyndelsen af Gangen i min Ahasverus. I Af- 20 25

9) Iaftes] først skrevet Iaften 19) i] foran står et eller to ulæselige bogstaver i el. ei 19) de 3] først skrevet den s

ten da jeg gik ud af Caffegræco og tog Pengepungen frem for at give en fattig Kone en Bajoc, saae jeg Nytaarsny. Nu skal vi see om dette Aar giver mig en god Pung-Penge. Hele Aftenen beskjæftiget med Ahasverus, saa jeg følte mig angrebet derved.

- 5 *Onsdag den 27.* Det deiligste Veir man kan ønske sig. Det var St Chrysostemus Fest, hans Hovedskal var stillet frem i St Peders Kirken i et af Sidecapellerne; Sangen var ganske deilig, en ung, vist 17aarig Castrat sang saa reent, saa uskyldigt, her var en udmærket Tenor. Længe har jeg
- 10 ei hørt saa smuk Sang. Jeg saae mig ret om i Kirken; i Niskerne staae i Marmor Stifterne af de forskjellige Munkeordener. Profeten Elias gjør de til Stifter af Carmelitter Munkene (?) han har som Emblem et brændende Hjul. Jeg gik uden om Peters Kirken. Spadserede ogsaa ud af Porta del
- 15 Angeli, / Røverhovederne ere nu ei, som da jeg var her sidst hæftede over Porten. Endelig kom da Posten, det var i Dag femte Dag man ventede ham, han bragte de Aviser der skulde have kommet her i Løverdags og i Mandags. Endnu var der intet Brev fra H-. Spadseret paa monte pincio og
- 20 gik med Møller og Rothe ind paa Udstillingen ved Porten, af de nye Malerier var et Landskab af en amerikansk Urskov, en Pige gjorde en Mand opmærksom paa en Slange der gik over et Vand. Korsfestelsen, hvor Landskabet spillede en ligesaa stor Rolle, som Begivenheden selv. Sol-
- 25 nedgang fra piazza del Popolo. – Rothe fortalte mig at i hans Brev stod om den Opsigt Heibergs nye Digte gjorde hjemme, og at mit Stykke ikke havde taget sig ud, at jeg ogsaa *egent-*

21) Malerier] M *vistnok først skrevet* D
Digt

27) Stykke] *først skrevet*

lig var Lyriker og ikke Dramatiker. Disse Par Ord virkede
ind paa mit Humeur, der nu ved Beskjæftigelsen med Ahas-
verus var kommet sig saa godt. Jeg vandrede ind i Villa
Borghese, hvor jeg denne Gang ei har været oppe i Haugen.
En fornem Eqvipage kom, Damen deri nikkede saa venligt 5
til mig, hun har taget mig for een hun kjendte; Alt var grønt,
men saa mørke grønt. Jeg gik hen til Raphaels forladte Villa,
saae paa de øde Mure der holde monte pincio, Alt havde
i Solskinnet et sørgeligt Udseende, ligesom min Tanke. Jeg
saae ingen Forandring fra jeg sidst var her, Vandfaldet 10
pladskede, som før, Piniernes havde samme Former og jeg
trøer mit Humeur var det samme. Da jeg kom hjem i min
Gade, støvet af Vandringen, mødte jeg en Liigprocession,
et ungt Menneske (Sønnen af Løflers Vert) var i forgaars
død af Typhus og blev nu begravet. – Nu sidder jeg igjen ene 15
her hjemme, Lysten til at arbeide paa Ahasverus er slukket,
men den vil komme igjen. Endte Bulvers Cola di Rienzi;
begyndte Brev til Ingemann.

Torsdag den 28. Graaligt Veir. I Kirken St Carlo di Cari-
nari blev Mozarts Requem udført; jeg var der, men Trængse- 20
len var saa voldsom at jeg gik bort uden at høre Musikken.
Med C. Hansen vandrede jeg nu til St Agnese og til Supra
Minerva (i denne saae jeg Fiesoles Grav) men ingen af disse
Steder var Musik. Dvask i Sindet, som Veiret er det. Posten
for i Tirsdags og i Dag er ei kommet. / Spadseret paa mon- 25
tepincio og til Kirken Maria del Angeli, skrev der to smukke
Gravskrifter af.

6) har] *derefter er overstreget vist* 9) ligesom] *først skrevet lil* 17) vil] *der-*
efter er overstreget kl

1) Virtute vixit	b) Corpus humo tegitur.
Memoria vivit	Fama per ora volat
Gloria vivet	Spiritus astra tenet.

Om Aftenen disputeret med Conrad Rothe om Ahasverus;
 5 han er en ret begavet ung Mand, som jeg faaer Respect for.
 Endt mit Brev til Ingemann og begyndt et til Guldberg.
 Spiist Druer, Pølse og Brød, som jeg selv har kjøbt.

Fredag den 29. Et mageløst deiligt Veir. Gik med Carsten-
 skjold og Rothe hen i Klostret ved Maria del Angeli, der,
 10 som Kirken er bygget i Diocletians Bade. En stor fiirkantet
 Buegang indesluttede Haven der har tre mærkværdige store
 Cypresser ved et Springvand, der gjennem Canaler kan vande
 Haven; en mindre Klostergaard tog sig smukt ud i Sollyset
 ved Roser og Citrontræer. Vi gik ind i et stort Rum af
 15 Badene, hvor den øverste sønderbrudte Bue neppe syntes
 at kunne hænge sammen; her stod en forsulten, elendig Hest,
 Rothe og jeg skravede noget Hø sammen, som den strax
 fortærede. – Vi gik nu til Villa Negrone, som strækker sig
 herfra forbi Maria Maggiore, til Murene; paa en Høi staaer
 20 mellem Cedre og Cypresser, en smuk Roma; herfra, der saae
 øde og udstrakt ud nød vi Udsigt over en Deel af Rom og
 Campagnen; Bjergene vare bedækkede øverst med Sne. –
 Vi gik nu til Lateranet og saae Slottet her, der skal benyttes
 til Musæum for de uhyre mange Antiquer, som endnu ei
 25 have Plads; vi saae en Mosaik Alter-Tav[le] med en Christus
 Paulus og Peter, fundet i en gammel Kirke. – Et lille Mosaik-
 Gulv med tre nøgne Figurer, i naturlig Størrelse, der skal

21) og] senere tilføjet
 ms. har Alter-Tavne

24) Antiquer] først skrevet Antic

25) Alter-Tav[le]

være Afbildninger af Opvarterne i Badene, med deres Forretnings Redskaber, fundet i Caracallas Bade. En Statue af en Consul. En ypperlig Copie af Dominechinos St Andreas; Barnet som skjuler sig hos Moderen er fortræffeligt, det var copieret af Romeren Silvagi. – Georg IV af Engeland Portræt. Masker i Mosaik. I en Sal laae et uhyre Gulv fra Caracallas Bade, med mange af hine Figurer, som vi saae paa det mindre Stykke, samt Brystbilleder. Vi steeg nu op i Verandaen hvorfra hele Rom og de fjerne Bjerger, laae under os; herfra til St Peder skal være 3½ Miglic. – Vi gik nu gennem Lateran Kirken og til Collosseum; Luften var saa blaae at de maatte give mig ret, saaledes have vi den ikke. Vi steeg nu op til Villa paa en Deel af Keiserborgen; Alt var grønt, Blomster og Frugt, jeg var henrevet og ønskede for de Andre at blot Holst / havde været her at see Sligt. En Alee af Laurbær, deilige Roser, Levkoier og Receda. Hele Campagnien, Byens Mure, og Tiberen laa for mig og tæt ved Muurcolonner af Keiserborgen med rigt Vedbende. Træt vandrede jeg til Middags Mad Kl 3. Hjemme Besøg af Koop, jeg gik ud for at slippe ham op til A Müller og siden i Caffè Græco. Da jeg kom i min Gade savnede jeg min Nøgle, jeg løb tilbage, men intet Sted var den at finde; jeg maatte da over til min Vertinde, man blev meget forskrækket, sagde at det var farligt i Rom; at imorgen strax begge Laase maatte gjøres om; ind af Bagdøren, hvor jeg til Lykke ei, som sædvanlig havde slaaet Skudde for slap jeg ind, det var en uhyggelig Aften. (Mødt (i Eftermiddag) Eriksen fra Bordeaux.)

5) Silvagi o: Silvagni 13) o: Mills 22) men] først skrevet ment

Løvedag den 30. Endnu et Forsøg gjorde jeg til Morgen for at finde Nøglen hos Müller, men forgjæves, gik saa hjem for at faae en ny Laas gjort og vandrede da ud; paa Veien hørte jeg endnu engang ind i Caffè Græco og Nøglen var fundet. Vertinden blev glad. Besøg af Hofjægermester Bruun, medens jeg spadserede til supra Minerva hvor jeg følte mig meget angrebet; gik ind i St Ignasius hvor jeg svimlede, og leed ved at naae til Caffè Græco, her drak jeg Chocolate, det hjalp, jeg spadserede paa Monte pincio i Solskin og Blæst; gjorde Vesit hos Castenskjold. Drevet om paa Gaden fra Maria Magiore til Maria in Monte; Støvet fygede om Ørene, Cypresserne sveiede som Siv, kunde ikke finde Pietro in Vincolo. I Aften paa Monte Pincio nærvøs; hjemme saae jeg efter og fandt flere røde Knupper paa mit Legeme; skulde det være Kopper? – Besøg af Rod og Hilker.

Søndag 31. Solskin, men koldt, spadserede i den tidlige Morgenstund paa monte pincio og saae paa de sneedækkede Bjerger, fik voldsom Tandpine, som ei vil ende. I Kirken del trinita og hørt Nonnerne synge. Var i Eftermiddag i Maria maggiore, sidder nu hjemme, fortvivlet, lidende af Tandpine; I Seng 8½.

Mandag den 1ste Februar 1841. Hele Natten voldsom Gigt i Tænderne, jeg var saa utaalmodig og fortvivlet at jeg imellem næsten rasende sprang op i Sengen. Til Morgen daarlig Veir. I Caffeen maatte jeg drikke min Kaffe i et afsides Værelse, da det var Vigilia, og efter en pavelig Anordning tør ikke skjenkes Melk uden i et afsides Værelse. I Kirken del

21) I] *foran er overstreget s* 24) næsten] *derefter er overstreget f* 27) I] *først skrevet S*

Apostoli. Sendt Brev til Oberst Guldberg. Hen paa Eftermiddagen Ro i Tænderne, men Veiret slet; besøgt Constantin Hansen, som spillede paa Guitar og sang: Brødre meget langt herfra. Posten kommet, men intet Brev til mig, det er uartigt af / Holst at han ei skriver, det vilde jeg i hans Sted have gjort, naar jeg blev saalænge borte. Da jeg vilde gaee ned af Trappen og holdt Tørklædet for Tænderne styrtede jeg ned, stødte Albuen og den store Taae. Gik op til A Müller, mit Humeur var snavs, han talte om sin Brystsyge. Meget feberkold gik jeg hjem; overregnede mine Penge, jeg har til Dato omtrent 250 Species, det satte mig lidt i Humeur. Ilden brænder godt i Kaminen, uden Ild, synes en Kamin spøgelseagtig, en Larve uden Sjæl. Regnen pladsker ude.

Tirsdag 2 Februar. Det er Maria Renssesdag, og Stads i St Peter, men Regnen skyller ned, jeg føler mig ikke rask og gik derfor ei derud, men til Maria Magiore, hvor der i Capellet til Venstre for Alteret var smuk Sang, især en ganske udmærket Bas; Orgelmusikken mindede om Bellini; jeg tænkte paa Louise hjemme, ønskede hun havde hørt den. – Besøgt Rørbys og om Aftenen en Vesit af Jerichau; men det var een af mine triste, forladte Aftener.

Onsdag 3 Februar. Sygelig i Sind og Legeme; ingen Breve kom; hver Dag spørger Vertinden mig om min Kammerad kommer! hvad skal jeg svare, der staaer nu hans Leilighed og venter uden at de, efter vor Acord faae Betaling; det er ligegyldigt og letsindigt at han ikke kan skrive mig nogle Ord til. Spadserede ud af porta pia, derpaa ind i Maria del Angeli hvor den vanvittige Kone loe hæsligt, gik over monte pincio ud af porta del popolo; jeg har Lyst at døe; intet er der jo at leve for! – jeg kan ikke bede til Gud, jeg veed jo

mine Ønsker opfyldes ikke. O, jeg er trætt, Legeme og Sjæl, slukkes da du Lue, raadner i Lemmer! – O hvor skal jeg drive hen i denne Qval. – Jeg var i en Kirke i Corso, et Barn blev døbt 3: Eduardo; min Eduard vil maaskee dog tænke
 5 paa mig havde [jeg] faaet min Daab, de tre Skuffer Jord paa Kisten. Med Hilker, Castenskjold og Alexander Brun i Dukketheatret hvor vi saae: Europæerne i America. Paa Hjemveien, kjøbt, som sædvanlig Brød og Figen. – Nu hjemme fylder en stille Fred øieblikelig mit Bryst, maaskee
 10 en Hvile før Storm.

Torsdag den 4. Scirocco; spadseret i Pantheon, supra Minerva, gjennem Corso til montepincio; ved Obelirken paa piazza del popolo begyndte man at reise Stilladser til Carnevalet; i Dag er ogsaa den pavelige Tilladelse opslaaet. Kommer Posten i Dag da faaer jeg bestemt Brev, siger min Følelse mig. – Ingen Post. Spadseret over monte pincio, i Corso og til Kirken Andrea del fratre i Gaden Capo le Casa, et Regiment Chenillieklædte Drengelaae her paa Knæ. Begyndt paa Brev til Fru Ørsted. I Aften seet en stor Liigprocession,
 15 først alle de smaae hvide Drengelaae med de hvide Hatte, to og to, op til de to største, / nu kom Capuciner Munkene og derpaa det egentlige Følge i hvide Kapper med Slag, kantet med rødt; Hatten hængende paa Ryggen, et Haandklæde om Hovedet eller Hætte over Ansigtet; tilsidst bares Liget;
 20 en Krands laae paa Baaren, det var en 16aarig Pige; Toget gik til Kirken, ligefor JesuMaria Kirken i Corso, der blev sjunget derinde – Den 5te er altid en Dag med Betydning for mig, det er den Dato imorgen, hvad mon den bringer; et

3) et] først skrevet er 4) døbt] først skrevet døbet

glædeligt Brev fra Collin, vilde forandre min hele Stemning haaber jeg.

Fredag 5. Taget mine Moustacher af. Gaaet ud til Collo-
seum i Eftermiddag for at høre Capucinerprædiken, men
kom for sent; det var stærk Scirocco, jeg følte mig meget an- 5
grebet, men maatte gaae; før jeg naaede hjem var jeg ganske
rask. – Til Aften svindel, dog gik jeg ud; det er imorgen
Pavens Kronings Dag, derfor var ved Ave Maria, Peters
Kirken (ikke Kuppelen) illumineret med Løgter, der i mat
Glands viiste Conturerne; jeg hentede Rothe, der, som altid, 10
var glad ved at see noget! vi gik hen at hente Alexander
Bruun; paa Gaden brændte Blus, som belyste Grupperne
rundt om; i Rospoli var kun i Hjørnet af hvert Vindue i an-
den Etage en mat PapirsLøgte hvorved det colosale Palais
fik noget unheimlicht. Tjæretønder brændte i Gaderne; store 15
Lys, som Kirkelys vare anbragte, to udenfor hvert Vindue.
Posthuset, ilumineret med Papirs Løgter saae, med sine to
transperente Uhrskiver, den franske og italienske Tids Reg-
ning, smukt gjennemsigtigt ud. Hos Bruuns blev jeg indvite-
ret til Middag paa Søndag. I Caffè Græco ved Thee[n] læ- 20
ste jeg den sidste Allgemeine Zeitung, hvori stod Nicolas Ord
i Propaganda, som det var mine. Verandaen paa det franske
Academie var ilumineret med Lamper, de viftede i Vinden.
– Hjemme Besøg af Jerichau.

Løvedag den 6. Pavens Kronings Dag; Solskin og Sci- 25
rocco; jeg vilde gaae i Pietro in vincoli, men naaede kun op
mod Indgangen til Villa negrone, da var jeg saa angrebet

3) Fredag] først skrevet Løvedag 13) Rospoli ☉: Palazzo Ruspoli 15) un-
heimlicht] først skrevet uh 25) Løvedag] først skrevet Søndag

at jeg besluttede at vende om; jeg maatte anstrænge mig me-
 get og ved quadro fontane var jeg nær ved at segne, saa jeg
 maatte sætte mig ved et af Springvandene. Da jeg kom hjem,
 var jeg i ilde Humeur; jeg hvilede et Qvarteers Tid gik saa
 5 hen til Constantin Hansen og senere til / til Meyer; efter
 Middagsbordet lidt bedre; Castenskjold forærede mig Billet
 til en Consort paa Capitoliet, i Anledning af Pavens Kro-
 ning; den skulde begynde Kl 22½ 0: 3½; jeg havde ikke
 ret Mod paa at gaae saa langt, men nødte mig selv dertil; det
 10 holdt lidt haardt. Jeg kom en heel Time for tidlig og gik nu
 om i Capitoliegaarden og ved Tempelruinerne. Salen i Ca-
 pitoliet til Høiere fra Corso, var prægtig oplyst; mange Car-
 dinaler sad i en Kreds, der var en fremmed Dame, som
 skulde synge, men jeg hørte kun et Orchester potpouri, der
 15 paa kom to Taler om Paven, og den enes Organ lød, som
 Melodien »in Berlin sagt er!« Nu kom en Ouverture, og
 saa troer jeg elleve Taler, under hvilke de unge Kunstnere
 der havde vundet Præmier fik dem af Cardinalen; jeg gik
 imidlertid og spiste, som gjorde mig særdeles godt. Posten
 20 kommet, men Brevene ei bragt i Caffè græco. Jeg spadserede
 om og saa paa Illuminationen, der var aldeles, som igaar. En
 Procession af gamle Mænd og Sjoure, uden Fane eller Kors,
 drog syngende gennem Corso og forsvandt i en Sidegade.
Holst maa nu vist have forandret aldeles sin Reise-Route ere
 25 Landsmændene enige om; det er unet af ham hans Opførsel
 mod mig. Da jeg var hjemme, kom nu Jerichau og vilde have
 mig med til pontemolle, som jeg, naturligviis, afslog. I Nat er
 en total Maaneformørkelse, som jeg neppe faaer at see.

Søndag den 7. Imorges Klokken $3\frac{1}{4}$ vaagnede jeg og stod da op for at see Maane-Formørkelsen, men jeg saae ingen. I Dag sommer varmt, men ikke vel; hørte i del trinita Nonnerne synge; der er en smuk Nonne. I Kirken sees et brændende Hjerte omgivet med en Tornekran; det kan sige 5
Hjertet skal flamme for Gud i Jordens Torne; men det kan ogsaa sige: Mit Hjerte brænder, men der er et Tornebaand om det. – Ængstelig for at blive vanvittig. Ingen Breve! – Gik første Gang ud, uden Overtøi og følte mig vel; tog Vei gennem Corso over Trajans Forum og hjem over Qvirinalet. 10
– Mindre rask hjemme. Besøgte Rørbys; til Middag skulde jeg hos Bruns og efter Bordet læse Maurerpigen; jeg gik Klokken 4 paa Monte del trinita med Rothe og Møller og skjændte over Holst og pludselig staaer han for mig og kysser mig; jeg tog noget koldt mod ham, han sagde at han i 15
Verona havde skrevet mig til, men leveret Brevet til en Cameriere. Han er reist den 3 Jan fra München og har været 14 Dage i Venedig; viiste ham vort Logie, / gik derpaa til Bruuns. Middag der med Kückler og Eriksen, efter Bordet læst Maurerpigen. Gik Kl $8\frac{1}{2}$ til Holst i Frantz's Hotel, han 20
læste et Digt for mig. Klokken 10 var jeg hjemme, endte da mit Brev til Fru Ørsted. Maaneformørkelsen var i Fredags Nat og ei i Løverdags, Rothe og Bruun have travet om hele Natten for at see den. –

Mandag 8. Med venligt Sind for Holst, hvad jeg i Dag 25
vilde vise ham, kunde jeg ei falde i Søvn; i Dag er det Skylregn og han vil ikke see sig om! Han er fløttet ind hos mig. Sendt Brev til Ørsted. – Gik ud med Holst i Regnveir over

1) stod] først skrevet stor 3) hørte i] derefter er overstreget Monte

Qvirinalets Plads til Posthuset. Intet Brev. I Eftermiddag med ham kjørt til Vaticanet, gjennem den lange Gang med Inskriptioner og sønderbrudte Statuer, ind i en med bedre Ting; Sal med Nilgruppen, Værelse med Torso, Gaarden
 5 med Sideværelser hvori Laokoon, Apollo & Sal med Krebsen, Bacchus, Jupiter &. Rotonde med Muserne, en større med Kummen og Jupiter tonans, Vestibul i ægyptisk Stil med Sarkophag; de ægyptiske Værelser; Værelse med Triumphvogn. Nedblik i Vatikanets Haver og Gaarde. Gobelinske
 10 Tapeter, hvortil Raphael har givet Tegning; lang Gang med Landkort malet paa Væggen. Tapeter med det betlehemitiske Barnemord. Gallerie[:] Madonna del Foligno &. Raphaels Stanzer og Loger. Gik i Peterskirken; vandret til Monte del trinita; jeg var i slet Humeur, lidende; H læste sine Digte
 15 for mig; drak mezzo caldo, var i nogenlunde adspredt Humeur. –

Tirsdag den 9. Gik med Holst til Colisæum, forum og Capitoliet hvor vi maatte staae for Skylregn, derpaa gjennem Pantheon; jeg vidste fra Morgenstunden der var to Breve
 20 til mig i Caffè græco, men jeg var uden Ilen efter dem, jeg vidste jo ikke om de bragte mig ondt, de var jo fra Danmark, derfor hentede jeg dem først til Middag, det ene fra Collin sagde mig at det var uvist med min Ansøgning og at Theatret ikke syntes at ville betale Maurerpigen, som et heelt Stykke;
 25 det andet var søsterligt fra Jette Wulff, men hun talte for mig, som for et Barn, vilde faae mig til at troe at mit Stykke var optaget med stort Bifald; mit Humeur tog til i Slethed; om Aftenen grændseløs lidende; forbitret over alt det iiskolde

10) Tapeter] først skrevet Tab

i Eduards forrige Brev. Holst talte diplomatisk, Rothe trøstede kjærligt og smukt; han var deeltagende, vilde have mig ud og bort fra mig selv, men jeg blev. /

Onsdag den 10. Regnveir; med Holst og Rothe til Kirken St Susanna, der stod aaben her var et Billede med Susanna i Badet; til Kirken tæt ved Santa Maria de Victoria, med Harnisker der bærer Orgelet; riig Forgyldning, Marmor Altrer, paa et Josephs Drøm. Gik til Maria del Angeli og til Maria Magiore, derfra til Kirken santa *Præsede*, hvori ere mange Reliquier, Apostlernes Been, Jesu Barnetøi, et Stykke af Marias Grav & vi saae et helligt Capel, som Fruentimmer kun engang om Aaret tør komme i. St *Præcede*, som i en Svamp samlede Helgeners Blod; gik i den høist interessante *St Martino*, der har kostbar Marmor og Malerier af Poussin og af Antonio Cavallucci. Her hang de fire Evangelisters Emblemer, Ørnen, Oxen, Løven Engelen og det gamle Testament i fire Lignende. Lovtavlerne, Harpen, Røgelskarret og Dragen. Vi gik ned i den underjordiske Kirke, »Nedgangen,« sagde Munken, »lignede et Theater!« – Man kommer her ned i en Deel af Titi Bade. Efter Bordet endnu bitter og forstemt. Strid med Holst om Heibergs, om flere Folk hjemme; vi begyndte mildt, men endte med at han sagde at jeg fra hans Ankomst havde været haard og fremmed mod ham; jeg sagde ham hvorledes mit Sind var, lovede Intet; men besluttede at være mild og god, den korte Tid vi er sammen, skjøndt jeg Ingen troer! Vi spadserede nu paa Monte pincio;

9) santa] derefter er overstreget pr 9) Præsede ∅: Prassede 12) om] først skrevet ko 20) Efter] foran er overstreget Her i dette 23) fremmed] foran er overstreget fjern

i Aften er han paa Kneipe, jeg er glad ved min Eensomhed.

Torsdag 11. Særdeles smukt Veir, tog med Holst og Rothe Klokken 12½ til Tivoli; først den gamle via tiburtina forbi
 5 Kirken St Lorenzo; Campagnien med Grav Ruiner, over Floden Anio, forbi Lago del Tartaro. Bjergene Nordpaa vare med Sne; ponte Lucano med et stort rundt Taarn. Floden Solfatare, som kommer tidligere stinker utaaelig; (Vi saae strax udenfor Rom et blomstrende Mandeltræ). Gjennem
 10 en Olieskov kommer man til Tivoli, Solen var ved at gaae ned og der laae en forunderlig blaae Duft over Cam[p]anien, Slettens, Bjergenes S sammensmeltning, ligesom alle Farvernes var saa blød at det vilde være formeget paa et Malerie, den nedgaaende Sols stærke røde Straaler forgyldte de store Træ-
 15 stammer. I Byen saae vi to tre simple Karle malede i Ansigtet skrige og skraale, det var Carnevals Folk. Vi tog ind i Albergo del Sybilla, der ligger op til Sybille og Vesta-Templet, den nye Canal-Ledning gav mig et andet Billed end sidst jeg var her og vilde derfor ikke strax tiltale mig.
 20 Nu gik en Karl foran os med en Fakkell, den anden bar Høe for at tænde og vi steeg ned i – Da jeg ikke kjendte / Nedgangen og Fakkelen kun viiste et sort Dyb udenfor hver Hæk, medens Vandet tordnede dybt under os, forestil-
 25 lede jeg mig det Hele endnu vildere end det er. Vesta-tem[p]let over os blev oplyst med antændt Høe, det saae ud som var der en Oldtids Ofring; Petrefacter hang vildt ud

5) over] foran er overstreget og udøde 6) forbi] derefter er overstreget Søen
 21) ned i] herefter må Andersen have udeladt Fjeldkloften el. lign., cf. brev til
 Henriette Hanck, Anderseniana Vol. XIII, p. 516 24) endnu] derefter er overstreget sk

over vort Hoved, i een var et forstenet Hjul. Mellem Myrthe og Laurbær kom vi i Sirenernes Grotte, der saae saa vild ud, som stod vi midt i den brusende Strøm; ved Hø-Blus saae vi de bageste Fald; ved det største gaer Klippen skraae ned i en Tragt, men hvor den skraaner er sat et Gelænder, Holst 5
krøb udenfor dette, Føreren skreg og jeg greb forfærdet i hans Frakke, men han vilde staae der – det havde nær sortnet for mine Øine; han styrtede dog ikke; Vandet strømmede ud af alle mine Lemmer af Skræk for ha[m]; nu gik vi til det nye Vandfald, der da jeg var her sidst arbeidedes paa, 10
men nu er fuldendt, vi steg ned til Buens Grund, som bærer Veien, og hviler paa en lille Ø; ind mod Byen staaer en stor Tavle, der siger at Architectens Navn er Clemens Folchi og at Gregor den XVI saae den aabne 1836. Jeg blev ellers meget svindel her og maatte ihast stige op. Det Uvisse hvor 15
vi var, om vi uden Fakkell, denne gik engang ud, kunde komme op før Dag anspændte mig. Vi kom til Alberget, spiiste og drak, jeg udbragte Skaaler og Holst udbragte da Collins, Rothe senere Fru Drevsens og Jonnas. Siden stod vi ved det aabne Vindue, saae de Millioner Stjerner og hørte 20
Vandet bruse.

Fredag 12. Alt i Nat vaagnede jeg under slem Tandpine, den tog til og har forspildt mig hele denne Dag, plager mig endnu, skjøndt jeg har Sennep bag Øret. Gik imorges igjen ned til Sirenernes Grotte, der nu var mindre rædsom, men 25
dog høist interessant; Føreren fortalte at for 6 Aar siden var

4) Fald] *ms. har faldt* 6) krøb] *først skrevet ly* 9) ha[m] *ms. har han*
13) Clemens Folchi] *senere tilføjet* 22) Alt] *A først skrevet T* 25) til] *derefter er overstreget Nereidernes*

en Engelænder, han havde ført, her styrtet ned og strax
 knuust. Vi gik nu rundt om Dalen forbi Horatss Huus, der
 nu er en Kirke; saae den store og de mindre Kaskader, over
 en Bro kom vi paa den anden Side op og forbi Templum del
 5 Tosse, ind i Mecenas Villa, der nu er benyttet til et Jern-
 værk. Her gik vi mellem Ild og Vand; kom op paa det flade
 Tag og gik saa gennem Byen til Villa d'Este med Udsigt
 over den gamle Have, Dalen og til Rom over Campagnen.
 (Fra Mecenas Tag saae man mellem to foranliggende Bjerge,
 10 Toppen af Soracte). Vi steg ned paa Terrasserne, men
 Vandene sprang ikke. / Rothe og Holst gik til Hadrians
 Villa, jeg blev hjemme for den voldsomme Tandpines Skyld.
 Stod paa Vesta Templet og saae forskellige Grupper dybt
 nede, Damer med Æsler osv. Klokker 1½ kjørte jeg og
 15 traf de andre ved det runde Taarn, Familien Plauzias Grav.
 Det var en Lidelse at kjøre, Blodet steg saaledes til Tæn-
 derne, at det sprang ud af Tandkjødet; ved Ave Maria
 naaede vi Rom. I Capucinerkirken var almindelig Comu-
 nion. Kirken var glimrende oplyst, to aldeles tause og stille
 20 Capucinere stode ved Alteret. – Frygtelig lidende laae jeg
 i Sengen, Holst lod mig ryge Tobak! intet hjalp.

Løvedag 13. En frygtelig Nat. Utaalmodig og lidende:
 først i Dagningen fik jeg en febril Søvn. Gik til Valentini og
 hævdede 200 Frank. Var paa Capitoliet og saae Jøderne bede
 25 om Tilladelse at blive i Rom, hvorpaa Senatorerne drog
 med Musik ud og aabnede Carnevalet. Capitoliets Klokke
 ringede, Musikken klang og nogle fattige Masker hoppede
 alt over Gaden; jeg var meget angrebet, som af Feber; gik

5) benyttet] først skrevet forv 6) Her] foran er overstreget Ild

Corsoen engang igjennem og derpaa op i Prindsessens Værelser, hvor Poulsen havde indbudt os Landsmænd at see Carneval; i samme Huus var Dronningen af Spanien. Veiret var smukt, Vrimlen stor, men ikke mange Masker. Nydelige vare nogle Børn, udklædte, som Gamle. – Af Masker paa Gaden, en Ridder med sin Dame. To Doctores, den ene med Klisteersprøjte. Talte med Fru Poulsen og hendes Moder. Kom meget angrebet Hjem, halv Feber, Tænderne derimod noget roligere. 5

Søndag 14. Smukt Veir, men en feberagtig Søvn og ilde i Sind og Skind. Gik med Holst i Kirken del trinita hvor Nonnerne sang. Castenskjold kom hen og declarerede sin Forlovelse med Emy Bruun, den var alt, sagde han otte Dage gammel. Besøgte Qvarnström og saae en særdeles skjøn Uller i Leer og Skizzen til en Altertavle Christi Nedtagelse af Korset. – Tænderne slette og det tager til. Regnveir. Endt mit Brev til Jette Wulff, deri en Seddel til Fru Drevsen. 10 15

Mandag 15. Fik Brev fra Faderen Collin, det var ikke varmt som ellers. Brev fra Fru Læssøe, hvoraf jeg fik at høre at jeg i Heibergs nye Bog er meget ilde behandlet. Collin ønsker jeg strax reiser hjem. Mit Sind meget i Bevægelse Holst ikke mild, / Rothe høist deeltagende og god. Kamp i min Sjæl om det var gavnligt jeg levede eller ei! Kan jeg skrive et udmærket Værk, da gjør al Forhaanelse hjemme intet, men kan jeg ei – da havde det været bedre jeg havde fulgt min Tanke forleden i Tivoli og seilet ned i Dybet. I Aftenstunden ligegyldig ved Alt; gik i Theater Alibert og saae tre Acter af *Byron* i Venedig, Engeland og Missolungi; 20 25

1) engang] læsningen usikker, ordet dækket af en blækklat 24) skrive] ms. har skriver

i Theatret selv var mange Carnevalsklædte. Jeg havde i Dag drevet om paa Carnevalet, som dette var en Qval; Alt var saa lystigt! Hyrden sendte med sin Stige Bouquetter op til anden Etage. To gik paa Mands høie Stylder. Hillerup har skrevet
 5 til Holst et Point i Heibergs Bog om mig; Agerskov fortæller at Maurerpigen er blevet hysset. – Imorges besøgt Reineck.

Tirsdag 16 Februar. Regnveir; i Dag var derfor Carnevalet mindre livlig, skjøndt Folk nok. Jeg saae Pjeroer, lænkede til Skorsteenfeiere; en Mand blev dræbt udenfor Palazzo
 10 Rospigliosi af de løbende Heste. – I Dag vilde jeg have moret mig, Veiret tillod det ikke. Imorges skrev jeg et satirisk Rimbrev til Heiberg, som Holst, naturligviis fandt var for gemeent, imidlertid kom jeg i Lune derved og har følt mig livligere og mere tilfreds hele Dagen. Digtet skal ikke sendes
 15 hjem. Talt med Morphi i Lepre. Igaar sendt Brev til Jette Wulff med en Seddel i til Ingeborg.

Onsdag 17 Februar. Besøgt Kolb, men traf ham ei hjemme. Carnevalet livlig! Hyrder sendte Bouquetter op [til] Damerne. Jeg var selv mindre trist; saae fra Paulsens Balcon
 20 Hestene løbe. Manden der igaar blev dræbt, trængte frem for at rive noget af Hesten og da kom den følgende Hest og satte sin Fod paa hans Bryst saa han styrtede død. / Den Orden her er, den forunderlige Takt for det Sømmelige, som selv den aller Simpleste viser, kunde ei opvises i Norden,
 25 Maaden de hilse paa er saa graciøs. Et Tog Pjeroer til Æsels.

Torsdag den 18. Mageløst Sommerveir var med Rothe og en Berliner oven paa Peters Kirken, Bjergene laae

27) 18] først skrevet 16

med Snee, Havet saae man; Orangetræerne i Pavens Have
 saae ud som smaa Bouketter. Sestus Pyramiden og blom-
 strende Mandeltræer. 5 af mine Spand var Englene inde i
 Kirken fra Knæ til Fod, Folk saae ud som Fluier. – Gik til
 Reinick der havde skrevet et Digt i min Stambog. Jeg var i 5
 Corso i Tøistøvler, hvide Buxer og Kjole, saa varmt var det.
 Den livligste Dag syntes det at være i Dag. Dampskibet Dante
 rullede gennem Gaderne. En Mand med en Kurv med
 levende Katte. Minestrel med en faststaaende Harpe og
 Flag der dreiede sig efter Vinden paa et Lykkehjul. Bjørne. 10
 Frøken Bruun sendte mig en Boukuet Violer, jeg gik med
 dem i Knaphullet »ak hvilke deilige Blomster!« sagde en
 Donna og tog dem fra mig; jeg gav hende ordentlig Confetti.
 Roed Harlequin. Paa Bruuns Altan, her sendte en Hyrde
 Stigen op med Blomster og tilsidst med en lille levende Fugl. 15
 Hestene jog forbi. Tog med Fakler drog gennem Gaderne.
 Theater Capranica Maskerade; jeg gik i Theater Alibert hvor
 de gav il tratto, Scenen i Skotland; det var tragisk, men
 Theatret opfyldt med Masker, en Conte i Orchestret slog
 Takt med et Oxe-Horn. Unge Piger uden Maske løb om 20
 som Piero. En Mand klædt som Bondepige sad i Galleriet
 og drape[re]de Logen uden til med sine Skjørter, gjorde
 Toilet og aplauderet høist comisk! Holbeck kommet, ligesaa
 den unge Livorneser Dalgas. /

Fredag 19. Tygt, varmt Veir. Gaaet gennem Corso, lidt 25
 af Hede; besøgt Kückler og senere Meyer, som tegnede mit
 Portræt, først løst, siden for min Stambog, det blev Aften,
 gik da i Lepre og læser nu hjemme Byrons Levnet i Wilhelm

8) Kurv] *ms. har Kurve* 20) Takt] *først skrevet Tagt*

Müllers Schriften udgivet af G. Schwab; følt mig oplivet og aandelig styrket ved at see hans Jord-Vei. Besøg af Constan[tin] Hansen, som gav mig Brev til Ferrari i Neapel.

Løverdag 20. Leiet en hvid Polichinel Dragt, trekantet
 5 hvid Hat med guul og sort Fjer, rød Silke Maske og gik
 saaledes ud Klokken 2. Holst var Hyrde uden Maske, Qvarn-
 strøm, Nebelong, Eckmann Matroser. Jeg besøgte Fru Rørby.
 Poulsens Dreng blev bange for mig til jeg sagde jeg var Fru
 Heynen; Fru Poulsen skabede sig. Jeg fik mange Bouquetter
 10 af Damer i Vogne; en herlig Maske sagde de. Een Dame
 vinkede og spurgte om jeg var engelsk, fransk, Spaniol &
 jeg sagde ja til Alt, hun kronede mig med en stor Kringle,
 som to andre Polichineller rev fra mig. En Tyrk og en Tyrk-
 inde plagede mig. Jeg var oppe hos Bruuns og blev lædsket
 15 thi jeg vansmægtede af Hede. Bruun stod med min Narrehat
 paa Altanen i sine egne Klæder. En Dame ligeover for
 sendte mig en Bouquet. Om Aftenen var Pontemolle i Lepre,
 jeg var Opvarter (i egne Klæder) Da jeg gik hen for at
 krølles kom den raa Holbeck og havde nær stødt mig Tæn-
 20 derne ind. Alle vare udklædte. Polack en Beduin; Werner
 dandsede smukt Tyrolerdands. Koop, klædt som Greve,
 dandsede Tarantella. Eckmann (Svensken) var elleveld, han
 bar alle Mennesker og drak Du med dem; jeg maatte da
 ogsaa drikke Du med ham. – Kom hjem / Klokken 12 og
 25 var meget træt.

Søndag den 21. Hørt Nonnerne synge inde i Kirken;

6) 2] først skrevet t 6) Qvarnstrøm] Q først skrevet K 9) Heynen o: Heinen
 13) andre] først skrevet re 22) Svensken] først skrevet Sved 26) Søndag]
 først skrevet Løverdag

spadseret om; begyndt Brev til Fru Balling og til Jonna Drevsen. Meget varmt Veir. Vor Pauls mærkværdige Undskyldninger for ei at gjøre vort Tøi istand; snart henter han det ei, for ikke at vække os, skjøndt vi ere oppe før ham. Snart troer han det bliver for varmt til at vi kan have det Stykke paa vi have lagt ud til ham &. Spadseret i Ripetta og smaa Gaderne. Holst Sting i Siden; hjemme om Aftenen og læst i Byrons Levnet og i den gamle Gravmand.

Mandag den 22. Forkjølet; gik med Rothe Græber, Krauss fra Würtemberg og een til, ud i Villa Albani; Bjergene tonede saa smukt; de bageste med Snee; Mandel-træerne blomstrede; deilige Masker i Buegangene; Keiseres og Berømte Mænds Buster; inde i Salen Raphael Mengs Loft-Malerie, Apollo med Muserne; en Statue af Æsop, puklet og vittig. Korinna, Diogenes og Alexander; skrev mit Navn i Bogen; kom hjem Klokken 2. Carnevalet, som de andre Dage, jeg tog Plads ved det venetianske Palads for at see Hestene blive standset. Dronningen af Sardinien, sad paa Balconen over Raadsherrerne, hvor Vedeløbs-Priis-Fanen veiede. Jeg kurede til Lucian Bounapartes Datter og fik for mine Bouquetter Violer de venligste Tak. Efter Carnevalet indviteret til Middag af Professor Becker i den store Restauration hos Bertini i Corso, hvor jeg kom sammen med fire andre Professorer[:] Gerhard fra Berlin, der holdt meget af Improvisatoren og tilbød mig Anbefalings Breve til Sicilien og Grækenland

9) Mandag] først skrevet Søndag 12) Keiseres] først skrevet Kongers 16) de] først skrevet i 26)] plads laadt åben til navnene på de øvrige tre professorer

Vi spiste godt og drak Champagnie, 8½ var jeg hjemme. – Med en Art Veemod tænker jeg paa at forlade det evige Rom! Jeg seer det ikke mere! hvor Platon ligger begravet, gid at min Grav maa findes der!

- 5 *Tirsdag den 23*, den sidste Carnevalsdag. Sendt Brev til Fru Balling, givet dem paa Posthuset min Adresse til Neapel og sagt Farvel hos Edelins og hos Rørbys. – / I Ripetta vare mange Folke-Scener; en hovedløs Dame. En Lotoriemager hvis Hat endte i en lille Blære med Vind; en nydelig Dame
10 i Ridedragt. Folk var som ellevilde; jeg stod paa Bruuns Altan da Moculi begyndte; den hele Gade vrimlede af Lys! Lommetørklæder paa lange Rør veiede og slukkede; jeg havde netop kjøbt et Bundt Voxstabler man rev dem alle fra mig og skreeg: *sensa mocolo!* Der sad en gammel Herre tæt
15 ved Bruuns Altan som med et stort Papir paa et langt Rør slukkede vore Lys, men vi kunde ikke faae tændt Ild i Papiret. (Jeg rcv forleden, som Policenel ud af Papir et Hjerte og viiste Gjenboersken, en Skuespillerinde). – Hvilken Jubel! men imorgen er her stille, Kirkerne aabnes!
20 den høitidelige Sang lyder der! man man er træt af denne Vildhed! Sindet har godt af at samle sig! Romerens Liv er Fest paa Fest, som Nordboen har dem i Aaringer har Romeren dem i Uger! – Catholiken har mere Trøst i sin Religion end vi! og vor menneskelige Natur trænger til legemlig
25 Trøst! –

Onsdag 24. Skylregn; dyndvaade Fødder. Travet op til Capitoliet til Professor Gerhard der gav mig Breve til Neapel til Maleren Götzloff og Dr Schultz samt til Sig: Duca di

Serra di Falco i Palermo. Været i St Apostoli. Rørbys lille Pige døbt Helga; Hilker, A. Müller, Kückler og Frøken Bruun Faddere. – Sagt Landsmændene Farvel. Endt Brev til Dr: Kolb og givet det til Nebelong at besørge imorgen. Spadseret paa Monte pincio. Sagt Farvel hos Paulsens og Bruuns. Pakket ind. 5

Torsdag 25. Oppe Klokken 6 men ei afsted fra Caffè Græco før Klokken 8; vi gjorde en underlig Omvei forbi fontane del trevi til Kirken del Apostoli hvor vi fik en meget jovial Præst, der var Capelmester hos Munkene. En Dame – hendes Mand er / ansat hos Prindsessen af Cambridten, samt Verten i Hotel Serny. Jeg sad i Coupeen med Rothe; vi foer forbi del trevi; kom først halv ni ud af Porten, Solen skinnede, men det var dog skyet; henad mod Cecilia Metellas Grav saae man den gamle Via apia med Grav ved Grav. Nærvæd Albano Askani Grav. I Cafeen spurgte vi om Don Miguel var elsket, ja del Cane e del bove! svarede Een. Vi kom forbi Horatiernes Grav, Aricia paa Klippen, Genzano. Veletri tog sig stor og vel ud; Fruentimmerne særdeles smukke. I Mørkningen kom vi til Cisterna, hvor Paulus Venner fra Rom tog mod ham. Rothe, Holst og jeg maatte ligge i een Seng, R snorkede saa vi ikke kunde sove. H vilde af Galanterie for Damen ikke skulde staae silde op at vi skulde senere afsted; jeg sagde nei! – 10 15 20

Onsdag [2: Fredag] 26. Fremmede tyske Damer bad om de maatte kjøre med os for at have Geleide for Overfald; vor Vogn kom senere afsted, jeg skjændte; i Skyldregn naaede vi 25

11) Cambridten] først skrevet Campridten 2: Cambridge 23) silde 2: tidlig

inde i Sumpene de andre. Det var meget koldt. Alt stod i Vand. Vi saae en Sumpby der lignede Negerbyerne. Øde Huse ved Veien. Solen skinnede da vi naaede Terrazine; Havet var ei godt Belyst, tæt ved meget gjennemsigtig. Jeg plukkede et Aloe Blad saa uhyre. Grændsen. Pas Læsning. 5
Fondi saae ud, som et Røverhul; aldeles opfyldt med lasede Bønder; Alle vilde tigge og prælle. I Kirken. Udenfor Byen utallige Oranger, Citroner, Grædepile. Vi gik i den sildige Aften over Bjerget og plukkede Myrther. Vi kom forbi Itri, 10
jeg kunde ikke forklare at vi ei kom igjennem Byen, her er Alt mig fremmed (først i Mola fik jeg at vide at denne Vei var gjort 1841.) – Vi naaede herhid i Mørke, Nymaanen lyste. Drak Falerner og –

Torsdag [o: *Lørdag*] 27. Saae Vesuv over Havet. Spadse- 15
ret i Haven. Kun hvert andet Aar bærer Trærne Frugt, da jeg sidst var her stod alle Apelsinerne, denne Gang var det meest Citroner, store og mange. Gik ned til Ciceros Bad, som ligger under Huset, det Grønne hang ned. / Ude i Havet Grundstykker af Bygninger. Tydskerne Schultze fra Dresden. 20
Krauss fra Würtemberg Schleiermacher fra Darmstad. Steitz fra Frankfurt, Koester fra Mecklenborg-Schwerin og Prof Becker, toge Vogn til Gaeta, Rothe med. Holst, Præsten (Giovani Neri) bleve og spadserede i Haugen, og gennem Byen, her toge vi en Baad og seilede til vort Hotel; Vesuv 25
var ei at see, Vandet grønt, mange Baade derude. Sne paa Bjergtoppen. I Verthuset to Kobberstik a) La croix d'honneur. en døende Kriger i Ruslands Sne giver en anden sit

5) et] først skrevet en 5) Blad] tilføjet over linien 7) I Kirken] I K skrevet over U 13) Falerner] først skrevet Farlerner

Kors og Sabel for at de ei skal tages af en Fjende. b) En død Kriger hans Hund sidder paa ham, en Ørn og Ræv vil æde Aadselet, Underskrift Le veritable ami. Da vi toge bort styrtede den ene Hest; den var som gal; vi maatte gaee gennem Byen. Veturinerne havde nok drukket lidt for meget, de kjørte Væddemaal, vor mishandlede fælt sine Heste. Veien med Myrther og kjæmpestore Cacter. Det er Forestillingen om Syden de hører til, som gjør dem saa interessante. Saa Byen Pontecorva. Smuk Aftenbelysning da vi naaede ST. Agathe.

Søndag 28. Rothe snorkede saa vort Speil revnede. Jeg sov kun i Portion viis. Det var en meget slem Kulde vi frøs særdeles; det stormede da vi naaede Capua; graat og koldt (Folkene brune Sydboer) og vedblev lige til Neapel, hvor vi kom Klokken henved 4, men Opholdet ved Porten varede nok en Time; nu kjørte vi Fruentimmeret til hendes Hotel, som da laae i den yderste Ende af Byen; derpaa kom vi da til piazza dei fiori i Locanda dei fiori hvor Ferrari (Voigts forrige Tjener) er Vert og tog glad imod os; vore Værelser stode parate; vi gik over i Tratoria del cervo og spiieste, drak Lacryma di somma og Holst læste italienske Digte for os.

Mandag den 1ste Marts 1841. Bedre Veir, det varede 7 lange og brede før de andre kunde blive færdig at gaee i Caffé, jeg gik da alene og skulde derpaa hente dem, men Holst sjokkede endnu i Underbuxer, han vilde finde Vesuv fra / mine Vinduer, der vender mod St Elmo, jeg kan blive

7) med] derefter er overstreget Cy 11) Søndag] først skrevet Løverdags 27) der] foran er overstreget hv

gal i Hovedet over alt det Keitede hos ham, de hjemme ansee saa practisk. Igaar kom da hans tossede Galanteri at betale alt Udlæg for de andre Reisende uden at forlange det igjen. – Klokken 10 vandrede vi da afsted til Villa reale og

5 Posilepo-Grotten, da de var midt her inde besluttede de at gaae en Fodtour og jeg vendte da alene om, gik ud paa Molo til Fyrtaarnet, og da jeg saae Posthuset sukkede jeg: før om 8 Dage er der da intet Brev til mig; jeg gik hjem og Ferrari havde et Brev, sendt fra Nebelong i Rom, deri laae et fra

10 Collin med en Vexel paa 700 Rdlr; det første jeg saae var paa Creditivet »Athen«, jeg blev jublende glad, satte mig strax til at begynde et Brev til Faderen, det blev imidlertid Skylregn og Torden; jeg gik i Theatret Fenice, der giver en Dag Forestilling Kl 4¼ og en om Aftenen Kl 8. Jeg saae:

15 La Sentinella noturne, Texten af Pasaro, Musikken af Agnello. Da jeg kom hjem lod jeg hente hvid Capri Viin og fik Holst og Rothe ind hos mig, vi drak Kongens og Hjemmets Skaal.

Tirsdag 2 Marts. Hovedpine og ondt i Maven. Afleveret

20 mit Anbefalings Brev til Dr Schulze, der i Dag vil føre mig til Maleren Götzloft, som jeg og har Brev til. Gik hen i Kirken paa piazza reale, den er smuk og har nye Malerie[r]! hørte Vagtparaden. Vesuv og alle Bjerger rundt om ligge med Snee, det er koldt. Besøg af Dr Schulze, som

25 førte en riig Bremer til mig, en Hr Meyer, i Familie med Scholtens, jeg har seet ham i Rom med blaae Tjener; han

15) noturne] *foran er overstreget noctu* 15) Texten] *T først skrevet D eller O*
 15) Musikken af] *derefter er overstreget Gnecco* 20) Schulze ∴ H. W. Schultz 22)] ∴ S. Francesco di Paola

ønskede at have kjendt mig i Rom for at have kunne tilbyde mig sin Vogn her til; vi gik sammen til Maleren Götzloft, der viiste os en Deel smukke Skizzer; om Aftenen hjemme og skrevet Brev til Collin. Besøgt Brødrene Fleischer.

Onsdag 3 Marts. Med Rothe og Holst i Musæo Bourbonico; Canova har gjort Ferdinand den første, som Minerva. Vi var i Salen hvor den farnesianske Herkules staaer, fundet i Caracalles Bade og / gjort af Glükoon, som der staaer paa Stenen; muskoløs og levende. Den farnesianske Tyr, Dirce er ved sit Haar bundet til den og befries af Brødrene; Moderen seer graciøs ud, men ikke deeltagende; det er eet Stykke Marmor det Hele. Vi gik nu i det ægyptiske Cabinet, to ægyptiske Grave, Monumentet hviler paa to Sphinxer, øverst paa Rammen klattret to forgyldte Slinger op mod en gylden Blomst. En Isis. En ægyptisk Stamtavle, der seer ud som en malet Kasse med flere Rum, hvori er puttet slet gjort menneskelige Skikkelser, det skal være Billedet af hver der døde i Familien. Sandaler; interessantest var mig flere 2000 aarige Mumier, de saae ud som gjorde af Beeg, Qvinderne havde endnu langt Haar; i samme Sal var en smuk Pluto (med Cerberus) fundet i Puzoeli, den var et sjældent Stykke, sagde Custoden, og angav dette som den eneste Grund hvor for vi fandt den her. Det faldt mig ind ved at see Folk saa flittig notere Stykke for Stykke, uden egentligt mere at see paa det, end at have seet det, som var det Auctionarier, der gik om og opskrev til Auction, ikke et Stykke blev forbigaaet. Vi saae

4) Besøgt Brødrene Fleischer.] tilføjet under linien 6) Ferdinand] tilføjet over linien, derunder er overstreget Carl 8) og] derefter er overstreget efter 18) i] derefter er overstreget af 21) Puzoeli] først skrevet Puzoelin 2) Pozzuoli

nu Maleric-Samlingen der er af ringe Værd, en skrækkelig Mængde daarlige Sager. Besøgt vor ExConsul Voigt. Gik om Eftermiddagen i Theatro Fenice og saae Le ferriere di Maremma, Ordene af Checcherini, Musikken af Gagliardi.

5 Besøg af Fleischer og Brandt.

Torsdag den 4 Marts. Skylregn. Sendt Brev til Nebelong; en Lommetyv taget mit Tørklæde i Gangen ved Posthuset. Givet 4 Scudi for at reparere min Frakke, skjændigt! Besøgt Schulze; besøgt Tydskerne Becher &, men de var ude. Besøgt Maleren Goetzlof og læst der Allgemeine Zeitung. /
10 Spiist med Holst og Rothe i del cervo; været med dem i Carlintheatret og seet: Il tre negoziante de Ligne; en Svovelstik-Farze. I Aften inde i Kirken her paa Pladsen dei fiori. Mine Naboeer ramse Bønner op hver Aften.

15 *Fredag 5.* En Scene med Holst! han sagde at jeg havde faaet en Bitterhed, en Uforskammenhed han aldrig havde kjendt. Endt mit Taksigels[es] Brev til Kongen; skrevet til Holst, som strax kom mig forsonende imøde. Førte ham og Rothe op til Voigt; gik i Musæo-Bourbonico og saae Statuerne fra Herculanium og Pompei. En phrygisk Konge; en
20 Krieger paa en rask Hest, Pyrus, C. Brutus, En saaret Gladiator. Apollo med Lyre og Svane. Ganymed, Ørnen omfavner ham med den ene Vinge. Romerske Krigere; paa et Fodstykke var Tiber, Caligula og Nero opstillede. Agripina siddende med foldede Hænder. Atlas med Verdens Kuglen. Statuer af Herodot, Euripides & &; to deilige Candelabrer; Adonis. Amor omslynget af Delphinen, som styrter sig i Vandet. De 9 Muser. En siddende halv qvindlig, men colosal

15) 5] først skrevet 26 16) han] først skrevet jeg

Apollo, Klæderne af rødt Marmor Lemmerne af hvidt. Diana fra Ephesus, hermesagtig fremstillet, med mange Bryster og Emblemer. To Africanere af broget Marmor, Lemmerne af sort, chariatideagtigt fremstillet. Isis. Torso af en Psycke af Praxiteles; en colossal Flora. Venere callipyge 3: (bare Rump) af Praxiteles særdeles skjøn. Regnveir Besøg af Spetz. Sneen paa Vesuv saa godt, som smeltet. 5

Løverdag den 6. Sendt Brev til Faderen Collin med Brev til Kongen og Jonna, Sædler til Jette Wulff og Lind. smukt 10 Veir; gaaet op til Hr Wilke, som er kommet, fra Grækenland, han gav et saa skrækkeligt Malerie af de Lidelser der ventede mig, sagde at Penge og Taalmodighed var Hovedsagen; jeg gik forstemt fra ham, med det Ønske at jeg kunde lade være at tage til dette Land; jeg har faaet Pengene og 15 maa! / ved Middagsbordet drukket Pastor Rothes og Hornemanns Skaal, det er deres Geburtsdag i Dag. Spadseret paa Moloen, steget op i Fyrtaarnet til Lanternen; fra Altanen Udsigt over Bugten, Byen; Capri smuk, maiestætisk. Kom for tidlig til Theater del fondo og spadserede da en Time 20 i Maanskin paa Molo; Fiskerne seilede med Blus. I Eftermiddag var der en Oplæser og 3 Improvisatorer. Jeg kjøbte Divina Comedia for 4 Carlin. Faacet Penge (20 neapolitanske Skudi) hos Fleischer, han beholdt mit Creditiv som er paa 808 Frank, jeg er lidt ængstelig derover. – I Aften i Theatret 25 del Fondo hørt Norma; en Signora Kemple var Norma; Alt svarede til Climadet for mig denne Gang imod forrige. Efter Stykket et nyt Syngestykke af Sangeren Tauro, baade Ord

28) af] derefter er overstreget T

og Musik; ikke videre syntes det; en Smørsanger, sang de Alle med Smør efter, Damen talte efter og raabte frem for Løier; Stykkets Navn var: O che Imbroglío! – Besøg af Voigt, som fortalte om sit Livs Begivenheder.

- 5 *Søndag 7de*; Spadseret om paa kryds og tvers i Byen, Villa reale og smaa Gaderne. Om Middagen hos Voigt med Fru Guillaume og hendes gifte Datter; en ung Dame spillede for os; jeg begyndte at faae Tandpine, men spadserede dog om i det særdeles skjønne Maaneskin – Luften var saa høi og
10 reen. Buegangene ved Kirken Francesco di Paolo tog sig saa feeagtige ud; drak Lacryma christi hjemme med Rothe og Holst.

- Mandag 18de* [2: 8.]. Sov ikke hele Natten for Tandpine; tog aligevel med Rothe og Holst afsted, for at see Pompeij.
15 Holst vilde gaae til Jernbanen, jeg sagde Tiden var for kort og jeg [ei] var vel; tilsidst tog vi en Vogn til Portici for 3 Carlin; jeg gik ikke inde i Herkulanums Theater da der var saa koldt og jeg paa Veien ud havde lidt de voldsomste Qvaler. / vi gik til Herkulanum; Fængselet de gravede ud
20 da jeg var her sidst, var nu aldeles fritstaaende, med Jerngitter i Vinduet. To Liig med Jernlænker vare fundne dernede; en lille Have blomstrede nu i Tempelgaarden. Vi gik nu til Jernbanen, Holst var gnaven og svarede mig flere Gange haardt og vredt, som jeg vist ved andre Leiligheder
25 har svaret ham. Vi steg ind i Dampvognen for at kjøre til Torre del Græco, Vognen rullede og vi foer til Neapel; vi havde ikke spurgt hvor hen den gik. Jeg steg her i en Omnibus og kom meget angrebet Hjem, min Hals smertede mig,

10) Buegangene] *ms. har Buegangenge* 17) jeg] *først skrevet Vi*

mit Hovede bankede og jeg følte mig paa Pointet at phantasere, jeg gik i Seng; Ferrari kom op til mig, han saae paa mig følte paa min Puls og erklærede at det var nødvendigt, jeg blev strax aareladt; jeg meente det var ikke saa slemt, han sagde det paa det bestemteste og at det kunde være for seent i morgen. Løfler var hos mig og raadede fra; men jeg bestemte mig; Holst og Rothe kom da Barberen var her; Ferrari tog sig saa nydeligt af mig, holdt mig i sine Arme, en Aare blev aabnet paa min Haand, som blev holdt i varmt Vand, jeg var ved at besvime; efter Forbindingen følte jeg Feberheden borte; jeg havde kastet et Par Gange op; mat faldt jeg tilbage og sov ret jevnt om Natten.

Tirsdag 9. Med min Hals er det værre, end igaar, mit Blod er derimod roligere; jeg føler en brændende Tørst. Ferrari hjalp mig, som igaar med hele Omklædningen (igaar Rothe med). Klokkeren 10 var jeg oppe, Klokkeren 2 raadte Ferrari mig at gaae en halv Time i Solen, jeg nød lidt Fisk og tynd Suppe; min Mave er i daarlig Stand. – I Aften gives paa to Theatre Capuletti og paa et tredie Tragedien Romeo og Julie, men jeg maa blive hjemme. Pladsen herudenfor er ikke bredere en[d] Bredgaden i Kjøbenhavn og ikke meget længere, lige for en lille Kirke, med Balkon over Vaabehuset, deroppe tørre de Tøi, en Gade ligefor; hele Stuetagen i hvert Huus er aabne Døre, ingen Vinduer. Lava er Brolægningen. 16 Skomagere sidde til Venstre ude paa Gaden og sye, een har Lys. Drengen rive de Huen af. / Balkonerne i Hotellet til Høiere med Citrontræer. Øverst oppe Vandrender der

9) som] *foran er overstreget* og 13) 9] *først skrevet* 19 13) værre] *foran er overstreget* Væ

gaae ud over Gaden, saa naar det regner, bliver det en Skyllen; udenfor de to Caffé Boutikker staae Stole. En broget malet Citron og Apelsin Bod; øverst Madonna, som lædske Sjælene i Skjærsilden; Geder og Mulæsler med Klokker paa drives gennem Gaderne. I Kirkevestibulen staae nogle unge Præster og læse høit for hverandre.

Onsdag den 10. Holdt mig hjemme til op ad Dagen gik da ud og følte ret den kolde Vind; min Gang var til Posthuset, jeg fik to Breve, et fortroligt fra Ingemann, der vilde jeg skulde være hans Efterfølger i Sorø, et fra Jette Hank med Uddrag af Critikken over Maurerpigen i Fædrelandet, jeg vandt den gode Holst igjen lidt af dette kjøbenhavnske Kloge. Bø! – Ikke Lyst til Grækenlandstouren; for at faae denne maa Sicilien opgives. Halsen endnu daarlig.

Torsdag den 11. Halsen god. Kjøbt Pennekniv med to Blade for 2 Carlin; nye Buxer for 2 Scudi og 6 Carlin; hørt paa Contoiret for de franske Dam[p]skibe at jeg herfra maa paa Syra ligge i 15 Dages Qvarantaine fordi jeg der kommer paa et Skib fra Alexandrien; løb derom; Holstes Vrøvl. Appetit! været i Carlin-Theater og seet I Aften er Kongen her i Theater Fjorentini. I Resturationen blev jeg underholdt af Kokken. Hvilken Stjernehimme! Norden kjen- der dog ikke hvilke Diamanter Himlen har, vi see dem som kjønt Glas, her ere de ægte.

Fredag den 12. Meget uvis om hvorledes jeg skulde gjøre min Reise; halv bestemt paa kun at gaae til Sicilien, Holst fandt det latterliggjortes da hjemme, i mit stille Sind gav jeg

4) Mulæsler] først skrevet Muld 24) hvilke] først skrevet hvik

ham ret, men svarede heftig; nu kom (i Tratoriet) igjen een af disse store Scener jeg har havdt med ham; Han var heftig og udtalte sig stærkt og Rothe var saa temmelig paa hans Partie. Senere gik jeg hjemme ind til ham og det blev godt, han gik paa det franske Dampskibs Contoir og forsikkrede at jeg havde misforstaaet / Manden, der havde sagt jeg gik over paa et pestfængt Skib, kom jeg i Qvarantaine! (Sludder, som vi veed); blev noget glad derved, men ei fuldt overbeviist. Spadseret med Holst. I Formiddags var jeg hos Wilke som vilde forklare Qvarantaine Historien saaledes, at Skibet jeg gik med til Malta maatte jeg forlade og over paa et, der kom fra Alexandrien, som havde sat sine Pasagerer af i Malta. —

Løverdags den 13 Marts. Kjøbt en Fløiels Vest for 1 Scudo 6 Carlin 3: 3 Rdlr dansk. Kjøbt 4 Stykker af Lava hvert for 2 Carlin. Sagt Professor Becker og Voigt Farvel. Været i Jesuitterkirken, der er ret stor, men Malerierne i Kubbelen tiltalte mig ikke. Drevet om; begyndt at ordne til Indpakning; ængstelig for Søreisen og en Qvarantaine før jeg kommer til Athen. Revet det Digt itu jeg skrev mod Heiberg. Kjøbt en Brystnaal for 3 Gran. Var i Theater del fondo og saae de tre Acter af Capuletti og Montecchi. (Romeo: Sig: Julia, Sign:) Kom træt hjem.

Søndag den 14 Marts. Holst, Løfler og Rothe tagne til Pompei; Rothe vil derfra gaae Touren til Salerno, jeg faaer ham altsaa ei at see i Italien meer; sagde ham Lev vel! — Var med Fleischer for at gjøre Bekjendtskab med en

13) Malta] foran står nogle overstregede bogstaver 15) 3] først skrevet 1

Franskmand der gaaer imorgen med til Maltha; taget Plads paa Dampskibet Mentor til Athen, koster 132 Frank paa anden Plads i Skudo til Poletiet; og jeg har allerede betalt to Skudi til Ministeriet for de udenlandske Sager. – Besøg af
 5 Engelænderen (Lintley?) Rothes Ven. Var hos Göttschols (mødte i Villa reale Prindsen af Mecklenborg og Prindssessen af Cambridge) og fik af ham en smuk Skizze, hans Kone net. Om Aftenen kom Rothe hjem med Holst og Løfler. Var i Fenise Theater og saae Regimentets Datter, (hun var
 10 stor og svær) jeg gik i anden Act da hun sang viva o gjoja! sagde Farvel hos Fleischer; pakket ind og træt. /

Mandag den 15. Stor Regning fra Ferrari, daglig for Værelset omtrent 4 Carlin og 7 Gran. Holst og Rothe kjørte med mig til Havnen; Holst gik med ombord (skrev imorges Brev
 15 med Rothe til Emil Hornemann og Marmier i Paris). Klokken to skulde vi afsted Passene manglede en Officeer maatte igjen i Land, jeg kjendte mit, det gjorde mig glad; vi seilede. Neapel laae solbelyst foran; Søen var ret jevn. Skyer hang paa Vesuv ned til Eremittens Hytte; vi var neppe en Miil
 20 fra Neapel, da Skibet maatte standse, noget var itu, det blev sat istand og vi seilede videre. Talte fransk med Præsten fra Libanon og italiensk med den unge Geistlige, der troede Danmark laae i America, han gik til Malta. – Bjergene laae, som forstenede Skymasser paa Havet. Jeg sendte et Lev vel
 25 til Capri og den blaa Grotte. Hjørnet af Italien, ud mod Capri, nøgent og med et Fort. Jeg er reist fra Neapel med 33 Loudior 10 spanske Pjaster = 142 fem Franker; min

5) Göttschols o: Götzloffs 10) sang] derefter er overstreget o gj 11) træt]
 Læsningen usikker

Plads fra Neapel til Athen, paa anden Plads 132 Franks, for Middag 3 Franks Frokost 1 franks. Jeg har Kahyt med en ung Russer Christoforo, og Franskmanden, som Fleischer i Dag førte mig sammen med. I Seng Kl 7.

Tirsdag den 16. Oppe Klokken 1¼ og seet Stromboli give Ild, den var rød og futede, som en Skorstens Ild. Vandet lyste, som gik der hist og her smaae Flammer gennem det. Jeg lagde mig igjen og sov til henimod Kl 6; vi var da forbi Stromboli og saae de lipariske Øer, Calabrien og Sicilien; Himlen var noget Skyfuld. Talt med een af Lieutenanterne, en venlig Mand. Flere Seilskibe forbi. Tropea. Skylla paa et lille Fjeld, neden for Klippespidsen hendes Hunde. Carybdis saae jeg ikke. Sicilien begyndte med en lang Sandstrimmel hvorpaa var et Fyrtaarn; en Deel Skibe. Calabriens Klipper grønne og rødbrune. Siciliens Bjerger ved Mesina syntes forstenede, Kjæmpestore Bobler; (paa Sandstrimmen laae en By med Baade trukne op) Skyerne hvilede paa Bjergene som vilde de dæmpe dem i deres Opkaagen. Fra Mesina hele Kysten, langt hen med Huse. Efter Frokosten saae jeg Ætna sneebedækket; kort før var en Flod og en Klippestad. Skibet jeg er paa hedder *Leonidas*, Capitainen Lorin; han kom mig venligt imøde, saae mit Album og laante Marstrands Spillemand at copiere. Hvor Catanias Bugten begynder faaer Kysten en mildere Character, her hæver Ætna sig og det er som om her derfor de andre Bjerger ere vegne tilside af Respect. Nederdelen var skjult af Skyer og Taage. Perseren ligner lidt Fru Collin; han har hvid Schals Turban, grøn med

4) Dag] derefter er overstroget præc 15) ved Mesina] tilføjet over linien 22) saae] s først skrevet v

Skind foret Caftan; en blaae der under; Sølvringe i Øre og paa Fingeren. En Engælænder læser i Walter Schott, / en Præst ligger paa Huk ved Relingen og seer i en Kikkert. Pigen til Damernes Opvartning syer. Skibe seile forbi. Om-
 5 trent ved Foden af Ætna, breder *Jassy* sig stor ud[.] Cathania her er St Agathe født; I Syracuse er St Lucia, »ja og Diomedes!« sagde jeg; ja, svarede Manden, men St Lucia var Guds Datter. Ved Bordet kom Talen om en 12 Dages
 10 Qvarantaine. Solen kastede det *røde* Guld over Havet da den var ved at gaae ned. I Aftenen kom vi forbi Syracuse der laae saa drømmende og asiatisk, hele Kysten i en Duft. –

Onsdag den 17. Sovet ret godt; stod op Kl 3 ¼ da vi laae i Maltas Havn; den aftagende Maane stod paa Himlen; det var stille, stjerneklart. Gik i Seng igjen og sov nogle Timer.
 15 To store Krigsskibe med dobbelte Rækker Kanoner laae ved os; een af de nærmeste Bygninger paa Øen syntes liig Doge Paladset i Venedig. (En Mad: Depuis fra London med tre Børn fulgte her til.) Seilet med Russeren i Land, han gjorde meget Larm med Betaling; vi fik en fattig Maurer til at føre
 20 os først til Poletiet om vort Pas, som ei var os nødvendig, sagde de, derpaa til Domkirken, der er stor og eiendommelig, Matter laae paa Gulvet i Gangene; Pillerne ere underligt udhukne med og med Engle; derpaa til Verts-
 25 huset Hotel de mediteranea; Maureren vilde ei modtage de faae Penge Russen bød ham, den stakkels Mand blev kastet paa Døren, jeg gik ned til ham og vilde give ham det dobbelte, men nu vilde han slet intet have; der var noget

5) *Jassy* ∴ *Acı reale* 11) en] *derefter et par ulæselige bogstaver* 21) *Matter*] *M først skrevet T*

stolt hos Manden. Byen er stærk befæstet og synes hugget
 ind i Klippen. Vi gik til Maltheseriddernes Slot; I Vaa-
 bensalen, hang øverst Stormesteren (Viancourt)s Portræt
 og over det en straalende Sol; Rosetter af Pistoler rundt om;
 Søiler[ne] vare slanke og tynde og malerisk omvundne med 5
 Spyd, Øxer og Sabler, der dannede en Heelhed, som var hver
 Søile en høist kunstig Udklipning; Malteseriddernes hele
 Rustning stod ved hver, Skjoldene hang paa Væggen. I en
 anden Sal vare Malerier saaledes tre af Pietro Paulo Caruana,
 St Michal, St Georg og Orlando furioso; en Sal med histo- 10
 riske Malerier om Malteserne paa Rhodos. En anden med
 rige gobelinske Te[pper,] de røde og blaa Fugle deri vare
 især prægtig[e; kjø]rt i en smuk Carret paa to Hjul til Civitta
 vec[chi]a; flere Byer laae paa Veien rundt om; vi vare opp[er]e 15
 i] een af de smaa Møller; ikke et Træ saae vi, kun den indiske
 Figen skjød yppig frem; en lang, men meget lav Vandled-
 ning fra Malteseriddernes Tid fulgte Veien. I Civitta
 vecchia saae vi St Pietro e Paolo Kirken, hvor de fire Evan-
 gelister / vare malede i Kuppelen. Vi gik til St Paolo Kirken,
 jeg havde ondt i Maven og satte mig paa Gaden. Tiggerbørn 20
 halv nøgne brugte tidt Ordet nix (ikke). Vi saae i St Paolo
 Kirken, St Pauls Hule, hvor hans Statue af Marmor stod;
 vi gik derpaa til Katakomberne, der strække sig flere Miglier
 under Jorden; hjem kjørte vi forbi et Slags Slot hvor en
 tyrkisk Prinds boer, han er flygtet her hid for Krigen; i Ha- 25
 ven der turde vi ikke komme; den syntes riig med Træer;

2) I] derefter er overstreget Ridder 3) Viancourt ∴ Wignacourt 5) slanke]
 s først skrevet m 10) St Georg] foran er overstreget og 10) og] tilføjet over
 linien, derunder er et komma 12) [] i liniernc 12-15 overklattet 13) Civitta ∴
 Citta

paa Altanen gik flere Tyrker omkring, en sort Tyrk stod og vadskede. Vi kom forbi Qvarantainen og var paa den engelske Kirkegaard, der er riig paa Monumenter, alle af maltesisk Steen. Om Eftermiddagen Klok: 5 ombord; skrevet
 5 til Jette Hanck. Om Aftenen lød Musik fra det engelske Krigsskib; Lysene skinnede fra Husene i det klare Vand. Dandsemusik lød ved Havnen. I Seng Kl 9.

Torsdag den 18. Vaagnede Klokken 6 ved at de løftede Anker, Skibet blev reengjort. Klokken var da otte; en Deel
 10 spanske Munke og een fra Turin kom ombord, en Græker og en Beduin i sin hvide Bernusch, Turban og bare Fødder. Mange Baade med hele Boutikker, Skjorter, Hatte & kom til vort Skib, andre med Frugt, nogle med næsten nøgne Tiggerdreng. Skyer trak op. Vi seilede Kl 8½. Hele Valetta
 15 er bygget af maltesiske Steen, der ligner travertiner; paa Husene er Træ Kanapper; Havet blikstille og olieblaat. Russeren viiste mig paa sine Arme Spor af Bid, som et Fruentimmer iaftes havde givet ham, saa geil var hun, han besøgte hende med een af vore Officerer; hendes Haar skal have
 20 naaet til Jorden. Ved Frokostbordet indtog Munkene den halve Plads, jeg havde ham fra Turin ved Siden af mig og han sagde jeg talte godt italiensk. (Fik af een af Officererne Hoffmanns Serapions Brüder 1ste Deel til at læse i) Munkene
 25 ere Theresianer Munke, Orden stiftet af den hellige Theresia; en pavelig Gesandt ombord, han skal til Libanon, kjendte vor Prindsesse i Rom; en uhyre Delphin væltede sig foran Skibet, dette gaaer 9 engelske Miil i Timen og har 160 Hestes Kraft. Tiden bliver dog lidt lang, men Gud skee Lov vi har saa deiligt Veir. Lidt angst for at mit Pas ei var
 30 ombord; efter Frokosten fik jeg det og hilste det, som en Ven.

Om Aftenen stod i Horizonten over Africa en Stjerne skin-
nende rød, som var det et Fyr. I Seng Klokken 9 og sov ret
jevnt.

Fredag den 19. Lidt mere Bevægelse i Søen, dog ei slemt.
Der blev gjort reent; Capitainen mente at vi mod Aften saae 5
Land. / Matroserne vadske deres Buxer ved at lægge dem
hen af Dækket, hælde Søevand over dem og feie dem med
en almindelig Kost. Deres Frokost Løg og Brød. En lille Fugl
sank træt ned paa det uds্পandte Lærred; Perseren gjorde
mig opmærksom paa den. Præsten vilde strax æde den; 10
Lieutenanten satte Brød og Vand op til den. Aldeles Hav-
blik; det seer ud, som var det hist og her med hvide Iisflader
og mellem disse det blaa Vand. Tandpine.

Løvedag den 20. Marts. Grækenlands Kyster; Solen stod
rød og aflang op Klokken 5¼. – Det sneebedækkede Bjerg 15
paa Morea har jeg alt øinet igaar Eftermiddags. Antonio
Laccetti Neapolitaner fra Vosto er det som ligner meget Lo-
renzen i Sorø; en steil Klippevæg ned i Havet bagved det
høie sneedækte Bjerg.

Fra det blaa, det lysende Vand, 20
Hilser Du mig o Grækenland.
Det er Morea mit Øie skuer,
Det sneedækte Bjerg i Solglands Luer,
Delphinen vælter sin tunge Krop
Fra Havdybet op. 25

Den unge Americaner heder Anson G. Phelps jun: fra Neu
York. Cytherea ☉: Cerigo saae øde ud; her mødte vi to Skibe,

17) Laccetti] kan også læses Loccetti 17) Vosto ☉: Vasto 26) Anson]
først skrevet Anton

det ind mod Øen, fransk. Paa Pynten af Cap St Ange laae en Eremithytte, det var ei mueligt at opdage nogen Sti fra den op ad Bjerget; en græsk Eremit lever der. Her begyndte Søen at gaae; i Aftenen blev jeg meget søesyg.

- 5 *Søndag den 21 Marts.* En lidende Nat. Skibet laae stille, jeg sov da lidt, stod op og vi saae Paros, Naxos, Delos, Tino: Solen stod op over Mecenien, to Skibe gik forbi; nu laae vi ud for Byen Neopoli paa Syra. De smaae hvide Huse havde Udseende af en heel Stad af Telte, en Leir; i øvrigt var det
- 10 et Neapel i det Smaae, Biskoppens Bolig øverst et Slags St Elmo. Capitainen raadede mig at gaae ombord paa det under Qvarantaine her liggende Dampskib *Lycurk* der kom fra Alexandrien, det skulde i Piræus kun ligge to Dage i Qvarantaine; jeg gik i Land og arangerede mig dertil; seilede saa
- 15 med en lille Baad over den stærke Søe til Skibet; mit Tøi blev lagt i en Baad, der ved Snor var heftet til det forpestede Skib og kom om Bord; nu seilede jeg i Land igjen; Baaden var ved at vælte i den stærke Søgang. Vandret ene om i Byen; smaae snevre Gader; Seil spændt ud over dem;
- 20 Husene kun een eller høiest to Etager; gik op i Kirken, lille, med Malerier; i en Caffé: Locum en Klippe ved Havet. Gik ind til en Barbeer og sat med de andre Græker paa Bænken langs Væggen og blev raget. Fandt mit Reiseselskab i Hotel de la Grece, hvor der paa Træ-Altanen voxte Peber i Kasser. Ondt i Halsen. Traf her en Petersborger der paa det
- 25 skrækkeligste rev det græske Folk og Orienten ned; han var

5) stille] *først skrevet* ud for Syra 6) saae] *først skrevet* seer, *derefter er overstreget* om Øen ind i Bugten forbi 14) jeg] *først skrevet* R 14) arangerede] *a først skrevet* t

plyndret af Albanesere. / (1ste Kahyt i et Krigsdampskib, er
 rund for Damerne med et Fortepjano; ovenover paa Dækket
 er et rummeligt Værelse for Capitainen, Lieutenanterne have
 ved Siden. I første Kahyt en stor Sal med et Spisebord; to
 Speile mere end 2½ Alen brede. Væggene polerede og ind- 5
 lagte og paa disse ere Døre til Soveværelserne, to faste Koier
 over hinanden med smukke Gardiner. – Ved Roret hænger
 et Timeglas med Sand, en Klokke hvorpaa Timerne angives,
 et stort Uhr ved Siden; midt i Skibet Maskineriet; paa Siden
 Værelser for Comisæren, Styrmanden, &. – midt paa et 10
 Kjøkken. anden Plads et stort Spiseværelse med Koier for
 Enderne og smaa Værelser paa Siden, heri 4 eller 8 Koier.
 – Der ringes til Frokost Kl 9½, Middag 5½, en ypperlig,
 riig Beværtning, Fugle, Fisk, Steeg, Frugter, Caffé; hver 15
 Morgen gjøres Skibet reent.) – I Land gav jeg Perseren en
 Apelsin, han tog til sin Turban med de castaniebrune Fin-
 gere; tog med ham og den engelske Marin Officeer, som
 kan persisk, ud til Dampskibet; tre græske Roerkarle havde
 vi, Søen gik stærk; vi kom ombord, her var pynteligere, end
 paa Leonidas (Barberens Glæde over les braves Americains). 20
 Ondt i Halsen. Om Aftenen forærede Perseren mig igjen en
 Apelsin. Stjernehimlen smuk.

Mandag 22. Sov lige til Morgenstunden, da de kastede
 Anker, jeg gik paa Dækket og saae Piræus foran mig Bjerg-
 formationen smuk. Ondt i Halsen. Skrevet Brev til Kjøppen 25
 i Piræus, dog uden at nævne mit Navn. Begyndt Brev til
 Holst. Americaneren Schmol fra Pensylvanien indviterede
 mig til America. Begyndt Brev til Faderen *Collin*; en Baad
 med Damer seilede os forbi. Besøg af Køppen som i en Baad
 talte vist en Time med mig, i tilbørlig Afstand; han og 30

Landsmændene havde længe ventet mig, vidste af Allgemeine Zeitung mit Komme; havde senere fra sin Søster hos Jomf Linde hørt at det dog var tvivlsomt, hun havde været henrykt over Maurerpigen. Viiste mig over Piræus Acropolis og Bjerget Hymetes. Bugten ved Salamis. Talte omtren[t] 120 Huse i Piræus. (Det er især Erindringen om de udmærkede Mennesker, de store Begivenheder der have været her, der gjør et Sted interessant, man er ligesom traadt tilbage i deres Tid, idet man har betraadt deres Scene.) Ved Indløbet ligger det ene bølgeformede Bjerg bag det andet, hver med sin Tone. (Perserens Hjem er Herant) Ved Solnedgang lød Signalskud og paa alle Skibe sank Flagene. En Baad med røde Seil gled forbi. Fra Piræus lød Sang, saa lystigt i den stille Aften. Hvor disse Bjerge see øde og eensomme ud, ikke et Træ, ikke en Busk. Søfugle omkredse Skibet.

Tirsdag den 23. Stor Reengjøren paa Skibet, der var uhyggeligt paa Dækket. Russeren har iaftes skravet sit Been og skreeg til Morgen paa Doctoren, at han var syg. / han behager mig ikke ret, poleret og dog rusisk Blod. Han viiste os sin[e] Kobbere; nogle savnedes; de vare stjaalne sagde han paa det andet Skib af Officererne; jeg sagde det var rimeligt; han har glemt dem; som han i Dag havde bortsmidt Le Corenspondence en Orient, som jeg havde laant; den fandtes i hans Seng; meget varmt; siden en kold Blæst. En Grækerdreng bragte os Viin, satte den paa Skibs Trappen og skyndte sig bort. Givet Fiskene Brød; skrevet paa min Dagbog og paa

7) have] først skrevet er 9) idet] foran er overstreget og be 11) Herant] kan også læses Heraut 23) bortsmidt] bort tilføjet over linien

Brev, til Jette Wulf; Tiden bliver mig allerede lang. Da jeg sad ved Bordet blev jeg kaldt op; Køppen og Lorenzen (Architecten) var i en Baad og talte med mig til jeg blev hentet igjen til Bordet. Aftenen saa uendelig deilig, denne gennemsigtige Luft, disse rene Stjerner, Bjergformationen; det gjorde mig det hyggeligt og opiøftende; jeg sad paa en Kanon og gjennemtænkte min Ahasverus; bad Gud om Kraft og Lykke. Læste i Kahytten Hjemmets Breve igjennem; tænkt paa Louise især. —

Onsdag den 24. Klokken 9 kom Baade og vi seildec i Land uden at besøge Qvarantaine uden at vise Pas; jeg traf ikke Kjøppen og efterlod derfor et Vesit Kort til ham; kjørte med mine fire Amerikanere og Russen til Athen, vort Tøi fyldte en anden heel Caleche; en græsk klædt Leietjener steg bag paa; Veien der for nogle Aar var en Sump var nu en god Landevei; vi gav de første Græske Tiggere, det støvede stærkt, men det var jo classisk Støv; vi kom gennem en lille Olieskov og ind i Athen; tænk Dem en By ihast bygget op, som til et stort Marked, og at Markedet er i fuld Gang og vi har det nye Athen; Theseus Templet laae heelt; Acropolis saa anderledes ud end jeg husker det fra Kobberstik. Vi kjørte i Hotel de Munich jeg fik et særdeles godt Værelse til Gaden 3 Frank daglig. — Jeg løb lidt om i Byen, var hos en Barbeer og tog nu Leietjener der førte mig til Posthuset hvor jeg leverede Brev af til Holst; søgte Hansen, der ei fandtes, men jeg lagde Kort; gik til Dr Rosz der boede godt; han tog venlig mod mig og behagede mig; ligesaa Dr

1) Brev] først skrevet Breve 21) saa] først skrevet er 21) ud] derefter er overstreget jeg

Ulrich der boer i Huus med ham; de loe af Wilkes Beskrivelse af Grækenland, sagde at for Folk der levede i Tydskland var 7 a 8 Aar kun lidt, men i en By, som Athen uendelig meget, den skjød mere og mere frem. Rosz fulgte mig til vor
 5 hollandske Consul / Travers, som talte Dansk med mig; sage at jeg vilde tabet meget ved at hæve Penge her hos Rolli; lovede at presentere mig hos Kongen og arangere Alt paa det Bedste for mig. Han fik mit Pas. Var i Caffeen der er stor og brillant, saa god, som nogen i Vien eller Berlin, her
 10 vare franske og tydske Aviser; iaften er italiensk Opera i Theatret, en Act af Belisar, een af Barberen. Penis er daarlig paa mig og Himlen veed at jeg er ikke Skyld deri. Spadseret op til en Ruin, som en Græker sagde mig var et Tempel for $\alpha\rho\eta\varsigma$; den eensomme høie Palme og Cypressen nær ved, de
 15 maleriske Dragter! – jeg veed ikke selv, jeg har intet Indtryk endnu af det Hele, men jeg føler mig glad; jeg kan ikke ret fatte mig i, at *jeg* er i Grækenland; i Athen! Byen voxer mens jeg gaaer her! – Berlinereren saae skrækkelig ned paa denne Stad og nu er her, sagde Rosz en dannet Mand fra
 20 Kios, der aldrig har seet en Stad før, han er forbauset over denne Storhed, kan ikke tænke sig en prægtigere By, tænke sig disse mange Beqvemmeligheder, [i] Vogne og i Værelser. Som jeg sad hjemme kom Dronningen[s] Hof-Præst, Lyth, en Holstener; han havde hørt jeg var kommet og vilde sige mig Velkommen, hans Kone, en Frøken Fischer fra Frederiks-
 25 borg og hendes Søster længtes efter mig; han førte mig

10) er] derefter er overstreget Op 14) $\alpha\rho\eta\varsigma$ ∅: Ares 14) Cypressen] C. først skrevet S 15) intet] derefter er overstreget heelt 25) Frederiksborg ∅: Fredensborg

hjem, der var Børn; lidt efter kom Hansen og gav mig et Kys; han saae velhavende ud; Kjøppen kom senere, nok et Kys. Consul Travers som vilde melde min Ankomst, kom til. Vi drak en god græsk Viin og sladdrede meget. Præsten, Køppen og Hansen fulgte mig hjem, vi spiiste og drak Cham- 5
pagne, nogle Tydskere kom til. I Seng 11½ - /

Torsdag 25. Stærk Torden, anderledes end hjemme; den gamle tordnende Jupiter er her endnu i Minervas Stad. Reg-
nen skyller ned; gik i Caffeen og derpaa hjem til mine Breve. 10
Klokken 11 holdt Regnen op, jeg vandrede gjennem *Hermes-*
Gaden, midt i den staaer en høi Palme; ud til *Theseus-*
Templet, det er heelt af hvidt Marmor, ligner i Form de ved
Pestum, men de ere kun af Travertiner, det er herlig vedlige-
holdt, da det har tjent senere Slægter til Kirke. En Sarco- 15
phag og / og mange sønderbrutte Basreliefer udenfor. Jeg
traf her Dr Ulrich; der havde fundet paa Tempelmuren en
christelig Indskrift, som han læste for mig. Jeg lod en Græker
føre mig ind i Templet, der var opfyldt med Antiquiteter
bragte her sammen; en Apollo Statue, en smuk qvindelig Fi- 20
gur; to Sarcophager og meget andet. Jeg gik op mod Acro-
polis, store græske Hunde saae paa mig; for at komme ind i
een af Hovedgaderne, maatte jeg over en Labyrinth af ned-
revne Steenhytter, nye vare byggede mellem disse; fulgte
man en Sti endte denne ved en saadan eller mellem fire Steen-
mures Rudera; jeg kom nu til *Vindenes Taarn*, som jeg alt 25
saae igaar. Penis endnu daarlig, bare jeg ikke har faaet det
paa Skibs Locum. Til Middag hos Hofpræsten ; der

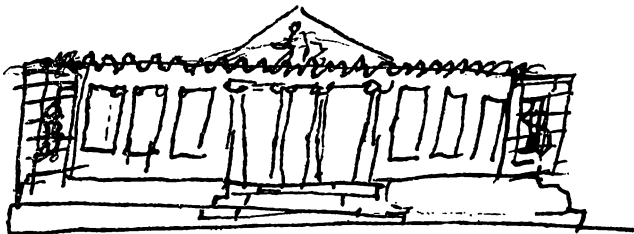
1) mig] først skrevet mit 3) som] tilføjet over linien 3) kom] foran er over-
streget og 15) Basreliefer] B først skrevet M 27) 3: Lüth

skal have været henrykt over min Ankomst. Hansen var der og en sachsisk Diplomat Pollach. Det var mig lidt vanskeligt at finde Stedet, dog fandt jeg det. – Udenfor brister Jorden. Der er en Brønd, slige Tilfælde skulle her være hyppige. Sidste Aar lædskede de Kalk midt paa Gaden ved den store Caffee saa flere faldt heri og forbrændte, selv de der kom for at hjælpe. Præsten forærede mig et Kort over Piræus og Athen. Hansen fulgte mig hjem, det venlige Menneske; han fortalte mig hvorledes her egentligt ingen Haandværker var, det var Bønder, Soldater og Røvere, som nu greb Hammenen, saae lidt til og saa var han Smed, Mureren ligesaa, derfor var nu ogsaa en Søndags Skole oprettet, Hansen lærte dem der at tegne og det var en Mærkværdig Opfattelse de viiste, ogsaa i at lære Sprog. Han fortalte om sin behagelige Reise gjennem Landet med Kongen, hvor man da ikke havde Begreb om Besværligheder, selv om man skulde overnatte under aaben Himmel; naar man kom der vare Telte opslagne, Bordene dækkede, Champagne & og bag efter blev dandset. I en Landsby fortalte man at 14 Røvere havde været der Dagen forud, Kongen satte efter dem med sin lille Livvagt, men de vare videre; næste Dag havde græske Bønder fanget dem og man kom løbende med det blodige Hoved af een for at vise Kongen og Dronningen det. Ifjor blev en Røver henrettet i Olieskoven ved Athen. Skarpretteren og han brødes i to Timer og var halv dræbt før han fik Bugt med ham, da han ikke vilde halshugges; de tyske Soldater toge ingen Deel,

2) Pollach 3: Pohland 9) ingen] *derefter er overstreget* Arbeidsfolk 13) Mærkværdig] *derefter er overstreget* Opfa i *linieudgang* 19) at] *derefter er overstreget* R, *skrevet oveni* 14

men passede kun paa, at han ei skulde løbe bort. Skarpretteren blev siden myrdet af Græker.

Fredag 26. Marts. Meget koldt. Sendt Breve hjem til Jette Hanck og til Faderen Collin, kostede begge 3 Drakmer (1 Rdlr) / Besøgt Hansen, som viiste mig sin Universitets Bygning, Kjælderen med Varme-Indretninger til hele Bygningen, Pedel Stue. Forelæsnings Værelser i Stuen og foreløbig Sections Værelse. Hele 1ste Sal Bibliothek. Udenfor en Arcade med Sæder ud ad, og al Fresko Malerie paa Muren ligefor. Fire Marmor Søiler, givne af Kongen (40 000 Drak.) bærer Frontspidsen, i den en Minerva; paa hjørnet af Bygningen to Oldtids Lærde.

Bygningens Grund.

Var hos en Græker Petaki og fik Adgangskort paa 3 Maaneder til Acropolis; han viiste os en Deel Sager fundne i en Grav, blandt andet: Sæbe. Bønderne paa Gaden have en

10) 40 000] 4 først skrevet 2 13) Tekst i tegningen: Bygning Have Have

Slags Sandaler, en hvid Kittel, Skjørtet, den røde Grækerhue uden Qvast og et Tørklæde bundet om den, paa Turban Maade; mange aldeles bare Been og en stor graae Kutte, som en Grønlænders. – Konerne have lange hængende Bryster, hvert bundet op for sig og Klæde om Munden, og en Slags kort Slobrok. Ikke en Tigger har jeg truffet i Byen. Jeg gik op paa Acropolis, Veien er forbi Vindenes Tempel, det er 6 kantet, ligger dybt, en Cypres tæt ved; til høiere er en græsk Kirke med fire Kupler[,] i Gaarden en høi Palme der sveiede i Blæsten; jeg kom op [paa] Acropolis, græske Soldater gik og legede med Marmorbrokker; gjennem Propylæerne ind paa den store Plads; det var som om et Jordskjælv havde rystet de mægtige Søiler og Carnisser mellem hinanden; midt i Partenon laae paa tvers en Kirke; til Baggrund havde jeg over Dalen Bjerget Hymetes, hvis guul graae Steenmasse uden Spor af Vegetation og kun halv belyst af Solen var af / stor Virkning; det stormede saa jeg knap kunde gaae her; Skyerne jog hen over mig; Bjerget Parnes var aldeles indhyllet i Skytaage, men Havet ud ved Ægina skinnede i Solglands; snevre Stier førte mellem de omkastede Capiteler, de vare saa blændende hvide som Snee; rundt om mellem disse laae store Stykker af Bomber, fra sidste Krig eller fra Venetianernes Tid; to Heste og nogle Faar græssede heroppe; midt paa en brudt Capitel i Græsset havde nogen lagt et heelt Dødningehoved; Baghovedet af et andet laae paa Jorden mellem Tidslerne; det gjorde et saa forunderligt Indtryk paa mig at Taarene kom mig i Øinene; nogle Matroser fra Skibet Lycurg, hvor jeg var, gik omkring heroppe med Soldaterne. Athen

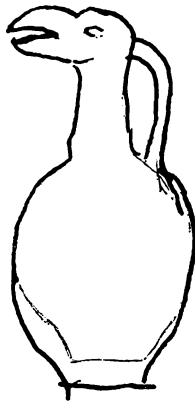
20) snevre] *foran er overstreget* Jeg

tog sig ret anseelig ud nedenfor og Olieskoven strakte sig grøn og stor ud paa Sletten for an mig. I Caffeen traf jeg Rosz som havde besøgt mig; den Fremmede fra Ios var med ham; han havde svaret, da Rosz spurte »har De nu set Alt her i Byen; o nei, jeg har jo kun været her i 14 Dage, og Byen er saa stor«. Spadseret om i Gaderne. Skrevet til Kjøppen i Piræus. 5

Løverdag den 27. Skyer jog hen over Hymetes, over mig var klar Luft og dog støvregnede det fra Skyen over Bjerget. Skrev Den danske Bonde, og Digtet om Hesten af til Præsten. Spadseret; Slottet seer ud som et privat Sommerlyststed. 10
 Det nye Slot er ret stort og ligger for Enden af Hermes Gaden, de arbeide rask derpaa; store Marmorblokke laae ud for. Jeg gik hen til tre prægtige Ruiner; den første med mange Colonner, er den olympiske Jupiter den anden tre Søiler kun er en Fortsættelse af samme og en Art Porticus, det er Gedernes Port, det hvide Marmor var i Tiden blevet guult, kun hvor Søilerne var itu skinnede det hvidt. Grækerpigerne gaae med den lange Haarflætning lagt uden om den røde Grækerhue; enkelte have violette Fløiels Kaftaner. I 15
 Gaden saae jeg to rige Grækere, de gik med deres Tjener efter sig, som de gav Piben at bære. – Tidligere skal Athen have seet ud, som en Have, ved hvert Huus var paa tyrkisk Viis en lille Have, Træerne næsten skjulte Husene; nu staaer kun nogle Cypresser og hist og her i Gruset skyder en Palmerod grønne Skud. / Det er meget koldt i Dag! Sneen falder lidt paa Bjergene og saa stormer det. Jeg gik op paa Acropolis og følte mig ikke vel; var uvis om jeg skulde vende til- 20

3) Ios ∴ Khios 15) olympiske] *foran er overstreget* Jupiter

bage; i Propylæerne staae opstillede en Mængde udgravne Sager; to Soldater fulgte mig i Dag i Hælene; den ene havde Nøgler til at bestige Partenon. Jeg gik ind i den *Moskee* der ligger i Partenon, den er hvidkalket, fiirkantet med Kuppel; 5 en Slags Niche var der nedend for Alteret, her var opstillet fundne Sager; i Alteret stod nu en Apollo-Torso. – Vi gik til nogle store Cisterner fra Venetianernes Tid her var ogsaa opstillet Antiquiteter, en smuk Vase saae jeg: der var mange

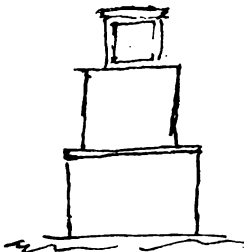
Snirkler paa den. Her laae paa en Hylde mange Dødning- 10 hoveder fundne heroppe. Jeg gik fra Acropolis, neden om og betragtede Herodes Theater; en Hyrde græssede sine Faar tæt ved. Bacchi-Theater; jeg tegnede en Gade af; nogle smaae 5aars Græker Drenge kastede en lille Steen efter mig og skjulte sig; kom forbi Lysicrates Monumentet, me[d] en 15 Slags Marmortrefod oven paa; her satte een af de Sangere

11) en] *derefter er overstreget* Bo
lign. 14) me[d] *ms. har men*

14) Lysicrates] *rettet, først skrevet Lyku el.*

som ved sit Spil paa Bacchi-Theatret vandt en Trefod, denne. Besøg af Hansen, der synes et godmodigt, høist elskværdigt Menneske. Rundt om paa Gaderne findes Brønde ikke større end man netop kan falde ned i dem. / Ikke ganske vel; frøs meget; drak Punsch og gik i Seng. 5

Søndag den 28. Bedre. Tog en Vogn og kjørte til Piræus, ved Veien de gamle Mure; gik med Lorenzen til Qvarantaine Huset og besaae dette; fængselagtigt; en lille Gaard ved Havet; vi gik nu hele den lille Halvø rundt hvor man overalt seer Spoer af de gamle Mure; uhyre Stenet var her, store Svibler laae rykket op; blændende røde Blomster voxte rundt om; nogle Faar græssede; vi kom til Miaulis Grav, tæt ved Vandet; 10

paa Marmorpladen staaer

Ω Δ Ε Κ Ε Ι Τ Α Ι
 Ο Ν Α Υ Α Ρ Χ Ο Σ
 Α Ν Δ Ρ Α Σ . Μ Ι Α
 8 / 4 Ε
 1838

Indskriften: Ode keitai o nauarchos Andreas Miaules ο: Herunder hviler admiral Andreas Miaules

hans Liig skal være stjaalet af Familien og ført bort. (først en fiirkantet Skorsten saa en mindre ovenpaa og atter en tredie, det seer ud som en fiirkantet Kikkert trukket ud med tre Af-sats). En lille Grav med et Trækors tæt ved; vi gik til det
 5 modsatte Hjørne og her, ligeud for Bugten ved Salamis laae nogle enkelte Steenblokke, (runde) af omstyrtede Colonner, to Grave vare tæt ved hugne i Klippen og fylde med Vand af Søen, der altid brødes her; dette er Themistocles Grav; nær her ved stod en Sarkophag inden for en lille fiirkantet
 10 Muur af de gamle Stene; et ukjendt gammelt Grav Monument laae tæt ved; fra Høiden var Udsigten smuk over Piræus; lave Cypres Buske voxte rundt om; her var mange Cisterner. Vi gik til Byen og saa Grunden af et gammelt græsk Huus. / Da jeg vilde tage til Athen igjen kom Hansen
 15 med sin Broder og med Schaubert, vi gik paa Billard og kjørte siden til Athen; Veiret var blevet godt, vi gik i Theatret der har fire Etager, er ret smukt. Paa Forteppet sees Acropolis, Jupiters Tempel og Hadrian Buen; Minerva kommer ud fra et stort Tempel og en Genius kommer med
 20 Talias Maske, Melpomene og Euterpe ? (med Harpen) staaer nedenfor. De gav baade Overturen af Norma og af Bronzehesten, vi fik Aria af Norma og af Skaden, første Act af Barberen, en Comedie og en Ballet; vi var i en Slags Punsche Sal, men den saae rigtignok ud, som en Løe. – Maa-
 25 nen lyste smukt da vi gik hjem uagtet det ei endnu var 1ste Qvarteer.

Mandag 29. I Kamp med mig selv om jeg skal til Con-

9) Sarkophag] først skrevet Sarchophag 11) fra] først skrevet vi 20) ?] først skrevet ∴ 21) staaer] derefter er overstreget ved

stantinopel eller ei. – Gik til den olympiske Jupiters Tempel; der sad en Græker paa Ruinen og læste; inde i Huulveien, hvor Regnvandet har samlet sig i Klippen, stod en Deel Qvinder, med vide Underbuxer og vadskede; en Procession drog syngende forbi ind i Bjergene; traf hos Hansen Poppe 5
 der kom fra Constantinopel og vilde jeg skulde gjøre Reisen. Fra Lyth kom et Digt til mig svøbt i en dansk Adresse-Avis. Jeg besøgte ham og han og Konen meget elskværdige. – Udenfor Slottet smuk Musik; jeg traf der Christophoro. – Veiret er i Dag varmt og smukt. – Besøgt Dr Rosz, som raadede mig fra at gaae til Constantinopel, heller ret see mig om 10
 her, gjorde et Arrangement for mig til Reisen & – Gik ved Solnedgang op paa Acropolis; jeg var ganske ene; Mod Hymetes alt øde! nogle store sorte Fugle fløi over Dalen og et Æsel skreeg, som var det en Schakal. – Solen gik ned bag 15
 Salamisbugten. Ak, min Sang er som Vinden der gaaer over Blomsterne og deres Blade bevæges, den dør og de visne; Marmor Søilerne staae og see Slægter svinde og dog maa ogsaa de falde, deres Liv er en Cometbane imod det snurrende Hjul. Da jeg iaften gik fra Caffeen kom en Græker og 20
 vidskede mig noget i Øre, som var det bella ragazza, jeg spurgte Tjeneren hjemme derom, og det var Piger ogsaa det har de i Athen; jo, det er et lille Paris. Besøg af Værten der raadede mig fra at tage den Tjener Rosz recommanderede. Alle Grækerne ere nok Kjæltringe. – / 25

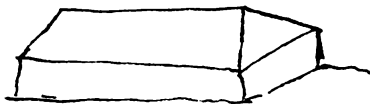
Tirsdag 30. Været sommerklædt. Spadseret til Theseus Tempel, her var nu Tromme-Øvelse. Gik op paa en nøgen

7) svøbt] tilføjet over linien
 Dreng

22) Piger] derefter er overstregtet eller

Klippe hvor jeg havde Skuet over Byen til Slottet, som hæver sig foran Hymetes mellem Acropolis og det steile Bjerg med Eremitboligen paa. – Rundtom skydes der! – Vandret om i Byen; her ere mange Ruiner af Kirker, Helgenbillederne
 5 staae endnu paa Murene. – Til Middag hos Doctor Ulrik; den lille Datter hedder Athene og har blaae Øine; Strid mellem Ulrik og Ross om Usikkerheden i Landet. Ulrich sagde at det var kun 8 Dage siden, Posten til Patras var udplyndret. – Klokkeren 9½ gik vi derfra og til en Caffee hvor vi drak
 10 afbrændt Punsch til Klokkeren 11½. Uvis om jeg imorgen gaaer til Constantinopel.

Onsdag 31. Samme Uvished. Bestemte at blive her endnu otte Dage og see Tiden an. Gik til Hansen og derfra til Lyth, som gjorde Tour med mig; først ud til Colonos (Eudypus in
 15 Colonno) hvor der aldeles ingen Ruiner, er men hvor Müller er blevet begravet; det er en lille Klippehøj; paa den er nu Müllers Grav muret af Mergel og rødguul.

Kongen vil senere sætte et Marmor Monument, og Cypreser skulle plantes rundt om; lige nedenfor, mellem Høien og
 20 Olieskoven laae Platos Academie. I Olieskoven nætte, hvide Huse; vi gik til en nærliggende Klippehøj; her havde en Privat-Mand 1840 ladet opføre en lille Kirke, udenfor Døren

3) Rundtom] foran er overstreget Vandret 5) Ulrik] først skrevet Ulg 22)
 1840] først skrevet 1

var hans og hans Kones aabne Grave. – Vi var inde i en
 Ruin af en græsk Kirke; ikke større end en Forstue hjemme.
 St Georg og flere Helgener vare malede paa Muren, men
 kradsede slemt af Tyrkerne. Over Agre og Korn gik vi; det
 gjør Grækerne altid; vi kom forbi Vandledningen til Byen, 5
 et Sted var der brudt Hul for at Æslerne kunde drikke[,] et
 andet Sted for at vande en lille Have. Nu kom vi forbi The-
 seus Templet til den Klippe jeg var paa igaar, her har en-
 gang staaet et Tempel, man seer Trappetrin i Klippen, den
 kaldes Nymphestien og de / Qvinder, som ei kunde faae 10
 Børn, lade sig glide ned af de glatte Stene, det skal hjælpe. –
 Vi gik nu tæt ved til de cyclopiske Mure, der ligesom i en
 halvbue foran, danner den nederste Terrasse for Græken-
 lands Talerstole. Βῆμα (Wima), her holdt Demostenes sine
 Taler; i Klippen selv er ganske frisk og frit Opgangen og 15
 Stolen synligt, det er fremspringende, lige med Theseus
 Temple[t]; i Klippen selv langs hen var Indhugninger, som
 til Votivtavler; et høiere liggende Sted bagved havde Ud-
 sigt til Havet bag sig, det var dette der af Pesistratus blev for-
 budt at benyttes. – Vi gik nu forbi en Hule, hvori laae 20
 aadsler og kom, lige udfor Partenon til to Værelser hugne
 i Klippen det ene $3\frac{1}{2}$ Gang min Stok i Længde, hver
 Væg, $2\frac{1}{2}$ i Høide; tæt ved var et lignende hvor Loftet hæ-
 vede sig , det førte ind til et rundt pæreformigt
 Kammer ; her skal Socrates have været i Fængsel, 25
 her holdt han med Plato sine Taler over Udødelighed. Da vi
 gik derfra kom fire Engelændere til Hest for at see Stedet.

4) vi] først skrevet ved 6) der] først skrevet det 16) Stolen] først skrevet Stedet
 17) Temple[t] ms. har Templer 21) og] først skrevet s

Nu gik vi til det nærmere ved Partenon beliggende *Αρηοπαγ.* Areopag. Mars Qvarteer, den egentlige høieste Ret; i Klippen vare Trinene, men temmelig slide; her oppe har Paulus staaet for Retten; herfra seer man Havet ud mod *Ægina*,
 5 og til den anden Side hele Athen. Lyth viiste mig oppe ved Propylæerne, den ubevingede Seiers Tempel *Νίκη*
απτερος, som Hansen og Schubert har reist op da det laae nedstyrtet. Vi saae endnu en Hule under Acropolis, engang et Tempel for Pan, begyndt efter Slaget ved Marathon,
 10 med Huller til Votivtavler. En skrækkelig Lidenskab er der i mit Blod, jeg brænder som en Tyrk; Areopag er ved et Jordskjælv blevet skildt fra Acropolis; er bygget 2514, samme Aar Moses Broder Aron blev Ypperstepræst. Saae Monumentet for Philipappus. / Høien Musei kaldet saaledes efter
 15 en Digter, Discippel af Orpheus, han skal have levet her og skrevet sine Vers, Partenon er bygget under Perikles under Phidias' Opsigt.

April.

Torsdag den 1ste April. Ikke ret vel. Gik op paa Acropolis; seet Fæstningen ved Corinth, der hæver sig over Istmen.
 20 Besøgt Lyth og Hansen, denne sidste tegnede mig; vi gik sammen til Acropolis, hvor jeg altsaa kom anden Gang i Dag. Dr Rosz var der oppe og nu gik vi alt ret nøie igjen-

2) den] *foran er overstreget* den sa 4) seer] *først skrevet* saae 6) *Νίκη*
απτερος 3) Nike apteros 9) efter Slaget ved Marathon] *tilføjet over linien*
 12) Jordskjælv] *derefter er overstreget* skil 14) Høien] *foran er overstreget* Socrates
 Fængsel er 17) Phidias'] *derefter er overstreget* Dir 18) April] *først skrevet* Den

nem; Basreliefferne have været malet, vi saae Spor af Farve; antikke Tegltagsteen. Kugler af Jern og af Marmor. En Mængde forskellige Fremstillinger af Minerva i Basrelief, fandtes opsamlet rundt om fra. Vi gik op paa Areopag og senere nede i Byen til en ubekjendt Statue der paa ægyptisk Maner støtter sig til en Colonne; det var en nøgen mandlig Figur, hvis Been fra Knæene af gik op i lange Fiskehaler. – Vi saae i en Gade en Skole, en Deel Dreng læste og een hørte dem, det var en Slags indbyrdes Underviisning. – En kold, men smuk Aften.

Fredag 2^{den} April. Tænkt paa dem hjemme; takket Gud at jeg een Fødselsdag er i Athen; gik op paa Acropolis. En Soldat spillede Guitar i Vagtstuen. Gik om i Partenon; fandt et Dødninghoved, som jeg lagde paa een af de nedstyrtede smukke Basrelief, lagde Blomster ved Siden; ved Templets nederste Trin voxer Agurker. Da jeg gik hjem købte jeg i Bazaren en ny græsk Tragedie fra 1841. Den hedde O ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΜΠΟΤΣΑΡΗ. Var med Præsten og saae det interemistiske Capel i Dronningens Bolig, det benyttes ogsaa til Dandsesal og er en otte Kantet Rotunde, betrukket med rødt Lærred og hvide Gardiner, de danne i Loftet en Rosette der er skrækkelig iøinefaldende. Een uhyre Lysekroner og fire mindre, sex Speile; et Slags Altar var opreist, I Kronprindsen af Bayrens Arbeids-Værelse ovenpaa var et stort Malerie af Hesz der forestiller Kongens Indtog i Nauplia. Forud besøgte vi Dronningens Overhovmesterinde von Plüskow født Witz-

15) ved Templets] *foran er overstreget paa* 16) Da] *D først skrevet N* 17) græsk: O thanatos tou Markou Mpotsare ∴ *Markos Mpotsares død* 21) de] *først skrevet en*

leben med Datter, de kjendte mine Romaner og vare meget galante, Hovmesterinden bad mig hilse Frøken Düring hjemme i Kjøbenhavn. / Det blev Regn og uhyggelig koldt; var med Hansen ude at købe mig en Fessi (23 Drakmer)

5 da jeg kom hjem fandt jeg Brev fra Rosz der indbød mig hos sig at høre nogle Rapsoder, men først skulde jeg med Præsten see det nye Slot; det forekommer mig kun lidt større en[d] Sorø-Academie; flere Værelser decoreret i pompeiansk Stil, eet med Medallions hvori er Portræt af de Græker, der

10 udmærkede sig i Friheds Krigen; Dronningen og Kongens Soveværelse havde et Loft hvor man saae blaae Himmel med Guld Stjerner; jeg frøs; Regnen skyllede ned, det var uhyggeligt koldt. (Frise med Frihedskrigen) Gik til Ros; to Grækere fra Smyrna, den ene med sin venetianske Mandolin,

15 den anden med den senere indførte Violin indfandt sig, det var Rapsoder. Med det venstre [Been] lagt op over det højere sad de og sang; men det skulde have været i det frie, i de vilde Bjerger ved en Vagtild. De sang begge en græsk Klagesang; digtet i Folket da de vare under Tyrkerne; det

20 var om deres Hjorder og deres Døttre der var førte bort; det lød ikke som to Sang den samme Sang, Stemmerne krydsede hinanden, halv sagte, og klagende, snart i et vild Udraab; det var som et Folk der græd; nu sang de en Sang af Rigas. (en græsk Kjøbmand i Venedig, der anvendte sin

25 Formue paa at danne unge Grækere og var den første, som indaandede dem Friheds Tanken, han blev derfor af Østerig udleveret til Tyrkerne og dræbt); nu fulgte en Kriger Sang,

18) De] først skrevet Han 19) digtet] derefter er overstreges af 22) et] først skrevet en 24) en græsk] en først skrevet den

der var forunderlig beslægtet med Marsaillaisen. Nu fulgte en Sang ved Kong Ottos Indtog i Nauplio; det dannede saaledes en Slags nyere græsk Historie; jeg var ganske bevæget, thi en Historie skrevet med Toner gaaer dybere til Hjertet end den med Bogstaverne; pludselig greb Rapsoden i Strængene, det var et Potpouri af Fra Diavolo, Robert og alle de nyere franske Melodier; det var afskyeligt, det forekom mig som en Vision der forkyndte hvorledes alle disse folkelige Toner vilde forstumme og fremmede Sange gaae over i Folket; allerede nu vilde de heller spille disse, end deres egne Sange. – Vi fik en Tyrkesang; een Stemme; ganske sagte, uforstaaelig og aldeles som en Drømmende lød det. Jeg syntes det var som en beruset Opiums Spiser drømte en fæl Drøm; / hele Acompagnementet var en Klimpren paa een og samme Streng; altid samme Tone. Da de gik kysede de vor Haand og lagde den paa Panden, en græsk Hilsen. Jeg var ganske opfyldt af deres Sang. Middag hos Præsten med Graff; min Skaal blev drukket i Champagne og efter Bordet sendt Bud efter deres forrige Tjener, en ung Mand der nu var Caffevært og kunde de græske Dandse; han kom med sin Onkel og en anden Mand med Violin og Mandoline; to Knøse var med og nu blev der dandset; een ligesom førte de andre an; de dandsede i Række, den forreste ligesom foregik de andre med Exemplet. Præstens meget smukke Pige fra Øen Zea, gik ud at pynte sig, kom ind med sin nætte Turban og dandsede med; Pigerne holde de

2) Nauplio] først skrevet Nauplion ∴ Nauplia 9) og] derefter er overstreget dand 10) nu] derefter er overstreget h 12) uforstaaelig] ms. har uforstaaelig 23) an] først skrevet and

ikke i Hænderne men ved et Lomtørklæde, hendes Dands var meget rolig, Mændenes havde de skønneste Bevægelser. De dandsede, tre, Pigen i Midten, hun holdt dem ved deres Belte, de hende om Armen; under Dandsen sang den Gamle
 5 enkelte Udbrud til Mandolinen, som en Sentens eller et Ud-
 raab: Fryder Eder, Livet er kort! –

Løvedag 3 April. Paa Acropolis; Lyst at see Constanti-
 nopel. Soldaterne kjende mig nu og spørge ei om mit Ad-
 gangs Kort. Jeg gik derop med min Grækerhue paa for at
 10 indvie den. Mødte Poppe. Klokken 1 kjørt med Grækeren
 Professor Philippo og Ross til Daphne vi kom ved Olive-
 skoven over Floden: Cephissus der nu er tre smaabitte Bæk-
 ke, som Grøfte. Vi kom i en øde Egn, Bjergene med vaade
 Pletter skinnede som var det Glas Perler; i det graae Veir
 15 saa Bugten ved Salamis ud som en nordisk Indsøe; graa-
 grønne reiste Bjergene sig; i Stenen var Hjulspor af de gamle
 Veie; vi kom til en Klippe hvori var endnu, uregelmæssigt
 Nischer til Votivtavler, her har et Venustempel staaet, en-
 kelte Marmorbrokker fandtes og et Stykke Porphy, dette
 20 tog jeg med; hele Bjerget var overgroet med Timian og lave
 Cypres-Buske. – Vi gik længer og saae over Bugten Megaræ;
 derpaa Eleusis med sin Havn, den har omtrent 40 Hytter. –
 Vi gik nu tilbage til det ødelagde Kloster Daphne hvor vor
 Vogn holdt, her var to fattige Caffeer; Caffe blev bestilt og
 25 vi gik ind i Ruinen der er indesluttet af sin egen Muur. /
 Kirken er 6 a 800 Aar gammel og bygget paa det Sted hvor
 før et Apollo Tempel stod; uhyre Nælder, nogle vilde Figen
 voxte i Gaarden, store Buske af Receda hang ned af Mu-

11) Philippo] senere indføjet 13) Egn] først skrevet Enge

rene; Cellerne vare forvandlede til Stald. Acantus (Tidsel med hvide Pletter, som har givet Idee til de corintiske Søiler) groede rundt om. Kirken inden i lader sig restaurere; (et Trappetrin var et omvendt Laag paa en Sarcophag.) i Kuppelen er i Mosaik paa gylden Grund et colosalt Brystbilled af Christus han hæver den høiere Haand til Velsigelse; og i den venstre Bibelen. Tyrkerne have skudt efter hans Øine og ramt det ene, i Munden er to Skud og flere i Glorien; paa Væggen ogsaa Mosaikbilleder; Alteret med sin Væg med de tre Indgange staae, men alle Helgenbilleder ere forkradsede, af Tyrkerne; den ene Muur kulsort af Røg, da her har været Ild. – Fra Templets Tid er nu kun een Søile, muret ind i Væggen; Engælænderne have bortført to. Vi drak Caffé og smagte en græsk Brændevin α : Raki; af Druer; tæt ved ligger et Gendarmerie. – /

Søndag den 4 April. Følt mig ilde i Caffehuset, men gik dog til Professor Rosz, vi vandrede sammen til Cabinetsprædiken hos Dronningen, vi mødte hende alt paa Gaden; hun var i Sorg, bleg og smuk. Lyth prædikede; Professor spillede Claveer til Psalmen; jeg følte mig nær ved at besvime; vi gik nu hjem til Rosz og spiste Frokost; han forærede mig to af sine Bøger og en antik Marmorfod; vi spadserede og mødte een af Sangerinderne han vilde vi skulde gaae en Omvei og see hende, jeg vilde heller hen til nogle Cameler der gik og græssede for Acropolis; senere gik jeg hen til Camelerne der var en 6 Stykker og nogle

3) (et Trappetrin Sarcophag)] tilføjet under linien 9) ogsaa derefter er overstreget Bas 12) Fra] foran er overstreget Vi 13) muret] foran er overstreget to ha 19) hun] foran er overstrege Lyt 25) for] først skrevet neden for

Æsler, alle med Sadler paa; jeg gik gennem Ruinen af en Kirke, ogsaa her var Billederne paa Muren læmlæstede; jeg opdagede et antikt Basrelief. – (Imorges kom alle Folk fra Kirke hver med en Laurbær Green, det var jo Christi Indtog i Jerusalem). Nær var jeg plumpet i en Brønd, de ere saa smalle at man netop kan komme ned i dem. Ikke vel; gik med Brødrene Hansen og Schubert ud til Stadium hvor Rendebanen har været; vi saae under Qvaderstene i en Slags Muur Rester af en Bro over Floden Ilyssus, der er en Rendesteen, øverst har ligget / et Tempel hvor Seierherrerne bleve bekrandsede. Vi gik forbi et Vadskested ved Floden, hvor der før ved Rør har været ledet [Vand] gennem Klippen; Jupiter Olympus Tempel har havdt 122 Søiler; paa to af de der endnu staaer, har boet een af disse Søile-Beboere, han har havdt et ordentligt Huus deroppe med to Etager, som man seer; paa Hadrians Buen der er langt lavere, har ogsaa boet een. Iaften var jeg indviteret med Rosz hos den østeriske Menister Procris, men jeg føler mig syg og bliver hjemme. Deiligt Maanskin, Folk komme fra den oplyste Kirke tæt ved, Røgelsen trænger her ud. Mødt igaar svenske Matroser fra Carlsrone, de kom fra Smyrna, (gav dem et Kort til deres Capitain) – Besøg af Lyth der vilde have mig med til vor Consul, jeg undskyldte mig at jeg ei var vel. I hele Grækenland er kun store Ud-sigter, store Dale og store Bjerge.

Mandag den 5 April. Varmt Veir; kjørt til Piræus for at faae Kjøppen med til Ca[l]chis men han siger det er en Tour paa otte Dage, og Paasken bør jeg være i Athen, altsaa

9) Ilyssus ∴ Ilissos 18) Procris ∴ Prokesch v. Osten

falder ogsaa dette bort. Spiist Frokost og jaget med den unge Travers igjen til Athen. Uvis om min Reise; skrevet Brev til Hauch. – Drukke Brus Krasin med Schaubert og Brødrene Hansen, samt Køppen der var kommet herop fra Piræus. I Casino 1ste Gang.

Tirsdag den 6 April. Grækernes Friheds Fest, det var 18 .. i Dag Opstanden begyndte i i Arcadien og det første Tyrkeblod flød. – Veiret var trykkende varmt; Soldater drog med Musik gennem Gaden til Hovedkirken i Æolus Gaden, den er ei større, end en tydsk Bondekirke; hele Gaden var opfyldt med Græker, med deres røde Fessi; Menistrene kom og Klokken halv elleve i samme Vogn Kongen og Dronningen begge i græsk Dragt, samt Kronprindsen af Bayern, de stode under hele Kirke Ceremonien op under en fløiels Thronhimmel, smykket med Krone og Scepter; Præsternes Sang blev næsten overdøvet af den krigerske Glædes Musik udenfor; hele Kirken fyldtes næsten af Embedsmænd i Række, mellem dem stode de Begunstigede, mellem hvilke jeg var og saa dem passere tæt forbi: Et leve Kongen lød. / til Frokost hos Schubert, Hansen tegnede et smukt Portræt af mig. – Graff og Hansen til Hest, Schubert Kjøppen og jeg til Vogns kjørte til Maruzi; her sad Folket i Grupper, en Frihedsfane, blaa med hvidt Kors var plantet paa Kirken; en meget daarlig Ve kjørte vi til Kephisia og under en stor Platan foran en ødelagt Moskee, hvor Minareten var styrtet holdt vi vort Maal-

5) I Casino 1ste Gang] senere tilføjet 7) 18. . . : 1821 15) med] derefter står i ms. den 15) Krone] K først skrevet g 21) Graff] foran er overstreget Han 26) Moskee] først skrevet Mun

tid; raa Salat, Æg, Ost og Skinke. — Vi vandrede nu over et frugtbart Land; Ager og Viin, til et Klippe-Basin hvor Vandet styrtede ned, her var skyggefuldt og herligt. Det blev mørkt før vi naaede Athen; Ringmuren paa Acropolis var
 5 ilumineret, ligesom hele Byen; Lysekroner af Blomster med couleurve Lamper hang uden for Boutikkerne. Næsten alle Balconer vare besatte med Lamper; flere Huse i Æolus Gaden havde Transperanter, paa et saa man en Grav, hvorfra en Græker reiste sig med Friheds Fanen, paa en anden
 10 var afbildet en Gjedebuk der aad af et Viintræ, med et Vers hvis Indhold omtrent var: jeg kan fortæres til Roden, men jeg voxer dog frem igjen. — En Hr Aken, Hansnerne og Schubert vare hos mig Punschen brændte paa Bordet. (Hyrdegrupperne)

15 *Onsdag den 7 April.* Ude at købe Handsker og Flor for at komme i Sorg ved Præsentationen iaften for Kongen. I flere Huse igaar var der i Vinduerne opstillet Skilderier med Portrætter af berømte Græker; i Dag er det Orkan og Scirocco; Himlen er Mælke-hvid og Alt indhyllet i Støv;
 20 jeg er i en Slags Feber-Tilstand; vil reise til Constantinopel og vil ikke; vil til Triest paa Mandag og kan dog ikke bringe det over mit Sind; mit Blod brænder, jeg er halv syg. Været i Casino og læst Aviserne der førte Professor Philippo mig ind i forgaars. Været meget med Rosz, der ikke vil jeg skal
 25 forlade Grækenland saa hurtigt. — Siddet for Hansen, som tegner mig. Besøgt Dr Ulrich, som viiste mig flere smukke græske Sange, han fortalte at hans Pige altid brugte Senten-

2) til et] *ms. har en et* 9) med] *først skrevet paa* 11) jeg] *først skrevet*
 vi for 11) fortæres] *derefter er overstreget mig* 11) men] *tilføjet over linien*

ser; spurgte man om en ny Kjole klædte, sagde hun først: Gid De maa bære den i mange Aar. Grækerne have smukke Hilsener: » I en lykkelig Time«, og den anden svarer: i mange Aar for dig! – / Hele Aftenen ventet paa at kaldes til Kongen. Det skete ikke. Lyst til at reise imorgen til Constantinopel. – Sandselig vild stemt. / 5

Torsdag den 8. Lyst at at rejse i Dag; Skibet gaaer Klokken 4; kan ikke faae arangeret. Afficeret. Mødt Dronningen. Siddet for Hansen. – Ingen Breve; ja vist, Holst sætter altid op! – Besøgt Rosz. Grupper af Hyrder med sorte og hvide Faar, der bringes til Byen for Paasken. Jordbær i Haven. Reed med Professor Rosz en Tour ud i Bjergene; et Par Gange vilde han have mig i Trav; han sagde jeg sad godt; men jeg maatte altid see om ikke Hyrderne laae af mig. Argojaten gik til Fods. Et deiligt Skue til Bjerget Argos og over Athen til Egina havde vi paa hjemveien. Aftenen var særdeles smuk; jeg gik op mod Acropolis; der stod den deiligste Regnbue over Hymetes; dens ene Fod hvilede paa Capellet paa det høie Bjerg. Solen gik ned; endnu var Regnbuen der; Luften blev Purpur og i dette Purpur saae jeg endnu Regnbuen. O hvilken Pragt og Roe i det Hele. Uden for Boutikkerne kunstige Papirslyseskroneer med Lys, men kun Lamperne ere tændte; et Portræt af Rigas hang der med Grønt og Lamper. Min Bagdeel er øm af Ridtet. Midt i en Natur, som henriver mig, dykker Hjemmets Kjære frem og med disse Hjemmet! det og hvad jeg seer smelter sammen i Tanken; et dobbelt Billed, der ikke legemligt lader sig gjengive. Druknet Porter. 10 15 20 25

7) Lyst] først skrevet Søger 27) et] foran er overstregtet som om det

Fredag 9 April. Skylregn; Alt i en graa Sky; midt paa
 Gaden staaer en Faareflok af hvide og sorte Faar, som Reg-
 nen vadsker. Hyrden i sin graa Cabot med Hætten over
 Hovedet og sin Hyrdestav staaer mellem dem mens Vandet
 5 skyller ned. En lang Vesit af Rosz, siden Kjøppen. Var oppe
 at læse Aviser. Gik Klokken fem op mod Acropolis; gjennem
 Ruiner af Gader hjemad, forrøgede Steenmure og mellem
 disse en fiirkant en lav Dør, sjelden et Vindue er beboet;
 Strædet man gaaer i er nedrevne Huse, op og ned henover
 10 Gruus og Steen snoer sig Stien, helgenbilleder paa Murene
 viser hvor der har været Kirker; Marmor Søiler midt i en
 Pjøs af Regnvand; man frygter for at sætte Foden ud mellem
 Nelderne, thi ofte er her en aaben dyb Brønd, med neppe
 en Alens Diameter, men den er skjult af det Grønne. Ved
 15 Hermesgaden en heel sort Familie. / tilsagt at præsenteres
 for Kongen og Dronningen paa Søndagaften 7½. I Aften
 Langfredag i Kirken, der var opfyldt af Folk; Klokken 9
 kom Prosessionen fra Kirken forbi mine Vinduer til Slottet;
 en Masse Mennesker med lange tynde Lys i Hænderne eller
 20 i Kræmmerhuus; nu kom Sørgemusik og efter denne Trom-
 mer; jeg mærkede længe før de kom Duften af Røgelse; det
 havde virkeligt et høitideligt Præk og rundtom paa Altaner
 stode Børn og Qvinder med Lys; Præster gik for og bag
 en stor Kiste af Sølv og Glas, der laae Blomster i den. Offi-
 25 cerer og høiere Embedsmænd fulgte efter; ved Siden af Pro-
 cessionen gik Folk med deres Lys; længe før jeg saae den

3) Cabot ∅: Capot 8) lav] tilføjet over linien 9) er] først skrevet seer
 9) nedrevne] foran er overstreget nedreven 26) gik] g først skrevet l 26) den]
 derefter er overstreget gik

lugtede jeg Røgelsen. De gik til Slottet hvor Kongen og Dronningen stod; han kyssede Bibelen; ved Kirken her i Gaden er mellem to Bjælker hængt en Klokkke, den ringede med Mellem Rum to Slag. (tilsagt til Kongen Søndagften Kl 7½)

Løverdag den 10. Den samme Klokkingen men med længere Mellemrum. Veiret smukt; Klokken 12, efter at have spiiist Frokost med Rosz (den græske Ret Pilaph) og talt med to græske Professores, som jeg forestiltes, som en hüpeboræisk Digter, den ene gav mig en frisk Rose; vi reed nu, 10
Kjøppen med omtrent 2½ Time ud paa den anden Side af Hymetes; det morede mig, thi i Dag følt[e] jeg mig friere; Timianen duftede under os; Argojaten blev tilbage; jeg reed nok saa kjæk; vi saae Havet med Tinos og lige ud 15
Eubøa; ved Ruinen af en Kirke, hvor der stod et stort Olie-træ, laae en Marmorløve, det sædvanlige antikke Gravmonument, Lais har ogsaa een, Fødderne er borte, men Udtrykket i Øinene er fortræffelig, Manken synes derimod ei ret at være arbeidet. Vi var ved en anden Ruin, der syntes antik, her stod et Blomstrende Æbletræ. I Kanen fik vi 20
Caffe og Brændeviin. Konen stod og sleed med at faae Brød, hvori sad malede Æg, ud af Ovnene, Manden stod roligt og saae derpaa, bragte os Caffe (saaledes har jeg i Athen seet Mændene til Hest og Konerne med store Byrder følge efter til Fods) jeg gav den lille Dreng Demetri en Lepta, 25
han / legede med den og smilte til mig. Veien hjem gik

2) ved] først skrevet paa 3) hængt] ms. har hængte 15) stod] først skrevet staaer 16) sædvanlige] derefter er overstreget K el. lign. 20) Kanen o: Khanen 25) en] først skrevet 10

- gjennem Socrates Fødeby Vi reed nærmere Bjerget Vi saae over Bugten Bjergene paa Ægina og Peleponees, fire Rækker over hinanden; de øverste Conturer skarpe, lavere mere i Duft. Blaaf og Lilla. Solen skinnede paa det grønne Korn; Jupiters Søilerne pyntede smukt;
- 5 Hyrder med Gjedder drog forbi. – Solen gik ned da vi kom til Ross og nød vor Middag. Vi passerede det gamle Kloster der nu er Krudtmagasin. – Jeg var lidt øm og gik i Seng Klokken 10;
- 10 *Søndag (Paaskedag) den 11 April.* Klokken 12 vaagnede jeg i Nat, ved Jubel og Flinteskud; jeg vidste Kongen var omme i Kirken hvor Søragesang lød til Kl 12 da Præsten forkyndte Christus er opstanden! hele Menigheden omarmede hverandre og jubede Christus er opstanden, Musik
- 15 lød; jeg kunde ikke sove; jeg gik til Vinduet. Hele Pladsen udenfor den lille Kirke i min Gade var opfyldt med Mennesker, hver med sit lange, tynde brændende Lys. Det rørte sig der som naar man brænder Papir og Børnene da gaaf af Skole. Sværmere og Rakter fløi, Flinteskud lød. Kongen
- 20 kom med sin Garde fra Kirken; Præsternes Sang lød; jeg saae frankisk klædte Damer komme fra Kirke med deres Lys, andre havde den græske Fessi paa med Guldqvast; flere Steder brændte Blus; Folk omarmede hinanden og sagde Christus er opstanden. Jeg gik igjen i Seng og sov en
- 25 Feber Søvn. I Dag ere alle Mennesker pyntede Boutikkerne, selv Caffeen lukket; Skud paa Skud lyder; Folk omfavne og kysse hinanden; det er som en Begivenhed for denne Nat at Christus er opstanden. – Omme i Gaderne saae

20) Præsternes] P først skrevet M

jeg mellem fire nedrevne Mure blev sex hele Lam stegte, Mændene dreiede Spiddene; Børnene havde nye røde Sko og Feszi. – Fra Kjøppen et Brev om Donau Dampskibenes Gang og Priis; dette bestemte mig til en Reise til Constantinopel. Kjørt med Travers, der var i hele sin diplomatiske Pynt, til Kongen; vi kom i Forværelset, en græsk klædt Adjudant sagde at Kongen bad os undskylde sig han havde ved Festen Natten forud paadraget si[g] en slem Tandpine; vi kjørte da hjem. Besøg hjemme af Lyth og Graff til Klokken 11½.

Mandag den 12 April. Sendt Brev hjem til Louise; to Græker, een med Tromme, een med Clarinet gjorde Musik i Gaderne. Ved Theseus Templet er det gammel Skik de dandse i Dag. / Reed med Professor Rosz til Piræus; den brede Landevei, de mange Kjørende og Ridende vi mødte gjorde det lidt besværligere for mig, vi vare flere Gange i Trav; nu mødte vi en Trup Cameler, min Hest spidsede Ører, jeg blev meget angst, Rosz blev ængstelig for mig og holdt min Hest; saa gik det videre; jeg havde ondt i Maven og maatte paa Apotheket i Piræus drikke Bitter Snaps. Poppe og en tydsk Architect *Eichhoff* skulde afsted med det østeriske Dampskib, vi sagde dem Farvel i et Glas Rezinato; jeg kjørte op. – Vi saae en drukken russisk Matros, som de halv slæbte til Baaden og der laae han paa Maven, de kunde ikke faae ham ombord. I en Caffé dandsede to Grækere, især paa Hælen; russiske Matroser dandsede Kosakdands. I Formiddags Bekjendtskab med en Engelænder Masson, som da

3) Feszi] først skrevet Fez 8) si[g] ms. har sin 21) Eichhoff] tilføjet ved linieudgang

han af Rosz hørte jeg havde skrevet tre Romaner, »tre tales« sagde jeg kom til Constantinopel som Ridder af de tre tales, 3: tre Hestehaler, et Ordspil, men det sidste Ord skrives anderledes kun Udtale[n] bliver een; han førte os til Grækeren
 5 som udgiver φημηη der Langfredag kom ud med sorte Kanter. Rhigas Portræt hang paa Væggen. Manden sagde at naar jeg reiste vilde han i Avisen ønske mig en lykkelig Reise. – Til Middag Kl 7 med Rosz hos den østeriske Menister Prokrisch, der er berømt som Skribent; han boede meget herskabeligt Konen venlig og naturlig, Sonnenleitner og to Diplomater var her; Fruen førte mig til Bords; Procrisch læste Chamissos Oversættelse af mine 5 Digte; han læste godt. Siden hørte jeg de smukke Digte af Hebels »alamanische Lieder«. (Uveiret var det ene) Vi talte om Kunst og Poesie;
 15 Hjem Klokken 11. –

Tirsdag den 13. Smukt Veir; Vinden lidt kold; med Præsten Lyth i en Slags Gig, hans Damer i Kalesche, saaledes kjørte vi til Pentelicon for at see Marmorbrudene, her fra hentes Marmor til Slottet og for Marmorets Transport er en
 20 Vei gjort, men den er høist halsbrækkende, og de græske Heste ere ikke vant til at trække Vogne, gaaer der en Smule opad, blive de stædige; hvert Øieblik maatte [vi] af Vognen, Kudskene maatte lede Hestene; det blev værre og værre. I Landsbyen Chalandri var vi inde i en Skjænk, eller Kan;
 23 Hylderne rundt om var pyntet med flagrende Strimle af Sølv og Guldpapir, der bevægede sig i den stærke Træk; en 5 a 6 Karle dandsede til Fløite og Tromme, een var Chor-

2) kom til] først skrevet var Ri 4) Udtale[n] ms. har Udtaler 5) φημηη 3: fem 5) der] derefter er overstreget Paask 24) var] derefter er overstreget klæ

fører og gjorde flere Gange dybe Knix, de vare Alle høist
 graciøse med Armene; tilsidst dandsede de ud paa Gaden
 og Rækken forøgedes med flere ogsaa Børn, / en gammel
 Karl med et stort Skjæg var Chorfører; Konerne stod og saae
 derpaa uden at blande sig deri eller tale til de Dandsende. 5
 Vilde-Pæretræer Olie og Mandeltræer; da vi kom lidt ind
 i Bjergene saae vi, paa Veien, en stor levende Skildpade,
 siden traf vi flere, en Unge, der var som et Lommeuhr;
 Marmorbrudene ligge paa denne Side af Bjerget; vi gik til
 Klosteret Pentelis, der synes en øde Ruin; kun nogle Høns 10
 der hoppede om i Gruset tydede paa at her var Mennesker;
 Nede paa en grøn Plet, hvor der voxte en Slags Popler og
 en lille klar Flod løb, sad vor Tjener og stegte et heelt Lam
 paa Spid. Klosteret havde laant os Tepper, som bleve ud-
 bredte paa Græsset, vi tog nu Frokost med bayrisk Øl og be- 15
 steeg en lavere Deel af Bjerget, som var meget anstrengende
 over Buske og Marmorblokke, da vi kom derop laae endnu
 et stort Bjerg foran os, vi vare meget trætte og Klokken alle-
 rede 3, vi maatte altsaa vende om, men hvilken Nedsigt,
 Havet paa Begge Sider, med Zea og Egina, sex Rækker 20
 Bjerge, det ene bag det andet laae for os; efter Middags-
 bordet var Solen ved at gaae ned; vi tog nu Vei gjennem
 Klostergaarden og ind i Kirken der var velvedligeholdt, med
 mange Helgen Billeder paa gylden Grund; tre Præster, de
 saae ud som simple Bønder, forrettede Guds Tjeneste. Pigen 25
 forærede dem den MadOlie vi havde bragt med; Præsterne
 fulgte os ud; i Gaarden stod et blomstrende Laurbærtræ

13) vor] derefter er overstreget Kudsk o 27) os] derefter er overstreget Gr
 el. lign.

(Daphne) vi fik hver en Green deraf, og nu vandrede vi til vore Vogne. Ubehagelig Scene med L og Graff; en pünlig Tour hjemad; fra Præstens gik jeg og havde kun det mørke Acropolis til min Ledestjerne.

- 5 *Onsdag 14.* Brev fra Holst med et Digt og Brev fra Collins, især fra Ingeborg, et Brev fra Guldberg; blandet Glæde. Veiret mindre godt; ikke ret rask. Gik nedem om Acropolis og saae den store Slette om Athen. Om Aftenen Klokken 9 var der endnu ingen Vogn kommet, jeg løb da til Travers
- 10 hvor jeg hilste paa hans nætte Kone, vi gik over paa Palaet, i Forgemakket traf vi Prokrisch med tre Østeriger, de to vare Officerer; vi gik nu op af en lille smal Trappe, hvor man kun een ad Gangen kunde gaee og kom ind i et hyggeligt Værelse her stod Kongen i Græsk Dragt (Fostanel-
- 15 lerer) Dronning[en] (frankisk sort klædt) og Fru Plüscov, Kongen gik mig lige paa Livet med et venligt Ansigt og rullede Øinene, han hører ikke godt og jeg maatte raabe meget høit, / jeg sagde at de græske Bjerge havde smukkere Former og Farver end de italienske; talte om de mange
- 20 Skibe ved Syra; Dronningen henvendte sig nu til mig, hun fandt det var en lang Reise jeg havde for, jeg sagde at i vor Tid rykkede Landene nærmere sammen & – Travers meget net mod mig. Sandselig varm.

- 25 *Torsdag 15.* Hovedpine. Vesit af Præsten der bad mig slaee en Streg over de to sidste Timer; stærk Scirocco, som angreb mig. Vesit af Præsten og Graf. Middag med Hansen hos Rosz hvor jeg blev livlig og fortalte dem Historier til

1) Green] derunder er overstreget Patriæ el. Patrio 12) vi] først skrevet jeg
14) Værelse] først skrevet Væres 18) græske] g først skrevet B

henimod 10 om Aftenen. Paa Gaderne i Athen er en Slags Brønde hvor Vandet løber ud af en lille Tud; her staaer Piger og Koner i Grupper for at komme til; de bærer deres Krukke paa Ryggen, som vi bærer en Sæk. Størrelsen og den smukke Form giver det et malerisk Udseende. 5

Fredag 16. Ondt i min ene Testikkel. Spadseret op paa Acropolis; inde i Moskeen er der en Slags Nische for Alteret. – *Rosz* kom og forærede mig en lille antik Vase; siden hentedede han mig ud at see Maneuvren; det var Landsenerer, men ikke mange; Kongen i Regimentets Uniform, sin Broder 10 og en Menister ved Siden var der med stort Følge. Dronningen i sort Ridedragt. Jeg blev præsenteret for den preusiske Menister, traf sammen med de østeriske Officerer, med hvem jeg var til Audients; de og to Damer ere Böhmere og gaae over Constantinopel Donau-veien. Besøgt Feraldi som seiler med til 15 Smyrna. Hævet 700 Francks hos Rolli. – Gik Klokken 7 hen til Travers hvor jeg ved Theebordet traf stort Selskab; en ny hollandsk Bog blev taget frem, hvori jeg var omtalt; det var Sckrawenswärds Reise, ham jeg traf paa Göthe Canalen; Gik 8½ til Præsten hvor Poland var, han havde udstaaet en Deel paa 20 sin Reise til Delphi og var glad jeg ei havde været med; to Gang havde han maatte svømme over svulmende Floder, eengang rev Strømmen ham med. Jeg fortalte paa tydsk mine Eventyr; gik hjem i Søl og skrækkelig Skylregn. –

Løvedag 17. Bjergene forunderlige mørke blaae, tunge 25 Skyer; Hansen syg i Maven, han laae, jeg tog en lille Vogn til Piræus, den stødte saa det var satans! Snavset fløi een om Ørene; var med Køppen i Bureauet for Dampbaadene,

15) Feraldi] senere tilføjet 18) Sckrawenswärds ♂: Jan van s'Gravenweert

og erfarede / da, som jeg frygtede, at Kjøppens Underretning om Donaufarten var gal. Skibet gaaer vel den 3^{die} Mai fra Const: til Galatz, men der bliver man i 9 Dage; meget ærgerlig! – Spiiste Frokost med ham og Lorenzen, 5 kjørte derpaa med en Græker til Athen. Var hos Hansen og ærgerlig; spadseret med Rosz, gik hjem, spiiste til Middag og den usle lille Flaske Viin gik mig i Hovedet, saa jeg følte mig ør og lagde mig paa Sophaen; jeg er blevet hjemme og skriver dette. Jeg veed jeg kommer nu til at gjøre Qvarantaine paa Syra og troer dog at jeg faaer Donau Touren hjem. 10 – Et Stjernes kud saae jeg, i det jeg tænkte paa Hjemmet, og atter eet! – Jeg tænkte saa levende paa dem hjemme; Gjenkomsten at mit Hjerte hoppede i Livet og Taarene kom i mine Øine! Ingeborg maa have et Kys! –

15 *Søndag 18.* Svindel og ilde; ondt i Knæ og Testikkel. Besøg af Køppen, var forgjæves paa det franske Dampskibs Contoir; derpaa i Søndags Skolen; siden hos Schaubert. Vesit hos Graf og Lyth. SommerVeir; Hyldetræerne udsprungne. I en Kirkeruin fandt jeg mange Menneskebeen 20 og Hovedpander. – Var hos Berideren Hartmann, der i Constantinopel gjorde Furore, men paa sin Reise her til gennem Landet er af Røvere plyndret og berøvet Alt, saa at han nu maa begynde forfra igjen. Jeg sad hos Prokris og nogle Hofdamer. En Hare der trommede var det interessanteste. 25 Var til Middag hos Prokris, Fruen havde mig tilbords, siden læste han af sine Digte skrevne i Asien og Africa; de vare høist maleriske; jeg fortalte Eventyr, den lille Havfrue henværev ganske den unge Sonnenleitner, som ogsaa skriver Digte.

9) nu] tilføjet over linien 24) En] foran er overstreget Medde

– Prokris tog venlig Afsked med mig, han reiser imorgen med nogle Böhmere til Theben han lovede mig Brev til Me-nisteren Stürmer i Constan[tinopel]. Hos Rosz fik jeg et græsk Eventyr »Georg und die Störche«. Det staaer i Blätter für literarische Unterhaltung N 10 den 10 Januar 1835. – 5
Kom hjem Klokken 11.

Mandag den 19. Taget Plads paa Dampskibet Eurotas, omtrent 14½ Species anden Plads; ondt i Thestiklen, som 10
gjør mig ængstelig for Reisen. Afsked hos Fru Procrisch, eet af sine Digte har han skrevet i min Bog og givet mig Brev til Kammerherre, Internunzius hos den høie Port Friherre von Stürmer; af Wallenburg fik jeg eet til hans hans Onkel Kammerherre Hübsch; Sonnenleitner meget venlig mod mig og begejstret for Digteren. Hos Rosz saae jeg Univer- 15
sitetets Secretair ganske græsk klædt. Igaar saae jeg en ung Fyr, der, som Dreng, alt havde erholdt i Skolen en Orden, fordi han i Tyrkekrigen, naar Tyrkerne svømmede om de synkende Skibe, havde skaaret Hovedet af flere. April-Veir. / (Verset forleden under Transperantet, er et gammelt 20
græsk Vers og lyder paa Tydsk:

Frisst Du mich auch bis zur Wurzel, doch trag' ich
Trauben genug noch,
Wein zu spenden, o Bock, wenn Du – als Opfer erliegst! –

Sendt Brev til Fru Brockhaus i Leipzig. Om Aftenen med Rosz hos Dronningens Hovmesterinde Fru Plüscov, Hof- 25
damen og den græske Hofdame Bozaris (med

3) Constan[tinopel] i *linieudgang* 3) Hos] H først skrevet V 10) i] derefter er overstreget si

Fezzi paa) var der, jeg fortalte Eventyr og kom hjem
Klokken 11.

Tirsdag den 20. Gik i Morgenstunden op paa Acropolis, læste mit Fadervor der og sagde Stedet lev vel! – Soldaternes
5 Huus deroppe er næsten sammensat af Capiteler, sønderbrudte Statuer og Marmor, det seer ud som var det med Flid stillet til Skue og er det dog ikke. Ved Indgangen laae en tyrkisk Gravsteen med Turbanen paa; en saadan findes, som Hjørnesteen i een af Gaderne, Vognene kjøre paa den. Besøg
10 af Lyth der bragte mig en antik Vase og en Prospect af Piræus. Spiist hos ham Frokost, løb og sagde Farvel! Hansen traf jeg ikke, men Theophilus Broderen med Schubert. – Jeg kørte ene til Piræus og maatte have Lorentzen med for de faae Antiquiteter, Søen gik meget stærk. – Herzog var
15 med til Frokost hos Køppen. Lyth kom med Kone og Børn. Jeg var veemodig stemt, jeg følte mig her saa hjemme. Rosz Køppen og Lyth med Kone fulgte mig paa Skibet. Søen var roligere. Jeg kyssede Rosz flere Gange. Da de alle vare borte kom Sonnenleithner med et Brev fra Fru Procris
20 han omfavnede og kyssede mig.

Onsdag den 21. Klokken [5] igaaraftes skulde vi afsted, Klokken 9 var vi der endnu jeg gik i min Seng; Grækere vare hele mit Selskab; man ventede Depescher fra Kongen, disse kom først Klokken 3 imorges, og først Klokken 4 kom
25 vi afsted. Jeg kom op paa Dækket Kl 8½ og saae da endnu det græske Fastland, Cap Colonne med Ruinerne af et Minervatempel, hvor Bjergene vare nøgne, ikke et Huus.

7) det] først skrevet dog 13) maatte] m først skrevet s 17) Lyth] ms. har derefter tog 21) [5] cf. Breve til Edvard og Henriette Collin, bd. I. s. 313

Et deiligt fattigt Pigebarn, med hvide Buxer, reen, broget Skjørt og lilla Fløielstrøie. Rundt om brogede Grupper, Paraplyer udspændt for Solen, en ung diende Moder, Mændene røg Papirs Zigarer. Klokken 3 kom vi i Havn, høist ligegyldige vare de paa Skibet for os. Betalt 5 Frank for Kost. Dampskibet Lycurk laae i Qvarantain, mit til Constantinopel endnu ei kommet, blev hentet paa Poletiet da man troede jeg var en mistænkt Person. Der er ingen Visa paa mit Pas fra Athen det gjør / mig uroelig. Besteget Bjerget bag Byen. Nogle Reisende i Dag sluppet ud af Qvarantainen kom mig venlig imøde; en Hr Albert Hirschfeld var især meget opmærksom, men syntes ei belæst. (Socrates) Blev ført i en Casino. Skrev Epistel til Rosz. Ved Husene her ere Forhalle med en stor Løvhytte, et eneste Veitrå, Blomsterpotter og Steen, lagt som Mosaik. En Engælænder havde Kopper i Qvarantaine, han var nu kommet ud, gik ombord i et Skib fra Constantinopel, Capitainen vil ei modtage ham, da han skalder, han maa igjen i Qvarantaine da han har berørt et Skib under Qvarantaine. Min Lampe er iaften en Glas Kugle (stor som et Æble), fyldt med Olie. Hvor venlig kom ikke den constantinopolitanske Græker mig imøde i Caffen, blot fordi jeg var saa langt borte fra. Manden fra Malta som kun kunde engelsk, arabisk græsk; hans lille Dreng. Tydsk er her et Hjemmets Sprog. Qvarantaine det er saadan en stræng Forge- maks Venten før man faaer Lov fra det nomadiske Asien at komme ind i det kongelige Europa. Flere Huse her med en Slags Arkader foran med Træ-Gitter. – Ærlig talt er Be-

2) Fløielstrøie] først skrevet Fjoielstrøiel

sværlighederne endnu i Orienten for store mod Nydelsen. Min Petitmaitre Græker mødte jeg.

Torsdag den 22. Sandselig. Pas Angest hele Morgenen fordi det græske Poleti ei havde viseret. Oppe Klokke[n] 6
 5 ombord Klok 8 paa det franske Dampskib Rhamses; en Mængde Græker og Grækerinder fra Smyrna skulde hjem; der var en Skraal; Officererne fusede dem ud i den anden Part af Skibet; en Matros stod med en Landse og holdt Vagt at ingen kom ombord, som ei havde deres Kort; en Kone
 10 med lange hængende Bryster skreeg fælt. Klokken 12 Formiddag seilede vi; de græske Søfolk hjalp nok saa troelig med at faae Ankeret lettet. Øen Tino med mange Landsbyer, en By med en stor Kirke; det er den første Græske Ø der seer beboet ud; herlige Formationer, tre Bjergrækker
 15 over hinanden; meget dyrket; vi kom tæt forbi Klippens Væg; Søen gik stærkere og stærkere; Fruentimmerne jamrede; det var en haard Tour, jeg tænkte det blev min sidste; tænkte paa de Kjære Hjemme, især Collins. Klok 6 gik jeg ned, jeg kunde ei staae paa Gulvet; Alt knagede og bragede; jeg var meget
 20 søesyg; der laae jeg og tænkte paa Døden og Hjemmet. /

Fredag den 23. Stod op Klokken 7½ og var da i Bugten ved Smyrna, Søen saae grønguul ud, som et Qvarantaine Flag; Asiens Kyster ligne Siciliens, men langt yppigere. Vi kom forbi Fortet, bagved Olieskove, en Rødbrun Landsby,
 25 Olieskov. Løv- og Cy[p]restræer. Smyrna ligger ved Foden af et lavt / grønt Bjerg paa hvilket er et ødelagt Fort; Kl 9 kom vi her; jeg seilede i Land med en ung Italiener og Franskmand; snevre Gader, som i Venedig; en stor Folkemase;

13) By] *foran er overstreget stor*

Tyrkinder som man kun saae Øine og Næsetippen af; Jøder med hvide og sorte Turban i Form af Jydepotter ; gennem Sidehusenes Gaarde var Gjennemgang til Havet. Byen syntes meget stor. Vi ville til Bazaren, da viiiste Franskmanden mig vor danske Consul her Monsieur Jongh, jeg klappede ham paa Skulderen, Bekjendtskabet var snart gjort, han stod i Begreb med at gaae til Constantinopel med det tyrkiske Dampskib; han førte mig i en Boutik hvor jeg for en spansk Pjaster fik asiatisk Damestads. – Jeg gik nu i en Caffee og tog, saa ombord; min græske Roerkarl vilde have mig paa det tyrkiske Dampskib, jeg havde min Nød med at faae ham til Rhamses. En heel Baad fuld af Tyrkinder seilede til det tyrkiske Dampskib, de saae ud som en romersk Liigprosession. (Igaar i Stormen fulgte en Maage vort Skib, den saae ud som den usynlige Døds bevingede Timeglas) Over Smyrna til Høiere naar man kommer en lille Cypres Skov. Alle Tage røde og noget spidse, som i Norden. Consulernes Flag veiede ved Kysten; mange Cypresser, nogle faae Minareter; Kysten paa den anden Side lav med danske, lysegrønne Træer. I en brændende Solhede seilede vi bort Klokken 1½, min Hud i Ansigtet revnede. Den unge Italiener trakterede med Mastik i Vand og Liquør. Det blæste stærk og Søen gik; Bugten syntes aldrig at faae ende. Mellem nogle Høie og et Bjerg ligger Neu Phocæa. 3 Rækker Bjerger formede sig violette bag hinanden paa Asiens Kyst. Mod Aften saae jeg Nymaanen som en Glaskugle med Guld paa sin Bund, den syntes at hænge paa Venus Stjer-

24) Neu ∅: Nea 25) violette] *tilføjet over linien* 26) Glaskugle] *først skrevet Glasgugle*

nen, (den *er* en Guldbaad hvori ligger en Glaskugle). Mytelene. Achilles Gravhøi paa Trojasletten. I den græske Kirke de to Venner.

Løverdag 24 Marts [2: *April*]. Klokken 6½ kom jeg op
 5 paa Dækket og vi seilede ind i Dardanellerne. Paa Europas Side en By med 5 Veirmøller og en smuk Festning, Minaret; paa Asiens Side en mindre Festning. – Bredden synes omtrent at være, som Sundets hjemme. Klint og Flade vexle paa begge Sider; vi holdt os mod europæisk Side; nede ved
 10 Vandet var som Hundehuse, hist og her en enkelt menneskelig Vaaning. / Bredden er omtrent 2¾ Lieus. – Øde og nøgen Klint; hist og her en Piniebusk. En Havn; Tyrker gik der paa Strandveien. Vi kom forbi to Slotte[,] et i Europa, her fra svømmede Leander, et i Asien, hvor Hero stod.
 15 Abydos og Sestos. Aldeles fladt; smaa Byer med brune Tage; Grave med hvide Liggsteen; det saae ud som Tøi paa en Bleg; vi tog nu Vei over mod Asiens Kyst med en Festning med mange Kanoner; Soldaterne europæisk klædte med Fessi; her forlod os den franske Consul Villanis, som kjendte
 20 Carstensen i Tanger; Baade med Tyrker og Tyrkinder krydsede os; et tyrkisk Dampskib med Maanen og Stjernen saa jeg [glide] os forbi, der var mange Tyrker og Tyrkinder; paa Asiens Kyst var deiligt Foraar. En tyrkisk Officeer med 3 Koner og to sorte Slavinder kom ombord hos os. Fruentimmerne satte sig paa Tepperne man bredte ud; to smaa tyrkiske Børn, Piger, løb omkring; de havde som Fruentimmerne Neglene og Fingerspiden sorte og en sort Streg inde

2) I den græske Venner] *tilføjet i marginen ud for linierne 7-19, s. 190*
 13) et] *først skrevet de* 15) Abydos og Sestos] *tilføjet under linien*

i Haanden. Tyrkerne ombord maatte skyde deres Geværer af; jeg bad en ung Tyrk, der sad med sit Skrivetøi, der var i Dolkehæftet, skrive mig noget Tyrkisk og han improviserede et Vers: At mellem alle Dampskibe var dette, Rhamses, det bedste af Alle og at han med Familie gjorde denne Reise og mødte mig Fremmede. Konerne vendte Ryggen til da de spiieste; den lille Tyrkepige havde en Leer Hest at drikke af, den havde bag hvert Øre en lille Fugl. Kold Blæst. Vi kom forbi *Galipoli* ind i Marmorhavet; Søen begyndte at gaa stærk. Galipoli røde Tage, hvide Minareter og Haver; Byen selv havde et nordisk og sort Udseende; Canapper og Altaner, som paa Collins gamle Huus; lave, vilde Klipper. – Nærved to Fyr paa hver Kyst. Danske, grønne Marker i Europa; Bjerge, tre Rækker, i Asien. Den lille Tyrkepige opvartede Faderen, de have Tøfler paa Skoene eller Støvlerne. En hvid Hue, derover en lille Fessi og over denne en meget stor Fessi. Mod Aften kom vi til Marmorøen; flere Steder af den viiste sig det hvide Marmorfjeld. Efter Bordet stærk Søegang; jeg laae alt Kl 7½ i min Seng, Tiden gik langsomt; Alt knagede og bragede; det var en haard Søe; hvert Øieblik saae jeg paa Uhret. Regn.

Søndag den 25 April. Oppe Klokken 5; graat Veir; Constantinopel i daarlig Belysning, men uhyre stor og phantastisk. Det var et Paris, sammensat af Venedig og Phantasien. Den ene prægtige Moskee ved den anden, høie mørke Zypresser; (først kom Fængslet hvor de Dømte halshugges). Seraillet lyst og svømmende. Solen brød igjennem paa Asiens

2) bad] først skrevet og en el. lign. 24) Phantasien] foran er overstreget Haver

Kyst paa Gravene. Vi laae for Anker mellem Constantinopel og Galata; der var et Skrig og Vrøvl før vi kom fra Skibet; Madam Carton havde ikke flere Værelser, en ældre Mand fra Marseillie tog derfor til Hotel de France hos Blondel
 5 (hvor jeg nu er) Bugten vrimlede med Baade, to Tyrker bar vort Tøi. – / op ad den steile, snevre Gade, ind i Pera; vi kom forbi det høie, runde Taarn her og en tyrkisk Kirkegaard. Hovedgaden i Pera er meget smal, 2 og tre Etages Huse, alle med Canapper, som næsten mødes; Blondel for-
 10 langte 39 Piaster om Døgnet for et særdeles godt Værelse og Kost, jeg var oeconomisk og tog et meget lille Værelse og fik det da for 30 Piaster (24 er en Species, jeg faaer det ikke billigere i Tydskland). Sendt mit Anbefalings Brev til Kudriasky, brik imperial Montecuculi og til Kammerherre
 15 Hübsch, han er her kun i Pera Torsdag og Fredag. Jeg gik til den østeriske Minister Internuncius Stürmer, der tog meget høflig mod mig, indviterede mig til Middag imorgen, og til Selskab i Aften, dette sidste afslog jeg, da jeg var træt; han skrev Brev til Herren for de østeriske Dampskibe La-
 20 fontaine og lod Tjeneren følge mig derhen hvor jeg fik god Besked om Dampskibet til Vien, der gaaer 5 Mai. (Napoleons Dødsdag) Spadserede i Gaden, læste Allgemeine Zeitung i en Caffé; gik hen til Kirkegaarden her, paa hver Grav en Steen med en Turban eller Fessi, eller og i Form af et
 25 Sværd. – Siden, ved at stikke gennem en Sidegade kom jeg til samme Kirkegaard, der strækker sig vidt med sine mange og store Cypresser! hvilken Udsigt. Constantinopel minder

3) Carton] *kan også læses* Cartou 14) brik ∴ brick ∴ dansk : brig 22) Dødsdag] *derefter er overstreget* jeg er født paa hans Kroningsdag

meest om Stockholm af alle de Stæder jeg kjender. Folk laae i Græsset; her gik Æsler; tre fattige Grækerpiger sang. (Jeg har været hos en tyrkisk Barbeer i Dag, her kunde man da faae Pest er den her). Ved Middagsbordet traf jeg en Preuser.

5

Mandag den 26 April. Graat og koldt; ondt i Halsen, afficeret. Gik hen til Pera-Taarnet og mellem Gravene. Paa flere Liigstene er udhugget en Ranke med Druer og forgyldt i blaae Grund. Røde Træhuse paa to Etage, den øverste understøttes af Bjælker, ligge mellem de høie Cypresser; ujevn Vei mellem og over Grave, en enkelt Vei brolagt, som om Æslerne der skulde brække Halsen. tilhyllede Qvinder i blaae Kjoler og Kapper, gule Støvler med gule Tøfler komme. *Constantinopel* ligger rødbrun med mørke Cypresser og hvide Kirker. – Tog en Leietjener for en Species og vandrede nu fra Pera ned til Galate og kom i en tynd Spaanebaad, over til Constantinopel; det er som man kom ind i en Bistade, men hvor hver Bi er en Ægypter, en Armenier, en Tyrk en Jøde; snevre halsbrækkende Gader, Alle Huse halverede, som paa Architecternes Tegning, Forvæggen i Stuen borte; Alt Boutik. Vi kom gennem Ægypternes Bazar hvor der handledes med Farver & og der paa gennem en Gade til den store Bazar, der ligesom Byen selv er inddelt i Qvarterer; det er en heel By under Tag, Skomagerne[s] Qvarter, Juvelererernes, man maa trænge sig frem og i Boutikkerne, ligesom i Trækasser sidde tre fire og arbeide, man rider her-

10

15

20

25

1) kjender.] *punktum rettet fra komma, derefter er overstreget* kun Minareterne er nyt 20) Forvæggen] *For først skrevet er el. lign.* 22) handledes] *først skrevet handles med* 25) Juvelererernes] *J først skrevet G*

inde, den ene Gade krydser den anden, jeg købte for nogle Pjaster Stads. Vi gik nu til Sultan Achmets Moskee der er stor og hvid, rundt om var Boutikker og hen af Jordan Støvler og Skoe. Jeg aandede først ret igjen da jeg kom paa Havet. Var paa det østeriske Dampskibs Contoir. – Besøgt den græske Minister Cristides, som talte fransk, var meget venlig og indbød mig hos sig til imorgen Kl 5; gik til vor danske Consul Romani, som snakkede meget, ogsaa fransk, han trakteredede mig med tyrkisk Caffé. Han huskede godt Bindesbøl der talte italiensk og Rørby, som talte fransk. Nævnedede alle de Danske her har været, sidst en Lieutenant Mathisen. / Middag Kl 6 hos den østeriske Menister Stürmer, sammen med en Deel unge Diplomater og den østerisk ægyptiske Consul som bad mig ærbødigst hilse Ørsted, han kom fra Trappesund. Jeg maatte paa Tydsk fortælle Eventyr. Den rusiske Charge d'affaire Dithof med Frue, hun havde nylig læst l'enfant mourant, indtraf; de indviterede mig til sig. Kl 11½ blev jeg fulgt hjem med Løgte. Man gav mig en behagelig Forestilling om Donau-Farten. En Engelænder skal have ført en Pestbyld i Spiritus med sig herfra, den blev forbudt at indføres i Østerrige. Sandselig stemt.

Tirsdag den 27 April. Efter at have drukket Caffé gik jeg til Taarnet i Pera, Muren nedenfor om Galatha er forfalden og vexler med et rundt og et fiirkantet Taarn; her seer man ud over det uhyre Const.; (mange gule constantinopolitanske Hunde). Nedsigten til Høiere minder om Mosebakken. Jeg vandrede i en anden Retning ned mod

16) Dithof ∴ Titov

Havet; ved enkelte Huse have Familierne deres Begravelses Pladse med Liigsteen, Græs og Cypresser. Jeg kom ned til prægtige Moskeer, her var en meget levende Gade, jeg kom ene i Trængsel, blev ængstelig og strax afficeret, det var mig meget besværligt at naae op igjen til Hovedgaden. Godt at 5
det her ei er Pest, thi det blev umueligt at undgaae Berørelse, man glider mellem hinanden, som Aal der ere bundne i en Knude. – Gravstenene paa Kirkegaarden staaer saa tæt, som Stubbene paa en Ager. Inde i Constanti[nopel] hæver sig over Husene, hen imod Sophiakirken en stor antik Vandledning. Man seer der er store grønne Pladse inde i selve 10
Staden. Da jeg sad i den tydske Caffee, hørte vi en mumlende Sang (Kl 1) en ung græsk Pige blev begravet, hun laae ubedækket i en aaben Kiste, havde sine sædvanlige Klæder paa, Trøien foret med laadent Skind, Kisten smykket 15
med Blomster, tre pyntede Præster gik foran. I en Sidegade der syntes at bestaae af Sku[re], eller rettere om man vil vælte nogle Trækasser i en skjæv Retning, een og to oven paa hinanden og saaledes danne en Gade, med Kassens Aabning ud ad. Solen skinner varmt. Vesit [af] Baron 20
Hübschs Drogoman; gik til Romani hvor jeg drak Caffee paa tyrkisk, gik saa ud af Pera imod Scutari og kom i en Skov af Cypresser, saa tæt og stor, med utallige Gravsteder, nogle Monumenter rigt forgyldt; paa de nyeste findes en Fessi istedet for Turbaner; Sundet laae under mig, med flere 25
store tyrkiske Krigsskibe; langs hen mod det sorte Hav slotmæssige Villaer. Skutari saae meget stor ud, Marmorhavet laae til Høiere. Af de snevre ujevne Veie mellem

16) pyntede] p først skrevet v 17) Sku[re] ms. har Skuuru

Gravene kjørte Tyrker; Stadsvognene med Damer saa ud som de vare af Kort Papir, kunstigt udskaarne og forgyldte. Store Vogne trukne af Oxer kom, over Dyrene var krumme røde Stænger med mange nedhængende røde og mørkeblaa

5 Qvaste, der laae sædvanlig 4 a 5 Fruentimmer i en saadan Vogn. En gammel Tyrk med et lille Barn sad begge og sov paa en Grav. / Middag hos den græske Minister Cristides, som har været Gouverneur paa Syra, her var den forrige græske Minister Argirupolo. Vi spiieste godt; til Caffé kom

10 Conversationen var paa Fransk over Politik og Poesie, de nordiske Riger og Homer, & – I Dag har Dervischerne dandset i Pera og dandse igjen paa Fredag; der gives flere Ordener, ligesom Munkenes; de som dandse have de hvide lange Hatte **II** som Præsterne i Tryllefløiten.

15 Nogle Dervischer saae ud som en Blanding af Mamelukker og Zigeunere; hjemme vilde man troe det var en Kunstberidder. De armenianske Præster have lange sorte Flor der flagre fra Hattene, ligne ellers græske Præster. Ja her er hver Gade en Maskerade Sal, anderledes end de Europas

20 andre Byer kunne opvise; deres er kun Flitter her er det ægte lige ind i Kjærnen.

Onsdag den 28 April. Ude Klokken 7 som sædvanlig; naar Solen ei skinner er her det kjøbenhavnske Climat: vaade Ta[a]ger komme fra det sorte Hav. Tilmorgen regnede det

25 og var koldt. Jeg gik til Galata. Gik siden i en anden Retning. Skildvagterne, have ved deres Post et Timeglas. Jeg kom ned til to store Moskeer, mellem begge stod en fiirkantet Bygning med gyldne Indskriptioner og Nischer, som

8) som] *ms. har hsom* 9) Argirupolo] *senere indføjjet*

dem inde i Moskeerne; Vandet sprang ud af Væggene. Spadseret ned mod Nord; (her findes Kjældere i Pera, en Jern Rist er over et Hul i Fortouget og nede i dette Hul, seer man Vinduet til Kjælderen.) Enkelte Huse have Vindues Huller, fiirkantede og saa store som paa vore Pæreskudder, en Laage Lukker. Fruentimmerne gaae med vide, brogede Buxer, blaae Sloprokker med en lang Kappe. – Jeg har set en Fisk, som en Flønder, men med et menneskeligt charikeret Ansigt og ligesom store Kopper over hele Kroppen. I Gaden ligge to omvæltede Kasser inde i hver boe en Skomager og har der sit hele Virtschchaft; nu begriber jeg at Diogenes kunde boe i en Tønde, det har slet ikke været noget paafaldende. Her boer i Hotellet en tyk, feed Franskmand, der altid gaaer klædt, som Tyrk. I en katholsk Kirke her i Pera, sang nogle smaae Dreng5e ganske deiligt! Nok en Tour; det er et slet Veir! 6 Karle, med broncef10arvet Hud slæbe en Marmorblok hængende mellem tre Stænger, op ad de steile Gader. Jeg har stor Frygt for at blive syg, gid jeg maa naae Wien før sligt skeer. I Galatas Voldgrav laae en flaat Hest, som de gule Hunde aad af; en lille Tyrkedreng reed bagvendt paa et Æsel, en Flok s[m]aae Dreng15e med Turban og Fessi løb efter. Vesit af den østeriske Menister Stürmer; der er Opstand i Rumelien, mueligt kan jeg ei reise med Dampskibet gjennem Landet. Vesit af vor danske Consul Romani, vor Menister Hübsch vil hente mig til sin Bolig i Bojok Deres. / 20

8) Fisk] først skrevet Fiske 8) som] først skrevet sto 11) Virtschchaft] først skrevet Virtschschaft 17) en] tilføjet over linien 19) sligt] s først skrevet d
26) Bojok Deres ∴ Büjükdereh 25

Torsdag 29. Seet Skutari og Constantinopel i smukt Solskin fra Taarnet i Pera. Hybschs Drogomann kom og mældte sin Herre; talt med Hübsch og dennes Søn, afslaaet Indbydelsen til Skutari; talt med Jongh fra Smyrna. Med Leietjeneren
 5 over til Scutari, vi kom i en lang Gondol, tynd, som var den af Spaaner, man maa lægge sig ned paa Bunden paa nogle Hynder; netop til to er der Plads Side om Side, man tør ei røre sig for ei at vælte, og Søefolkene raabe hinanden an i Farten for ei at støde paa. Vi maatte for den nordre Strøm
 10 en betydelig Vei nordpaa. Vi gik i en tyrkisk Caffé, her sad en Dverg en riig Tyrk der skal have 12 Koner, han havde en smuk lille Dreng, Sønnen, hos sig, der var ligesaa stor som Faderen; vi gik til Kirkegaarden der strækker sig uhyre vidt, Dervisch Gravene have Dervisch Turban, der ere grøn-
 15 ne Turbaner paa deres Grav, de der selv eller een af deres Forfædre var ved Profetens Grav; vi gik saa langt at vi saae Byen Calchedonia og Marmorhavet. (I Skutari var Ali Paschas Grav, der havde ligesom et Jerntraads Fuglebuur over sig og Fontainer) Ved Gravene er i Liigstenene et stort
 20 eller to smaae Huller til Vand, for at Hundene der kunde lædske deres Tørst, da er den Døde salig. Vi gik nu til Dervischernes Kloster, enhver maatte drage sine Skoe eller Støvler af; jeg havde uheldigviis Beenklæder med Remme, der ei kunde løses; Præsterne gav mig et Par Tøfler jeg
 25 kunde drage over mine Støvler, det samme var Tilfældet med en Engælænder, men jeg vilde ei hjælpe mig saa, fik en Kniv og skar Remmene itu. »Det er et godt Menneske!« sagde Tyrken til min Tjener. Vi kom ind i en Slags fiirkantet

5) vi] *foran er overstreget* hv 19) i] *først skrevet* et

Sal med Gallerier, vel tilgittrede for Fruentimmer. Der var en Nische og paa Væggen om denne hang ligesom Skilderier i Ramme med tyrkiske Indskrifter og med en Bygning. Rundt om paa Sidevæggene Tamburiner og Bækner; paa hvide og blaae Skind laae en Mængde Dervischer, men alle forskjelligt klædte, nogle endogsaa i militaire Frakker, Børn var der; en forunderlig Sang der vexlede i forskjellige Rytmer blev sjunget af Enkelte og siden af dem Alle. Det var en Slags Skala og Løb; omtrent som om en Vild med Gehør havde første Gang hørt en italiensk Sanger og nu paa sin Maade efterlignede. De knælede og bøiede Hovedet lige ud, mod Jorden, som i Afguden paa Ceylon. / En røgelse Skaal blev sat foran Præsten, de kyssede hans Haand, opstillede sig i Række; to sad paa Gulvet og sang, men det var et dump Hyl, en Snorken eller Dødsrallen; der kom en Mand til med afskaaren Overlæbe, langt sort Haar (Turbanen havde de alle lagt fra sig og havde hvid Fildts Kalot paa); hans Kap[pe] var hvid og der var syet i rødt to Heste med en Mand paa hver, skrækkeligt gjort, bag paa, han lagde den og stod i en rød Bluse, tilsidst blottede han Armene til Skuldrene, den ene Haand var vissen, det saae skrækkeligt ud, nu bevægede Legemet [sig] til den ene Side, nu i liderlige Stillinger, tilsidst bevægede alle Leed sig, som bleve de drevne ved en Dampmaskine, de støn[n]ede og aandede dybt. Sveden haglede ned af de blege Ansigter, tilsidst sank de til Jorden; jeg følte mig ganske uhyggelig. Vi seilede tilbage nær Leander-Taarnet. Middag og Aften hos Stürmers, hvor jeg traf sammen med to østeriske Officerer fra Sy-

9) Vild] derefter er overstreget havd 15) afskaaren] først skrevet afskaaret

rien, de gjør Touren med til Wien, nogle sige det er et farligt Foretagende, Andre mene nei! – En Herre sang Der Mönck af Meyerbeer; en deilig Bas; meget elskværdige Damer.

- 5 *Fredag den 30.* Sendt ved Stürmer Brev Hjem til Fru Lessøe, deri en Sæddel til Jette Hanck; Brev til Eduard og med en Sæddel til Fru Colbjørnsen. Klok 10 i Selskab med vor Consul Romani og hans Drogomann, vandrede vi først ned til Pera, i Hovedgaden hang et Skomager Skildt med
10 Navnet Lange; han var dansk, havde i 9 Aar ei været hjemme, var gift med en Pige fra Galatz i Valachiet og vilde nu altid blive her; hans Fader havde boet paa Hjørnet af Amagerterov og Kjøbmagergade, han bad mig hilse sine Brødre og Søstre, det gik ham godt; han trakterede med Viin. Vi
15 seilede nu over til Constantinopel. Vi saae Abdul Hamids Grav (den nærværende Sultans Bedstefader); den seer ud som et smukt Lysthuus hos os; Mit paa Gulvet stod den meget store Kiste belagt med kostbare Schawls og Turban laae derover. Smaakister for hans Børn stod rundt om. Da
20 vi gjennem Vinduet havde seet Alt, kom een og trak Gardiner for og en sort Dreng jagede os bort. »Christne tør ikke see Sligt« sagde han. Vi vandrede gjennem flere Gader, der nu var mange Mennesker i her mødte vi Erephat Pacha Menister for de udenlandske Anliggender, han reed
25 i Divanet, Alle i blaae Officeer Frakker knappet over Brystet, (til Hest) og Fessi med Qvasten bredt ud rundt om. Vi vandrede nu til den høie Port hvor jeg maatte have Støv-

8) og hans] *først skrevet vand* 9) Skildt] *først skrevet Skind* 23) Erephat ☉: Rifaat 27) maatte] *m først skrevet d*

lerne af og saaledes i Uldsokker med et Par gamle gule
 Tøfler man laante mig / travede jeg gennem de med Siv-
 maatter belagte Gange, som vare opfyldte med Soldater og
 nogle der saae ud, som Suplicanter, kom vi til Ali-Effendi
 (Consellier de etranger), hvor vi traf Baron Testa; Ali loe 5
 af Tyrkens Ivrighed der havde viist os fra Graven og und-
 skyldte; Tyrker med Depescher kom og gik, et var i et rødt
 Silkefederal; han spurgte om vort Sprog var beslægtet med
 Tydsk; spurgte om Sverrig. – Vi gik nu til Saphet Effendi
 (Tolk) Interpret de sublime porte; han sad og klippede sit 10
 Skjæg, bad mig tage Plads paa Sophaen hos sig, Tjeneren
 bragte Caffé og Pibe, jeg tog mod Cafféen. – Nu vandrede
 vi til Moskeen med 6 Minareter, en deilig Luftig
 Hal, mørke Cypresser mod den smukke blaae Luft. Paa
 Kuppelen en forgyldt Zirah; her paa Pladsen Hypodromen, 15
 en særdeles stor Obelisk af Porfyr, en Kobberslange, der har
 været Springvand, men nu er fyldt med Steen. En uhyre Co-
 lonne, som meis[1]et af Steen. Vi kom forbi Sultan Mach-
 muds Grav, hvidt Marmor, lyst og luftigt, som en Dandse-
 sal; forgyldte Gitter for Vinduet og Have rundt om. Vi mødte 20
 Ruet Redacteur af den tyrkiske Avis, han sagde vi havde
 gjort Reisen sammen paa det franske Dampskib. Vi saae
 Constantins Støtte der er molesteret ved en Ildebrand. Nu
 gik vi til Bazaren, der i Dag, da jeg var mere orienteret ei
 knuede mig som sidst. Buegangene ere saa høie, som vore 25
 almindelige Landsbykirker, hvide men med lidt Maling i

2) Tøfler] T først skrevet L 7) Depescher] D først skrevet T 12) Caffé] C
 først skrevet T 12) tog] t først skrevet d 13) : Achmeds Moské
 15) Hypodromen] foran er overstreget Hypodro i linieudgang 17) Steen] først
 skrevet Steet 26) hvide] foran er overstreget og

Buen; Boutikkerne klistrede op til Muren. Kjøbt to Par Skoe for 3 Rdlr dansk; et Tørklæde for 2 # Da det var for Enkelte en Fest var disses Boutik lukket og det alene med en Pjalt der var hængt for eller et Næt; saa sikker er de her for Tyve.

5 Vi seilede nu over til Pera; med Dragomanen gik jeg alene ind i Dervishernes Kloster her, der er langt elegantere end hiint i Scutari; her stod Soldater Vagt, Qvinderne holdt sig i Forgaarden, vi kom ind af en Sidedør; Støvlerne af, ind i det Gallerie der er paa Gulvet herinde, efter en kort Bøn

10 hvortil lød en sagte eensformig Musik, een og samme Tone paa Tromme, to Toner paa Fløite, det lød som en Kildes eensformige Pladsken. En smuk Udsigt over til Skutari fra Vinduerne. Luftig var Salen; Dervischerne kastede deres Tunicer og stod nu med den skyggeløse, høipullede hvide

15 Hat, i en / aaben grøn Trøie og med et langt grønt Skjørt der var uhyre hvidt saa det stod som en Tragt om dem, i det de med udbredte Arme halv hævede, dreiede sig paa samme Plet rundt og om dem selv; to i Midten, de andre

20 rundt om disse og rundt om sig selv; en Præst gik ganske sagte mellem de midterste og de uden om. De vare ganske blege i Ansigtet; der lød sang og Musik; de holdt pludselig op og stode et Øieblik stille, saa begyndte samme

Dands igjen; de syntes aldeles som livløse Dukker, de frem-

25 stillede Planeternes Gang. Deiligt varmt Veir. Som jeg sad hjemme lød Regiments Musik, jeg løb ud, gjorde en Omvei

9) en] e først skrevet d 10) een] derefter er overstreges s 11) Toner] først skrevet Tr 12) En] E først skrevet D 12) til] tilføjet over linien 16) saa] først skrevet saac 18) om] o først skrevet d

og saae alle Soldaterne passere forbi; den preusiske Officerer her spiser i Hotellet var mellem Officererne og hilsede mig. Soldaterne havde mørkeblaa Trøier og Buxer, en rød Kant paa Kraven; Fessi; nogle Støvler, nogle Tøfler. De spillede af Vilhelm Tell: (Jeg maa slide, som en Vognmands Hest); der var brune og kulsorte Soldater mellem hinanden. (Soldaterne have et Timeglas paa deres Post) Efter bordet Vesit af en ung blond Herre fra Rusland som boer her i Hotellet og kommer fra Kaukasus, gaar til Ægypten og hjem over Kjøbenhavn. – Sandselig.

Løvedag den 1te Mai 1841. Sandselighed er en salig Pirren gjennem Nærverne i det man udlader en Draabe af sin Livskraft. – Spadseret til min Barbeer en Armenianer, Stuen var fuld af smøgende Græker Tyrker og Armenianere; gik om Pera, hen til Taarnet; Bjergene bag Constantinopel laae med Sne i det varme, klare Solskin. Man seer i Gaderne bulgariske Bønder, een dandser, den anden blæser Sækkepibe. Spadseret ned til Moskeerne ved Qv[a]jien. De ere indeni hvide, af Marmor, uden Sirater; i lige Linier ligge de bedende og bøie sig paa engang taktmæssig, saa denne brogede Linie gjør en stor Virkning i den hvide Kirke. Spadseret ud mod Skutari-Siden; Nattergalerne slog og Turtelduerne kurrede i de høie Cypresser, Marmorhavet var Blikstille, Bjergene i Asien syntes en Duft; bag ved laae en Bjergrække med Sne i den klare Luft; Skibene med alle deres Seil laae som en Svane og speilede sig i Søen, de smaae Baade

8) o: Aderhas 9) Kaukasus] først skrevet Caucasus 10) Sandselig] tilføjet med følgende dags penneføring 17) bulgariske] b først skrevet r
19) Sirater] S først skrevet C 24) i] derefter er overstreget s

gled som sorte Slinger henover Strømmen. Mødte i Gaden alle de fremmede Ministre der skulde samles til en Conferents om Urolighederne i Bulgariet; enkelte Gaaende havde en Tjener for og bag, ved Siderne gik Secretairerne. (Besøgt
 5 Hübsch og Romani. Fru Romani laae paa tyrkisk i Sophaen, med Turban paa og reiste sig op i selve Sophaen da jeg kom og gik). – Spadseret / ud og seet Monte Olymp bedækket med Snee. Ved Middagsbordet, en ung Tydsker, der spiiste her, alene for at faae mig at see; han havde læst mine Ro-
 10 maner og min Biografie. Den berlinske Officeer, der er i tyrkisk Tjeneste fortalte mig flere Anecdoter, om den nuværende Sultans Fader: Machmud, hans Ven Ibrahim Paschid har faaet Tilnavnet: det sorte Helvede; da Machmud lod stikke Ild paa Kasernen hvor Janischarerne vare, lod disse
 15 en Præst med Alkoranen gaae foran sig ud, i den Vished ingen turde skyde paa en Præst, men Ibrahim gjorde det og fik det Tilnavn. Machmud sendte ham een af sine skjønneste Heste med Skaberak besat med Perler og Stibøiler af ægte Guld, befalede sine Paschaer at gjøre det samme, han
 20 satte strax i Penge hvad han fik. Machmud har ellers ladet sin ældste Søn dræbe, da han frygtede Janischarerne skulde lade ham udraabe til Keiser; en Søster til den Dræbte har gjort en Klagesang der skal være meget poetisk og have en skjøn Melodie i Mol. Alt hvad hun seer græder, Haugens
 25 Blomster, Skyerne og Bosporus Bølger. Den nu værende Keiser har i den sidste Tid viist en kraftig Villie, saaledes udstedt et Ferman, i Alt at lyde de af ham ansatte Franker, i deres Embeds Forlangende. Ingen Indsigelse at gjøre. I en

1) gled] først skrevet glee 19) befalede] først skrevet befalte

Smyrna-Tidende har min Biographie af Marmier staaet. Idag var over de fleste Huses Indgang hæftet en colossal Blomster-Bouquet. Sultanens Moder er en Cecasierinde; de komme her til, som Børn, kjøbes og faae en god tyrkisk Opdragelse for Seraillet, lære en Deel. Fra Suliman den Stores Tid maa altid Sønnerne blive i Seraillet for ei at stifte Oprør, Machmut reiste om med sine Sønner. Fruentimmerne intri-guerer. Da Machmud blev begravet stillede de Kisten hvor den staaer og et prægtigt Telt derover og nu blev Bygningen muret over; Tyrker havde alene Adgang og Alle græd de. Mænd med hvidt Skjæg[,] saa elsket var han. – Det franske Skuespiller Selskab i Smyrna kommer her fra. Nylig har Bosco været her. Drukket belgisk Øl.

Søndag den 2^{den} Mai. Vesit af Skomager Lange; hans Kone laae af Typhus da vi var der. Spadseret ned til Skibsbroen i Galata; hvilken Vrimmel af Baade; her seilede min Skomager over til Constantinopel; jeg gik om i den Gade hvor de gjøre Trækister af Cypres, der er en deilig Duft udbredt af Træet. / Oprør i Rumelien, Thesalien og Macedonien; man gjør mig det farligt at reise Donauveien. Besøg af Lafontaine der meente jo. Tilsinds at gaae over Syra hjem. Spadseret meget om. Nede i Pera; Husene næsten mødes og mellem begge er der et Tag af Viinløv. Tyrkerne ligge med deres lange Piber derinde i Boutikken. Tiggere af alle Nationer. Mødt i Dag igjen et Liig, en græsk Kone. En asiatisk Sandselighed plager mig her; o hvor jeg brænder af Længsel! –

3) Cecasierinde 3) Cherkesserinde 12) i] først skrevet k 14) Vesit] V først skrevet G 24) Piber] først skrevet Piper 25) en] rettet

Mandag 3 Mai. Sov urolig i Nat, Angest for Reisen over Donau; Kamp og Uvished. I Dag er kommet Efterretning at det østeriske Dampskib Stambul er i det sorte Hav stødt mod en Klippe 12 Mile, østlig for Amastra. Pasagerne ere
5 reddede. Gik til Stürmer der beroligede mig med Hensyn til de mange slemme Rygter om Reisens Farer. Tilsindst at gaae Donauveien. Keiseren hedder *Abdul Medgid*. Mine to Reisekammerater bliver Oberstlieutenant von Philippovich og Major von Trattner ved Geniekorpset. Professoren der kom
10 fra Trappezunt er Hr Fallmereyer. Gjort Bekjendtskab med den tyrkiskklædte Achille Laurent. Indbydelse til iaften af Stürmer, og til imorgen Middag af Christides, begge Dele afslog jeg. Mont Olymp med Snee. Været nede i Pera. Sendt Brev, ved Christides, til Rosz i Athen. Perserne løbe om og
15 sælge Schawls, de have spidse laadne Huer paa; Cerkasierne have runde med uldent rundt om, som Haaret paa en Vildmand. – Imorgen er det Mahomeds Geburtsdag derfor er iaften alle Minareter ilumineret; jeg gik med Russeren *Aderhas* ud; Solen var nede Luften rød i Vesten men alle Stjerner
20 funkledede i en sydlig Luft, Maanen skinnede klar og alle smaae Minareter havde en Krands af Lamper, de større to, de største tre. – Fra Skutari og i Galata lyste det; de store Krigsskibe derved vare iluminerede i alle Kanonmundinger tre Rækker. Ved Hjørnet af Seraillet stod et Flammesværd
25 af Lamper, ved Sophia og den nærmeste [Moskee] gik som kolosale Ild Blomster paa hvide Stængler Minareterne op; man saae i Maanskinnet Minaretens hvide Stribe mod den gjennemsigtige Luft. Deiligt var Skuet ud over Kirkegaarden,

4) 12 Mile Amastra.] tilføjet over linien 21) Minareter] først skrevet Ta

de kulsorte Cypresser og mellem diisse enkelte Lys i Husene / men over Cyprestoppene det straalende Vand med de illuminerede Skibe; den hele By, hvor smaae og store Minareter med Krands af Lamper ragede op lige til Horizonten og nu denne Stilhed. Næsten Ingen var ude at see derpaa. Aftenen var saa mild, det var et Eventyr den hele Stad. Vi gik imidlertid i Maanskinnet med Papirsløgte og saae paa den hele Illumination. (Maleren Kretschmer, som har malet Sultanen, kjende vi hjemme af hans Malerie Krigeren med Barnet). Vi vandrede inde i den tause Aften under Cypresserne, Klokken 9 lød Kanonskud fra alle Skibene og fra Kysten, saa Vinduerne rystede. Skud paa Skud.

Tirsdag den 4 Mai. Vaagnet meget tidlig Skud paa Skud til Ære for Mahomet. Senere Musik af de til Constantinopel dragende Korpser. – Klokken 8 gik jeg med Romani til Pera og roede over til Constantinopel, i stærk Solskin; Hübschs Drogoman gik foran (en Tyrk.) og Romanis Drogomann (en Armenianer) efter os. Vi gik forbi Seraillets Mure og mellem Indgangen og Fontainen, ligeover for Sophiekirken stod vi. Tyrker laae i Cafeerne rundt om. Qvinder især opfyldte Terrassen paa St Sophie. Stilladser vare opreiste hvor Qvinder og Tyrker laae. Soldater til Hest og Fods marscherede ind i Seraillet og derpaa tilbage og opstillede sig i Garden fra Seraillet til Achmeds Moskee. Garden var med stive Halsbaand og hvide Flipper med en Snip under Hagen og alle med hvide Handsker; et Regiment saa usselt ud i Klæder

7) i] først skrevet en 11) og fra Kysten] tilføjet over linien 13) 4] først skrevet 14 17) Romanis Drogomann] Drogo først skrevet Cerk el. lign. 19) Indgangen] først skrevet Indgangens 24) Achmeds] først skrevet Ahmeds; i marginen ud for linierne 3-9, s. 209 noteret Sultan Ahmeds Moskee

de havde bare Been i Tøfler. – Den preusiske Officeer Wendt kom og fortalte mig mange Ting og vilde føre mig ind i de forreste Gaarde af Serailet. Bag til laae Marmorhavet med det altid sneedækkede Olymp. – Hvor vi stode vare altid før
 5 de Henrettedes Hoveder kastede ud for Hundene. Kl 11½ først begyndte Toget. En Mængde smukke Heste, med prægtige Skaberakker besatte med kostelige Ædelstene førtes forbi under Musik (et Chor reed tidligere med stor Tromme, Bækkener &) Nu kom alle Officerer. Nu Embedsmænd og
 10 Stor-Vesiren. Derpaa igjen et Tog Heste med Fjerbuske og kostelige Skaberakker; / Nu kom et Tog af en Slags Pager der alle bare grønne Paafugle Haler og i deres Midte (de vare tilfods) kom til Hest den unge 19aarige Sultan i Frakke, en Fessi med en Brillant og en Slags Paradiisfulfjer, han
 15 saae meget bleeg ud. Soldaterne raabte et »leve Keiseren«. Sagt Farvel hos Stürmer hvor jeg fik Brev til hans Svoger. Hr. Huszas virklicher Hofrath in dem k.k. Geheimes Haus Hof und Statscanceley. (Min Banquier i Wien hedder Simon G. Sirra.) Uro at mit Pas ei rigtig, o hvor jeg kan
 20 finde paa at plage mig! mødt paa Veien til Pera min unge Amerikaner fra Leonidas. Breve i Dag fra Cairo og Constantinopel mælde at daglig døde 200 Mennesker af Pesten. Om bord Klokken 6½ paa Ferdinand I. Deiligt Veir; første Kahyt meget smuk; mange Tyrker vare alt ombord. Maanen
 25 stod rund og stor over Serailet, men bleg, mens Skutari laae i stærk Solbelysning; ved den nedgaaende Sol blinkede Ru-

3) laae] 1 først skrevet s 8) reed] derefter er overstreget h 11) Nu] foran er en række utydelige ord overstreget 17) Geheimes . . . Statscanceley] tilføjet under linien 19) Sirra ∴ Sina 21) og] enten fejlskrevet for til eller Constantinopel fejlskrevet

derne mellem de sorte Cypresser tilsidst saae det ud, som tudsinde Baal, det var skuffende; paa det tyrkiske Skib alle Flag oppe. Der var en Larm i Pera, som et Oprør. Delphiner væltede sig mellem Skibene. Solen gik ned. Piilsnart fløi Gondoler med tyrkiske Embedsmænd i hen over Vandet; Roerkarlene havde strikkede Florsagtige vide Ærmer, som den nøgne kraftige Arm stak ud af, det saae ud som i et Eventyr. Ingen roe smukkere end Tyrkerne. Pas Angest at det ei er nøiagtigt viseret. 5

Onsdag den 5. Klokken 4½ seilede vi afsted; (det er Naopoleons Døds Dag). Jeg vaagnede ved Farten. Det var meget taaget, men Taagen havde netop løftet sig saa meget at man saae hele Kysten, den syntes en lang Gade paa Begge Sider og bag ved lave skovgroede Bjerge. Haver, Byer, Kirkegaarde vexlede; Løvtræer, høie Cypresser og blomstrende Frugttræer; en enkelt Gang brød Solen frem og da syntes Krigsskibene Taagebilleder. Terabia indesluttet af Skov. Bojokdari i en Bugt, her skal Medea have været; man viiste mig Hübschs Huus. Vi kom ud ud i det sorte Hav under en kold Taage og Vind; Havet var stille og Kl 12 et deiligt Veir; en lille Fugl kom til os og blev paa Dækket; nede i vor / Kahyt hang en Canarifugl og sang. Vor Capitain er fra Dalmatien og hedder Florio. Sol Nedgang. Jeg har en forunderlig Angest. 10 15 20

Torsdag 6 Mai. I Nat een Gang og hele Morgenen, lagt stille for Taage, dette gjentoges endnu tre Gange; Himlen oven over var næsten klar, men rundt om Taage, vaadt og koldt; da Taagen hævede sig vare vi langt forbi *Küstenje*, havde vi seilet en halv Time endnu vare vi løbne paa Land 25

13) lave skovgroede Bjerge] *først skrevet* en skovgroet Bjergskrænt 16) Terabia o: Therapia 17) Bojokdari o: Büjükdereh 27) endnu] e *først skrevet* i

og det havde været det fjerde Dampskib der her var gaet
galt. Seri Pervas var østerisk; Neva rusisk og Stambul
østerisk. Klokken 10 kom vi til *Küstenje*, en øde nøgen Kyst,
her laae ved det aabne Hav et Par Huse. Vertshuset reenligt
5 og ret hyggeligt; vi spadserede gennem Byen, den blev 1809
ødelagt af Russerne, men det seer her ud, som om dette var
skeet igaar; en ussel Caffee hvor Tyrkerne laae. Her saae
jeg iaar den første Stork. Husenes Bjelker, der bærer Taget
eller Balkonen understøttes enkelte Steder af en Marmor-
10 Capitæl; Søjle Stumper. Trajans Muur, der strakte sig her
fra til Donau, seer man her Spoer af. – Man brænder her
Ko Snavs, da brænde ikke findes i mange Miles Omkreds.
Ved Havet laae en død Stork, den gjorde et veemodigt Ind-
tryk paa mig, netop over Havet var den naaet og da sjunken
15 død ned. Vognene aldeles af Træ, paa flere saadanne, trukne
af Stude førtes vort Tøi afsted Klokken 4 Eftermid: Wala-
chiske Bønder drev dem. En ypperlig Middag. En vaad kold
Taage, hele Havet skjult; Nær ved den døde Stork laae en
død Hund, den noterede jeg ikke, Storcken tiltalte min Phan-
20 tasia, den stakkels Hund var maaskee ædel og troe og blev
nu ei bemærket. Klipperne med forstenede Muslinger. I eet
Moment hævede Taagen sig væk; en ung Tyrk første Gang
ude, spurgte om Tydskerne vare slemme mod Tyrker, havde
lagt sit Pas i Kufferten der var sendt afsted og skulde nu
25 have det viseret. Vi sov tre, Engælænderen, jeg og Tratnern
paa lange Sophaer, efter at vi først havde drukket Punsch.
Fra vi kom i Land meget glade.

Fredag 7 Mai. Farvel til det sorte Hav. Afsted om Morge-

18) Nær] N først skrevet St

nen Klokken 7. Fortficationer; en ussel / Landsby der saae
 ud, som Gjødning paa en Steenhob. Colonner af et Kloster.
 I øvrigt altid en udbredt grøn Slette, tre Tyrker kom i Gallop
 hen over den; Rudera af en Landsby, Kirkegaarden med sine
 mange Gravstene paa den aabne Slette altid. En Ørn sad 5
 midt i Græsset. Hjorder af Qvæg, toge sig ud som en heel
 Krigshær. Ved Küstelli nogle usle Huse; i eet, næt, hvidt,
 som Compagniet har ladet opføre tog vi vor Frokost, der
 var ført med fra Vertshuset i Küstenje, Regningen der var
 saa billig, Maden saa god at Vertens Navn bør nævnes med 10
 Roes Thomas Radicsevitch, han og Konen ere Tydske. Va-
 lacherne saae ud som Vildmænd med sorte uhyre skyggende
 Hatte, Faareskinds Pels eller Huer og en stor Øxe, de dreve
 om Sommeren deres Qvæg herover. Beboerne selv ere Tar-
 tarer. Søen Karasou er meget lang og smal, den ansees for at 15
 være Resten af Trajans Canal mellem Donau og det sorte Hav.
 Pottersk Malerie. 3 Huse, lange, som Kaserner ud af de
 store Vindues Huller trak Røgen; jeg brændte af Tørst og da
 Vognen holdt løb jeg, en Tyrk og Føreren til en nærliggende
 Brønd, jeg kunde kun skylle Munden, da der var saa mange 20
 Dyr i Vandet. Nu blev Egnen mere høined og vi saae Donau.
 Czerna-Woda er en ussel Landsby. Alt er ellers her grønt og
 mange Løvtræer. Ombord paa Damskibet *Argo*; det er stort
 og smukt. Tratner, Philipovits Engelænderen og jeg ere de
 eneste 1ste Kahyts Pasagerer; seilet Kl 3. Venstre Side lav 25
 Klippekystr med grønt, Høiere flad med Træer og Buske, som
 voxte de i Vandet. Alt er oversvømmet rundt om. Besætning-
 en paa Skibet er italiensk. Ombord med os fra Vien er en

2) paa] derefter er overstrøget fire Pæle

armenisk Præst der fører Biskoppens Brodersønner til Vien, to Dreng Antonio Maruz meget smuk bestemt for den geistlige Stand og Hyeronimo bestemt til at blive Doctor. Om Aftenen / meget stærk Lynild. – Over Küstenje til Donau omtrent 60 Mile kortere, end over Galatz.

5 *Løverdags den 8 Mai.* Sovet slet paa sammenstillede Sophapuder, stukket skrækkeligt af Myg. I Nat passerede vi Selistria; der forlod os den fløiels Frakkede Person, som sagde han vilde til Bucharest, han betalte ei. Hele Eggen under
10 Vand. To Flodskibe. Bøfler paa en Landtunge. Alt synes en engelsk Park i stor Stil. Læst i »Der Adler« om Bournonvilles Torreadoren og B's Tale til Kongen. Bulgariet synes kun lidt beboet, her vilde være et Land for de mange der nu ellers gaee til America, hvilken Handel kunde de ei have ved
15 den store Donau. Qvarantaine Huus ovre i Walachiet. I Tourtokan, en Landsby, jublende Dreng raabte saa de vare hæse paa tyrkisk bulgarisk urolah ☉: lykkelig Reise; en Hjord Faar og Heste skulde over, *Havas* med een Minaret; her har den afdøde Sultan sovet en Nat i ondt Veir, da han
20 gjorde en Donau-Reise. Skibe med Møller, de ligge her altid, Vinteren undtagen. Læst Racines Phædra. Dette venligt Grønne, det er idyllisk skjønndt; det er en smuk Hverdags-historie, som man bliver træt af; dette evige Smil, denne evige grønne Pettersillie. En Varme saa man maa blive gal
25 derover. Endnu har jeg ei seet Donau i sin hele Bredde altid er der Øer i den. *Giurgevo*, (herfra i 6 Timer til Bucharest);

16) Tourtokan ☉: Tutturcan 16) saa de vare hæse] tilføjet over linien
17) Reise] først skrevet Reie 22) idyllisk] først skrevet ityllisk 26) i 6] foran
er overstregtet tre Ti

saae Fæstning ødelagt af Russerne, et Taarn beslaget med
 Blik. Murene staae saa temmeligt, det er en walachisk Stad;
 her gik Solen ned; Folk stode og saae efter os. Paa tyrkisk
 Side gule Klinte Huse og Haver, *Routschuk*, med mange
 hvide Minareter. Børn og Voxne et tyrkisk Bad ud i Do- 5
 nau, men i Ruin, et Fort. Vi laae ved Land; Broen var fyldt
 med Mennesker, paa hver Side styrtet en ud som søgte mod
 Land, en anden mod vort Skib, Tyrkerne kastede Stene efter
 ham, hiin var Qvarantaine Directeuren, en Tyrk, denne Læ-
 gen, en Franke[r], begge med Fessi, hiin havde holdt denne 10
 i Halsen at han ei maatte tale til Skibet, denne stødte ham
 bort og de faldt begge i Vandet. Vi vidste ikke strax hvad
 det var og da Landet her er i Oprør blev flere ængstelige.
 Der sendtes Bud til Paschaen, her ere tre, den mindre kom
 ombord, Skibet havde intet Sundheds Pas, Paschaen blev 15
 trakteret og vi fik Pas. / Vi tog Kul ind. I Nat fik vi
 om Sengene et Flor, jeg et grønt; det hjalp mod Myg-
 gene.

Søndag den 9 Mai. Da jeg kom paa Dækket fandt jeg her
 nye Tyrkeransigter; en holdt Bøn. En Fisker[familie], deres 20
 Hytte var en Matte der laae over to Pinde — ~~ITMATA~~ —.
 Paa bulgarisk Side en Deel Kjæmpehøie. Ildebefinden.
 Verdun, en bulgarisk Landsby med mange Piger paa Kysten;
 blomstrende Sirener, som var det Kartofler i Blomster; Nat-
 tergallerne sang. Sistow; vi have faaet en Jøde ombord, der 25
 er klædt, som Baron Goldkalb i sølvmors Slobrok, han har
 Parasol og et lille Speil. (Det er i Dag Schillers Dødsdag; læst

1) saae] først skrevet mød 4) Routschuk ∴ Rustschuk 20) Fisker[familie]
 ms. har Fiskermalie 23) Verdun ∴ Warden

Wilhelm Tell.) Over Byen Sistow Mure af et Castel, busk-
 begroede Klinter, Tyrker ligge ude paa Balconerne. Paa Wa-
 lachiets Side Sinitza med en lang Qvarantaine Bygning. Usle
 Jordhytter for Fiskerne; Nicopoli (bulgarisk) grundet af
 5 Trajan efter Seiren over Decebalus; 1200 Aar senere var her
 Bajazets Seier og Blodbad. Ligger mellem Kridtbjerge, dels
 paa Klippen, dels i en Kløft, samt ud i Vandet, som var det
 en Flod af Huse, der udgjød sig her, øverst er Fortificationer
 af Jord med Riisflætninger. Kridtbjergene ligne ganske
 10 Møens Klint. En Regnbue over Donau, som Triumphbue
 for os; der for skal den nu evig staae, mange Regnbue have
 staaet her, men de fik ingen Digter. Store Bølger; grønne
 Bjerge. (I Rutschuck er Mirsa Said Pascha. Mehmed og
 Haphys.) Paa en Øe i Donau løb Hestene fri, som vi ere det,
 15 frie til en vis Grændse. Solen gik ned, Tyrken holdt sin Aften-
 bøn, bøiede Ansigtet dybt mod Jorden. Kort før seet Balkan
 Bjergene. Ilden stod ud af Skorstenen.

Søndag [3: *Mandag*] 10 Mai. To Gange holdt vi i Nat,
 Posten fra Widdin, Hasan, en Tartar, kom ombord og ned
 20 til os for at tale med Philipovitz. / Op Klokken 6½; forbi
 Oreava; flade Kyster paa begge Sider; tre Iglehandlere med
 Iglar til Frankerige, kom fra Nicopoli, hele Dagen vadske de
 Iglar og hænge dem op i Poser. Hverken Sol eller Regn, Jø-
 den sidder dog med Parasol (og Sp[e]il). *Zibru* her sees
 25 *Balkan* med Snee, som Alperne ved München. *Zibru* ligner
 et dansk Fiskerleie, een Minaret, nogle Popler, Sneebjerge i
 Baggrunden, mange Storke. Kirkegaardene ere altid paa

20) tale med Philipovitz] *derunder står tre delvis ulæselige ord*: [.....] fra [.....]

21) Oreava 3: Orava 24) Zibru 3: Cibus

aaben Mark uden Indhegning. Store Bølger, megen Bevægelse; ikke vel. *Lom Palanka*, en ret anseelig By ved en buskbegroet Høi. Haver ved Donau. Tyrker sad paa Huk. Vor Capitain Marco Dobroslavich en Dalmatier, en humoristisk fortræffelig Mand, der hundser Matroserne og dog er elsket, 5
 de lee naar han pryler dem; han er oppe saa godt som hele Natten naar vi kunne benytte denne til at seile i; Seilet som vi heise kalder han »una phantasia.« Det seer ud, som noget, men hjælper ikke. Hele denne Dag graa og med Blæst. Widdin 25 Minareter, stor Garnison, 280 Kanoner, Bulgariens stærkeste Festning, en græsk Erkebisp; en Pascha af 3 Hestehaler Hussein[,] 1826 var han med at styrte Janischarene; 10
 1828 stod han længe mod Diebitsch ved Schumla, men var 1832 mindre lykkelig mod Ibrahim Pascha i Syrien[,] fik da Paschaliket Widdin. I Revue britannique er en meget feil 15
 Skildring af Seraillet 1838. Widdin er stor; vi laae ved Skibsbroen mellem en Caffee og en Moskee, der var en Art Skilderhuus af Qvarantaine til at ryge Folk i. Det var en Farze det Hele; de hjalp de som steeg fra Skibet, holdt dem ved Haanden, for Snavsets Skyld, slap dem saa og derpaa 20
 kom de ind at ryges; nogle blev lidt, andre meget, Varene derimod slet ikke; Skildvagten satte sig paa Huk paa en Steen, som een der har ondt i Maven. – Philopowitz var hos Paschaen, og erfarede der at Posterne holdtes fangne i Widdin; Paschaen sendte os til Aften »Østerische Beobachter«. 25
 en hvis Mladen før Høvidsmand og en Geistlig Leszkoveza

9) Widdin] først skrevet Wittin 10) Bulgariens] derefter er overstregtet Festning
 11) Festning] først skrevet Festung el. lign. 11) 3] foran er overstregtet 6 12) var han] først skrevet han var 16) Widdin] W først skrevet L 26) Geistlig] derefter er overstregtet ere Hovedm

skal være i Spidsen for Bevægelserne. Paschaens Læge har været Hestedoctor, Dyr læge i Vestfalen. Regn og Mørke.

Tirsdag den 11 Mai. Først imorges Kl 4½ var det lyst nok til at seile fra Widin. Vi havde Seil oppe. Küstenje. /
 5 De to Vindfangere dandse i Luften. *Florentin* med Ruiner af et Bad ud i Donau (et tyrkisk Bad). Jordhytter. Paa et Fjeld her var til 1839 en romersk Ruin, nu har Paschaen taget alle Stenene, til at bygge med; paa en anden Klippe nær ved en Kirkegaard, disse ere de to første Klipper vi have
 10 passeret. Fløiels grønne Enge; store Hjørde med Hornqvæg og Heste der vandes ved Donau. Serbien bjergig. Kl 11 ¼ var vi ved dette Lands Grændse som er en lille Flod; i bulgariet i et usselt sort Vagthuus, i Serbien et rødtaget. Ovre i Walachiet usle Leerhytter uden Vinduer, 5 a 6 Karl[e] uden-
 15 for; ved en serbisk By 9 Storke. [Ved] *Radejevecz* forlod *Hasan* os. Nær herved ligger Serbiens Helt Marko Cralje-witsch med sin Hest Scharatz, som han lærte til at drikke Viin; forfulgt af sine Brødre gik han over til Tyrkerne, men bad siden i Kampen Gud hjælpe de Christne og lade ham
 20 selv være mellem de som først faldt. Øen Ostrava der er 12 Miglier lang begynder med et stort Skovparti. Grønne Skov groede Bjerge i Serbien. Grønne Træpartier i Valachiet; Fuglene synge, senere Viinhaver i Valachiet. Yppigt Grønt paa begge Sider af Floden. Paa serbisk Side Brza en Flekke;
 25 der laae et Skib paa Stabel; en Pige stod ude i Vandet. (Paa

4) Seil oppe. Küstenje] i ms. er Küstenje indsat over et ulæseligt ord mellem Seil og oppe 6) af] derefter er overstreget et Slot ud 9) første] derefter er overstreget Kirkegaarde 11) Serbien] derefter er overstreget bliver nu ogsaa 14) Leerhytter] først skrevet Jordhytter 15) [Ved] ms. har Vede 22) i Valachiet] foran er overstreget i Serbien

Tyrkisk hedder smukke Pige Güsel Tschooschuk). Hele Veien paa walachisk Side Qvarantaine Vagter. –

Onsdag 12 Mai. Tyrkisk Fæstning Fetisland, Ruiner af romerske Broer; to; Klokken 8 kom vi til Gladova og bleve her omskibede i en stor Baad med Tag, grøn malet; Serbier 5 trak os, de sprang fra Skib til Skib og fik os saaledes forbi disse; en Soldat ledsagede til Fods og en Mand til Hest. Nat-tergaler sang. Paa Klipperne hang Snore for at de kunde / hjælpe sig forbi mod Strømmen. Vi steege i Land lidt ovenfor den lille By Sip, og maatte nu holde os tæt sammen, mens 10 alle som mødte os stode i tilbørlig Afstand; forbi det første Kors, Bjergene vare aldeles overgroede med Træer og Buske; Guldregn spættede det Grønne. Vi kom til en Svovlkilde; ved gammel Orsova kom vi i vor Baad igjen; vi havde ingen 15 Kanon med til at salutere Festningen. Commandanten kom ned og hilste paa Philopowitz; da vi seilede forbi hilsede han os med 5 Skud. Vi kom nu i Land og sagde ved Qvarantainen Farvel til vor gode Capitain og til Hr Cesar delle Grazie, som altid sagde »&cetera!« – Med Vagt vandrede vi efter vort Tøi, der blev trukket af Stude, hen over en Eng til 20 Qvarantainen en stor udstrakt Bygning, vi loe og Portneren med det store Nøgle-Knippe loe med og saa var vi inde-sluttet af høie Mure. – Tratner og Philopovitsch fik det bedste N 3 hvor man har en Have. Engælænderen, der spurgte mig om vi skulde være sammen, kom jeg med i N° 2 og fik 25 af Docteren Lov til at gaae i Haven naar vi ville. Var i godt Humeur. En Slags Karl kom og optegnede hvert Stykke Tøi

3) Fetisland] *først skrevet* Fesisland ∴ Fetislan 4) Gladova ∴ Gladova
20) vort] *v først skrevet s* 22) det] *d først skrevet s*

jeg havde, selv mine enkelte Penge. Vi fik en Guardian Johan, som synes aldrig før at have opvartet. Om Aftenen hørte jeg hvor de loe ved den anden Side, en Tyrk sang sin eensformige Sang. Gik til Ro Klokken 9.

- 5 *Torsdag den 13 Mai.* Gjort Vesit hos Philipovitsch, Commandanten i Orsova har sendt ham Risenvælling med Sukker og noget Bagværk, daarligt Tøi. Brød og Smør er godt, Maden mindre, vor Middag er Klokken 12. Reenskrevet min Reise fra Constantinopel. Ilde-Humeur for Brevet fra Stürmer.
10 Min Kammerad, sagde mig igaar sit Navn, han hedder Ainsworth og er Fætter til den engelske Romandigter, han har reist 3 Aar i Asien, skrevet en Reise til Angora. / Fik *Algemeine Zeitung* at læse. – »*Eiserne Thor*« kaldes den Deel af Donau, som vi igaar ikke beseilede, her er store Klipper
15 i Vandet, dette har Fald og Strømmen gaaer meget stærk, nu var her høit Vande, saa man ikke opdagede Klipperne.

- Fredag 14 Mai.* Smuk Morgen. Svalerne flyve ud og [ind] til os; de have deres Rede i Forstuen. Uro over Stürmers
20 forseglede Brev, gav det derfor til Docteren. Spadseret med min Gaurdian omkring Bygningen mellem høie hvide Mure, nogle Rosenhække ere plantede mellem disse; besøgte den armenianske Præst, de to Drengene kom med deres syltede Frugt og vare saa glade ved at see mig. Om Aftenen spillede
25 een paa Fløite bag Jernstængerne, først en bulgarisk Dands og saa nok saa parodisk for os: Fryd dig ved Livet. Begyndt paa Brev til Faderen. Tratner siger mig at i *Algemeine Zeitung* er anmeldt en Bog af mig: et Eventyr i Campag-

13) »Eiserne] *foran er overstreget ængstel*

nien. Nye Qvarantaine Gjæster ere ankomne i Dag; ved hver Port staaer skrevet med Kridt Dagen den Indkomne skal ud og hvor mange Dage Qvarantainen varer.

Løvedag 15 Mai. Smuk Morgen. Den armenianske Præst holdt Bøn med Drengene. Klokken 10 kom Paschaen fra Orsova og gjorde Vesit hos Philopovitz der var 6 Soldater med; een Tyrk havde sin grønne Turban. – Spillemanden spiller paa Harmonica. Fik i Dag mit Brev fra Stürmer vel gennemstukket og gennemrøget. Vor Læge hedder Meszarovitsz. Besøg af Philopovitz og Tratner. Jeg føler mig ikke vel. – Det er en ung Kunstner fra Walachiet som spiller i Qvarantainen. Vor Guardian Johan er et ærligt, pudsigt Skrog; i Dag slog han Hænderne sammen af Skræk over at han ei havde givet os det kogte Kjød først jeg trøstede ham og han bad mig bede Ainsworth om ei at være vred. Drukket Øl igjen; følt mig vel. William Ainsworth Esq; har udgivet Journey to Angora 1838. 5 10 15

Søndag den 16 Mai. Engelænderen læser sin Morgenbøn. Den armenianske Præst holder Bøn med sine Drengene; Virtuosen spiller Bethovens Længsels Vals. – Vor Qvarantaine ligger egentligt ved Byen Schupanek. I »Die Donau vom Ursprunge bis zu den Mündungen« von Adalbert Müller staaer om Serberne: Souvereniteten hviler paa Fyrst Milosch Obrenowics. Servierne ere et slavisk Folk. Qvinderne et rigt Haar, smukke Øine og Tænder. Den serbiske Qvinde / opvarter sin Mand og Gjæsterne; med Hænderne korslagt over Brystet venter hun deres Ønsker. Husene ere tækkede med Hø og Bast. I Værelserne ere Sophaer og langs Væggen 20 25

6) Philopovitz] først skrevet Philopovitsh

Puder; paa Væggen Helgenbilleder og et Helgenskib med Lampe og Vaaben de have taget fra Tyrkerne. I de fleste Huse flere Ægtepar; een af dem Alle valgt Overhoved bestyrer Huusvæsenet og Formuen. (De ere græske Christne og disses Fastedage udgjør 20 Uger om Aaret.) Fruentimmerne have en lille rød Fessi omvundet med et Tørklæde og deres Haar; røde snabel Skoe eller gule Tøfler om Vintren Pelskjole om Sommeren en *halv* Jakke med halv Ærmer. De Rige bære Dukater flere Hundred, som Halsbaand og Hovedpynt. Bondekonen med tyrkiske Pjaster og Zvanziger. Kappen af hvid Uld er besat med røde Lappe og Penge, deres med Fjer garnerede Myts er med Sølv Penge. – Serbierne er kun forskjellige fra Qvinderne ved Pantalon. Til Folkemusik høres Dudelsack og Violin med hvilke de ledsage Heltasangene; i hvert Huus findes een der kan spille; Træerne elske de og sige at den som omhugger et Træ tager et Liv; var der Luftet mere i deres Skove da var her et italiensk Climat. – Den meeste Dag har jeg skrevet ud af »Donau Reisen« Notitser; Dagen gaaet ret jevnt. – Vi fik 5 Retter i Dag da det var Søndag, men Kjød og Steeg og atter Kjød. I Dag har det regnet af og til.

Mandag den 17 Mai. Een Gang Qvarantainen rundt »la grand rout« som jeg kalder det for min Engelænder. Klistret, lappet Strømper og gaaet et Par hundred Gange op og ned i Gaarden hvor der er lagt Gruus. – Faet Allgemeine Zeitung. Daarlig Kost; smaae Portioner. I Dag er den halve Qvarantaine Tid forbi. To Træer staae i vor Gaard, de ere mine Dryader. Haarde Træstole, med min Natsæk dækker jeg een til at sidde paa.

Tirsdag den 18 Mai. Imorges fik vi en Vadskerkone her

ind, der skal vadske vort Tøi. Morgenen saa smuk; Udenfor vor gittrede Port sees over Muren det skovgroede Bjerg, der ligger ved en Ager, en lille Bondehytte. Klistret Blomster ind i mit Album. Meget varmt; mit Blod er næsten sygt af denne Hede. – Om Aftenen kom nye Folk i Qvarantainen, de holdte en skrigende Samtale over Haven. Ainsworth vil have mig til at tage til Lands med ham til Pest, jeg vil ikke; lidt ærgerlig. 5

Onsdag den 19 Mai. De, som igaar raabte saa høit ere Soldater, som for 7 Aar siden ere deserterede fra Østerig ind i Walachiet og nu af Hjemvee ere vendte tilbage, have angivet sig selv / og ligger nu i Qvarantaine. Besøgt Philipovich og Tratner; meget varmt; skrevet Brev til Dr Kolb. Paa mit Sengeteppe er lutter Amor og Hymen; denne har Fakkell og tilbundne Øine, rettere Næse. Jeg kjender intet Menneske der saaledes kan pine sig som jeg; mit uskyldige Brev til Kolb, at ikke hvert Ord er veiet gjør mig qval. En interessant Tegning i mit Album af Philopovitch. 10 15

Torsdag 20. Mai. Vadskerkonen har en mærkværdig Liighed med Grevinde Dannelskjold. Sovet i Nat daarligt; øm i Benene; meget hedt. I Dag er det Christi-Himmelfartsdag. Vor syndige Guardian har været med i Slaget ved Leipzig og der faaet et Huk i Armen; »ja det er naturlig,« siger Ainsworth og gjør en bønfaldende Grimase ligesom vor *Johan*, »han maatte blive bleseret!« – Bulgarers og Walachers Fløjtespil er meget eensformigt og ender altid med en meget lang udholdende Tone. I Dag er en »Reinungsdieners« blevet »gemischt« med en anden og maa nu gjøre 10 Dages Qva- 20 25

11) Hjemvee] H først skrevet K

rantaine til; træder man paa en Traad paa Spadseregangen, da er man blandet; og dog flyve Svalerne fra den ene Gaard til den anden med Fjer og Sligt. Skrevet det meste af et Brev til Frøken Ramshardt. Musikken i Dag herinde lyder, som
 5 een kunde blæse i et Tulipanblad og en anden træde en Kat paa Halen. 22 almindelige Skridt er vor Gaard og altsaa Promenaden. Fik Allgemeine Zeitung.

Fredag den 21. Himlen skyløs, meget hedt. Denne Blaahed i Luften er mærkelig; egentlig bør man see Syden i dens
 10 rette Tid: Sommeren. Ainsworth siger at ved Solnedgang ved Ganges har himlen et blaagrønt Skjær. I Dag har jeg puslet saa smaat med mit Tøi og lagt det i Orden, at det strax kan komme i Kufferten i Morgen naar Duanen har seet det. Jeg kan ikke tænke mig en større Skræk, end om jeg plud-
 15 selig nu hørte min Qvarantaine forlænget. Gud forbarme sig! – Heden vælter ned. Jeg har Mavepine. For to usle Væhelse[r] een Gylden daglig for hver Seng 20 X daglig.

Løvedag 22. Mavesmerter i en voldsom Grad hele Natten; sovet saa godt som intet; maatte kalde Doctoren; betalt
 20 i Qvarantainen i Dag i Alt 18 Gylden og (daglig i Spise omtrent $1\frac{1}{2}$ Gylden) 15 Gyl. Det er i 10 Dage 34 Gylden omtrent 16 Species. I Formiddag før Doctoren hævede Qvarantainen har alt Revisoren seet hans Tøi, Klokken to præcis kjørte han; fri; vi maatte vente til $2\frac{3}{4}$ før det behagede
 25 Duanefolkene[,] en Hr Revisor Ekmeyer at komme. Nu var der et Løben og Arangeren, Skriven og Gjenskriven. $3\frac{1}{2}$ rullede vi til Orsova; en deilig Natur! jeg var endnu ligesom

12) Orden] først skrevet Qvaran 16) to usle] først skrevet et 17) een] foran
 er delvis overstreget og slet 23) præcis] først skrevet præcien el. lign.

sløv for den. Vi tog ind zum Keiser von Østerig; det er 28 Graders Varme; jeg spadserede til Donau, besøgte Agenten. Ved Enden af vort Huus staaer et stort blomstrende hvidt Akasietræ. Naar Een der skal henrettes pludselig paa Retterstedet faar Naade, / troer jeg ei han øieblikkelig ret kan føle 5 sin Frihed, der maa Tid dertil saaledes gaaer det mig med Friheden fra Qvarantainen. Næsten alle ere syge af Vandet, to have endogsaa havt Feber. Hvor her er smukt, de blomstrende Hylde og Akasietræer. Denne Yppighed af Grønt. Den klare Donau hvori Alt speiler sig og de grønne Bjerge i 10 Serbien. Man skulde i en Qvarantaine have de Beqvemligheder man kunde betale, men nei; paa bestemte Tid Alt. Jeg maa rose Qv – gid min Bog var saa lykkelig at en østerisk Hofdame læste den, hun vilde tale derom til den og den og et Hof er altid godt, thi alle Førster ere Mennesker, som vi og 15 der vilde blive lagt mærke maaskee til o[s], og mine Efterkommere vil faae det bedre! – (En lille Dreng med Skjorten ud af Buxerne, lykkelig fordi han fik en Kreuts Christoph.) Saadan en Hofdame har Følelse, har Smag; jeg vil da sige, min naadige Frøken, siig et Ord hos Vedkommende, og ved 20 Dem er en heel kommende Slægt blevet lykkeligere.

Søndag 23. Noget bedre. Tidlig oppe for at tage til Mehadia; vi kjørte; mødte en Mængde walachiske Piger, alle med et flettet Perlebaand om Haaret og naturlige Blomster der[i]. Blomster broderet paa de vide Særkeærmer og en Slags Klæde 25 de for og bag paa en halv Alens Længde, men med brogede Fryndser der naae ned til Foden. Alle Karle og Dreng med Blomster paa den store sorte Hat; en hvid Trøie med

23) walachiske] først skrevet rumeliske eller rumænske

broget Kant over deres Blouse. Min Mave leed ved at kjøre; udenfor Qvarantainen steeg jeg derfor af og Ainsworth kjørte ene til Mehadia; jeg gik tilbage og ind i den armenianske Kirke; vor Armenianske Præst og Antonio stod for Altret, 5 der var ingen Menighed uden den anden lille Dreng, Grækeren og jeg. Spadseret ved Donau; lider af Tørst og Mathed. – Feber. Gik paa Apotheket og købte Kinin. Efter Middags Bordet meget bedre. Qvinderne see ud som Zigeunere. Mændene broget Tøi viklet om Benene og Sandaler. Herfra til 10 Semlin hedder Landet ikke Ungarn, men militair Grændsen. Betalt for Moskuspungene 5 Gylden i Told. – I Aften uden for Kirken stor Dands; en Mand med en Violin og een med en Sækkepibe gik rundt i den dandse[n]de Kreds; Børn, næsten i Skjorte løb om imellem dem. Febertung i Krop- 15 pen.

Mandag 24. Tidlig oppe; Venten efter Vognen; endelig kom den og vi skulde hente en Pasager der løb om at spad- sere, jeg var ærgerlig og skjændte; smukt Veir, men meget varm; Alt grønt og frodig, hvide Sommerfugle flyve om Træ- 20 erne i en saa stor Mængde at Træerne saae ud, som blom- strende Frugtræer, ja her kunde man sige med Jean Paul »Schmetterlinge sind fliegende Blumen!« Fattige walachiske Landsbyer. / Vinduerne med Papir-Ruder. Bønderne stode op i deres Vogne, som de gamle Romere og joge afsted. Eg- 25 nen høist romantisk, ganske Rhinkarakteren; ved Plaviso- vicza er Passet Kazan hvor Donau løber mellem lodrette

4) Præst] P først skrevet M 11) I] først skrevet S 12) Kirken] K først skre-
 vet Q 19) hvide] hv først skrevet S 20) i] derefter er overstreget s 21) Frugt-
 træer] F først skrevet V

Klipper; Veien er paa to Steder hukket ind i Klippen saa denne danner et Tag; den er gjort under Grev Széchenyi og Ingeniur Director Vásárhelyi Ledning. Vi kom nu til Veteranis Hule; en lille Sti mellem Buske førte op til denne særdeles store Hule, der bestaaer af flere Afdelinger; gjen- 5 nem en Aabning i Hvælvingen faldt Lyset; paa denne Vei findes flere Huler; alle paa Høiere Side een er gennem hele Bjerget saa man efter en Vandring paa 1½ Time kommer ud paa den anden Side. Paa serbisk Side er i Klippen en antik Vei, hugget i Romertiden og i Klippevæggen, den 10 saakaldte Trojans Tavle; en flad Klippe Væg med Indskrift til Minde om Trajans første Feldttog i Dacien. I Landsbyen Tissoviza i et fattigt Værtshuus holdt vi vor tarvelige Frokost i et Træskuur, den smagte os kostelig; før jeg nød den følte jeg mig meget syg, og ønskede at jeg dog maatte naae Dren- 15 cova; vi kjørte videre og kom forbi tre Taarn-Ruiner der nu blev benyttet, til Vagthuus. Rundtom paa Veien mange Valdødtræer. Solen brændte skrækkeligt, vi kom nu til en saa halsbrækkende Vei, at vi tilsidst Alle maatte staae af Vognen, Stangen paa denne blev brukket; endelig naaede 20 vi Drenkova, men her kom Serbier, vist over Hundrede, der med vilde Skrig trak et Skib; vi maatte, for ei at blandes, holde stille næsten en halv Time og da vi slap forbi holdt vi Lodret fast til Vognen at ingen Berørelse skulde finde Sted. *Drenkova* var før 1836 kun et Vagthuus, nu er det, 25 ikke som det hedder i »Donau Reisen« en lille By, men 3 a 4 nette Huse; der have reist sig ved Dampskibs Farten her;

11) Trojans 3: Trajans 11) Indskrift] derefter er overstreget at denne Vei er hugget under 12) Dacien] derefter er overstreget fri el. lign.

vi kom her ombord i Dampskibet Galathea. Jeg spadserede og traf Zigeunere, de vare ganske, som Mulatter; de tiggede af mig; mellem / Træerne havde deres Selskab leiret sig og gjort en Ild. Jeg traf en walachisk Bondedreng Adam Marko; 5 fattig men reenlig, et aabent elskeligt Ansigt; jeg spurgte ham om han skulde være Soldat og han sagde, ja, men jeg kan ogsaa blive Officeer, og derfor lærer jeg noget! hans hele Væsen indtog mig, jeg gav ham en Zvansiger, men forlangte for den tilkjøbs en Markblomst, han var for ædel til at give 10 Almissee, han fik min Adresse. Manden vi i Orsova ventede paa er meget dannet, kan flere Sprog og er nok en Ungarer; vi fik med en lille jødeagtig Belger, der var ubetydelig men talte meget. Vi tog de bedste Pladse i Skibet. – (i Dag kom vi forbi den Deel af Donau der kaldes Ishlas hvor Strømmen 15 er saa styrkende og stærk at Dampskibet Stephan (af Jern) der for nogle Dage siden var det første Dampskib der gik til Orsova, her, paa Tilbageveien, maatte tage 14 Heste for at komme mod Strømmen, nedenfor ligger begravet, ved Veien, en Engelænder der var mellem de ulykkelige Pasagerer der 20 her for to Aar siden, da Dampskibets Baad væltede druknede her.) Drak Schiller. Spaadom i Hulén.

Tirsdag den 25 Mai. Skyerne hang som en luftig Broe mellem de grønklædte Bjerger, henover Donau; vi kom forbi hvor midt i Donau staaer en Klippe Babakey, paa servisk 25 skal det betyde »Alte schweig!«, paa tyrkisk Vater der Felsen, paa slavisk »Alte bereue es!«, dette sidste passer med Sagnet;

7) hans] *foran er overstreget* thi Off 13) meget] *m. først skrevet g* 13) Skibet] *derefter er overstreget i ny linie* Tirsdag den 25. Mai. 13) i Dag] *først skrevet* igaar 21) Drak Schiller] *senere tilføjet* 21) Spaadom i Hulén] *tilføjet under linien* 23) forbi] *derefter er overstreget* Moldau hvor end findes Kobbergruber

at en skinsyg Ægtemand her har sat sin Kone ud. Klippen har Form af et Rhinoseros Horn; paa serbisk Side ligger Bjergfestningen Gobulacz, hvoraf en Deel er fra Romertiden; det var for 100 Aar siden et Røverslot. Moldava med Kobbergruber. Basiasch med et lille fattigt Kloster. Forbi O, 5 Palanka; et slavisk Ord der betyder Forskandsning med Pæle, maaskee fra Romertiden, da paa Italiensk / [Palo] betyder en Pæl. (Philopovitsch ærgerlig over at jeg ei havde seet Mehadia der var det skjønneste paa hele denne Reise; her er saa mildt at Figentræet voxer vildt; Rester fra Romertiden, et lille Vandfald, Herkules Badene; Ph: fortalte mig 10 om den for 2 Maaneder siden i Constantinopel i April afdøde Krigsminister Hussein Pascha, med hvem han havde ligget i Qvarantaine; da de talte om Ordet Gjaur, traadte [han] selv ind til Selskabet og gav Forklaring at det kun var Navnet 15 for Christne, ligesom de havde eet for Jøde; det aldeles intet ondt betød; Ph. var paa det første Donauskib der gik hened; de Christne korsede sig; Tyrkerne derimod roede ud og spurgte: hvilken Mester har bygget det? De ere langt mere opvakte end de Christne.) Om Middagen Tordenveir; paa 20 ungarisk Side Staden Kubin. – *Semendria*; Festningen danner en Trekant har mange Taarne, mange ere fiirkantede, enkelte runde; meget forfalden, paa et af de største Taarne saae man igjennem det sønderfaldne Tag; Byen selv er lille. Det er en skrækkelig Varme; jeg har Feber i mit Blod, jeg 25 brænder af Tørst. Ovre i Serbien Skov og altid Skov; det

3) Gobulacz ∴ Golubasz 5) Forbi] *derefter er overstreget* Pa 6) et slavisk] *derefter er overstreget* P 7) [Palo] *ms. har* Pola 11) Herkules] H *først skrevet* g 12) i April] *tilføjet over linien* 20) Middagen] *først skrevet* Morgenen 22) Trekant] *først skrevet* Tregant

- gaaer mig med Donau Egnen, som Kræmmerdrengen, der ædder for mange Rosiner, han bliver kjed deraf; denne evige milde Natur! jeg længes efter Græske nøgne Bjerge, eller norske Fosser. Vi kom forbi *Panscova*, hvor det skal være
- 5 Brug at Unge og Gamle sminke sig selv Fattige. Maanen nylig tændt, stod over Fæstningen *Belgrad*, da vi kom her, Solen var nede, det lynede over Tydskland; det var som et Billede paa Tyrken og Europa; lummer Hede. Vi laae stille uden for *Semlin*, der ligger paa den anden Side Floden Sava.
- 10 *Onsdag den 26.* Gik ind i *Semlin* og blev barberet og drak Caffè; det er en lille Flekke kun; her tager man Kul ind og ligger en heel Dag foruden forrige Nat. Mellem *Semlin* og *Belgrad* er en Eng med Barrierer, hvor Ungarer og Tyrker / ugentligt have en Slags Marked. Qvæg ansees for at [være]
- 15 frie for Smitte naar det har svømmet gjennem Floden. *Belgrad* ligger malerisk her ved Floden *Sau*. I *Paschaens* Slotsgaard var det Digteren *Rhigas* (*Ρήγας*) blev gjennemsavet levende; og 1815 bleve 630 Serbier levende spiddet (Revolutionen var der 13, 14 og 15) een af disse døde først den 7^{de}
- 20 Dag; de havde overgivet sig paa Løftet at blive skaanet. Hvor *Sau* falder i *Donau* ligger et forfaldet Taarn, fra *Hullerne* her bleve de *Henrettedes* Liig kastede i *Donau*; i det dybeste Fængsel sad her den ædle Prinds *Jeffram Obrenowitsch*, en Broder til Først *Milosch* og nu Medlem af det serbiske Regentskab. I aabent Slag mod *Paschaen* lykkedes det *Milosch*
- 25 at faae Broderen udleveret, Taarnet hedder *Neboisce* ∴

1) Egnen] først skrevet Ei 4) *Panscova* ∴: *Pancsova* 5) selv *Fattige*] tilføjet over linien 13) Tyrker] derefter er overstreget handle 17) *Digteren*] derefter er overstreget Rh

»Vær uden Frygt!« Byens Høiere Fløi indtages af Tyrke-
 staden, Centrum og den Venstre er Serberstaden. Belgrad er
 Serbiens Hoved og Recidens Stad. Den 25 Februar 1839 fik
 Serberne deres fri Forfatning; Tyrkerne have nu kun Fæst-
 5 ningen, Chosrew Pascha er kun en Slags Commandant. Byen
 har 14 Maaskeer, om Byen er Egeskov. – Det blev Torden-
 veir og Skylregn. Ved Semlin laae en Mængde store Flod-
 skibe, paa eet var malet en Løve paa hver Side Døren, paa
 andre store Helgenbilleder, de lignede ganske en Noa-Ark;
 21 Mand saae jeg trække eet mod Strømmen ved at have 10
 gjort et Anker fast foran og nu gaae og hale i Touget. Paa
 høire Side af Donau stode Vagthuse paa Pæle, for Oversvøm-
 melse. Her var høist kjedeligt! – Mod Aften drev Folk ned
 til vor[t] Skib; der vare to græske Præster med lange blaae
 15 Kofter, smaae Hatte og stort Skjæg, de saae ud, som Bønder;
 de drev her hele Eftermiddagen. Fornemme Semlinere kom
 ombord, de hilsede hinanden efter Rangen, nogle fik Ski-
 punds Hilsener, andre kun qvintins. Jeg var i et inderligt
 ærgerligt Humeur og havde lyst at slaae alle Folk paa Snuden.

Torsdag den 27. En slet Nat; det var Taage om Morgenen 20
 saa vi maatte ligge stille; gule Klinte. Slankament en
 smuktliggende Landsby, Kirken / svømmer som en Svane
 over Byen paa en grøn Høi. Vi fik ombord iaftes en geistlig
 klædt, een fra et Kloster, han talte meget, men vel, vidste
 ypperlig [Be]skee[d] om Tycho Brahe, om Schumakker om 25

2) Venstre] derefter er overstreget af 12) Side] derefter er overstreget st 12) stode]
 derefter er overstreget Huse 13) ned] n først skrevet a 16) hele] derefter er over-
 streget Aftenen 21) Slankament o: Sztary-Szlankamen 22) Kirken] ms.
 har Kirken Kirken ved overgang til ny side 23) iaftes] tilføjet over linien
 25) [Be]skee[d] ms. har skee efter linieskift

Ørsted og Berzelius; havde været i Altona, London, Rom
 & hans Fag var Astronomi, hans Navn var Wartan Jo-
 sephi; vor Armenianer holdt ei af han fik Ordet. Ved Car-
 lovits hvor Schiller voxer (laves af røde og hvide Druer),
 5 forlod han os; her er en ret anseelig Kirke, Maria Fried; i
 Afstand mindede den mig om Rosenborg Slot; paa Veien
 her til blev talt meget Latin; alle Embedsmænd og Geistlige
 tale det i Ungarn. Vi havde en Semliner Doctor med der
 var en eiendommelig Karl; han sagde at Paven jo ikke kunde
 10 tale Latin. Petervardein, Donaus Gibraltar, der ligger ikke
 langt fra Carlovits kommer man endelig til efter en særdeles
 Omvei Donauen gjør. Det skal være den stærkeste Festning
 i Østerisk og kaldes Donaus Gibraltar; fra vor Side seer
 det vel stærkt, men ei storartet ud, det saae ud som det var
 15 indesluttet af Vold bag Vold der holdtes ved Mure; her var
 intet af det Imposante Ehrenbreitstein har; nogle lange
 Bygninger; fra den anden Side Klippegrund og mere male-
 risk; her er den første Bro over Donau, den er paa Baade
 og fører til Neusats hvor vor Lærde Geistlige forlod os.
 20 *Neusats* var 1738 kun et Fiskerleie, nu ikke uanseelig; vi fik
 her mange Pasagerer. – Nu kom lave grønne frugtbare Bjer-
 ge. Vi mødte to overfyldte Baade, i hver over hundred Men-
 nesker, de kom vist fra en Valfarts Stad eller Marked; tidt
 forulykkes her slige Baade. Regn og Torden. Byer mellem
 25 det Grønne paa vor venstre Side; en Bry[st]syg Engælænder

3) Ved] først skrevet kort el. lign. 8) med] først skrevet men 9) var] derefter
 er overstreget lidt 10) Petervardein] foran er overstreget Peder Neusats gav
 os mange Pasagerer, her skulle være 7 Troespartier. 1738 var det kun et Fi-
 skerleie. 10) Donaus Gibraltar] tilføjet under Petervardein 22) Baade] B
 først skrevet V

kom ombord i Neusats. Mange Vandmøller ude i Donau. Ilock hvor Familien Odaskalki boer, her en ødelagt Festning, et fransiskaner Kloster og et Slot, som der bygges paa; dette ligger øverst, Byen nedenunder, Klinten stærkt begroet med Krat. / Kelnerne paa Galathea, Bondeknolde og træge; 5
 Conducteuren seer ud som samme Leertøi, de vaage kun over Orden paa Locum. En Landsbykirke med Akasier og en Ruin. Klinten ligner Dardanellerne. Et Regiment igjen af Vandmøller; det er her en Skik, at Folk tage deres Hat og male rundt, det betyder: Møllerne stjæle Meel; ved hver 10
 Mølle morer Pasagerne sig hermed og Mølleren vender da Rumpen ud, sætter en Kost mellem Benene og spille med den, ja enkelte knappe Buxerne ned og vise os den bare. Yukovar deelt ved Floden Vuka i Alt og Neu-Stat, ligger i det forrige Hertugdømme Sermien. Doctoren fra Semlin 15
 holdt Forelæsning over Semen.

Fredag den 28. Borovo, hvis Møller have Tag af spaltede Ege var passeret da jeg vaagnede og kom op[,] vi var ved Dalya; vi mødte Dampskibet Zriny. Passerede *Erdöd*, hvor en stor Ruin laae paa Klinten. Sagnet fortæller at en Junker 20
 af Huset Erdöd løftede Haand mod sin Fader, slog ham i Ansigtet; Oldingen forbandede Sønnen og paa dennes Pande kom et flammerødt Mærke, som hos Kain, det brændte og drev ham ud i Verden; I Syd og Nord vendte man sig med Skræk fra ham; han kom tilbage, Faderen tilgav og 25
 Mærket forsvandt. Ved Ruinen er en dyb Huulvei ned til

2) Odaskalki ∴ Odescalchi 4) Byen] derefter er overstreget bag ved 15) Sermien ∴ Syrmien *el.* Sirmien 17) Borovo ∴ Borova 20) Junker] først skrevet Junger 22) Pande] først skrevet An 24) I] foran er overstreget mod

Donau; Byen ligger skjult bagved. Snart synes Donau aldeles lukket af Skov. Skuet her er evig at seile mellem Asparges Toppe. Atter Ugelspils Spadsen med Mølleren. Til Høiere Apathin, en fladliggende By, hvor man seer flere Træer end

5 Huse; hvide Køer danne Forgrunden. Vore mange Ungarer have brogede Frakker, lyserøde eller lyseblaa, stort Skjæk og bar Hals; Uskyld og Kraft; nogle ere rene Tølpere; en Jøde havde i Dag taget *min* Seng. Ærgerlig er jeg; eviggrøn

10 Kaal see vi. *Mohachs*, nær her ved var Slag mellem Ludvig 2 af Ungarn og Soliman den Store, / i Bispegaarden findes et Malerie over denne Begivenhed; jeg var paa Veien med de Andre der hen, men gad ei gaae saa langt og gik til Barberen, der hang ogsaa et Maleri, to Engle der bad i Luften og under dem læstes, ved to foldede Hænder »for Vennerne«,

15 og to knøttede hender med en Finger ud mod Fjenderne; Indtrykket af dette Billede er maaskee stærkere end hiint andet vilde have været. Sviin, til Væmmelse fede og skidne dreves ombord paa et stort Skib der af »*Remorqueuren*« føres til Viin, denne hedder Erös, som betyder stærk. Den

20 lille Armenianer Antonio forærede mig en Rose. Unge Officerer kom ombord med en Dame, da hun var borte sad de og talte liderligt. Selskabet paa Dækket havde leiret sig, det saae ud som paa en Kamplads efter et skrækkeligt Slag.

Løvedag den 29. Sovet ret godt; da jeg kom op var vi ved

25 Byen *Baya*, der har et fyrsteligt Lystslot. Graat, koldt Veir. I Dag ere vi over 300 Mennesker ombord, det er broget Selskab. Ungarerne have alle Mostacher der ende til hver

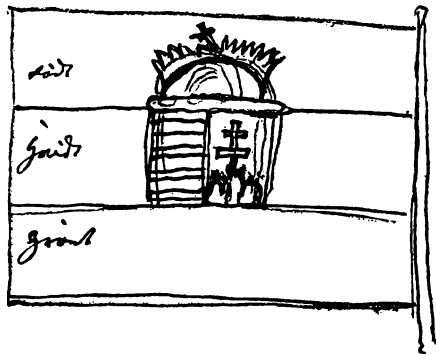
14) ved] først skrevet beed 16) end] derefter er overstreget af 19) Viin o: Wien

Side i ligesom et Eenhjørning Horn; her er en ung marsepan-
 agtig Jøde der har dem saa smaae at de bestode af halvandet
 Haar men saa var der dygtig Pomade i. Det er meget bro-
 get paa det overfyldte Skib, her staae en Gruppe ægte
 Kjøbstedfolk og seer paa de to Røgfang og fortælle den Vits 5
 at et Barn spurgte sin Fader hvor til de var og Faderen sva-
 rede, fra den ene gik Capitalen og fra den anden Interessen;
 her sidder i Morgenstunden en Jomfru og kjæmmer sit lange
 Haar. En Heiduk i røde Buxer, stor hvid Kappe røger sin
 Pibe i det han holder sig til Capitainens Kahyt. En Officer 10
 gjør Cuur; en Jøde spørger om sin Paraplem o: Paraply.
 Nogle sidde paa deres Byldt og spise Løg; Æbræeren fra
 Tyrkiet holder stedse sin Plads paa det / grønne Skind, med
 Viinkrukken mellem Benene; vor constantinopolitanske Jom-
 fru græder over det Sælskab hun er i. Nede i Kahytten er Alt 15
 i en Tobaks Damp; nogle sidder der hele Dagen og ruge
 over deres Plads siddende paa deres Pakkenellike; unge
 Jødemadammer med hinanden om Livet lugte til en Citron-
 skal; her er Blomster stillet op ved Relingen en tyk Land-
 mand støtter sig knusende op mod dem. Jeg talte med en 20
 kjøn Gaas. Nogle Jøder sidde og læse i hebraiske Bøger, da
 det i Dag er Løverdag. Jeg er i godt Humeur. Vi kom forbi
 en ubetydelig Flod der med stor Brus faldt ud i Donau, den
 løb før mellem bøiede Træer; jeg tænkte mig den som en
 Landjunkers stolte Frue der kommer til det store Hof og her 25
 aldeles forsvinder. Ved Middagsbordet sad Herrerne ugeneer-
 te i Skjortæærmer, der blev spillet Makau eller Apré et meget

1) ung] derefter er overstreget parmesan 12) Æbræeren] Æ først skrevet J
 19) Landmand] derefter er overstreget lægger

høit Hazardspil og knaldet C[h]ampagne. – (Belgeren kje-
 der mig) Igaar havde den grønne Jøde, som tog min Seng,
 tabt alle sine rede Penge i samme Spil. Dumme Spørgsmaal
 af en midaldrende Herremand. *Backs* her fra saae vi snart
 5 flere Kliner og Høie paa venstre Side; mange og store
 Landsbyer med nye, lyse Kirker. Viinbjerge. Damen som
 kom geleidet af de mange Officerer er en født Grevinde
 Ravevitz nu Baronesse Palm, jeg blev af Philipovitz præsen-
 teret for hende . Nede nogle uforskammede Ungarerer, der tog
 10 vore Senge, jeg fosedede ham væk som tog min. Flere maatte
 sove ud[e] under Roret; Støi og Strid.

Søndag 30. Klokken 5 om Morgenen op; høie Gruus Klin-
 ter til Venstre; mange Landsbyer rundt om inde i Landet;
 i Forgrunden store Grupper af Træer; Alt frugtbar; et gam-
 15 meldags bygget, vel oppudset Slot mellem Ahorn-Træer.
 Promentorium en Landsby der kan g[aa] for en Stad og

1) Belgeren] B først skrevet D 4) Backs o: Paks] derefter er overstreget Baks
 Erdöd med en Ruin; en Junker af Huset Erdöd løftede Haand mod sin Fa-
 der, slog ham i Ansigtet; Oldingen forbandede Sønnen 14) Træer] foran
 er overstreget Aske 16) Promentorium o: Promontor 16) g[aa] ms. har god

det en større end de vi her have seet. Det ungariske Flag blev heiset paa Skibet. / De fire Floder i Vaabenet ere Donau, Drau, Sau og Theis, paa ungarisk Duna, Tiza, Drava og Szava. De tre Bjerger Tatra, Fatra, Matra. Kronen er en Present til Stephan den Hellige, fra Pave Sylvester, den er 5 engang faldet til Jorden, saa det øverste Kors bøiede sig og derfor afbildes det altid bøiet; ingen som [ei] har baaret denne Krone faaer Navn af ungarisk Konge. Maria Theresias Søn, sagde han var kronet i Moders Liv og bar den ei, derfor regnes han ei blandt Landets Konger. – Nu øinede 10 vi Pest i en luftig Taage; det og Offen, med sit høie astro-[no]miske Taarn tog sig høist malerisk ud; ved Taarnet var plantet det ungarske Flag til Tegn at Dampskibet kom, her oppe er en Klokke der ringer naar det er Middag efter den stilles alle Uhre; Bjerget kaldes egentligt St Gerhardts Bjerg, 15 da en hellig Mand Gerhardt herfra af de hedenske Ungarer blev styrtet i Donau. Zur Königinn von Engeland var aldeles fuldt, jeg fik da N° 71 i det store elegante, zum Jægerhorn; udenfor Dørene i første Etage sidde Heidukker. Det lød paa Gaden, som en brusende Flod, og det var Vogne; dem jeg 20 saa længe ikke har hørt rulle gennem Gaderne. Da jeg aabnede min Kuffert var Alt kogende hedt fra Dampskibet, Pomaden forsvundet og Eau de Colognen fordunstet. / Barberet og friseret; var i et Par Kirker; iaften gives i det ungariske Theater: Mendelsohn Bartholdys Paulus, der hedder 25 paa ungarisk *Pál*[.] Valfarts Bønder; en Procession af Bønderqvinder. Qvælende Hede; gik over Flydebroen til Offen; de Militaire fra deres Svømmeanstalt vare svømmede ned

1) her] først skrevet før 4) De] D først skrevet B

med Floden og kom nu i flere Baade tilbage, nogle i Skjorte, andre med Svømmebuxer; den trefarvede Kasket og svingede trefarvede Faner; der var fuld Musik og alle Damer samlede sig paa Qaien for at see; jeg følte mig mindre vel. Her paa
 5 Hjørnet er en Stock am Eisen, men mindre end den i Wien. Sendt Brev hjem til Faderen Collin og til Jette Hanck. I Aften Musik ved Aftenspiisningen; paa Væggen udenfor læses »Blumenhaus«; dersom det ei er et Galanterie mod Damerne som her spise passer det neppe da den Række Urtepotter
 10 langs Vinduerne tager sig fattigt ud. Sandselig stemt. Uhsa! (Sagt Farvel til Armenieren, han hedder Pater David).

Mandag den 31. anden Pindsedag; hørte i et Kloster et smukt Chor af Drengestemmer; Var i Pharkirke, hvor der var smuk Musik, skønne Fruentimmerstemmer. Tog mig i
 15 *Morges et varmt Bad; Alt her smukt indrettet, en Gaard med Blomster og Akasier, i midten Springvand; uden om Buegange. Af Dampskibs Selskabets Chef her indført i National-Casino, der er meget storartet og har en prægtig Spisesal; en Balkon hvorfra man seer ud over Donau; jeg læste de tyske*
 20 *Blade og i TheaterLexicon og Conversations min Biographie. Alle Bygninger langs Donau synes nye og ere særdeles storartede; 1838 var den skrækkelige Oversvømmelse; Vandet steg til 29' 4" 9''' ; mange Mennesker omkom, Huse styrtede sammen; man seer over til Festningen i Ofen (Ungarns Hovedstad) denne er deres Akropolis og endnu i samme Stand,*

4) Qaien] Q først skrevet K 9) neppe] derefter er overstreget paa el. lign.
 10) Uhsa!] derefter er overstreget S 13) Pharkirke o: Stadtpfarrkirche] kir først skrevet kik 14) Musik] først skrevet Munk el. lign. 17) Selskabets] først skrevet Contoirets 19) læste] derefter er overstreget i 20) Lexicon] først skrevet Zei

som da Prindsen af Lothringen tog den fra / Tyrkerne; her fortælles om et afsides Bastey, at hver Nat Klokken 11 kommer præsis en kjæmpestor Tyrk, tager een af de store Kanoner, skuldrer med den og marscherer med afmaalte Skridt til Hovedvagten og tilbage Kl 12, sætter Kanonen paa sin Plads og forsvinder, vee, den som tør standse ham; hvor mit Blod er østerlandsk! I Theatret og seet Raupacs Königs-tochter ein Bettlerweib; Sujettet er smukt Udførelsen paa nogle Sceners Gang daarlig. En Madam (i sine bedste Aar, nogle og 30 sagde en Pester) gav den unge Lunefulde Prindsesse; Hr Devrient var sletikke noget udmærket, uden i dette Selskab, hans Organ ikke kjønt. Theatret er smukt, fire Eta-ger, men daarligt oplyst. Der blev klappet og kaldt frem for ingen Ting. Sandselig.

Tirsdag den 1ste Mai [1: Juni] 1840 [1: 1841]. St. Medardi Marked begynder i Dag og varer 14 Dage; her gives fire store og dette er eet af disse. Saae i en Boglade min Improvisator; kjøbte siden to Exemplarer for 1 Gylden og 40 X. 3^{Dele}. I Casino. Pest bestaaer af fem Dele, Rathausplads har et Raadhuus med et gammelt Taarn med Figurer. I Universitetskirken er Fresko. Die Kaffequelle et »Kavé Hås« med et Skildt hvor Engle sidde til Bords og drikke Caffé, en Engel henter den fra en Brønd. Das Statwäldchen en Slags Dyrehave. – Boutikkerne ere som i Vien med smukke Malerier. Zum König Otto von Griekenland er et fortræffeligt Portræt. Tordenveir! Lynene spillede over Ofen. Husene ovre paa Bjerget staae i Geleed viis, som Soldater. Paa Theatrets Facade i

7) Königstochter] derefter er overstreget und 13) Der] først skrevet Det 16) her] først skrevet der

Pest, sidder øverst Apollo, de tre Grazier nærme sig, det er hele Figurer; i Nicher staae fire Muser. Vild i Blodet.

Onsdag den 2 Mai [5: Juni]. Smuk Morgen; Dampskibet Maria Anna skal jeg med; Betalingen i Hotellet skrækkelig
 5 dyr; her findes ingen bestemt Taxt og i Markedstiden sætte Verterne den meget høit; derfor maatte jeg betale 4 Zvanzi-
 ger daglig for / mit lille Værelse paa fjerde Sal; Drikkepenge maatte hver enkelt have og nærig til at passe paa vare de. Dampskibet var lille og meget fyldt. Over Slottet i Ofen stod
 10 en smuk Regnbue. Kun Jomf fra Constantinopel og Louis kjendte jeg i hele det store, kjedelige Selskab. Skibet er ellers snildt bygget, det har paa en Maade to Etager. En Mand, der strax indlod sig med Alle, kom jeg da ogsaa i Bekjendtskab med, Decorationsmaler Neefe; han havde været med
 15 Øehlenschläger i Ludlams Hule. – En Godseier, paa hvis Grund, ved Ofen, Gül-Babas Grav er, var med; denne Grav ligger bag Keiser Badet og besøges endnu af Dervischer, hos ham hente de Nøglen og henge da ofte en Træ Sabel derude; fra Pest faae de Brev paa at de have været der og nyde da
 20 større Anseelse hjemme. – Vi kom forbi *Vaitzen*; Legenden fortæller at før Slaget ved Mogyorod, reed Førsterne *Geisa* og Ladislaus i en Skov og talte om Hærens Ordning, da raabte pludseligt *Lad*: »Saa Du intet!« *G* svarede »Jeg har intet seet!« – *Lad*: »mens vi talte sammen kom en Engel ned
 25 fra Himlen, han holdt en Krone over dit Hoved! derfor er jeg vis paa at vi seire.« *G*.: »Er Gud Herren med os og beskytter os mod Fjenden, og dit Syn opfyldes, da bygger jeg

2) i] først skrevet — 16) var] foran er overstreget h 19) faae] f først skrevet s
 20) Vaitzen o: Waizen 21) Geisa] foran er overstreget Gyisa el. lign:

paa dette Sted en Kirke.« De seirede og da *L.* kom til denne Plads reiste sig pludselig en Hjort med brændende Geviret og standsede hvor nu Waitsen staar. Krigerne skjød paa den, den sprang i Donau. Geisa byggede her en Kirke, stiftede et Bispedømmesæde, grundede en Stad. Vaizen kaldes den efter en gammel Eneboer Vaiz, der før var eneste Beboer her i den øde Urskov. Kirken saae ikke stor ud, jeg saae tre. Grevinde Palm presenterede mig for sin Mand, som vi sad i vort lille Telt og saae i mit Album kom en paatrængende Lærd, han forærede mig imidlertid en / *Gentiana cruciata*, den eneste Urt der hjælper mod Vandskræk. – Kysterne ret smukke og især ved Ruinen *Visegrad*; i sin Velmagt skal dette Slot have været feeagtigt deiligt. Mathias Corvinus skal især have udsmykket Palai og Have. Johan Vitéz, Erkebisp, var Forræder mod sin Konge og blev indespærret her i Salomons Taarnet (*det* ligger ved Foden af Bjerget og er 6 Etager) her er et herligt Eccho; alle Navne gjentager det, kun ei Forræderen Vitéz, tro Folket; Egnen ligner ganske Rhinen; *Gran* har en Domkirke under Bygning, midt oppe i den forfaldne Festning. Den leed meget ved Oversvømmelsen 1838, thi Byen selv ligger fladt nede mellem grønne Træer. – Capitainen syntes jeg ei om. Saadan en Capitain paa en Flod er dog ingen rigtig Søemand, det er mig som en Land Skildpade, jeg synes ikke den duer. Ombord var en Dr Frue, som første Gang i sit Liv seilede med et Dampskib, og var saa glad over Alt, fandt det saa beqvemt og at

5) Bispedømmesæde,] *derefter er overstreget* (hvis Bisp Geisa byggede en
5) Vaizen] *først skrevet Vait* 6) Vaiz] *først skrevet Viz el. lign.* 13) Mathias] *foran er overstreget Is* 14) Erkebisp] *E først skrevet v* 16) Bjerget] *derefter er overstreget ; Slottet øverst*

man var i saa godt Selskab. Til Venstre Bjerger; som i det Hele taget Donau Armen til Venstre er altid smukkest. Tor-

denveir. Hele Dagen har jeg følt mig daarlig, jeg lider af Mavesmerter. Grevinde Palm sagt Farvel i Komorn, en ret

5 anseelig By, jeg var saa lidende at jeg nær ogsaa var blevet her, men bekjæmpede mig, drak et Glas Puns og lagde mig tidlig paa den haarde Sopha i en Krog mens de alle aad Beufsteeg rundt om og Damen fra Geneve var coket og kaad. —

10 *Torsdag den 3 Juni.* Et slet Leie havde jeg denne Nat. Ombord er et Menneske der seer ud som min Caricatur, han er aldeles en Skygge; han er et løst Basrelief; det arme Menneske blev leet af, man tegnede ham af; jeg troer han mang-

le[r] sine Undertænder; han saa aldeles ud, som en Skygge.

15 Vi have en noterende Franskmand og Italiener, de synes at skrive tykke Bøger. / paa begge Side flade Kyster med Skov. Her er flere Sandbanker ved Vindæk, de fløtte sig. — Baron *Josika* er Ungarns bedste nye Romandigter, een af hans Bø-

ger er »Die Böhmen in Ungarn«, den roses; jeg traf en Di-

20 rector fra Pest, Hr Adolph Düb, der sværmede for min Improvisator og erklærede at i det clasiske Bibliothek havde kun den og Silvio Pelicos Fængsling ret interesseret ham; han kjendte Szechinyi, dennes Portræt han[g] i Capitainens Kahyt, han har foruden sin Bog om Vedeløb skrevet »*Der Credit*«

25 der skal være høist interessant; han har stor Fortjeneste af Ungarn. Nefe læste Improvisatoren ombord; den kokette Dame kjendte den og Spillemanden, hun gav mig mange

10) Juni] først skrevet Mai 17) Vindæk o: Venek 18) Josika] foran er over-
 streget Josikay 23) han[g] ms. har hans

Øine men jeg var saa afficeret at jeg ikke gad tale til hende. Vor forrige Capitain læste Romaner, denne leger med sin lille Hund hele Dagen, han ligner eller[s] Simonsen i Capellet, men er ei saa kjøn. Vandmøller, Træer og en Kirke, er de sædvanlige Glandspunkter paa vor Fart. I Kahytten staaer 5 paa ungarisk

E' szobában tilos

A Dóhanýzás.

o: »in diesem Zimmer darf nicht geraucht werden«. Længe øinede vi Presburg (i Nat har vi passeret Raab) endelig var 10 vi der og da vi tog Kul ind næsten to Timer løb jeg op i Staden; her er et Theater og udfor det en Art »Unter den Linden« hvor dog ikke mange spaserede; ellers Boutikker med Skildter som i Pest, der minde om Wien. Skibet laae ud for »Krönungs Berg«, en lille høi, eller rettere en Trappe; det er 15 med to Steengelender, aldeles som man seer et Bro Rækværk og har tre Opgange; her ridder Kongen op i Kroningsdragt, som alt Stephan den hellige har baaret og peger med Sværdet mod fire Hjørner til et Tegn paa / at han vil forsvare Landet mod alle dets Fjender. Her er en Flydebro over Do- 20 nau. Her er Erkebispn af Grans Residens; Ruiner af det kongelige Slot, det ligger øverst er en stor Fiirkant med et Taarn i hvert Hjørne (læs Wundermappe der Donau) En Deel Bygninger deroppe under Slottet laae høist malerisk. Før vi seilede kastede Kelneren et Spil Kort i Donau, nogle 25 gik dybt, et især, endeligt dykkede det op, det var Hjerter-

5) Glandspunkter] først skrevet Glandsli 11) jeg] j først skrevet v 12) Art] derefter er overstreget Jungfern 18) og] derefter er overstreget for el. lign. 22) øverst] først skrevet øvest

dame. I Presburg krones Kongerne. Noget forbi mødte vi Dampskibet Arpad. Hele Dagen fra Kl 11, havde vi seet en stærk Røg, som af en Ildløs, denne var i Theben, her kom vi ved den deiligste Solnedgang, over 200 Huse vare afbrændte; Skorstenene mellem de sviede Træer toge sig aldeles ud som mange Tempelsøiler. Jeg tænkte paa Grækenlands Teben; det røg stærkt og et Sted saae vi Luen; en forbrændt Hest blev ledet; mange søgte deres Børn; en Kone stod og vred sine Hænder; Kirken var afbrændt. Det Hele var ellers mælerisk; det er Grændsebyen. Tæt ved laae paa Bjerget en stor herlig Ruin, den skjønneste jeg endnu saae ved Donau. (Møllehjulene før Tében skinne i Aftensolen som Guld). Jeg var meget syg og havde alt lagt mig [i] en Krog paa min Vadsæk. Der var en skrækkelig Støi og MadLugt; meget afkræftet sov jeg ind. (I Middags løb vi paa en Sandbanke)

Fredag den 4. Styrket af Søvnen stod jeg op Kl 4, men ondt i Maven har jeg; kjed af Selskabet og Naturen. Spinkle Skove i det uendelige; tyk heed Luft; jo nu er man i Tydskland; endelig øinede vi gennem den tætte hede Luft Stephanstaarnet der er under Reperation, flere Timer gik inden vi naaede det Sted i Prateren hvor man landede, Opgangen er her, som i Pest, gennem / et Skib. Vi bleve let visiterede, jeg kom i den første Vogn, fik Kudsken for Penge og gode Ord til at tage min Kuffert paa Bukken, og saa bagvendt med Tøi paa Skjødet rullede vi gennem Prateren og Leopolds Stadt til Judenmarkt her fik jeg en gammel Karl der slæbte mit Tøi uden at vide Vei, til jeg mærkede det var galt

10) Tæt] T først skrevet K 27) Stadt] først skrevet Stat

og nu ved at spørge mig for viiste ham til König von Ungarn ved Stephans Plats; min første Flugt var paa Posthuuset, ak først Klokken 3 blev der aabnet, jeg kom da og eet Brev fra Jette Vulff var det eneste, ikke et Ord fra Collins, jeg blev inderlig bedrøvet; Alle Hjemmets Ubehageligheder opfyldte mig; jeg følte denne tydsk danske Luft, ønskede at jeg var død i Orienten. Carstenskjold fik jeg heller ikke fat paa, han kom heller ikke, uagtet jeg havde tidligere sendt ham mit Kort. I slet Lune gik jeg til Sengs.

Løvedag den 5 Juni. Været hos Castenskjold, der gik med mig til Skræderen; traf am Graben Pott der blev meget overrasket ved at møde mig, fulgte med ham til hans Svigerforældre, han vil føre mig til Holbein og Thalberg; løbet i Boutikker. Været paa Dampskibs Contoiret og faaet 9 Gylden tilbage man havde taget formange i Constantinopel. Faaet Opholdskort. Travet meget om, bestilt Vesitkort, Skjorter, Støvler & -. Mødt *Philipowits*. Vesit af Pott, med ham besøgt Bäurle, som vi ikke traf; da drevet om og seet paa Værelser. Hovedpine. I Theater ved Kärnthnerthor og hørt Il Templario, Componisten Nicolai der har skrevet denne Musik førte an, han skal være en Berliner, han har bedre begrebet i Tonerne den italienske Duft, end Beduinen fra Berlins Ørken hans Navne; Musikken er smuk og Signora Tadolini og Hr Moriani samt Badiali vare fortræffelige. En Frøken spillede i Mellem Akten, det Originaleste her var at Publicum aplauderede hende. /

Søndag 6. Ikke ret vel; besøgt Carstenskjold og derpaa

21) han skal] *foran er overstreget er* 21) begrebet] *derefter er overstreget den i*
23) hans Navne o: Gustav Nicolai

Dr Lehmann, Orlas Broder; hos denne traf jeg en Nordmand, der kom lige fra Athen og havde været der kort efter mig. Med Pott hos Holbein, der er Theaterintendant, han bad mig hilse Øhhlenschlæger og Natanson, gav mig Billet
 5 til første Parterre og sagde at jeg til hver Aften jeg var her kunde lade afhente en lignende. Med Pott ud i Wieden hos hans Svigerfader, en ægte Wiener hvor vi spiiste godt til Middag, men jeg gik i Regn med mine dyre, nye Buxer, det ærgrede mig. Familien indbød mig i deres Loge i Leopoldstheater,
 10 men jeg gik i Burg Theater og saae Halms Tragedie (omtrent de 4 Acter) Der Adept; Löve spillede Hovedrollen godt. Theatret har fire Etager.

Mandag 7de. Skylregn hele Dagen. Fløttet fra König Ungarn til Hrrn Friedsey Parfümeur und Erfinder der drey
 15 Allierten Wasser in Rauhensteingasse N° 935 1ste Stock. Konen jamrede endnu over at jeg blev saa kort. Manden gjort mig Vesit i Skjortæærmer og ved hvert andet Ord sagt Sacra non de Dieu. Talt med Holbein. Været i Burgtheater og seet to Acter af Die Anfrau, man maa være oplagt for at see
 20 slige Stykker, jeg gik hen og fik noget Kalvesteeg ovenpaa. Traf i Theatret den lille Helsted, min componist. Gik hjem Klokken 8 og købte mig en halv Flaske Tokayer for at drikke et godt Glas Viin. Da jeg gik forbi Stephans Kirken laae foran Helgenbillederne udenfor en ung fattig Pige og bad i
 25 det raae Vejr, hendes Figur var smuk, det rørte mig, men lidt efter tænkte jeg maaskee hun ligger her for at vise Figuren og fange en Ridder. Jeg blev vred paa / mig selv over den onde Tanke. Mine Aftner i Orienten skal min Reise

14) und] u først skrevet e

hedde; i denne Aften kysser Tokayer-Musen mig denne Tanke i Sjælen.

Tirsdag 8. Hos Carstenskjold og paa Posthuset, men intet Brev. Besøgt Hofrath Huzar, der var meget elskværdig. Været hos Zeuthens i Erzherzog Karl. Spiist med Nathan, Helsted, Lundblad og to andre Svenske zum golden Jægerhorn, drevet om med dem. Besøgt Manheimers og Potts Familier. Tidlig hjem og læst i: Morgenland und Abendland vom Verfasser der Cartons. Bogen er sand, men kunde give endnu mere. Om Semendrias Festning siger han: Murene staae men der staae ingen Tyrker paa dem. Moskeer Osmanije. Sultan Achmed paa Hyppodrom med 6 Minareter. Soleimanija, meest regelmæssig og behersker hele Constantinopel. Sophia; ved Ildebrand, Jordskjælv forstyrret hævet den sig altid paa ny den har otte smukke Po[r]phyer Søiler fra Soltemplet i Baalbec og otte grønne Søiler fra Diana Templet i Ephesus. – Kuppelen synes næsten flad udspændt; paa det øverste Galerie til Høiere sees en tilmuret Dør, som ei lader sig aabne; det Sagn gaaer i Folket, at da Mohamed reed ind i Kirken og ved Høialtret raabte: Der er ingen Gud uden Gud og Mahomed er hans Prophet, Tegnet til Stadens Plyndring, blev en bedende Præst hugget ned for Altret, naar de Christne igjen indtage Staden, vil Døren aabne sig af sig selv og Præsten foran Altret fuldende sin Bøn. Man seer med det og med Kirkegaarden i Skutari, der dog kan være at ligge i samme Verdens Deel, som Profeten, at Tyrkerne have Tanke om at miste Besiddelse i Europa. Derwischerne i Skutari Ruhanis eller hylende Derwischer. Klostret ligner

11) Osmanije] *foran er overstreget* Osmanije

en Gøglerbutik. La illah ill allah! raabe de / tilsidst høres kun Ja hu! (Jehavah) ja meded! (o Hjælp) – I Pera er Mewlewis Dandserne, et smukt luftigt Kloster.

5 *Onsdag 9.* Med *Pott* ud for at besøge Thalberg, men han var alt ude. Gik da hen og saae Bethovenshuus, det har før været et Kloster, Kirken er nu Magasin, men Klosterbygningen oppudset, der boer nu en fornem Mand i Bethovens Sal, Alt er elegant, kun Loftet er fra Bethovens Tid, det har en Maske i hvert Hjørne. Gik med hen til Hr *Adami*, Bäurles Medarbejder og en anden Mand. Derpaa til Hr Altenhöfer, som laae til Sengs af Hemorider. – Vesit af Philipovits der efter Bordet førte mig ud til Döbling til Bibliothekaren Gévy der har en brillant Have, kjendte mine Eventyr og syntes meget glad ved mit Besøg, jeg blev indbudt til imor-

10 gen og senere til Mandag Middag 2½. Kjorte ind i en skrækkelig Kulde med to Ungarerer, som vare Forfattere; hjemme fandt jeg Vesitkort fra Hofrat Husár.

Torsdag 10. Corpus Domini, gik til Potts Svigerforældre i Kärtnerstrase allerede Kl 7; Soldater med Egegrene i Cha-

20 koen opstillede Kl 8 kom Prosessionen først med Vaisenhuus Piger og Drengene blaa klædte; die Edelknaben saa infame storagtige ud, især en Blondrian; Hofsangerne vare nettere. Munke var der ei mange af; de mange Faner tog sig godt ud. Erkebispem gik under en Silkehimmel, hans

25 Kjortel holdtes af Geistlige, efter ham kom Keiseren uden nogen Himmel, barhoved og med en Fakkell med Blomster om, alle de keiserlige Prindser fulgte. Den ungariske Garde med gule Støvler tog sig prægtig ud paa de urolige Heste;

1) høres] først skrevet hy el. lign. 18) 10] først skrevet 9

den italienske Garde var meget prægtig. / Paa fire forskellige Pladse blev et Evangelium læst og da alt var forbi 12½ skudt. Middag hos Potts Svigerforældre; Fru Pott fødte en Søn; Pott lykkelig; talte siden meget med mig, men han er for qvindelig, for fad for mig og dog vist et høist elskeligt Menneske. Verfasser der Cartons sagt in Morgen und Abendland: »Alle Welt reist jetzt nach dem Orient, und der Orient spielt uns böse Streiche, wie wir ihn sehen in seiner smutzigen Nacktheit, und unsere Jugendträume sind auf ewig dahin, und vorbei ist die Zeit, wo man in der Türkei so fremd var, wi jetzt in China und Japan.« Før bar de Tyrker, som stammede ned fra Propheten grønne Turbaner, Jøderne sorte, Christne hvide; nu ere de ved en Fesz lige. Homeer ligger begravet nær Smyrna og har levet paa Chios. En Reise i Grækenland finder jeg, er for Følelsen, en Reise i Orient for Phantasien. Grækerne synge gjennem Næsen, men fløiter smukt de italienske Melodier, det ligger altsaa i at Børnene synge, som de have hørt de ældre synge og dog denne Sang er Melodie mod Tyrkernes. – Midt i den Troløshed der er mellem Grækerne, staaer smukt deres Fostbroderskab. Naar to Mænd ret holde af hinanden, blive de Fostbrødre, de vælge en reen Jomfru og med hende gaae de til Kirken, hun stiller sig ved Altret, og omslynger begge Mændene med et Cherf, medens disse sværge hinanden evig Troskab i Liv og Død; Præsten giver nu sin Velsignelse; i Ulykken staae disse hinanden bi, opofre sig for hinanden, gaae i Døden sammen. Jeg saae det ved Smyrna. Fra Havnen Phalereus indskibede sig Menelaus til Troja og Teseus da han gik til Kreta. /

10) und] derefter er overstreget for 24) hinanden] derefter er overstreget ef

Fredag den 11. Sendt Brev til Rantzau Breitenborg og Gottlieb Collin. Faaet Brev fra Fru Lessøe. Med Gevay til Bibliothekaren Wulf, som forstaaer dansk. Bibliotheket er som en italiensk Kirke, med Fresko i Kuppelen. Manden
 5 var entusia[s]tisk for mine Eventyr. Min kunstige Tand er løs, det gjør mig Sorg. Været hos Grillparzer, der var meget glad ved at gjense mig og gav mig et Brev til Halm 3: Friherre Münch, som jeg ei traf. I Volksgarten seet Canovas Theseus (igaar seet Gravmonumentet i Capusinerkirken).
 10 Hørt og seet Straus, som i Volksgarten førte sit Orchester an; gik derpaa i Opera og hørte Lucia di Lammermoor. Choristerne stode uden Deeltagelse, som hos os, de havde lagt Armene overkors ganske som Fruentimmerne paa Gravstene og som en saadan række døde Gravstene stode de. Betalt
 15 Skrædderregning og kjøbt Skjorter og Vesitkort.

Løverdags den 12. Besøg af Carstenskjold; gik Kl 9 med Pott ud til Thalberg der boer hos sin Fader Fyrst Didrickstein, Alt var førsteligt, Th: meget net, kjendte mig og spillede for mig. Vesit hos Vithauer. Besøg af Dr Lehmann og af
 20 Maler Neefe. Spadseret til Donau. Gik i Volks Garten hvor der var dandse Musik; mødte Grilparzer og senere Thalberg, vi talte sammen. I Burgtheatret: Ich bleibe ledig; saae to Acter, traf her igjen Thalberg. Meget sandselig. Kjød af at være her.

Søndag 13. Regnjejr; kjørt ud til Hitzing, spurgt en Madam om Fru von Weisenturns Landsted: »Den anden Gade,

1) 11] først skrevet 10 6) hos] h først skrevet i 10) Volksgarten] V først skrevet F 16) 12] først skrevet 11 19) Vithauer 3: Witthauer 22) vi] foran er overstreget som 25) 13] først skrevet 12

et yndigt lille Huus, venligt og gemytligt som Fru von W. selv,« var Svaret. Hun modtog mig meget glad og naturlig og jeg blev der til Middag, tre gamle Damer og en ung var ved Bordet med. Fru W fortalte om Bethoven, som hun havde kjendt at han var et raat, ubehageligt Menneske; at han med største Rolighed krænkede / Folk; det tog sig derfor sælsomt ud, naar man i Skrifter apotheoserede hans Personlighed. Fru W spiller endnu, hun fortalte at hun nylig i Slottet Schönbrunn havde spillet i Pariserdrengen og hvor denne efterligner Napoleon havde det gjort dybt Indtryk paa hende, thi paa det samme Sted havde hun spillet for Napoleon selv. Hun fortalte om Sangerinden Unger, som hun roste meget, at i et Selskab havde denne sagt at hun ei var vel til at synge, ja det er os nok at see Dem spille sagde en Herre. De er en udmærket Skuespillerinde, ikke sandt Fru W. *Nei!* svarede Fru W. – Der hører De! sagde Unger og Fru W sagde, som Sangerinde er De en stor Skuespillerinde, mellem de tusinde Sangerinder, men, synger De ei, da træder De paa en Plads mellem de ret gode, mere ikke; og derpaa udviklede hun Sangerindernes Spil. Kjørte ind, jeg var ei ganske vel, en Enke var i Vognen, da hun hørte jeg var fremmed, vilde hun strax have mig i Logie, thi hun vilde kun have et solidt Menneske, sagde hun; det tog sig komisk ud. Hele Maria Hilph var smykket med Grønt, Alter opreist thi Forstæderne holde i Dag deres Corpus Domini. I Burgtheater *Wilhelm Tell*. Chorenes Maade at tale lange Replikker paa, er fortræffelig, det er ei som hjemme, i Munden paa hinanden, nei det er rytmisk, næsten for musikalsk af-

11) paa det] først skrevet i den

maalt, men det gjør Virkning. Hvor fjellebodsagtigt tog ikke Bjerge og Søe sig ud for mig, hos hvem Bjerg og Søe endnu staae saa levende i Sjælen. Bestemt at reise Torsdagen den 24, herfra. Fru Weiseturn er sin egen Gartner, her voxer
5 Graner, Birke, Tulipantræer og Linde, deilige Roser.

Mandag 14. Paa Posthuset intet Brev, jeg kom til Carstenskjold og fandt 3, sendte over Triest, jeg blev lykkelig! – I hvilket Humeur af Glæde har de ikke sat mig, skjøndt det ene om Heiberg siger mig at han har været en Djævel mod
10 mig. Kjørt med Gevay og Baumann, Forfatter til Die zvey Ärtze, og Componisten ud til Döbling hvor vi spiieste godt og hvor de Alle vare høist opmærksomme mod mig, kjørte med Baumann i Burgtheater, / saae et Lystspil af den gamle Terenz, det morede mig ikke. – Digteren Frank
15 traf jeg der, men brød mig ei om at gjøre hans Bekjendtskab. Glad hjemme.

Tirsdag 15. Ikke ret vel; travet med Pott, som aldrig kan blive færdig, ud til Thalberg, der da var taget afsted; Potts Lidenskabelighed for Bethoven og Ubillighed mod Fru von
20 Weiseturn. Traf paa Gaden den gamle Componist Gyrowitz, som kjendte mig og var glad ved vort Møde. Spiiste sammen zum Jægerhorn med Baumann og kjørte da med Nathan og Helsted til Hytteldorf, hvor Fru Sonnenleitner boer smukt, hun og Døttrene kom mig særdeles venlig imøde;
25 jeg kjørte ind til Burgtheatret og saae første Act af Bauernfeldt Lystspil Leichtsinn aus Liebe, men gik saa i Opera at høre Gemma di Vergy men Stykket var forandret, jeg gik da derfra, spiieste 1ste Gang »Gefronnes« her i Wien og drev hjem.

2) endnu] *foran er overstreget en i linieudgang* 14) Frank ∴ Frankl

Onsdag 16. Meget hæs og forkjølet; koldt og Regn. Alle Pladse med Kureren vare alt tagne til Torsdag otte Dage, jeg maatte altsaa tage til idag otte Dage (18 Gylden) Vesit af Baumann og Lystspil Digteren Bauernfeld, Tydsklands Skribe; han havde mig noget fremmet. – Uvis om jeg skulde gaae i Opera eller see Griseldis, jeg valgte da den sidste og saae 3 Acter; traf her Neefe, som imorgen reiser til Oedenburg; sat i Theatret og digtede paa mine Ahasverus. Hjemme drak jeg Burgunder. – 5

Torsdag 17. Meget forkjølet. Kjørt med Gevay og Baumann til Döbling hvor jeg spiieste hos Gevay og maatte skrive i Stam-bøger. Saae i Burgtheater Mülners »Die Schuld«. Det er ikke vor Tid disse Skjæbne Tragedier. En nysgjærrig Wiener spurgte mig ret ud: Sie kommt von – Syden. Sie gehen: nach Norden. 10

Fredag 18. Endnu forkjølet. Regnveir. Wien har Phantasia i Navne, saaledes i alle Lanners og Strauses Valse, saaledes paa alle Skildte, men paa disse viser dog Billedet Navnet, det er sjeldent Tonerne ganske udtrykker Navnet paa Dandsen; kjøbt for 5 Gylden Constantinopel und seine Umgebung med 30 Kobbere. / Bosperus, Constantinopel, naar jeg mindes denne Deilighed og tænker den tilhører Barbarer! hvad kunde det ikke vorde med europæisk Cultur, hvad ikke Bulgariet langs Donau. Nu vandre Europas Børn til America, og her langt nærmere dem ligger et lidet dyrket Land. Men deres asiatiske Dragter maatte blive; de passe til Clima- 20
matet; de lette Turbaner, udspændte og faste mod Solen, den hele magelige Dragt i det varme Land. Fra Inden skal For- 25

22) vorde] først skrevet hvorde 23) Bulgariet] foran er overstreget Rumelien
27) Dragt] D først skrevet T

andringerne udgaae og ud mod Skallen. Hørt i Opera: Torquato Tasso og Otello, moret mig særdeles. Spiist [i] Casino hvor jeg traf Zeuthens og senere i Burgtheater til Werner; de reise imorgen til Salsburg. Dame Tilbud paa
 5 Hjemveien.

Løverdag 19. Meget angrebet. Gik dog ud til Didriksteins Palais og sagde Thalberg Farvel; han var i Morgenhabit, vi sladdrede over en Time sammen, han lovede at besøge mig i Kjøbenhavn, maaskee næste Vinter; vi talte meget om Ole
 10 Bull og Liszt. – Besøgt Bauernfeldt men ei truffet ham. Følt mig meget angrebet; Vesit af Helsted som havde x – spiist megen Aftensmad og saa blevet hjemme.

Søndag 20. Regnveir. Besøgt Bauernfeldt der forærede mig to af sine Lystspil og tilbød sig at tage sig af mine Arbeider
 15 for Scenen i Wien. Var meget naturlig og elskværdig. Gik saa ud til Baumann der ret med Kjærlighed holdt sig til mig, han læste i Nur ein Geiger. Middag hos Potts Svigerforældre; gode Folk, meget kjedeligt. Gik i Burgtheater og saae een Act af *Fjesko*, her tra[f] jeg Kammeraad Drevsen og Frue,
 20 de syntes høist ligegyldige for Mødet med mig, det stak meget dansk af mod den Kjærlighed de Tydske og alle Fremmede paa Reisen have viist mig; det var som om vi mødte hinanden paa Gaden i Kjøbenhavn. Jeg tænkte lidt bittert paa Hjemmet. Gik i Operaen og hørte Mercadantes Il Bravo,
 25 der har deilige Harmonier; enkelte Steder svulmede Stemmerne, som rige Blomster i den hele Tone Løvhytte. Hvor poetisk føler jeg mig ikke altid ved Musik. Før Comedien var jeg i Folksgarten og hørte Musik der. Jeg er nu egentlig trætt

19) tra[f] *ms. har trav*

af Wien, da jeg ei har Ro til at tage fat paa et Arbeide. Igaar var jeg her i Byen hos Fru von / Weisenthurm, der lod mig see en smuk Wase, som hendes Kunstbrødre og Søstre havde givet hende; Laurbærkrandsen om Lyren havde gyldne Blade hvorpaa stode enkelte af de Stykker hvori hun har spillet og grønne Blade med Navnene paa alle hendes Værker; maaskee det betyder, at hendes altid grønnes og at hun har sat Guld paa de andres Laurbær; maaskee har man intet tænkt derved. Desuden et prægtigt Album, alle Kunstfæller havde skrevet deri, jeg var den første Fremmede. 5
10

Mandag 21. Hentet mit Pas paa Politiet hvor jeg var den eneste der blev bedt indenfor Skranken at sidde ned. Bragt Passet til Castenskjold, som lod sin Tjener besørge de nødige Visa. Hævet Penge hos Sinna og ventet der en heel Time. Besøg af Helsted og siden af Delbanco som vil see Florents. Spiist i Casino med Baumann; Bäurle kom da ikke. – Brev fra Jette Hanck, som ei havde faaet mit Brev fra Pest; drevet ud af Porten seet i Burgtheater: Er mennt Sich in Alles; Drevsen og hans Kone venlige og nette, jeg følte mig godt stemt for dem; hvor vi dog lade os lede af vor Forfængelighed. Naar man nu kommer hjem skal man da høre Fru H i Emilies Hjertebanken, hun gjør det fortræffeligt, men evigt at høre disse Ubetydeligheder det er da virkeligt som altid at maatte see de samme Kortkunstner, de blive nu gjorte saa fortræffeligt som tænkeligt er, der hører et ret spidsborgerligt Smaakjøbsted Sind til at lade sig nøie ja være lykkelig; I gode Borgere og I blinde Elskere vredes ikke men 15
20
25

26) der] først skrevet det 27) ja] først skrevet og

husk paa i Theatret skal man opbygges aandeligt, eller mores; ja det gjør vi sige I, naa saa seer det daarligt ud for Eders Smag.

Tirsdag 22. Hos Holbein, som jeg ei traf; hos Carsten-
 5 skjold hvor endnu ei Passet var i Orden; kjørt til Döbling
 og sagt Gevays Familie Farvel; ikke rask, meget hedt. Besøgt
 Hofrath Huzar der vilde have mig i sin Familie, meget
 elskværdig; hos Grilparzer der fandt jeg var den eneste na-
 10 turlige Digter for Øieblikket. Hans Anecdote om Censur
 »nicht gut gesungen« / til »sehr gut gesungen«. – Besøgt
 Zetlis, som kjendte mig. Var hos Kammeraad Drevsens.
 I Operaen hørt anden Gang il templario, det er dog mere
 end Ord, Tonerne. Hjemme ærgerlig over Pott havde for-
 dærvet et Blad i mit Album. Pas Sorger. Bitterhed mod
 15 Heiberg; det er først her i Tydskland, denne er vaagnet;
 Nathan fortalt mig noget Vrøvl om en fynsk Avis, hvori jeg
 staaer omtalt i Anledning af Fru Sonnenleitners Bog; ærger-
 lig. Besøg af min kjære Thalberg.

Onsdag den 23. Hos Carstenskjold og faaet mit Pas; hos
 20 Holbein der lovede at tage sig af Mulatten; han skrev i min
 Stambog, og sagde meget godt i det jeg fik den; »passer det
 ikke da er det ei min Skyld, men Deres.« traf i Forværelset
 Hr Lucas Skuespilleren, der sagde mig de almindelige Com-
 plimenter. Var ude hos de græske Hofdamer. Pakket ind;
 25 Besøg af Nathan og Helsted. Ondt i Maven. Mit Tøi hen
 Klokken 4. – Jeg følte mig da ilde af at vente! Klokken 6
 afsted til Posthuset; her traf jeg en europæiseret Tyrk. I
 Coureer Vagen er kun to Pladse inde og een ude, denne

22) Forværelset] først skrevet Forst

fik jeg (for mine 18 Gylden) i en Bivogn var den græske Hofdame Fru von Witzleben og Frøken Lasius. Om Aftenen, der var varm stode mørke Skyer i Horizonten, det lynede stærk; jeg kjendte enkelte Steder igjen paa Veien fra sidst.

Torsdag 24 Juni. I Nat har jeg næsten ikke sovet; kun Morgenstunden var kold. *Znaim* hvor vi tog vor Caffé, har et stort Taarn med otte uden om, spidse Tage; her var i Dag Marked. Jeg bød Fru von Witzleben Armen og vandrede med hende til Vertshuset. – Böhmen seer saa dansk ud, uagtet her [er] Naaletræers Skove og ikke Bøgetræers. Kornrige Marker, Helgenbilleder og Lindetræer, det er Treklangen her. Jeg troer jeg kjører i mit Hjem; ellers erindrer jeg godt Enkelthederne fra min første Reise. I *Iglau* holdt vi vor Middag; det var her jeg forrige Reise fik Jødemadammen paa Vognen. Et meget anseelig Torv har Byen. – Vi rullede afsted. Duften af Hø, mindede mig om Danmark. Kom til *Deutschbrod* der laae i en deilig Solbelysning; Alt var saa friskt og frodigt grønt; det havde noget saa venligt; vi kom her over en lukket Broe, som de i Tyrol og derpaa ind i Byen / gennem en Port; gothiske Gader, som i Lybek. Helgenbilleder og Søiler med Statur om; Alt tydede paa en ældre Tid; mange Jøder boe i Forstaden. – Ved Solnedgang saae jeg Riesengebirg, de toge sig smaae ud! ak det er ikke de græske Bjerge, ikke Luftens Gjennemsigtighed der. Kom i Trist Humeur over mine Pecuniære Udsigter hjemme, tænkte meget paa Heiberg og hvorledes jeg

1) i en] derefter er overstregt By 8) spidse] foran er overstregt S 8) Tage] foran er overstregt K 25) ikke Luftens] ikke først skrevet ette

bedst skulde hævne mig. Spiist til Aften i Czaslau; meget koldt Veir. –

Fredag den 25 Juni. Kort efter Midnat holdt vi i Collin, der var aldeles, som da jeg sidst tegnede Pladsen; tænkte
 5 naturligviis ved Collin, paa alle Collins. Klokken 7, i en smuk varm Morgen naaede vi Prag. Boer zum schwartsen Ross. Dampskibet er seilet i Dag til Dresden og seiler saa først igjen paa Mandag; taget Plads for 9 Gylden. I Teiner Kirken, hvor Messen lød tæt ved Tycho Brahes Grav. Fik
 10 paa Gaden alt to Tilbud. Meget angrebet eller træt; 'Table d'hotte i Haven; spadseret til Broen over Moldau, paa denne Vei tre Donnaer, naa, her vrimler! og ingen smukke. I Grækenland digtede jeg:

»Over det luftblaa lysende Vand
 15 Aander jeg Duft, Orange-Duften.
 See hvilke Bjerge! dristigt mod Luften
 Reise de sig; det er Grækenland.
 Her over Bjerget gaaer ingen Sti,
 Timians Busken vi træde i
 20 Dufter saa herligt! – hvor her er øde!
 Ingen den lange Vei vi møde,
 Guderne selv jo længst er døde,
 Døde – !«

Jo, det er en Actrise, den ene jeg er reist med i Dag og som
 25 sagde hun havde været i Stokholm og Petersburg, vist en Dronning paa 16 Aar. – I Theatret hvor Nestroi spillede sidste Gang i sin Posse: Das Haus der Temperamente; det at Scenen er deelt i fire Parter spreder Handlingen, som er

3) Juni] først skrevet Juli 6) naaede] først skrevet naade

for bred. Disse Folkecomedier forekommer mig som Panoramaer af Poesien og ikke Poesien selv; den ærlige Borger kan magelig i sin Hverdags Lænestol see Billeder fra Poesieverdenen og troer at være i Poesien selv. Da jeg kom hjem, saae jeg ved Bordet, den yngste Benzon fra Christiansdal, som boer heri Hotellet og venter paa Cederfeldts og Fru Heynen, der skulle komme her i Dag. Benzon sladdret med mig paa mit Kammer om Damer. /

Løvedag 26. Cederfeldts og Fru Heynen samt en norsk Familie Kron kommet! drukket The med dem; kjørt til Rhatschin, seet Kirken med Nepomuks Grav, Kapellet hvor Keiseren ved Kroningen omklædes. Været paa Bastey og seet ud over Prag; i Slotshaven, og seet fra et Træ Udsigt; kjørt i en skrækkelig Hede til Loretto-Kirken og derpaa hjem. Efter Bordet Jødegaden. (I Formiddags i Teiner Kirken og seet Tycho Brahes Grav). I Theatret og hørt Guido og Ginevra en rusisk Sanger Hr Breiting var Guido og ret god, men for tyk; Sangerinden skreeg, Faderen brummede, det var Forekylling og Bræmse men frem bleve de kaldte; Decorationerne slette; det morede ikke, men i Dag har jeg dog havdt en saare behagelig Dag.

Søndag 27 Juni. En skrækkelig, trykkende Hede; blev hjemme til Kl 10; pakket sammen og været i Teiner Kirken. Bentzens Fortælling om den preusiske Poleti-Embedsmand, der kom til Wien. Kjørt med mine Danske ud til Baumgarten, en Slags Dyrehave, men den syntes en Kirkegaard hvor man vilde gjøre det lystigt. Polischinel Theatret var stumt,

9) 26] først skrevet 27 10) The] først skrevet Thee 13) i] først skrevet d
20) det] tilføjet over linien 22) 27] først skrevet 28 23) pakket] p først skrevet v

og næsten ingen Tilskuere og en Liigkiste spillede Hovedrol-
 len. Skikkelige, men kjedelige Borgerfamilier, sad og drak Øl;
 stygge Bajaderer med megen Stivelse i Skjørterne gik op og
 ned. The om Aftenen hos Cederfeldt; Cadet Benzon im K, K,
 5 ersten Cürassier Regiment Keiser, stationirend in Elbe-
 kosteletz ved Brandis, var meget overgiven og lystig, uden at
 have Vid eller Genialitet, Godmodigheden gjorde det beha-
 geligt. Sagt dem Alle Farvel. Min Regning kun 9 Gylden. –

Mandag den 29 Mai [3: 28 Juni]. Op Kl. 3, afsted Klok-
 10 ken 4 i en daarlig Gesellschafts Vagen; vi kjørte 3 Timer i en
 frodig dansk Natur; vi naaede Elben og her kom vi i Damp-
 skibet Boehmia, som har en engelsk Capitain og er en Veste-
 lomme Udgave af et Dampskib; øjeblikkelig stod vi en halv
 Time paa Grund. En Docter fra Prag stirrede paa mit Navn
 15 paa Kufferten og spurgte mig om jeg var den »vielberünte
 Dichter Andersen«; en Anden kom mig jublende i Møde,
 en Doctor der Rechte fra Schlesvig / Gülich, han gik
 ned i Kahytten og skrev et tydsk Digt til mig og min Palme-
 stok. Pragerne fortælle mig om den bømske Litteratur;
 20 Professor *Swoboda* i Prag har skrevet et bømsk Drama, der
 roses, men kun er i Manuscript endnu. I et Blad Bohoemia,
 der 3 Gange ugentligt udkommer staaer om Landets Littera-
 tur. Ved Raudnitz, saa vi »Folket« 3: Indvoldene af Byen,
 i Pramme og Baade for at see os. Jeg var snart paa Skibet en
 25 Mærkelighed! Schreckenstein paa en steil Klippe, før Fest-
 ning; i Vinduer og Huller, paa Murene, rundt om stode
 Folk, en Fane var plantet, man svingede der med Lomme-

4) The] først skrevet Thee 6) Brandis 3: Brandeis 10) Vagen] V rettet
 16) mig] ms. har mig mig i linieskift

tørklæder; der blev skudt Kanoner af. En bømsk Familie! – Ausig er Raphael Mengss Fødeby 1728. Der blev skudt og spillet for os ved den næste By. Her fik jeg Digtet af Gülich. Smuk Klippenatur. I Hernitcretschen meget stræng Visitation; mine nye Støvler gjorde mig stort Vrøvl, jeg blev kog 5 heed for det; Architecten Wanstrant, som jeg kjender fra Rom var med. Det saxiske Schveis; Stedet hvor Arbeiderne for et Par Aar [siden] var levende begravet i otte Dage og med en død Kammerat; hørte hvor man arbeidede for at grave dem ud; de leve endnu; forbi det chinesiske Pilnits. 10 Dampskibet seiler godt og stikker kun 15 »Zol«. – Til Dresden Kl 7. Boer i Stadt Rom! fik fra Collins 2 Breve der vare saa elskelige og opfyldte mig med Lyksalighed, saa det blev min lykkeligste Aften paa Reisen, jeg læste dem vist 6 Gange, et trist Brev fra Jette Hank. 15

Tirsdag 29 Mai [3: Juni]. Besøgt Theodor Hell, der tog venligt mod mig. Raupak er her. Tieck borte; kjøbt Indigo og selv farvet mine nye Buxer. Besøgt Dahl; paa de blylske Terrasser; i Billedgalleriet; ved den sextinske Madonna traf jeg Nygaard fra Jylland, som vi talte kom en dansk Dame, 20 Contesse Ekkers og takkede mig for / mine Romaner; en Frøken Bang var med. Ved Tabel dhote, præsenteret for Nygaards Kone (Søster til Poulsen i Rom) og Datter, de drak min Skaal i Champagne. Vesit af Dahl og gik med ham til Fru Eggers, her kom en engelsk Dame med to Døttre, 25 alle meget elskværdige; blev der til Thee; hjemme sandselig. –

4) Hernitcretschen 3: Herrnskretschen

6) Wanstrant 3: Wanstrat

12) fik] foran er overstregeset og 16) 29] først skrevet 30

Onsdag 30 Juni. Mindre vel! gaaet til Dahl og sagt at jeg ei kunde tage paa Landet. Kjøb[t] min Improvisator; Boghandleren fortalte mig at mine Børne-Eventyr gik rivende af; hans Broder levede i Piræus, Barberen vilde skaffe Fruentimmer. Daarligt Veir; ikke vel! øm i Penis. I Theater, der er
 5 det smukkeste jeg endnu har seet; i Coridorens Loft, Navnene paa udmærkede Skuespillere og i een af deres Roller. Buster af Weber og Lessing. Indvendig, som en Bog med brogede gyldne Billeder, let og dog tungt af Forsiring. Dig-
 10 teres Portrætter i Loftet. Logerne gyldne og svævende. Teppet saare prægtig; Kong Lear, Romeo [og] Julie, Faust og Mephistofeles og saaledes en række af kjendte Characterer henover over Borten; paa Teppet selv et Parnas, Schackspear med Calderon, Gøthe og Schiller. Lysekronen lyste godt og
 15 svarer til den hele Billedpragt. Man gav for første Gang i Tydsk Donizettis Elskovsdrik; Udførelsen middelmaadig, Decorationerne særdeles gode. Hjemme ved Bordet traf jeg en Nordmand Stub fra Livorno.

Torsdag den 1 Juli 1841. Hos Dahl; gik med ham paa Galleriet saae paa Raphaels Madonna. Poul Veroneses Bryllup i
 20 Kana. Coreggio St Sebastian og Natten. Ruistals Stykker. Holbeins Madonna med det syge Barn Jesu. Gik forbi det gamle Theater, der rives ned og Folk tager Reliquier af; Dahl skulde skaffe til Leipsig. / Vi gik nu til Professor Vogel, der har for det
 25 kongelige Cabinet en Portræt Samling, sidst blev Thorvaldsen tegnet; han bad nu mig og da jeg reiser Overmorgen skal jeg sidde imorgen. Saa kommer jeg nu sammen med

8) som] *foran er overstreget s i linieudgang*
 19) 1841] *først skrevet 1831*

10) Portrætter] *P først skrevet B*

Thorvaldsen, og det er haardt mod flere i Hjemmet. – Efter Bordet spadseret med Dahl; hos en Familie: hvor der var to herlige Stykker af Dal: Kronborg i Maanskin, stille Veir; en Storm ved Bergen. Et Værelse hvor alle Møbler vare Gevire, Lysekronen &. Væggene smykket med Gevire og et Jægerhorn; en Vinterhave. En Spisestue fra Midalderen. Paa Veien derfra traf vi den forvoxne Digter og senere; desuden mange Folk, som slet ikke kjendte mig, saa det tog sig komisk ud, naar Dahl forestillede mig dem. Aften hos Dahl med Eckers, vi fik rød Grød, jeg ret veltalende. Dahls Fortælling om Maleren der havde malet Maria og Joseph i Sengen. Fortællingen om Russeren der var blevet lyksalig ved at høre jeg var i Dresden! Fulgt Eckers Hjem og lidt Omvei.

Freitag 2 Juli. Siddet fra Kl 8 til 11 for Professor Vogel, der tegnede mit Portræt til den kongelige Samling, det lykkedes særdeles. Farvel hos Dahl, Eckers, Theodor Hell. Faaet Brev fra Rantzau der gaaer til Wisbaden, lidt ærgerlig over at jeg ei kom til Breitenburg. Dahl fulgt mig til Theatret, hvor vi mødte Lehmann, Faderen, der synes en gammel, ung Laps; talte gement; i Theatret til: endlich hatt er [es] doch gut gemacht, der blev godt spillet; mod Forventning morede jeg mig godt. Sad ene i en Parterreloge. Paa Teppet til Høiere er Calderon, Moliere, Gozzi, det vil sige Figurer af deres Værker. Pakket ind hjemme til Kl 11. Serres kommer da ikke ind; man venter dem i Morgen, men da reiser jeg. Göthes Sønnekone er i Besøg hos dem, Maxen hvor / de boe ligger 3 Mile fra Dresden.

1) det] derefter er overstreget tr 11) Grød] først skrevet Grd 12) havde] derefter er overstreget M

Løverdags den 3 Juli. Klokken 5 i Omnibus kjørt ud til Jernbanen; omtrent $2\frac{1}{2}$ Thaler kostede anden Plads. Mark og Enge tæt ved, foer forbi, som en stærk rindende Flod. En Herre fra Prag fandt at ved Jernbanerne var al Reisepoesi
 5 borte; det finder jeg ikke; just paa disse gjennemtrænges jeg af en Storhed hos den menneskelige Aand, der lader mig ane Gud og det er dog i ham al Poesie gaaer op; Tuncelen varer netop et Minut Gjennemfarten. I $3\frac{3}{4}$ Time vare vi i Leipzig, jeg tog ind i Hotel baviere, Kelneren kjendte mig
 10 strax fra jeg var her 1830. Jeg gik til Mendelsohn der tog saa kjærligt mod mig, jeg maatte komme til Middag, her var et Par Venner. Hos Brockhaus, hvor Konen var i Leitmerits fandt jeg samme Modtagelse. Jeg var glad og lykkelig i mit Hjem. Traf ei Becker, han er fløttet.

Søndag 4 Juli. Besøgte Lorck, der netop iafte var kommet fra Kjøbenhavn; min[e] blaa Buxer plættede hans hvide. Hos Amalie Riffel fandt jeg mit Portræt bekrandset, hun var henrykt; spadseret Arm i Arm med Mendelsohn. Middag hos Brockhaus hvor min og Collins Skaal blev drukket. –
 20 Med Brockhaus hos en riig Familie Keil. (Manden har godt oversat Calderon) De boede brillant, med en skjøn Have; Göthes Buste paa en Ø; her traf jeg Fru Göthe, hun har været hos Serres og er taget ind i Hotel Stat Hamburg bare for at boe i samme Huus som jeg; – hun og jeg bleve af
 25 Brockhaus førte i hans Loge og saae »Der alte Student« von Maltitz og *Der Jude*, en Hr Döring fra Darmstad gav Gjæsterolle. Gik hjem og nedskrev dette.

Mandag 5 Juli. Besøgt Herlufson, som igaar har aflagt

3) som] derefter er overstreget K. el. lign. 28) Herlufson ∴ Herlossohn

mig Vesit. Var hos vor danske Consul. Faaet af Fru Göthe Haandskrift af Göthe, maatte skrive i 6 Stambøger. Kl 11 hos Mendelsohn, / hvor *David*, Capelmester i Leipzig, nylig kommet fra London, og en tredie gav os en Trio; M, spillede flere Sager og en Frøken sang med Smag og Følelse, jeg 5 digtede

Felix Mendelsohn Bartoldi.

Mens gjennem Kirken Orglets Toner rungед,
Et Barn blev døbt og felix blev det kaldt.

»Ja felix« havde Herrens Engle sjungед, 10
Thi Tonekunstens Septer ham tilfaldt.

Vi fik Iis! Een sværmerisk gammel Berlinerinde og Frøken Bartoldy; Middag hos Mendelsohn; han kunde ei lide den stolte Marschner og den følsomme Pott, vi vare enige. Brev fra Gotlieb, Faderen Gusta og Jonna; mit Pas maatte jeg 15 hente for at faae det. I Thomas Kirken, paa hvis Orgel Bach har spillet, spillede Mendelsohn for mig Backske Compositioner og een af sine egne. Det var en Strøm af Toner; Keil, som har oversat Calderon, sagde mig hvad hvert Nummer var; jeg blev meget beskuet og hyldet. Brokhaus og hans 20 Datter fulgte mig hjem. Været først hos Pastor Lork. Aftenen meget sandselig.

Tirsdag 6 Juli. Stærk angrebet; ondt i den ene Testikkel. Sagt Farvel hos Jomf Rieffel og hos Brockhaus. Besøgt Becker, som jeg ei traf; igaar Vesit af König. Ikke fundet 25 Keils Huus. Kjøbt Jobsiaden samt Child Harold. Farvel hos

8) rungед] først skrevet runget 12) Een] først skrevet Den 17) mig] derefter er overstregét først 26) Jobsiaden] derefter er overstregét for 12 Groschen

Mendelsohn; pakket ind. Meget angrebet; daarlige Fødder. – Klokken 3 afsted; tog 1ste Plads 3 Thaler. / Prindsen af Dessau var med. Hos mig sad en ung Mand, en Sønneson af Digteren Grev Stolberg. Det gik i flyvende Fart,
 5 Familier kom og gik og talte meget om deres Reise, det var noget stort i deres HverdagsLiv; efter 3½ Time var vi i Hotel de Stratsburg, som var anbefalet Stolberg; han vilde at vi skulde tage eet Værelse sammen, sligt er mig meget imod, men jeg gjorde det; Kelneren vilde endelig have mig til Bords
 10 med en »høist interessant« – Rath fra Petersburg, en Ubetydelighed. Sengen slet; jeg maatte staae op og rede den om. –

Den 7 Juli. Tidlig oppe, gaet hen til Domkirken, der er gothisk og let; ligger paa en stor Plads. Byen saa meget kleinstäterisk ud, og sidste Gang i Morgenbelysning med Dampbane & saa prægtig. Kom paa Dampskibet Hamburg, der da strax efter den sene Affart gik istaa og derpaa dacapo og atter bis. Vi kom forbi Jericau. En Dame læste i min Improvisator og elskede Digteren; hun præsenterede mig for
 15 sine Døttre, Berlinere; her skal jeg have det største Publicum og Berlin er mig imod; Tangermünde ret malerisk. En Kjøbmand og en Major sværmede for mig. En Søn af den berømte Nebour kom mig imøde. Musik. Datteren spillede da kun for mig. Wittenberge. –

25 *Torsdag 8 Juli.* Sovet taalelig. Lauenburg ganske tyrkisk med røde Huse og grønne Haver. Jeg er i Danmark. Naturen

6) Hotel de Stratsburg ∘: i Magdeburg 17) den] derefter er overstreget ha
 18) Jericau ∘: Jerichow 23) Nebour ∘: Niebuhr 25) Torsdag] først skrevet Onsdag 26) i] derefter er overstreget mit

har her Poesi, og dog er Poesien ei i Danmark. Her var
 smukt. Meget koldt. Hamborg i en raae Taage. Ja jeg er i
 Norden, de kolde Taagers Hjem. Hu, hvor nordlig. – Det
 er Hjemmet. Musikfest, derfor alle Hoteller fyldte; / jeg
 kom i Streits Hotel øverst i Toppen. Dækstenen paa Pyrami- 5
 den, Kronen paa det Hele. 20 Schilling for at krølles 3: 5 \mathcal{L} .
 Besøgt Grev Holks; Grevinden nydelig. Løbet til Nar for at
 finde Professor Lehmann og intet videre. Mødt Fru Saaby
 og Gusta Nielsen som bo i Hotel med mig; hørt kjøben-
 havnsk Sludder. I Hamborg begyndte den kjøbenhavnske 10
 Sladder om Theater &. Ved Middagsbordet kom Hartmann,
 som kjærligt kyssede mig, den poetiske velsigne[de] Sjæl;
 Hartmann var mig Poesien i Hamborg fra Hjemmet. – Før
 Bordet Ubetydeligheden Saaby og Fornemheden Hr. Schön- 15
 berg. Hertugen, Vilhelmines Mand, gjør et stort Gilde i Dag,
 der havde han disse to Herrer; jeg har ei besøgt ham uden
 i Kiel; da jeg kom med en Lieutenant, der blev indbudet og
 ikke jeg. – Hos Bille og Holk; ingen traf jeg var
 den første jeg saae; siden fra Lund og Del-
 banco. Ved Middagsbordet Møller med Fader og en Norsk 20
 Ven; havde Fru Saaby og Gusta Nielsen tilbords. Gik i
 Theatret og hørte Hugonotterne, jeg er til Hjemmet paa min
 Retour. Madam Schrøder Devrient er ogsaa paa sin Retour;
 Stemmen mangler al Farve, al ungdommelig Friskhed. Duet-
 ten i tredie Act spillede hun udmærket, jeg tænkte mig en 25
 List eller en Thalberg ved et daarligt Claveer, hvor flere
 Strænge vare sprungne. Dandsen slet. De er vist en Dansk!

11) Hartmann] rettet
 skrevet Delbango

19) Lund] først skrevet Malmö
 26) Claveer] C først skrevet Q

19) Delbango] først

sagde en Hamborg[er] da jeg sagde min Mening; Gik bort i fjerde Act. Drak Punsch og Viin.

Fredag den 9 Juli. Besøgt Hartmann, han og Konen / laae hver i sin Seng endnu; jeg snakkede for dem til op ad
 5 Dagen. Gik til Bille. Kjørt med Omnibus ud til Freund og
 gaet hjem fra Altona; Regn og koldt. Middag hos Grev
 Holcks, Grevinden havde mig tilbords; Platens der. Aften i
 Parquettet; Tilfældet gav mig Plads mellem Fru Saaby og
 Platen. Saae Nestroy i hans Posse der Talisman. Sagt Farvel
 10 til Grev Stolberg, som imorgen tidlig tager til Helgoland. –

Løvedag 10 Juli. Hos Holcks og Hartmanns! Gud, hvor
 Fru Zinn kan snakke op! truffet Portrætmaler Bendix!
 (igaar Aumont). Vesit af Hr Printzlau med Directeur Møl-
 ler og som imorgen begynde deres Forestillinger i
 15 Altona med en Prolog, sagt af Jomf: Andersen, de Danske
 i Paris og Emilies Hjertebanken; Jomf. A, havde igaar seet
 mig i Theatret. Hos Töpfer, hvis Kone havde sagt ham at
 Overskou var her, istedetfor at sige Andersen. Tabel d ote,
 Saaby, Kone, Hartmann, Kone, Fru Zinn, Jomfru Nielsen,
 20 Busch, Delbanco, en lille Norsk Dame; alle drak min Vel-
 komst i Champagne; en Frøken Calisen talte mig til (Søster
 til Fru Beck) en Jomf Bierfreund, Platens; efter Bordet vare
 de Alle paa mit Værelse. Søvnig! sov og frøs; eensom i Aften
 og med Porter. En lille Sæddel til Fru Collin.

Søndag 11 Juli. Gik paa Jomfru Stien og løb mig en
 25 Stav[er] i Livet; det vil sige, der kom en Laps, som gjorde
 Maneuvrer med *sin* Stock, jeg veeg af, og i min Flugt løb

1) bort] *ms. har borte* 24) Porter.] *derefter er overstreget* Sandselig. 26) Stav[er] *ms. har Stavre*

jeg *min* Stok ind mellem et Træ og min Brysthuulhed. Taget Plads til Kiel. Mange Danske. Middag hos Holcks. I Theatret seet Oprøret i Seraillet; middelmaadigt. Skibet tilsidst smukt. I Alster Pavillon Punsch. – Sandselig stemt.

Mandag 12 Juli. Op Klokken 5. Tøiet afsendt 6½. Med Kammerherre Fabricius afsted; gennem Altona. Læst i Langelde, at Fru Oehlenschläger var død; mit Tøi slet ikke efterseet; Betjenten ønskede mig velkommen. Mødt i Kiel Fru Olsen med sin Datter Fru Gandil; Verts-
huset middelmaadigt. Imorgen haver Listz her Consert. 5 10

Tirsdag den 13 Juli. Med Dampskibet Løven, som een- gang Carl Bagger besang; ret godt Veir. Den katholske Præst fra Frederits. Desuden fulgt med fra Hamburg Estrup med Datter, de vilde have mig med til Colding. Sophie Bruun fra Assens. Timmermand fra Hadersleben, ham jeg paa Udrei-
sen traf hos Rantzau, vilde have mig med til Hadersleb; flau er han. Ombord en Baron Brockenhuus med Kone. Indsei-
lingen mellem Slesvig og Sønderborg er som en Flod; Taar-
net hvor Chris: 2^{den} sad er aldeles uden Vinduer og vender
ud mod Beltet. Alt tog sig saa fladt ud. Her kom en Broder
til Riegels ombord. I Arøesund hvor jeg steeg af var Bruuns
der indviterede mig over med deres Dampskib, samt indbød
mig Logi hos dem; Frøken Thora Jacobsen tog med mig. Gik
i ½ Time til Assens. Besøgt Skuespillerinden Jomf Jørgensen. 15 20

Onsdag 14. Med Diligensen til Odense, Plads i Coupeen; kaldte ved Vissenberg Jomf Hanck ud. Sognefogeden der spurgte mig om jeg var Missionær. Kl 2 i Odense; hos Hancks og andre Bekjendte. 25

Torsdag 15. Uagtet jeg havde bedet Ove Thomsen og Bagger ei at mælde jeg var i Fyen, staaer det i Aften i Avisen. Det er St Knuds Markedsdag. Den unge fordrukne Guldbrand. Middag hos Reckes.

5 *Fredag 16.* Besøgt Kock og seet hele Slottet der er elegant og hyggeligt. Haven med de tilgrændsende Marker og Skove, saa ud, som en stor Park. Seet Theatret, der er smukt gjort istand, Decorationerne fortræffelige, uagtet jeg saae dem ved Daglys. Sandselig. Middag hos Hansens.

10 *Løvedag 17 Juli.* Vogn fra Glorup. Byen i Bevægelse for i Aften at modtage Kronprindsen med sin unge Gemalinde; Husene smykkede med Grønt; Laugene med deres Faner skulle ud og Husene illumineres. Middag hos Hansens hvor Sønnen Emil var kommet. Afskedsvesitter. Afsted Klokken
15 6 om Aftenen med Dr Winter; Klok 10 paa Glorup, drak Thee og gik i Seng.

1) 15] først skrevet 14 4) Reckes] først skrevet Hansens 5) 16] først skrevet 15 10) 17] først skrevet 16 11) Aften] derefter er overstreget for

1842.

Torsdag den 30 Juni. Sov daarlig, Diareh, gik ned til en Viinhandler og drak Porter, kjørte Klokken 7; lille Recke sagde mig Farvel; truede med Regn; koldt og Blæst, – det er en godmodig Nation den Danske, med Hensyn til Veiret, lærte jeg atter her, det er en slem Blæst, men vi maa rigtig være glade for den, thi ellers havde vi Skylregen. Strandet Skib ved Kjøge. Traf i Rønnede Pastor van Vyllick, der da ingen Vogn var fra Gisselfeldt til mig, tilbød sin. jeg bestilte imidlertid selv een og i samme Øieblik kom Grevens efter mig! Jeg kjørte og kom til Middagsbordet Kl 5; Grevinde Zophus og Elisabeth var her; gamle Grevinde kjører om paa en Stol for sit daarlige Been. Gik til Ro 10½. Jeg har været til Høiere naar man kjører ud fra Porten; lyst og beqvemt. Glad for det hyggelige Hjem.

Fredag 1 Juli. Koldt og graat, spadseret omkring i Skoven blevet meget søvnig! fryser; igaar paa Dagvognen fortalte Officeren en Parabel, at en Mand stod indsvøbt i en stor Kappe og Solen og Vinden væddede om hvo der først skulde faae den af ham; Blæsten tog paa at storme, men jo mere den vilde rive Kappen af, des mere svøbte Manden sig i den, nu kom Solen med sine blide Straaler og opvarmede ham og

8) Vyllick ∴ Wylich 9) jeg] først skrevet til 10) Grevens ∴ Frederik Danneskiold-Samsøe

da lod han den godvillig glide, Moralen er man kommer bedre frem Gelinde end med voldsomme Midler! Officeren fortalte ogsaa at paa Baron Plessens Gods skulde Corfits Ulfeldts Liig være fundet. Da jeg iaftes gik til Seng ønskede

5 Tjeneren mig: »underdanigst Godnat!« – I Haven her er et omstyrtet stort gammelt Træ, som voxer hen af Jorden, Siderne ere ganske mosgroede, Sprosser ere slagne paa Barken, saa man kan staae fast og gaae op ad den høiest ragende Green. Et Gelænder af raae afhuggede Trægrene danne

10 Rækværket. – Meget stærk Tordenveir i Aftenen, vi maatte tidlig tænde Lys for at blende Lynene; Grev Holcks var her til Middag.

Løverdag [2 Juli]. Det samme ustadige Veir, Regn, Blæst, Solskin. Besøg hos mig af Grev Fritz Moltke for at / høre

15 naar de kunde vente mig. Kjørt efter Bordet en smuk Tour med Grevinde Elisabeth; Sollyset faldt smukt mellem Trægrupperne, en Heire gik i Mosen. Grev Moltke med hans Tale om V, der før kun havde en Støvleknegt og en Redekam og nu faaet Huus og Hjem, et Par Køer og Heste, det

20 maatte jo være et heelt Himmerige. Drak Punsch om Aftenen. Noget forkjølet. Schmidt reist til Kjøbenhavn[n] og taget Brev med til *Eduard*.

Søndag [3 Juli]. Imorges tog Grev Christian og Elisabeth til Kjøbenhavn, (de gjøre det i fem Timer;) til Væddeløbene

25 imorgen. HverDag spadseret. Selskab her til Middag af Hilfling & Balle, Frøken Schack &; der blev fortalt om en ældre Pige der havde fra Ungdommen elsket en fra Nestved og

6) omstyrtet] *først skrevet* omhugget 18) V o: J. F. Chr. Wegener 20) et heelt] et *først skrevet* en 21) Schmidt o: Jens Fr. Smidth

nu fra FrederiksBorg, skrev ham uden Navn, sin Kjærlighed til, at hun var ung og [han] vilde hos fem forskjellige Piger der i Byen finde Liighed til hende, den ene var en Issenkræmmer Datter, der kunde han gaae ind og kjøbe smaa Søm, den anden en Saddelmager, der kunde han kjøbe en lille Pidsk, et Sted skulde han gaae ind i Gangen til Høiere banke paa og spørge Familien om nogle der ikke boede der &.

Mandag den 4 Juli. Sophus Danneskjolds Geburtsdag (født 1804). Hilfling fortalte til Morgen, om en Mand der eksperimenterede med Veiret, sov kun tre Timer om Natten, for at gjøre sine Optegnelser, disse kunde imidlertid, de indskrænkede sig til Omegnen [ei] blive af Sikkerhed, thi intet varierer paa Strækninger som Veir, det saae han ved een paa flere Steder i Landet optaget Beretning om en Solformørkelse; Manden gjorde sig et Vandthermometer og blev da til sidst halv gal, han havde gjort den Opdagelse at det sov om Natten, naar han sov, han havde overlistet det, det var blevet et levende Væsen; hos samme Mand var det Spøgeriet ved Sorø var (Børn) en Spas af Børnene, som da det gjorde Opsigt og Fædrene troede paa det, de maat[t]e vedligeholde. Kjært til Grevinde Holck paa *Rosenthal*, ved Faxø; der skal bygges en ny Gaard; i Dyrehaven saae vi Faar der holdes / i vild Tilstand; stor Spadseretur, Grevinde Sophus faldt paa Broen. stor Frokost. Kjært med Mamsel Duquet hjem. – Iaften spilles mit Stykke: Fuglen i Pæretræet, første Gang; læst høit paa Gisselfeldt »*Agnete og Havmanden*«, som gjorde megen Lykke. Sandselig stemt, en urolig Nat – Una volta.

15) Beretning] *ms. har* Beretninger 21) de] *tilføjet over linien*

Tirsdag [5 Juli]. Excellenserne kom Klokken 5 imorges, Stamherren kom ind og gratulerede mig til mit Stykke igaar, han havde været i Theatret, det havde vundet meget Bifald, imidlertid fik jeg dog lirket ud af ham at der var ogsaa hysset; uagtet jeg ikke vilde det, blev jeg forstemt, drev om i Skoven og paa Marken, følte mig mindre vel! – fik Idee til »Historie om en And«, det hjalp lidt paa Humeuret. Endt Romanen *Joseph Rushbrook* af Maryat, den har særdeles interesseret mig. – Historien jeg her tidligere nedskrev lyder

5 saa: I Nestved havde en Mand mistet en Hund, som han lyste efter, han fik et Brev fra Fredriks Borg, hvor en Unævnt sagde ham at han havde seet den der et Sted, inden i laae et Brev til en Smedemester Hammer i Helsingør, som han bad Manden i Nestved besørge, den Omvei det var

10 sendt gjorde ham Mistænkt, han aabnede det og fandt det omtalte Frier Brev; det endte med at han skulde see dem alle fire i en Kirkestol, den ene med røde Roser under et Grønt Slør, han skulde da tale til den han syntes bedst om og havde han truffet den rette da faae en Billet fra hende; –

15 Vesit af Staldmesteren, der sagde at »Pæretræet« var optaget med særdeles Bifald. Indviteret af Grevinden at komme her i næste Uge ogsaa medens Hertugens er her. Meget varmt, følte mig syg. Drak Champagne og spiiste! nu er jeg meget vel! Aftenen saa stille og smuk, jeg følte en Ro, en Glæde, en

20 poetisk Tilfredshed; jeg gik under de høie Ege, det var saa stille, at Børnenes Leeg fra de forskjellige Huse lød gennem Luften. Der laae en riig Phantasie i de heldende Grene. Jeg takkede i mit Hjerte Gud for den Godhed han viiste mig.

27) Der] først skrevet Ir 28) den] først skrevet at

Da jeg kom hjem modtog jeg fra Fritz Moltke et Brev, der kunde optages dobbelt, det kunde synes, som man var vred over mit Arangeren om! jeg blev forstemt, skrev strax med Bondedrengen et Brev, men følte mig saalidet oplagt at tale at jeg gik til mit Værelse. Læser Bulvers *Zanoni*. Hvor mange Følelser gaae ikke gjennem min Sjæl. Jeg er noget lidende. (Diareé). /

Onsdag den 6 Juli. Et venligt Brev fra Frits Moltke, Posten bragte mig et fra Eduard og et fra Jette Boye hvori laae et fra Dresden hvori jeg tituleredes Etatsraad, Professor, Doctor og ædel Digter, det var om Tjedges »Verein«; Eduards Brev sagde mig at Pæretræet havde gjort Lykke; i Bladene læste jeg nu derom, Berling roste, Fædrelandet sagde hvad ondt det kunde, i samme Blad Critik over Bazaren, meget godt, meget ondt, jeg var dog afficeret, man bad mig læse Critikkerne høit, jeg læste ugenert, men mine Kinder brændte. I Formiddags gik jeg over til *Vegners* der boe smukt, herfra tager Gisselfeldt sig godt ud, en Stork har bygget paa det nye Huus. De vare begge saa overordenlig høflige, at det generede mig næsten. Jeg spiiste Skinke, drak Madera og Caffé, fik mange Kirsebær. – Læst høit om Aftenen. Skrevet til Jette Boie.

Torsdag 7 Juli. Sendt Brev til Jette B og Faderen Collin; seet Gisselfeldts Kjældere, været med Excellensen oppe paa Marken ved Taarnet, seet derfra Møen og Ringsted. – Ved Frokosten i Dag Balle og hans Kone. Diareh! – Kjært Klok-

2) det] *foran er overstreget* den ene Betydning at 8) Brev] B *først skrevet* G
 10) Etatsraad] E *først skrevet* P 21) fik] *først skrevet* *fieg el. lign.* 24) Gisselfeldts] *først skrevet* Gils

ken 2½ over til Bregentved hvor jeg traf i Besøg Frøken Thun og Contesse Scheel fra Vallø; jeg blev særdeles vel modtaget, Kjøretour til Holtegaard, et Bondested, som tilhører Grev Fritz; Præsten Schütt forkjælede sin Hund som et
 5 Barn, den løb efter alle Gjæs! »ja nu kan det ei hjælpe at fløite af den, den hører det ei,« den indviklede sig i de forskrækkede Faars Tøier, »ja nu straffer den sig selv!« han fik en Pidsk til at slaae den, men »den Pidsk kan man ei slaae med!« –

10 *Fredag 8 Juli.* Det er som en Park i Engeland denne Have, den er forstoer for Danmark, deilig Tour af Grevindens Gang og senere forbi Thee Kilden. Kjøretour mod Aften til Jomfruens Egede. – Storken har kastet en / Stork ned der gaaer paa Mistbenkerne og piber og seer mod den hjemlige
 15 Rede. – Svanerne have Unger og ere meget irritable. Jeg har det her greveligt godt. Samme Dag, som jeg kom her Grevinde Malvina Moltke Nütschau med Børn. Informatorerne *Tuxen* og *Brasch* ere meget vakre, den første barberede mig, den sidste er saare livlig. Børnene *Maria*, *Lovise*, *Frits*,
 20 *Joa[c]him* og *Christian*.

Løverdag 9 Juli. Da jeg kom ind i den blaa Grotte var jeg som i en Feeverden, kun den lette Krusning paa Vandfladen ved Aabningen tydede paa den bevægede Sø udenfor. Noget lignende føler jeg her; det er en Fee-hule, kun Bladenes Kritik kommer som en Luftning til mig og minder om
 25 den urolige Sø ude. Kjært til *Thurebyholm*, en *Herregaard*,

2) Scheel] først skrevet Scheell 3) Kjøretour] K først skrevet T 4) Schütt
 5) O. M. Schiøtz 6) forskrækkede] først skrevet forskj 19) Lovise 2) Julie
 20) Joa[c]him] foran er overstregat Chris 21) Da] først skrevet Det

hvor der var en kolosal Seng, en gammeldags Have, nye Anlæg; Enkens Bolig med sit Portræt, som en Mopes, Schiller laae paa Bordet; den gamle stygge Datter, den fulde Gartner! – Kom hjem Klokken 12½. Lidt Tandpine.

Søndag den 10 Juli. En Tandbyld. Var med den grevelige Familie i Stolen i deres Kapel, det er et elegant catholsk artet Kapel! Orgelet klang smukt, Alt var som i et Eventyr. Jeg læser Nat og Morgen. Flere Præster her til Middag. Læst høit om Aftenen i Bazaren og i Eventyr. Mamsel Pagh spillet for os. Greven og Grevinden høist elskelige mod mig! –

Mandag 11 Juli. Deiligt varmt Veir, spadseret i den storartede Hauge, kom i en Afdeling hvor jeg endnu ikke har været; Veien førte ned til Søen, Balles Kirke og Bondeby laae paa den anden Side. Sandselig stemt, en Lidenskab i Blodet der næsten var dyrisk, en vild Trang efter en Qvinde for at kysse og omfavne, ganske som da jeg var i Syden. Hjemme blev Blodet roligere. Besøg af Excellensen, der var høist venlig og god. – / Kjært Klokken 3 til Gisselfeldt; præsenderet for Hertugen og Hertuginde; den ældste Datter Lovisa Augusta, den anden Caroline Amalia! Prindserne Frederik og Christian, Marschallen von Cossel; Læreren Barth, dennes Broder der er Hofrath; spadseret og ledsaget Hertuginde (Lægen Hr Jørgensen).

Tirsdag den 12. Skrevet til Theodor, til Rantzau, Baron Holsteen, Schmidt i Ringsted og til Levetzau, fra hvem jeg igaar ved min Ankomst fandt et Brev med en Brillant-Ring fra Kongen. – Lavet et Blomster-Lotterie, der om Aftenen

6) et] først skrevet en 9) Pagh ∴ Paap 23) Jørgensen ∴ Bjørnsen
25) Schmidt ∴ Carl Christian Smidt

gjorte stor Lykke; spadserede med Caroline Amalia, hun og Søsteren musiserede for os! Hertugen underholdt sig længe med mig. Læst i Nat og Morgen.

5 *Onsdag den 13.* Kjørt med Prindserne og de andre Herrer til Glasværket hvor der blæstes den ene Flaske efter den anden! Bønderdrenge løb med de gloende Flasker paa Jerngaffler, som var det med glødende Champagne! kjørt forbi Herlufsholm og bedet i *Nestved* hvor jeg læste Corsaren, hvori Hertz stod tegnet. Hvilken Afvexling i Naturen; den
10 grønne Havre, det gule Korn, Høet i Stakker, Storke ved Sumpene. Kom her hjem Klokken 2 barberedes og krølledes af Schmidt, Brev fra Postmesteren Schmidt der fortalte om Bjørne-Pedersens Forlovelse med Reitzels ældste Datter. Stort Taffel, Moltkes. Sehested Juul og mange flere, om Aftenen
15 Bal, blev ang[ag]eret af fire Damer, tilsidst af Caroline Amalie, men jeg dandsede ikke; gik til Sengs Kl: 1½, jeg sover i den gamle Bygning, hele den lange Gang og mit Værelse med Malierier. Sandselig og nydende +.

20 *Torsdag den 14.* Varm Veir! talt mine Penge, for Øieblikket 142 Rdlr 5 sk 12 β . Hertuginde indbød mig igaar at tilbringe en Juul paa Augustenburg. Vegener fortalte mig iafte om Bindsbøl, Theodor og Christian Ørsted forskjelligt i Ungdoms Retningen. Frokost havde Hertuginde til
25 Bords. Indviteret af Hertugen at komme en Sommer til Augustenburg. Kjørt fra Gisselfeldt til Bregentved Kl 3, Præsten Schødte mødte mig og tog mig an for Hertugen. Føler mig saa hjemme / her paa Bregentved. Gjort Blomster-Lotterie.

9) Naturen] først skrevet det el. lign.

Fredag 15. Spadseret meget omkring, læst i Dagen at Pæ-
retræet har gjort for megen Lykke ved anden Forestilling. –
Kjørt gennem to Kirkebyer og om forbi Gisselfeldt. Storm
og Blæst. I Aften reiste Hertugens og den gamle Grevinde D
til Augustenb: – Lavet Vers med Ende-Riim, der gjorde me- 5
gen Lykke. Sandselig.

Løvedag 16. Ondt i T. – Andejagt. Spadseret. Endte
Bulvers fortræffelige Roman »*Nat og Morgen*«. Meget stort
Middags Selskab. Spadseret efter Bordet; mindre vel! musi-
seret og sjunget Gurre & – i Seng Klokken 12. Faaet imorges 10
et tydsk Digt og et Lampe-Dække af Papir fra Grevinde
Moltke Nütschau. En smuk stille Aften.

Søndag 17de. Bestemt mig til at opgive Besøget paa Brei-
tenburg og blive her Contessens Geburtsdag over! – I Kirken
hørt Brasch, spiist 1½ og kjørt Klokken 3¼ til Vemmel- 15
tofte; (Unsgaard er død) vi lagde Veien over Jomfruens
Egede, tæt ved Veien staae to kolosale Ege; paa Vemmel-
tofte er Priorinden en Frøken Leth, den ældste er 90 Aar,
den yngste, der kaldes Barnet, henved 60; de kom alle til
Vinduet, hele Klosteret i Bevægelse; Skytterne holdt til Hest 20
for os ved Indkjørselen. Flere Værelser med forgyldt Læder
eller Silketøi med forgyldte Fugle. Prindser og Prindsesser
unge og smukke hang paa Væggen, nu ere de døde og døde,
som gamle, een af disse gamle Frøkeners Moder har maaskee
elsket ulykkelig een af disse og nu seer den gamle Datter Mo- 25
derens evig unge Elsker. I een Sal var et Vippebret, endnu
fra Stifterindens Tid. Frøken Morgenstjerne førte mig om. –
Vi kjørte en deilig Skov-Vei til Stranden, som vi fulgte under

14) I Kirken] først skrevet Den

Skov, hen til Lodsens Huus, hvor Døren var pyntet for os med Grønt. Flag vaiede; Søen Blikstille, Solen gik ned med et blændende Guld, saa der stod en Regnbue op mod Kjøbenhavn; inde i Skoven glødede Luften / mod de mørkegrønne Træer, som den rigeste Forgyldning; Folk stod og svingede med Hatten; jeg kjørte alene med Greven; Maanen i første Qvarteer var baade i Opgang og i Nedgang, dette sælsomme Tusmørke, Flugten vi toge, gav det noget fremmed, eiendommeligt, Kl 12 hjemme.

10 *Mandag 18 Juli.* Spadseret til Søen og bundet et Overflødheds Horn af Siv for Grevinde Malvina Moltke; Besøg af Excellensen; – Becker indtruffet; han var mig næsviis og uforskammet! vred; Aftenen hele Tiden sad jeg paa Feldtfoed for at bide ham. – Fortrød jeg ei var reist.

15 *Tirsdag 19 Juli.* Mut og vred ved Caffebordet. Op ad Dagen kom han mig net og høflig imøde, jeg blev mildere stemt og følte mig i det gamle Humeur. Efter Bordet Tour om Hovmarkerne; Sendt Breve til Ingemann og Grev G Moltke paa Glorup. Læst høit Agnete og Havmanden.

20 *Onsdag 20 Juli.* Kjørt med Excellensen, Maleren Schack, Becker, Rønnekam og Adam Moltke Nütschau først til Dalby-Kirke hvor Markusen er Præst. – Altertavlen her borttaget i Biskop Balles Tid, da alle Billeder forvistes Kirken. – Her laae to Børn døde af Pesten. Kjørt til Karissegaarde, to
25 Gaarde der ligge hvor Carl af Rises Gaard har ligget; hele den ene Side af Haven er inddiget endnu af Voldstedet og

6) svingede] s først skrevet v 8) Flugten] foran er overstreget tr 9) eiendommeligt] første e først skrevet k 20) Kjørt] K først skrevet J 21) Rønnekam o: Rønnenkamp 22) her] først skrevet var

Voldgraven, der er klar og fuld af Vand. Konen her havde hørt at sin Farmoder der var 93 Aar at længe før dennes Tid var Gaarden brændt af; endnu fandtes Kul i Haven. Paa Væggen var anbragt, som Pynt en Ligkiste Plade fra en Kiste hvori laae Liget af een af de sidste Fruer til Karisse; 5 vi kjørte; tæt ved inde i en Have var St Marthekilde; den fandtes her i Excellensens Ungdom, Valfarter / gjortes til den; men for omtrent 36 Aar siden bygge[de] en Bonde her sin Gaard, han vilde absolut have Kilden ved den, da det vilde bringe Lykke; han gravede den imidlertid om til en 10 Brønd; (den smukke unge Bondekone fortalte det, hendes lille pukkelryggede Søster sad ved og den trevne Svigerfader lænede sig op til Svinetruget tæt ved.) End, som Brønd, men nu ikke længer skete Valfarter. Vi kom til Karisse Kirke; en gammel, smuk Bygning; ved Indgangen, der dog er nyere, 15 for at kunne komme til Kapellet, findes et Hul i Muren hvori Jægeren skal have skudt Hostien og Blod flød ud, der er skra- vet dybt ind og den røde Aare i Kridtstenen er slettet ud. Tæt op til Kirken er det grevelige Kapel af Marmor, med prægtige Marmor Sarcophager, den til Venstre ind ad er 20 af Viedeveldt; vi gik nu over Kirkehvelvingen til Fru Mar- tes Kammer, hvor hun skal have levet skjult med Gods og Guld, da Fjenden var efter hende. Nu kjørte vi til Julinge, Elverhøi, og Hellested, (hvor Vest er Præst), her var Peter Syv Præst, hans Billed (troer man) malet paa en Kobber- 25 plade hænger paa Væggen ved Altret og er fundet flere Alen under Jorden hvor Peter Syvs Præstegaard har staaet; det

12) trevne] *foran er overstreget gnavne* 22) skjult] *først skrevet skjuld* 23) Ju-
linge, Elverhøi, og] *tilføjet over linien*

er en Mand i Præstedragt med Mund Skjæg og Fipskjæg.
 – Her er pynteligt og et nyt Orgel, Altertavlen restaureret af
 Prof: Müller. – Før vi kom til Hellested var vi paa »Elver-
 høi«, der er en Kjæmpegrav med to gamle Hvidtjørne tæt
 5 ved Veien paa en Hvedemark til Høiere; før Elverhøi tog vi
 Frokost paa *Julinge* en Gaard bygget af Niels Juels Broder,
 i Gaarden et stort Hjul / i Brolægningen. Mægtige Grave om
 Gaarden, Fiskeparke i Haven; herfra til Elverhøi, og forbi,
 ved Broen, Karens Huus, som det kaldes. – Klokken 6 vare
 10 vi hjemme til Middag, jeg var træt og søvnig. Om Aftenen
 legede vi. Brev fra Faderen Collin; Heibergs Intelligens Blad
 at jeg var forgod til at steeges.

Torsdag den 21 Juli. Graat Veir. Læst i Conversations
 Lexicon Napoleons Liv! Kjørt Tour om Aftenen forbi Thu-
 15 rebyholm. Læst høit i Bazaren. Idag er Becker reist. Excellen-
 sen malet af Schack jeg underholdt ham. De vise mig stor
 Opmærksomhed. –

Fredag den 22 Juli. Skrevet Vise til Marias Fødselsdag.
 Heiberg skrækkeligt medtaget af Dagen. Kjørt Tour forbi
 20 Thurebyholm! Skyggespil paa Buskene i det vi kjørte; – For-
 talte Eventyr. Grev Moltke Nütschau indtruffet.

Lørdag 23 Juli. Maria Moltkes Fødselsdag; det lille
 Huus pyntet med Guirlander og Krandse, et Bord med Mo-
 saik af Blomster deri Navnet. – Drukke Chocolate der; spiiist
 25 i Lysthuset hvor en Sang af mig blev sjunget.

4) der er] tilføjet over linien 6) Gaard] G først skrevet p

Storke Steie høit i Reden,
Saae Du nogen Kyst
Hvor der var et saadant Eden
Som Marias Lyst?
Her kun Rosen kaster Skygge, 5
Her boer Barnehjertets Lykke!
Kom og see Dig om hernede,
Stork! flyv fra din Rede!

*

Ud mod Vandet, eensomt stille
Et idyllisk Digt, 10
Ligger Huset, det er lille,
Men saa nydeligt!
Her er Kammer, Kjøkken, Stue,
Meubler, som er værd at skue, /
Alt, saavelsom Syltetøiet, 15
Sødt fortryller Øiet!

*

Stork! Du maa Dig ei genere,
Kom Du kun, som Gjæst!
Du i Dag kan gratulere,
Det er Fødselsfest; 20
Derfor pyntet er med Krandsse,
Derfor synge vi og dandse,
Kom Du kun med din Familie,
Og dands med paa Tillie!

20) Fødselsfest] først skrevet Fødsel

Lille Huus i Træets Skygge,
 Ved den stille Aa,
 Du som rummer Barnets Lykke,
 Mange Aar skal staae,
 5 Som et Eventyr i Lunden,
 Som en Drøm i Morgenstunden,
 Som Marias lille Rige,
 Hil Dig, Elskelige!

Om Aftenen var spændt et Telt ud i Skoven, smykket med
 10 Guirlander og Gran, Vildtet hoppede i Aftenen ud paa den
 stille grønne Plaine foran, hvor Mosekonen bryggede lidt,
 saa det syntes en Dam mellem Elle-Buskene. Fuldmaanen
 skinnede mellem Træerne; Veien hjem illumineret med Lam-
 per, to Buer, Bønderfolk. Hjemme et stort Blomster-Lotteri,
 15 som jeg havde brugt hele Dagen til, for at faae istand.

Søndag 24 Juli, kjørt med Sehested Juul, Henrik Moltke &
 til Holtegaarden, Veien igjennem Skoven, derpaa gjennem
 Dyrehaven til Thurebyholm der synes med sine mange Læn-
 ger, som Gader i en lille By. / Spadseret om; den komiske
 20 Gartner! – Moltke-Nütschaus Børn syge, Typhus; jeg har
 Hovedpine; læst og fortalt Eventyr. Koldt Veir, megen
 Blæst. Schack og Brask reiste til Kjøbenhavn.

Mandag den 25 Juli. (Igaar Brev fra Ingemann og Frøken
 Bremer). Idag spadseret til Søen og Haven rundt. Varmt
 25 Blod. – Kjørt til Valløe; en engelsk Have-Natur. Slottet to
 forskjellige Bygningsmaader; seet Bibliothek, Kirke, Have
 og Dyrehave; vi var hos Frøken Levetzau, besøgt en gam-
 mel Frøken Moltke, der læste Bazaren. – Rundt om Vold-
 grav, klar blaa Luft; seet fra Taarnet Kjøbenhavn; Damp-

skibet gik forbi. Kong Valdemar kører her hver Nat og vender i Gaarden. – Den graa Kone gaaer her. – Kjørt hjem i klart Maaneskin, unge Bønderfolk sad under Gjørdebuskene.

Tirsdag den 26 Juli. Begyndt igaar paa Svaneungen. Spadseret i Dag, som sædvanlig i Mark og Skov. 5

Onsdag 27 Juli. Brask bragt mig Brev fra Eduard; Boyerne ere druknede, Gartner Mørk død (Skrevet igaar Sang til Grevindens Fødselsdag). – I Dag Primit-Uddeling; Mange Geistlige, Damer fra Vallø; ovre i Kapellet skete Festlighed; Bønderpigerne pyntede med store Spænder i Skoene, de neiede morsomt, Drengene bukkede. Mellem de mange Tilskuer saae jeg Christen Molau, talt med Frøken Møller, Møllerens Datter. Stor Middag; fortalt Eventyr om Aftenen og var ret oppe! – Sad til Bords mellem Capelan Barfod og Pastor Vest. Brev fra *Rantzau*; skrev Eduard til. 15

Torsdag 28. Spadseret; graat og regnfuldt; Aftenvandring; seilet paa Canalerne.

Fredag 29. Været i Skoven hvor Jagten forleden var; vandret omkring i alle Skovene. Sandselig stemt. Sjunget om Aftenen. 20

Løvedag 30. Frøken Buchwald fra Preetz indtruffet, en kraftig, naturlig Dame! – Spadseret meget. /

Søndag 31. Skrevet til G. Moltke. Kjørt til Jomf: Egede; i Kirken ligge de to Jomfruer, som have bygget det; paa Altret, Psalmebog med Timeglas og Kors, i eet Stykke Træ; 25

3) unge] *tilføjet over linien* 8) igaar] *tilføjet over linien* 9) Primit 3: Primitæ
16) Rantzau] *først skrevet* Levetzau 24) Søndag] *først skrevet* Løvedag
26) Psalmebog] *foran er overstreget* Bibelen, Kors, Time-

skrækkeligt Christus Billed. Spiist mange Kirsebær. – Kjørt til Faxø, besøgt Gruberne, de ere af Koraller og Kalk, stor Udsigt til Møen. Over Lystrup og Rønnede hjem. Excellensen mindre opmærksom end ellers, forstemt. Ved Bordet

5 talte han om hvor det kunde være kommet til Kjøbenhavn om Sygdommen her, jeg syntes at det var, som til mig; ærgerlig og forstemt, gik tidlig bort og sagde jeg var syg. Brev til C[ollin] Faderen, Jette Boye (norsk) og Abrahams.

10 *Mandag 1ste August.* Grevindens Fødselsdag! H[un] sendte Bud om mit Befindende, gratule[rede] hende, spadseret i Skoven, trist; fortro[lig Sam]tale med Brasch om mit Humeur! – [Mine] smaa Vers med Skamlerne gjort stor Ly[kke. Stort] Taffel, mange Fremmede. Min Vi[se tiltalte] dem Alle, Gre-

15 ven, Grevinden og F[.] de takkede mig saa nydeligt. Alle [meget] taknemlig. Efter Bordet Mavekrampe. Haven illumineret, Blus paa Canalerne, en stor Menneskevrimmel! jeg blev gjort meget af.

Tirsdag 2 August. Laae i en Sved hele Natten, sov først

20 Klokken fire, ubestemt om at tage bort. Grevinden bad mig betragte som en Rettighed at komme der hver Sommer. Grevnen fulgte mig til Vogns; kjørt Klokken 9, kom Klokken 11 til Ringsted, kjedet mig her! var med Manthei henne [i] Kirken ved Valdemar Seiers Grav, Beengjærd [o]g Dagmar

25 ved hver Side; Erik Menved bag Altret. – Udenfor den bygelske Begravelse i en [a]aben Høi, der stod en ny Kiste, det var [Ma]lle Berners, det gjorte stærkt Indtryk paa [mig;

8) [] [] i linierne 8-16] papiret beskadiget 10) Mandag] først skrevet Søndag
21) en] først skrevet et 23) [] [] i linierne 23-27] papiret beskadiget

si]dst nikkede hun til mig fra Vinduet, da [jeg kjør]te. Dagsvognen kom først afsted Kl 3½, [(. . .)k ikke hjemme) fik Plads med den unge Courlænder, / som skulde paa et Aars Tid være hos en Præst *Lund* ved Sorø; talte i Sorø med Director, med Birk, Pedersen & – traf i Slagelse Professor Abrahams, som besøgte mig paa Postgaarden; kjørte med en kjøbenhavnsk Familie, Konen var fra Vien; overnattet i Korsør, Udsigt til Stranden. 5

Onsdag 3. Gik Kl 10½ over Beltet, saae Verdens Omseileren, (Vendt.) godt Veir; i Beltet mødte vi de to russiske Fregatter, som vare i Vente; traf i *Nyborg* Haxthausen fra Kastellet, som nu ligger her med sine Jægere, traf Capitain Flindt. – Inde hos en Boghandler, *Gomar*, [S]øn af den gamle Portner i Odense Hospi[tal], der stod Fadder til mig. Kjört Klokken 1, [med] Grevens Befordring, »Danmarks første [Digter]«, sagde Wienerinden, bør kjøre [.] Hørte paa Veien Skibenes Salut. [Kl . . p]aa Glorup, her er Vinters Kjæreste [og hendes] Forældre Etatsraad Benzen. Besøg af General *Juel* fra Juelsberg, spadserede med Ge[ne]ralinden, som sagde mig mange Complimenter. Læst Fuglen i Pæretæet. Min Mave endnu daarlig. 10 15 20

Torsdag 4. Spadseret gennem Dyrehaven. Til Middag, den norske Frue med sine to Døttre fra Svendborg; de ere meget syngende Damer, Complimenter fra Ludvig XIV Tid og stygge, de saae ud som gule Mopper, den ældste, som havde meest Haar gik med det bart, men tyndt, den yngste, som intet har, bar Ka[ppe] og en tæt blond Paryk. De sang 25

1) [] [] i linierne 1 og 2] papiret beskadiget 13) Inde] foran er overstreget Kj
13) [] [] i linierne 13-18 og 27] papiret beskadiget

Viser, »[See] Søen hist hvor Solen daler,« naar den ene Søsters Stemme ikke slog til, hjalp den anden, det var egentlig kun een [Stem]me man hørte, den ene Søster tog [de høie] Toner, den anden de dybe og Mell[emste] / Toner, og hvor
 5 den blev alt for spinkel, lagde de dem begge sammen. Hun kunde ikke acompagnere en simpel Vise, hun qvinkelerede noget udenfor, der lød som Vransen af en ganske anden Melodie. – En lille norsk Søsterdatter sang da med syle Stemme: »Kjøre Vatten og kjøre Veed«! de nyeste Viser de kunde
 10 være alle en halv Snees Aar gamle i det mindste. Det var de musikalske Søstre. – Den B^{ske} Familie kj – !

Frødag den 5 August. Sendt Brev til Postmesteren i Odense, til Grevinde Danneskjold paa Gravensteen og Grevinde Moltke til Bregentved. Kjört med Moltke og Bentsens Familie til Svendborg, smuk Vei! vi vare i Caroline Amalies
 15 Lund, ved Bækken der laae nogle Børn, Piger paa Maven og drak af en Bæk, da vi holdt vor Maaltid! »De stakler have det ikke godt!« sagde men gav dem intet! Udsigt over Sundet, Dampskibet Løven gik til Nyborg! kjørte til
 20 Christians Minde, hvor vi spiiste og jeg væltede en Viinflaske! kjørte op til Moltkes paa Ovinehøi, man seer over Thurø Langeland. Mosen dampede paa Hjemveien, det er Spøgelset af en Sø, (en Søe, som gaar igjen). Smukt stjerneklart; lidt Mave ondt.

25 *Løverdag den 6 August.* Spadseret. Fik til Middag et Gjeddebeen i Halsen, der gjorde mig høist utaalmodig! kjørte med de Andre til *Lykkesholm*; her er hugget lidt rundt om. Skoven smuk! jeg var kjedsommelig! Lindegaard indbød mig

1) [] [] i linierne 1-4] *papiret beskadiget* 5) lagde] *foran er overstreget* ladge

at komme der. Kjørt hjem i samme Humeur, frygtende for at det vilde blive meget værre med Halsen! udmalede mig det! ærgerlig Lune, gik imidlertid til Sengs! Blodet kogte! sandselig stemt. + /

Søndag 7 August. Som jeg vaagnede var jeg meget varm, 5
 følte mig særdeles vel og oprømt! Benet sad endnu i Halsen.
 Gik til Rygaard, paa Hjemveien sank jeg Benet, meget lyk-
 salig derover! Til Middag Præste-Selskab Roulund, Vandal,
 Espensen, jeg fik Brev fra Jomf Hasz, som bad mig skrive
 sig en Vaudeville Monolog! hvor kan jeg det, Brev fra Fru 10
 Drevsen at Frøken Bræmer var i Kjøbenhavn! hvor ær-
 gerlig! Brev fra Jonna, der var et uartig Barn fordi jeg
 ei havde skrevet hende til. (Viggo er her i Fyen med
 Etatsraad Lund). Fortalt Eventyr. Sat mig til at skrive til
 Jonna. 15

Mandag 8. Sendt Brev til Jonna, Louise og Fru Lessøe.
 Spadseret. Læst i »Der Kinderfreund«. Efter Bordet kjørt
 til een af Grevens Møller, her var net! et nyt bornholmsk
 Uhr her havde ikke en Bondes Bifald, »det skulde være
 rødt og grønt! og saa skulde der for paa være et Hul hvor 20
 man kunde see »Permenikkelen«, og øverst oppe en Fugl
 der gik [og] rørte sig!« – Her er en brusende Bæk over nogle
 store Stene. Vi kjørte gennem Frøerup, udenfor tæt ved
 Veien var en stor Kjæmpegrav, Solen gik ned.

Tirsdag 9. Klokken 9 reiste Bentsens; jeg fik foræret af 25
 Greven Silvio Pellico. – Tandbyld; ondt i Bagdelen. Spad-
 seret, trykkende varmt. Drevet om. Læst høit.

5) Som] *foran er overstreget* Spadseret til Rygaard. Da jeg vaag- 8) Rou-
 lund ∴ Brolund 21) Permenikkelen] *først skrevet* Perre

Onsdag 10. Varmt; spaseret. Kjørt Tour gennem Dyrehaven. Dr: Winther kommet hjem. Læst *Herodias*.

Torsdag 11. Varmt; altid øm i Bagdelen; spadseret; dorsk. Besøg af Lindegaard, en kjedelig Mand. Læst i Pfeffels
 5 Digte, læst Adam Homo ud, det er en mat Bog, trivielt, kun de sidste smaa Digte aande Poesi. / Grevens Stambog (Amicis sacrum) fra hans Ophold i Göttingen 1783; meest og alene fransk f. Ex.

Le vin et l'amour sont deux Canailles

10 L'un trouble le coeur et l'autre les entrailles,
 souvenir de Votre très humble serviteur et sincère ami. Silhuetter klistrede ind, alle unge Mænd med Parykker og Haarpung megen Opfordring til Dyd! naar eengang der stod et Vers paa Dansk var Underskriften ganske fransk: »hen-
 15 givne Ven og Tjener«. Frederik *Münter* laae ogsaa da i Göttingen, men vilde aldrig gaae for dansk, »ich bin aus *Gotha* gebürtig« sagde han altid naar man spurgte hvorfra han var.

Fredag den 12. Spadseret. Klokkeren henimod 5 kom Fru Henrik Moltke fra Holsteen. Om Aftenen kjøligt. Læst høit i
 20 Bazaren. Sendt Brev til Laura Hass og Fru Ørsted. I Formiddags spadseret med *Vinter* op at see hans Huus, som staaer under Bygning, Vesit hos Præsten Roulund, to nette Døttre som aldrig har været i Kjøbenhavn; de vare musikalske, vi fik Chokolade. Et Bord staae med alskens Pillerie,
 25 to liggende fæle Gips Engle, to Par Kopper, Tobaks Cigar, en Naalebog & -

Løvedag [13 Aug.]. Spadseret op til Rygaard; lavet en

4) kjedelig] først skrevet kjelig 12) unge] u først skrevet M 15) Münter]
 først skrevet Müü 23) aldrig] a først skrevet s

»Bouquet« til Fru Drevsen i Anledning af den 23 Aug. Fik Brev fra Jette Wulff. Spadseret med Excellensen; Fru Vedel Heynen indtruffet.

Søndag den 14 Aug. I Aftes Klokker 11 kom Frøken Raben, Kammerherreinde Raben og Christiane Colbjørnsen; 5 spadseret i Formiddag op til Rygaard med dem og seet Riddersalen og Kamrene med Kaminer. Moltkes fra Svendborg og Præsterne; om Aftenen Musik; jeg improviseret. Her er et moderne Chatol hvori Greven har ladt sætte ind og gjøre 10 istand et gammelt Positiv, der gaaer ved Lodder, naar Tyven lukker Skuffen op spiller det et Stykke; man kunde i en Novelle lade en gammel Mand kort før sin Død sætte det istand, og nu den unge, paa Stædet, ved den gamle Melodie kjende sit Barndoms Hjem, det kunde tale til ham, som hans Morders Røst fra Graven. Deilig Aften, Maanen – og Jupiter 15 med Saturn speilede sig i Vandbasinet. /

Mandag 15 Aug. Sendt Brev til Faderen Collin med Brev til Jonna og Vers til Fru Drevsen; gaaet ind i Dyrehaven, men det er for hedt, det er over 20 Grader. Fru Raben musicert; Varmen vælter ned; sovet fra eet til henved tre; (fra 20 Kongen reiste til nu er det i Grunden Sommer, Forsommeren ikke at forglemme, der seer man at det er Sludder med Syvsoverdag, thi iaar regnede det da ganske ordentligt!) Kjørt om Eftermiddagen til Ørebækkelunde, seet Kjælderer hvor der er en Nedgang gennem et Skab, gamle Folk have 25 her seet Benene af Fanden, som løb op og ned; her er en stor Steen Klump, for lille til at styrke Muren, der er meget tyk, en Jomfru siges her at være indmuret. Vi var paa Loftet hvor der er to udmærkede Vagtstuer, Gulvet hvælvet opad, da det er Buer, en Kamin og et lille Vindue med Udsigt til 30

Beltet og Munkeboe-Banke. – Rækværket op til Haven beskaarne Granhække af to Alens Bredde. Riddersalen benyttes til Kornloft. Da vi i Maanskin toge hjem vare Hestene lidt urolige, Kudskén sagde mig at de før havde løbet løbsk, 5 hvilket ikke var behageligt. Deilig varm, stille Aften. +. (Kulposerne ved Pælen)

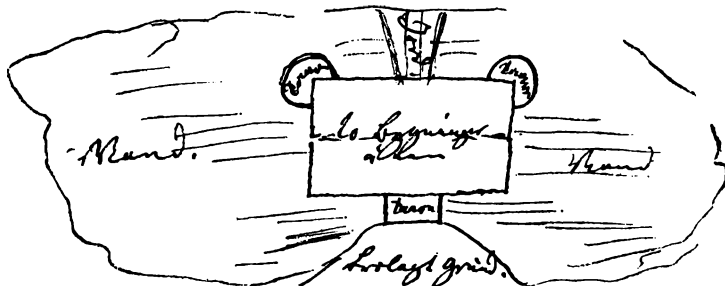
Tirsdag 16 August. I Dag er det over 21 Graders Varme, jeg er ganske angrebet. Penis rød og daarlig; ilde Humeur herover. Læst høit »Fuglen i Pæretræet«. Sendt Brev og Sang 10 til Frits Moltke. Efter Bordet kjørt til Egeskov en smuk Vei. (En Adler har skrevet »Efterretning om Nyborg Amt«, tre Dele, det er i Manuskript i Kammerraad Lindegaards Eie paa Lykkesholm her i Fyen, hans Fader har kjøbt det paa en Auction, og det er fuldstændigere end Pontopidans Atlas; 15 dette fik jeg tilfældigviis at vide af Winther, da Egesckou interesserede mig, jeg skriver af:) / *Egesckousgaard* Anno 1616 den 31 Aug: haver Jacob og Claus Ulfelt, Brødre, Lauritz Ulfelts Sønner til Bafvelsøe, som efter deres Morfader Lauritz Brockenhuus og Mormoder Fru Karen Schram 20 udi Arv var tilfalden Egesckousgaard og Gods udi Fyen Nyborg Amt, Qverndrup Sogn, solgt og Skjødet samme til Jacob Ulfelt til Urop Rigens Canceler og Raad, hvorpaa Kong Christiani 4de Laase Brev Aar 1620 den 6 Oct er udstædt. Laurs Brockenhuus, hvis Frue var en Tinghuus, har 25 bygt Egeschous Borregaards Huus, men udi hvad Aar vides ikke. Anno 1648 haver Lauritz Ulfelt til Urup Befalings Mand paa Stiernholms Slot solgt og skjødét Egeschousgaard og Gods til Hr Oluf Parsberg til Jernit, Ridder, Rigens Raad

24) Laurs ∘: Frans 28) og Gods] og først skrevet til

og Befalings Mand over Skanderborg og Aackjer Lehn. Anno 1656 den 8 Mai har Hr Oluf Parsberg igjen solgt Eges: til Hr Otte Kragh til Voldbjerg Rigens Raad og Befalings Mand paa Riberhuus og fra den Tid af er samme forbleven i denne Familie)

5

Have Grundrids (efter Hukommelse)

I Haven har været Buegange Absatser og Fontæner, endnu er høie beskaarne Hækker og en prægtig lang smal Bøge-Alee; Gaarden opført af røde Muursteen; ud til Haven staaer en Gruppe Grantræer. Et høit kobberlagt Spiir er opført paa Forbindelsen af begge Bygningerne. Masive Steentrapper fører op og ned; Kaminer og gamle Familie Malerie[r] rundt om. I Stuen til Høiere, Chr / den 4de til Hest (efter Carl von Mandern?) – Hele den Oldenborgske Stamme og fire Malerier der forestiller de fire Verdens Dele. Til Venstre er i Gangen et Skab med Udskjæring der forestiller den indelukkede Jomf. Brockenhuus, samme Afbild-

10

15

7) Tekst i skitsen: Have / Jord / Taarn / Taarn / Vand / to Bygninger i een / Vand / Taarn / Brolagt Grund 13) [] papiret beskadiget 15) Dele.] ms. har Dele, derefter overstreget Oven over er en stor Sal med en Mængde Familie Malerier,

ning to Gange, men det seer ud som sad hun i en Bærestol af forgyldte Palmer; hun er illumineret. Ovenpaa til Høiere er en Sal med mange Familie-Malerier og længst henimod Vinduet et Indelukke i Muren, der deler begge Bygninger, 5 det er, som en Slags Retirade, og her var (jeg troer i 18 Aar) Brockenhuus's Datter indelukket. Jeg kikkede ind af Dør-Sprækken. Sollyset trængte da derind og der var dybt ned. – I Salen til Venstre hang flere Familie Partrætter. – Nede i Stuen har Huusjomfruen, den eneste som sover i den store 10 Bygning, sit Kammer paa Væggen hænger et Malerie, en Jomfru der staaer mellem en Munk, som viser hende Christus, og en Ungersvend, som sætter hende Ringen paa Fingeren; oppe paa et svært Trægallerie herinde var Sengen. I Pontopidans Atlas staaer om Egeskov at her er saa mange 15 Vinduer som Dage i Aaret, saa mange Døre, som Uger, saa mange Skorstene, som Maaneder Saa mange Hjørner, som Aarstider. Haven een af de største og skønneste i Fyen. Markedet er den 19 Nov.

Onsdag 17 Aug. Ikke saa trykkende varmt; kjørt ned 20 mod Stranden hvor der var saa klart at vi saae Korsøer og Dampskibet; Hesselager By ligger paa en Bakke, nedenfor en stor Bæk, Byen malerisk med mange Haver, Kirken gammel Dags med store Trær om; her var saa bulgarsk, Hesselagergaard, ældgammel, saa løierlig kantet Gaard midt i en 25 udtørret Søe, bygget af Cantzler Johan Friis 1570. Smuk Skov og bakket; Langeland laae klart solbelyst ud for os. Mødte en Kalv, som knap kunde gaae, den var nys født. – /

14) Atlas] først skrevet Al 16) Saa mange Hjørner, som Aarstider] tilføjet over linien

Kom til *Broholm*, der nu opbygges; i Taa[r]net var kommet en støbt Jern-Spiral Trappe, den første gjort her i Fyen (i Odense). Den ældste Eier man finder om her er Peder Fikkeseu 1435. – Traf her den unge Kjør; Sehsted var i Odense. Kjørt hjem i deiligt Maanskin, det var ellers kjølig, jeg følte Feber-Gys. Fandt Brev fra Faderen *Collin*, han fortalte om Bingesbølles særdeles Vurderen af Bazaren. 5

Torsdag den 18 Aug. Endnu lidt Feber-Gys. Spadseret igjen til *Rygaard*. Borgiaarden ombygget 1593. Rigens Raad Bernike Skinkel † 1406 eiede den. – *Glorup* har tilhørt Christopher Walkendorf, han lod 1578 Svindinge Kirke bygge og satte de første Steengjærder; fra hans Slægt kom den til Hans Ahlefeldt, derpaa til Pless og nu Moltke. Besøg af Præsten Vandal og Kateketen Lehn, begge med deres Koner. Fru Grevinde Ahlefeldt indtruffet med tre (ikke hendes) Børn +. 10 15

Fredag den 19 Aug. Spadseret. Læst i Rises Arkiv, læst høit: »En Comedie i det Grønne«. Dvask! – Om Aftenen utaaelig ærgerlig; jeg var slet ikke net, jeg mulede og kunde ingen Grund finde derfor. Fru Raven spillede, alt ærgrede mig! paa mit Værelse var jeg nær ved at græde. Drak Havresuppe, men var ved at faae ondt deraf. 20

Løvedag 20 August. Fornuftigere. Spadserede; læste høit. Kjørt til Lykkesholm. Frøknerne Ramshardt snerpede, Manden og Konen nettere. Fiskede to Aborer, Øiet blev revet fælt ud af den ene, det var mig afskyeligt. Deiligt Veir. Hoffmann-Bang var her. Kjørt i Fuldmaane hjem med Grevinde Ahlefeldt. Sandselig. +. 25

3) Peder] først skrevet Peter
Raben

12) Slægt] tilføjet over linien

19) Raven 3:

Søndag 21. Spadseret, skrevet Deviser til Blomsterlotteri i Morgen. Læst i de sidste Dage i Rises Archiv. Præsterne her til Middag, Fru og Frøknerne Benzen fra Svendborg, de blæste med Munden Valdhorn, sang lille Viggo med Triller, 5 jeg sang den om, men de satte Trillerne til. / Sjunget om Aftenen.

Mandag den 23 [3: 22]. Hele Dagen i den stærke Hede travlt med Blomster Lotteri; meget udaset. Stort Taffel, Comandanten fra Nyborg, (Datteren Natalia, en smuk Pige, 10 gjorte ret Cour til mig, declamerede af Mulatten og Maurerpigen). Moltkes var der og; – jeg sang mine tre Paradeheste, Gurre, Kong Frederik og te voglio! Mit Lottorie gjorte særdeles Lykke! Greven sagt mig saa faderligt Farvel! Alle saa elskværdige mod mig. Tak til Gud!

Tirsdag 24 [3: 23] *August* forlod Kl 6½ Glorup; lidt Regn, hedt Veir; havde glemt mine gamle Underbuxer, ikke revet en tegnet Priap itu, det satte mig i daarligt Humeur; glemt mit Album. Kom Kl 10 til Odense, Vesitter hos Carl Bagger, Schønheider, Recke, Hansen, Fru Søeborg, Jomf 20 Bunkeflod (det er til at beskrive rørende) Fru Guldbbrand. Poletimesteren. Spiist til Middag paa Postgaarden med nogle kjedelige schlesvig-holstenske Probenreutere. – Læst i Hempels Avis om mit Ophold hos »Noblessen«, nu kommer da det i Corsaren! ærgret mig! meget trist! – Drukket Viin 25 og Punsch, seet paa den begyndende aftagende Maane over Kirkegaarden, godt Humeur. + Det er en Hede i Dag, ikke til at aande i.

Onsdag 25 [3: 24]. Farvel hos Lieutenant Schulz, Hempel

19) Jomf] foran er overstreget Han

(der var henrykt over »Bazaren«), Thomsen, Hansen, & unge Piger kom det sidste Sted for at see mig. – Paa Gjæstgiver Stedet traf jeg Benzon fra Prag, som nu er blevet ansat nede ved Temiswar i Ungarn. Dampskibet over lille Belt itu, vi maatte derfor vente til Klokken 3 istedet for 11½, endelig kom vi da afsted; ikke behagelig Søetour; Fyrene vare tændte, det var Aften, før vi kom over; en tydsk Dame bad om at faae min Plads i Diligensen hvor jeg / sad med en Kapelan Münster fra Vordinborg, en Dame fra Fredericia og Thorsen fra UniversitetsBibliotheket. Jeg kom da i Omnibus, der var magelig for Benene, men det trak stærk, kjørte i Maaneskin til Slagelse hvor vi indtraf 11½, det var da forseent at tage Extrapost, jeg maatte selv hjælpe at slæbe mit Tøi paa Posthuset, hvor det varede til henimod eet før jeg fik en Seng med vaade Lagner, sov næsten slet ikke, + i Dagningen postede de udenfor, jeg var ganske ør og udaset. Vienerinden og hendes Mand traf jeg, de reiste hjemad.

Torsdag 26 [o: 25]. Fik Caffé, som der hang et Stykke Tællelys ved under Overkoppen. Kjørte alene paa en heel Dagvogn og kom til Sorø Klokken 9, meget udaset. Venlig Modtagelse af Ingemann og hans Kone. Besøgt *Hauchs* hvor vi næsten talte i tre Timer. Truffet *Steenstrup* der er ansat her. Middagen hjemme hos Ingemann.

Fredag den 27 [o: 26]. Vesit hos Vaage. Middag hos Hauch med Ingemann; talt meget om min Reise.

Løvedag 28 [o: 27]. Besøg hos Peter Hjort, der var me-

4) lille Belt o: store Belt 7) Dame] derefter er overstreget hos 9) Münster o: Mønster 15) +] sat i marginen ud for linie 15 24) Vesit] først skrevet Vesitter

get livlig. Vesit hos Harder. Middag hos Ingemann; spadseret over Flommen, (næstendeels); om Aftenen var Hauch, Kone og Søn (William) her.

5 *Søndag 29* [o: 28]. Kom Fru Asjé (født Heger) her med sin lille Søn, der skal i Sorø Academie-Skole. Gik i Kirke; sov til Frokost. Ingemann skrevet et Digt til mit Album. Middag her hjemme hos Ingemanns, om Aftenen Pastor Fenger; foræret ham »Gurre«.

10 *Mandag 30* [o: 29] *Aug:* reist med Hauch og Fru Hauch fra Sorø, vi sad sammen paa eet Sæde. Min Straahat blæst af mig paa Veien, en Hyrde bragte den. Traf i Ringsted Sneckelsberg, i Roeskilde Rose Hornemann. Spiist til Middag hos Ministeren Ørsted; besøgt Henrik Moltke, [som jeg] ikke synes om, Kammerherre Raben, meget behagelig; 15 Amtmand Neergaard, søgt Orla Lehmann forgjæves. – Meget slet Logi i »Prindsen«, ingen Roullegardiner, saa Gjenboerne maatte rulle deres Gardiner ned, da jeg klædte mig om. Solen brændte gloende derinde. Tjenestefolkene naturligviis fornemme i Prindsen. Hjemme Klokken 8; / 20 første Gang sover jeg i Byen, hvor Kongerne sove, jeg sover slet, jeg sover i Prindsen. – Ligeover for mig synger en Herre: lille Viggo vil Du ride Ranke, mindst troer han Digteren sidder lige over for[;] Melo: Erindrer De. – Nei, nei, det er jo det døende Barn! –

25 *Tirsdag 31* [o: 30] *Aug.* Spadseret til Issefjorden. Besøgt Weyse hos Pastor Hertz, han har Vattersot, var daarlig, gik dog om med mig i Haven, hvorfra smuk Udsigt. Spiist Fro-

4) Asjé o: Agier 12) Sneckelsberg o: Schnegelsberg 21) en] e først skrevet 1

30. august 1842

kost der. Vesit hos Grev *Holck*. Drak Caffé hos Ørsted. Traf
Etatsraad Steinfeldt, hvis Søsterdatter fra Wien er her (Frø-
ken Sonnenleithner nu Fru Maribo) besøgte hende paa
Postgaarden, hvor de andre Maribos var, Tog Bad i Isse-
fjorden, (Scavenius ligesaa) Blev krøllet hos en Barbeer. 5
Med Maria og Sophie Ørsted i Domkirken.

1843

Reise til Paris 1843.

Mandag den 30 Januar. Regn og Søle! jeg løb endnu en Deel omkring; var hos Augusta Nielsen, som jeg forærede
5 en »Bazar«; hos Collins var arangeret Middag for min Skyld, Alle vare der; (i Formiddags saae jeg Jette Collin); jeg var saare træt og udaset; hjemme om Aftenen stødte Een mig Døren i Hoved[et] saa jeg fik en stor Bule; gik et Øieblik i Theatret, hvor jeg saae Slutningen af første Act af *Debat-*
10 *ten*; sagt *Eduard* Levvel paa Gaden, Holst i Theatret; Paa Posthus[et] var *Gotlieb* og *Augusta*, *Recke*, *Moltke*, *Hoskjær*, *Gad*, & – Jeg havde N° 1 i Coupeen; sad sammen med en Nordmand *Lundt* fra Bergen, han reiser til Ham-
borg og London, senere fortalte han mig om *Kunows* og om
15 Norge; Klokken 9 (om Aftenen) afsted stærk Storm ved Ringsted.

Tirsdag 31 Jan; i Morgenstunden havde Stormen lagt sig; Søen gik lidt, men jeg har, i Sommeren, prøvet det stærkere, vi kom over paa to Timer, jeg sadte mig i Kahytten paa
20 en Syl eller Naal, som jeg fik et slemt Stik af; i Nyborg mødte jeg Violinspilleren *Simonsen*, som præsenterede sig for mig; i de fynske Aviser læste jeg at »Fuglen i Pæretæet«, var i Søndags opført i Odense og at man ventede

11) Posthus[et] *ms. har* Posthusen 15) (om Aftenen) afsted] *ms. har* (om Aftenen afsted)

mig der nogle Dage; da jeg kom til Odense, sagde Prinzlau mig at Jomfru Sønderskou havde, til Fredag, valgt som Benefice i Mulatten og Bagger havde skrevet Prolog, det var arrangeret for min Skyld, / jeg sendte Hilsener til hende og reiste. Ove Thomsen kom og var venskabelig! Klokken 9 kom vi om Aftenen til Assens, der var høit Vande (et Par Dage forud havde Dampskibet brugt 9 Timer for at komme over) vi brugte 1½; drak Punsch i Arøesund; smuk Skovnatur; det saae ud, som var der Snee paa Buskene. Hadersleben tog sig ret anseelig ud; jeg tænkte paa Gert Vestfaler. 5 10

Februar

Onsdag den 1ste; drak Caffé i Apenrade, hvor jeg traf Reuter, jeg har seet hos Hartmann, han anbefalede mig sin Svigerinde der gik til Itzehoe; kom ved Dag til Flensburg, en anseelig Stad; herfra begyndte Heden; Husene uden Skorstene laae som store Liigkister paa det sorte Lyngtæppe, kolde graae Skyer hang, som Sørgefaner oven over. (Holstein er Postmester i Flensburg, sendt Hilsener til ham og til Amalie Rieffel.) – Til Klokken henimod 12 kom vi til Schlesvig en stor, anseelig Stad, Slottet laae i Foraars Solskin for mig; paa Gjestgivergaarden er Seest Søster, jeg hilsede hende fra Broderen, hun kjendte mig fra mit Portræt han havde viist hende, hun var meget venlig og glad; her skildtes jeg fra Kjøbmand Schmidt der var fulgt med fra 15 20 25

21) Schlesvig] først skrevet Schlesvieg

Odense og vilde til Kiel for at blive et Aar. / Over en bred tung Hedevei kom vi ud paa Eftermiddagen til Festningen *Rensburg*, den saae eensom ud; efter et daarligt Middagsmaaltid reiste vi. Veien blev nu slettere og slettere; den videde
 5 sig ud til alle Sider, Trækvind i Vognen; ud paa Aftenen i den lille By *Römmels*. Vognen gik som et Skib i huul Sø, vi ventede at vælte; Klokken 12 naaede vi *Itzehoe* hvor jeg tog ind paa Gjæstgiverstedet og kom i Seng 1 1/4.

Torsdag den 2^{den}; Klokken 9 var jeg oppe, blev barberet
 10 og skrev da strax Brev til Ingeborg, kjørt Klokken 10 1/2 til Breitenburg i Storm og Skylregn; Støren stod meget høit. Rantzau og hans Søster toge hjerteligt mod mig. Timmermand fra Hadersleben er her. Øm og tung i alle Lemmer; boer i de samme Værelser, som sidst og føler mig ret glad! –
 15 Fandt Brev fra Theodor i Paris. Timmermand læst høit i »*Thom Jones*«.

Fredag 3. Øm i Penis; spadseret i Haven, det stormer; Middag med to Læger, med Lobedanz og flere; i Altonaer Merkur læses at jeg har længe været »in Ruhestand«; noget
 20 trist over mit Ildebefinden. Spadseret over Støren.

Løvedag 4. Spadset med Timmermand, skrevet til Eduard og til Holst, som sendtes med Hr Willemoes, der reiser i Nat til Kjøbenhavn, han med Døttre, Grev Rantzau & var her til Middag; lidt, men kun lidt bedre med Penis. /

25 *Søndag 5.* Spadseret, fuldendt 1ste Act af Ahasverus; Frostveir; ikke ganske vel!

Mandag 6. Spadseret. Digteren Müller, Forfatter til Siegfried von Lindenberg ligger begravet ovre i Münsterdorf;

6) Römmels 3: Rimmels

han levede i en Bolig af Rantzau, havde en lille Pensjon af Kongen. Gjennem Haven og om af Landeveien gaaer jeg daglig; mit Humeur er ikke ret, da Penis nu paa 3de Uge vedbliver at være lidt ildebefindende. Sneeveir; digtet.

Tirsdag 7. Rantzau ikke rask. Spadseret; Brev fra Faderen Collin og Jonna; læst Thomsens Avis hvori jeg omtales som Digter og Reisende. Læst i Messiaden. 5

Onsdag 8. Spadseret; noget bedre i Penis; gaaet over i Granskoven, her tæt ved Birkene troer man sig i Norge; læst i Universum. Reenskrevet; I Dag rask i Penis. 10

Torsdag 9. Sendt Brev til Grevinde Holk i Hamborg, spadseret meget, til Granskoven, hvor Jorden ligger med vaad Mos; Birkene staae som Kobberstiks Billeder mod den graae Luft; en høi Militair Evald fra Itzeho besøgte Greven og fortalte at der var Pest i Wien; var med Greven og Timmermand op at besøge Antonio, den smukke Jæger fra Rhinen, der henved to Aar har ligget af Vattersot; det er i Dag hans Geburtsdag. Været i Bibliotheket hvor Billeder af Rantzaus-Slægt ere ophængte. – 15

Fredag 10. Spadseret; smukt Veir; Brev fra Eduard Jette Boye og Jonna; spiiist Frokost i Orangeriet under Orange-træer[;] i Itzehoe Zeitung for i Dag staar: »*Itzehoe*, den 4ten Feb: Auf Breitenburg verweilt seit gestern / der ausgezeichnete Dänische Dichter H. C. A. als Gast des Herrn Geheimen Staatsministers Grafen zu *Rantzau*. Nach einem Aufenthalte von einigen Wochen wird Herr A, von da über *Köln* und *Brüssel* nach *Paris* gehen.« – I samme Blad en Oversættelse af: »Brødre, meget langt herfra!« – I Dag har jeg hørt, før- 20 25

2) Haven] først skrevet Engene 27) gehen] foran er overstrøget geth

ste Gang i Aar, Lærkerne synge; Solen skinnede smukt paa den grønne Eng. Om Aftenen ængstede Doctor Clausen os med at Kopperne graserede rundt om; Greven vilde at vi alle skulde revaccineres; jeg stoler paa at det ei er 7 Aar siden jeg blev det. —

5 *Lørdag 11te*; ængstelige Drømme; spadserede og gav to smaa Piger en Skilling, som de vare ret lykkelige over; gik til Granskoven, følte mig meget angrebet paa Hjemveien; — Timmermand læste høit for i tyske Aviser fra 12 til 3; spadseret; ondt i Blæren, ikke ret oppe i Sindet.

10 *Søndag 12.* Det deiligste Solskin; spadseret; skrevet Brev til Theodor i Paris; kjørt med Excellensen til Granskoven hvor vi spadserede; Vinden susede i Trætoppene, som langt borte et Hav; kjørt til Itzehoe for at see Comedie; først Visit
15 hos Grev Rantzau der; i Theatret traf jeg Jenssen-Tusch, Krogh og flere Danske; Hubers Selskab opførte Nestrois: *Eulenspiegel*, der var meget fuldt Huus; talte med en Hr Ludolph der er Secrætair hos Grev Bluhme, og har oversat: Gaaseurten. Lobedanz med Kone var der; drak Thee
20 hos Rantzaus; kjørte hjem i smukt Maaneskin.

Mandag 13. Deiligt Foraars Veir, Brev fra Holst og fra Grev Holck, der indviterer mig at boe hos sig i Hamborg. Sendt Brev til Paris til Theodor; / spadseret til Amönnien-Hoehe med Greven og Timmermann, vi traf her Krogh med
25 to Døttre; Udsigten smukt over Støren til Münsterdorf og Breitenburg; mødte en meget smuk Pige; Aftenen deiligt Maanskin, jeg gik alene en Tour paa Landeveien, tænkte

11) Søndag] S først skrevet M 18) Ludolph] derefter står Vic 21) Mandag] først skrevet Tirsdag

paa, nu spille de i Kjøbenhavn Mulatten og ere i anden Act.

Tirsdag 14. Kulde og Sneevair. – Fru Schilden kommet her igjen [eft]er et 8 Dages Besøg hos sin Datter Fru Justitsraadinde Eckhoff; læst at Advokaten Guldberg og Fru Krieger var døde. Faaet skrevet paa Skizzen til 5 Act af Ahasverus. Krogh med sine Døttre her til Middag, en halv Ruus i Champagne; Timmermand; begyndt at læse Schuberts »Reise in der Orient«. – 5

Onsdag 15. Solskin. Til Middag stor Selskab, Kammerherre Major Volkmar, og flere, spiiste for meget af den gode Mad, saa at jeg følte mig mindre vel. 10

Torsdag 16. Forkjølet; sendt Brev til Jette Hanck. Efter Bordet kjørt med Timmermann til Itzehoe; det Fæ, han sagde i Dag ved Bordet om jeg ikke vilde gjøre et Vers over Lorenzen, som han kunde have med til Hadersleben. De vil dog ikke have et til Roes over ham, og andet kan Hr A ikke gjøre sagde Greven. Vi besøgte Eckhoffs hvor der var to nette Børn, og meget komfortab[elt]! gik til Lobedanz, Timmermann, som skulde vise mig Veien, forlod mig, da han vilde til Huber jeg fandt der hen alene. Om Aftenen stort Selskab hos Grev Rantzaus Broder, Castenssjold, Lindstov, Torp (med Caja Torp) Jenssen vare de danske; jeg fortalte Eventyr, en Frøken Torp sang smukt, Timmermann talte tyrkisk Hakāl ∴ Gurgyl! – Jeg havde Frøken Ahlefeldt til Bords. 15 20 25

Meget forkjølet. Kom hjem, i Sneevair, Klokken eet om Nat-

11) Volkmar ∴ Foltmar 19) komfortab[elt] *ms. har* komfortablet 19) gik] *foran er overstreget* skulde 23) Caja ∴ Freya 23) vare] *først skrevet* og 24) tyrkisk] *først skrevet* tyrkisch 26) Meget] *foran er overstreget* Kjørt

ten. / Fik at laane La Motte Foques Oversættelse af min Billedbog. —

Fredag 17. Meget forkjølet, Hovedpine, Kulde. Udenfor Sneeveir! — Om Aftenen kjørt til »Liebhaber-Theater« i
 5 Itzehoe; var først inde hos Krogs hvor Døttrene sad i Mørke, en Herre smuttede bort da vi kom, det var Borgmesteren sagde Timmermann. Theatret var paa Raadhuset, de spillede »Freien nach Vorschrift« et daarligt Stykke af Töpfer; Enkedronningens Søster var der; Trepka spillede Elsker, Frø-
 10 ken Waltersdorff, Søster til Hofdamen, var en gammel Huusholderske; Klokken 10 kjørte vi hjem; Timmermann sang, det var det Fæleste, jeg længe har hørt. — I Dag slet ikke spadseret.

Løvedag 18. Endnu forkjølet, uvis om jeg kan reise i
 15 Morgen; spadseret lidt og var strax afficeret deraf. — Efter Frokosten lidt bedre. Til Middag Frøken Waltersdorff og Grev Carl Rantzau, Justitsraad Eckhoff, gift med Fru v Schildens Datter; Børnene Christian og Lehnchen med. Timmermann begyndt paa »Nacht und Morgen«.

Søndag 19; endnu forkjølet, drikker hver Dag Havresuppe; pakket ind til Afreisen i Aften, dog Himlen veed om jeg bliver her endnu til Onsdag, jeg er ikke enig med mig selv. — Til Middag Lieutenanterne Trepka og Jenssen-Tusch; kjørt Kl 7½ med Trepka til Itzehoe efter at have sagt Far-
 25 vel til Greven og hans Søster; Aftenen tilbragtes hos Krogs hvor jeg traf Major Volkmar og Lieutenant Torp, vi drak Thee. Klokken 10½ kom allerede Deligensen; Timmermann

12) Fæleste] først skrevet Fælehs 18) Lehnchen] først skrevet Lehnkhen

19) Timmermann] først skrevet Timmermand 24) 7 1/2] 7 først skrevet 8

sagt mig level; jeg kom i Bivogn alene, men en Altonaer bad om at være med, da han ellers skulde fare baglæns, nu kom ogsaa Controleuren og bad om at kjøre med; han stødte ved Indtrædelsen, det ene Vindue itu, saa at der var meget koldt; det stormede; Alt laae med Sne; meget slet Vei; i Elmshorn Klokken 3 drukket Caffé; det var et Jøde Huus og dog hang Christus og de tolv Apostle af Thorvaldsen paa Væggen. /

Mandag den 20; Over Pinneberg kom vi til Altona; ved Toldgrænsen var jeg kommet ind i Deligensen hvor jeg traf tre Holstenere der i Faveur af mig talte kun Dansk; med den Ene sendte jeg Dahl i Dresden en Hilsen; hos Holcks Klokken 8, meget venlig modtaget; to Værelser ventede mig; efter Frokosten kjørte jeg med Greven hen til Bille og derpaa ud til Altona, hvor jeg fik hævet Penge; besøgt Freund og Kone; var inde hos Alsinger, som jeg leverede 180 Rdlr at omsætte i Guld; gik ind til Hamborg i vaadt Taaget Veir; blev barberet et Sted hvor der lugtede af Mad. – Uagtet jeg hjemme var i Formiddags i Seng Klokken 9 til 11, følte jeg mig meget træt og søvnic; feber Kulde fyldte mig; før Bordet bragte Alsinger mig Penge; han og Lindberg (som er en Ven af Chr Thyberg) besøgte mig; Hamburgs afbrændte Deel begynder hist og her at fremvise nogle ny Bygninger der alt dække Ødelæggelsens Udstrækning, Streits nye Hotel er en stor tung Kasse, men man maa jo ikke dømme halv gjort Arbeide; paa hele Jungfrauenstieg

16) Alsinger o: H. F. Alsing 18) lugtede] først skrevet luktete 19) g] foran er overstreget 1 20) følte] først skrevet var det el. lign. 21) før] foran er overstreget efter

og Esplanaden er opført rækker af smaae mindre Boutikker hvor de Handlende have deres Udsalg; i det taagede Veir saae det ud som Ruinerne røg endnu, de vaade Taager om de afbrændte Taarne osv; skrækkeligt Søle. Kjøbt i en Boglade Bilderbuch oversat af L *Fouque*. / Boghandleren kjennte mig fra jeg sidst var her og købte Improvisatoren. – Kjørte med Holcks i Theatret, første Etage, saae *Ifflands* »*Verbrechen aus Ehrsucht*«, der blev overmaade godt spillet især af Hr Lenz, der udførte gamle Ahldens Rolle; meget tomt Huus. (Sendt Brev til Faderen Collin og Jonna). Om Aftenen drukkete Punsch og i Seng Kl 11. –

Tirsdag den 21. Graat, vaadt Veir; blev af Grev Holck indført i »nordisk Læseforening« hvor kun danske, norske, Svenske og Fiinlænderne kunne komme; paa Væggen hang Kongen af Sverigs og Danmarks Portrætter, den førstes, i Anledning af hans Jubilæum med en frisk Krands om; her var Aviser fra de tre nordiske Riger; læste om min hæderlige Modtagelse i Nyborg. – Veiret saa slet og jeg selv saa forkjølet at jeg ei gad trave til Schulenburgs og Specter. Besøgt *Töpfer*, der gav en Skuespillerinde Timer, saa at jeg kun fik talt med Konen. Sendt Brev til Rantzau paa Breitenburg, er nu hjemme og hviler. I Theatret i Nummerplads og seet Cenerentola af Rossini, traf der Dr *Wolheim*, som præsenterede mig sin Kone, et Jøde Fruentimmer, der fortalte at hun havde været Svigerinde til lille Gerson og leved i Kjøbenhavn. – Hr Leithner en god Bas. – Til Middag hjemme, var Bille. Læst om Aftenen to Acter af Ahasverus.

Onsdag 22. Da jeg i Porten sagde til Kudskens Adressen til Schulenburg, stod denne selv for mig, jeg / bad ham tage Plads hos mig, han fortalte at han havde faaet Alt arange-

ret med sine Creditorer, og at han snart tog til Meklenburg. Der var meget hyggeligt hvor de boede, ude i St Georg; Udsigt til Jernbanen. De indbød mig til imorgen Middag, som jeg afslog; kjørte derpaa hen til Specter i Chatarinenstrase; han kjendte mig, vi havde paa Listz Concert talt sammen; han viiste mig sine nyeste Tegninger, ønskede at vi kunde komme til at arbeide sammen; jeg fortalte ham »Tomme-lise«; fra hans Vindue saae man ret Ruinerne. Efter Frokost hjemme, gik jeg ud til disse, selv Broerne viiste forkullede Pæle; det er en Søle; Brandlugten var der endnu! Hjemme Besøg af Dr Trier i Altona, som indviterede mig til imorgen Aften; (i Nat en stærk Pol:) I Theatret seet første Gang »Der Sohn der Wildniss«: Zvei Sehle und ein Gedanke, Zvei Herzen und ein Schlag; man bliver veemodig ved at føle sig indskrevet i Pebersvendenes Compagnie. Hendrichs og Mamsel Stich fremkaldte. – Om Aftenen var Kammerherre Bille her. –

Torsdag 23 Februar. Var i nordisk Læseforening; kom hjem, fik »ny Portefeullie« der var kommet med Posten, der stod et Kors og »Mimi Collin«, jeg tænkte paa Jette, tænkte paa Mimi Thyberg, hvo er det! hvo er død! – Det var min lille Wulle – . Den 15de – Skrev et lille Digt over hende. Besøg af »Otto Specter« der forærede mig to Raderinger og hele sin »Gestiefelte Kater«, han bad mig skrive Text til een af sine Raderinger, var henrykt over: Lykkens Kalosker & – Lieutnant Thulstrup fra Vagtskibet. Læst ud Ahasverus for Holcks. – Klokken 6 skulde Specter afhente mig for at føre mig til Professor fra Dresden, han kom ei acurat

8) fra] først skrevet kj
føjet over linien

11) Dr] derefter er overstreget P

21) Den 15de] til-

og jeg gik i Theatret, / en skeeløiet Dame havde taget min Plads, en løierlig udstaferet Mulat eller Polsk Jøde bad mig sidde paa den anden Side, da sidder De ved Siden af en deilig Qvinde, det var hans Dame. Talt meget med Grevinde
 5 Schulenburg, som med Mand sad i Nærheden. – »Zwei Elfen sind Zvei und Zwanzig!« er een af Witzerne. Der var en Masse af Qvodlibet, som bestod hvert Musiknummer af et Musikalsk Register, men uden poetisk eller komisk Kraft; det bedste i Stykket var Slutnings Scenen hvor Maria ønsker sig i
 10 sit Hjem og Titania viser hende hvor ødelagt Hamborg er, men der Sohn der Elfen forudsiger den Glands Hamborg vil vise sig i, og nu steeg Ruinerne, men det var ikke Efectfuld og godt gjort, dog fremkaldtes Maleren og siden Wolheim under stor Støi og Piben, som en Synder stod han til man fik Ro og bad
 15 da om Forladelse, han vilde skrive noget bedre, næste Gang.

Fredag 24. Slet Veir, gik i »nordisk Forening« og var iøvrigt hele Dagen hjemme. Thulstrup her til Middag. Stamann med Kone om Aften, han forærede mig en Pakke italiensk Musik, som var ham dediceret; vi drak Champagne paa min
 20 lykkelige Reise. Holcks ere høist nydelige mod mig, de ville have at jeg skal blive endnu længer.

Løvedag 25. Sendt, gennem Holck en Pakke Billeder og Noder hjem. Mavepine; pakket ind. Reist efter en god Frokost, Klokken 2 ¼, jeg glemte »Reichhard«, som Carl Holck
 25 bragte mig, seilede over med Primus paa en god ½ Time; man plagede mig med Omnib[us] tilsidst gik jeg i een, net-

9) ønsker] først skrevet vi 10) Hamborg] foran er overstreget Heiberg 17) Stamann] først skrevet Stemann 25) Primus] P først skrevet S 26) Omnib[us] ms. har Omnibsu

test var en Nyrnberger, de øvrige sim[p]le Folk; ved Udfarten stor Skræk, idet jeg troede at have glempt min Pengepung, ikke fornøiet for Mangel paa Pas Visa. Meget Snee faldet. / gaaet over Tostedt og Rothenburg.

Søndag 26; meget langsom Kjørsel, daarlig Oeconomi; 5
 Jomfruen reiste sig naar jeg laae og her i Bremen vilde hun bære mit Tøi ind; boer zur holsteinischen Hoff; Raadhuset med antikke Figurer og Buer; oppe i Salen brogede Vinduer. Salomons Dom al fresko; store Udskjæringer i Træ; Rathkeller lukket da det var Søndag. Vor Consul Cesar gift med 10
 Scholtens Søster søgte jeg op, sagde at jeg nok var kjendt i Huset og fik en hjertelig Modtagelse; man bød mig til Middag, som jeg afslog; Fruen gik paa Volden med mig til sin Søster; som talte [dansk]; førte mig paa Udstillingen 15
 hvor jeg blev udstilt, Senatorer og Fruer sagde mig Complimenter, en havde saagar hjemme mit Portræt; Saae Rolands Statuen udenfor Raadhuset; var i Bly Keller hvor der ligger en Lady Stanhope, to svenske Officerer. Fugle og Frugter vare hængte ved for at experimentere. – Kjedelig Middag[,] da jeg 20
 Klokken 6 kjørte afsted kom den unge Hr fra Cesars med en Dansk:, for at følge mig i Vogn; tidligere Indbydelse fra Frøken Garlied til en Qvartet; en vakker Conducteur, Vei over Bassum, jeg var alene i hele Vognen, frøs meget; jeg redte mig Seng paa langs, men naar jeg vaagnede igjen gjøs jeg af Kulde. – Det er ikke behageligt denne Vinterfart. 25

Mandag 27. Punsch og Aftensmad hjalp lidt men Natten dog meget kold; over *Bomte* [til] *Osnabrück*, der saae høist

10) Cesar ∴ Cæsar 14) [dansk] *ms. har danske* 18) to] *først skrevet tr*
 19) Kjedelig] K. *først skrevet G* 27) Bomte ∴ Bohmte

kjedsommelig ud, hist og her stak et ret pynteligt Huus frem, ligesom det vilde sige, her er jo overmaade kjønt i *Osnabrück*; / Klokken 9 Morgen kjørt der fra med en ung Fabriks Herre; strax ved Osnabrück fik Naturen et interessantere Udseende vi kom over en Bjergryg hvor der var Steenbrud, man saae langt ud over [en] SkovEgn ind i det Hanoveranske; smaa fattige Kjøbstæder kom vi igjennem; ved den preusiske Grændse fik Conducteuren mit Pas og havde det 1½ Time, taabelig Angst for at han skulde miste det; en

10 Flod gjør Grændse, den synes gravet; Veien antydede ved sin Godhed endnu bedre Grændsen; vi kom over Floden Ems! Klokken 3 vare vi i *Münster* en anseelig chatolsk Stad. Raadhuset med den vestfalske Fred. St Lambertskirke med de 3 Jernbu[re] udenpaa Taarnet, i disse stod Anførerne for

15 Gjendøberne, *Domkirken* ganske italiensk chatolsk; Røgelsen duftede mig imøde. – Jeg kjøbte mig i en lang Buegang i Gaden et Par uldSokker, som jeg trak paa. Klokken 5½ Aften kjørte vi; en Mand der for 9 Aar siden havde været i Kjøbenhavn, men røg fælt Sigar og altid hele Natten vilde

20 have aabent Vindue, var mig ei saa behagelig; i en skiden Kro i en By, hvor Kaulbachs Forældre boe fik vi en Slags litterær Svend op; han fortalte alle tydske Damer sværmede for Frøken Bræmer, kun af hendes Bøger forærede man Damerne. –

25 *Torsdag 28.* Om Morgenen Kl 7½ til Düsse[~~I~~]dorf, tog ind i Domhardts Hotel, gik strax til Kunsthandler Buddeus, hvem Specter har anbefalet mig til, men han var i Frank-

14) Jernbu[re] *ms.* har Jernbuer 24) Damerne.] *derefter er overstreget* Kom Klokken 7 1/2 til Düsseldorf, en anseelig berliner By

furth; det er i Dag sidste Carnevals Dag, dette gaves nu i Aleenstrase, det nærmede sig mere Dyrehavs Bakken, end Corso; Herrer med Narrehuer rede om; Regimentets Musikchor til Hest, klædte ud blæste; interessantest var et Tog af Børn til Hest, hvor deres egne Been bar dem og Paphestene svævede omkring dem de reed et indstuderet Ridt efter Musikken, dernæst et Narrhalle / Parodie paa det ved Regensburg, her var Charicatur af Lizt af Rhindigteren Becker & – Udenfor mange Hentydninger jeg ikke forstod. Folk kjørte op og ned om Gaden; i een af Vognene stirrede et bekendt Ansigt paa mig og begge talte vi Dansk, det var Maleren Benzon; det blev imidlertid slemt Regnveir, jeg fik vaade Fødder, Himlen veed hvor jeg dog er seig og nu gaaer jeg i Theatret til og seer Regimentets Datter; et usselt Theater; Sangere og Sangerinder man kan vænne sig til, men har ikke godt af; – der var en Prinds paa Comedie, jeg kjendte ham ikke! – Skrækkelig Træk! gik midt i 2^{den} Act hjem og drak varm Grok; i Seng Klokken 10.

Marts.

Onsdag 1ste. Sendt Brev til Holst. Var ude i Buddeus Kunsthandel hvor jeg saae smukke Kobberstykker. Achenbacher, Maleren, der har arangeret Narhalle; vi gik nu til Academiet, Kurførst Johann Wilhelms Statue i Marmor staaer der; vi gik [til] Billedsalen, hvor et stort Stykke af *Sohn* tiltalte mig; det var Tasso i Haven ved Villa d'Este,

14) til og seer] således ms. 20) Holst] først skrevet Hos

hvor han digter, de to Leonorer kom der, Drapperierne deilige! men man saae at han ei havde været i Italien. Besøgt Professor Schirmer, et Campanie [Stykke]; hos *Schrödter* saae jeg Skizzen til »Gjendøberne« i Münster; Skræderen
 5 som Konge meget characteristisk. Hos *Deger*, Elev af Overbeck saae jeg en smuk Madonna med den fæle forgyldte Glorie. Et Uveir af Becker, smukt især den lille Pige, som har tabt Blomsterne. *Mücke*, den hellige Cathrine, – (vi saae i Kjøb: hvor hun bæres bort af Engle) – bliver stillet til / Døden.
 10 Lynstraalen har rammet Bøddelknægten, og knuust Hjulet. Hr Tidemann (?) førte mig om. Besøgte *Benzon*, der er forlovet, Svigerfaderen var hos ham; han malede paa St Knud der bliver dræbt i St Albani i Odense. Gurlit er her, jeg søgte ham o[p] og traf to der talede Dansk, den ene
 15 var Maleren *Carl*. Klokken 4½ reist fra Dysseldorf; jeg sad ved Siden af den mathematiske Professor Plücker fra Bonn, gav ham et Kort til Digteren Arndt: Vo ist dem Deutschen Vaterland; Lige for mig sad en Mand fra Achens nærmeste Byer, der talte fransk; han kjendte godt Danmark og Sverrig,
 20 roste meget Kjøbenhavn; det var det første livlige, interessante Selskab paa Reisen; kom forbi et venligt, kongeligt Slot; drak Viin i et Vertshuus. Nu er jeg i Köln »zur Mainzerhoff«, føler det hyggeligt og godt. Reisen fra Hamburg til Dysseldorf var uhyggelig, vakte Ulyst til Reisen, kun Bremen
 25 dykkede op som en Oase, og det var de venlige Ansigter jeg der mødte, der smilede til mig som store Blomster.

3) Campanie] *derefter er overstreget* og et Tyroler Stykke 14) o[p] *ms. har om*
 17) Vo ist dem Deutschen Vaterland 18) Was ist des Deutschen Vaterland
 18) sad] *først skrevet sae*

Nu har jeg spiiet Beuf, drukket Viin til, sidder i et varmt Værelse, tænker paa mine Kjære!

Torsdag 2. Vækket tidlig da man troede jeg vilde bort. Sandselig Drift. + Gik alene til Petri Kirke hvor Rubens Maleri Peters Korsfæstelse findes. Fandt i Sterngasse det Huus 5 hvor Maria af Medicis døde og Rubens blev født, det er nu privat, en Tavle paa hver Side Porten og over Porten Rubens Portræt, siger os det. Gik til Raadhuset og til Kirken, den er dog ringere en Roms St Peder, en guulgraae Farve indvendig, Capitælerne smaae og røde og forgyldte. Rødt og Guld 10 forsiringer, (deilig Glasmalerier) Christus / i Hvælvingen. Gik ned til Broen, som fører over til Deutz; – Gik nok en Gang ud, Børsen er en lille ny Kasse kun midt ude paa Torvet; gik igjen til Domkirken, bag Hoved-Alteret er de hellige 15 tre Kongers Grav; jeg drev om og kom da med eet til Panoramet som man havde anbefalet mig, jeg gik ind, det var smukt og forestillede »Mittel-Reihn«, og de Franskes Overgang over Rhinen 1797 under General Hoche. – Smukt Solskin. – Kjært til Jernbanen paa første Plads, jeg var dog lidt høitidelig om Hjerttet; nu sad jeg paa Ilddragens Ryg og 20 maatte holde fast thi det gik gennem Jorden; næsten tre Qvarteers Vandring er den første Tunnel, vi fløi den igjenem paa tre Minutter, det var sort Nat, jeg læste 6 Gange mit Fa[dervor] før vi var ude. De to følgende Tunneler ere mindre, men dog større end den mellem Dresden og Leipzig. 25 Det blev mørk Aften, Ilden lyste paa den hvide Snee, snart fløi vi paa lette Jordvolde, snart mellem dybe Kløfter; forbi

11) (deilig Glasmalerier)] tilføjet under linien 11) Hvælvingen] foran er overstreget Kuppelen 24) Fa[dervor] ms. har Fa - 27) forbi] foran er overstreget henimod 7 va

Fabrikker hvor Ilden glødede. Klokken 7 vare vi i Achen og jeg tog ind hos; nu hørte jeg at jeg maatte bort samme Aften eller næste Morgen tidlig vilde jeg ikke ogsaa blive en Nat i Lyttich; jeg lod Carl den Store ligge, tog Plads.

5 Lystige Franskmand sad om Bordet og knaldede Champagne; Klokken 10 kjørte jeg; der kom nogle sjofle Kulsviere i Vognen, en ækel Kjælling; en gammel Dame, som [en] Franskmand tog for ung og vilde absolut bære alle hendes Pakkenelliker; men det generer. Je dor! var hans Svar.

10 *Fredag den 3.* I Nat standsede vi paa Veien ved et usselt Skiftested, her var ingen Heste, vi maatte en Time ligge paa Landevei; ækelt inde / i Stuen; vi kom istedet for Klokken 4 til Lyttich, først da den var slaaet 7 og det første Vogntog var væk; nu ligge vi her i Hotel a la pomelette og vente; jeg
15 gik paa egen Haand ned til Moselstrømmen, saa Theatret og en Kirke; det var meget glat at gaee, deiligt Solskin! Staden ligger nede om Floden og op af en Bjerg Side. Pigerne vadskede Fortoug. Her er en Franskmand med Kone kommen fra Rusland over Kjøbenhavn. Afsted Klokken 12 med
20 Omnibus, 12½ paa Banen; her ere de nye Dampvogne fortræffeligt indrettet; første Plads danner to Værelser med en Gang mellem Begge hvor til Døren staaer aaben, saa man strax kan komme ud; Tunellen her varede en tre Minutter. Deiligt varmt, jeg troede her var ophedet; den unge Tydsker,
25 der gaer til Ostende for at see Havet var med. Sneen blændede i Solskinnet; Landet rigt og frugtbart (I Lütich saae

6) Kulsviere] læsningen usikker 7) ækel] først skrevet æch 12) ækelt] først skrevet ækk 13) 7] foran er overstreget 8 15) Moselstrømmen ∴ Maas 16) Staden] S først skrevet L 24) den] først skrevet med

jeg uden for Universitetet Gretrys Statue). Vi kom forbi en Mængde Byer, den anseeligste var Löven, som kaldes Luain; en prægtig Kirke. Alt Klokken 4½ var vi i Brüssel hvor jeg tog ind i Hotel de Suede; fik et lille tarveligt Værelse. Gik i theatre royal, en smuk lys Bygning; fire, særdeles høie Loger og et Gallerie Noble, man gav istedetfor det først averterede Stykke en anden lille Pjese, som jeg ikke forstod, dernæst La Favorite, Alizard og Labord sang ypperligt; jeg var i Parterret og gik hjem alt i tredie Act, meget træt. Brev fik jeg fra Theodor.

Løvedag den 4. Gik ud til Copmann i rue vert, jeg søgte ham forgjæves udenfor Byen, han boede inde; han vidst[e] af Altonaer Mercur min Reise, var meget elskværdig; fortalte at Schjern netop var reist i Dag lidende af Hjemvee og vidst af Kjærlighed. Vi gik nu sammen til / Monsjeur Quetteblet, der skal være en vigtig Mand her i Landet, traf ham ikke; vi gik nu til Stændersalen, der ligner Pairkammeret i Paris, her var paa Gangen to Malerier, det ene forestillede Revolutionen i Brüssel; paa Bibliotheket mødte jeg megen Artighed af en der ansat Florian Frocheur, han viiste o[s] smukke Bøger med Billeder givne ved Pennen; jeg saae Breve fra Voltaire og flere berømte Mænd; med eet traadte Schjern ind, han var ikke reist endnu, han saae sygelig ud, blev meget glad og bestemte at udsætte sin Reise til paa Mandag. Frocheur gav mig en Bog af sig og jeg skrev mit Navn i Bibliothekets Bog. En Grev Rhode kom, jeg præsenteredes

2) Löven] først skrevet Lou el. lign. 2) Luain o: Louvain 4) de] først skrevet la 15) Quetteblet o: L. A. J. Quetelet 18) Malerier] først skrevet Malerier 20) o[s] ms. har og 21) Bøger] derefter er overstreget skre 24) Mandag] først skrevet Søndag 25) skrev] først skrevet sr

for ham, han talte meget over min Livlighed, jeg var den første Danske han havde truffet med saadan Ild – men det er jo ogsaa en anden Sag ude; hjemme kaste jo hver sin Traad om mig! – Gik hjem, skrev Brev til Theodor; Schjern
 5 hentede mig og vi gik i Kirken St Gudula; høi og frisk; smukt maalede Ruder, Sang og Musik; vi gik nu i Theatret, Schjern var vant at gaee i les Stalles det koster 5 Frank, rædsomt taabligt, men jeg gik, vi saae to Vaudeviller, een Act Concert hvor Jomfru Heinefetter sang, hun har et antikt,
 10 men ei smukt Ansigt, et Parti er mod hende siden Historien i hendes Huus. En Tyroler sang ganske eiendommeligt; Balletten var flau. – Nu er jeg hjemme i et koldt Værelse med Viin og Smørrebrød. Sandselig stemt. + /

Søndag 5. Gaaet til Quettelet, der modtog mig med megen
 15 Artighed, han kunde kun tale Fransk, Ørsted roste han meget, nævnte David og Petersen, han indbød mig til sig om Aftenen jeg afslog det. Saae Raadhuset, paa Pladsen her blev Egmont halshugget; det er en prægtig gammel Bygning med et høit, Kniplings artig Taarn; ja, see det er Brysseler
 20 Kniplinger. Var i Kirken paa Plads royale. Gik paa Musæet, her var en riig Samling; en Flodhest klodset og tung interesserede mig; fæle store Aber der lignede Mennesker; forunderlige smukke Fugle; nu gik jeg til Malerie Samlingen men den tiltalte mig ikke stort, jeg holder ikke af Rubens, disse
 25 fede blonde Fruentimmere med simple Ansigter og afblegede Klæder kjede mig. En Hageñ saae jeg; En Familie læser Aftenbøn og Moderen hjælper den lille Dreng, der ikke ret husker den. Schjern fortalte mig igaar at Lange (Grev Essex)

2) truffet] derefter er overstreget saa 7) Frank] først skrevet Frak

var her, i Dag møder jeg ham, han kjendte ikke mig og jeg undgik ham; Coopmann fortæller at han vil her udgive et dansk Blad, Poletiet her vilde have ham bort, men C har skaffet ham Lov at blive. Besøgt Schjern der boede godt men ude i Fauburg *Namur*; vi spadserede omkring, jeg frøs 5 skrækkelig, paa Gaden var en Mængde Masker, det er sidste Carnevals Dag. Spiist hos Kammerherre Copmann, Schjern var der, den unge Selmer fra Itzehoe, som lærer Musik af Beriot, en Knapmager Lassen med Søn; vi spiiiste meget godt og jeg var den hædrede Gjæst saae jeg. Lassen fulgte 10 mig derfra til Messagerie royal hvor jeg tog Plads med Dilligensen til Paris, Fredag, man gaaer da til Grændsen med Dampvognen, jeg fik N° 2. / hele Aftenen hjemme og drukket Brüssel-Øl og skrevet Breve.

Mandag 6. Smukt Veir; besøgt Quetelet, som viiste mig 15 Observatoir Salen og talte om Urban Jürgensen; skrev i mit Album; gik gennem Slots Haven til Copmann der viiste mig et interessant Brev fra Napoleon, skrevet i Leiren ved Mantua til Josephine, det aandede Kjærlighed, han [N] havde om Aftenen læst i Ossian. Copman tog to Breve hjem for 20 mig i disse var til Fru Ørsted og Fru Balling og til Jette Wulff og Jette Boye. Var imorges inde og besøgte Baron Coyet der boer her i Hotellet og har Podegra. Drevet omkring i Byen. I Dag er Schjern reist til Antwerpen. Besøgt Lassen, som er fra Altona, taler dansk og har at levere alle 25 Knappe til Regimenter; vi vare igaar sammen hos Copmann. Gik til Place des Martires hvor de i Revoulutionen

3) Poletiet] først skrevet Poll 8) Selmer ∴ Semmler 15) besøgt] først skrevet fand
19) N] tilføjet over linien 20) om] først skrevet en el. lign.

faldne ligge, et stort Monument hæver sig op fra de under
 Jorden liggende Buer og viser Fædrelandet som opskriver Ti-
 den, Løven hviler ved hendes Side, de brudte Lænker ved
 hendes Fødder. Indskriften er kun Patria; paa Tavler ere de
 5 Faldnes Navne opbevarede. Fire, noget afecteerte Engle
 knæle uden om. Jeg spadserede til Jernbanen og traf der
 Tydskeren der vilde til Ostende; skrupsulten vilde jeg gaae
 hen at spise og kom da forbi en Beufstecks Club gik derind
 og var økonomisk, spiste for under en Frank det blev min
 10 hele Middag, gik saa i Caffeen Mille Collonne og læste: den
 evige Jøde i en Kölner Avis; besøgte Raadhuset, udenfor
 blev Egmont halshugget, Kirken, saae nogle Gader, som bleve
 gjennemskaarne af Canaler, gik saa i Parterret og saae le Mari
 et l'Amant, samt Domino noir, der bliver ganske anderledes
 15 godt givet hos os; Phister har gjort / noget Eiendommeligt af
 Rollen, der maatte henrykke Scribe om han saae det. – Nu
 sidder jeg i et deiligt varmt Værelse med Punsch og gjør mig
 tilgode; mit Blod brænder! – men nei. Je suis commissair
 pour en belle fille, sagde en Mand henne paa Place de la
 20 Monaye, men jeg reev mig løs. Hvor Støvet dog kan stride.

Tirsdag 7. Oppe Klokken 7, lidt Hovedpine, pakket ned;
 Klokken 10 hentes mit Tøi og selv skal jeg afsted efter Klok-
 ken 12 indskrevet i Messagerie royal Notre Dame des Vic-
 toires; det er et deiligt Veir! gik paa Jernbanen til Mons
 25 og derfra til den lille By Quievrain hvor Diligenserne vente,
 og kom i een med to Damer og en Herre; vi sadt haardt og

4) Tavler] T først skrevet N 8) Club] først skrevet Clup 23) Messagerie]
 skrevet med latinsk skrift, foran er overstreget Messagerie med gotisk skrift 25) Di-
 ligenserne] først skrevet Vog

slet, jeg var strax træt; vi kom nu til Grændsen hvor jeg blev strængt vesiteret, mine Bøger især, da man fra Belgien ei godt maa indføre Bøger, i Valenciennes maatte jeg over paa Raadhuset og fik her et nyt Pas, sildig passerede vi *Bouchain*, jeg tænkte paa »de Danske i Paris«. – I Cambray en stor Festning blev mit Pas affordret mig; det var en mild, stjerneklar Nat. 5

Onsdag 8. Først Klokken 9½ i Senlis fik vi Caffé, i Morgenstunden gik vi op af et høit Bjerg. endelig saae vi St Denis; det var ganske Foraars varmt; vi kom forbi de ny »Fortificationer« om Paris og endelig ind i Byen selv Klokken 1½; jeg gik til Hotel Valois hvor jeg fandt en Sæddel fra Theodor, indtog mit Værelse paa fjerde Sal og en Vesit af Madammen. Gik saa i Caffé de Dannemark og derpaa i Restauration hvor jeg efter en heel Times Venten endelig saae Danske, først Weis, siden / Kriger, Kragrup, Lessøe, *Theodor* (som var meget glad over mig) Buntzen, Bornemann; en Svensk hilsede paa mig; vi gik nu omkring i Palays royal, og jeg hjem Klokken 9. 10 15

Torsdag 9. Ude hos Theodor der boer saaledes at han seer Taarnene af Notre Dame; Bunzen er hos ham, i samme Huus Kriger, Bornemann, Carlsen, Lessøe. Gik med Theodor til Delong Kosz & det var en Vandring til Klokken 3, gik saa i Notre Dame der slet ikke tager sig ud[;] efter Bordet i Theater St Martin hvor de gav »10001 Nat« ganske herlige Decorationer, i første Act en smuk Kjosk, Sultanen lader Scherezades Søster dræbe fordi hun bebreider ham 20 25

1) vi] *foran er overstreget om Aft* 4) Pas] *foran står et påbegyndt B* 4) sildig] *først skrevet om* 15) Kragrup ∴ Krarup 26) Scherezades Søster] *s Søster tilføjet over linien*

hans mange Koners Drab og nu drives han for at finde deres Sjæle, men behøver dertil den forunderlige Lampe der er i Abernes Land, disse ganske fortræffelige, en Urskov, hvor Aben springer fra Træ til Træ, en Kirkegaard der forvandler sig til det aabne [Hav] i Uveir, to Flammer gaae foran Skibet, China ganske naturlig, Blomsternes Rige, hvor Pige-hoveder titte ud af Blomsterne, Sommerfugle, den tykkeste Skuespiller er een. Endelig Persien. Jeg var der med alle de Danske, Lehmann gik med mig! han vilde spytte i det Bæ-
 5 ger Holstener[ne] gav Ørsted. Drak Punsch med Wilmers Klokker henimod 12. Sandselig hjemme.

Fredag 10. Været hos Ahlefeldt som jeg ikke traf, Besøg af Koss og Delong, den sidste bragte mig Adgangskort til forskjellige Slotte. Ude i rue Tournon hos Boghandleren Re-
 15 nouard, koldt, frøs og blev forkjølet skrevet Brev til Eduard, Moderen og Holst, imorgen sendes de bort. / Drilledes med Lehmann; gik i Theater Palay royal hvor jeg saae Canne & Parapluie et ret morsomt Stykke, hvor i Konen lader som hun bliver magnetiseret. Les deux anes hvori Madmois:
 20 Dejazet var Raphael, hun er blevet gammel, men der var store Ruiner derpaa; La Lizette de Beranger, hvor Dejazet var en gammel Kone der sang for Grisetterne, der var Gemyt deri. – Chansonettes af Achard var Viser, den sidste ganske Kjældermand, der fremviistes et Værk af Skribe et Glas
 25 Vand, Racine, det var Rødder osv. til Slutningen les soupers de Carneval, noget Vrøvl! – Jeg var i Orchester de Stalles det kostede hele 4 Frank. – Sandselig. + .

6) Blomsternes] *foran er overstreget* og endelig 10) Wilmers] *foran er overstreget*
 get Wilhe 17) Palay] P *først skrevet* F

Løverdags den 11 været hos Delong, derpaa søgt en Mængde Mennesker og først fundet Madam Rowan (rue Tivoli 3 bis), som vil indføre mig i den fine Verden, Datteren har jeg eengang seet: med Madms Schulz, Sangerinden, gik nu til Jomf: Nissen der boer N° 7 paa Place d'Orleans ved 5
rue St Lazare; hun er ikke kjøn, men ret takkelig, meget beskeden og yttrede Glæde over at see mig; i Caffé Dannemark traf jeg to som læste Berling, jeg spurgte om de vare Danske og de sagde mig de vare Svenske, den ene, der er Doctor, 10
fortalte at han, da jeg var i Upsala, havde viist mig Vei til *Geyer*. Hverken Koss eller Ahlefeldt har jeg truffet endnu; jeg har gaaet saaledes i Dag saa mine Fødder synge; Besøg af Orla Lehmann og siden af Læssøe; det er koldt, men Solskin og i dette er det varmt! Boulevarden er blevet 15
smukkere end da jeg var her sidst; mødt her i Dag en Mand, der bestemt var Sangeren Lablache; jeg er noget forkjølet, er øm omkring Brystet. I Dag igjen Vesit af Kammerherre Koss. / Stod ½ Time en queu ved den italienske Opera, fik til Parterret, men det var aldeles fuldt; jeg gik da i Quadri- 20
eme, tog Plads i en Loge midt for men Lysekronen gik ikke op under Forestillingen, jeg saae kun en Chorist og en Choristinde, samt Hovedpersonerne til Knæene ovenfra, Grisi til Maven; her sad en Herre der spurgte om jeg var Engelænder, om den danske Litteratur var en Green af den tyske, 25
han vidste vi havde store Poeter og nævnede Tegnér og Andersen, dem kjendte han fra Marmiers Skrifter. – Her oppe over saae jeg hele Theatret, det er meget stort og Tilskuer-

4) Schulz ∴ Schoulz 7) Dannemark] *forskrevet* 22) Knæene] *først skrevet Knæende*

pladserne danne en Lyre, de usynlige Strænge i den kunde vi kalde Garzia, Grizi, Lablache & ; til anden Act gik jeg ned i Parterret og stod knap indenfor Døren; Grisi lignede mig Zrza i Figur, hun forbausede mig, men henrev mig ikke, jeg var da ogsaa træt og gal i Hovedet. Viardot-Garzia var
 5 jeg var da ogsaa træt og gal i Hovedet. Viardot-Garzia var mig Perlen. Tamburini er alt passert, men synger med stor Kunst; jeg hørte Rosinis *Semiramis*.

Søndag 12. Brev fra Jette Hanck; gik til Koss som jeg traf, derpaa over Seinen til rue Grenelle St Germain, til Marmier, som var ude, i samme Gade (52) til Ampere, som
 10 boede smaat, til Gaarden, han talte fransk jeg tydsk; nu gik jeg til Krieger og Bornemann, en lang Passiar med den første; gik saa op til Bunzen hvor Grev Frys var og talte om sine Amouretter; gik nu den skrækkelige lange Vei til Baron
 15 Taylor i rue Bondy, hvem Koss havde givet mig Brev til om at faae fri Entrée i Theater français; en lærd Pariser underholdt sig længe med mig og roste min franske Udtale. / Til Middag 6½ hos Koss, førte Fruen tilbords, jeg syntes meget godt om hende, hun er styg, vi talte meget fransk, gik derfra 8½
 20 købte en Flaske Conjak paa Veien; sidder nu hjemme ved min Kamin, hvor det ryger; jeg har faaet Brev fra Jette Wulff. –

Mandag 13. Gaaet til Ahlefeldt, som jeg traf hjemme, rue helder N° 1, gik til Dekoning med Brevet og siden til Jeunesse i rue choiseul, Konen talte tydsk og sagde hendes Mand
 25 skulde besøge mig! fik Brev fra Marmier, men jeg var for træt til at gaae ud til ham; Besøg af Krieger og Levi; spadseret i Palai royal med Lessøe og Krieger og siden drevet om i Pasagerne og paa Boulevarden. Thalberg er her, lagt et

14) Baron] derefter er overstreget Bond 22) til] derefter er overstreget petit

Kort ind til ham; skrevet Breve i Dag til Rantzau, Grevinde Holck og Frits Moltke, meget oeconomisk; sidder nu hjemme, træt, med Conjak og et stegt Æble, misfornøiet med Ahasverus.

Tirsdag 14. Syg, gik dog ud til Marmie[r] rue Odeon, han boer paa 4de tog venlig mod mig, førte mig hen i Bureau for revue des deux mondes hvor jeg præsenterede for V. Mars og en anden, der er Redacteur for revue de Paris. M laante mig den franske Ahasverus; lovede mig Brev til V. Hugo og Lamartine. Sendt Brev hjem til Holcks, Rantzau og Frits Moltke, følte mig saa syg at jeg neppe kunde vinde hen til Legation[en], var flere Gange bestemt paa at lade være, men gik; Regnveir hele Dagen, købte et Halsbind til 5 Frank og et Tørklæde til 13 Frank; Penge-Frygt. Var i italiensk Opera og saae La Gaza ladra; Publicum i første Rang i den allerhøieste Pynt; man sidder selv i Parteret paa Fløiels Bænke og i Galleriet paa Fløiels Taboretter; Chariatider bære Logerne. Decorationerne i anden Act, Raadhuussalen og Byens Torv særdeles smukke, et Bagtæppe vilde ei gaae op. La-Blaze sang ypperligt Podesta og Viardo-Garzia var udmærket; en Duet med Sangerinden Brambilla gik smukt. / Følte mig raskere; gik i en Caffé og drak Punsch Klokken 11 1/2 – Sandselig + .

Onsdag 15. Føler mig bedre; kjørte i Omnibus ud til Place royale for at besøge Victor Hugo, hvem Marmier havde givet mig Brev til, det var for tidligt og jeg gik hen paa Place de la Bastille, den murede colosale Elephant staaer som et forstønet Spøgelse fra hine Skrækkens Nætter, Bastillen var til; en

20) La-Blaze o: Lablache

prægtig stoer Søile, med Friheds Guden forgyldt, Stjerne paa Panden staaer midt paa Pladsen til Minde om Juli Dagene 1830, Navnene ere skrevne i Guld paa den. Da jeg kom til Victor Hugo var han ude, Konen bad mig vente hun vilde

5 skrive Svar til Marmier, jeg kom ind i en lille Stue, meubleret ganske Rococo, gobelinske Tapeter med Elskovs Guder, Konger og Damer! En Slags Sopha, ganske som de antikke Chorstole var op til Væggen. V. Hugos Datter, omtrent 11 a 12 Aar sad her og spiiste Frokost og læste i en Comedie,

10 hun var mørk og smuk; Pigen satte Poppegøien i Buur. Madame Hugo er smuk, synes en Spanierinde, hun var meget venlig; – gik paa Poletiet og hentede mit Pas, kunde ikke finde Marmier, mødte *Ampere*, som sagde mig Beskeed. V. Hugo har sendt gennem Marmier mig en Billet til i Aften

15 at see hans nye Stykke Les Bourgraves, jeg skal i »une Stalle d'Orchestre«. – Stykket morede mig ikke ret, jeg forstod det ikke! Decoration[en] i første Act meget god. Melinque spille[de] godt men Hr Getfroy var som en Glidermann, naar de franske spille Comedie er det som om de comanderede et

20 heelt Regiment Soldater og til sidst sagde »Bø!« af det. Det er en Tale der gaær efter Noder, noget i en fjerde Deels Takt, andet i 6/4. / i Foyen staaer Statuer af Frankerigs dramatiske Digtere, ligesaa i Gangen. Jeg sad saa snevert, som jeg aldrig før har siddet, der blev Klappet, men ogsaa

25 pebet bag efter, en raabte Bravo Claceurs! Drak Absint og rød Viin. Sandselig + .

Torsdag 16. Først oppe henimod 9; graat Veir, som altid.

7) antikke] derefter er overstreget Chor 10) satte] først skrevet kig 13) mødte] først skrevet møtte 18) Getfroy ∴ Geffroy

Gik træt og angreben ud til Martin i cité Wauxhal, han var ikke hjemme, søgte ogsaa Heine forgjæves, han boer i fauburg poissoner N° 46. – Søgt forgjæves Alexander Dumas. Gik ud til Theodor med de gamle Buxer jeg har bragt ham, skrev der en lille Sæddel til Eduards Jette og til Louise; om 5 Aftenen i italiensk Opera med Theodor og med Schjern, vi vare i 3^{die} Rang, alene i en Loge, talte sandseligt, *Otello* blev spillet, Grisi har uhyre Liv; hørte første Gang Mario, han gav Otello, han er Grisis Elsker i Virkeligheden, en deilig Stemme. Det er en Lyst at see det gentile, fine Arrangement alt 10 med Fløiel, Folk pyntede, Klæderne sidde godt; drukket Absint, købt Kage, sidder nu glad og hjemme høit under Tag, min Tanke er Blodets! den Tanke kjende de Alle! hvorfor har jeg ikke meget ung faaet den sløvet, som de Andre, der nu ere sindige. 15

Fredag 17. Det deiligste Foraars Veir! i Tulleerie Haven grønne Knopper paa Buskene. Besøgt Lehmann som ligger for sit Beens Skyld; jeg har ondt i det ene Øie og faaer et Bygkorn, Maven i Uorden, spadseret op og ned af Garderne, noget febril er jeg i Blodet. Gik i Ministeriet til *Marmier* hvor jeg talte fransk med to Herrer! vi gik saa hen paa en Restauration, Klokken var kun 4re og her sad vi ene to og spiiste, to slags Viin, drak Danmarks og Kongen og Dronningens Skaale; gik saa i en Caffé; jeg tog derpaa Veien til Comtes Theater i Pasagen *Choiseul* hvor jeg kjedede mig 20 ved Jocrise corrige, i La reine de six ans spillede en Dreng paa 3 Aar og en Pige [paa] 5, en Dreng paa fem; de kunde deres Ting godt, det var Dronning Christine af Sverrig det 25

4) Gik] derefter er overstreget efter 10) det gentile] det først skrevet den

handlede om. Nu kom et Intermed af Dands der endte med en Polichinel, saa traadte en voxen Herre frem *Neuville* / frem og talte efter flere bekjendte Acteurer, han gjorde en stormende Lykke; det bedste var en Pantomime i to Acter
 5 (første Gang) *Les milles et un Jours*, hvor der iblandt andet var *Harlequin* som en hvid mechanisk Statue, der dreiedes saa den dansede, den blev bragt i ulave og rettet af *Colombine*, da den flygtede med hende tog *Pjero*, *Drapperiet*, *Hjelmen*, *Skjoldet* og *Papirs Staven* og dannede nu *Charicaturer*; ligesaa var en lille *Restauration* hvor den 3 Aars
 10 Dreng var *Restaura[teur]*, *Bord*, *Stole*, *Mad* alt var *Dukketøi* og *Pjero* spiiste og drak alt, *Casander* fik intet, da *Restauranten* vilde have *Penge* puttede *P* ham paa *Hovedet* ned i *Skorstenen*. – Der var en kjøn ung *Student* med sin *Grisette*.
 15 Jeg talte med en lille *Acteur* paa 6 Aar, han havde *Lov* at blive oppe til *Midnat* sagde han og hans største *Rolle* var *Ridderen* uden *Frygt* og *Daddel*.

Løverdags den 18. Kom imorgenstunden et *Brev* til mig fra *Oldenburg* en *Fru*,, som jeg aldrig har seet
 20 skrev sin *Beundring* og *Kjærlighed* til mig som *Digter*, bad mig at komme til hende og *Manden*. Det var et hjerteligt *Brev*. *Været* i *Pairs Kammeret*, hvor jeg kjedede mig; over *Præsidentens Tribune* hænger et stort *Malerie* med en *Masse* *Portrætter* i. Var i *Italiensk Opera* og saae *Don Pasquale* af
 25 *Donizetti*, *Lablaze* ypperlig; *Grisi* spillede med meget *Lune*. *Finalen* i anden *Act* har et deiligt *Parti*; *Romanzen* med

2) frem *Neuville/ frem*] således ms. 8) den] d først skrevet h 9) *Skjoldet*] først skrevet Sj 9) *Papirs*] P først skrevet S 10) *Restauration*] R først skrevet F el. lign. 11) *Restaura[teur]* ms. har *Restaurant* 25) med] først skrevet men 26) har] derefter er overstreget stort

Chor i sidste Act er skjøn og Have Decorationen prægtig; moret mig godt. Gik hen at drikke Øl.

Søndag 19. – Var hos Dandseren Marzellier, i rue Cadet 5, han var meget artig; gik i Louvre, i Vestibulen var udstillet Statuer og Buster, smuk var en halv nøgen Pige med sin Vandkrukke; i Galleriet var det smukke italienske Stykke hvor de kjører med Bøfler. Det bekendte med Iccharus; besøgte Theodor hvor jeg traf Baron ; med Kragerup og Weis gik jeg i deiligt Veir til Jardin / des plantes og saae Løver og Hyæner! Abekatter i et kolosalt Buur, Elephanter, Bjørne, Kameler & ; mødte Lehmann; kjørte hjem i Omnibus hvor jeg fandt Vesitkort fra Martin og fra Sehested Juul. Søgt forgjæves Alexander Dumas. I Waudevillen og seet L'Anneau d'Argent, som jeg slet ikke forstod. La nouvelle Psycke ret interessant. Foliquet hvor Arnal udførte Hovedrollen. Le Poltron hvor han var Adelaide, jeg saae kun Be- gyndelsen, træt og søvni- g vendte jeg hjem.

Mandag 20. Ilde Humeur! skrev til Fru Rowan at jeg ei var rask og kunde altsaa ikke komme i Soirée. Traf en dansk Politecniker i Caffé du Danmark; skrev Brev til Holst og Fru Gik til Alexander Dumas i rue Richelieu Hotel de Paris, han modtog mig med aabne Arme, var i blaastribet Skjorte, og løse Buxer! Sengen var i samme Værelse og ikke redt, Bordet fuldt af Papirer; vi sad ved Kaminen og han var høist elskværdig og naturlig; han fortalte at Kongen af Sverrig, der havde været General med hans Fader havde

2) Øl.] derefter er overstreget Sandselig 7) Det] D først skrevet B 17) hjem.] derefter er overstreget Sandselig 21) 2) Læssøe iflg. H. C. Andersens almanak

indviteret ham til Stokholm, han vilde derhen og da besøge Kjøbenhavn og Petersburg; han tilbød sig imorgen at føre mig 8½, op paa Theater français og præsentere mig for Rachel, han forærede mig derpaa en Billet for to Personer i 5 1ste Galleri i Theater Varietee hvor de gav Les petits Mysteries de Paris; (heri er Scenen god hvor Patrouillen gaaer forbi og Manden siger, min stakkels Kone hun kjeder sig, han seer op og tæt ved hendes Skygge paa Gardinet sees Skyggen af en Herre, som kysser hende. Indgangen til Pasage 10 del Opera meget troe, jeg mener et lignende originalt dansk Stykke kunde skrives.) Le Mariage au Tambour, fra Revolutionens Tid, den unge Pige sang ret smukt, moersomt er det sidste Indfald med den ulykkelige Elsker, han siger: »jeg vil altid leve ugift ligesom min Fader!« tilsidst La nuit du Mardi 15 gras, et Karnevals Spøg; jeg tog Theodor med mig, vi sad midt for Scenen, tæt ved os var en Dame, Alle betragtede hende, hun var bestemt Skribentinde eller Sangerinde. / Alexander Dumas talte om Thorvaldsen, som han havde besøgt i Rom, gav mig Kort til Vernet talte om Lizts og Thalberg, den sidste satte han høiest. – 20

Tirsdag 21, hos Martin, som jeg traf i Doganen i rue Samson, han var meget glad ved at see mig og indbød mig en Middag hjem; paa Placaten læste jeg at det var imorgen og ikke i Aften Rachel spillede, løb derfor ud til Theodor, 25 fik et fransk Brev skrevet til Dumas og kan saaledes nu høre Nissen i Norma, træet er jeg men frisk, Gud skee Lov! talte

2) Kjøbenhavn] K først skrevet D 6) de Paris] de først skrevet du 6) er] e først skrevet v 8) Skygge] først skrevet Skykke 9) som] først skrevet sos 23) var] først skrevet ik

længe med Theodor! – I en Restauration i rue Richelieu hvor Lehmann havde faaet os hen, men hvor jeg var misfornøiet; Aften i italiensk Opera, hvor en heel Række Danske sad foran mig, Schjern sagde stra[x] Æ, da Jomf Nissen traadte ind, og i hvor smukt hun sang, saa hele Publicum 5
paaskjønnede det skar han Ansigt og klappede saa med for Comers! – hun er Landsmandinde, saa det er nok! ned i Skidtet med hende! saaledes var det med Grann, hendes store Erkjendelse skulde fordunstes, den kolde forfængelige Karl til Arnesen, skrev til Bladene i Kjøbenhavn og Klikken 10
snakkede efter! de Danske ere vammelkolde Sjæle! – Men til Norma igjen! her var Grisi stor og henrivende, det var en grandios Character i Sang og Spil, hun stod, som Hovedfiguren i det Hele! Duetten i anden Act mellem hende og Nissen blev raabt Dacapo og givet[;] Grisi kaldtes frem og 15
kom med Nissen.

Onsdag 22. Første Gang gaaet ud, uden Overtøi, besøgt Thalberg som ei var hjemme! sendt Brev til Fru Eisendecker i Oldenburg, endt Breve til Holst, Fru Lessøe og Jette Wulff; 20
kjøbt Mansjetter og Portrætter; i et heftigt ærgerlig Lune, bedet Jette sige til Adler om Agnete kom frem, det hører jo til Naadessager! gal i Hovedet paa Kjøbenhavn; travet omkring! – Klokken 8½ gik jeg til A Dumas, jeg mødte ham her i Gaden med sin Søn, der er 18 Aar, selv er han 36. Vi gik først til palays royal hvor / han skulde tale med Dejazet, 25
derpaa til français, jeg maatte vente udenfor til han havde seet om Rachel var paa Scenen eller ei; en Karl kaldte mig, jeg var pyntet og friseret, paa hvad vi hjemme kalde Kon-

27) var] først skrevet sk

gens Side, var bag Coulisen indrettet med et Skjærnbrædt et lille Værelse, her stod tre Taboretter, Rachel klædt, som Phædra, tog venlig mod os! hun er smuk og har et høist interessant Ansigt, intet Portræt ligner hende; hendes Organ
 5 er meget dybt, men smukt; hun bad os tage Plads; jeg sagde hende at hun i mit Fædreland var kjendt og elsket og at man i alle Huse havde hendes Portræt; hun vilde ikke tro det og sagde at naar hun engang kom til Kjøbenhavn vilde hun be-
 10 trakte mig, som Een hun kjendte; jeg svarede hende at hun der vilde finde saa mange Venner, at jeg vilde blive tilovers; da jeg med Dumas gik op af Trappen sagde jeg: De vil lee, men mit Hjerte banker, som om jeg var et Barn fordi jeg skal tale med Rachel! han sagde hende det og hun udbrød, »Kunstnere forstaae nok hinanden!« – Dumas talte høist livlig
 15 med hende, hun loe og saae meget opvagt ud; rakt derpaa Haanden til Afsked og stod, som Phædra for det jublende Publicum; Jeg vilde blive, men D – sagde, »nu er det just paa Tiden at de ere i de korte Skjørter i St Martin, skal vi gaae derhen!« Arm i Arm vandrede vi nu ned af Vivienne og
 20 hele Boulevarden, jeg snakkede skrækkeligt fransk, Dumas fortalte blandt andet at Leuwen-Braunschwig som har skrevet Postillonnen i Longemau og flere Pjese er en ægte Søn af den svenske Grev Horn. Sagde mig at Rachel var Kjærest med en Søn af Napoleon. – Vi kom op paa St Martin i den
 25 tredie Act, midt i China, D forlod mig for at tale med Directøren og jeg stod der alene, under Skrig og Sang, Decorations Forandring og Tummel. Damerne saae paa mig, jeg saae paa dem. En simpel Maskinkarl tog [en] af Figurant-

15) saae] først skrevet var 28) [en] ms. har ind

inderne paa Skjødet og hun taalte det, tog sin Krands af og rettede sit lange Haar, hun var nemlig een af Sultanens dræbte Koner. / I mellem Acten viiste en ung Mand mig Havet, hvorledes det og Stjernehimlen var sammensat. – Saa vandrede vi igjen afsted til Varietes hvor D forlod mig efter to gode Timers Conservation. I Theater français viiste han mig Anaïs, vi talte med hende, hun havde en lille Pige med, det var Elslers Datter sagde han mig. Drak Viin, sandse-
lig + .

Torsdag [23]. Hovedpine, gik ud til de Danske i Etoile du Nord; fik her et Brev, ved Buntzen med Indbydelse til i Aften at komme i Grevinde Bocarmés Soirer, jeg kom der, Konen, som har Godser i Belgien var meget takkelig og takkede mig for den Ære jeg beviiste hende; egentlig var det Freyfräul[e]in von Bornstedt fra Luzern, der digter, som havde faaet mig derhen; samme Dag havde der været en stor Strid, sagde Bunzen mig, mellem Damerne om Balzack eller jeg var størst Poet. Frøken von Bornsteten tilbad mig, jeg maatte ind i det lille Sideværelse og høre hendes Digte, hun kaldte mig Mesteren, sig Diciplen, spurgte mig om hun havde Talent, trykkede mine Hænder; hun vilde have mig til Luzern, jeg skulde faae et hyggeligt Værelse, hvor hun vilde gjøre det venligt om mig og der skulde jeg digte; her var en polsk, forviist Grevinde, i hvis Huus Polens Opstand var begyndt, Datteren, der er gift indbød mig til sine Løverdags Soirées. Det er i Dag Mi-Carême, Masker jage om i Gaderne, i Theatrene er Maskerade, kom først hjem henimod eet. Sendt Breve hjem deri til Holst, Jette Boye, Gusta Collin og Fade-
ren; til Jette Wulff og Fru Lessøe. Truffet i Caffeen Malerne Lehmann, Fridlænder & .

Fredag den 24 Marts. Gik ud til Hrr Gatty i ru[e] Paradis possonieree N° . . ; en puklet Mand, som var henrykt ved at see mig; han vil oversætte Improvisatoren. Var hos Baronesse Bornstedt, som skrev i min Stambog og læste mange
 5 af sine Digte for mig! jeg oversatte paa Stedet hendes »Spanierinden«. Vi Danske spiieste stor Middag i en Restauration lige over for den store Opera, i Anledning af Bornemanns Afreise; vi drak Champagne og var meget lystige, holdt Taler, talte Equivoct! Læssøe meget stille. Jeg sad mellem Bornemann og Lehmann; da jeg kom hjem fandt jeg Vesitkort fra Henri Heine, Klokken var 10, og jeg gik i Seng.

Løvedag 25 Marts. Gik til Marmier, fulgt Bornemann til Vogns, han reiste til Bryssel, hjemad Klokken 1. Søgt Rellstab fra Berlin, men ei truffet ham. Schjern hos mig / og
 15 skrevet Brev. Noget koldt; spadseret omkring. Efter ret at være friseret blev jeg Klokken 10 afhentet af Buntzen og vi gik til Grevinde Pfaffis i ru St Ane i Soiré, her fandt jeg Balzac, som jeg sagde nogle Netheder, han var en lille bredskuldret Knold, jeg traf Digterinden Charles Rebauld, som
 20 har skrevet »Les Epaves«, jeg fortalte hende at denne Fortælling var Sujettet til Mulatten og den Lykke dette Stykke havde gjort, hun bad mig komme i sine Soiréer og var meget net, ja roste saa gar min Fransk og sagde jeg var for beskeden; vi talte om dansk Litteratur & – Siden kom en ung
 25 bleg Franskmand, som begyndte at tale op, jeg troede det var en Historie han fortalte, men det var en Tale om Gud og Religion, om Aabenbaringer han havde, og det var Alvor, han havde i en Dal lænet sig op til en Eeg og seet en Flamme

6) Vi] V først skrevet K 17) Pfaffis ∴ Pfaffins 19) Rebauld ∴ Reybaud

hvori stod en fransk Inskription! megen Veltalenhed havde han. Grækeren Korés med Kone var her, han talte om Brøndsted, Koss og Øehlenschläger, der skal have talt langt mindre godt Tydsk end jeg da han kjendte ham. Konen sad i Sophaen med et varme Bækken under sig, jeg saae Flammen og var uvis med mig selv om der var gaaet Ild i Gulvteppet eller det skulde være en varme Potte, jeg kjæmpede med mig selv om jeg skulde vare hende af, men jeg var besindig og tænkte, jeg vil først see om Flammen bliver større, det blev den da ikke; da jeg fortalte Bunzen det loe han, saa Frøken Bornstedt absolut vilde vide Grunden; hun er for exalteret! – Jeg havde glemt hos hende hendes Digte og ikke mærket det, hun havde dem med, jeg maatte sige noget Sludder. Grevinde Pfaffis meget net bad mig til hver Løverdag; gik hjem 1½ paa Natten.

Søndag 26 Marts. Besøgt *Rellstab* fra Berlin, en tyk vistnok storsnudet Mand, men som tog venligt mod mig da han hørte hvem jeg var vi talte et Qvarters Tid sammen; jeg gik da ud til *Henrik Heine*, som paa den mest hjertelige Maade tog mod mig; han sagde at han snart havde glemt sin Tydsk, at han havde franske Glæder og franske Sorger, en fransk Kone; han syntes Norden var det mystiske Land hvor Poesiens Skat laae begravet, var han ikke saa gammel vilde han lære Dansk. / Nisser og Trolde hos os interesserede ham; derfor havde han kaldt sin sidste Bog *Ata-Trold*, (*Ata* betød Fader.) Han fandt at kun den lyriske Digtning levede i

2) Korés ∴ Koreff 2) talte] t først skrevet f 3) Koss ∴ Koës 11) er] tilføjet over linien 12) glemt] ms. har glemt 16) Rellstab] først skrevet Rellhstab 25) Ata] foran er thi overstreget af parentesens

Tydskland, nævnde Eichendorf, Uhland, Grün; jeg fortalte ham o[m] Halm's Ørkenens Søn; om vor nyeste Litteratur; han havde kun faaet min Improvisator og den var plastisk; »Sie sind ein wahre Dichter!« sagde han. Han beklagede hvor meget han var blevet misforstaaet, hvor slet han var anset for sin Bog over Börne, han fandt den ikke saa ondt skrevet. Han spurgte mig om Hauch, og om Frederika Bremer; han havde tænkt paa mig da han skrev sin Jøde fra Bacharack, den var i min Maneer; han sagde at Kruses Oversættelse af Improvisatoren var slet, at Kruse var død i største Elendighed her i et Hospital, han var tilsidst saa kjed af alt tilføiede han, at han ikke engang havde Drift for Mandfolk. Han bad mig tidt besøge sig, var høist nydelig. Travet ud til Theodor. – Om Aftenen i Opera Comic hvor jeg saa Les Diamants de la couronne, som meget kjedede mig, interessantere var Gretrys »Richard coeur du Leon«, dog saae jeg af Træthed kun to Acter; jeg var oppe i tredje Etage, det vil sige 2^{dct} Galleri; i Loftet sees Paescello, Paër, Gretry og Boyeldieu, i Foyeen, d'Allerac, Mehul, Boyeldieu og een som Navnet manglede ved. Hjemme gal i Hovedet fordi Garcon ei havde kjøbt Conjak, løb selv ud at kjøbe den, fandt Brev fra Saaby. –

Mandag 27, Ikke vel, gik ud til Theodor, morede mig hos Kriger, (skrev italienske Notitser for Theodor.) Hjemme fandt jeg Brev fra Gatty der vilde føre mig til musikalske Notabiliteter; læst i Avisen at Admiral Wulff er død; koldt Veir; Reiselyst; Utilfredshed med Hjemmet, ingen Breve

2) o[m] *ms. har og* 18) Paescello ∴ Paesiello 19) d'Allerac ∴ d'Alayrac

derfra; Besøg af Orla Lehmann. Mange Philepenser har jeg
 faaet, guul seer jeg ud. / Læssøes Eensidighed, hans Tale om
 Poesie, som han sætter under sin Matematiske Skjæppe! – er
 han ikke hovmodig, saa er ingen det! – og dog har jeg In-
 teresse for ham. Gik i Theater français og saae første Gang 5
Rachel spille, det var i Phædra, hun maa have forskjelligt
 Costume hver Gang, thi da jeg talte med hende var hun hvid
 klædt i Aften var hun himmelblaae og med rød Kaabe. – De
 gaae alle i et vist Rytmsk Trit, man hører Versene, hos
 hende er det ikke ofte Tilfældet, hun nærmer sig Naturen 10
 mere og just disse Steder vandt hun størst Bifald, Madms
Mars med det deilige Organ spillede, [saa] man følte hun
 er en stor begavet Qvinde, Rachel er, jeg vil ikke sige noget
 mere, men noget andet, de græske Guder og Helte ere døde
 for os, men skulle de træde levende ind i vort Liv da maa 15
 de fremtræde som Rachel giver os dem, denne det Forsvund-
 nes Nimbus, der give[r] det noget overjordisk har Rachel;
 hun er den tragiske Musa selv der viser sig for os og legem-
 liggjør os hvad hun lod Digteren synge; hun er Kjød af vort
 Kjød, i det minste Nordboens, men hun er til, hun er Liv 20
 og Sjæl, iiskoldt risler det Een ned af Ryggen, som saae vi
 en Sonambule der udtalte vore skjulte, dybeste Følelser. En
 Herre bag ved mig, hvor jeg sad, kastede op saa jeg nær
 for Stank, havde gjort det samme; en Engellænder var min
 Naboe, han sagde mig at Digteren Southy ganske nylig var 25
 død. Theatrets Gulv var i Aften med et hvidt Teppe. Jeg

12) [saa] *ms. har saae* 15) levende] *tilføjet over linien* 17) give[r] *ms. har givet* 19) lod] *foran er overstreget lagt* 20) i det] *først skrevet vi er el. lign.* 25) ganske] *tilføjet over linien*

var i Orkestret og kunde see lige ned i Lamperne. Rachel blev fremkaldt, een Pibe var der, hun takkede, men ikke som jeg har seet det paa andre Theatre, hvor de smile lyksalig, hun var stolt som en Musa og beskeden som en ung Pige, 5 rolig med nedslaaede Øine, / een Pibe hørtes, som jeg hørte det i Neapel mod Malibran. Mod alt Stort hvisler Nidet. I enkelte Momenter lignede hun Mad Nielsen og Fru Heiberg, thi begge er store i deres Kunst, men hun havde noget disse ikke eie, og det ikke den franske scene at spille paa, men noget 10 eget; ofte begyndte hun sine Replikker, som nynnede hun stille en Melodi; Ansigtet forandrede sig bestandig, høist forskjellige Personer syntes jeg hun var liig, et Par Gange ogsaa Portrætterne. Sandselig + .

Tirsdag 28. Solskin! ikke vel! meget afkræftet! besøgt 15 Ahlefeldt, sendt Heine min Billedbog. Besøg af Rellstab, spadseret i Gaderne og strakt mig paa Sengen; endt Brevet til Recke. Besøgt Delong. Igaar købte jeg et Halstørklæde; jeg ønskede det sømmet og Jomfruen sagde i Boutikken, »det skal jeg gjøre!« hvad koster det? spurgte jeg. »O det er mig 20 en Fornøielse,« svarede hun og gjorde det. – Delong fortalte at Operaen var paa Holdingen, Ingen kom der; Directeuren havde Madms Stoltz til Maitresse og hun fik alle Hovedroller og var kun et middelmaadigt Talent, han gav hende uhyre Gagie og Dupres og havde tiltvungen sig 25 den samme. – I Aften opføres for første Gang »Madms. Dejazet i i Serailet«, til Indtægt for Dejazet; jeg gik i Opera comic, stod $\frac{1}{2}$ [Time] i Queu og kom da i Parterret hvor jeg morede mig ret godt ved den nye Opera »La part du

4) en Musa] en tilføjet over linien

Djable«, det lod sig give hjemme; eet Thema er ret smukt, de sang anderledes godt end i Krondiamanterne. Mds Rossi har en ret kjøn Stemme; to Fyre sad ved mig og talte tydsk, ingen forstaae os, sagde de og fortalte deres Amouretter. Jeg spiuste Apelsin udenfor. 5

Onsdag 29 Marts. Gik ud for at bestille Vesitkort, det var en feil Gade Theodor havde opgivet, jeg kom heelt ud mod Port etoile, jeg gik da til den; hvor storartet, det er Napoleons Krigshistorie i et Bind formet i Steen; storartet træde Figurerne frem; Paris laae nedenfor i Taage; Træerne næsten grønne; smukt Solskin, jeg vandrede nu vidt omkring, over til Hotel des Invalid, Kirkens Bue er pyntet med erobrede 10
Faner, hvad fortælle de i Natten. To tyrkiske Hestehaler findes; man arbejder paa Napoleons / Grav og derfor kan man ei faae Lov at nærme sig den; paa Veien mellem port etoile og Indvaliderne, fik jeg Diarée, jeg maatte ind i et Huus 15
hvor man tillod mig ποτην; over Vendome hjem. Napoleon der og i Indvaliderne og paa Porten, altid ham. Udenfor en Boutik hvor der hang Betræk med Palmer paa, stod en ung Araber og stirrede, det var et lyrisk Skue. Gik hjem 20
og hvilede paa Sengen 1/2 Time, gik saa ud til Theodor, som ei var hjemme, jeg fandt Buntzen vi vandrede og talte om den Indflydelse til det Bedre han havde havt paa ham om hans Mangel endog paa Eensidighed. – Vi gik op i Louvre at see Udstillinge[n] men i den tredie Sal vendte jeg hjem 25
af Træthed. Nogle Billeder husker jeg. Hertugen af Orlean. Hagar i Ørknen. Napoleon død paa en Seng. To Batallie

2) Mds] tilføjet over linien 3) Fyre] først skrevet franske 17) græsk: poien
ο: »at gøre« 20) Araber] A først skrevet T

stykker. Et qvindligt Portræt i sort Dragt bleeg og interessant. Dogen[s] Palads ved Pjazetta. &

Torsdag 30. Travet om, begyndt paa Breve; følt mig syg; sandselig +, Brænden i Blodet, ondt i Maven; gaaet til
 5 Kirken St Sulpice, været i Theater palays royal og seet Les hures graves Parodi paa les Burgraves; de meest fremtrædende Scener kom for. Melinges Debut Rolle gaves af et Mandfolk, Le Succes Comedie i to Acter, Mdms Dejazet au Serail; et Act; godt saae hun ud som ung Græker, men
 10 Tænderne gjør at hun taler gammelt; jeg gik fra rue dela Lune. Var i 1ste Gallerie. Fik en Sæddel fra Faderen og fra Jonna.

Fredag 31. Tidligt oppe og løbet med Diareéh i den meest voldsomme Grad; gik til Lehmann hvor Ahlefeldt og Koss
 15 kom; talte længe med L. – Graat Veir; Mavepine, skrevet paa Breve til Hjemmet. Gik ud til Bunzen og Theodor, talte længe med Kriger, der interesserer mig! fik en Recept og hentede selv Rhabarbera og Hoffmanns Draaber paa Apotheket. Regnveir; stor Middag hos Delong, der Theodor,
 20 Wilmers, Kragerup, Lehmann, Delong, Læssøe, Kriger, Holm, Maleren Lehmann, Lyngby, Stiftamtman Tygesen, Fru Delong, Bunzen og jeg; see, det var Cirkelen vi sad; jeg var ret livlig; Discursen utvungen da Fru Delong ei forstod et Ord, hun smilede ved flere sære Stæder. Sendt en Pakke
 25 hjem med Theodors Sager. /

2) Dogen[s] først skrevet Markus 9) au] først skrevet i 9) godt] først skrevet hun 13) med] m først skrevet i 21) Tygesen 3: Thygeson

April.

Den Første. Graat Veir; Besøg af Lehmann, vi aftalte oftere i Kjøbenhavn at sees, end det tidligere havde været Tilfældet! han bragte mig min Stambog og viiste Hjerte og Gemyt. Fulgt ham og Theodor paa Diligensen, Messagerie 5
notre Dame de Victoire, de kjørte i Middags Kl 11 til Chal-
lons og derfra til Lyon og Marseille. Gik med de Danske hen
i Caffé græco; hjemme taget Hofmanns og Rhabarbara-
draaber; faaet sendt fra Vertinden Bygvand med Sukker;
skrevet paa Breve til Hjemmet; ikke ret i Humeur. Gaaet 10
sjofel klædt; oeconomisk.

Søndag 2^{den} April. Bragt min »Bazar« til Marmier, som var ude; gik ind i Luxenburghaven der var næsten grøn; eet Træ stod bedækket med deilige røde Blomster. Gaaet paa 15
Udstillingen med Shjern. (Igaar i Theater gymnase med
Holm, vi saae La Chanson de l'Aveugle, hvor det eneste morsomme var at de blinde ikke kunde see; deres Spisning osv komisk. I Bertrand l'Horloger saae vi Bouffé, som ligner i Spil Müller. I Georg og Therese var Mad. Jullienne ganske 20
udmærket; hun lignede den gamle Grevinde Danneskjold.
Don Pasquale saae vi kun de første Scener af.) Men nu i
Dag; Besøg af Sehsted Juul og Grev Friis, siden Kraerup;
ingen huskede min Geburtsdag; gik ud i Champ d'Elysee,
hvor der var, som i en Dyrehave; løb forgjæves om Breve,
ingen kom, uden med Posten eet fra Rantzau hvori laae et 25
fra min Oversætter Christiani. Gik ind [i] Kirken La Roch

2) Graat] G først skrevet P 8) Caffé græco o: Café du Danemark 26) La Roch o: St. Roch

og traf her paa to Grave Abéé l'Epé og Corneilles; var i Magdalene. Gik om Afte[nen] første Gang i den store Opera hvor de havde *Guerillero*, Opera i to Acter; (Bjergpasset i 1ste Act malerisk) Balletten la jolie fille de Gand, udført af Char: Grisi, hun var udmærket; Decorationerne prægtige; 5 paa Maskeraden viiste sig en rød Mand med Træ Been. – Drukket Viin og Kage, skrevet hjem.

Mandag 3 April. Ingen Breve; sendte derimod Hjem til Hartmann og Recke, til Faderen, Jonna og Holst. Friseret 10 med mange Krøller; Maven lidt bedre. / Vesit hos Gatty, hvor jeg traf i Vertinden en Hamborger Frue; han forærede mig til imorgen Billet [til] Consert givet af Miss Robena Anne Laidlaw; Iaften hos Mortier, han indbød mig ogsaa men glemte at sende mig Billet; jeg følte mig mat og syg, blev 15 hjemme og gik [i] Seng henimod ti, efter at jeg først havde digtet en ny skandinavisk Sang.

Tirsdag 4 April. Brev fra Recke og Hoskjær, Brevet var hele ti Dage gammelt; gik i Byge-Veir ud til den danske Colloni, hvor jeg underholdt mig med Læssøe, der talte 20 aandrigt om Ahasverus; besøgt *Kragerup*; hjemme Vesit af Kriger; følt mig i det hele taget, ret vel i Dag. Gik 8½ i Concert i Salons de M. Pleyel; der var saare elegant og stærkt oplyst, Bevidstheden om at der var ingen Hæle under mine Støvler og at jeg havde mine daarligste Buxer paa, 25 gjorde mig forlegen; pyntede Franskmænd kom, jeg saae een af Herrerne efter i Sømmene, hans Kjole var mindre god end min, Hatten ligesaa. Jeg følte mig hemoridalsk, rullet mig fælt i mig selv. Der kom en Herre, som hilsede mig saa

1) Abéé] først skrevet Apéé 6) Maskeraden] M først skrevet B

ærbødig og kjendt, jeg har seet ham før, hvo er han; Alt under 5 Nummer gik jeg, mine Tanker havde faaet en anden Retning, og jeg følte mig vel. Hjemme paa mit Værelse syg igjen. Meget Ild i Blodet; ud – +

Onsdag 5 April. Skylregn! angrebet af iaftes; + spadserede i Palays royal hvor jeg traf Lessøe! Besøgt Wilmers[,] drevet. Skrevet paa Ahasverus; I store Opera med Kriger, Lessøe og Normanden at see Charles VI, heri sang Duprez og Madms Stoltz, han saae aldeles skræddersvendagtig ud; smukke Decorationer, i 3 Act kom en heel Hestgarde ind; ude henimod 12. +

Torsdag 6 April. Altid Regn; besøgt Heine, fortalt ham 3 af mine Eventyr, han tilbød sig at give mig et Brev til Laube; vi talte om dansk Litteratur, »De kan fortælle!« sagde han, »Göthe kunde, men jeg kan det ikke!« han bad mig tidt at besøge sig; jeg troer dog ikke hans Ansigt; – Da jeg i Dag mod Aften i Regn og Rusk travet h[en] over Børs Pladsen, standser mig en fransk Herre og siger om jeg ikke [er] fra Danmark, De kjender mig ikke, jeg kjender Dem, Andersen, det var Dandseren Dumatte, jeg troede øieblikkelig det var ham jeg havde Brev til fra Saaby; men han sagde mig at han boede boulevard Montmart 8. Jeg speculerede for-gjæves paa hvorfra han skulde kjende mig! – Kjøbt Viin, hjemme 7½ +. /

Fredag 7 April. Besøg af Stiftamtmand Tygesen. Sendt Brev til Rosz i Athenen; stødt mit Knæ da jeg steg i en Omnibus ud til Plase dela bastille gik der fra til Perlachaise i et

17) h[en] papiret beskadiget 19) De] foran er overstreget igjen 21) til] først skrevet med 22) Jeg] først skrevet Det

graat Veir; af bekendte Grave Tilfældet førte mig til var
 David, Le Sage, og Suchet; stor Udsigt over Paris, Taager
 gleed hen over den store By; Rom synes mig større; de Døde
 her kunne ved Juli Illuminationen her have seet den fra
 5 Gravene; Jeg saae en Grav hvor paa kun stod Navnet *Nina*,
 jeg tænkte paa hende som blev vanvittig; friske Krandse
 hang paa Stene[n]. Nu kom jeg til Masena og Foy, store
 Monumenter, med eet stod jeg foran *Börne*, hans Statue var
 paa den, jeg saae herfra ud over Paris, den sidste bekendt
 10 jeg saae var Monumentet over Casimir Perier, han har Træk
 af Napoleon; gik igjen til Boulevarden og kjørte hjem Kl
 12½. Gik nu hen i Louvre, saae den hollandske og italienske
 Skole; flere Stykker af van Dyck faldt mig i Øinene, Dome-
 nichino &; saae den nye Udstilling og fandt Portrætter af
 15 Mortier og Dumas, meget træt kom jeg hjem og lagde mig ½
 Time paa Sengen; nu regner det igjen. Om Aftenen Cham-
 pagne Gilde i Etoile du Nord, for Lessøe, jeg kom alt Klok:
 7 og var da hos Sjern til 8; vi drak Champagne, Schjern,
 Kriger, Lessøe, Krarup og jeg, talte gemytligt og lystigt om
 20 Norden og om at reise; henimod elleve vandrede [jeg] hjem-
 ad, Nyet skinnede, Lamperne spillede sig i Seinen; ved
 Palay royal drak jeg Absint i Vand og saae i Caffeen Tousee
 fra Palairoyal, jeg kjendte ham paa Organet; de andre vare
 vist Skuespillere; jeg kjøbte mig nogle Kager og sidder nu
 25 i Hjemmet. – Meget sandselig + . /

Løverdags 8. Blev imorges vakt ved at det lød, som om mit
 Navn blev nævnet; meget afkræftet; gik ud at søge Marmier,
 Vesit hos Friis, Sehested Juul og Delong. Anbefalings Breve

4) seet den] først skrevet varm 21) ved] først skrevet i 22) Tousee o: Tousez

sendt mig fra Marmier; skrevet Brev til Ørsted og en Sæddel til Eduard. Om Aftenen i Theater Varietes for at see de spanske Dandsere, jeg har omtalt i Bazaren. Jeg maatte staae $\frac{3}{4}$ Time i Queu og Priserne vare forhøiede; jeg sad i Parterret ¹⁾La chasse de Roi, kjedeligt. ²⁾ Anden Act af Le Chevreuil hvori Odry spillede John og fortalte Historien om Charles Gris, ³⁾ Dandsen La Malaguena, danset af de Spanske ⁴⁾ anden Act af La Canaille, hvori Odry var Picpus, til sidst ⁵⁾ La rondella, en Slags spansk Aften med Sang og Dands; jeg var saa træt og afficeret at jeg knap kunde holde mig sammen; et Glas Punsch gjorde godt, skjøndt det smagte ækelt af Brændeviin.

Søndag 9. Var i Notre Dame! Besøg af Wilmers og Tydskeren Hagen, spadseret om Aftenen paa Boulevarden, i Passagerne i Palay royal, fik Tilbud om Fruentimmer; drev hjem! – nu er da Theodor i Rom. I Dag Klokken henimod 4 reiste Lessøe til Marseille for at gaae til Neapel.

Mandag 10. Gik til De la Tour, som boer i Tuillierne, der var meget elegant, og kongelige Tjenere førte mig til ham; han havde en Orden, var meget elskværdig! Maerier hang paa Væggen! han spurgte mig om danske Componister, jeg nævnede Weyse, Kuhlau og Hartmann; han bad mig skrive i sit Album, viiste mig min Biographie i Marmiers Histoire, bad mig besøge sig & – Jeg gik nu ud til V. Hugo hvor jeg maatte vente en skrækkelig lang Tid, endelig kom han i Slobrok, bad mig tage Deel i Frokosten; spurgte om

9) rondella] først skrevet rondalla 13) 9] først skrevet 8 13) Besøg af] rettet
18) 10] først skrevet 9 19) førte] først skrevet stode 24) Jeg] J først skrevet G
25) endelig] foran er overstreget Kl

der ikke nu var meget koldt i Danmark, jeg sagde ham at det kun laae fire Dage herfra; han kaldte sin Rhintour en Promenade, sagde at han kun kunde fransk og spansk, da han havde tilbragt sin Ungdom i Spanien! han saae meget ældet
 5 og medtaget ud, imod da jeg for 10 Aar siden saae ham; han spurgte ud om dansk Litteratur, kun ved Marmier kjendte han nogle Navne; det blev stærkt Hagelveir / da jeg med Omnibus kjørte hjem; hos Halevent fik jeg Brev fra Theodor fra Marseille, og traf Gotskalk og Bergenseren Nicolaisen,
 10 vi tre gik til Opera Comiq og saae Frère et Mari, Opera i een Act, og derpaa L'Ambassadrice hvori en Madms Lavoye deputerede anden Gang; der blev kastet Blomster til hende og hun blev fremkaldt. Paa Hjemveien var jeg nær kjørt over. –

Tirsdag 11. Med Gotskalk og Nicolaisen taget ud til Arc
 15 Etoile, det blev paa Veien et voldsomt Sneevair, ingen Omnibus kom; i Champ d'Elysée krøb vi tre derfor op paa en Dilegense der gik til Neylli, Kudskene var en Schweitser og talte tydsk; Med Løgte i Haanden steeg vi op paa Buen; Paris laae i en Sneesky, Solen skinnede paa Omegnen; deilig
 20 Panorama for os! – Jeg gik nu fra dem og søgte Alfred de Vigni (han træffes ellers kun Onsdag) i rue des Ecuries d'Artois N° 6; han viiste mig sit Album, hvori Rothe fra Sorø havde skrevet et Vers og spurgte om det var godt, bad mig skrive naar jeg kom igjen; vi talte om dansk Litteratur
 25 osv., store gamle Malerier hang paa Væggen. (I Morges Besøg af Ahlefeldt). Musikalsk Selskab hos Tygesens, hvor jeg fandt svenske Beundrere og Jomf Eisen.

8) Halevent 9: Hallavant 14) 11] først skrevet 10 14) Gotskalk] først skrevet Gotskalkh

Onsdag 12. Koldt Veir, en Sæddel fra Collin kun, lynende gal i Hovedet! der er ikke Opmærksomhed skabt hos dem hjemme. Løb bort fra Halevant fordi jeg ikke fik hurtigt nok hvad jeg vilde! gik saa et andet Sted op at spise og fik det mere langsomt og slet. I store Opera de to første 5
Acter af Ferdinand Cortes og Balletten Giselle, i denne er anden Act særdeles poetisk. Charl: Grizi dandsede skjønt. Sendt Brev hjem til Conferentsraad Collin.

Torsdag 13. Philipens i Nakken der gjør ondt, Bunzen skar den; tog et Bad i Seinen; / med Bunzen aabnet et Brev til 10
Theodor, skrevet nogle Ord til ham, og sendt Brev hjem til *Gottlieb Collin* og Bournonville; slet Humeur; gik om Aftenen i Varietes at see les Buses-Graves, hvor den gamle Lepeintre med Faldhat og i Gange-Vogn var ypperlig, denne Parodi er bedre end den i palais royal; derefter Les carava- 15
nes de Mayex hvori Neuville deputerede; en hæslig pukkelrygget Vaudeville i fem Pukler, den blev udpebet, jeg gik fra det sidste Stykke La Vendetta. Meget koldt.

Langfredag 14. Lillienstolpe tog mig paa Sengen, jeg maatte vise ham bort; meget ondt i min Hals, der er ganske 20
svullen ved to smaa Bylder; gik i en LæseCirkel og læste tyske Aviser. Inderlig skidt Humeur; sendt Brev til Vieweg; i Dag er det den sidste Longchamps; der var intet at see uden Vogne, som kjørte op og ned, Alle vare vinterklædte; – drev omkring hele Aften; det var koldt, jeg fik Ild 25
paa Kaminen og opvarmede mig.

Løvedag 15; Philipensen i Nakken tager Character af en Byld, Pinen i den. Klokkeren 4½ var jeg hos Alexander Du-

1) Onsdag] først skrevet Torsdag 16) Neuville] derefter er overstreget spillede

mas, han laae i Sengen og digtede, han bad mig et Øieblik undskyldte sig han skrev, talte enkelte Ord halvhøit! voila! raabte han og sprang ud af Sengen, nu er tredie Act færdig, det var et Drama i Prosa han skrev paa for Theater français; 5 han skrev nu i min Stambog noget af sin Tragedie Caligula; og opgav mig St Priest hjemme, som Comissionær, naar jeg vilde sende ham noget. Kjørte i Omnibus ud til Cirque olympique, hvor jeg saae Les pilules du Djable hvori Forvandlingerne overraskede forEx, hvorledes de settes sam- 10 men, som sprang i Luften med Dampvognen, den tynde / der blev blæst tyk; Manden i Maison de repos, hvor de begyndte med alle Instrumenter, og han siden troer han er gal. Huset der vendes om; Hovedet der løb rundt paa Kroppen. Meest overraskede mig imidlertid Beduinernes Legems- 15 kræfter. Gik hjem henimod tolv. Sandselig Natur. + . Min Byld i Nakken plager mig.

Søndag 16 Paaskedag. Bunzen barberet mig i Nakken for Bylden. Besøg af Lillienstolpe; Brev fra Lina Eisendecher i Oldenburg; skrevet til Grevinde Holck i Hamborg og deri 20 Brev til Christiani i Heide. Diareh! Middag hos Koss, der var Grev Friis, Sehested Juul, Kragerup og Wilmers, denne sidste har i forgaars gjort stor Lykke i Conservatoir de Musik; jeg talte længe med Fru Koss Søsterdatter og med den gode Ahlefeldt. Kom hjem Kl 9 og fik Grød-Omslag paa 25 Halsen.

Mandag 17. Ikke vel! sovet slet, gik ud til Bunzen, som saae Bylden efter, gik saa hen at købe Nilleke Frø; nu sidder jeg hjemme med varmt Omslag; laae 1½ Time paa Sen-

17) 16] først skrevet 17 26) 17] først skrevet 18

gen; gik om Aftenen i Pasage del Opera og saae, Joseph solgt af sine Brødre; en lille Dreng sluttede sig til mig og fortalte rask paa Fransk, som om jeg forstod det! Studenten med sin Grisette, dem jeg saae i Choiseul, var der. De unge Skuespillere drak Øl og røg Cigarer i Foyeen, Pigebørnene gik med deres Kjærester i Pasagen; i Dag har jeg gaaet sjofelklædt bag af Støvlerne, bange for at møde franske Bekjendtere, saaledes more man sig i Paris! Angest for at faae Byld ogsaa inden i Halsen; fuldendt Brev til Saaby.

Tirsdag 18. Været hos Madam Reybaud, som var nydelig, hun rettede mig i min Fransk, vi talte længe og meget, hun bad mig endelig komme til sig næste Onsdagaften for at gjøre Bekjendskab med Mad Ancelot; / hun anbefalede mig til at dramatisere, sin sidst skrevne Novelle »*Donna Louise*«; hun roste som noget ganske fortrinligt en ny Tragedie Luc[r]ecia af en ung Mand, satte den over Victor Hugos nyeste Arbejder. – Gik om Aftenen med Nordmanden Nicolaisen fra Bergen og Gotskalk i Theater français og saae Marie Stuart, der synes en Oversættelse af Schillers; Rachel var fuldkommen skøn, ganske en Maria Stuart, Scenen mellem hende og Elisabeth var rystende, udmærket hendes »Vous est – Elisabet, je sui et votre Reine!« hvilken naturlig Roe og Liden var der ikke i sidste Act! Folket jubled og jeg raabte Vive Rachel! hun saa glad ud iaften, da hun kaldtes frem, men dog stille! – derpaa saae vi Valéri, spillet af Plessy, i sidste Scene, hvor hun faaer Synet, fik hun mig

1) 2) Gymnase des enfants 11) 18] først skrevet 19 16) en ny] først skrevet et nyt 23) Vous est] først skrevet Tu et (eller omvendt)

Taare i Øinene; Klokken var næsten 12, jeg gik hen og drak et Glas Punsch, men jeg kunde ikke sove af Henrykkelse!

Torsdag [2: *Onsdag*] 19. Gik ud til Buntzen, som jeg ikke traf, Schjern og Kriger sov med aabne Munde, jeg stille[de]
 5 Støvler og Bøger op hen ad Gulvet; gav Kragerup italienske Notitser, gik saa til de andre igjen; paa Hjemveien ved Louvre traf jeg Bunzen, fuldte ham hjem til sit og min Byld i Nakken blev skaaret, gik saa ud til Place Breda N° 10 og hentede hos Mad: R[e]ybauld mit Album, hvor jeg var træt!
 10 gik hjem, fandt Kort fra Gotskalk at han reiste Klokken 4; skrev til ham med Brev til Eduard og Fru Næbo, i Eduards stod kun Hr Justitsraad – ? – Gik i Caffé Danmark og derfra med Fridlænder og de andre Danske ud i Rue Paradis hos hvor der var smukke Værelser, en Have og et
 15 Drivhuus med Glastag, jeg traf den svenske Secretair Blum med de svenske Damer og talte med dem; her var det sidste Malerie af Robert før han skjød sig, det var en Fisker Scene, en Slags Indskibning, der laae en uforklarlig Melankoli i alle Ansigterne paa Ma/leriet; Alle sørge, det er som om de vidste at deres Mester og Herre Robert skulde døe en pludselig
 20 Død. – *Gretchen* af Scheffer kydisk, Tydisk, drømmende; Mephistoff. er som en gammel styg Kjærling. Gret[c]hen i Kirken. Dernæst Decamerone, varmt og farvet. Thorvaldsens Amor, med dumme Metalstrænge paa Lyren. – Siddet efter Bordet i Palai Royal, spadseret med Bunzen, drevet ene om, saa udaset at jeg knap kunde staae, naaede hjem og – her sidder jeg! –

Torsdag 20 April. Følt mig saa angrebet imorges at jeg

neppe vovede at gaae ud, – min halve Side følte Lamhed! –
 Brev fra Fru Lessøe og Faderen Collin; jeg begyndte Brev
 til hende og Jomf Hank, Besøg af Holm og Kragerup; ved
 Caffeen i palais royal, disputeret med Kriger, Schjern og
 Buntzen, jeg antager at vor Ungdom, har tilegnet sig for
 tidlig Mandens Interesser, at det var rimeligere at den Unge
 var ulykkelig af Kjærlighed, end af politisk Sønderknuselse! –
 At en lyrisk Duft og ikke en hegelsk Luftning omsusede ham.
 – Lummer varmt, ganske Scirocco; om Aftenen stærk Ly-
 nen; sat hjemme, ved Viin og Kage.

Fredag 21 April. I Nat lidt Tandpine; gaaet til Buntzen
 og snakket en Deel af Formiddagen, ude at købe Skjorter.
 Efter Bordet spadseret med Kriger i Tuillerieshaven; mat,
 drukket Øl, hjemme om Aftenen, Lyst til at skrive en Vaude-
 ville: Scandinaverne. Sandselig + .

Løvedag 22 April. Været i Louvre, seet Raphael, Correg-
 gio og Titian Billeder. Murillos Dreng bag Muren. Rubens
 Bryllup i Canaan, seet paa Expositionen, mellem de mange
 Stykker her, Thorvaldsens Delongs og Müllers Portrætter,
 smaat. Faaet nye Kjortel (110 Frank) havde den paa til
 Charlotte Grisi, som jeg ikke traf; (Perrot er i London).
 Veiret skifter med Regn og Sol. Om Aftenen i Opera comique
 hvor de gav Double Échelle, (det er moersomt hvor de to
 mødtes paa Stigen, Musikken ret kjøn) dernæst anden Fore-
 stilling af Le puits d'amour, af Scribe og Leuwen, Musik af
 Balfe, denne var smuk og vel instrumenteret; den engelske
 Konge har i Stykket en / Brønd, vel udstoppet med Madrat-

3) ved] v først skrevet o 6) Mandens] først skrevet en M 17) bag] b først skrevet v

ser og Fløiel saa alle Piger som af Kjærlighed springe i den, komme ned til ham! det er en løierlig Idee! –

Søndag 23. Hos Ahlefeldt som oversatte paa tydsk mit Brev til Fru Eisendecker; Sehested Juul kom at sige Farvel, han gaaer i Dag til Haack og München. Travet ud til Buntzen! Schjern et snurrigt Barn, gik med Papirshat og draperede sig hjemme; Var med Gatty hos Kalkbrenner; »De er ogsaa Maler!« sagde han til mig og jeg tog det i Øieblikket allegorisk, men maa jeg ikke næsten tilsidst troe det var hans Mening, han talte kun om Malerier og spurgte mig altid om Mesterne jeg saae, han havde en stor Deel hollændere, disse sværmede han for, derimod brød han Staven over den italienske Skole, paa Raphael nær, for hans Madonnaer bøier jeg Knæ; han talte med ringeagt om Tyrells nyere Samling; jeg holder ei af Hollændere og især overfor Rubens stykke klodsede Fruentimmer, klang alt mig som Ironi; han spurgte til Brøndsted, som jeg fortalte død, han kaldte Hetsch sin Elev. – Om Aftenen var Schjern flou; »ja det troer jeg skgu' nok, fra Deres Standpunkt!« – Vi saae Tartuffe, spillet af Geffroy, derefter L'avare spillet af Joannis, men hans tykke Figur passede ikke Phister giver den mere characteristisk; hjemme fandt jeg Brev fra Grevinde Holck; – Sandselighed i Blodet! gid jeg tidligere havde været ung, det er dog nu for galt denne Vildskab, voila! jeg hader det og maa dog derhen, hvorledes seirer ikke Blodet. + . /

Mandag 24. Besøg af Ahlefeldt, som havde oversat mit

5) Haack o: Haag 7) Var] *foran er overstreget* vi gik alle 11) stor] s *først skrevet* D 18) Schjern] *først skrevet* Sjern 20) spillet] *først skrevet af el. lign.* 20) Joannis o: Joanny 25) Blodet] *først skrevet* Bloe

Brev til Fru Eisendecker; sendt Brev til Saaby og Hoskjær, til Jette Hanck med Sæddel til Fru Læssøe og Jette Wulff. Koldt Veir; læst i Berlings Tidende om Heibergs Afhandling om vore Lyriker, jeg nævnedes ikke; seet at Agnete var bestemt til Opførelse som i Torsdag, jeg følte mig ved begge 5
Dele afficeret, Schjern, som jeg traf ved Bordet, var dette vaklende Siv, som kun holdes ved Tanken om *sin* Betydning; drev hen i store Opera og saa Le Freyschutz; det maa være underligt for Fransk mænd at høre hjemme hos os deres Operaer forvandle[s] fra Recitativ til Tale, underligt er for 10
os, det omvendte; man havde i Recitativerne benyttet Musik Stumper rundt om fra Freischütz, saa at det havde den veberske collorit; Ulvesvælget var en smuk Decoration, men den vilde Jagt syntes Fransk mændene ikke at have forstaaet, det var formeligt Vildmænd, som løb høit paa Bjerger oppe 15
i Luften; til Slutningen, staaer en Beenrad med Fakkell for Max og Casper, deres egne Skikkelser oven over! – (Familien Coburg var i Theatret), jeg følte mig meget træt, men blev dog og saae Gizelle næsten ud, hvorved jeg forsonede mig mere med første Act; Dandserinden Grizi er Søster til Sanger- 20
inden hører jeg. Klokken var over 12 da jeg kom hjem.

Tirsdag 25. Graat og koldt. Meget melankolsk og Livskjed! – sendt Brev til Fru Eisendecker. Kjært Klokken 1 med Gatty ud til Billedhuggeren David, en jevn, ligefrem Mand, som en dansk Bonde, i blaa Bluse og Grækerhue, vi kom 25
gjennem en smuk Have til hans Attelier; han arbeidede paa V. Hugos Buste; vi saae her Portrætter af næsten alle for

13) Ulvesvælget] *først skrevet* men 21) Klokken] *K først skrevet* D 27) næsten] *tilføjet over linien*

Franskmænd bekendte nyslevende eller nu levende udmærkede Personer; ogsaa Stamann Brøndsted og Wilibald Alexis fandt jeg; han bad om min Adresse for at sende mig nogle smaa Erindringer og besøge mig. I Basrelief Bogtrykkerkunsten. En heel Figur forestillende en bekjendt fransk /
 5 Trommeslager Dreng, der døende holder Cocarden paa Hjertet, Skramme har han over Panden, Trommestikken i Haanden. En anden Statue forestillende en Dreng, som graadig greb i Druceklassen og Slangen laae bag hans Hæl. »Ja, hver
 10 Nydelse,« sagde David »har en Smerte efter sig.« Han fortalte han kjendte Thorvaldsen fra Rom. Jeg gik ene hjem (fra rue Dassas 14) gjennem Luxenborg, og til Buntzen, som var ude, jeg kiggede ind til Kriger, han og Schjern sad og skrev de saae mig ikke, jeg var kjed af det og listede mig
 15 bort uden at sige god Dag. Meget træt!

Onsdag 26 Imorges paa Sengen bragte den gode Ahlefeldt mig to Breve, eet fra Jette Wulff og eet fra Faderen Collin, hvori var 400 Frank, jeg kom ret i Humeur derved, nu gik jeg til Delatour uden at træffe ham, saa til Alfred de Vigni,
 20 det samme var Tilfældet og Veiret var slet med Regn og Hagel; efter at have nydt lidt Oef aux beur noir og Caffé, søgte jeg Raquel op Quemalacqua N^o . . . , men hun var først at træffe imorgen Kl 1. – Hos Delatour traf jeg en yngre Broder til Marmier, jeg maatte skrive i De Latours Stambog
 25 og skrev paa Dansk og Fransk Soldaten, – han skrev i min Bog, forærede mig sine samlede Digte og var meget fortræf-

1) nu levende] *derefter er overstreget* store Pe 2) Brøndsted] *tilføjet over linien*
 5) bekjendt] *tilføjet over linien* 19) at] *først skrevet af* 20) Tilfældet] *først skrevet*
 Tilfældæld i *linieovergang* 22) Quemalacqua o: Quai Malaquais

felig. Nu tog jeg Veien ud til Alfred de Vigni, der præsenterede mig for sin Kone, som ei var ung og noget korpulent, Digteren Barbieri kom, jeg voltigerede i det franske Sprog. De Vigni spurgte om Sujettet til Agnete, jeg spurgte ham om han kjendte Göthes »Le pessceur«, see det er samme Sujet, kun at det er en Fiskerpige og en Hav Mand! – Nogle Gange snakkede jeg mig fast. Barbieri skrev i mit Album, vi talte om Øehlenschlæger og dansk Sprog. Nu gik jeg til Middag og saa hen i Caffé Dannemark og læste Aviser; da jeg Klokken 8½ sad og skrev paa Brev til Jette Wulff traadte Alfred de Vigni selv med mit Album ind i mit lille Værelse, jeg blev ganske forlegen, han var nydelig, trykkede og holdt min Haand saa fast, / sagde, at han af Martin havde hørt stor Beundring over mine Værker! – (I Dag skrev jeg hjemme hos ham i hans Album, han forærede mig sine lyriske og dramatiske Værker). Jeg var meget oprømt da han forlod mig, han raabte endnu paa Trappen: kom snart igjen til Paris og glem mig ikke! – Jeg gik nu til Madam Reybauld, hun stod paaklædt og ventede mig, det var ikke hos hende der var Soirée, vi gik sammen til Madam Ancelot og hun corrigerede mig i fransk hele Veien; Madam Ancelot saae meget aandrig ud, Manden polidsk, jeg fik Plads ved hendes Side, blev presenteret for Martinez della Rosas, der talte om Yoldi og Primo Dal Borgo. Rellstab var her; en Skribent Schoffel lovede at føre mig til Lamartini, jeg traf ogsaa en Herre der havde været med til vor Konges Kroning og talte om denne Fest, der var ham som en Fest fra Louis XIV Tid;

3) Barbieri o: Barbier 7) i] først skrevet m 24) Dal Borgo] først skrevet Dalb
25) Schoffel o: Stoffel

roste Frederiksborg; henimod 12 gik vi, jeg tog Vogn til Madam Reybauld; hverken Vaadt eller Tørt havde vi faaet, jeg styrtede ind i en Caffé og fik Punsch! det var en høist interessant Dag!

- 5 *Torsdag 27 April.* Regn og koldt, søgte Rachel men traf hende ikke fik derimod Indbydelse til om Aftenen efter 8, (Blom kommet i Dag); jeg gik til Rachel, prægtige oplyste Værelser med røde fløielsartede Betræk og Gulvtæppe af lignende Art, i Glas Skabe Bøger rigt indbundne, alle Litteraturer, selv svensk, men ikke een Dansk, paa Bordet laae
10 blandt flere Bøger Grilparzers Sapho; Rachel kom sort klædt meget nydelig bad mig og een ligesaa tidlig indtruffet Herre at tage Plads ved Kaminen, hun var ikke at Bringe til at tale tydsk, jeg talte bedre fransk sagde hun og paastod at Øvelsen
15 manglede mig vel me[n] jeg havde en saare god Udtale, jeg var kun for beskeden, jeg forsikkrede at det ikke var min Feil, en Mænde Herre[r] kom til, blandt andre Hertugen af Comberland eller Cornwalis, / Talen var om Judith, og hun bad at man senere ikke vilde tale om dette Stykke uden med
20 Forsigtighed da der kom Venner af Mad Girardin, hun spøjte over sin Rivalinde i Odeon, sagde at Lucrecia var kjedsommeligt, men havde meget smukke Vers. Nu kom der Thee og jeg fik Plads ved hendes Side, men der var ikke Leilighed til at bede hende skrive i mit Album; hun var en livlig Vertinde, men
25 ganske ene Fruentimmer mellem de mange Mandfolk, Gautier var der Girardin & – Klokken elleve listede jeg mig bort.

13) var] *først skrevet* talte 13) ikke] *derefter er overstreget* til 13) Bringe] B
først skrevet s 15) me[n] *ms. har med* 18) Talen] T *først skrevet* G 26) bort]
derefter er overstreget Uden at have

Fredag 28 April. Søgte forgjæves Ahlefeldt hjemme og i Legationen for at faae ham til at oversætte et Brev jeg havde skrevet til Rachel, jeg gik da op til Gatty, som oversatte det og bad om at beholde Kladen til Erindring, jeg lovede ham i det Sted et Vers, bragte Brev og Bog til Rachel; sendte saa Jette Wulffs Brev til Marmier afsted gjennem Latour; hentede Klokken 2 mit Album hvori Rachel havde skrevet. Gik til min Skrædder at prøve Buxer og derpaa ud til Mad: Ancelot, Sladderen gik ret paa mig og hun var meget elskværdig! efter Bordet drevet med Buntzen, Schjern og Blum, vi talte ungdommelig. Blom og jeg stod ½ [Time] i Queue ved Theater français for at [faae] Billet til Judith, da vi kom til Hullet fik vi ingen, ligesaa ved Parquettet, vi gik da i Parterret i Vaudevillen og saae Une péché de Jeunesse og Hermance af Mad: Ancelot, anden Act har Efect, derpaa Arnal i Touboulic-le-Cruel. Vi morede os egentligt ikke; da jeg kom hjem fandt jeg et fremmet Lommetørklæde i min Lomme, himlen veed hvor det er kommet der. Skrevet paa Brev til Beskov og Jette Wulff. /

Løverdag [29 April]. Om Aftenen i Theater palais royal og seet Voyage entre Schjern kom og fortalte mig at der stod i Berling at der var hysset af Agnete, da jeg kom hjem fortsatte jeg mit Brev til Jette Wulff – »Gid aldrig mit Øie see det Hjem, som kun har Øine for mine Feil men ikke Hjerte for hvad Stort Gud har givet mig. Jeg hader hvad som hader mig, jeg forbander hvad som forbander mig! – Fra Danmark kommer altid de kolde Luftninge,

1) forgjæves] f først skrevet L 1) hjemme] først skrevet i Le 21)
 2) ciel et terre

som forstene mig! de spyttede paa mig, de trampe mig i Dyn-
 det! jeg er dog en Digter Natur, som Gud ikke gav dem
 mange af! Men som jeg i mit Døds Øieblik vil bede ham
 aldrig give dette Folk! – O hvilken Gift er der ikke i disse
 5 Timer i mit Blod! Da jeg var ung kunde jeg græde, nu kan
 jeg det ikke! jeg kan kun være stolt, hade, afsky! give min
 Sjæl til onde Magter for at finde et Øiebliks Vederqvælgelse!
 Her i den store fremmede By staae Europas bekjendteste og
 ædlest Aander kjærligt omkring mig, møde mig som Be-
 10 slægtede, og i mit Hjem sidder Drengene og spytter paa mit
 Hjertes bedste Skabning! ja om end efter min Død jeg skal
 dømmes som her i Livet, jeg siger det, de Danske ere onde,
 kolde, sataniske, et Folk der passer for de vaade skimmel-
 grønne Øer, hvorfra Tycho Brahe blev forjaget, hvor Eleo-
 15 nore Ulfeldt sad i Fængsel, Ambrosius Stub var Herremæn-
 denes Nar og endnu mange som hine ville behandles ilde, til
 Folkets Navn klinger som et Sagn. Dog jeg udtrykker mig
 nok characteristisk for en udpebet Digter, mit Brev skulde
 trykkes og Kjøbenhavn fik et glad / Minut! Gid jeg aldrig
 20 see dette Sted, gid aldrig en Natur som min fødes der, jeg
 hader, jeg afskyer hjemmet, som det hader og bespytter mig!
 – Beed for mig til Gud, beed at jeg maa finde en hurtig Død,
 aldrig see et Sted, hvor jeg kun lider, hvor jeg er fremmet,
 fremmed, som intet Sted ude, dog nok herom altfor meget!
 25 jeg veed Deres Hjerte har søsterligt følt for mig, jeg troer De
 vil tænke Dem ind i mine Følelser i dette Øieblik! dog bliv
 ikke bedrøvet, naar De læser dette ere otte Dage gaaet, jeg

1) Dyndet] først skrevet Dynddet 19) aldrig] først skrevet den 20) min] først
 skrevet mig 21) hjemmet] først skrevet hjemmenet 22) mig] tilføjet over linien

er en elastisk Natur, da er mit Sind roligere, da hader jeg – stille mit Hjem[,] har ingen Feber som Nu – Jeg er syg mit Hjem har sendt mig Feber fra sine vaade kolde Skove som de Danske stirre paa og troe at elske, men jeg troer ikke paa Kjærlighede[n] i Norden, men paa det Onde Falske, selv 5
føler jeg dette i mit Blod og kun derpaa kan jeg kjende at jeg er dansk!« – Fundet en Indbydelse til mig fra Lamartine.

Søndag 30 Mai [2: *April*]. Været hos Buntzen, efter i Dag at have læst Berling, han snakkede mig i Humør; gik til Victor Hugo, der var gal paa Recensenterne! han skrev i 10
min Stambog fulgte mig venligt langt ud paa Gangen; jeg saae alle Børnene og Konen, hun er meget smuk (»men intet i Bøssen!« sagde David) Gik hele Boulevarden og til Kalkbrenner, som jeg fandt til Sengs, lidende af Gigt i Milten, han haabe[de] at komme op i denne Uge og lovede da 15
at besøge mig samt bringe sit Portræt. Kragerup reist til det sydlige Frankerige. Jeg kjørt med Blum og Gottschalk / til port etoile, som vi besteeg og saae ud over det solbelyste Paris! – Kjørt til Messengeriet og taget Plads til 8 Mai til Stratsburg 52 Frank. Om Aftenen i Theatret at see *Charles six*. 20
Blom fortrolig, jeg vild! – Mit Blod brænder.

Mandag 1ste Mai! Kongen af Frankeriges Geburtsdag; faaet mit Pas viseret hos Legationen; spiiist med Gottschalk og Blum i Kjælderen under Pasage de la Opera, hvor der i hvert Lysthuus var transparent; gaact med Stoffel hen til 25
Lamartine i rue l'Universitet 22 eller 24, mange Tjenere i Liberie modtog os, vi kom gjennem store Værelser ind i eet der var smykket med prægtige Malerie[r]; eet med Lamar-

10) Recensenterne] først skrevet Recensener 14) Milten] først skrevet Mildten

tine i Legems Størrelse; han kom os venlig i møde; der var en Deel Deputerede, og Madame Lamartine, der ikke er smuk, men seer meget klog ud; jeg talte en Deel. Lamartine bad mig om at faae paa Tydsk hvad jeg havde skrevet om

5 Constantinopel, een af hans Venner skulde da oversætte ham det! han talte om Thorvaldsen, jeg sagde ham Beliggenheden af Stockholm, og han meente engang at komme derhen, Vor Konge og Dronning kjendte han fra Italien og roste dem meget, især hendes Skjønhed, bad mig at bringe ham i Erin-

10 dring; han talte om vor Litteratur og haabede at snart Alt betydeligt i enhver vilde kjendes og forstaaes, og at de Franske Alt havde en Deel Kjendskab til Tydsk. Nogle nydelige lette Hunde hoppede omkring os! Bøger og Blade laae paa Bordet; jeg talte meget lidt med Madamen men hun var

15 høist elskværdig. Lamartine fulgte os gjennem alle Værelser og trykkede min Haand, paa atter at gjensees! / Vi, Stoffel og jeg gik nu over Seinen hvor vi alt saae den øverste Deel af Notre Dame illumineret. Nymaanen var tændt; i Tuillerie Haven var en Masse af Mennesker og mange Pyramider med

20 Lamper. I Formiddags gik jeg i Champ d'Elisée, det var aldeles en Dyrehave, den ene Kunstboutik ved den anden, hvor hver søgte at overdøve Naboen; to gamle Mennesker, Mand og Kone, udmajede dansede Minuet, Konen var ganske rød af Anstrængelse, de var til Nar; Vanskabninger stilledes

25 frem! – jeg blev aldeles veemodig, især ved Qvinder og Børn, der i afblege[de] Klædninger sprang omkring. Jeg saae et væmmeligt tykt Barn paa 3 Aar, det sad opstillet i Solskin, klædt i rødt Fløiel! med eet løftede Konen Klæderne op om

1) der] først skrevet vi 9) ham] først skrevet hans 10) Alt] først skrevet all

Barnet, Alt hang saa ladsket at jeg ikke vidste hvad det var og vendte mig om – det var just en Dame jeg spurgte, er det en Pige eller Dreng. »Un Garzon, Monsieur!« svarede hun. Jeg gik nu ind til nogle Beriddere, to Drengene udmærkede sig især; jeg havde min Pengepung bag i Lommen og undrede mig over at jeg ikke blev bestjaalet. Jeg gik nu hen at see den stærke Mand, Folk strømmede ud derfra, jeg kom i en stor Trængsel, endelig naaede jeg Indgangen, og væk var min Pengepung, gal i Hovedet travede jeg hjem til Middag. Klokkeren 8 om Aftenen gaaet op til Levi i rue Rivoli og der seet Fyrværkeriet, Schjern kom, nei værre Distrai har jeg ei kjendt, hans Historie fra Operaen forleden til Charles six. Hjemme fandt jeg Brev fra Eduard, saa jurakoldt, at jeg kun havde Tanke for hans Maade at være paa. Det er sært, jeg ikke kan vænnes til hans Brev-/ Skrivning! Tjenstfærdighed har han givet mig for Venskab. –

Tirsdag 2 Mai. Gaaet ud i rue Dassas 14 til Billedhuggeren David, der var inderlig elskelig, han gav mig en stor Pakke af Kobbere, Alle over hans Arbejder, skrev i mit Album og fulgte mig heelt ud paa Gaden; gik til Kriger, derfra med mit Pas i Palais de Justise, hvor jeg maatte vente henvend en Time, saa at jeg var saa lynende gal, som jeg kunde være! – Gik nu hjem og derpaa til Rougemont og hævede Resten af mit Creditiv 246 Frank, samt et nyt paa 400, jeg maatte for hvert Guldstykke betale 5 Sous. Meget træt hjemme, endt Brev til Beskow. Spiist til Middag under Pasage del Opera, her er Grotter med Svaner & – Ude at kjøbe Musik til Musikforeningen for 40 Frank. I Theater français med Blom og

8) Trængsel] T først skrevet D 19) over] o først skrevet 1

seet Madam Girardins nye kjedelige Stykke *Judith*, Decorationerne smukke, Rachel ikke saa kjøn, som ellers men spillede eiendommelig, bag efter gi[k] Le jeu d'amour & d'hasard hvori plessy var nydelig qoquet, gik da første Act
5 var ude; hjemme skrevet Brev til Drevsen.

Onsdag 3 Mai. Hos Buntzen vi gik at købe mere Musik for 35 Frank. Gik til de forskellige Gesanter med mit Pas, stærk Hede, det blev skylregn; Koss rakkede ned paa Lamartine, som Politiker. Middag hos Koss hvor jeg ret havde Øvelse
10 i Fransk, jeg førte ene hele Conversationen, Fru Koss sagde Bravo naar jeg skjændtes med Koss der rev ned paa Lamartine og V. Hugo. Det Fæ til Koss, som kjender Scribe og ikke kunde gjøre mig bekendt med ham, havde jeg vidst
15 Skribe kom der i Huset jeg havde sagt det Fru Koss og alt havde været bragt i Orden; Ahlefeldt roste paa hjemveien min Maade / at bevæge mig paa i Sproget; hjemme fandt jeg Brev fra Bournonville og Fru Drevsen, de vare saa elskelige, jeg købte Champagne og knallede Skaaler.

Torsdag 4 Mai. Løbet om med mit Pas; været ude at sige
20 Levvel og købe ind; hos Delong, Madam Reybauld; skrevet Breve, skrækkelig udaset. Hjemme om Aftenen og drukket Viin og spiist Kager.

Fredag 5 Mai. Kjøbt Nellike Frø, løbet om Pas, kjøbt Kobbere. Besøgt Heine der var kjærlig og fortrolig, i Kammeret hang Roberts Stykke med Bøflerne og Fiskeren, Lurelej, en Improvisator, hans og Madam Georgs Sands Portræt, Konens i Oliefarve, et rundt, ægte tydsk Ansigt, lystige Børn legede i Sideværelset tittede ind til os, kom og gav

3) gi[k] ms. har gil

Haand, jeg snakkede Dansk og de loe lyksaligt. Heine havde
 igaar skrevet et Digt, det gav han mig i Stambogen; han
 fortalte mig at han havde sagt sin Kone »Tinsoldaten« og
 hun var lykkelig, han kaldte paa hende og vi bleve snart
 gode Venner, hun saae min Stambog og ved det jeg har af 5
 Göthe blev den livlige Kone alvorlig og sagde om ham har
 min Mand fortalt mig; snart sad vi igjen paa Huk for Bør-
 nene og spøjte med dem. – Iaften i Store Opera at høre Wil-
 helm Tell, der gaar bedre hjemme hos os; inde at drikke
 Punsch. Napoleons Dødsdag. Invalides. 10

Løvedag 6 Mai; Afskeds Vesitter; sendt Brev til Rantzau,
 samt i eet til Ingeborg, Gottlieb, Eduard, Fru Lessøe og
 Drevsen. Om Aftenen i theater Comte og seet ,
 samt Kunststykker og Sourd Oreille; hjemme meget træt. /

Søndag 7 Mai; ude i Nordstjernen, blev Du med Buntzen! 15
 sagt Ahlefeldt Farvel og faaet Anbefalings Breve af ham til
 Veymar; gik til Getty; den hamborgske Frue i Huset ny-
 delig. Med Schjern, Buntzen og Kriger spiiet i Champ
 d'Elysée hvor jeg gav Champagne og Buntzen holdt en yp-
 perlig Tale. Grev Knuth kommet i Middags; nu hjemme at 20
 pakke ind.

Mandag 8 Mai. Sov naturligvis ikke hele Natten, endte og
 vendte mig, Klokken slog 2, den slog tre, endelig blev det
 saa lyst at jeg kunde see min Kuffert, saa foer jeg op og i
 en Skyllende travede jeg til Messagerie royal notre Dame de 25
 Victoire; to Timer før vi skulde afsted. To Deligenser kjørte

5) min] først skrevet mit 10) Napoleons Dødsdag. Invalides] tilføjet under linien
 17) Veymar ☉: Weimar 17) Getty ☉: Gatty 20) Knuth] K først skrevet G
 25) royal] derefter er overstreget de

- paa hinan[den], en Hest kom under den ene og brak Benet; jeg drak slet Caffé endelig lige paa det yderste kom Gotschalk og Blom freidige og vel udsovede. Buntzen, Schjern, Levi, Ahlefeldt, og Løvenstolpe sagde Farvel; hvor jeg misunder
- 5 A der skal sidde lige over for Gotschalk sagde Schjern, vi fik en Handskemager fra Stratsburg med, paa Vandrigen senere tabte han den ene Stump efter den anden, Flepper! han havde sin Datter med, de aad hele Tiden Svedsker og Chocolate Kager, ud paa Aftenen, sagde den gamle Bø, Datteren
- 10 blev ogsaa daarlig! en Capitain, var forlibt i hende og tog Leiligheden i Agt, følte hende altid paa Pulsen. Vi fik kun eengang Spise, jeg troer i Meaux, jeg var saa lynende jeg kunde være, vi vare alle nær ved at gjøre Oprør; om Natten saae vi ved Monskin en smuk Kirke, jeg troer det var i Chalons.
- 15 *Tirsdag 9 Mai.* Sildigt fik vi Frokost, Frankerige her et fladt nøgent Land; kom forbi *Dom Remy*, Jeanne d'Arks Fødeby. Vi saae foran os i smukt Veir Toul med en Kirke / der lignede noget Notre Dame; til *Nancy* hvor vi bleve i 3 Timer, den saae noget berlinsk ud, meget lige Gader; her
- 20 var Table d'ote. – Mod Aften i Luneville en lille By med mange Fredsens Børn; Hertugen af Lothringens Slot! – I Mørke Capitainen lidt som en Hane efter Jomfruen; Blom læser i Alice, Gotschalk slumrer og siger Paf til Soldaterne! – Capitainen ere ikke mere blandt os; Men des mere havi af Jomfruen;
- 25 *Onsdag 10.* Gaaet over Savennerne; ganske net, ikke be-

4) Løvenstolpe ∴ Lillienstolpe 7) tabte] først skrevet viste 7) Stump] ms. har Stump 7) han havde] foran er overstreget vi gik 21) Fredsens Børn;] derefter er overstreget Reist Sender 21) Hertugen . . . Slot] tilføjet over linien 24) havi ∴ have vi 24) Jomfruen;] derefter er overstreget vi kom 25) Savennerne ∴ Saverne

tydeligt! kom Klokken 8 til Stratsburg; de fik mig til at snyde ved Porten og ikke levere Pas af, som ei var ret; Regnveir hele Dagen; taget ind i Hotel de Paris og har Værelse ved Siden af Blom og Gotschalk; vi gik til Kirken, der er stor og med brogede Glas Malerier i alle Vinduer; et kunstigt Uhrværk; derpaa til St Thomas Kirke med Monumentet over Marsckalken af Sacxen samt over Oberlin og Kock; her staaer en simpel Steenkiste der gjemmer en Ahlefeldt, der døde som ung Student, (dansk) for et Par Aarhundreder siden, der stod bekendte Navne, saaledes Rantzau, Wrangel & – vi gik til Klebers Monument og til Guttenbergs; alt efter at have indtaget en god Frokost, nu ere vi trætte og kjede os! – Jeg gik i Regn igjen til Kirken, den seer reen og afglattet ud foruden; Uhrværket blev begyndt 1838 færdig 1842. – Gik til Theatret hvis Maskinerie skal være superb, spadserede ud af Porten; Efter Middagsbordet, vrøvlet og Klokken 9 vare vi i Seng. 5 10 15

Torsdag 11. Deiligt Veir, kjørt med Omnibus Kl 11 fra Hotel de Ville de Paris til (en halv Miil vist) Dampskibet; her tog sig smukt ud Kirken der reiste sig fra det grønne, efter lang Venten seilede vi; Bjergene mod Schweits lave, men malerisk formede; paa den modsatte Side af os laae den lille Stad Kehl, – indskrev mig lige / til Bonn til store Kahyt 35½ Frank. – Foraaret giver Skjønhed; lige ved Indgangen til Baden blev alle Flag heisede, og skudt fordi just Hertugen af Baden Baden kom; her laae Baden-Baden en lille By. Mod Aften i den deiligste Belysning saa vi *Speier*, som har en prægtig stor Kirke ud mod Rhinen, Vandet var blikstille kun 20 25

3) de] *først skrevet del* 19) (en halv Miil vist)] *tilføjet over linien*

Dampskibet gav det Dønninger der af den røde Himmel bar det deiligste Violette; Maanen steeg høiere og høiere over en grøn Eng; – da vi ved Baden skulde visiteres for tydske Forbund, sagde Soldaten til mig »jeg troer Dem« og saae ikke
 5 mit Tøi! – Bloom snakkede sig fast med en Dame og Datter fra Bingen, som jeg maatte præsenteres, hun var ret smuk, vi laae i det samme ud for Manheim; Mellem Byen og Floden en smuk hertugelig Have, i det mindste ved Aftenen; vi gik i deiligt Maanskin ud til Jernbanen, Klok-
 10 ken var halv 10 og strax $\frac{1}{2}$ Time efter foer vi til Heidelberg hvor vi i Omnibus rullede afsted den lange By igjennem til Hotel Prints Karl; fik Beufsteeg og Viin der var for stærk!

Fredag 12 Mai; Klokken 9 vandrede vi op til Ruinen af
 15 Heidelberg Slot, det var det deiligste Sommergeir, En Fugl havde bygget Rede i Løvemunden, een af de gamle Ridderstatuer vare styrtet om i Nischen og laae som besvimet; deilig udsigt fra Altanen over Neckarfloden; et heelt Hjørne af det ene runde Taarn var styrtet ned og laae, som en mægtig
 20 Muurcolos i Voldgraven! friske Buske og Træer voxte i Spalterne; vi gik om i Haven, forlod de andre og søgte Professor han var i Karlsruhe, jeg kunde Intet opsørge om Birks Grav (og først nu iaften i Manheim seer jeg at det var Dr Rödts, jeg var anbefalet til); søgt Dahlmann, han var i Bonn; men jeg traf foran Huset Professor
 25 Gervinus unge Kone og hun spurgte om jeg da ei vilde tale med hendes Mand og det gjorde jeg / deres Bolig saae ud

7) Mellem] først skrevet fra 11) i] først skrevet paa 12) Hotel] derefter er overstreget K rettet fra H

som en græsk Bygning i Pompeji og lige for laae Byen og Slottet paa det skovgroede Bjerg! Paa Posthuset fandt jeg to Breve, eet fra Frits Moltke (over Paris) eet fra Vieweg med 6 Exemplarer af min Bazar (faae Minutter forud havde jeg seet den anden Oversættelse af Christiani, hos en anden Boghandler og læst i Conversations Lexicon min Biografie), jeg kom i et lykkeligt Humeur, skrev strax og arangerede, indpakket to Exemplarer til Paris for Heine og Ahlefeldt; (man var uvis paa Posthuset, om de fik Lov at komme over Grændsen, skeer det ei da faaer jeg Pakken til Hamborg post restante.) Ved Table d'hote hilsede en Mand mig be- kjendt, men talte ikke til mig, han havde Kone og Datter med; jeg tog da Ordet og vi havde været sammen hos Ty- gesen, det var en Apotheker Møllerup fra Thronhjem; spad- seret paa den anden Side Floden; kjørt med Omnibus til Jernbanen, vi kom for silde til at faae vort Tøi med, jeg snakkede meget og endelig lykkedes det mig lige i det ydderste Moment, Alt kom i Gallop ind, jeg var i Uro, jeg som havde været nylig saa lykkelig, var nu lynende gal paa dem i Ho- teltet fordi de ei havde ladet Tøiet i rette Tid besørge; vi fløi afsted. I Manheim Market. Taget ind i Hotel d'Europe tæt ved Rhinen, jeg har en deilig Udsigt; spadseret i Slotshaven hvor Alt var friskt grønt og Nattergalen sang; hjemme, mens jeg skriver dette faldt Een i Rhinen udenfor, han kom op igjen. /

Løverdag 13; Klokken 6 fra Manheim! Reg[n]veir, saa vi maatte blive i Kahytten; en ækel lille Unge, som jeg knub-

11) restante] *først skrevet* restante
12) derste] *først skrevet* yderste

15) Floden] *først skrevet* Bro

17) yd-

sede; vi passerede Speier og senere Worms; vi stode med Paraply i Skylregn; Klokken 10 kom vi til Mains, steeg strax i Omnibus til Jernbanen og foer, som gjennem grønne Haver til Frankfurt, hvor vi toge ind zum weisen Schwan; jeg
 5 besøgte strax Oberst Trepka, hvis Kone var reist til Kjøbenhavn, derpaa Menisteren Pecklinn, som ei var hjemme; gik i Theatret, hvor Heinrick fra Hamborg spillede i »Moliere«; jeg var i Fremdenloge der var skiden, saae ud som et gammelt Sengested; hele Theatret elendigt; et Stillads hang under Loftet, hvor Lyssekronen skulde være, hang et Stillads!
 10 Slidder sladder, sladder ved Siden, en grinende Dame og en interessant Jøde – Heinrik fremkaldt.

Søndag 14. I Kirkerne, der ei ere videre! spurgte tilfældig i Rotschilds Huus hvor Jødegaden var; her begynder den;
 15 nu ere Portene tagne bort; en gammel Jøde viiste mig Madam Rotschilds Bolig, Huset ligeover for var revet ned for at give Lys og Luftning! »ja i Magtens Tid vare vi behandlet, som Qvæg, men Gud er ogsaa her!« – Var i Römer. Vesit af Trepka og derpaa af Ministeren Peckelin, hvor jeg spiser
 20 Klokken 4; han fortalte mig at han behandlede for Øieblikket Verdenshistorien i lyriske Digte, han havde faaet Brev fra Thomas Moore til Tak for hans / Oversættelse af »Lala Rook«. Fruen meget livlig, Legations Secretairen sagde mig mange Complimenter; vi drak Caffé i Haven; en Dromedar
 25 kom forbi; jeg kjørte med Baronessen til Theatret i en Loge med den würtembergske Menister, ligeover for Rottschilds og hørte »Hugenotterne«; Operaen her er bedre end Skuespillet! – Blum og Gottschalk vare indbudne af Consul

4) zum] derefter er overstreget V 7) Heinrick o: H. Hendrichs

Momm, jeg opdagede dem; hjemme drukket Champagne med dem, da det er Gottschalks Geburtsdag; snakket gemytligt.

Mandag 15 Oppe Klokken 7 og afskrevet jeg er en Skandinav som Peckelin vil oversætte. – I Boglade og kjøbt to Exempl. af Bilderbuch. 1200 havde Boghandleren solgt sagde han. Besøgt Madam Homberg; hendes Mand udtalte stor Begeistring for mig. Kjørt med Consul Moms Søn hen at see Daneckers Ariadne; derfra hen paa Maleri Samlingen, her var Husz i Kostans af (Schefer?) Hjob – Overbecks Christelige Kunst; Aftryk af Portene, Jesus Daab. – Fresko Maleri, Italien og Germanien. – Stor Middag hos Consul Mom hvor vi traf General Trepka, og Gutzkows Svigerfader. Seet Göthes Huus med Jernlaagen. – I Moms Loge til »*Nacht und Morgen*«. Henrik var Morton. Om Aftenen drukket meget Champagne med Blom, Gottchalk og Mom; sandselige Tanker! – Faaet i Dag af Pecklin hans Digte, han læste for mig af sit nye Digt, en Slags poetisk Verdenshistorie. – /

Tirsdag 16. Regnveir; Besøg af Hr Homberg og af Gutzkows Svigerfader. Paa Jernbanen fra Frankfurth til Main[z] Castel; taget ind zum Bähren; efter Bordet gaet over til Main[z] seet Domkirken; tæt ved en Slags Kloster Gang og i denne findes Frauenlobs Grav, med et Monumenth af Svanthaler; gaaet hen paa Comedienplads og seet Thorvaldsens Statue af Guttenberg. Fra Mains paa Jernbane i ¼ Time til Wisbaden, hvor vi toge ind i et brillant Hotel die vier Jahrzeiten;

1) Momm ∴ G. Mumm von Scheibler 10) Schefer ∴ Schaeffer 11) Jesus Daab] , Jesus tilføjet over linien, først skrevet Daaben 15) Henrik ∴ Hendrichs 17) af] først skrevet Tirsd 18) sit] først skrevet sin 21) Castel] tilføjet over linien

spadseret i Chursalen, der er smuk og stor, i Værelset tæt ved spilledes Hazard, Haven venlig men ganske dansk, ligesom den hele Egn; Blom vundet 15 Gylden i Spil, sendt Gottschalck hen med en Gylden for mig at spille bort; da de kom
 5 hjem var jeg i Seng, de sagde jeg havde tabt den; Blum havde atter vundet.

Onsdag 17. Med Omnibus til Biberik, det hertugelige Slot ligger tæt ved Rhinen; vi gik ombord paa Dampskibet, det gjorde Væddeløb med et andet saa vi to Gange vare nær ved
 10 at støde sammen; Bølgerne sloge høit op, det blæste meget koldt; Egnen saa godt som flad, forbi Elfeldt, Sloss Johannisberg og Asmanhausen til Bingen hvor vi Klokken 10 om Formidagen tog ind i Hotel Victoria; her begynde først Bjergene; Gaderne i Bingen snevre; Marked. / Kjørt ud til
 15 Rheinstejn, Veien gaaer over Floden Nahe, der danner Grændse til Preusen, *Rheinstejn* eller Königstejn er ganske restaureret til Beboelse for Prinds Frederik af Preusen; et Klippestykke blev holdt sammen ved en mægtig Jernkjæde; over Vindelbroen kom vi ind i Gaarden hvor der laae store
 20 glubske Hunde, to vare i et Aflukke, som vilde Dyr. Værelserne med Rococo og gamle tydske Malerier (Luthers Kone) Riddersalen og Credents Værelset med Vaaben, Lysekronen af Gevirer; Vindeltrappen hang i Luften ud over Klippen, man kunde see gjennem de svævende Stene. Ved Middags-
 25 bordet meget snaksom med en Familie fra Elberfeldkanten (Werden), talt fransk med en Franskmand, han kunde [kun] dette Sprog. Gaaet ud mod Rocchus Kapel, der har en Alter-

1) Værelset] *ms. har Værelst med t indsat over e* 3) sendt] *derefter er overstreget ham* 11) Elfeldt o: Eltville 17) et] *først skrevet en*

tavle givet af Göthe og malet af en tydsk Kunstnerinde. Gik mod Aften ind i Fabers Have, som nu tilhører en rusisk Adelsmand og saa Klopp 3: det gamle Drusus Castel, med Udsigt over Byen og over Drusus Broen; øverst har man Rhin-Hessen hvori Ruinen ligger, lige for Nassau, Preusen og Rhinbairn. I Taarnet viiste man mig et Hul i Gulvet gennem hvilket Keiser Henrik IV var heiset ned og holdt fanget, sagde Føreren mig. – Rigt Epheu hang ovre de nedre Mure. – Overgiven! Spiist og drukket Viin og Puns. Alle tre meget muntre. 5

Torsdag 18. – Klokken 10 fra Bingen forbi Rheinstein, til Høiere Lorck en reenlig By. Mange Ruiner, men graat Veir, / Baccharath, Caub, lige udfor ligger *Phals* paa en Klippe i Rhinen. Ved Lurlei blev skudt og det gav Eccho; Klippen nøgen og vild; ligeover for til Venstre laae St Goar, vi steege af i Hotel zur Lillie, ved Siden af boer Freiligrath, jeg gik derop, han modtog mig med et alvorligt Ansigt, jeg sagde at jeg var kommet for hans Skyld ene der til, jeg takkede ham for hans Digte! jeg nævnede da mit Navn og han blev ganske rød, jublede høit, trykkede min Haand og vi vare snart Venner! jeg løb ind og hentede ham en Bazar, han havde imidlertid til mig skrevet et Par Ord foran i sine Digte, nu kom hans Kone hun synes noget Bryst syg, hun var lige-saa lykkelig, der blev dækket Bord, vi fik Skinke og Maitrank, hvori min Skaal blev drukket! Borgmesteren blev hentet, han var ogsaa min Ven og F sagde den halve Stad kjendte mig; han havde i en Læsekreds læst af mig Improvisatoren og 10 15 20 25

3) gamle] først skrevet gammelt 6) I] foran er overstreget Rigt 7) Keiser] foran er overstreget Prinds 24) Borgmesteren 3: landråd K. Heuberger 25) Stad] først skrevet Stadt 25) kjendte] k først skrevet h 26) Læsekreds] derefter er overstreget to Gange

O.T: – »Der Geiger var Kobler zwischens uns«, sagde han om sin Kone og fortalte at hun vilde laane en engelsk Bog af ham og da havde han sendt hende Geiger og da faaet det første Brev fra hende (paa blaaf Papir) og hun var henrykt, da han siden kom at hente hende som Brud var hun i 5 Taarer og det var over min lille Havfrue; kort derpaa hørte han at jeg var gaaet til Orienten og havde da begyndt / et Digt til mig af hvilket jeg nu fik Begyndelsen i mit Album, det var ikke blevet fuldendt. Han sagde jeg var i Tydskland 10 den meest ansete Digter, fortalte om at jeg var saa angrebet hjemme! han fandt at de tydske Poeter hver havde deres Art at skrive i, jeg i Alle! – Mange Portrætter hang paa Væggen; Øehlenschläger, Thorvaldsen[,] Tegner, ingen lignede, jeg lovede ham mit! Han kyssede mig inderligt ved 15 Afskeden, vi lovede hinanden Breve og han bad mig boe en Sommer i St Goar. Regnen styrtede ned da vi seilede, jeg stod paa Brettet ud til Dampskibet, dette Bevægede sig, jeg var paa et Haar nær styrtet i Floden; vi seilede forbi smukke Ruiner: die Maus, forbi Byen Boppart; smukt ligger til 20 Høiere Borgen Braubach! nei hvor det skyllede ned; tog ind i Koblens i trois Suisses og besteeg Ehrenbreitstein og saae vidt ud omkring; Regn og Solskin vexler, det er noget koldt. – B gik med Kjælneren til Fruentimmer, ud paa Aftenen skulde B og G have to op, der dog ikke kom, jeg laae vaagen, 25 men lod, som om jeg sov; hvilken Hede, hvilket Blod. – (Spadseret i Byen om Aftenen)

1) O.T:] T først skrevet K el. lign. 2) om] først skrevet og s 3) Geiger] først skrevet Geyger 14) Han] foran er overstreget Regn 20) Braubach ∴: Marksburg 22) vexler] først skrevet vexlede 24) to] derefter er overstreget hj

Fredag 19. Oppe Klokken 4½ da jeg troede at vi skulde
afsted Kl 6. Regnveir Klokken slog 7½ før vi kom afsted;
slet Veir, Regn og Slud, ellers var her smukt, ved sieben
Berge skjønnest. Rolands Eck og Drachenfels saae vi længst[;]
til / Bonn; her sagde jeg Farvel til Blom og Gotschalk, 5
der bleve paa Skibet ☉: der König, (iaften vil Blom derfra
til Leipsig, Gottschalk til Elberfeld.) Jeg gik i Land og tog
ind oppe i Byen *zum Stern*, fik en Leietjener og vandrede
forbi Universitetet ud af Byen til den gamle Digter *Arnt*, der
boer i en lille landleig Leilighed! han saa ærlig og jovial ud, 10
sprang i Veiret af Fornøielse over at see mig og sagde, ja saa
seer en sand Digter ud, barnlig og gut! – vi vare snart gamle
Venner! – med eet kom en Fremmet ind, en ung Mand med
et smukt Ansigt, Arnt saae paa ham og var ham meget ven-
lig, trak ham hen i Sophaen til mig og sagde, her skal de to 15
Digtere sidde sammen. Det var *Gaibel* fra Lybeck, der reiste
til St Goar for at blive Sommeren der hos Freiliggrath. Vi
toge hinanden i Haanden, bleve i Øieblikket Venner! der var
var netop to Blade i mit Album og begge skreve de. Arnt
talte svensk til mig, han har været [i] Sverrig og Danmark, 20
læste et nyt Digt for os. Jeg lovede ham at sende hver noget
af mig paa Dansk; han fulgte mig heelt ud til den ydderste
Dør, kjærlig og jovial! – Derinde sagde han om mig til Gei-
bel! det er et ægte Digter Ansigt han har! Wie ein Kind, gut
und eigen! Han spurgte om Heiberg der havde været Lector 25
i Kiel, talte om / Øehlschlæger og Baggesen. Schleyer-

9) Universitetet] U først skrevet L 9) Arnt] først skrevet Art 11) saa] først
skrevet de 16) Gaibel ☉: Geibel 23) om mig] tilføjet over linien 25) und]
først skrevet og

machers Buste stod her. han læste om »der deutsche Michel!«
 – Jeg gik nu at søge Simrock, hvem jeg havde Kort til fra
 Freiligrath, men jeg traf ham ikke, tog saa table d’hote og
 vandrede til Rhinen. (Et Brev fik jeg paa Posten fra Fru
 5 von Eisendecker). Seilet med Dampskib til Köln hvor jeg
 øieblikkelig gik over paa et andet, det var netop det: Der
 König: som havde bragt mig til Bonn og ført Gottschalk og
 Blom til Köln, jeg traf endnu den snaksomme Mand her; det
 var meget koldt, blæste stærkt og imellem regnede det. Ky-
 10 sten flad og uden Interesse; Klokken 7 vare vi i Dysseldorff
 hvor jeg tog ind i Breitenbacher Hoff og fik et høist elegant
 Værelse, spiiiste drak og gik i Seng.

Løvedag 20 Mai. Graat Veir, besøgt Buddeus, han var
 ikke hjemme; senere kom han til mig og førte mig over paa
 15 Udstillingen, her var et 3 deelt Malerie af Stilke bestemt for
 Rusland, Jeane d’Ark; først Aabenbaringen, saa hvor hun
 er i Slaget, og endelig hvor hun staaer paa Baalet; i Rammen
 var [midt] anbragt Kongens Kroning. – Han forærede mig de
 smukke Lieder Raderinger og lovede mig gennem *Bing* de næ-
 20 ste, talte til mig om at skaffe ham en god Oversættelse af Lyk-
 kens Kalosker han vilde da give den ud med Billeder af Specter.
 Kjørt Klokken 7 fra Dysseldorf; fra en lille venlig By,
 (her boer Kaulbachs Forældre), hvor der byggedes en ny
 Jernbroe, kjørte jeg ganske ene, men i en anden, som vi
 25 passe[re]de 12½ blev hele Vognen fuld saa at jeg sad meget
 slet; og sov næsten ikke. /

16) Ark] først skrevet Arch 18) [midt] ms. har mat 20) skaffe] først skrevet
 saffe 22) ∴ Mühlheim a. d. Ruhr 23) (her boer Kaulbachs
 Forældre)] tilføjet over linien 26) og sov] først skrevet om M

Søndag 21 Mai. Om Morgenen kom vi til Münster, jeg var i begge Kirker med een af de Reisende, en ung Student fra Tybingen, den eneste der skulde fortsætte Touren med mig! Løb til Papirhandlere for at faae Skrivepapir med Prospect; købte i samme Boutik, som paa Udreisen Uldstrømper. 5
Klokken 10 forlod vi Münster og kom til en skrækkelig slet MiddagsMad; Klokken 4 var [vi] i Münster, hvor der har været et Overfald paa en Borger og derfor meget Poletivæsen; jeg fandt det uhyggeligt! her kom Studenten fra Tybingen til mig og sagde at hans Penge vare slupne 10
om jeg vilde gjøre Udlæg for ham til Oldenburg hvor han havde sin Familie. Han saae meget ærlig ud, jeg gav ham, men kom i ærgerlig Humeur overbeviist om at jeg aldrig fik disse 5 Thaler. Vi kjørte nu med Bremer Diligense Kl 7 til *Bomte*, Regnen skyllede ned, selv maatte man have Øie med 15
sit Tøi, Ingen hørte eller saae, Studenten og jeg kom i en skrækkelig Vogn og nu gik det til den hanoveranske Grændseby, hvor Klokken slog 12, Postillonen aldrig havde været, ikke kjendte Posthuset, jeg skjændte, endelig kom vi ind i et Hul, hvor vi fik ny Indskrivning og slet Punsch; saa kjørte 20
vi den haarde stygge Vei

Mandag 22 Mai. Hvert Vertshuus holdt Postillonen ved, kjørte meget langsomt og svarede naar jeg spurgte hvorfor saadan, at ellers kom han for tidlig, det var ikke Snepost men Sneglpost, O hvor det stødte, hvor jeg er øm, hvilken 25
Vei, – Vi kom over / nøgen Hede og fladt Land; paa den

1) Münster] tilføjet over linien, derunder er overstreget Köln 7) Münster ∅ : Osnabrück 15) Bomte ∅ : Bohmte 22) Hvert] først skrevet Hvern 23) svarede] rettet

sidste Station var jeg inde i et Vertshuus; de stegte midt paa Gulvet, Røgen gik hen under Loftet hvor der hang Skinker. Spiltouge var der til Qvæget. – Klokken 11 kom vi til Oldenburg, jeg fik strax mine Penge igjen af Studenten. Oldenburg ligger venlig med smukke Anlæg uden om; jeg tog ind i Hotel de Russie, gik hen til Eisendeckers, et smukt Landsted i »Gartenstrase«, Ingen vare hjemme; i Vertshuset fik jeg et nydeligt Brev fra Fru Eisendecker om endelig at boe hos dem, mit Værelse ventede mig der, jeg fløttede strax ind, en venlig Kone, med et klogt, bestemt Ansigt modtog mig, det var Lina Eisendecker, Manden kom mig hjerteligt imøde, to smaa Børn legede; vi spiste godt til Middag om Aftenen kom Maleren Jerndorf. 10½ var jeg i en god Seng.

Tirsdag 23 Mai. Deiligt Veir, smuk Udsigt fra mit Vindue; efter Caffebordet gik jeg ud til Pott, hvor jeg traf Konen og blev indbudt til imorgen Middag, derpaa til Jerndorf hvor jeg fandt Konen og Svigerinden, saa i *Casino* hvor Eisendecker indførte mig; en ældre Dame kom her og takkede mig for mine Bøger. Hørt Vagtparaden og vandret efter Bordet til en Forelæsning i *Casino*, hvor jeg traf Meyer, som har skrevet over Italien, dernæst Wederkop og Kobbé, denne sidste, en Fætter til Rantzau, fulgte hjem med, blev meget oprørt, jeg syntes at behage ham vi talte til seent ud paa Aftenen.

Onsdag 24. Eisendeckers Geburtsdag, fortalt dem min Biographie. Den lille Dreng sagde igaar til en Ældre: der er en fremmet Herre hos os; er spricht / so besonders das Du ihnn gar nicht versteht! den lille siger naar han gaaer »Diener Hr von Andersen!« – Været ude hos Kobbé, der har et

1) sidste] derefter er overstreget i linieudgang Stat

Kloster i sin Have, det forestiller Nonnen som seer efter Ritter
 Tockenbug. To Lærke-Unger laae i Rede under en Jord-
 bærhæk, Pigen havde fodret dem og de maa døe. I Værelset
 var malet under Loftet en Kreds af Billeder hvortil Kobbe
 havde skrevet Vers eftelignende de forskjellige Digtere. – 5
 Han forærede mig Immermanns Haandskrift. Vi gik til
 Kirkegaarden, i en Steen udenpaa stod »O Evig ist zo
 lang! –« to der her vilde duelere faldt i Armene paa hin-
 anden og forsonedes; her saae fredeligt ud. Besøgt en Frue,
 der sværmede for mig. Middag hos *Pott*; han talte mod 10
 Mendelsohns Personlighed; jeg maatte læse og give Mening
 over hans nye Operas Text. Lummervarmt; seet et Par Gan-
 ge alt Hertugen og Hertuginde. Aftenen hjemme hos de ven-
 lige Mennesker, der var stort Selskab, deriblandt Hertug-
 indens Hofdame Fru von Theaterintendanten, 15
 Kobbe, Jerndorf &; meget interessant.

Torsdag 25. Vesit hos Hofdamen spadseret i Hertugens
 Have, der er ægte dansk; idyllisk glider Dagen hen! Mange
 Besøg, alle ere de nærved at fordærve mig. Vedderkop vil
 oversætte mine Eventyr, Intendanten bringe Fuglen i Pære- 20
 træet paa Scenen. /

Fredag 26. Besøg af Jerndorf, som lovede mig en Skizze;
 Meyer, Forfatter til Neapel og Neapolitanerne, gav mig et
 Digt og et Kys. – Spadseret paa Volden, hvor den endnu
 eksisterer. Om Aftenen to Damer her, som i høieste Grad 25
 sværmede for mig.

1) Kloster] *tilføjet over linien, derunder er overstreget* Tempel 2) Lærke] *først skrevet* Lære 2) en] *tilføjet over linien* 14) der] *foran er overstreget* Torsdag 15) 3) von Scheele 22) 26] *først skrevet* 27

Løvedag 27. Oppe Klokken 5; Eisendecher og Frue kom ogsaa op medens jeg drak Caffé; 5¾ kjørte jeg i Selskab med en Skuespillerinde, som spillede »Jomf: fra Orleans« & og en gammel Herre fra *Stade*; han havde digtet Charader
 5 som han læste for os: Weemuth og »*Thränelächeln*«, han læste det saaledes til hver Side at vi hver fik det Halve, hun Vee og jeg Muth. En venlig Natur frembød Egnen. *Delmenhorst* en ret net lille Stad. Klokken 11 vare vi i Bremen, hvor Fru Altermann Hartlaub, Moder til Fru Eisendecher indbød
 10 mig at blive noget, hun fortalte om det Indtryk *nur ein Geiger* havde gjort paa hendes Datter, der kaldte denne Bog sin Bibel! reist med Omnibus til Haaburg, slet Selskab, en Tjener og en Skomagervend der spillede Positiv, inderlig ærgerlig.

Søndag 28; træt og utilfreds kom jeg til Haaburg tog
 15 strax Klokken 7 over til Hamburg, hvor jeg fik Plads i der Kaiser von Rusland, fløttede derpaa ind hos Holcks; fandt 6 a 7 Breve hjemme fra; spiiste med Blom og Sommer hos Streit, hvor en russisk Generalinde gjorde Øine til mig; besøgt Ole Bull og sad med ham i Theatret til *Den Stumme*,
 20 hvor han fortalte mig sine nysteste Compositioner – en / Tarante[1] og Nøkken;

Mandag 29. Ude hos Freund og med ham hos Flor, der har oversat min Kjærlighed paa Nicolai Taarn; besøgt Trier, Wienburg, – Middag her hjemme hos Holcks med Grev
 25 Ahlefeldt, Bille; i Theatret sammen med Baron Holsten, Blom &; og seet *Hamlet*; oppe i Stamans Loge.

2) drak] d først skrevet r el. lign. 4) Stade] først skrevet Stage 5) Thränelächeln] først skrevet Tränelächeln 6) hun] først skrevet jeg 15) i] derefter er overstreget Ho 21) Tarante[1] ms. har Tarantellen 21) og] derefter er overstreget Elver 21) Nøkken;] derefter er overstreget S F el. lign.

Tirsdag 30. Besøgt Lenz der var meget elskværdig; ude hos Hudtevalkers og hos Speckter. Middag her hjemme; Brev fra Faderen Collin. – Brev til Rantz[au]

Onsdag 31. Kjørt med Kammerherre Bille ud til Donners, seet Bissens Ceres, der er en sand Antik; Thorvaldsens Gra-
zier! Haven saare smuk. Til Middag hos Senator Jenisch hvor
Alt var rigt og godt. Graat Veir, dejlige Blomster i Driv-
huset. 5

Juni.

Torsdag 1 Juni. Skylregn. Middag hos Stamanns. Aftenen 10
hos Speckters, han gjør Billeder til mine Eventyr. Siddet for
Bendixen til Dagereotyp.

Fredag 2 Juni Brev til Buntzen og Ahlefeldt. Dagereo-
typeret og lovet Bendixen mine tyske Værker. – Klokken 2
kjørt med Grev Holck ned paa Skibsbroen og seilet da med 15
Stören; vi fik en skyllende Byge. Archetichten Rödchen stod
med en Bouket Blomster til mig! Floden Stör kjedelig! Kl
9 vare vi ved Itzehoe hvor en Vogn med fire Heste og to
Tjenere bag paa ventede; jeg / foer afsted forbi de gabende
Folk, og gennem den duftende Skov. Paa Breitenburg var 20
en Fætter af Greven i Besøg, samt Fru von Schilden.

Løverdag 3 Juni. Spadseret i det yppige Marskland. Skyl-
regn. Sendt Brev til Fru von Eisendecker og Kammerherre
Vedderkop; mit smukke Silke Shavel skulde stryges, Vadske-

4) Kjørt] K først skrevet V 11) Siddet] først skrevet Sidder 13) Dagereo-
typeret] foran er overstreget Grev Ho

konen har gjort det vaadt og det nye, kostbare Stykke er fordærvet, ilde Humeur herover. Sandselig.

Søndag 4 Juni. Solskin; endnu i ilde Humeur over mit Tørklæde. Det er Pindsedag! – Efter Bordet kjørte vi med 4 Heste ud til »Amoenienhöhe« hvor vi drak Thee, der var
5 en Deel Mennesker derude! traf Jenssen og Sehested. Sandselig.

Mandag 5 Juni, smukt Veir; kjørt til gennem Skov og over Hede, forfeilet Veien, kom til Plantagen og Bygningen der indvendig var indrettet som et Telt, Lyset kom
10 ind af store Glasruder i Porten. I Dilen var Skorsten. Spadseret til et Tingsted i Skoven, Folk kom fra Kirke, Pigerne med Mandshatte med store Sløifer. Talt Dansk med Frøken Brinkman. Sandselig! Læst Geibels Gedichte. Idag Sommer her.

Tirsdag 6 Juni. Faaet humoristisk Blatt fra Oldenburg
15 hvori jeg stod omtalt. Sendt Brev til Reitzel og Faderen Collin. Middag inde i Itzehoe hos Grev Carl Rantzau. Brev fra Caroline Christiani.

Onsdag 7 Juni. Smukt Veir. Ondt i den ene Testikkel; skrevet paa Ahasverus. Fremmede her til Middag.

Torsdag 8. Grev Rantzau fra Plöen reist; Sendt Brev til
20 Grevinde Holck og til Lenz. Til Middag Amtmand Krog fra Itzehoe og Dr Toulou fra Kiel med Flere. Skrevet paa Ahasverus. /

Fredag 9. Regn og Solskin. Besøg her af Ahlefeldt. Spadseret.
25

Løverdags 10. Efter Regnen gik jeg i Haven, mellem Rødtjørn, Hvidtjørn, hængende Birke og Graner. Vandet dryp-

13) Læst] *foran er overstreget* Lær 22) Toulou ∴ Thaulow

pede fra Birkene, Solen skinnede ind i mellem Træerne hen af det vaade Græs, der var en Duft, især af Birken. Ude paa Engen gik i det høie Græs Qvæget med Klokker om Halsen; Storkene fløi med store udbredte Vinger hen over Engen. Aftenen smuk, Nattergalen sang i Maanskin. jeg tidlig i Seng og drukket Cameelthee! 5

Søndag 11. Ondt i Testiklen! Vesit i Itzehoe hos Grev Carl, hos Moltke og General Ewald; til Middag en ung Forstmann Oppermann fra Osnabryk, hvis Fader jeg saac der; han reiser til Kjöpping i Sverrig. 10

Mandag 12. Maven ikke rask, spadseret, pakket ind, Middags Selskab i Anledning af min Afreise; Torps og Brinkmanns; stærk Blæst.

Tirsdag 13. Sagt Farvel! Fru von Schilden hjertelig og god; Excellensen fulgt mig til Vogns, Tjeneren Christian fulgte med lige til Neumünster; paa første Station stod dækket Bord for mig; Verten Hr Brinkmann er gift med en Søster til Blunck, et Portræt, han har gjort hang paa Væggen. Regn og Blæst paa Heden! den ny Jernbane; i Neumünster tog jeg Extrapost til Kiel, en ung Ingenieur Kaufmann fra Rendsburg bad om at kjøre med. Tog i Kiel ind i Stadt Hamburg hvor Folkene vare meget venlige. Traf Lehmans Broder paa Gaden. Besøg af Sommer og Toulou, drak Porter og Punsch. Sandselig. Stormen lagt sig stille Veir. 15 20

Onsdag 14. Hovedpine, Diaréé, Blæst. 25

23. *Mai*. Om Aftenen Klokken 7 med Christian den 8de, Henrik fulgte mig ud, Waldemar kom løbende med et Brev fra Fru Eisendecker, de vente mig først den første Juli; altsaa
 5 mit Arrangement forstyrret. Ehlerts kom ud til mig. Frøken Zytffven hendes Broder og Moder med; en Mand der gik i Skibet faldt over Bord, Konen saae det fra Strandbredden kom i en Baad og steg op paa Skibet i det det skulde af-
 sted, Sommer skreeg, væk! hun vilde see sin Mand og han
 10 viiste sig; senere kom han efter sin Daab, frem kulsort, som i Confirmations Klæder; – deiligt stille Veir, Maanen omtrent i første Qvarteer, skinnede paa Vandet, Student Simonsen ombord; talt med Lauritz Skou, en rask, vakker ung Bonde-
 mand, Dansk[h]edens Forsvarer i Schleswig. – Klokken hen-
 15 imod 9 laae jeg alt i min Koie, den brassilianske Minister Cavallo kom for at lægge sig i min, ovenover laae, Capitain Michelsen og tyngede saa det knagede; jeg sov i smaae, smaae Potjoner.

24 *Mai*. Oppe Klokken 4, stille Søe drak, Caffe, Øl og
 20 Viin uden Spoer af Søesyge; i Kahytten læste man i mine Eventyr. – I Kieler Bugten, st[rø]mmede Solvarmen ned. Klokken 12 steg vi i Land, de to unge Hrre Levetzau vare de første jeg talte med, derpaa med Grethe Sommer saae

16) Cavallo ∴ Carvalho 21) st[rø]mmede] *ms. har stormmede*

hendes lille Barn. Gik $1\frac{1}{2}$ Time efter med Diligensen; vi passerede Jernbanen. – Klokken $6\frac{1}{2}$ kom vi til Bramstedt, ingen Vogn var endnu indtruffet, jeg logerede mig derfor ind paa Postgaarden. Den unge Postmester With gjorde mig 5
 Vesit, kjendte alle mine Skrifter, fortalte at Thorvaldsen havde været her med to Damer (Frøken Wulff og Fru Stampe). De gamle Folk her ere Hennings Stedforældre, talt med hans Søster. – Drak Porter og Klokken 9 kom Vognen fra Breitenburg, men jeg beslutte[de] at sove her. /

Løvedag 25 Mai. Oppe Klokken 6; spadseret; Rolands Støtte med Christian V i sit Skjold staaer paa Pladsen, gik 10
 hen til Kirkegaarden hvor Vaaben vare huggede i flere store Ligsteen, det er underligt saaledes at læse lutter ubekjendte Navne, herfra Udsigt til en smuk Vandmølle; – kjørt fra Bramsted Klokken 9, Greven havde betalt Alt. Det gik i 15
 evigt krydsende Veie; dog mindre Hede end naar man reiser fra Neumünster. To Gange kjørte vi tvers igjennem en Flod; jeg vidste ikke hvor vi kjørte men jeg stolede paa Kudsken, og tænkte derved, saaledes skulde man ogsaa paa sin 20
 Fart gennem Verden stole paa Gud, at han nok kjørte os den rette Vei til Maalet om den endogsaa gik os lidt vel i Cirkel. – Klokken 1 paa Breitenburg, hvor jeg fik mine sædvanlige to Værelser. – Det var en meget kold Blæst her hen, jeg har frosset. I Dag gaaer vist Søn, jeg lykkelige, som 25
 fik saa smukt Veir igaar! Efter Bordet spadseret; de udprungne Sirener dufte godt. Nattergalerne slaae hele Dagen og Natten.

Søndag 26 Mai, Pindsedag; spadseret; skrevet Brev til

4) With ∅: Vieth 11) Støtte] først skrevet Stytte 28) 26] først skrevet 25

Fru von Eisendecker, Henrik Stampe og Conferentsraad Collin; en Hund bidt mig i Hasen. – Middags Selskab af Comiteen fra Itzehoe, General Lützow, Lieutenant Brun, &, vi drak megen Champagne; følt mig lidt hyggeligere. Diarée.

5 Sendt Brevene bort.

Mandag 27 Mai. Spadseret. – Middag alt Kl 2 og Fremmede, derpaa kjørte vi til Amoenienhöhe hvor der var en Mængde Mennesker fra Itzehoe og saa en kjøbenhavnsk Familie, Manden har jeg seet i Kjøbenhavn. Talt med Fru
10 Platen og Frøken Torp. Jeg har Alt Lyst efter andet Op- hold. –

Tirsdag 28. Imorges Klokken 6 kjørte herfra Hofrath Reiche fra Wansbech med sine to raske Drengene Herman og Carl, han har været her disse to Pindsedage, bad mig i
15 Wansbech besøge sig. I Dag kold Blæst, som de andre Dage; spadseret og skrevet paa Thorvaldsens Biographie. Læst om / Aftenen høit første Act af Lykkens Blomst.

Onsdag 29. Koldt. Drevet om og sovet; Qvarantaineagtigt. Fandt oppe »Kongen drømmer« der stod skrevet paa
20 den: »demagogisch, schandinavisch antiholsteinisch Drama«. – For den kolde Blæsts Skyld kan kun spadseres i Læ paa een Side af Slottet, det varmer at læne sig op til de solbelyste Drivhuse og see ud paa det flade, grønne Marskland, stille og ensformigt, Tiden skrider ligesaa; Spisetiden er Livs-
25 momenterne! oppe blæser Henrik paa Fløite, lange udholdende Toner, det minder o[m] Fløiteblæseren i Qvarantainen i Orsova, og jeg føler dobbelt at ligge i Qvarantaine; den

6) 27] først skrevet 26 6) Middag] først skrevet Om 12) 28] først skrevet 27
14) han] først skrevet de 18) 29] først skrevet 28 26) o[m] ms. har og

gamle Portner som jeg saae forrige Aar sidder endnu som før
i Gangen og læser i en Bog eller bryder Skorper itu af sit
Brød til Paafuglene, der løfte deres brogede Hale der næsten
slutter sig til Halsen, Duerne flyve ned og kurre, Paafuglene
dreie dem Ryggen og ere da, som Strudse rolige naar de
intet see; de ere stykke bag paa og vise den hele Krop, en
egentlig Hale syne[s] at mangle, det er en stor Dyve[ke]krave
en Vifte de bære op ved Halsen. 5

Torsdag 30. Smukt Solskin. En sagte Summen gik gennem
Skoven, som var det en Bisværme tæt ved, og i dette Underlag 10
af Toner hævede sig Nattergalens Slag og Kukkeren. – Nu
blomstrer Rød- og hvidtorn, Guldregn og Sirener. Gjeden
staaer stiv som et Rør i Vandet tæt ved Aakandens Stilk.
Lindetræet sætter Knopper. Sommerfuglen flyver om, men i
Drivhuset ere endnu Melonerne, som Legetøi. Guldsmedene 15
med de glindsende gjennemsigtige Vinger flyve henover
Vandspeilet. Blodbøgen er sortbruun i Solen, men hvor denne
altid mangler er den næsten grøn. / Kjørt til Mønsterdorf
hvor Præsten Schrøter viiste mig Müllers Grav, et forfaldent
Gitter uden om; høie Træer omslutte Kirken; kjørt til Itze- 20
hoe, det var Fru Eckhoffs Geburtsdag, vi drak Thee i den
lille Have, der endte i et Træ Lysthuus, hvor Pigerne havde
ophængt en doppelt Krands af Pioner bundne paa Tønde-
baand. Om Morgenen er det Bruug at drikke Caffé, Klokken
12 a 1 derimod Thee. Besøgt Lobedanz og Krogs, kjørt 25
Skovveien hjem; Itzehoe har mange Træer om sig og en

1) sidder] først skrevet sadt 2) og] derefter er overstreget seer imellem op paa
det 7) mangle] m først skrevet b 9) 30] først skrevet 29 9) sagte] først
skrevet sagde 19) Schröter] derefter er overstreget h

smuk grøn Eng. – Müller ogsaa kaldet Müller von Itzehoe, Forfatter til Siegfried von Lindenberg, født i Hamborg 17 Mai 1743 død den 22 Juni 1828. – Til Middag Lobedanz! besøgt med ham Vinecents Kone og Døttre. Jeg har en Kulde
5 i mig, som skulde jeg faae Feber.

Fredag 30 [5: 31]. Stor Middag. Wattering fra Krempe bad mig hilse Fru Ahlefeldt i Weimar. Schirack, Conferentsraad fra Glückstadt var her. – I Aften en total Maanefør-
10 mørkelse, det saae ud, som om der var hængt et sort Flor over Maanens røde Skive, flere Stjerner traadte frem, Nat-
tergalerne blev ved at synge.

Juni

Lørdag den 1te. Til Frokost var her to Herrer fra
15 Glückstad, den ene Eckhardt, saae jeg i Kjøbenhavn i ita-
liensk Opera ved Siden af Fru Pepina Tutein, han ligner
Baggesen, den anden var en »anti-Dähne«, Holstener, jeg
føjte Blodet blive varmt ved hans fine Udfald mod Danmark.
Stor Middags Selskab, Redacturen af Itzehoer Wochenblatt,
20 flere fra Glückstad, denne By vil vist i Tiden tage al Handel
fra Hamborg, thi kun hertil kan egentlige store Skibe sikkert
gaae; de blive siddende paa Sandbanker mellem Glückstad
og Hamborg. Megen Tale om Byens Opkomst og om Jern-
baner. Aftenen kold. /

4) Vinecents 5: Vezins 12) *under stregen er overstreget* Lørdag 17) en]
derefter er overstreget og 17) »anti-Dähne«,] derefter står i ms. Hr og derefter
overstreget Malmorotz 17) Holstener] tilføjet over linien

Søndag 2 – Arbejdet flittigt paa Thorwaldsens Levnet, og saaledes hver Dag; ganske træt derved; ingen her til Middag; læst om Aftenen det Skrevne.

Mandag 3. Koldt. Skrevet paa Thor: og reentskrevet. Her i Holsteen, i Marsklandene ere Alle mod Jernbanerne, disse 5
ødelægge deres Jorder og de kunne ikke selv have nytte af dem. – Om Aftenen hørt læse høit i en holsteens[k] Roman »Stürtzenbecker«, der har været Søerøver her.

Tirsdag 4. Musikanter fra Harzegen, de blæste Horn, der var fire smaae Drengene med grønne Hatte. Skrevet paa Bio- 10
graphien og renskrevet. Kjørt til Besøg hos Torpes i Itzehoe og derpaa i Skoven, ved et Anlæg steeg vi af Vognen; Verten saae godmodig fiffig ud, han havde engang været Skuespiller, der skulde være et Tivolitheater hos ham; vi traf en halv gal Gartner, jeg gik med Excellensen, havde ikke ret Lyst dertil 15
og blev da ogsaa i høi Grad afficeret, mine Been snurrede, Vandet sprang frem paa min Pande; jeg ventede at segne om; det var en Tortur; Gangene gik i evige Slyngninger; der var et lille Vandfald; endelig naaede vi Vognen og kjørte til en Planteskole og hjem hvor jeg læste høit i mine Eventyr. 20
Faaet Brev fra Fru Eisendecker og svaret.

Onsdag 5. Koldt, graat; vi skulde alt Klokken 9½ kjørt til Kjællinghusen, men det skjødes op til henimod elleve; jeg følte mig syg; reenskrevet en Deel paa Thorwaldsens Biogra- 25
phie. Saa rigt blomstrer Rødtjørnen udenfor, som var det et frodigt Æbletræ; Paafuglene ligge paa det af Solen varme Laag over Brønden og sole sig. Kjørt Klokken 12¼ til Kjellinghusen i en stærk Støv, vi kom forbi en Granskov

22) 5] først skrevet 4

hvor for 50 Aar siden den sidste Ulv var fældet. Hede-Eggen er her meget opdyrket. Kom forbi to Vandmøller; Excellensen fortalte om Frederik den IV Kjærlighed til en Nonne i Pisa, et Digt hun havde skrevet til ham og opmuntret ham til Dyd
 5 og Udholdenhed. Almuen troer endnu at det er blevet koldt i Florents siden Kongen af Danmark var der, havde Hertugen af Toskana leende fortalt Rantzau. / *Kjællinghusen* ligger smukt, med en stor grøn Eng og den bugtede *Stör*; en skovgroet høide fører langs Byen; herfra kan man see Jernbanen. Vi vare hos Grev Carl. Kjært hjem i Aftenstunden.

Torsdag 6 Juni. Fuldent Thorwaldsens Biographie og om Aftenen læst den høit. En fuldkommen varm Sommerdag; skrevet paa Breve til Eduard og Jonna. – Om Aftenen Mavepine. Besøg af Moltkes, han er en Søn af Moltke paa Espe.

15 *Fredag 7 Juni.* Det blæser igjen lidt kjøligt. Sendt Brev til Jonna og Eduard; fortalt om Aftenen om mit Ophold i Constantinopel, lovet, da Holstens fra Langensø komme, at blive her til Tirsdag.

20 *Løverdag 8.* Endt Reenskrivningen af Thorwaldsens Biographie; begyndt Novellen om *Svalerne*, været ovre paa Bibliotheket. I en ny Bog »Poeten der Jetztzeit« von Scheer 1844 staae som Repræsentant for dansk Litteratur Hauch og Andersen. – Om Aftenen kjørt med Excellensen ind til Itzehoe at hilse paa Holsteins der ere indtrufne. Lovet at blive til
 25 *Torsdag* Venus skinnet smukt.

Søndag 9. Smukt Veir. Middag med Holsteins hos Justitsraad Eckhoffs i Itzehoe, kjørt til Freudenthal, hvor der skulde

11) 6] først skrevet 5 15) 7] først skrevet 6 19) 8] først skrevet 7 24) Holsteins ∴ Holstens 26) 9] først skrevet 8

være Wauxhal, talt der med Schönfeldt, Redacturen af Itzehoer Wochenblatt; seet den Deputerede Löck. I Formiddags skrevet paa Historien om den unge Knøs fra Marsklandene.

Mandag 10. I Dag kom Holsteins her; stor Middag; om Aftenen sjunget af Regitze, Skala & – uartige Børn. 5

Tirsdag 11. Kjørt en stor Tour og seet Marskland og Skove; været i Münsterdorf ved Müllers Grav der staaer paa Stenen Sag's dem Wand'rer hier & Løbet om i Haven medens Pigebørnene roede i Canalerne; stort Middagsselskab. Moltkes, Hindenburgs, den gamle Frøken, jeg har see[t] 10 hos Frøken Ramshardts.

Onsdag 12. Smukt Veir! stort Selskab, Torps, Willemoes til Middag; men i Formiddags en smuk Tour gennem Skoven til Amoenienhöe, hvor vi spiieste Frokost. Excellence vil have jeg skal / blive imorgen over og tage til Kjællinghusen 15 med; jeg har ingen Lyst; ikke ret i Humeur. –

Torsdag 13 Graa Morgen! Hjalp Emilie ned af Vognen, hun var for tung, det gjorde ondt i min Mave, hele Dagen ængstelig for Brok eller Sligt. Holsteens reist, vi fulgte dem og spiieste Frokost i Roszdorff, derpaa til Middag hos Grev 20 Carl i Kjællinghusen; Børnene sang igjen og omtaltes. Jeg ikke ret i Humeur, drev ene om paa Høiderne. Kjørt med Excellensen hjem til Breitenburg hvor vi kom Klokken 6¹/₂. Idag havde vi paa Udturen Regn.

Fredag 14 Tidlig oppe, Klokken 4¹/₂; reiste fra Breitenburg til Itzehoe med fire Heste og paa Dampskibet Støren 25

4) 10] *først skrevet* 9 6) stor] *først skrevet* sv 8) Løbet] *først skrevet* Løpet
9) Canalerne] *først skrevet* Canalal *el. lign.* 10) see[t] *ms. har sees* 23) Excellence] *ms. har* Excecellensen

hvor jeg traf en Familie fra Als der talte Dansk. Ved Hailigenstedten kom en Grev Rantzau ombord; ude paa Elben var det en saadan Bølgegang at Damer og Herrer bleve søsyge, jeg ikke. – Ved Blankenese store Sandbanker, derpaa
 5 Krat, det seer ud, som Dardanellerne. – Vi naaede Hamborg 12½ hvor jeg tog ind hos Streits og fik Værelse høit oppe i femte Etage. Hos Holcks Indbydelse til Middag, men jeg tog ei derimod fik Brev fra Henrik, Jonna, Faderen Collin Freiliggrath og Fru von Eisendecker. – Prinds Ferdin
 10 andt med Gemalinde under Navn af Grev Holstein indtruffet. – I Theatret Fra-Djavallo, fik Hilsen der af Frøken Colbjørnsen og Fru Bille, født Bille-Brahe, hjemme drukket Porter. + Sandselig.

Løverdags 15. Hos Friseuren der netop var Svenden hos
 15 Henze i Kjøbenhavn og gift med dennes Søster. Besøgt Speckter, hvor just Een sad for ham. Gaaet til Billes, derpaa til Freund i Altona, saa til Zeise og derpaa til Wienburg. Hjemme boer Capitain Mickelsens / Besøg Klokken 1½ af Lenz, der førte med Digteren Glasbrenner, hvis Kone spiller
 20 i Thaliatheater, hvor jeg lovede at komme hen i Aften; Bosko faaer jeg saaledes ikke at see. Major Müller har besøgt mig, jeg ham igjen. Det er en skrækkelig Storm i Dag og imellem Regn. – Middag hos Holcks med Søofficeren ; om Aftenen i Thaliatheatret N° 1 i Parquettet; saae
 25 Madam Glasbrenner som Caroline i Die Vorleserin og Mirandolina; i Mellem Acten i det sidste Stykke blev jeg paa

1) Ved] først skrevet Ov el. lign.

1) Hailigenstedten ∴ Heiligenstädten

5) Dardanellerne] først skrevet Darr

9) Ferdinandt] først skrevet Ferdinand

14) netop] først skrevet ner el. lign.

15) Henze ∴ Hense

16) Speckter]

først skrevet Specter

26) Mirandolina] foran er overstreget Carolin

Theatret præsenteret for hende; hun sagde mig smukke Ting, jeg hende; gik derpaa om over Volden til Billes hvor jeg traf Capitain Næser; vi talte om skandinaviske og holstenske Tilstande. – Sandselig +

Søndag 16. Blæst og Kulde; ikke ret vel! gik til Altona, 5
 Freund havde endnu ikke Pengene istand. Gik derpaa til
 Petit, der boede hos en Lysesløber hvor de viiste mig op
 af en fæl Vindeltrappe, her tog en gammel Morlille mod mig,
 sagde han ikke boede her, men de tog mod Breve, jeg gav
 mit Kort og da hun hørte jeg var fremmed, sagde hun at han 10
 tilfældig var i Værelset tæt ved; jeg kom ind og han var i
 dyb Neglige, med stort sort Haar, skiden Sloprok og aldeles
 Neger sorte Hænder. Hvad han læste af Mulatten var godt
 oversat. Gik til Madam Glasbrenner, der var meget elsk-
 værdig og fandt det Tydske saa blødt og yndigt i min Mund, 15
 fik Taarer i Øinene ved Indholdet af »Lykkens Blomst«. Sad
 [saa] for Bendixen, den første Daguerreotyp blev forbrændt,
 jeg sad forlænge, den anden derimod fortræffelig. Fulgte
 Hjem med Lenz, hvor Konen var meget net. Middag hos
 Grev Holcks. Af Oeconomie ei i Theatret. / Som jeg sad kom 20
 Speckter og vilde have mig til sin Familie »Perthes &
 Besser«, her fandt jeg en stor Kreds; jeg maatte fortælle
 Eventyr, og blev meget hyldet; – saae det nye Athenæum der
 var blevet indrettet deri Huset og indbudt til [at] benytte
 dette naar jeg vilde. – Gik saa til Holcks, hvor jeg traf Næ- 25
 ser. Hjem og drak Punsch.

Mandag 17. Besøgt Speckter, som vil gjøre Billeder til den
 grimme Ælling; hans Fader og Søstre elskværdige mod mig;

17) [saa] *ms. har saae*

travet ud til Freund og hæved Penge, som jeg troede var
galt arangerede. Markede derude. Farvel hos Holck. Været
hos Boghandler Kittler, der vil give mig en Ducat for Arket,
for at udgive mine Romaner. Middag hos Lenz, hvor jeg traf
5 Glasbrenner og hans Kone; jeg fik under Maaltidet et Brev
fra Petit, han vilde laane Penge, jeg blev forstemt gjorde det
ikke. Kjørt til Elben; Dampskibet Primus kom først senere,
da jeg gik ombord, kom just fra det Fru Gall fra Olden-
burg og hilsede mig fra Fru Eisendecker; Elben saa høi at
10 Husene stod i Vand. Klokken 8 kjørte jeg til Bremen. – Of-
ficeren kjendte mig.

Tirsdag 18 En kold Nat; i Rothenborg beseet Kirkegaar-
den. – Tog ind i Hanoversche ved Posthuset; en Senator var
valgt, jeg saae Processionen, der lignede et Ligtog; kun røde
15 Tjenere for og til sidst. Fru Eisendecker havde hver Dag
ladet spørges om mig i de to første Hotteller, jeg var i eet af
anden Rang, hun ventede mig ikke, var i Raadssalen, hvortil
hun havde skaffet mig Billet, jeg søgte hende flere Gange
forgjæves, blev ærgerlig, var frygtelig kjed af opholdet her,
20 havde Lyst at komme bort alt iaften; endelig Klokken efter
12 kom hun med en Frøken Birk, var meget elskelig; Faderen
ellers endnu syg, jeg spiieste i Hotellet og daarligt, sad ved
en Jøde Levison / der gjorde mange Spørgsmaal. Efter Mid-
dag hos Fru Eisendecker og med hende om Aftenen hos en
25 Veninde og drak Thee.

Onsdag 19. Af vor danske Consul Cæsar indført i Læse-
selskab. Besøgt Dr: Ulriks unge Enke, hun har tre Børn;

5) jeg] j først skrevet k 9) Elben] foran er overstreget tog 10) til] først skre-
vet med 15) Eisendecker] først skrevet Eisendecker

Athene huskede jeg endnu. Forgjæves søgt Frøken Garlieb. Faaet N° 5 til Hanover. Med Fru Eisendecker at besøge Een af mine Beundrerinder, en ældre Dame, der boede ret gammeldags. Mødt igjen Poppe, der indbød mig til Borgemester Schmidts. Med Redacteuken til »Weser Zeitung« Arentz gik jeg til Borgemesteren, der tog meget venlig mod mig, beklagede at jeg ikke kom der om Aftenen. Ved Bordet var det den lille Kelner sagde: »den Herre har saadan en Uro«, om mig og mit Tøi paa Posten, jeg blev vred, klagede ham an for Verten, han kom og bad om Forladelse, meget ynkeligt, det gjorte mig ondt. Sagt Farvel til Fru von Eisendecker, hendes Broder, som vil reise til Canton, bragte mig paa Posthuset en lille Billet fra hende; jeg kjørte i Selskab med en Bremer og hans Søn, en Madame &. – Om Aftenen [i] Zicke, holdt vi et Øieblik, jeg forlangte et Stykke Smørrebrød, det kostede en Groschen, Pigen løb da jeg vilde betale, Posthornet lød, en Mand skreeg paa mig jeg foer i Vognen og betalte ikke, det piinte mig skrækkeligt, skjøndt det kun var een Groschen.

Torsdag 20. En smuk Nat, jeg sov ikke meget; vi kom om Morgen en forbi det kongelige Sommerslot; endnu piinte det mig med den ene Groschen; tog Logie i Britischen Hotel hvor jeg boer smukt; gik til Marschner der med Kone toge net mod mig, han førte mig siden til Herlofsohn der skriver paa en Roman, »Walensteins første Kjærlighed«, her traf jeg Redacteuken gik siden med hen at [besøge] en lille puklet Ven af Heine *Detmold* hvor jeg traf den politiske og en Architect; jeg bliver her til imorgen. – Efteraarsagtigt Veir.

14) Zicke ☉: Zeche 16) Posthornet] *først skrevet* Posthornd 23) Herlofsohn
 ☉: Herlossohn 26) Detmold] *tilføjet over linien*

– / Var ved Vatterloe Monumentet, en stor Søile med Seiers
 Gudinden paa, det blev Skylregn og jeg maatte ty ind under
 Kuppelen af Leiniz Monument; her tænkte jeg paa at just
 for 11 Aar siden, paa Reisen til Paris, havde jeg staaet
 5 samme Sted. Herlufsohn var min Naboe ved Bordet, Vert-
 inden vilde endelig have jeg skulde drikke min Kaffe inde,
 han drog mig derfra, Da hun var »gammel, hæsliq og kun
 nysgjerrig«, eftersom hun af Kjelneren vidste at vi to vare
 sammen og jeg altsaa maatte være en Digter eller en Mu-
 10 siker. Fik hos Marschner, hvem jeg forærte Hartmanns
 Marsch og Studenter Sang for Thorvaldsens Begravelse,
 noget Musik til mit Album. Hjemme Besøg af Redacteu-
 ren Schrödter, som forærede mig Oversættelse af Tinnsoldaten,
 Boldten og Toppen. Nu sidder jeg ene og skriver dette. Jeg
 15 seer ud af Vinduet, Køer bliver drevet forbi ligesom i Aar-
 huus; (Nede er en tydsk Improvisatrice *Lyser*) Jeg seer ud
 af Vinduet til Pladsen, de stærkt beskaarne Træer rundt om
 see ud som Bjælker med Sperer hvor paa man har hængt
 grønne Blade, det lille Vandspring pladsker, og Børnene løbe
 20 med med nedtraadte Støvler i Vandet for at have den
 Fornøjelse at faae vaade Fødder, Droskekuskene ligge hver
 i sin forskjellige Stilling paa Bukken og tænker eller sover,
 kun een er bevægelig og holder Spanden med Vand for sin
 magre Hest. Svalerne flyve omkring Vinduerne hos Gjen-
 25 boen det er Hotel de Strelitz, de kigge ind, mon de see
 smukke Fremmede, gamle Bekjendtere. – Værelset er et
 Hjørne Værelse vi see ud af Vinduet ned af Gaden, Ja der

8) Kjelneren] først skrevet Kjeld 12) noget] n først skrevet h 22) Stilling]
 først skrevet Stj

er det Kørerne komme ligesom i Aarhus, men de ere ikke uartige paa Gaden, man kan see her at de ere vante til Hovedstaden, Ligeover for sidde øverst to nydelige Piger de veed det vist, for de see saameget herover! – tag / Eder iagt, jeg maler Eder. – Gik [i] Seng henimod 9. 5

Fredag 21. Imorges drømt en Drøm om een jeg saae styrte fra Rundetaarn; jeg søgte at see den Knuste men fik ham ikke at see talte derimod kun med Mennesker, som jeg vaagen veed ere døde! Klokken var over 6 da jeg vaagnede, jeg tænkte paa Jernbane Touren, men afsted vil jeg, skal jeg knuses, kan det gjerne skee i Dag paa anden Maade, just ved at jeg bliver. Din Villie skee o Gud; min elskede Henriks Jonna arver Alt efter mig. Farvel Eduard, Ingeborg, Louise, Faderen Alle! – Nei! denne Gang blev det dog ikke! det gik meget godt og hurtigt! eengang standsede vi midt paa en Hede, der var en Løben og noget blev slaet fast paa de bageste Vogne; vi raabte ud om der var noget i Veien, man sagde nei! et andet Sted blev jeg forskrækket ved det Skriig en Mængde Hyrder udstødte tæt ved Vognen, da deres Faarejord blev sky. Klokken 10½ afsted og Klokken 12¼ i Braunschweig in »Das deutsche Haus«; ved Middagsbordet her sad en ung Mand og Kone, et smukt Par, der vakte Opmærksomhed, de vare mine Naboer, jeg spurgte Kjelneren hvem de vare og man sagde Dr Hartlaub aus Bremen; altsaa Fru Eisendechers Broder med sin unge Kone, de toge saare glade mod mig og jeg sladdrede der ½ Time. Ha[a]rskjæreren fortalte at i forgaars vare Locomotiverne fra 10 15 20 25

3) sidde] derefter gentaget i ms. over for sidde 3) to] først skrevet tre 11) det] tilføjet over linien 12) o Gud:] tilføjet over linien

Hanover og Hartzburg stødte sammen, gaetitu og eet Menneske faaet begge Been knuust. Spadseret i Slotshaven. Gik Klokken 6 til Vieweg der tog hjerteligt imod mig, vi spadserede til hans rige Lyststed, hvor hele Familien boer, vi spadserede i den store Have saae Brocken, hørte Nattergalerne, en Her Demcray var der! jeg læste høit Grevinde Bernstorfs Oversættelse af mine Eventyr, man var færdig at spise mig op med Complimenter, vi sad til Bords / Jeg blev kjørt hjem, Klokken var 12, Alle i Seng i Hotellet. – Sandselig +.

10 *Løvedag den 22.* Spadseret i Slotshaven. Hr De Marees afhentet mig til Musæet hvor der var smukke Stykker af Rubens[,] Reuysdal; Fru De Marée sagde at hun ikke »verehrte« mig, men »liebte«; jeg trykkede hendes og Mandens Haand for dog at mildne det. En Hr Merseburgs paa Viewegs Contoir kom og fik min Haandskrift, samt Frederike 15 Bremers og Ingemanns. Sagt Farvel til Vieweg af hvem jeg fik 4 Bazar 6 Nur ein Geiger 6 Märchen; Fru de Maree fik en Geiger. Efter Bordet kjørt med de Maree en smuk Tour rundtom Byen, den ligger som i en Have; seet Schills Monument, over de 14 der bleve skudte, (her traf jeg Damerne 20 fra Jernbanen). Kjørt til det hertugelige *Villa*, Hofmarschalken Bülow førte os om, der var et smukt Bade-Anlæg; Harzen laae med Brocken i Horizonten, Jernbanetoget kom, der stode Høeststakke. – Kjørt hjem til de Marees hvor jeg 25 ret blev hyldet og elsket; hjem Klokken 10.

Søndag 23 Oppe Klokken 6 De Marées hentede mig til Banegaarden fulgte mig selv derud; jeg blev meget beseet og beskuet af Folk; De Marées kyssede mig til Afsked og nu med

12) De Marée] først skrevet De Marés 16) Sagt] foran er overstregat Efter

de to Damer jeg sidst havde reist med gik det afsted til Magdeburg; det er en ypperlig Bane; ved en lille Flekke, der hos Wieland kommer for som Stedet for Schildbürger 3: Molboer, kom en meget gammel, livsfrisk Mand med Kone og Datter i Vognen han var født der og vilde til Braunsweig for kun at [see] Domkirken. I Braunsweig blev vi kun ½ Time; jeg kom i en slet Vogn, der rystede havde en Kone med sit skrigende Barn, een Overløber fra 3^{die} Plads, jeg skjændte paa Ungen. Heden væltede ind, ved Köthen lædskede jeg mig paa Iis; da vi kom til Halle gik Deligensen strax; der var en Løben og passen paa. / I Deligensen kom en Mand fra Erfurt, en Kunstkjender, der i Merseburg vilde see et Billed af Lucas Cranack, her fik jeg to andre Reisende, to Kjøbmænd, fra smaa Byer, den ene snakkede bestandig om hvor kostbart det var at reise, han viiste mig Taarnene af Lützen; den anden der meest gik til Fods, havde engang været flere Maaneder i Malmøe. Kun til Nauenburg kunde jeg indskrives, først kom jeg gjennem en smuk By: Weisenfels, her voxte ved alle Huse Roser i Espalie, det tog sig smukt ud; hiist og her mellem Roserne tittede et Pigehoved ud, den smukkeste Rose var just det. Husitterne eller Naunburgs Beleiring, har jeg jo selv, som Dreng i Odense spillet i, nu var jeg i Naunburg, paa en Plet udenfor feires 28 Juli en Fest til Erindring om at det var her Børnene gjorde Knæfald. Det var just Markedsdag og meget levende, i den særdeles smukke By; Folk paa Posthuset og i Hotellet: grünen Schild vare meget høflige her traf

6) [see] *ms. har* 6 6) Braunsweig 3: Magdeburg 16) den] *d først skrevet f*
27) her] *derefter er overstreget jeg*

jeg to meget pyntede Damer, Moder og Datter, der toge med os. –

Mandag 24. I Nat fik jeg at vide de to Damers Navn: Gluszczevska fra Godset Kowicz ved Rava i Polen (nær Warskau) jeg forærede den unge Pige et Exemplar af mine Eventyr, en gammel Geistlig der gik til Frankforth, blev glad ved at høre hvem jeg var og trykkede min Haand. – Jeg var først i Coupeen med en Franskmand, der gik hjem fra Petersburg. Klokken 4 $\frac{1}{4}$ kom vi til Weimar hvor jeg tog ind zur Erbprinzen, det første Værelse jeg fik var ilde, jeg kom da til et bedre drak Caffé og sov paa Sophaen til 9 $\frac{1}{2}$; meget varmt; gik til Excellenzen Kanzler Müller der tilbød sig at præsentere mig for Hertugen og Byens første Mænd; som jeg vilde bort kom just Baron Marconay, der førte mig til Fru von Grosz, der er Forfatterinde; hun var meget / glad ved mit Besøg og ledsagede mig til Frøken Pogewitz, der hvad Göthes Værelser angik var ganske Marmor, om at Nogen kunde komme der; dog i Haven vilde hun føre mig; Fru Grosz gik imidlertid i den trykkende Solhede med mig ind i Huset og vi saa Trapperne og kiggede ud i Haven. Baron Marconnay kom og indbød mig [at] boe hos sig og dog blive en Uge, jeg saae hans elegante Bolig, han førte mig til Eckermann, der er Enkemand; vi drak ved Bordet Champagne og spadserede i Slotshaven, der er meget smuk, især med en stor, hvælvet Bro; trykkende Hede; det er i Dag Hertugens Geburtsdag i Theatret opførtes første Gang som Opera

1) to] *først skrevet* en 1) meget] m *først skrevet* t 14) Marconay ∴ Beaulieu-Marconnay 23) Eckermann] *først skrevet* Eckermann 23) vi] *foran er overstreget* spadserede med mig i Slotshaven

..... efter Carl den 12 paa Rygen. Den unge Hertug blev modtaget i Theatret; en Dame sad nær ved mig og lignede Schiller; paa Veien til Theatret var jeg i Schillers Huus;

Tirsdag 25. Fløttet ind til Baron Marconnay hvor jeg har det hyggeligt og godt, her er en deilig Blomsterhave. – Indført i Musæet hvor alle Slags Blade findes; været paa Bibliotheket hvor der er en deilig Buste af Göthe, som ung Mand. Til Aften kjørt med Excellensen Müller til Belvedere hvor der er en smuk Udsigt; Kammerherren min Ven, kom os i møde i Haven og sagde at Stor Hertugen og Stor-Hertuginde ventede os, at Bjælke blev drillet af hende, fordi han ikke kjendte mig, at han skulde knæle for mig, vi spadserede om i Haven, Hertuginde hørte ikke godt, hun er Søster til den nuværende Keiser af Rusland, hun viiste mig nogle sjældne Americanske Træer der lignede Aspargestop; Jeg alene fik Thee, vi sad om Bordet og jeg nærved, Conversationen gik; siden kom vi til Taffels og jeg ved det hertugelige Bord, jeg fortalte af Billedbogen, om de to Børn, Hertugen kjendte det. Hertuginde underholdt sig meget med mig talte ogsaa om Prindsen af Hessen. / Ogsaa Castrens Værk tydede hun hen paa, i det hun sagde at store Forfattere betragtede et Land efter sit Lands Maalestok, og de forskjellige Nationer havde hvert sit og de bedømte dem og deres Regjering saa forskjelligt og det virkede ikke godt ind paa Folket; vi talte om Jernbanetouren, om Kjøbenhavn, Bregentved, vort Theater. Hofdamerne kjende mig godt og sagde mig meget smukt! – Storhertugen skal kunde alle muelige tydske Sagn og Sagaer. – Storhertuginde takkede

1) 2) König und Pächter 25) vi] *foran er overstreget* jeg

mig meget for min nur ein Geiger, det skulde være hende
 en kjær Erindring, hun var meget glad ved at have gjort mit
 Bekjendtskab, fortalte om Göthe og beklagede at Øehlenschläger
 ei var taget over Weimar, Kanceleren sagde at han var ikke
 5 Weimar god, da han ikke hos Göthe var bleven gjort nok af og
 fortalte om Øehlenschlägers Forfængelighed. – Da jeg kjørte
 hjem og kom til Marconnay sladdrede vi endnu en Deel.

Onsdag den 26. Spadseret i Haven mellem deilige Roser.
 Læst Blade paa Musæet; Besøgt Fru Grosz født Seehbach,
 10 bekjendt i Litteraturen som Amalie Winther, vi talte fra 10
 til 12, jeg fortalte et Par Eventyr; det er hende der for
 Neritz har, paa Slutningen nær arangeret der Geiger, som
 Folkebog. Gik derpaa til Kansler Müller; blev saa friseret;
 hjemme havde jeg Besøg af Eckermann og Bjælke. – Kjört
 15 ud til Ettersburg med Kansler Müller og Fru Grosz der gav
 os hver en smuk Bouquet; vi fik et Aftrædelses Værelse i en
 Fløi hvor hele Gangen var med Hjorte Gevierer! I Forstuen
 kom Arvehertugen, en ung 26aarig Mand med smuk Figur,
 jeg kjendte / ham ikke, man sagde mig ikke hvem han var
 20 men jeg anede det; han sagde mig nogle venlige Ord at det
 glædede ham at kjende mig! I et Værelse med Roccoco traf
 jeg Frøken *Ziegesar* med hvem jeg ifjor var i Loge i Frank-
 furt. – Nu kom Arvehertugen han præsenterede mig for sin
 Kone, en Datter af den afdøde Konge af Holland; hun
 25 sagde mig nogle venlige Ord og nu ved Taffelet bød Her-
 tugen mig tage Plads ved hendes Side, de underholdt sig

8) 26] *først skrevet* 25 8) Spadseret] *foran er overstreget* I Musseet og læst
 Aviser. Min 12) Neritz ∴ Nieritz 18) ung] *foran er overstreget* smuk
 23) kom] *derefter er overstreget* Arveprindsen han med Arveprindsen *rettet til*
 Arvehertugen 23) han] *først skrevet* her 26) de] *først skrevet* hu

særdeles med mig; vi gik derpaa alle udenfor Slottet hvor der var en Folkefest, der klattredes paa Mat de Cocagne, og dandsedes under en blomstrende Lind, Arvehertugen og hans Cavaleer dandsede, vilde ogsaa have jeg skulde, men jeg sagde naturligviis *Nei!* – Nu førte den unge Hertug mig alene, (Eckermann var med) til et Sted i Haven hvor Göthe havde spillet i det Frie, og hvor alle Weimars berømte Mænd havde skrevet deres Navn, een Side af Træet var beklædt med Bark, der begyndte at voxte fast, Lynilden havde her slaet ned, Jupiter havde ogsaa vilde skrive sit Navn. Derpaa gik vi til et smukt Bøgetræ og rundt om Haven; det var koldt Efteraars Veir, vi saae til Harzen, Alt havde en skotsk Character. Den unge Hertug var høist elskværdig, jeg kunde vælge ham til min Ven, var han ikke en Hertug! han læste høit Det har Zombien gjort vi gik fortroligt over en Time og talte. I Slottet selv læste jeg Eventyr, blev beundret; saa gik vi ud til Linden der var behængt med brogede Løgter, der dandsedes! siden spiistes til Aften. Jeg elsker ret den unge Hertug, han er den første af alle Prindsere der ret har tiltalt mig, som jeg ønsker ikke var en Prinds, eller at ogsaa jeg var det. Klokken 11 1/2 kjørte vi hjem til Weimar. /

Torsdag 27. Vesitter, Middag hos Excellensen Kansler Müller; hvor Eckermann, Boillieu og Baron Maltitz var; om Aftenen spadseret med B om paa Kirkegaarden; Roserne blomstrede; der stode flere Høestakke; til Aften vare vi hos Baron von Maltitz hvor jeg traf Fru og Frøken von Pogewitz, Alma Göthe, Fru de Rochefaulcoud & –

10) Jupiter] *først skrevet* Jupiteter 22) 27] *først skrevet* 28 23) Boillieu ∘: Beaulieu-Marconnay 26) og] *først skrevet* von 26) Pogewitz ∘: Pogwisch

Fredag 28. Musæum. Brev til Faderen og Jonna, Brev fra Faderen; et Stykke er indleveret om Ewald, lidt ærgerlig! – Til Taffel hos Storhertugen paa Belvedere; Storhertugindens underholdt sig med mig om Hamlet. Ved Bordet havde jeg Hofdamen Egloffstein til Bords, en stor Tilbederinde af mig. Fyrstinde Wolkonsky en Veninde af Keiserinden af Rusland, underholdt sig længe med mig paa Fransk, jeg svedte Tran. Storhertuginden fik min Bog Nur ein Geiger i Saffian; (det var et dyrt Stykke). – Den gamle Hofdame Frøken mine Eventyr. – Storhertuginden fortalte mig hvor kjær jeg var hendes Søn bad mig komme igjen til Weimar; Storhertugen ogsaa. Nu kjørte vi til Ettersburg; hvor de har en Journal, hvortil leveres Bidrag og imellem oplæses; Fru Gross Amalie Winter læste en Liebesgeschichte Arvehertugen en Novelle, rimeligviis af ham selv; jeg følte mig syg og var ved at kaste op, det var en Qval og det fik aldrig Ende; jeg læste Prindsessen paa Ærten, Keiserens nye Klæder og Idas Blomster men var ganske syg. Arvehertugen vilde at jeg skulde blive i Weimar længer; trykkede længe og fast min Haand, sagde han var min Ven og at han haabede engang i Fremtiden at kunde vise det! hans Gemalinde bad mig ogsaa komme igjen til / Weimar og ikke glemme dem; ligesaa den unge Grevinde Jeg var ordenlig blød om Hjertet. Fik en Green af Lindetræet og rullede Hjem. – Den [gamle] Hovmesterinde Gräfinn von

1) 28] først skrevet 27 10) 3: von Fritsch 10) Storhertuginden] foran er overstreget Kjør 14) Liebesgeschichte] derefter er overstreget Frohrieb Müll 15) ham] først skrevet sig 17) Keiserens] K først skrevet D 19) at] a først skrevet D 25) Hovmesterinde] derefter er overstreget Gräfinn von Reder Redern, den unge Fürstinn

Fritsch. Den unge Fräulein von Egloffstein. Fürstin Wolkonsky. Cavalier bei Grossherzog Graf Beust. – Ikke vel.

[*Løvedag*] 29. Følt mig ilde. Paa Musæet. Gaaet med Kansler Müller til »Die Fürsten Gruft«, Kirkegaarden er meget venlig med Blomster, og Udsigt over Byen. I Kapellet ere Kisterne nu flyttede om, Göthe og Schiller staae ved Siden af hinanden, jeg vilde gaae til Göthes Kiste og det var Schillers jeg lænede mig over. Jeg stod mellem dem begge læste mit Fader vor, bad Gud lade mig blive en Digter dem værdig og iøvrigt i Ondt og Godt hans Villie skee, paa Kisterne laae Laurbærkrandse, jeg tog Blade fra hver. Hertugens Kiste seer meget prægtig ud, hans Gemalindes var med rødt Fløiel, jeg blev meest hos Göthe og Schiller hvilede mig ret paa deres Kister. – I Kirkegaarden laae Hummel, hans forgyldte Basrelief Buste tittede frem mellem Roser. Vi gik siden til Göthes Have og Slotshaven. Mit Knæ, som jeg stødte forleden gjør mig ondt; ellers lidt bedre. Imorges en Bog fra Fru von Grosz Memoire eine[s] bleiernen Soldat. – Middag hos Baron von Maltits med, vi kjørte derpaa til hvor Müller viiste os alle sine Erindringer / fra Hertuginde Amalie; en brusende Flod; Aftenen hos Froriep hvor jeg ret maatte fortælle Eventyr. Gik hjem i deiligt Maanskin. I Dag var jeg ogsaa i Kirken hvor Herder har været Præst og hvor vi saa hans Grav, udenfor skal et Monument reises for ham. –

[*Søndag*] 30. Drukket Caffé hos Fru Grosz, hjemme skrevet i Album. – Müller om ham sagde Napoleon, kaster man ham ud af Vinduet, da kommer han ind af Døren. – Sagt Farvel

1) Fräulein] først skrevet Fräuh 7) jeg] derefter er overstreget kom tilfældig

18) Middag] foran er overstreget Aften tilbragt hos . . .

hos Maltitz, Ekkermann, Frøken Pogewitz og Müller der læste sine Digte for mig, jeg skrev i hans Album. Været i Göthes Have, fik en Rose der, talte med Fru von Pogewitz. Middag hos Overstaldmester Bjelke. General Beaulwitz, Müller Beullieu, Riemer, Froehrib vare der, jeg maatte skrive
 5 i Album og læse. Om Aftenen hjemme hos os Schöll Kom i Seng Klokken 12, men sov ikke.

Mandag 3 – [3: 1 Juli]. Oppe Klokken 6 thi jeg sov slet. Leiede en Vogn med een Hest og reiste Klokken 8¾;
 10 Taarerne kom mig i Øinene da jeg sagde Farvel til den Fortræffelige Beaulieu; jeg var ganske veemodig da jeg kjørte ud af Weimar! – Udenfor Byen bad to Studenter Kudsken om at kjøre med til Jena, han sagde nei, lidt efter lod jeg holde og tage dem op paa Veien to Brødre, den ene sad hos
 15 mig og de fortalte om Studenter Livet i Weimar og Duellerne, som / skulde afskaffes. Gik til Boghandler Frohmann der indbød mig til Middag, men først til Fru von Wolzogen Schillers Svigerinde, en gammel Dame (Agnes von Lillien) hun var meget livlig! sagde i Spøg at hun kom nok ogsaa til Kjøbenhavn, da nu Jernbanerne vare der, jeg maatte smile ved den gamle Kones Tanke om Reise; Havet vilde hun engang endnu see, det fik Schiller ei at see sagde hun og talte om de Velgjerninger han havde nydt af Schimmelmänn. – Hun talte om Landenes Forhold & – Spiist hos Frohmann hvor der var
 20 en ung fersk Student, der præsenterede sig som Critiker; drukket Caffé i Haugen. Frohmanns Forældre førte et stort Huus da Göthe Wiland og Schiller levede, disse vare Huus-

4) Beaulwitz 3: Beulwitz 15) Weimar 3: Jena 16) Frohmann 3: Frommann 17) von] *derefter er overstreget* Wolf 19) livlig] *først skrevet* livligt

venner. Gik til Wolff der har udgivet Hausschats, han fortalte at han gjennemsaae en Oversættelse af Heibergs Værker, som han ei troede vilde gjøre Lykke, han havde her hans: Eventyr i Rosenborg, det var Boghandler Lorck, som besørgede det. – Han viiste mig et gammelt Billed og en 5
Trappe & – Pakket ind; Besøg af den unge von Gross; leveret mit Tøi paa Posthuset; med Frohmann i Griesbachs Garten hvorfra er smukke Udsigter til Bjergene; vi mødte her *Hase*; Forfatteren til Jesu Levnet, han var glad ved Mødet, jeg ligesaa; seet et gammel bevoxet Taarn fra det 14 Aar- 10
hundred. Frohmann behager mig. – Spadseret med Wulf ud til en Vandmølle, smuk Natur; foræret ham mine »Eventyr«. Professor Michelsen kom at søge os! fulgte hjem med Wulff og drak »Liszt-Champagne«, gik saa til Michelsen hvor vi spiste Aften. Da vi gik hjem fløi en St Hans Orm hen over 15
Græsset, det har jeg aldrig før seet; ved Kirken fløi de over Gravene som i Robert. (*Ziegenhain*, Landsby tæt ved Jena.) /

Tirsdag 2 Juli. Oppe Klokken 4; gik henimod 5 paa Posthuset hvor jeg maatte vente til Klokken var slaaet sex, da først kom Diligensen! en ung Mand der havde været i Paris, 20
en rød næset Kjøbmand fra Erfurt der kjendte hele Eggen, en sovende Barbersvend? saaledes saae denne ud. Ganske kjønt; ved en Bjerghøide gik jeg. *Gera* en betydelig Stad udenfor et Slot, vi fik en gammel Geistlig, en Geolog Brehm (?) der kjendte Reinhard i Kjøbenhavn, og talte ganske 25
interessant! jeg var ogsaa interessant, han sagde jeg maatte

2) Heibergs] først skrevet Vær foran er overstreget Holbergs 11) Wulf ∴ Wolff
15) Orm] derefter er overstreget op fra 17) (*Ziegenhain* . . . Jena.)] senere tilføjet 20) en ung] foran er overstreget (*Ziegenhai*

være et ualmindeligt Menneske kunde han mærke, i Altenburg bad han om mit Kort og fortalte at hans Kone kjendte mine Skrifter, han mit Navn; fløttet ind i Stadt Gotha, her det bedste Hotel; spadseret til Slottet der ligger paa Klippe
 5 og paa Banke, det tager sig ret storartet ud, fra Haven Udsigt til Jernbanen. En Officeer mødte mig to Gange og hilsede altid først, hvem mon jeg ligner. (Igaar i Jena var det den unge Prinds Moritz af Altenburg, som viiste mig Vei til Torvet, han havde sag[t] til Wulff at han ikke kunde vide fra hvad
 10 Land den Fremmede var, der igaar spurgte ham om Torvet, han talte godt Tydsk, og ikke som en Engelænder eller Franskmand.) Fik en Flue i Øiet der svier slemt. – Spiist til Aften, drukket en heel Flaske Viin og i Seng Klokken 8.

Onsdag 3 Juli. Op Klokken 7, tung i Hovedet og nervøs;
 15 taaget Veir; Altenburger Klædningen er styk; Pigerne see ud, som Amagerkoner i Knup, de ere ikke endnu udsprungne, Tøiet er fast ind til Livet; og saa har de en Slags Vinger fra Hovetøiet; og et Bret for Brystet; Mændene komiske smaae Hatte. (Udsigten fra en Festnings Skydehuller til
 20 samme Side er som mange Forfatteres Værker, altid det samme med smaa Forandringer). Klokken 10 fra Altenburg, jeg var ganske ene i anden Vognklasse det kostede ikke 1 Thaler, (25 Silbergrossen) jeg lagde mig paa langs og i een Time / vare vi i Leipzig; hvor jeg kjørte til Stadt Rom; spadserede ind i Byen og i en Boglade tittedede jeg i Mygges
 25 Reise og fandt to Gange mit Navn. Mit Øie gjør mig ondt. – Table d'hotte. Reist Kl 4 paa første Plads til Dresden; netop

3) her] først skrevet hv 9) sag[t] ms. har sagde 9) hvad] tilføjet over linien
 12) Fik] foran er overstreget dog var han 25) Mygge 0: Th. Mügge

som vi passerede Elben blev jeg spurgt af min Gjenboe om jeg var en Kunstner; jeg sagde mit Navn og en Glæde gik over alle Ansigter, Alle rakte mig Haand; jeg maatte da strax skrive dem et Par Ord i deres Bøger. Augusta von Sonnenberg aus Bernburg, en født Oesterling, Søster til Maleren. 5
 Caroline Lücke aus Magdeburg, hendes lille Datter havde en Dukke med som havde Tænder, hedte Emilie og var 4de Gang paa Reise. I Stadt Rom, faldt Klappen af Chatollet ned og slog Hul paa min Næse, hele Aftenen badede jeg den med Salt og Vand. I Seng Klokken 9. Sandselig. +. 10

Torsdag 4. Dynen i Sengen for kort, ærgerlig og halv forkjølet. Nu gjør jeg Vesitter med mine Breve til: Gräfin Julie von Egloffstein. Overbibliothekar Hofrath Falkenstein, Fru Geheimrätin von Lüttichau. Fräulein Elisabet von Brunow. – Gik først til Major Serres, som var paa Landet; derpaa 15
 med mit Brev til Grevinde Egloffstein; Vogler ventes om en Maaned. Traf Hofraad Winckler, som tog venligt mod mig og vilde en Dag føre mig til sin Familie. Hos Frøken Brunow, tog Digteren mod mig, en meget pukkelrygget Mand, her var en Slags Boghandler fra Leipzig der købte hans nyeste 20
 Roman, han sagde han kjendte mig, men det lod ikke til det. – Traf hos Lüttichau Fruen, en interessant Dame. Gik i Galleriet, saae paa Raphaels Madonna især; efter Table d'hotte, sendtes mig fra Lüttichau en: Billet du Directeur 1er Rang Loge N° 3a. for hver Aften jeg er her. I Formiddags traf 25
 jeg paa Gaden Kammeraad Drevsen, besøgte Konen, de boe lige over for i Hotel de Pologne; hun fortalte mig at Frøken Drevsen og Baron Stampe vare forlovede. Forlovelsen de-

16) Vogler ∴: Vogel von Vogelstein 22) Gik] *foran er overstreget* Efter

clareret i forrige Uge. Løgn er det. Spadseret paa Brüls Therasser og spiiist Iis. Ondt i Næsen. / Da jeg vilde gaae i Theatret kom den unge Boillieu fra Tharand, for at hilse paa mig. I Theatret fransk Comedie, samme Trup, som var
 5 i Kjøbenhavn, Francisk Hr og Madame Armand; gik paa Brülse Therasse følte mig afficeret. Sandselig + .

Fredag 5. Hos Baronesse von Decken, der med sin Datter tog jublende mod mig! Datteren entusiastisk for »Nur ein Geiger«. – Besøgt Fru Serre som indbød mig næste Fredag
 10 til Marxen, kjørt med hende til Grevinde Hahn-Hahn, der elsker Nur ein Geiger: »Denne Mand i Norden med en Skye over sig,« sagde hun, i Athen hos Fru Prokes har hun læst min Bazar; kjørt til Bibliothekaren Falkenstein; hjemme læst for Boillieu et af mine Eventyr, det knagede underligt inde
 15 i mit Hoved, Angst for at blive gal. Ikke vel; i Opera Jensonada, hørt Tsischaschek. Drukke Porter.

Løvedag 6. Skylregn; Brev til Eduard og Holst; en underlig Angst over mit Hoved; Besøg af der var første Gang ude; gik i Theatret og saa fransk Comedie!
 20 derpaa til Baronesse Decken hvor jeg traf de tre Prindsesser af Holstein fra Leipzig, Hofdamen Frøken von Carlowitz, Bülow der har udgivet Novellebogen. Maleren Fröhlich; Bibliothekaren Falkenstein[;] jeg læste og fortalte Eventyr og vandt udeelt Bifald; følt mig raskere. –

Søndag 7. Brev til Lenz og Petit; Besøg af mødt paa brylske Therasser Svane med sine Forældre og

10) Marxen ∴ Maxen 12) Prokes ∴ Prokesch v. Osten 16) Tsischaschek ∴ J. A. Tichatschek 17) 6] senere tilføjet 18) Besøg] foran er udklattet gik 25) 7] først skrevet 6

Broder; i chatolsk Kirke hørt en Messe; en sørgende Castratstemme; besøgt Reiser. Vesit af Falkenstein og Baron Brunow; besøgt Baronesse Decken der med Datteren sværme for mig, foræret Claudine mine Eventyr; spiiet paa de brylske Terrasser med Linde, som gaaer til Italien; besøgt Grevinde Ingoldstein, som jeg behagede saa ved mine Reiseskildringer at hun viiste mig sit Ettallie, der vare skjønne Ting, især tiltalte mig to Christus, hun sagde at just Kunstkjendere skattede disse, Mængden de andre. – I Theatret, en daarlig Opera af Lortzing: der Wildschütz, midt i anden Act gik / jeg til Baron Brunows hvor jeg traf Kohl og Grevinde Hahn-Hahn, jeg maatte fortælle Eventyr og om vore Sagn, kom hjem halv 12 drak et Glas Punsch.

Mandag 8 Juli, kun en halv Time sov jeg og maatte da kaste op den hele Nat, Diaré h havde jeg! – hele Formiddagen syg paa Sophaen; gik smaa korte Toure rundt om Hotellet, mødte og hørte at Grevinde Hahn hahn ogsaa havde kastet op i Nat, vi maa altsaa have nydt noget giftigt. Spadseret om Eftermiddagen paa Terrassen; i fransk Comedie, traf der en Ambacadrice fra Neapel, som indbød mig til sig; gik hjem og spiieste nu første Gang i Dag. Besøg af Frøhlig.

Tirsdag 9. Regnveir; Afskeds Besøg af Seccher. Betalt Regning i Hotellet 11½ Thaler Drikkepenge 1 Thal[c]r 4 Ggs – kjørt med Diligensen, gjennem plauenscher Grund, der med sine smaa Klipper, sit Grønne i høi Grad glædede mig, i Tharandt ventede Boillieu mig i Posthuset; vi gik til

6) Ingoldstein ∴ Egloffstein 11) til] derefter er overstreget Gr 14) 8] først skrevet 7 22) 9] først skrevet 8 22) Afskeds] først skrevet Besøg 26) mig,] derefter er overstreget so

en Ruin med et Blik over Dalene; her er meget smukt; vi boe i samme Huus, jeg har til Naboe en Hindostanerinde Zilli; – vi gik en smuk Tour op til Königsplads og gjennem en Forsthauge, med et Monument 18 Ege plantet for Henrik
 5 *Cotta*; siden mødte vi Svane og hans Familie gik til en Mølle og Vesit hos Forstmesteren Paschewitsch og siden hos Hr *Cotta* og drak Thee, Zilli sang indisk for os; hjem og sov ganske godt. Mit Ophold i Dresden staaer i Leipziger Zeitung.

Onsdag 10. Gik med Boillieu og Pascewitz en stor Tour, vi kjørte til Eckersdorf gik saa til Rabenau, hvor der var smaa
 10 Klipper og smuk Skov, her i Møllen spiuste vi tarvelig til Middag, drak Caffé og vandrede langs Floden die wilde *Weiseritz*, der løb ganske tam; jeg var eengang lidt ængstelig for at blive ramt, men det gik, vi saae Bønderfolk fælde et
 15 Træ der faldt lige hen over Floden; om Aftenen vare vi hos Paskewitz hvor der var en ældre Dame, der kjendte Alt af mig; jeg fortalte Eventyr. Det blev Regn, Skovene bruste; sov ganske godt. – /

Torsdag 11. Skyer og dog Regn. Smuk Udsigt fra Taar-
 20 net; Middag hos Paschewitsch; han og Konen kjærlige Menesker, de have mistet deres eneste Barn der fik *Drueøie*; efter Bordet kjørt om Bjerget til en Hytte hvor de der havde leiet Kirsebærtræerne solgte Kirsebær, her var meget koldt og Blæst, jeg blev derover mindre elskværdig; to Herrer mødte
 25 os; ved Nedstigningen af Bjerget kom Fru Mangold med sin Datter; vi spadserede til en Høide hvor jeg læste af *Bazaren*;

2) Zilli;] *derefter er overstreget* hu 6) Vesit] *foran er overstreget* tilbra 9) 10] *først skrevet* 9 12) Floden] *derefter er overstreget* V 16) ældre] *tilføjet over linien* 21) *Drueøje* ∴ *tysk* Traubenaue 22) Bordet] *foran er overstreget* (Fru Mangold (med Datter)

de gjemte glade mine Bouquetter, indbød os beskedent til Aften i deres lille Bolig, den var, som et Dukkeskab; Frøken Cotta kom, jeg og Boillieu læste høit af Bazaren og der musiseredes; i Dag fandt jeg paa mit Bord et Digt til mig i Anledning af mit Besøg i Tharandt. – Om Aftenen gik vi hjem i Stjer[ne]lys. – Brev til Boillieu i Weimar. 5

Fredag den 12. Oppe Klokken 6; hele Regningen ikke to Rdlr. Zilli sagde mig Farvel fra Vinduet; Solblomsten fra Hindostan der havde sjunget for mig. ; besøgte endnu Paschewitz han fulgte med; Fru Mangold med Datter kom ogsaa til Posthuset; Paschewits og Boillieu kysede mig, jeg var lidt veemodig; rullede saa i klart Solskin ud af Bjergene; fra Plauenske Grund saae jeg det saxiske Sweits, som sønderrevne Bjerger. – Kom Klokken 10½ til Dresden; her har i Hotellet været megen Spørgen efter mig, en tyk tysk Reisende f Ex. Fik Brev med Skrivelse fra Faderen Eduard og Jonna. Besøgt Fru von Decken der med Datteren tog ganske velsignet mod mig, de havde begyndt paa min Spillemand og var henrykte. Du gode Gud hvor megen Glæde sender Du mig, jeg fortjener det ikke. Tak og vær velsignet for alt godt. (fik jeg dog en Ven) / Brev fra Prutz i Halle, bragt mig af Svogeren. Besøg af Bürck. Klokken 4½ kjørt med Hofraht Falkenstein og Frøken Veltheim til Maxen, man seer paa Veien Lillienstein, Königstein &. Serres Gods seer ud som een af vore Herregaarde og har et stort fiirkantet Taarn; fra Haven Nedsigt i en Kløft. Drak Thee i Haven og sov i Værelse med Falkenstein. Nur ein Geiger spillede for os. 10 15 20 25

Løvedag 13. Hele Formiddagen dicteret Falkenstein mine

15) Hotellet] først skrevet Hottellet

Digte i Tydsk, som han besørger satte i Vers. Til Middag Grevinde Hahn-Hahn med sin Ledsager Baron Byström; hun sluttede sig meget hjerteligt til mig; vi havde en stor Dinée, vi spadserede. (Theresiensprung, Lottchensitz) Jeg fortalte
 5 Eventyr; ved den grimme Ælling fik Hahnhahn Taarer i Øinene; Kohl fortalte mig at han for mange Aar siden havde skrevet Eventyr i Maneer, som mine. En Lade blev indviet, med Musik; en Psalme sjunget, en Tale holdt fra Stilladset,
 10 Skaaler drukket og Glasset kastet ned. – Fru Serre har, grebet af Spillemanden lovet at tage sig af et musikalsk Geni, man bragte hende to Dreng, den ældste er alt i Conservatoriet i Leipzig, den yngste spillede for os; han har gode Øine og hedder Henrik. – Om Aftenen blev jeg tegnet af en ung østerisk Portræt Maler, det ligner smukt, man læste imidler-
 15 tid høit i min Bazar.

Søndag 14. Regnveir; en lile Spadseretour; stor Dinée; Frøken Veltheim sjunget smukt; hele Mendelsohns Skjærsommernatdrøm spillet; om Aften læst Bazar og Eventyr. Forspiist.

Mandag 15. Et elskeligt Brev fra Kohl. Spadseretour til
 20 et Kalkbrænderie, til en Klippekløft; spiiist Kirsebær underveis. Siddet for den unge Østeriger: Ramberg der har lavet mit Portræt saa smukt. – Kjørt til Kreisa hvor der er et Bad, her traf vi Kohl, der førte mig til to qvindlige Badegjæster, en Frøken Bötcher; traf min Naboe ved table d'hote i Dresden. Ikke videre smukt her. / Tog til Serres Marmorbrud;
 25 Solen gik ned rød og ganske som man viser Midnat i Finland. Brev fra Boillieu i Tharand. Læst Eventyr.

2) Byström ∴ Bystram 7) En] først skrevet Et 13) Henrik ∴ Heinrich Riccitts

Tirsdag 16. Kjørt om Eftermiddagen til Wesenstein, et Slot der ligger indesluttet af lave skovgroede Klipper. – Vi saae Pilni, Pirna og Sonnenstein, Bjergene saa blaa; om Aftenen da vi sad og læste kom en Familie General fra Berlin, Konen klædt, som Beatrice Cenci; Manden sagde da jeg tog et Kirsebær; ja det var skjøndt i Dannemark, hvis de havde der saadanne Frugter. Ja de have vi! – Vor Jordbund er bedre end al Deres om Berlin; ja men Climatet! sagde Berlinereren, Det er omtrent det samme! Alle Frugter i Nordtyskland have vi lige [saa] god[e], »ja i Drivhuse!« sagde han! mit Blod blev hidsigt, jeg gad ikke tale; gik tidlig paa mit Værelse. Major Serre fulgte mig og var meget elskværdig. 5 10

Onsdag 17 [til Torsdag 18]. Læst for den fremmede Familie; hun overspændt. I Kirken er hele Loftet med de store og smaa Profeter i Portræt om Christus, inddeelt i Rum; alle Helgener; flere smaa Glasskabe ophængt og i disse smaa brogede Kroner af Guld og Tøiblomster i een var 27; de blive givne naar et Barn eller en ung Pige dør; i Stolene vare skrevne Tankesprog af Bibelen. – En illumineret Moses bar prædikestolen. mange Epitaphier; flere over Familien Schjönberg. Berlinererne meget rare, Konen troer hun skal døe i Efteraaret; hun har Tæring. Besøg af Kohl, den kjære Kohl, ledsagende de to Damer fra Kreisa; Baronesse / og Frøken Bøtcher fra Cuurland, de kjendte Ludolf Schley; jeg maatte fortælle dem Eventyr og give Haandskrift; ledsagede til Marmorbrudet; Kohl kyssede mig kjærlig til Af- 15 20 25

1) Tirsdag] først skrevet Onsdag 2) ligger] l først skrevet h 3) Pilni o: Pilnitz 10) [saa] ms. har som 21) Schjönberg] først skrevet Schcönberg

sked. De elske mig Alle. Igaar gav Fru Serre mig en Tegne-
 bog og kyssede mig dertil; Manden kyssede mig iaftes; idag
 læste Fruen paa Altanen sine Digte; spadseret alene om; Brev
 fra Kohl, givet endnu flere Haandskrifter; foræret Maleren
 5 Ramberg min Roman: Nur ein Geiger. »Fruentimmerhjer-
 ter,« sagde Ramberg, »er som et Vertshuus, een drager ind,
 en anden ud, –« – »Men Verten,« tilføjede jeg »bliver altid
 i Huset!« – det vandt meget Bifald. Fru Serres Hunde ere
 saa magre, [at] man faaer Ligtorne paa Fingrene naar man
 10 klapper dem; den ene brak iforgaars sit Been. – Ved Mid-
 dags Bordet blev min Skaal drukket i Champagne, den
 berlinske Oberstinde havde Taarer i Øine[ne];
 Klokken 4½ reiste jeg fra Maxen, fulgt af Hr von Ram-
 berg og Fru Emilie Siegel født Zimmermann, han gjorde
 15 meget Cour til hende, hun var mig meget hengiven. I
 Dresden fandt jeg Kort fra Paskevis i Tarandt og fra Bog-
 handler Weber i Leipzig; i Theatret var Forestillingen hæ-
 vet ved Madms: Melanis Sygdom; nu sidder jeg hjemme,
 træt, drikker Øl og spiser Smørrebrød. Fru fortalte
 20 om Grevinde HahnHahns Fader, der havde skudt i Luften,
 da det regnede en Dag han vilde have sin Høst ind og nu
 vilde skyde Gud, derfor mangle hver i Familien et Lem, Søn-
 nen er født med een Haand, Grevinden har mistet sit ene
 Øie. -- Sandselig. /

25 *Fredag 19.* Besøgt Winkler, der indbød mig Søndag hos
 sig paa Landet; gik til Brunow, der forærede mig sin *Trouba-*
dour, derpaa til Bibliotheket at søge Falkenstein, fandt ham

9) [at] ms. har om 16) Paskevis] først skrevet Pasqevis 22) derfor] først
 skrevet Søn 26) mig] først skrevet sig

hjemme; mit Bryst var angrebet; han oversatte mig Frøken
 Bremers Brev, der skal trykkes i Winklers Nytaarsgave. Gik
 til Fru von *Decken*, hvor jeg traf ogsaa den anden Datter.
 Besøgt Grevinde Eglofstein; traf ved Middagsbordet *Linde*,
 der var glad ved Mødet og den Kjærlighed jeg mødte ude; 5
 han havde hørt en Dame fra Berlin sige hun vilde være stolt
 af at have mig til Svigersøn, men det Fæ kan ikke huske
 hvem hun er; Besøgt Bürk; gik til Baronesse Eggers, som har
 indviteret mig til iaften; her var ægte kjøbenhavnsk Sludder,
 hun sagde at Spillemanden holdt hun ikke af, at, Tydskerne 10
 sagde de kunde ikke udholde at læse OT; at hun havde læst
 en Anmældelse af danske Digtere hvor jeg blev skammelig
 revet ned, var forfængelig og eensidig, skulde holde mig til
 det Smaae, f Ex Eventyr; jeg blev i et afskyeligt Humeur;
 ikke i Theatret til Oberon kunde jeg endnu komme i Lige- 15
 vægt; Fru Serre og Fru [.] født Usedom var der;
 Vesit i Logen; poetisk stemt.

Løverdag 20. Besøgt Bürck, som slet ikke tiltaler mig; gik
 til Fru von Serre; der gav mig et meget kjærligt Blad, spurgte
 om hun maatte kysse mig; / Fru von Lenep græd; jeg foer 20
 hurtig afsted; Trappen gaaer brat ned, havde jeg ei Tilfældig
 holdt mig fast, da var jeg styrtet ned af Steentrappen og
 Brækket Arme og Been; jeg følte Gud havde været mig
 naadig. Gik til Grevinde Hahn-Hahn, der havde skrevet et
 yndigt Vers til mig; hun var i høi Grad deeltagende og kjær- 25
 lig, talte om mit Liv og de Danske; Bystram førte mig i Neu-

2) Nytaarsgave] *først skrevet* Nytaarsgave 10) Tydskerne] *først skrevet*
 Tydskers 16) [.] *navnet unævnt, ingen plads afsat til det* 16) født]
tilføjet over linien

stadt til Fru von Lindorf, der boer i Tjedges Værelser, ganske nydeligt, med gothiske Rammer for Slyngplanter; hun skjændte nydeligt, fordi jeg havde svigtet hende; traf paa Elbbroen Major og Konen forrige Fibiger; gik
 5 til Fru von Decken. Spiiste paa Terrassen og kjørte Klokken 2 med Baronesse Decken og hendes to Døttre ud at besøge Maleren *Retsch*; – En aaben Veranda, Springvand i Haven, Viinbjerge med en Kirke; inde i Stuen en Løvhytte af Ephæu over Sophaen; et jovialt Ansigt har han; vi naede der ud
 10 før Regnen kom; jeg fortalte Eventyr og snart yndede han mig; hans Kones Album er en Skat, hvert Aar hans Kones Geburtsdag (*3 Sept: ?*) tegner han deri et Billede; et Par af disse findes i hans Phantasier, f Ex Sphinxen; deilig er den hellige Familie, denne Ro; Joseph sover fast,
 15 Maria, mindre, Jesu Barnet vaager og seer tænkende, med sine store Øine. Den fangne Amor i Halmen. Phantasus. Amorerne som lege med Fælderne, Løkker og Baand. Hans Kone under Viinstokken. – Han forærede mig sin Phantas[ien] og en Tegning til mit Album. Sin Kone skal han have fundet
 20 under en Viinstok; hun stille og venlig. Hendes Album skal hun / først efter hans Død give ud, for at faae lidt Penge. Kjørte hjem. I Theatret, fransk Comedie. Aftenen hos Fru Decken, med Falkenstein og Kone & ; hjemme drukket Viin.

25 *Søndag 21.* Været hos Lüttichau til Afsked og hos Ramberg (Altmarkt N° 19). En Tigger, der siger han ogsaa er

4) 3: E. W. von Wickede 7) *Retsch* 3: Moritz *Retzsch* 15) vaager] *først skrevet* vaaget 15) med] *foran er overstreget* ind i Hi 17) Hans Kone under Viinstokken] *tilføjet over linien* 18) Phantas[ien] *ms. har Phantasus* 23) Falkenstein] *først skrevet* Faklenstein

dansk Digter, har været her i Hotellet og vilde have fat paa mig. Hvem kan det være, ærgerlig! – Gik til Fru Decken skrev i hendes og Døttrenes Album, den kjære, gamle Kone græd og kaldte mig Søn, Claudine saae mig saa kjærlig i Øiet; jeg maatte ned til Grevinde Egloffstein, hun vilde absolut tegne mig jeg maatte sidde fra 11 til 1½[.] Hun var lidt for begeistret, vilde ikke slippe mig, jeg var saa træt og udaset, ogsaa Søsterens Digte maatte og skulde jeg høre; o, hvor var jeg træt; da jeg endelig slap, kaldtes jeg op til Fru Decken, hun var saa kjærlig, Claudine gav mig en Christus efter Guido, jeg fløj hjem og maatte sluge Maden ved Table d'hotte, saa den trykker mig i Halsen. *Klokken 4* fra Dresden paa Jernbanen, en Dame fra Sydamerika, var ene i Vognen med mig, jeg tittede til Retz' Huus; paa første Station saae jeg Poland som raabte lykkelig Reise. Kl 7½ i Leipzig i Hotel de Bavière fik et lille Kammer i 3^{die} Etage ud til en snever Gade, var meget ærgerlig derover. *sandselig*.

Mandag 22. Gik til Weber hvor jeg traf Lorck; fandt Robert Schumann, Clara var meget elskværdig, to Børn; de fulgte mig til Fru Frehge, før Sangerinde, hun / har sjunget for mig hos Mendelsohn; gik til Brockhaus; søgte forgjæves Kühne; Thable de hotte hjemme; Brev til Ingeborg og Vieweg. Besøgt Fru Brockhaus, hun var meget net, den lille Datter en voxen Pige nu; smukt Veir. Klokken henimod 7 gik jeg til Schumanns, spadserede med ham ud af Porten; hjemme hos ham kom Fru Frehge, hun sang deiligt Martsviolerne, Soldaten og især Spillemanden, Clara Schumann

17) sandselig] tilføjet under linien 22) Thable] T først skrevet L 22) Vieweg] foran er overstreget Br

spillede, det var vanskeligt at vide hvo af de 3 der skulde have
meest Roes; vi spiieste særdeles godt til Aften og drak Rhinsk-
viin og Champagne; gik alene den lange Vei hjem; Harald
David, Professor David og den unge var kommet,
5 de reise i Morgen tidlig til Dresden. Sandselig.

Tirsdag 23. Noget angrebet; smukt Veir, vexlet Penge;
været hos Lorck, der ønskede mit Portrait for illustrerte Zei-
tung; skrev derfor derom til Ramberg i Dresden, om at det
laantes herhid tre Dage; sagt Farvel hos Schumann; Clara
10 saae lidende ud i Dag; inderlig elsker hun sin Mand; jeg er
ikke rask. Middag hos Brockhaus, der var en fransk Greve
som læser over fransk Litteratur; Jules de Suzor, hvis Kone
er Søster til Madm: Bjerring; hun sagde at Manden var
Page de Roi. – Gik med *Güterzug* til Halle, havde den Fore-
15 stilling at vi vare paa en feil Bane; kom Klokken 7 til Halle
og tog ind i Kronprindsen, søgte Prutz men fandt kun hans
Kone; / en venlig Kone; hjemme til Sengs Klok: 9½. –

Onsd 24 Sovet godt. Gik Klokken henimod 9 til *Prutz*,
der tog glad mod mig vi talte sammen til op ad Formidda-
20 gen, spiieste saa Frokost og gik da i den botaniske Have, der-
paa hjem i Hotellet hvor Musæet er og læste Blade; I die
Gränzebothen, udkommet i Leipzig staaer af Boas det
Skrevne over dansk Poesie; hvor Holst bliver stillet saa høit,
jeg saa lavt; – det er ikke den bibelske Boas der har sin egen
25 Ager, men gaaer og samler Korn paa Andres, træde ned
hvor han ikke skulde er hans Naturligste. – (Det er ikke

2) drak] *derefter er overstreget* C 6) Tirsdag] *T først skrevet* M 18) Onsd]
først skrevet Tirsd 25) træde] *foran er overstreget* træder ned vor 26) skulde]
derefter er overstreget og

den bibelske Boas, der har sin egen rige Ager, men dog en hebraisk Boas der træder ned paa Andres!) – Mit Anbefalings Brev til »Frau Gräfinn Hancke geb: von Rhode« i Dessau, fra Grevinde Lindorf i Dressen giver jeg paa Posten. Middag hos Prutz der var flere Herrer indbudne; vi levede 5
 godt, min Skaal blev drukket i Champagne, en Søstersøn, Paul havde et høist interessant Ansigt, han var 12 Aar; vi drak Caffé i Haven, jeg blev træt, sagde Kl 6½ Farvel og gik til mit Hotel men saae først Torvet med det røde Taarn, med Rolands Støtten, der er malet Bronze og staaer op til 10
 et Huus, saa at han har et Vindue i Nakken; de to Kirke- taarne ere bundne sammen ved en Bro, der gik en Pige over, hun bliver nu altid der i min Tanke, det tænker hun ikke paa! denne Gang Klokken 6½ den 24. Juli, er maaskee hendes berømteste Gang! forføngelige Daare / siger Gud! du 15
 veed ikke: og du anfører Træk af hendes Liv! det kunde blive ret interessant i en Fortælling. – (Prutz har ogsaa en Løvhytte over sin Sopha). Nu sidder jeg ene hjemme, det er deilig at være ene med sig selv! (som en Mephistoph titter ind i min Ro denne Boas, med hans danske Litteratur.) 20

Torsdag 25. Sov næsten slet ikke i Nat; Vægterne i Halle, bruge at pibe hver Time; Klokken 5 var jeg oppe 6¾ gik Toget afsted; Prutz var der ude, jeg kom i Vogn med hans Søster og hendes Mand, i Köthen traf jeg Grevinde Schulin med to Døttre, jeg havde Skinke og Madera i Haanden, da jeg hilste paa dem. I Vognen var den Viinkomisær 25
 eller hvad han er, som jeg traf i Dresden og kjender Münster i Kjøbenhavn; jeg kom til at fare baglænds, en ung Jøde bad

4) Drossen ∴ Dresden 11) Huus] først skrevet Hus 27) Münster ∴ Mønster

jeg bytte med mig, han vilde ikke, Viinhandleren fik derved Nag til ham, en Jøde Madam fra Cassel byttede. Ved Des-sau Egeskov ned til Sale og Elben, Wittenberg laae forlangt borte til at sees ret; sandet Egn; Kornmarker der saae ud,
 5 som Ludslidt Tøi, eller halvskallede Hoveder. – Jeg tog ind i Mainhards Hotel, spiiiste der godt Middag Klokken 3, gik ud at kjøbe en Hat og mødte Steffens; jeg følte mig mindre kjærlig modtaget end i Dresden og Weimar, gik et Stykke og mødte Rafn, der reiser imorgen. I Theatret en ny Opera
 10 Mara, Componisten Netzer førte an; gik unter den Linden med Lyster. + .

Fredag 26. Kjøbt en ny Hat! forgjæves søgt Løvenørn, afleveret Breve til Grevinde Wilhelm Schwerin, Frau von Bordeleben; (der er i Dag skudt paa Kongen, men han er
 15 ikke saaret). / Kjørt ud til Humboldt, som ei var hjemme! uden Anbefalings Brev kom jeg til Grim, han kjendte mig ikke, havde aldrig hørt mit Navn, vidste aldeles Intet om mig; Weis var meget forbauset derover, sagde at det var en Anecdote til at lee sig ihjel over; mødt Danneskjold og Bar-
 20 denfleth; besøgt Glasbrenner. Kjørt ud til *Kletke*, der var glad ved at see mig; til Aften hos Steffens, hvor jeg traf Schelling og hans Datter, morede mig ikke. Husene »unter den Linden« illumineret til Ære for Kongen; sandselig. –

Loverdag 27. Breve fra Eduard, fra Petit, Vieweg, H. P.
 25 Holst, Beaulieu i Weimar; søgt forgjæves Holck. Været hos *Hitzig* der var saare glad, viiste mig sit Portræt, Svigersøn-
 nen Eduard Duller kom ned, dennes Datter havde til sin Ge-

2) Jøde] tilføjet over linien 10) gik] derefter er overstreget paa Jomfr 14) Borde-
 leben ∴ Barteleben 16) Grim ∴ Grimm 18) Weis] foran er overstreget Rosz

burtsdag Tommelise i virkelige Blomster og Vox & – De loe
ret af Grim; mødt Glasbrenner med Digteren Carl Beck.
Indbudt til Ministeren Savigny iaften. Mødt Cornelius, der
kjendte mig og takkede for Bazaren. Sendt Brev til Faderen
Collin; mødt Lenz. – I Königstätisches Theater Børneballet, 5
Mad: Weis med 32 Børn, det var yndig, men jeg følte Vee-
mod ved Tanken hvilken Skjæbne der forestod hver. Emilies
Hjertebanken var reent fordærvet, kun Visen om Kragen og
Slutninges Sangen var beholdt, Madms Hermann spillede
formeget Comedie. Jeg er meget forkjølet, kjørte til Meni- 10
steren Savigny hvis Kone er en Brentano, Søster til Bettina. /

[Tirsdag 30 Juli].
Middag hos Professor Weis, her traf jeg F[ruens] For-
ældre. I Theatret der verwünschte Prinds, der er en Bearbei- 15
delse af Jeppe paa Bjerget. Af de Genre-Billeder der gaaer
var [e]et værd at bringe istand hos os, en Berliner Soldat
kommer i Qvarteer i Frankerige, Pigen taler kun Fransk
han vil have at spise hun siger une poule; dandser for ham,
han lærer hende en tydsk, hun er tungnem, skal have Kys
& – Sandselig. – Besøg af Humboldt og Meyerbeer. 20

Onsdag 31 August [3: Juli]. Hos Skrædderen der har
sendt mig sine Digte; han var rørt over mit Besøg. Gik til

12) [Tirsdag 30 Juli] en eller flere sider mangler med indførsler for evt. resten
af 27. samt 28., 29. og begyndelsen af 30. juli 13) F[ruens] papiret beskadiget
14) Bearbejdelse] først skrevet Over 16) [e]et] ms. har det 18) dandser] d
først skrevet 1 20) Besøg . . . Meyerbeer.] senere tilføjet 21) 31] først skre-
vet 1

Hendriks, der lovede at tage sig af Mulatten; Besøg af
; Chamissos Søn kom, Taarerne stod ham i Øinene
 da vi talte om Faderen. Gik til Bettina, der var høist aandrig,
 kjæk, politisk, interessant; sagde mig at Kongerne læste mine
 5 Eventyr og havde godt deraf, de fik dog Sandheden at vide;
 hun forærede mig sin sidste Bog; jeg var henrykt. Brev fra
 Prutz, sendt Brev til Petit med Anbefaling, for Mulatten til
 Weimar, Dresden, Oldenburg. Brev til Schumann; Bog til
 Kongen og Tiek. Vesit hos Grevinde Wilhelm Schwerin;
 10 Middag hos Froriep hvor jeg traf Digterne Stern – og
; meget udaset! Aften hos Løvenørn, traf der
 Bjelke og Holck. Paa Veien derhen to danske Haandværkere,
 de fortalte at de og flere af deres i Søndags havde drukket
 min Skaal i Potsdam, jeg var ganske bevæget der[over]. /

15 *Torsdag den 1 August.* Gik Klokken 9 med Güterzug, der
 kommer een Time senere til Stetin, i Vognen var en Familie
Horn aus Natzka bey neu Brandenburg Meklenburg, Konens
 Forældre vare Godsbesiddere, de vare glade ved at gjøre mit
 Bekjendtskab, vi skildtes i Passow, Klokken 2½ kom jeg til
 20 Stettin og tog ind i Hotel de Prusse det første Hotel, men
 daarlig og med høist uvenlige Tjenestefolk. – Senere fandt
 jeg dem dog ikke saa gale; Pigen synes løs paa Traaden. –
 Drukket Porter, sandselig + –

25 *Fredag 2 August.* Gik ned til Dampskibet, der ligger ved
 Juckerstrasse; hilste paa Capitain; slet Veir, Blæst og
 Skyer. Søgt Musik Directeur Löwe, men han var i Wien,

1) Hendriks ∴ H. Hendrichs 3) da] derefter er overstreget han 14) Pots-
 dam] først skrevet Potzdam 14) der[over] papiret beskadiget 15) 1] først
 skrevet 2 17) Natzka ∴ Jatzske 17) neu] foran er overstreget ney 17) Ko-
 nens] K først skrevet J 19) Passow ∴ Pasewalk

spadseret hen til alte Fritz. – Tak Gud for de lykkelige Dage
i Tydskland! /

Føhr

Tirsdagmorgen 27. August reist med Bjerring til Odense
traf her Hancks, besøgte flere Bekjendter, men skjult at 5
Dronningen havde kaldt mig til Føhr, at det ikke skulde
komme i Avisen; Regn og Storm; saa at flere Reisende bleve
i Assens og vovede sig ikke over med os; vi vare tre Timer
om de to Miil, jeg laae udstrakt paa een Plads og slap for
Søesyge; Klokken 10½ kom vi i Land og rullede saa afsted 10
til Haderslebe[n].

Onsdagmorgen 28 passerede vi Appenrade, Veien gaer
tæt forbi Havet; seent paa Morgenen kom vi til Flensborg,
et Dampskib gik, det var Kamsjatka, med Prindsen af Hes- 15
sen, en Glücksborger og en rusisk Prinds Mensikov, som
[kom] fra Føhr; i Flensburg raadede man mig fra at tage
strax afsted, da jeg ikke kunde indkom[me] til Flodtiden og
maatte da ligge i Dagebøl, hvor Vertshuset var saare slet;
Veiene næsten ufremkommelige. Jeg blev i det bedste Hotel 20
hos Dölls Enke; besøgte Rieffels, der bleve overraskede glade;
jeg var ellers ikke ret oppe over mine Udgifter til denne
Reise der tyde paa meer end 50 Rdlr; Rieffel viist mig sit
Orgel, som man kommer til fra Husets Værelser; Præsten
Aschenfeldt (Digter) blev indbudt, nok en Præst og den 25
tilkommende Svigersøn, Cunze, en noget feed, lidt skiden
Yndling, med løs Krave, han tabte sig i Beskuelse af mig,
var mig særdeles god, jeg spadserede i Regnveir til Havnen.

15) Mensikov ☉: Suwarov

Spiiste til Middag hos Rieffels og forærede Cunze Bilderbuch ohne Bilder gik i Seng om Aftenen Klokken sex og sov til Klokken 1 næste Morgenstund.

Torsdag 29. Kjørte Klokken 2 om Natten ud af Flensborg
 5 i deiligt Maaneskin, men det var meget koldt paa aaben Vogn, den øde Egn, Tanken om de gruelige Veie der skulde vente mig, alt bebudede mig noget. Der var saa stille / en enkelt Fugl peeb i Lyngen! Skyerne joge forbi; – i Dagningen kom vi til en Landsby med et Vertshuus; snart blev det
 10 Morgen; Lyngen blomstrede smukt; tidligere, før Dag, saae jeg Forbud paa den slette Vei, flere Steder var der lagt Bretter paa Veien, som Fodgjængere kunde gaae paa; eet Sted var Veien en heel Flod vi skulde igjennem. Vi passerede Storkum, her talte de daarligt Tydsk, med eet aab[n]ede de
 15 et Skab, der var en Seng der laae et lille Barn. »Naa, din lille Strik, min smukke Dreng!« sagde en Skrædder der, nu hørte jeg de talte Dansk; »ja det kunne vi Alle her«, sagde de, »men i næste Landsby begynder frisisk.« – Vi kom der, Folkene ere lidet høflige, ikke en eneste Hilse og hilsede
 20 man dem fik man et kort Nik, Ingen toge Hattene af; for at passere saa lidt af Marsken [som] mueligt gik vi ikke gjennem Leck; ved det sidste Vertshuus i Geestlandet, havde nyelig Oxholm maatte overnatte, da Veiene nu bleve ufremkommelige, Marsken begyndte; Veien var opløst Jord, Hestene sank
 25 dybt i ved hvert Skridt og saa maatte man op paa Digerne hvor Husene laae i Læ og hvor man ventede at styrte ned.

2) sex] *foran er rettet og overstreget* 6) de] *først skrevet* den 8) Lyngen] *foran er overstreget* Gr 13) Flod] *derefter er overstreget* mellem 14) Storkum Stadium 20) kort] *k først skrevet* g

– Engene stode under Vand, saa de saae ud, som hele Søer; det Hele forekom mig at ligne noget finsk; hele Kornmarker stode i Vand efter Regnen. Valske Bønner dyrkedes meget. – Husene vare alle murede med brændte Steen, men bemosede; alle Farver maatte være paa en Malers Pallet, skulde
5
han male disse; her var Skorstene og ikke som paa Breitenburg store Diler; Alt saa fattigere ud. / Kom Kl: 12 til Dagebül, et usselt Hul; uvenlige Folk. – Kysten flettet med Straa at den ei skulde slikkes bort af Bølgerne, jeg saae en
10
Mand arbeide der paa; to a tre Gange aarlig. I Stormen i forgaars havde Dampskibet med Prindserne, været nærved at strande; Harms vovede sig ikke i Land; Bølgeslagene vare for stærke. – Efter skrækkelig lang Venten, Klokken 3 med Floden kom jeg paa Fergen (Faarenes Springen) vi seilede
15
i een Time over; Øen saae venlig ud, Byen reenlig! paa Gaden traf jeg Sally med VedelHeinen & han skaffede mig Logi i Huset hvor han selv boede, samme Værelser, hvor v. Holten havde boed; »Andersen! Hr Andersen!« raabte to unge Damer, »Moder, der er Andersen!« og en Dame saae
20
ud af Qvisten, det var Hertuginde af Augustenburg og hendes Døtre, det generede mig at jeg var i Reisehabit. – Træt kom jeg i Logie men blev tilsagt til om Aftenen, maatte da derhen; Kongen og Dronningen meget naadige; Kjeldermann spillede, jeg læste Toppen og Boldten, den grimme Ælling, Kongen loe meget og da jeg gik: sagde han: »Tak for
25
i Aften!« – Jeg indbødes til [i]morgen Kl 12 hos Dronningen at læse Lykkens B: Sally beroligede mig med at jeg skulde have min Reise betalt. Spadseret i deilig Maaneskin.

7) Kl:] K først skrevet h o) Mand] derover står S el. lign.

Fredag 30. Smukt Veir; besøgt Rantzau; Husene her i Gaden ere alle kun een Stue-Etage og een Qvist, denne vender ud ad; med Jernspiger staaer Aaret den er bygget, sædvanlig ere de over 100 Aar; langs Søen en Alee med unge
 5 Træer. Kl 12 hos Dronningen hvor Hertuginde var med Døttrene; vi spiste Frokost og jeg læste første Act af Lykkens Blomst, der gjorde stor Lykke. Nagel fra Altona var der og meget indtaget i Blomsten; tilsagt til Taffel blev jeg igjen afsagt, da der ikke var Plads. Besøgte Frøken Korn, gik i Badesa-
 10 lonen og spiste til Middag, her blev jeg igjen tilsagt til Taffel, fik Plads ved Siden af Levetzau, der drak et Glas med mig; Kongen og D. sad ligeover for og talte meget med mig. Om Af[tenen] til Thee, jeg var ikke oppe, der var mig noget st[ift] over det Hele; en Hadersleber spillede kjedeligt Klav[er] / Borgemesterens Datter fra Oldeslohe sang, tyndt! jeg
 15 fortalte Tommelise, Prindsessen paa Ærten og Tinsoldaten, men følte mig ikke tilfreds; ilde Lune kom jeg hjem. –

Løverdags 31 August. – Mødt paa Promenaden Hertuginde og Prindsesserne, hun indbød mig at spadserere med
 20 dem, saa at jeg ingen Vesitter fik gjort, bad mig igjen, dog komme til Augustenborg. – Klokken 12 tog jeg ombord paa Dampskibet Kiel, indbudt af Dronningen, vi seilede til Oland, een af de største Haliger, jeg kom i den sidste Baad og vi havde omtrent 1/2 Miil at roe, vi naaede Øen, hvor jeg
 25 bares i Land af Matroserne, netop da Kongen vendte om, jeg løb og sprang over Canalerne, kom Ganske varm til Kon-

7) der] først skrevet det 9) Korn o: Koren 13) [] [] i linierne 13-15] papiret beskadiget 16) Tommelise] foran er overstreget Pri 17) tilfreds] først skrevet for 26) Canalerne] C først skrevet V

gen, der standsede og bad mig ikke blot see Kirkegaarden
 men og gaae ind i Husene, der skulde nok komme Baad. –
 Jeg løb til den Ende af Øen hvor Havet ved sidste Stormflod
 havde revet hele Stykker bort, her var en lav Skrænt, for-
 raadne Liigkister stak frem, rundt om Menneskeknokler, 5
 Hovedpande Been, Alt hvad, som gaaer løst, samles og be-
 graves dybere inde i Landet, til Havet igjen naaer derhen
 og rive dem med, det er meest Sømænd; de kan saaledes
 jordes og dog blive Havets Bytte; de fleste vare Enker, her
 vare smukke Piger imellem; de gifte sig meest med Jyder, 10
 der komme ned for at tærskes, de blive saaledes *danske* Ko-
 ner. – Hele Øen seer ud, som en engelsk Park, der er kun
 een Slags Græs, den som taaler Havvandet; jeg løb til Kirken
 her var en lille Æreport af Blomster, altsaa udenfor Guds
 Huus, for det Bedste paa Øen ventede deres Konge. 15
 Derinde hang et Kobberstik af Kongen; – jeg gik ind i eet af
 Husene, her saae vi det eneste Mandfolk; Stuen / var med
 Fliser, som en Kakkelovn, her stode mange Bøger paa en
 Hylde for Vinteren; i Forstuen hang en Trætavle med tysk
 Indskrivt Tillid til Gud. Vi drak Faaremælk og vandrede 20
 saa afsted, Husene, rødgrønne dannede snevre mørke Gader,
 de sluttede sig tæt til hinanden. – Her have de siddet i
 Stormfloden, paa Tag og Lofter til en Baad vovede sig over
 med Brød til dem; Hele Øen stod under stærke Bølger; uden
 for de yderste Øer paa Sandrevlerne ere Bjækestilladser, som 23
 et Taarn reist, øverst hænger en Kurv med Brød og Brænde-
 viin for de Strandede. – Jeg gav Koner og Piger Haanden,

2) men og] *tilføjet over linien, derunder overstreget og* 12) Hele] *H. først skrevet J*

22) Her] *først skrevet Herinde*

de takkede for Æren, een spurgte mig ud hvem hvem Her-
 tuginden var, de fortalte deres Præst havde sagt dem
 noget lignende. Roede derpaa til Skibet, hvor jeg ved Taffelet
 sad ved Fensmark, han tog Glasset for at udbringe min
 5 Skaal og Velkomst hjem og i samme Øieblik udbragtes Kon-
 gen ombord saa vi sloges sammen; vi talte derom. Zahrt-
 mann drak med mig *Wulffs*; jeg og Dallerup drak *Bunzens*.
 – Efter Taffelet blev dandsset om Skorstenen; det saae præg-
 tigt ud, som en godt arangeret Ballet[,] mellem de Dandsen-
 10 de løb Matroserne med Bordbladene, Tjenere med Talerk-
 ner! Musikken spillede, Matroserne paa Hjulasserne sang
 recitativmæssigt Dybden; Lodsens saae alvorlig til Havet og
 lystig til de Dandsende, jeg stod med Fangel, Krogh & oppe
 paa Galleriet; Schou dandsede med den mindste Prindsesse;
 15 Lewetzau var en flink Danser og meget lystig, han kom og
 bad om en Impromtu til Kongeparret, jeg bragte:
 Fra Havet vi een Perle hjemad bringe
 Erindrings Perlen fuld af Poesi,
 Ved den vil dybt bevæget Hjertet klinge,
 20 Mildt Kongeparrets Træk jo staaer deri.

Nu udbragtes et Hurra! – Kongen sagde at jeg maatte see
 Øen bedre, jeg kunde faae en Baad til min Raadighed; Dron-
 ningen talte hjertelig, / jeg fortalte hvor mange Improm-
 tuer der vare blevne til paa Bregentved, men der var jeg
 25 ugenert, som hjemme, »men det vil jeg haabe De ogsaa er
 hos os!« sagde hun; vi taledes om Reisen & – Da Maanen

1) Æren] Æ først skrevet V 2) de] d først skrevet j 3) Roede] R først skre-
 vet t el. lign. 6) Zahrtmann] først skrevet Hartmann 13) til] derefter er
 overstreget Folkene 14) Schou] først skrevet Lew 17) Perle] først skrevet Pj
 26) vi] foran er overstreget og

steeg op viiste jeg hende den; et Impromtu over den gjorte Lykke.

Se der et glødende Hjerter staae,
I Bølgerne fik det jo Daaben,
Men her de levende Hjerter slaae, 5
Hjerter i Danmarks Vaaben.

Kongen, Dr: Hrt: alle meget indladende med mig. – Vi satte i Land paa Promenaden, lige op i Sandet; spadseret med Dallerup og Grev Reventlou fra London, Kongen sat imidlertid fast paa en Sandbanke; om Aftenen til Thee, jeg fortalte Svinedrengen og Kongen spurgte Hofdamerne om det var sandt at de ikke vilde kysse; jeg læste Nattergalen og Kongen sagde, »der gaaer en god Aand igjennem den,« Lewetzau og Rantzau talte om det Dybe deri. – Kellermann spillede smukt, Dronning[en] bad mig sidde hos sig og fortalte mig en Drøm om Dømedag og Englene der sagde »Det er Advent!« – vi talte om Moltkes & – Klokkeren 12 kom jeg derfra, spadserede.

Søndag den 1 September. Lidt Regn, gik ud til Kirken, paa Kirkegaardens Ligsteen; 1) den hellige Stad, Christ kom ud tog mod en Kone med sit Barn, Manden holdt hun i Haanden han førte Børnene, den mindste klyngede sig til ham. – 2) Mand og Kone holdt hinanden i Haanden, hun Døttrene, han Sønnerne; Costumerne anderledes end nu, Stenen over 100 Aar; paa de fleste vare ellers et Fartøi; Kirken ganske opfyldt af Mennesker, en god Prædiken af Nielsen; gik hjem og kom Kl 1 til Frokost hos Dronningen, hun øste op til mig Grød med Fløde; jeg viiste dem Stamblade, 25

28) jeg] derefter er overstreget for

Retsch Radering og fortalte Englen og nogle Smaavers, blev igjen udtrykkelig indbudt til Augustenborg. / Middag ved Taffelet, Aften hos Kongen og Dronningen.

Mandag 2 Sept: Mageløst Sommerveir; skrevet til Faderen, Jette Collin og Henrik; kjørte ud og tog et Bad, det var uendeligt velgjørende og salt, Vandet strømmede mig ud af Øinene; – Var ved Taffelet, sad ved Siden af Christiani; kjørt ud med Kongen og Dronningen; fik et Digt af Christiani; om Aftenen fortalt Olelukøie og Engelen. – En lykkelig Dag, Gud, jeg takker dig.

Tirsdag 3 Sept: Morgen Vesit hos *Christiani*, der vil have at Kongen skal gjøre noget for mig, at Alle vente det. – Læst Kl 12 for Dronning[en] sidste Act af »*Lykkens Blomst*«, vi talte om Aandesyner. – Vesitter. Middag ved Kongens Taffel, hver Dag er jeg der; om Aftenen igjen der; improviseret et Digt i Dronningens Navn, og ligesaa til Hr Peter der kastede Runer. – I Aften stod Maanen op saa omhyllet med Taage og Skyer, saa rød, saa Uveirsagtigt, Fyret øinedes neden for; Bølgerne sloge høit mod Land og Vandet sprøitede som Champagne, som sprudlende Haier, Kongen talte til mig om hvor smukt det havde seet ud ved Taffelet just. –

Onsdag 4 Sep. Besøgt Hofdamerne, fik hos Frøken Krog *Biernatzki*, Schriften; spadseret med Landfogeden og hørt om *Halligerne*, hvert Huus er bygget paa et Verft, paa Oland er Køer, paa de andre Faaer. Vandet rundt om har ingen Fisk, det er smudsigt guult; Vandet kan sprøite op mod Vinduerne, de sidde roligt inde og spinde; der tales frisisk, beslægtet med engelsk. – Sengen er som et Skab og indvendig

9) Olelukøie] først skrevet Olelykøie 13) Læst] foran er overstreget Middag v

med flættede Matter. – Skibe kan tidt drives lige hen til et saadant Huus, hvor Lyset skinner ud, det seer ud, som det svømmede paa Vandet; paa enkelte Steder findes Qviksand; Kommandor kaldes den som fører herfra Skibe til Grønland, Holland, & – rundt om findes Hvalfiske Tænder, de see ud 5
 som store / Ledpæle, grøn forvittrede, betragter man dem nærmere seer man dem flade paa den ene Side, indvendig hensmuldre de; her ved Haverne i Wiek findes flere, ude ved een Mark er et heelt Hegn. Konerne bære røde Fess under Tørklædet, de ugifte Piger deres bare, flettede Haar. – Van- 10
 det i Dag plumret, det var Ebbe, meget salt, man klæder sig af, mens Karlen til Hest med store Støvler paa trækker Badehuset ud i Vandet, stiger Floden for stærk, kommer han igjen og haler lidt op; man drages op paa Sandet og bliver under Touren færdig med at klæde sig paa. – Jørgensen 15
 Jomtou er kommet her; Besøg af Ewald, Rantzau, Nagel og Lewetzau. – Ved Taffelet bedt af Dronningen at læse lidt om Aftenen. – Besøgt Westengaard; Husene her ganske hollandske, med et buet Vindue i Døren, det kan aabnes man har det paa Billeder med hollandske Qvinder i; Stuen med Glace- 20
 [re]de Vægge, grøn malede Vinduer og mange Skabe i Væggene; paa Kakkellovnen et løst Mæssing Gjemme til at stille Kaffekjædelen under og til at pynte. – Bal i Salonen; om Aftenen fortalt Kongen Billedbog, Keiserens nye Klæder, den uartige Dreng; Angr[e]b[e]t. 25

Torsdag 5 Sept: Takket Gud for de 25 Aar! Besøgt Christiani og Rantzau, talt om denne Dags Betydning for mig,

16) Ewald,] derefter er overstreget i linieudgang Ra 22) et] først skrevet en
 22) løst] tilføjet over linien 22) Gjemme] Gj først skrevet Kj

Klokken eet læst for Dronningen Th: Levnet, talt om mit eget, bedet hende om i Kjøbenhavn at læse Ahasverus. – Sær veemodig glad; skrevet et Digt til Christiani. – Ved Taffelet drak Rantzau og Frøken Rosen min Skaal, Besøg af Westengaard, som lykønskede mig; et Digt af Christiani. Sendt med ham Brev til Fru von Eisendecker. Aftenen hos Kongen det var den 5 Sept: – Kongen kom hen til mig lykønskede mig til hvad jeg havde overstaaet og vundet, kom siden igjen og spurgte om min første Optræden, talte om min Erkjendelse i Tydskland; jeg fortalte et Par characteristiske Træk! han loe, spurgte om jeg ikke havde noget bestemt at leve af, jeg sagde / at Fred VI havde givet mig 200 Specier og hans Majestæt ladet mig beholde disse hvorfor jeg takkede, »Det er kun lidt!« sagde han, »men jeg behøver ikke saa meget!« sagde jeg; han spurgte om mine Skrifter hvad de indbragte, jeg sagde 12 Rdlr Arket, det er ikke meget, vi talte om Livet; jeg følte at her var Leilighed til at bede om mere, men det var min Følelse imod; han sagde da, »kan jeg nogen Tid være Dem til Gavn med at fremme Deres Litterære Virksomhed, saa kom til mig!« jeg takkede og sagde at jeg øieblikkelig intet havde at bede om. Rantzau, som jeg fulgte hjem sagde at Kongen jo havde lagt mig det i Munden at forlange noget men roste ellers min Følelse, lovede, hvis Leilighed gaves at tale min Sag. Jeg var lidt utilfreds med mig selv, men stolede paa Gud.

1) eet] *foran er overstregt* 1) Th: ∅: Thorvaldsens 2) bedet] *derefter er overstregt af* 5) et] *først skrevet mit* 7) 5] *foran er overstregt* 2) 9) talte om min Erkjendelse i Tydskland] *tilføjet over linien* 14) sagde han,] *derefter er overstregt* hvad giver du De 14) behøver] *derefter er overstregt* kun lidt!« sa

Fredag 6. Spadseret med Møller fra Flensborg og Christiani, været i Bad, hvor jeg mødte Kongen, ved Taffelet kom Statholderen. Dampskibet seilet til Helgoland, Pasagererne bares ombord i Baadene der dandsede paa Vandet. – Nede paa Sandvolden mellem Havnen og Stranden opreist Telt og Dandseplads med Flag, Böhmiske Musikanter spillede Bølgerne væltede op mod Stranden, Haligerne laae som Noaarker paa Vandet. Om Aftenen deilig stjerneklart, de røde Flag veiede i Luften, daarlig Oplysning, Bønderpiger og Borgerdøttre dandsede med Søefolk og Bønder; jeg fik Christiani og siden Rosen med ned ved Stranden, de stærke Bølgeslag med lysende Vand væltede mod os, det saae ud som Havet lynede, een Stjerne skinnede saa klart og man saae dens Straaler i Vandet; Characteerdandsen hedder Fætter Mickel; paa Føhr dandses en Dands der begynder og ender med et Kys, ingen Pige, tør uden at fornærme nægte at dandse den; de have deres Haar lagt om den røde Fes og Tørklædet uden om igjen. – »her er noget lærerigt at høre!« sagde Een da jeg fortalte om Grækerne. Om Aftenen tog Statholderen mig i Haanden, sagde jeg ogsaa engang skulde besøge ham, *der* var smukke Piger. Jeg maatte for Dronningen fortælle et Maanebilled og det døende Barn. /

Løverdag den 7de. Kjørte i Tordenveir til Bad med Dr Nagel og med Grev Holck; gik ombord i samme Baad, som Kongen til Dampskibet. Zahrtmann kom og sagde at Kongen havde spurgt hvorfor jeg ei var gaaet tidligere med Blücher og han havde svaret at Digterne altid vilde være So-

1) Møller ∴ J. M. A. Müller 10) Borgerdøttre] *foran er overstreget* Kjøbstad
24) ombord] *derefter er overstreget* paa

len nær, det forstemte mig, jeg sad eensom paa en Tønde og saae ud paa Vandet; det var Ebbe to Vogne kjørte paa Sandet fra Amrom til Føhr, een i modsat Retning, det saae ud som kjørte de paa Vandet og meget store saae de ud. –

5 Jeg blev baaret i Land, Kongen gik paa Kaninjagt; Statholderen, Bille, Haxthausen, den unge Rist, og jeg vandrede om i Dynerne; de saae ud som en storartet Kirkegaard, de grønne Duskplette Marehalm var Gravenes Stads; een Sandbanke stod som en Pyramide, vi gik til den, det var

10 som en Vandring i Africa; Bølgerne havde efterladt deres Aftryk i Sandet, det saae ud som / var det beskrevet med store afrundede Bogstaver; vi steg op paa den høie Sand Kegel, og det aabne Hav laae for os, det var Ebbe, næsten en Miil ud strakte Sandet sig; hist og her stod Vandarmene

15 og ompændte det; to smaa Fartøier laae paa det Tørre; vi saae de to Bjelkehuse langt ude med Brød og Vand. – Maagerne græde som Børn, vi gik ned, det var som Nedgangen i Vesuvs Aske; vi kom over en af Sand indsluttet Plaine, her voxte en Art rødgrønne Pile, det saae ud som en

20 stor Rosenplantage; der var mellem Dynerne store Dale, der laae en Trøie, et Vrag; – Vi sad en 3 Qvarteer i Læ af en Dyne og Solen brændte som Ild; Landskabet selv med en kold Luft over var ganske grønlandsk, saa sørgende, Græsset sortgrønt, Husene saa mørke. – Qvæget gik nede i en halv

25 overflydt mørk Dal. – (Da vi seilede her til laae Dynerne paa Sylt solbelyste, saae ganske ud som Gletschere). Da vi

1) Tønde] *foran er overstreget* Kano 2) to] *først skrevet* tre 3) de] *først skrevet* det 4) Duskplette] *Dusk tilføjet over linien, p først skrevet* P 5) rødgrønne] *tilføjet over linien*

skulde seile bort var Vognene endnu ikke komne med min Kappe, en Baad alene ventede paa mig, jeg maatte ud og var forstemt, thi Almanakken med alle mine Optegnelser laae i Kappen, paa Søen mødte jeg Hansen, der bød mig komme over i Kongens Jolle; Statholderen raabte fra Donners Skib, Matroserne vidste ei hvad de skulle jeg steeg over til Hansen, gik med ham i Dynerne, nu kom Kongen, der talte venlig til mig, saae paa mine Blomster. Da vi seilede, var der mange Tumlere; / Kongen talte længe med mig og da vi var ved Føhr, sagde han, ak! at allerede smukke Dage ere forbi! »ja jeg maa sige det samme, Deres Majestæt, der staaer i Bibelen, naar man har nydt det himmelske Brød, vil det jordiske ikke længer smage!« – Vi kom til Taffels Klokken 8, Klok 9½ gik jeg hjem i Seng.

Søndag 8. Badet; kjørt i Kirke, sad i Hofcavalernes Stol; tilsagt til Dronni[n]gen, spiist Frokost der. – Audiens hos hende og fik en Ring og Løfte om at sees oftere i Byen. Kongen meget naadig, det glædede ham at jeg var kommet til Føhr og han ventede at see mig i Kjøbenhavn; stort Taffel; igaar have paa Badehuset de tyske Gjæster drukket Kongen[s], Dronningens og *min* Skaal, Christiani udbragte den, Sally takkede for den; spadseret med Hr Geert fra Altona; Indbydelse af Nagel at boe hos ham i Altona. Aftnen hos Kongen, Dronningen indbød mig at gaee over med Dampskibet, Kellermann var ikke indbudt og gjorde lidt Vrøvl at saa maatte der ventes paa mig og at jeg maatte sige nei

6) Matroserne] *foran er overstreget* jeg 11) der] *først skrevet* na el. lign. 12) nydt] *tilføjet over linien, derunder er overstreget* smagt 15) Badet] B *først skrevet* K 23) Aftnen] *først skrevet* Men el. lign. 26) at jeg] at *først skrevet* og

til Dronningen, jeg fik da Frøken Rosen til at undskylde mig og mig ønskedes en lykkelig Reise.

Mandag 9 Klokken 7 gik vi med den lille Færge, det var aldeles Modvind, vi krydsede høit op under Oland, jeg var
 5 meget ærgerlig, Pastor Westengaard gav den tilfredse Geistlige, dækkede Konen til, hun blev søesyg, skjøndt hun lugtede til Roser og deelte ud til trængende. Klokken var over
 10 10 før vi naaede til Dagebøl, her / var en Deel Vogne og Heste, nogle Mennesker fra Omegne[n], Fruentimer med
 15 Katuns Huer paa; de saae alle saa store ud paa Digerne; en Time efter kom Dampskibet og der raabtes Hurra! nu kjørte vi den slette Vei, Græsset saae mørkegrønt ud, Folk gik i Vand og høstede; to drukne Bønder mødte vi. – Eensomme Huse laae paa Geesten, Hedelandet; Mændene tage Tjeneste ude om Vinteren, Fruentimmerne ere hjemme, indsneede, deres Medecin, er Hyldethee, Brøstsukker og Honni[n]g, Breve gaae med Leilighed, der laae flere i en Kro, med Adresse og Følgende: aflever[es] i X Kroe og bedes Kroman-
 20 den Hr X at give det til Fohrmanden * eller en anden sikker Leilighed, som kan bringe det til *. – Det blev mørk Aften, vi saae imellem et enkelt Lys fra et Hedehuus, endelig naaede vi Flensborg og tog ind hos Dölls Enke hvor jeg spiiste Beuf og drak en Flaske Porter.

Tirsdag 10. Besøgt Overtoldindspecteur Müller hvor jeg
 25 drak Caffé, været hos Rieffels; hos Holsteins hvor vi med Tott og Føns fra Hindsgavl spadserede langs Fjorden, hvis

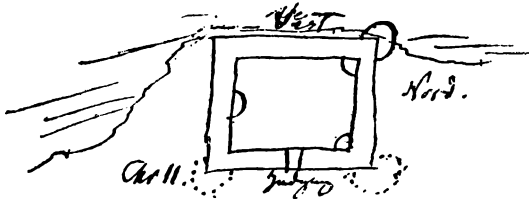
9) Omegne[n] *ms. har* Omegnend 10) en Time] *tilføjet over linien, derunder er overstroget* strax 18) bedes] *først skrevet* beder 19) Fohrmanden ∴ Fuhrmanden 26) Tott ∴ O. Reedtz-Thott

Kyste grupperer sig smukt med Træer høit over Husene, her laae mange Skibe. Fru Holstein sang, med zylfeklar blød Stemme. Klokken blev næsten fire før vi kom afsted, Bestemmelsen var halv to, jeg var lynende gal og skjændte, Kellermann gjorde Undskyldninger, endelig kjørte vi, midt i Byen 5
maatte vi holde et Qvarteer, han havde glemt sit Pas og Dahl [løb] efter det. (Hertugens talte jeg da med i Flensburg, de vilde til Gravensteen, men bestemte sig til for vor Skyld imorgen at gaae / derfra til Augustenborg;) – Vi kjørte først over en Mil paa Apenrade Veien; vor Kudsk grinede, 10
det Fæ, da jeg troede vi havde kjørt længer, end vi havde, jeg blev vred; jeg frøs; vi kom nu paa Hede med høi Lyng; Drengene stod paa Hovedet for at faae en Skilling, jeg troede først det var en Pæl, saa en Fugleskræmme, saa Øienbedrag. – I mørk Aften naaede vi Gravensteen, der vist ligger deiligt, 15
Slottet var stærkt oplyst; vi kom nu til Sønderborg Sund, hvor vi gik over med en Træk Færge, Vandet lyste, jeg saae det først paa det vaade Toug, det saae ud som faldt der St Hans Orme fra det, jeg fik en Aare at pladske i Vandet med, det var som en hvid straalende Fane; en Svømmer maa lyse 20
som Jesu Barnet i Correggios Nat; en Barnemorderske kunde ved at see dette Billede tænke paa sit Barn hvorledes det lyste i Vandet. – (igaar Nat sad jeg paa Heden og tænkte, som en Hofmann; hvor der dog ere mange Hoffer paa vor Jordklode, store og mindre, – seer man nu op paa de utallige Stjerner 25
og veed at disse ere beboede, har altsaa Hoffer ligesom vi, en Mængde Hoffer paa paa hver og saa denne utallige Stjer-

7) [løb] *ms.* har krøb 8) for] *derefter er overstreget f* 10) vor] *foran er overstreget* endelig 23) Heden] *foran er overstreget* Hest

nevrimmel, hvilken Mængde Hoffer, ja da svimler man ved Guds Almagt.) (skal bruges i Romanen som Hof-Tanke) / Vi tog ind i Stadt Hamborg, drak Punsch og Viin. –

- Onsdag 11.* Spadseret til Slottet; Solen skinnede prægtigt
 5 paa det klare grønne Vand; gule Skrænter hæve sig paa Sleswig Side. – Gik til Slottet, der er meget forfaldet; –

- Vi saae Kapellet; der hænger to Malerier, den oldenborgske Stamme, Portrætter, Christian den første, med det bekjendte Ansigt som Kong Hans. Een Søile bærer Loftet, Forgyldningen meget frisk; mange malede Vaaben og tyske Bibelsteder
 10 paa Galleriet der gaaer rundt om. Vi vare inde i Begravelsen, Hertugens Moder, Søster til Fred VI laae i sort fløiels Kiste med broderet Sølvkrone; Kisterne stablede oven paa hinanden. – Vi saae nu et Fængsel liig Christ: II. her var en
 15 Lænke i Muren, det var et rundt Taarn og med tyk Muur. – Vi kom gennem Sale med Udsigt til Havet, her laae en stakkels Karl, der af Kjærlighed igaar havde skudt sig saa under Munden var sprængt, jeg saae de svulne blodige Læber. Vi kom til Nedgangen af Ch II Fængsel, Døren der til
 20 muret og Taarnet borte, Marmorbordet bragt til Kjøbenhavn, men den Marmor blok, (slet Marmor) han har siddet

5) gule] foran er overstreet hv

paa laae neden for Trappen, jeg satte mig paa den, hvor kold, Tanker gik gennem min Sjæl; vi skreve vore Navne, ude hvor Taarnet havde været plukket jeg en Nelde og bitter Regnfan. / Manden, Hunnæus, som førte om fortalte at man i Jylland havde givet en Comedie der om, »Kongens Drømme«, 5
 Reisende havde fortalt at have seet det i Aarhuus. – Traf i Vertshuset Westphal fra Itzehoe, som jeg saae i Wieck. – Klokken 3 kom Hertugens forbi. Klokken 5 kjørte vi til Augustenborg, det er et smukt lille Land, det er Fyen i det Smaa; Slottet 10
 tog sig prægtig ud i den nedgaaende Sol, en stor Mængde Svaner svømmede omkring, jeg tænkte paa de græske Prindsesser i »Svanehammen«, der badede sig. – Vi tog ind paa Vertshuset, gik saa til Slottet, blev vel modtaget og Kellermann og jeg fik Værelse i Cavaleerhuset; han havde taget det med to, jeg 15
 eet, Hertugininden sagde det var Feil, det blev byttet om. Dahl var ikke indbudt, han var vred; jeg fik Aviser med og sov snart.

Torsdag 12. Dahl reist til Kiel. Hertugen laant mig Vogn til Kjørejour; tog derfor hen til Biskop Tetens, hvor jeg traf Brodersønnen med Kone; det var sælsomt Livets Gang, 20
 komme som Hertuggjæst, første Gang i hans Huus, hvor, da jeg var sidst, kom som en fattig Dreng, han talte haardt til. – Spadseret med Hertugininden og Prindsesserne, seet deres mange Hunde, seet, den gamle, afdøde, Hertuginendes Bolig. Ved Taffelet bød Hertugen mig tage hans Kone til Bords. – Læst 25
 grimme Ælling og Toppen. –

Fredag 13. Noget angr[e]bet af Luften; Besøg af Oversætteren til OT. Christiani. Spadseret. Als er som en Ø, svømmet fra Englands Kyst, efter der først at have optaget i det Smaa, et Billed af hele Landets mildeste Skjønhed, de grønne 30

Marker, Skovpartierne & – Jockeyerne maa drømme sig her i England. / Kellermann fortalte iaftes om en Udpibning i Christiania, ved første Acts Slutning, heftede to Herrer i første Etage deres røde Silkelømmetørklæder i Knaphullet med
 5 Lange Fløiter ved, som Drengene blæse paa; lode disse hænge ud over Gelænderet; ved anden Act begyndte de at blæse hele Tiden, en Herre gik ind og bad dem holde op, de svarede ikke, de vare fri Nordmænd, den fremmede slog da med sin Nøgle den Ene i Hoved[et] saa han blødte, Manden
 10 maatte bøde 100 Species, den anden blæste fort. – Det har været Haandgemæng, saa at de trak Støvlerne af i Parterret og sloges med dem. – De frie Nordmænd. Mavepine. Provst Krogh-Meyer.

Løverdags 14. Skrevet Breve og sendt afsted til Beaulieu og
 15 Arvehertugen af Weimar. Frosset meget; spadseret i Regn, seet Makreelstimer, hørt Jagtskrigene. – Fortalt Eventyr, en Deel her til Middag; Borgemesteren fra Sønderborg noget antidansk; jeg gjælder for den eneste fornuftige Danske. Et daarligt charicatur-Billed af Festen paa Skamlingebanke.
 20 Hertuginde fortalte at hun paa Nær gik med sin Søster, der fandt de en gammel, meget fattig Kone, der fortalte at vor Herre altid sørgede for hende; der gik jeg ud imorges og som jeg gik fandt jeg en Sytraad, jeg tog den op og tænkte den kan jeg dog bruge, og som jeg gik kom der en grøn Frøe;
 25 naa til at tøre den fandt jeg Traaden og saa bandt jeg den om Benet, nu kom Herskaberne og spurgte hvad det var og købte den saa af hende, sendte hende ind i Kjøkkenet at

8) slog] først skrevet Ma 14) Breve] derefter er overstreget ; spadseret 17) noget] først skrevet meget (eller omvendt)

faae noget at spise, saa saaledes har vor Herre sørget for mig, ved først at lade mig finde en Traad. – Gik tidlig til Sengs iaften. –

Søndag 15. Kjællermann reist om Morgenen henimod 9. / Sendt Brev til Grev Rantzau og til Faderen med et Par Ord 5
for Theodor og Jonna. Budskab om at Tillisch pludselig er død ovre i Gram, Hertuginde, Prindsesserne og Frøken Krog meget forstemte. Til Middag en theologisk Professor Wegescheider fra Halle, hans Svigersøn en stolt, flau Præst her fra Øen. Læst om Aftenen første Afdeling af Lykkens Blomst, Hertugen hørt med Interesse derpaa. Ved Theebordet fortalte jeg Anecdoter. Sandselig +. 10

Mandag 16. I Nat stærk Tandpine; Skylregn. Spadseret; en taaget Efteraars Luft, som dog er smuk; de røde Berberidser, de mørke Hyben; Lindetræerne med Frø; i Taagen sees Veirmøllerne oppe ved Sønderborg, Bølgerne drive Skummet op i Fjorden; – Besøgt von Cossel, Hofchef, der var Staldmesteren Baron von Ohlen; Reenskrevet paa Liden Kirsten. Igjen i Corsaren i Anledning af at Hødt, *min Ven*, har gjort Nar af mig. Spadseret. Om Aftenen kjørt med Hertuginde, begge Prindsesserne og begge Prindserne samt Frøken Krogh i Omnibus. Læst sidste Act af Lykkens Blomst. 15 20

Tirsdag 17. Smukt Veir; efter Frokost kjørt med Præsten Krogh-Meyer over til hans smukke Præstegaard i Ulkebøl, seet Skolen og Kirken, denne er temmelig stor, med et hvælvet Træ-Loft; Præstekonen meget vakker, Haven smuk, man heisede for min Skyld det danske Flag, der var mange Gjæster, Manthey fra Sønderborg, Senator Schmidt, Fru Krüger & Meyers Søster var ikke tilfreds med mig, de kaldte mig Schleswigholstener. – Der blev stor Middag, min Skaal druk- 25 30

ket; om Aftenen læste jeg Eventyr og kørte hjem Klokken efter 11 i stjerneklart, stille Veir, Kornmoden.

Onsdag 18. Bestandig har jeg, som en Slags Steensmerter. Reenskreven paa Liden Kirsten; læst Thorwaldsens Biographie og Liden Kirsten, spadseret. Stort Taffel i Anledning af Kongens Geburtsdag, jeg sad ved Hertugens Side, han udbragte Kongens Skaal. Grev Plesz fortalte mig meget om Spanien; skrevet Ende-Riim. Det er Hertuginde[n]s Bryllupsdag improviserede i den Anledning og skrev ogsaa et: god Nat. Dagen endt ret behageligt.

Torsdag 19. I den gamle Hertuginde[n]s Have nær ved den nye er tre Ege under hvilke S sammensværgelsen mod Griffenfeldt / fandt Sted; – Hertuginde[n] læst Brev fra Kongen skrevet paa hans Geburtsdag, det glædede ham at Dagen paa Føhr fortsattes ved Andersen og Kellermann. Dronning[en] lod mig sige at flere Tydskere havde takket hende fordi de havde faaet mig at see paa Føhr og at hun haabede jeg blev [til] Veddeløbene paa Augustenborg. – Nu kom Fabricius med Kone og lille Datter; spadseret i Regn til Egetræerne hvor Griffenfeld blev fældet; jeg har det ikke godt i Blæren, lidt ængstelig derved. Læser i Hahnahans »Orientalische Briefe«. Regnveir. – Lidt kjedet mig; Læst tydsk af OT. – Storm og Regn.

Fredag 20. Smukt Solskin; i Dag ved Taffelet kom en Grev fra Kiel, han lignede Yoldi men var mager; Hertugen talte Politik. Jeg følte mig ikke glad; Hertugen har været syg i Nat; i Ribe skal være pebet efter Statholde-

5) Taffel] T først skrevet S 9) ogsaa] tilføjet over linien 16) de] foran er overstreget hu 17) og at hun . . . Augustenborg] tilføjet over linien 22) Læst] først skrevet væ el. lign. 24) 3: Holmer

ren, jeg haaber at det er kun en Spads han selv siger! – Uhyggelig derved. – Klippet Billeder.

Løvedag 21. Smukt Veir, men koldt; en underlig Angst i Blodet! Igaar fik jeg foræret af Fru Fabritzus hendes Skizze. – Hele Slottet arangeret smukt til at modtage de mange Fremmede. Var nede i Stalden, saae fuldblodsHestene, ved hver Krybbe var der i Spiltougene slaaet en Slags Madratser at de ikke skulde sparke sig. – Føllerne med flette[de] Manker; igaar saae vi blandt flere Couriositeter, de Kopper Dronning Caroline Mathilde har drukket af; det Bæger af Horn, som Chr 2^{den} drak af i Fængelet paa Sønderborg; Løgten, de brugte ved Sammensværgelsen mod Griffenfeldt. – Først Klokken 8 iaften kom Statholderen og først da kom vi til Taffels! jeg sad ved Prinds Christian; efter Bordet trykkede Statholderen min Haand, Hertugininden præsenterede mig for sin Søster, en venlig sygelig Dame; Ritmester Lützow sluttede sig venlig til mig, jeg havde paa den anden Side ved Taffelet Borgmesteren fra Apenrade Skau, en flau een, stolt. Vi kom først efter Klokken 12 til Sengs. /

Søndag 22 August [2: September]. Hertugindens Geburtdag. En deilig Morgen, Luften, høi og blaae, Vandet blikstille; der blev paa Græspletten spillet en Psalme, jeg følte mig høitidelig. Spadseret med Du Plat; Ripenserne have pe-

5) Hele] først skrevet Ker el. lign. 19) i marginen ud for side 441, linie 13 - side 442, linie 19. d.v.s. i hele bladets længde, har Andersen, før han indførte dagbogsnitlerne, skrevet med anden pennesføring end dagbogens: Det var vore Urskovc, som brændte; nu knagede de tørre Riis og gasartige Flammer blussede; det var Slaverne der skjød med Geværer og Kanoner; jeg vidste ikke af, der den Gang hverken Kjendtes Krudt eller Skydevaaben; Alt stod levende for min Phantasie. - 20) Søndag] S først skrevet M

bet af Statholderen; det er pøbelagtigt! hvad har han gjort, udtalt sin Mening i Stænderforsamlingen, ellers intet og nu piber de af Kongens Gjæst; her er i Sleswig ingen Antipati mod det danske Sprog, men de føler i denne Sympatiernes

5 Tid, Drift at slutte sig til Tydskland, som vi at slutte os til Skandinavien, lad hver følge sit. – Besøg af Lützwow; jeg blev kaldet til Hertuginde at gratulere hende. – I Dag drak vi Kaffe Alle – VeddeløbsHerrerne – paa een Gang. – Efter Frokost kjørte vi, jeg med Bülow, Du Plat & til Rendebanen.

10 Veien bugter sig meget, nær ved Tetens Bispegaard var Banen; her var en stor Mængde Folk, meest Bønder og Bønderpiger, Telte opslagne hvor der blev spiiist, paa det hertugelige veiede det slesvig-holstenske Flag, øverst blaat og guult, saa hvidt og rødt og Vaabenet deri; vi kom op paa en stor grøn

15 Tr[i]bune; der laae to Kjæmpehøie med nogle høie Træer, her sad en Gruppe Folk, disse Træer have vist været Levning af Skov; ligefor saae man lidt af Fjorden begrændset af mørke blaa Skove; Kirken og Skovpartiet, herlig tog en bred Høi sig ud paa Banen, der stod et eneste Træ deroppe og to

20 Mennesker, snart kom Flere, de Ridende skjultes af denne Høi og bag denne kom der tidt en For[hi]ndring, een foran den anden; – to styrtede, een fik Hul i Hovedet og Skulder og Knæ slaact. – Prindsessen af Nøer talte meget med mig. Da vi Klokken 4½ kjørte hjem vare vore Heste, som vilde. Stort Tafel, jeg sad ved Du Plat, vi drak hinandens Skaal; Riegel drak

25 Collins; flere Taler holdtes, tre affecterte af Mephistoph –

6) hver] først skrevet være el. lign. 7) drak vi Kaffe] tilføjet over linien, derunder er overstreget frokosterede vi 15) Tr[i]bune] ms. har Trubune 21) For[hi]ndring] ms. har Forandring 22) Hul] først skrevet Hoel eller Huul 25) Riegel ∴ Riegels

Grev Holmer; ved Taffelet drak Statholderen et Glas med mig; talt meget med Hertuginde og Prindsessen af Nøer. Stort Fakeltog af Liedertaffel. Hertugen indbød mig at komme næste Aar til hans Sølvbryllup, som var ved denne Tid. Baron Cramm. Bal! deilig Aften, gik i Seng Klokken 12. /

Mandag 23 Sept.: Smukt Veir, kaldt ind til Hertuginde og Prindsessen. – Ligeover for mig boer Major von Wieler, den forrige Hofschef. – I Dag Auction paa Føl og Heste; skrevet Vers for Ole Pedersen i Tilfælde af at han skulde vinde i Morgen Ærespræmie. – Ved Frokostbordet fik jeg Plads ved Siden af Statholderen: »tør De sidde ved Siden af mig, som de Danske have pebet ud!« – Det var mig en pünlig Conversation der udspandtes; læste to Eventyr, improviserede! Ærgelig, Blodet brændte mig i Kinderne. Spadserede med Hertuginde og Statholderens ud til Dyrskuet. – Stort Taffel, Hertugen drak et Glas med mig. – De ere alle meget elskværdige mod mig; (Hertugen spurgte om det var mit Alvor at reise imorgen: jeg sagde ja; det kan jeg ikke tillade! De maa blive! De gjør mig en Glæde, det er mig saa kjært at have Dem hos mig; jeg lovede at blive og saa gik vi til Skuet). Aften lidt Dands; skrev til Collin, Faderen.

Torsdag 24 Sept. Sendt Brev til Collin. Kjört Kl 8½ en smuk Tour, som Statholderen førte os; uden for Bøndernes pyntelige, grundmurede Huse, smaa Grønne Æblehaver, der her have det svenske Navn »Trægaarde«. Frugterne hang røde og gule i riig Mængde; Veiene vare indhegnede, det

1) ved] tilføjet over linien, derunder er overstreget efter 14) Ærgelig] tilføjet over linien, derunder er overstreget Ærlig 16) Taffel,] derefter er overstreget Dands bag efter 17) spurgte] først skrevet sagde

var et heelt *Pomonas Horn*, der var Nødder, Hyben, Sloen og Brombær, der, som Orangetræet, blomstrede og bar tillige Frugt; nogle hang blaasorte og saftige; vi besteed først Retterstedet, hvor der er en deilig Udsigt; det er egentlig en
 5 Kjæmpegrav, naar nu Kjæmpen i Høien fortalte, »ja mig feire Menneskeslægten endnu, næsten aarlig gives mig et Menneske Offer; det røde Blod flyder paa Grønsværen.« – »Det er ei for dit Minde, det er en Morder, de rykke op af Livet« – ; vi kjørte gennem venlige Byer, paa een Høide,
 10 oversaae vi næsten hele Øen, Fyen laae ligefor, og Assens Kirke bestraalet af Solen, vi saa *Horne*; dernæst / *Angeln*, Aaresund; der stod en sort Sky som Regnen væltede fra bag en Mølle, i Syd[,] men alle Marker laae stærkt Solbelyste, saa friske grønne, qarerede af de levende Hegn; nu kjørte vi til
 15 en stor Skov der løb langs Havet, ved Udkjørselen var Ruiner af et Slot, der har tilhørt Hertug Hans; vi naaede netop Kl 11 Banen, da Hertuginde kom der; jeg havde improviseret til Statholderen, da Tetens ei kunde.

O Als er ret en Perle fiin,
 20 Man ei for høit den priiste!
 Et Hoch, og i den bedste Viin,
Ham, som os Perlen viiste!

Paa Banen seirede Ingomar, »mit Hjerte bankede af Angest for at den skulde blive slaet!« sagde Prindsesse Augusta.

25 »Hvor kunde vel Hjertet banke
 Den Sag var jo soleklar,

4) det] *foran er overstreget j* 6) gives] *tilføjet under linien, derover er overstreget føres* 6) mig] *tilføjet over linien* 11) dernæst] *først skrevet dæd og dernæst overstreget hele* 12) Aaresund] *foran er overstreget Øresu* 23) Angest] *A først skrevet F*

Alene ved Deres Tanke,
Var Seiren for Ingomar. –«

Frøken Krog bad mig om et Vers for Flaget men det undslog
jeg mig for, imidlertid tænkte jeg eet hvis jeg af Hertuginde
skulde opfordres, men det skete ikke; –

Hver elsker sin Farve paa Sted og Tid,
Jeg alle disse kan lide,
Men meest har jeg lært fra min Barndomstid,
At elske det røde og hvide!

—
Spiiste i Teltet med Hertugens; i Løbet om Hertuginde
Æres Præmie holdt Frøken Krog og jeg, vi tabte begge, en
Hr Knudsen fra Statholderens spurgte om jeg vilde holde
10 Louidorer mod ham, jeg blev ganske forskrækket for
dette Forslag og sagde nei, men kom i en sær Stemning 15
og for at han ret skulde vide at / jeg ikke vilde, væddede jeg
med ham om et Exemplar af min nye Roman og – tabte.
Vi kjørte nu hjem, jeg var meget træt. Ved Taffelet sad jeg,
som igaar, ligeover for Statholderen, jeg mellem Lorenzen
og den danske Tetens, jeg skulde udbringe Prinds[e]ssernes 20
Skaal og var ganske Angst, det steeg til en frygtelig Ho-
vedpine.

I Oldtiden var det den smukke Skik,
Man Roser rundtom Pokalen fik.
Dog ogsaa i denne festlige Sal,
Den ikke Roser skal savne

21) Angst først skrevet Ange 25) i] tilføjet over linien 25) festlige] derefter
er overstreget Dag 26) Den] tilføjet foran overstreget Vi [de to verslinier først skre-
vet: Dog ogsaa denne festlige Dag/ Vi ikke Roser skal savne]

Jeg fæster Roser til denne Pokal
Ved Prindsessernes Navne!

Prindsesserne af Schleswig-Holstein, Sønderborg Augu-
stenborg leve! Hoch! – Nu udbragte Hertugen her en Skaal
5 for de Danske her var tilstede og at i hans Huus vare de
hjerteligt velkomne, at her taltes begge Sprog og ved denne
Skaal vilde han især fremhæve, den, som havde hædret dette
Sprog og som var ham en kjær Gjæst og som han haabede
at see igjen næste Aar til sit Sølvbryllup, han som havde
10 glædet ham og hans i sit Sprog at læse sine smukke
Digtninger & – Digteren Andersen og at han ønskede at
han maatte sige sine Landsmænd hvorledes hans Huus og
dets Følelser var i denne Brændings Tid & – Jeg følte Taa-
rerne løb mig ned af Kinderne. –

15 *Onsdag 25* i Dag bryde Folk op; spadseret i Haven, Prind-
sessen af Nøer glædede sig over Statholderens Ord til mig,
just fordi Grev Holmer første Dag havde brugt nogle Ud-
tryk, som om man ikke her vilde høre danske Skaaler; hun
bad mig komme til Nøer, »det er kun et lille Huus!«, sagde
20 hun, »men De skal finde en hjertelig Modtagelse.« Prindsen
bad mig besøge sig paa Nøer eller Gottorp og rakte mig
Haanden hjerteligt. – Lowzow besøgt mig, han boer i Nær-
heden af Hamborg. Indbydelse fra Etatsraad Manthey til
imorgen Middag. Deiligt Veir. Statholderens reist. Spadseret;
25 der laae et straaetgt Huus i Skoven ganske bemøstet var
Taget, Sollyset faldt mellem træerne paa det fløiels bløde
grønne Mos; Taget var tigret af Sollys; Padehatte voxte
phantastisk paa de over Bækken fremspringende Træ-Rød-

12) maatte] *foran er overstreget* og d

der. – / Efter Taffelet improviseret og gjort Gaader. – Sand-
selig +.

Torsdag 26. Besøg af Christiani; gjort Blomster Lotteri; ikke vel. – Den ene Testikkel hoven. – Om Middagen Etatsraad Manthey med Datter og en Frau Krause med Datter 5
fra Schleswig, hun sagde at hendes Mand paa Føhr havde været saa henrykt over mine Eventyr. Blomsterlotteri; Hertugen forærede mig to af sine Skrifter og havde smukt skrevet forani. – Improviseret godt hele Aftenen; Prinds Frederik 10
improviserede til mig. –

Fredag 27. Faaet Pas viseret hos Hofrath Preen, hilst der i Huset paa Fru Pedersen og seet Billeder; en Frøken Brandt deri Huset. Afskeds Vesit af Tetens og Kone; spadseret med Hertuginde, Prindsesse Amalie og Frøken Krog, Digen 15
rundt. Ondt i Testikkelen. – Efter Taffelet sad vi gemytlig om Kaminen hvori var Brænde og Steenkul; vi fortalte Historier. –

Løvedag 28. Ondt i Test: spadseret, takket Gud; skrevet smaae Vers af; i en Pakke Bøger, fandtes den Taschenbuch af Th Hell med mit Brev fra Frøken Bremer. – Besøg af 20
Christiani; Barberen fik 10 & Dansk. Spadseret. Efter Taffelet digtet! de ville nødig af med mig. Prinds Frederik bragte mig sit Digt og der til et Anagram; Hertugen gav mig Haanden, bad mig snart komme igjen, hilse hans Venner og Collin. Tak O Gud for alt Godt. 25

Søndag 29. Imorges da jeg laae kom Prinds Frederik med sit Digt.

11) viseret] v først skrevet p 11) der] først skrevet deres